NEW YORK TIMES BESTSELLER

"Dâhiyane bir yapıt." Ben Lerner

KARANLIKTA DANS

KARL OVE KNAUSGAARD

Çeviren: Ebru Tüzel

monokl Edebiyat

KARANLIKTA DANS

Karl Ove Knausgaard

Kavgam Serisi
IV

MonoKL Edebiyat

Yapıtın Özgün Adı: *Min Kamp IV*
Karanlıkta Dans
Kavgam Serisi IV

© Forlaget Oktober as, Oslo, 2009
Bu kitabın yayın hakları The Wylie Agency aracılığıyla alınmıştır
© Monokl Yayınları, 2015
Bu çeviri, NORLA'nın çevirmen destek fonlarından yararlanılarak yayımlanmıştır.

Sertifika Numarası: 22834

ISBN: 978-605-5159-61-0

Birinci Basım: 2017 Haziran
Editör: Rasim Emirosmanoğlu
Düzelti: Ayşegül Ergül Aslan
Çeviri: Ebru Tüzel
Kapak Deseni ve Uygulama: Zeynep Ünal
Kapak İmge: Sam Barker
Baskı Hazırlık: MonoKL
Kavgam Serisi Lansman Siteleri:
http://kavgam.monoklkitap.com/
http://asikbiradam.monoklkitap.com/

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
Haramidere - İstanbul
Sertifika Numarası: 12027

MonoKL Yayınları
Uğur Mumcu Mah. Serçe Sok. No: 33 D: 3
Kartal - İstanbul
e-posta: editor@monokl.net
www.monokl.net
www.monoklkitap.com

KARANLIKTA DANS

Karl Ove Knausgaard

Kavgam Serisi
IV

Norveççeden Çeviren:
Ebru Tüzel

Karl Ove Knausgaard (1968) Norveç Oslo'da doğmuş olan yazar Karl Ove Knausgaard, tüm dünyada edebî bir sarsıntı yaratan *KAVGAM* adlı 6 kitaptan oluşan romanlar serisi ile tanınmaktadır. *Kavgam*'ın ilk kitabı 2009'da basıldıktan hemen sonra beş milyon nüfuslu Norveç'te büyük bir sansasyon yaratarak yarım milyonluk bir satış hacmine ulaşmıştır. Serinin etkileri dalga dalga yayılarak Amerika ve Avrupa'yı derinden sarsmıştır. *Kavgam* kısa bir süre içinde 30'un üzerinde dile çevrilmiş ve Knausgaard'ı dünyanın en sıra dışı edebiyat fenomeni hâline getirmiştir. Yazar şu an İsveç Österlen'de yine bir yazar olan eşi Linda Boström Knausgaard ve 4 çocuğu ile birlikte yaşamaktadır.

Yolcu geliş salonunda bagaj bandının üstündeki iki bavulum ağır ağır yaklaşıyordu. Eski püskü, altmışlı yılların sonlarından kalmaydılar, taşınırken nakliyatçılar gelmeden bir gün önce ahırda annemin eşyaları arasında bulmuştum onları ve hemen üstlerine konmuştum, günün modası ve çizgilerini yansıtmayan görünümleriyle bana ve stilime çok uygundular.

Sigaramı duvarın yanında duran küllüğe bastım ve valizleri saplarından kavrayıp dışarıya, meydana çıktım.

Saat yediye beş vardı.

Bir sigara daha yaktım. Acelem yoktu, yetişmem gereken bir yer ya da görüşmem gereken kimsem yoktu.

Gökyüzü bulutluydu ama hava yine de keskin ve açıktı. Bulunduğum havalimanı deniz seviyesinden yalnızca birkaç metre yükseğe kurulmuş olsa da önündeki manzaranın dağlık bir görüntüsü vardı. Görebildiğim tek tük ağaçlar bodur ve biçimsizdi. Manzaranın önüne set çeken dağların dorukları kardan bembeyazdı.

Önüme park etmiş havalimanı otobüsü çabucak dolmaktaydı.

Binmeli miydim?

Babamın bu yolculuk için gönülsüzce verdiği ödünç parayla, ilk maaşımı alacağım sonraki aya kadar idare etmem gerekiyordu. Öte yandan gençlik hosteli nerede bilmiyordum, sırtımda çantam,

elimde iki valizimle tanımadığım bir şehrin sokaklarını arşınlamak buradaki yeni hayatım için iyi bir başlangıç olmazdı.

Hayır, en iyisi taksiye binmekti.

Karton kapta patates püresi ve iki sosis yediğim yakınlardaki fast-food dükkânına gidişimi saymazsak bütün geceyi hosteldeki odamda geçirdim, yorganın üstüne sırtüstü uzanıp yatağımda walkmanimden müzik dinlerken Hilde, Eirik ve Lars'a mektup yazdım. Bir tane de Line'ye, o yaz birlikte olduğum kıza yazmaya başladım ama bir sayfayı doldurduktan sonra bıraktım, soyunup ışığı kapadım, çok bir şey fark etmemişti, yaz geceleri aydınlıktı, turuncu perde odanın içinde bir göz gibi parlıyordu.

Genelde koşullar ne olursa olsun kolayca uyurdum, ama o gece uyku tutmadı. İlk işimin başlamasına yalnızca dört gün kalmıştı. Sadece dört gün sonra Kuzey Norveç'in küçük bir sahil kasabasındaki bir okulda derse girecektim, hem de daha önce hiç bulunmadığım, hakkında hiçbir şey bilmediğim ve tek bir fotoğrafını bile görmediğim bir yerde.

Ben!

Liseden yeni mezun olmuş, evinden daha yeni ayrılmış, bazı akşamlar ve hafta sonları parke fabrikasındaki çalışmak, yerel bir gazetede gazetecilik yapmak ve yazın psikiyatri hastanesinde bir aylığına çalışmak dışında iş hayatına dair başka hiçbir tecrübesi olmayan on sekiz yaşında Kristiansandlı biri olarak şimdi Håfjord Okulu'nda sınıf öğretmeni olacaktım.

Yok, gözüme uyku girmiyordu.

Öğrenciler hakkımda ne düşünecekti?

İlk ders için sınıfa girdiğimde ve onlar karşımda, sıralarında oturuyorken onlara ne diyecektim?

Ve diğer hocalar, onlar ne düşünecekti?

Koridorda bir kapı açıldı, müzik ve konuşma sesleri duyuldu. Birisi şarkı mırıldanarak koridorda yürüdü. Biri seslendi: "Hey, kapıyı kapat." Hemen sonra tüm sesler kapalı kapılar ardında kaldı yeniden. Yatakta diğer tarafa döndüm. Aydınlık bir gecede yatıyor

olmanın garipliği de uykuya dalmamı zorlaştırıyordu. Üzerine bir de uykuya dalmakta zorlandığımı düşünmem de işin tuzu biberi oldu, uyumam büsbütün imkânsızlaştı.

Kalkıp üstümü giyindim, pencere önündeki sandalyeye kurulup kitap okumaya başladım. Erling Gjelsvik'ten *Berabere*.

Sevdiğim bütün kitapların temaları özünde aynıydı. Ingvar Ambjørnsen'den *Beyaz Zenciler*, Lars Saabye Christensen'den *Beatles* ve *Kurşun*, Ulf Lundell'den *Jack*, Jack Kerouac'tan *Yolda*, Hubert Selby Jr'dan *Brooklyn'e Son Çıkış*, M. Ageyev'den *Kokainli Roman*, Finn Alnæs'den *Koloss, Dev*, Agnar Mykle'den *Lasso rundt fru Luna, Bayan Luna'ya Kement Atmak*, Jens Bjørneboe'dan vahşetin tarihi hakkındaki üç kitap, Klas Östergren'den *Centilmen*, Axel Jensen'den *Ikarus*, J. D. Salinger'dan *Çavdar Tarlasında Çocuklar*, Ola Bauer'den *Humlehjertene, Yabanarısı Kalpler*, Charles Bukowski'den *Postane*. Toplumda yerini bulamayan ve hayatın getirdiği rutinlerden fazlasını isteyen, hayatın onlara armağan ettiği bir aileden fazlasını isteyen, kısacası burjuva toplumundan nefret etmiş, özgürlük arayan genç adamlar. Seyahat ediyorlar, kafayı bulana dek içiyorlar, okuyorlar ve büyük aşkın ya da büyük romanın hayalini kuruyorlardı.

İstedikleri her şeyi ben de istiyordum.

Hayalini kurdukları her şeyin ben de hayalini kuruyordum.

Göğsümde ezelden beridir hissetmiş olduğum o büyük arzu bu kitapları okurken kayboluyor, okumayı bıraktığım saniyede de on misli geri dönüyordu. Bütün lise boyunca böyle olmuştu. Bütün otoritelerden nefret ediyordum, içinde yetiştiğim burjuva değer yargılarına sahip ve insanlığa materyalist bakış açısıyla yaklaşan lanet olası ana akım topluma toptan karşıydım. Lisede öğrendiğim şeyleri küçümsüyordum, edebiyatla ilgili olanları bile, bilmem gereken tek şey, sahip olmam gereken bütün bilgi, gerçekten gerekli olan tek şey, okuduğum kitaplarda ve dinlediğim müzikte mevcuttu. Para ya da statü sembolleri umurumda değildi, değerin hayatta başka bir şeyde aranması gerektiğini biliyordum. Ders çalışmak istemiyordum, üniversite gibi geleneksel eğitim kurumlarında eğitim

görmek istemiyordum, Avrupa'yı gezmek istiyordum, plajlarda, ucuz otellerde, ya da yol üstünde tanıştığım arkadaşların evlerinde yatmak istiyordum. Geçinmek için tuhaf küçük işlerde çalışmak, otellerde bulaşık yıkamak, teknelere yük taşımak, teknelerden yük indirmek, portakal toplamak istiyordum. O ilkbahar çeşitli Avrupa ülkelerinde akla gelecek gelmeyecek her türlü işin listelendiği bir kitap almıştım. Ama bütün bunların varacağı son nokta bir roman olacaktı. İspanya'nın bir köyünde oturup yazacak, Pamplona'ya gidip boğa koşturacak, oradan Yunanistan'a geçip adalardan birinde yazacak, bir ya da iki yıl sonra da Norveç'e sırt çantamda bir romanla dönecektim.

Plan buydu. Lise bitince sınıf arkadaşlarımın birçoğunun yaptığı gibi askere gitmek ve kalanlarının yaptığı gibi bir üniversiteye kayıt yaptırmak istememiş olmamın nedeni de buydu, onun yerine Kristiansand'daki iş ve işçi bulma kurumuna gitmiş, onlardan Kuzey Norveç'teki uygun öğretmen pozisyonlarının listesini istemiştim.

"*Öğretmen* oluyormuşsun Karl Ove," diyordu yaz sonunda karşılaştığım insanlar.

"Hayır," diye yanıtlıyordum. "Ben yazar olacağım. Ama bu esnada bir şeyler yapmam gerekiyor. Orada bir sene çalışacağım, kenara biraz para koyup Avrupa seyahatine çıkacağım."

Bu artık kafamda bir fikir olmaktan çok, içinde yaşadığım gerçeklikti: Yarın önce Tromsø'deki limana gidip Finnsnes'e giden deniz otobüsüne binip güneye inecek, sonra da okul hademesinin beni karşılamak için bekleyeceği, küçük bir köy olan Håfjord'a giden otobüse binecektim.

Hayır, uyuyamıyordum.

Valizimden yarısına kadar dolu viski şişesini çıkardım, banyodan bir bardak alıp doldurdum, perdeyi kenara çekip dışarıya, tuhaf bir şekilde aydınlatılmış yerleşim bölgesine bakarken o titretici ilk yudumu aldım.

Ertesi sabah on gibi uyandığımda bütün tedirginliğim geçmişti. Eşyalarımı topladım, resepsiyondaki kontörlü telefondan taksi ça-

ğırdım, dışarıda ayaklarımın dibinde valizlerimle beklerken sigara içtim. Çıktığım yere geri dönmek zorunda kalmayacağım ilk seyahatimdi bu. Dönmem gereken bir "ev" yoktu. Annem evimizi satmış ve Førde'ye taşınmıştı. Babam yeni eşiyle beraber daha da kuzeyde, Kuzey Norveç'te yaşıyordu. Yngve Bergen'de yaşıyordu. Ve bana gelince, bana ait ilk daireme doğru yola çıkmıştım. Orada bana ait bir işim olacak, kendi paramı kazanacaktım. Hayatımın tüm unsurları ilk defa benim kontrolüm altındaydı.

Of bu ne müthiş bir histi!

Taksi yokuşu çıktı, sigaramı yere atıp ayağımla ezdim ve valizlerimi boynuna altın zincir takmış, toplu, beyaz saçlı bir adamın açtığı bagaja koydum.

"Limana lütfen," dedim aracın arka koltuğuna geçerek.

"Liman kocaman," dedi bana dönerek.

"Finnsnes'e gideceğim. Deniz otobüsüyle."

"Hallederiz, sıkıntı yok."

Aracı yokuş aşağı sürmeye başladı.

"Orada ne yapacaksın liseye mi gideceksin?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Håfjord'a gidiyorum."

"Öyle mi? Balıkçılık o zaman? Hiç balıkçı tipin de yok ha!"

"Yok, oradaki okulda öğretmenlik yapacağım."

"Hah şimdi oldu. O işi yapan çok güneyli var. Ama sen bu iş için fazla genç sayılmaz mısın? En az on sekiz yaş istiyorlar değil mi?"

Güldü ve dikiz aynasından bana baktı.

Ben de hafiften güldüm.

"Liseyi bu yaz bitirdim. Hiçbir şey yapmamaktansa bu işi yapmak daha iyidir dedim."

"Evet, eminim öyledir," dedi. "Ama orada büyüyen çocukların yerine koysana bir kendini. Öğretmenlerin daha liseden yeni çıkmış. Her sene yeni bir tane. Dokuzuncu sınıftan sonra okulu bırakıp balıkçılığı seçmelerine şaşmamalı!"

"Evet, sanırım çok şaşırtıcı değil," dedim. "Ama sonuçta bu benim suçum değil."

"Yok, değil elbette. Hem ne suçu ya? Seni suçlayan kim! Balıkçılık öğrencilikten çok daha iyi bir yaşam biçimidir! Oturup otuzuna gelene dek okumaktan çok daha iyidir emin ol."

"Evet. Ben de öğrenci olmayacağım."

"Ama öğretmen olacaksın!"

Dikiz aynasından tekrar baktı.

"Evet," dedim.

Birkaç dakika boyunca sessizlik oldu. Sonra elini vites kolundan çekip parmağıyla bir yeri işaret etti.

"Deniz otobüsün aşağıda bak, şurada."

Terminalin dışında durdu, valizlerimi bagajdan indirdi ve bagajı kapattı yeniden. Parasını ödedim, bahşiş konusunu ne yapacağımı bilmiyordum, tüm yolu bundan korkarak gelmiştim ve sorunu, paranın üstünün onda kalabileceğini söyleyerek çözdüm.

"Teşekkür ederim!" dedi. "Ve bol şans!"

Elveda elli kron.

O, yoluna devam ederken ben durup kalan paramı saydım. Çok kalmamıştı ama avans alabilirdim muhtemelen, işe başlamadan önce paramın olmamasına anlayış gösterirlerdi herhâlde?

Önümde bir fincan kahveyle oturduğum pastanede otobüsün kalkışını beklerken, birkaç saat içinde, bir ana caddesi, büyük ihtimalle alelacele inşa edilmiş bir sürü basit beton binaları, etrafı uzaktaki sıradağlarla çevrili çorak görünümüyle Finnsnes'in, Alaska'nın ya da Kanada'nın küçük bir köyü gibi göründüğünü fark etmiştim. Bir merkezi yok gibiydi, zaten o kadar küçüktü ki muhtemelen her köşesi merkez kabul ediliyordu. Buranın atmosferi bugüne dek alışık olduğum yerlerden oldukça farklıydı, bunun nedeni öncelikle Finnsnes'in oralardan çok daha küçük olmasıydı elbette, ama bir yandan da burayı daha güzel ya da hoş kılmak adına hiçbir çaba harcanmamış olmasındandı. Çoğu kasabanın bir ön yüzü bir de arka yüzü olurdu, oysa burada her yer birbirinin aynısıydı.

Yakındaki bir kitapçıdan aldığım iki kitabın sayfalarını karıştırdım. Bir tanesi tanımadığım bir yazardan, Roy Jacobsen'den *Det*

nye vannet, Yeni Su idi; diğeri ise birkaç yıl önce takip ettiğim birkaç grupta çalmış Morten Jørgensen'in *Sennepslegionen, Hardal Lejyonu* adlı kitabıydı. Paramı bunlara harcamam belki de pek parlak bir fikir değildi ama sonuçta bir yazar olacaktım, çıtanın ne kadar yüksekte olduğunu görebilmek için okumak önemliydi. Ben böyle yazabilir miydim? Orada oturmuş sayfaları karıştırırken kafamdan geçen soru buydu.

Sonra otobüse yürüdüm, binmeden son bir sigara içip valizlerimi bagaja koydum, şoföre ücreti ödeyip Håfjord'a geldiğimizde bana haber vermesini rica ettim, en arkaya gidip kendimi bildim bileli tercih ettiğim, sol sıranın en dipten bir önceki koltuğuna oturdum.

Çaprazımda sarışın, hoş bir kız oturuyordu, benden bir iki yaş küçüktü belki, koltuğunda okul çantası duruyordu, Finnsnes'te liseye gittiğini şimdi de evine dönmekte olduğunu düşündüm. Ben otobüse binerken beni görmüştü ve şoför otobüsü vitese takıp duraktan bir sarsıntıyla hareket etmeye başlarken kız bana yeniden bakmak için arkasına dönmüştü. Öyle uzun uzun da değil, şöyle çabucak bir bakış atmıştı sadece ama bu bile benim erekte olmama yetmişti.

Kulaklığımı takıp walkmanime bir kaset koydum. The Smiths, *The Queen is Dead*. Sırnaşık görünmemek için ilk birkaç kilometre boyunca benden taraftaki pencereden dışarıya bakmaya odaklandım ve kızdan tarafa bakmak için duyduğum yoğun isteğe karşı koydum.

Şehir merkezinden çıkar çıkmaz başlayan ve birkaç kilometre süren yerleşim bölgesinin sonunda yolcuların yaklaşık yarısı indi ve biz uzun, düz ve ıssız bir yola saptık. Finnsnes'in üstündeki solgun gökyüzü, altındaki şehri donuk bir ışıkla dolduruyorken, burada mavinin tonları daha güçlü ve derindi, güneybatıda alçak ve dik yamaçlarıyla orada olması gereken denizi gizleyen dağların üstünde asılı duran güneş yolun her iki yanında da yoğun bir şekilde bulunan kırmızı fundaların yer yer mor bir şekilde ışıldamasına neden oluyordu. Buradaki ağaçların çoğu biçimsiz çam ve bodur

huş ağaçlarıydı. Benim tarafımda vadinin kavuşmak için yükseldiği, yeşile bürünmüş dağların eğimi azdı ve bir tepeye benziyorlardı daha çok, diğer tarafta ise çok bir yüksekliğe sahip olmamalarına rağmen dağlar dik ve vahşiydi.

Görünürde ne bir insan ne de ev vardı.

Ama zaten buraya yeni insanlarla tanışmaya değil, yazabilecek huzuru bulmaya gelmiştim.

Bu düşünce bir neşe dalgası biçiminde katetti içimi.

Yola çıkmıştım, yola çıkmıştım.

Birkaç saat sonra, hâlâ müziği yaşıyorken, az ileride bir tabela gördüm. İsmin uzunluğundan Håfjord olması gerektiği sonucuna vardım. Tabelanın işaret ettiği yol doğrudan dağın eteğine saplanıyordu. Buna bir tünel denilemezdi, daha çok bir delikti, duvarları patlatıldığı şekliyle duruyor gibiydi, ışıklandırması da yoktu. Sular geçidin tavanından öyle yoğun akıyordu ki, şoför silecekleri çalıştırmak zorunda kalmıştı. Diğer taraftan çıktığımızda âdeta nefesim kesildi. Sarp ve uzun, üzerilerinde tek bir ağaç bile bulunmayan tehlikeli bir şekilde dimdik iki dağ zincirinin arasında uzun dar bir fiyort bulunuyordu ve onun da ötesinde deniz, uçsuz bucaksız mavi bir düzlük gibi uzanıyordu.

Offf.

Otobüsün izlediği yol dağa sarılmıştı. Manzarayı daha iyi görebilmek için ayağa kalktım ve karşı sıraya geçtim. Ayakta durup yüzümü cama yapıştırdığımı görünce sarışın kızın bana doğru dönüp gülümsediğini gördüm göz ucumla. Karşıdaki dağların altında küçük bir ada vardı, evler adanın iç kısmına doğru yoğun bir şekilde sıra sıra diziliydi ve dış kısımları tamamen ıssızdı, en azından bu mesafeden öyle görünüyordu. Dalgakıranla çevrelenmiş limana demirli bazı balıkçı tekneleri vardı. Dağlar belki bir kilometre kadar devam etti. Bize yakın kısımlardaki tepeler yemyeşildi, ama daha uzaklarda tamamen çıplak ve griydiler ve dimdik denize iniyorlardı.

Otobüs mağaramsı bir tünelden daha geçti. Diğer uçta, nispeten daha yumuşak eğimli ve kâse görünümündeki dağın eteğinde önümüzdeki seneyi geçireceğim köy duruyordu.

Vay canına.

Burası harikuladeydi!

Evlerin büyük çoğunluğu köyün içinde kıvrılarak bir U çizen yolun etrafında toplanmıştı. Yolun aşağısında, rıhtımın yanında fabrikaya benzeyen bir yapı göze çarpıyordu, balık işleme fabrikası olmalıydı, ilerisindeyse bir sürü tekne vardı. U'nun sonunda bir şapel bulunuyordu. Yolun yukarısında bir sıra ev vardı, onların ardındaysa yamacın bittiği yere kadar bodur huş ağaçları ve fundalar sıralanıyordu ve yamacın iki yanından da bir dağ yükseliyordu.

Bu kadardı.

Aslında değildi: Üst yolun alt yolla buluştuğu noktanın üzerinde, tünelin hemen yanı başında, iki büyük bina vardı, bu okul olsa gerekti.

"Håfjord!" diye seslendi şoför. Kulaklığımı cebime tıktım, koridoru geçip otobüsten indim, şoför peşimden inip bagajı açtı, teşekkür ettim, bir şey değil dedi gülümsemeden ve yeniden otobüse bindi, sonra otobüs meydanda manevra yapıp tekrar tünele girdi.

İki elimde birer valiz ve sırtımda denizci çantası, ciğerlerime taze tuzlu havayı çekerken hademe nerede diye yolun önce yukarısına sonra da aşağısına şöyle bir baktım.

Otobüs durağının tam karşısındaki evin kapısı açıldı. Tişörtlü ve eşofman altlı ufak tefek bir adam çıktı dışarıya. Yöneldiği taraftan, beklediğim kişi olduğunu anlamıştım.

Kulaklarının etrafındaki bir tutam saç dışında tamamen keldi. Mülayim bir yüzü vardı, ellilerindeki insanlarda olduğu gibi yüz hatları belirgindi ama gözlüklerinin ardında kalan gözleri ufak ve deliciydi, bana yaklaşırken onların yüzünün geri kalanına hiç uymadığını fark etmiştim.

"Knausgaard mı?" dedi yüzüme bakmadan elini uzatarak.

"Evet," dedim ve elini sıktım. Eller küçük, kuru, patimsiydi. "Sen de Korneliussen olmalısın?"

"Doğrudur," dedi gülümseyerek ve kolları iki yanında sallanırken manzaraya bakarak. "Nasıl buldun?" diye sordu.

"Håfjord'u mu?" dedim.

"Güzel, değil mi?" dedi.

"Muhteşem," dedim.

Döndü, yukarıya doğru bakıp eliyle işaret etti.

"Sen orada kalacaksın," dedi. "Yani komşu olacağız. Bak ben de şurada oturuyorum, görebiliyor musun? Bir çıkıp bakalım mı ne dersin?"

"Evet çıkalım," dedim. "Bu arada eşyalarım geldi mi, biliyor musun?"

Başını iki yana salladı.

"Bildiğim kadarıyla gelmedi," dedi.

"O zaman pazartesi gelir," dedim ve yürümeye koyulduk.

"Duyduğuma göre bizim en küçük oğlan senin sınıfındaymış," dedi. "Stig. Dörde gidiyor."

"Çocuk çok herhâlde?" dedim.

"Dört tane," dedi. "İkisi burada. Johannes'le Stig. Kızım Tone ve Ruben Tromsø'de oturuyor."

Yürürken köye şöyle bir baktım. Market olduğunu düşündüğüm yerin dışarısında birkaç kişi ve park hâlinde birkaç araç vardı. Yukarı yoldaki büfenin önünde de bisikletli birkaç kişi duruyordu.

Fiyordun açıklarından bir tekne yaklaşıyordu.

Aşağıda, limanda martılar çığlık atıyordu.

Onun dışında her şey durgundu.

"Sahi kaç kişi yaşıyor burada?" dedim.

"İki yüz elli falan," dedi. "Okul için giden çocukları saymazsan değişir."

Yetmişlerden kalma siyah bir ahşap ev önünde, verandanın yanında durduk.

"Burası," dedi. "Girsene. Kapı açıktır. Dur sana anahtarını da vereyim hemen."

Kapıyı açtım ve hole girdim, valizlerimi yere bırakıp uzattığı anahtarı aldım. İçeride, uzun süredir kimsenin yaşamadığı evlerdeki gibi bir koku vardı. Hafif, belli belirsiz bir dışarı kokusu rutubet ve küf kokusuna karışmıştı.

Yarı açık bir kapıyı itip oturma odasına adım attım. Yerler tu-

runcu halıfleksle kaplanmıştı. İçeride koyu kahverengi bir çalışma masası, koyu kahverengi bir sehpa ve bir de kahverengi turuncu kılıfıyla bir oturma grubu vardı, o da koyu ahşaptandı. İki geniş panoramik pencere kuzeye bakıyordu.

"Burası çok güzel," dedim.

"Mutfak içeride," dedi küçük evin sonundaki kapıyı işaret ederek. Döndü. "Yatak odasıysa şurada." Mutfaktaki duvar kâğıdı yetmişli yılların tanıdık desenlerindendi, altın, kahverengi ve beyaz. Pencerenin altında ufak bir masa vardı, onun üzerinde de buzluk gözü de olan küçük bir buzdolabı duruyordu. Lavabo laminant bir tezgâha oturtulmuştu. Yer döşemesi gri linolyumdu.

"Ve son olarak da yatak odası," dedi, ben içeriye girerken o, kapı eşiğinde bekleyerek. Yerdeki halı oturma odasındakinden daha koyuydu, duvar kâğıdı açık renkti, odaysa alçak tavanlı ve inanılmaz genişti, oturma odasındaki mobilyalarla aynı malzemeden yapılmış bir yatak haricinde bomboştu. Mobilyalarda kullanılan ahşap ise tik ya da tik taklidiydi.

"Mükemmel!" dedim.

"Yanında çarşaf getirdin mi?"

Başımı iki yana salladım. "Eşyalarla gelecek."

"Bizden ödünç alabilirsin istersen."

"Çok iyi olur ya," dedim.

"Ben getiririm sana," dedi. "Kafana takılan bir şey olursa, ne olursa olsun hiç çekinmeden gel sor. Burada misafirlere kapımız ardına dek açıktır!"

"Tamam," dedim. "Teşekkür ederim."

Onu, benim evime yirmi metre kadar mesafedeki evine doğru yokuş aşağı inerken oturma odasının penceresinden izledim.

Benim!

Siktir oğlum ya, kendime ait bir evim vardı benim!

İçeride ileri geri biraz dolandım, çekmeceleri falan açıp baktım, dolapları kurcaladım, ta ki hademe kollarında bir nevresim takımıyla dönene kadar. Gittiğinde yanımda getirdiğim eşyalarımı çıkarmaya başladım. Giysilerim, bir havlu, daktilo, birkaç kitap ve

bir tomar daktilo kâğıdı. Çalışma masasını oturma odasındaki pencerenin önüne çektim, daktiloyu üstüne koydum, ayaklı lambanın yerini değiştirdim, kitapları ve Oslo'da satın alıp abone olmaya karar verdiğim bir edebiyat dergisi olan *Vinduet*'yi pencere pervazına dizdim. Yanımda getirdiğim on beş yirmi tane kaseti yanlarına çıkardım, masanın üzerindeki kâğıt tomarının yanına da walkmanimi ve onun için getirdiğim yedek pilleri koydum.

Yazı köşem hazır olunca giysilerimi yatak odasındaki dolaba astım, boş valizleri en üst göze ittim ve odanın ortasında ne yapacağımı bilmeksizin bir süre öylece dikildim.

Birini arayıp buranın nasıl bir yer olduğunu anlatmaya mecbur hissettim kendimi, ama telefon yoktu. Acaba çıkıp telefon kulübesi mi arasaydım?

Ama karnım da açtı.

Şu büfeye benzeyen yer nasıldı acaba? Oraya mı gitseydim?

Sonuçta burada yapılacak bir şey kalmamıştı.

Holün sonundaki ufak banyoda, ayna karşısında siyah beremi başıma geçirdim. Evin kapısının önünde durup aşağılara doğru birkaç saniye baktım. Bütün köyü ve içinde yaşayanları görmek için tek bir bakış yetiyordu. Saklanılabilecek hiçbir yer yoktu. Üstü çakıl taşı altı asfalt yoldan aşağıya doğru yürürken kendimi tamamıyla saydam hissediyordum.

Büfenin etrafında on beşinde çocuklar takılıyordu. Ben gelince sustular. Onlara bakmadan yanlarından geçtim, verandaya benzeyen platforma çıkıp manzaranın üzerinde asılı duran cılız, yaz sonu akşam güneşinin yumuşak ve parlak ışığı altında parlayan servis penceresine yaklaştım. Pencere yağa bulanmıştı. Ardında arkamdakilerle yaşıt bir çocuk belirdi. Yanağında bir iki uzun siyah kıl bitmişti. Gözleri kahverengi, saçları siyahtı.

"Hamburger, patates kızartması ve kola." dedim. Arkamdaki mırıltıların benimle ilgili olup olmadığını anlamak için seslere kulak kesildim. Ama değildi. Bir sigara yaktım ve siparişimi beklerken verandada ileri geri yürüdüm. Genç çocuk balık filesini andıran ve içi parmak patatesle dolu sepeti kızgın yağın içine daldırdı.

Bir hamburger köftesini ısıtıcının üstüne attı. Etten gelen cızırtı ve arkamda giderek hararetlenen sohbet dışında ses yoktu. Fiyordun karşısındaki evler aydınlıktı. Fiyordun ağzına oranla yüksek görünse de gökyüzü orada alçak ve mavimsi bir grilikteydi ve karanlık denilemezdi belki ama sonuçta pusluydu.

Sessizlik ezici değildi, açıktı.

Ama bize değil, diye düşünmüştüm bir sebepten. Sessizlik burada hep böyle olmuştu, insanoğlundan çok önce de mevcuttu ve insanoğlu yok olduktan sonra da böyle devam edecekti. Duracaktı dağın eteğinde, denize açıldığı yerde.

Sahi nerede sona eriyordu? Amerika'da mı? Kanada'da mı?

Evet, öyle olsa gerekti. Newfoundland.

"Hamburger hazır," dedi çocuk, üstünde hamburger, birkaç şerit marul, bir domatesin dörtte biri ve bir yığın patates kızartmasının bulunduğu strafor tepsiyi servis penceresinin dışındaki tezgâhın üzerine bırakırken. Ücreti ödedim, tepsiyi kaptım ve gitmek üzere arkamı döndüm.

"Sen yeni öğretmen misin?" diye sordu çocuklardan biri, bisikletinin gidonunun üstünden sarkarak.

"Evet," dedim.

"Bizim sınıfa gireceksin," dedi, yere tükürdü ve başındaki şapkayı yukarı doğru kaldırdı. "Biz dokuzuncu sınıfız. O da sekize gidiyor."

"Öyle mi?" dedim.

"Evet," dedi. "Sen güneyden misin?"

"Evet, güneyliyim," dedim.

"Peki," dedi, sanki seçmelere katılmışım da süremin bittiğini ve gidebileceğimi işaret edercesine başını yukarı aşağı sallayarak.

"İsimleriniz ne?" diye sordum.

"Yakında öğrenirsin," dedi.

Buna güldüler. Ben de sanki hiç umursamıyormuşum gibi gülümsedim ama yanlarından geçerken kendimi aptal gibi hissettim. Bana lafı koymuştu.

"Senin adın ne peki?" diye arkamdan seslendi.

"Mickey," dedim. "Mickey Fare."

"Oo aynı zamanda komedyenmiş!" diye bağırdı.

Hamburgeri yedikten sonra soyunup yattım. Saat daha dokuz falandı, oda sanki kapalı bir günün ortasındaymışız gibi aydınlıktı ve her yerin sessizliği, yaptığım her hareketten çıkan sesi abartılı kılıyordu, bu yüzden yorgun olmama rağmen o gece de uykuya dalmam saatlerimi aldı.

Gecenin bir yarısı bir yerde çarpan kapı sesine uyandım. Hemen ardından üst kattan ayak sesleri duydum. Yarı uyanık hâlde, babamın Tybakken'deki ofisinde olduğumu ve yukarıda yürüyenin de o olduğunu hayal ettim. Ama yeniden uykuya dalmadan önce buraya nereden düştüm diye düşünme fırsatı bulabilmiştim. Sonraki uyanışımda ise panik hâlindeydim.

Ben neredeydim?

Tybakken'deki evde mi? Tveit'teki evde mi? Yngve'nin kiralık odasında mı? Tromsø'deki hostelde mi?

Yatakta doğruldum.

Etrafıma şöyle bir göz attım, bakışlarım tutunacak hiçbir şey bulamadı, gördüğüm hiçbir şey bir anlam ifade etmiyordu. Sanki tüm benliğim kaygan bir duvardan aşağıya doğru kayıyordu.

Sonra hatırladım.

Håfjord. Ben Håfjord'daydım.

Håfjord'da kendi evimdeydim.

Yatağa yeniden uzandım ve hayalimde buraya yaptığım seyahatin üzerinden geçtim. Penceremin ardında duran köydeki insanları hayal ettim; evlerinde oturan tanımadığım ve beni tanımayan tüm o insanları. Beklenti sayılabilecek, ama bir yandan da korkuyla kendine güvensizlik karışımı bir şey uyandı içimde. Ayağa kalktım ve avuç içi büyüklüğündeki banyoya gittim, duş aldım ve yeşil ipek bir gömlek ile siyah, pamuklu, bol kumaş pantolonumu giydim, bir süre pencerenin önünde durup aşağıdaki dükkâna doğru baktım, kahvaltılık alışverişi için oraya gitmem gerekiyordu ama acelesi yoktu.

Otoparkında birkaç araba vardı. Etrafında ufak bir insan grubu toplanmıştı. Kapısından elinde alışveriş poşetleriyle sürekli birileri çıkıyordu.

Yok ya, en iyisi şimdi halletmekti.

Hole çıktım, paltomu, beremi ve beyaz basketlerimi giydim, aynada kendimi süzdüm, beremi düzelttim, bir sigara yaktım ve dışarıya çıktım.

Gökyüzü dünkü gibi berrak ve griydi. Karşı tarafta dağlar fiyorda dimdik iniyordu. Gaddar bir havaları vardı, bir bakışta görmüştüm bunu, sallamıyorlardı, etraflarında ne olursa olsun umurlarında değildi, etrafındakiler onlar için hiçbir şey ifade etmiyordu, evet buradaydılar ama aynı zamanda başka bir yerde gibiydiler.

Dükkânın etrafında toplanmış beş kişi vardı şimdi. İkisi yaşlıydı, en az ellilerindeydiler, diğer üçüyse benden birkaç yaş büyüktü.

Beni uzaktan görmüşlerdi, biliyordum, bu kaçınılmazdı, yokuştan aşağı uzun boylu siyah paltolu bir yabancı her gün inmiyordur sonuçta diye düşündüm.

Sigarayı ağzıma götürdüm ve bir fırt aldım, öyle derin çektim ki içime, filtre ısındı.

Kapının her iki yanında da *VG* gazetesinin birer beyaz plastik flaması vardı. Vitrin, üstünde el yazısıyla günün fırsatlarının yazılı olduğu yeşil ve turuncu kâğıt tabaklarla donatılmıştı.

Şimdi onlardan on beş metre uzaktaydım.

Selam vermeli miydim? Nazik ve basit bir merhaba mı demeliydim?

Durup onlarla konuşmalı mıydım?

Yeni öğretmen olduğumu söylemeli, bununla ilgili ufak bir espri mi yapmalıydım?

Aralarından biri bana doğru baktı. Başımı hafif öne eğerek selamladım.

Geri selamlamadı.

Görmemiş miydi acaba? Selamlamak için başımı çok mu az eğmiştim ki hareketimi sadece başımın yönünü değiştirmek için yaptığımı düşünmüş ya da bir irkilti olarak algılamıştı?

Varlıklarını içimde bir hançer gibi hissediyordum. Kapıya bir metre kala sigarayı yere atıp ayağımla ezdim.

İzmariti orada bırakabilir miydim? Kaldırımın üstünde bir çöp olarak? Yoksa yerden almalı mıydım?

Hayır ya, bu da *fazla* titizce görünürdü değil mi?

Amaan başlarım ya, kalsın yerde, adamlar balıkçı lan, kalıbımı basarım sigara bitince siktiğimin izmaritlerini yere atıyorlardır!

Elimle kapıyı ittim, kırmızı alışveriş sepetlerinden alıp çeşitli raflar arasında yürümeye başladım. Otuz otuz beş yaşlarında yuvarlak hatlı bir kadın elinde bir paket sosisle duruyor ve muhtemelen kendi kızı olan bir çocuğa bir şeyler anlatıyordu. Uzun ve sıska kızın yüzünde somurtkan ve inatçı bir ifade vardı. Kadının diğer yanında da on yaşlarında bir oğlan çocuğu vardı, uzanmış rafı karıştırıyordu. Sepete Kneippbrød marka tam buğday ekmeği, Ali marka bir paket kahve ve bir kutu Earl Grey poşet çay koydum. Kadın beni süzdü, sosisleri sepetine koydu ve onu takip eden kız ve oğlanla birlikte dükkânın diğer ucuna doğru yürümeye başladı. Ben ağırdan aldım, dolanıp ürünleri etraflıca inceledim, soğutucu bir dolaptan keçi peyniri, bir teneke kutu ciğer ezmesi ve bir tüp mayonez koydum sepetime. Sonra bir kutu süt ve bir paket de margarin alıp kasaya gittim, kadın ürünleri poşete doldururken kızı kapının yanındaki ilan panosunu okuyordu.

Görevli beni başıyla selamladı.

"Merhaba," dedim ve sepeti boşaltmaya başladım.

Tıknazdı, yüzü geniş, burnu kemerliydi, güçlü çenesi kır rengi ve keçe gibi sakalla kaplıydı.

"Sen yeni öğretmen misin?" diye sordu kasaya ürünlerin fiyatlarını geçirirken. İlan panosunun oradaki kız bana bakmak için döndü.

"Evet," dedim. "Dün geldim."

Erkek çocuk kızı kolundan çekiştiriyordu; kız kolunu, hızla çekerek çocuktan kurtardı ve kapıdan dışarıya çıktı. Çocuk onu takip etti ve bir saniye sonra annesi de peşlerinden dışarı çıktı.

Mutlaka portakal almalıydım. Ve de elma.

Çabucak küçük meyve reyonuna yürüdüm, bir poşete birkaç portakal attım, elime iki elma aldım ve kasaya döndüm, görevli de o sırada son ürünün fiyatını girmeyi yeni bitirmişti.

"Bir paket Eventyr tütünü ve sigara sarma kâğıdı. Bir de Dagbladet gazetesi lütfen."

"Güneyden mi geliyorsun?" diye sordu.

Başımla onayladım. "Kristiansand'dan."

Kumaş kasketli yaşlıca bir adam kapıdan içeriye girdi.

"Günaydın Bertil!" diye bağırdı.

"Oo kimler gelmiş!" dedi görevli bana göz kırparak. Zoraki gülümsedim, ödemeyi yaptım ve eşyaları bir poşete doldurup çıktım. Dışarıda duranlardan biri beni başıyla selamladı. Ben de onu başımla selamladım ve yanlarından uzaklaştım.

Yokuşu tırmanırken köyün bitiminde yükselen dağa baktım. Baştan uca yemyeşildi ve bu belki de buradaki manzaranın en şaşırtıcı özelliğiydi, ben çok daha kasvetli, renksiz bir yer beklemiştim, her yerden taşan ve yalnızca engin denizin gri ve mavisinde boğulan bu yeşilliği değil.

Daireme dönmek güzel bir histi. Benim diyebileceğim ilk yerdi burası ve montumu asmak, süt kutusunu buzdolabına koymak gibi en sıradan işlerden bile keyif alıyordum. Aslında yaz başında bir ay boyunca Eg Psikiyatri Hastanesi'nin yanında küçük bir dairede kalmıştım, son beş yıldır oturduğumuz evden taşındığımda beni oraya annem götürmüştü, ama o gerçek bir ev sayılmazdı, eski zamanlarda bekâr hemşirelerin kaldığı odaların bulunduğu koridorda bir odaydı sadece, nitekim adı da Kümes'ti, gerçi oradaki işim de gerçek bir iş sayılmazdı, elle tutulur bir sorumluluk üstlenmediğim geçici bir yaz işiydi sadece. Hem orası Kristiansand'daydı. Benim kendimi Kristiansand'da özgür hissetmem olanaksızdı, şehirde yapmak istediklerimi özgürce yapamayacağım kadar çok sayıda insanla gerçek ve hayalî bağım vardı.

Ama burası öyle mi düşündüm ağzıma bir lokma ekmek atıp pencereden dışarıyı seyrederken. Fiyordun karşısındaki dağların yansıması kaleydoskopvari şekillerle altındaki suyun hafif

dalgalarında kırılıyordu. Burada kimse kim olduğumu bilmiyordu, burada hiçbir bağ yoktu, hiçbir sabit kalıp yoktu, burada istediğimi yapabilirdim. Bir seneliğine saklanıp yazabilir, gizlice bir şey yaratabilirdim. Ya da ağırdan alıp para biriktirebilirdim. Aslında bir önemi yoktu. Önemli olan burada olmaktı.

Bir bardağa süt doldurup büyük yudumlarla içtim, bardağı tezgâhın üstündeki tabakla bıçağın yanına bıraktım, yiyecekleri dolaba kaldırdım ve oturma odasına geçtim, daktilonun fişini taktım, kulaklıklarımı aldım, müziğin sesini sonuna kadar açtım, daktiloya kâğıt taktım, sayfayı ortaladım ve en tepeye 1 yazdım. Aşağıya, hademenin evine doğru baktım. Kapı eşiğinde bir çift yeşil lastik bot duruyordu. Duvara kırmızı çalıdan yapılma bir süpürge dayalıydı. Kapı önünü kaplayan çakıl taşı ve kum karışımının üzerinde birkaç oyuncak araba duruyordu. İki ev arasında yosun, liken, biraz çim ve birkaç cılız ağaç yetişmişti. İşaret parmağımla masanın kıyısını tıklatarak müziğin ritmine eşlik ettim. Ve bir cümle yazdım: "Gabriel tepenin üstünde durup yerleşim yerini yüzünde hoşnutsuz bir ifadeyle seyretti."

Bir sigara içtim, bir demlik dolusu kahve demledim ve aşağıdaki köye, fiyorda ve ötedeki dağlara baktım. Bir cümle daha yazdım: "Gordon arkasında belirdi." Nakarata eşlik ettim. Yazdım. "Bir kurt gibi sırıtıyordu." Sandalyemi geriye ittim, ayaklarımı masaya uzattım ve bir sigara daha yaktım.

Bu bayağı iyiydi değil mi?

Hemingway'in *Cennet Bahçesi'ni* elime aldım ve dilinden ilham almak için sayfalarını karıştırdım. İki gün önce Kristiansand tren garında, Tromsø uçağına yetişmek üzere Oslo trenine binmeden hemen önce veda hediyesi olarak Hilde vermişti onu. Lars da oradaydı, Hilde'nin sevgilisi Eirik de. Line de tabii. Benimle beraber Oslo'ya gelip beni oradan uğurlayacaktı.

Künye sayfasında bir yazı olduğunu yeni görmüştüm. Onun için özel bir anlam ifade ettiğimi yazmıştı.

Sigara yaktım ve pencereden dışarıyı seyrederken yazılanı sindirdim.

Ona ne gibi bir anlam ifade etmiş olabilirdim?

Bende bir şeyler görüyordu, bunu fark etmiştim, ama ne gördüğünü anlamamıştım. Onunla arkadaş olmak benimle itinayla ilgilenmesi demekti. Ama anlayış göstermenin içindeki itina, maruz kalanı daima küçültür de. Dert ettiğimden değildi ama bunun farkındaydım.

Ben buna değmezdim. Değermişim gibi davranmıştım ve tuhaf olan şu ki; o da bunu yutmuştu, tuhaftı çünkü bu tarz konularda zekâ konusunda hiç sıkıntı çekmezdi. Hilde tanıdıklarım arasından doğru düzgün kitaplar okuyan ve kendisi de yazan tek insandı. İki yıl aynı sınıfta okumuştuk ve ânında dikkatimi çekmişti, sınıfta söylediklerinin ironik ve bir o kadar da isyankâr bir yanı vardı ki daha önce hiç böyle bir kız görmemiştim. Diğer kızların makyaj delisi olmalarından, derli toplu olmak için her daim ellerinden gelenin en iyisini yapmalarından, bebeksi yapmacıklıklarından tiksiniyordu, ama bunu öyle agresif ya da kızgın bir tavırla yapmıyordu, öyle biri değildi, iyi kalpli ve yardımseverdi, tavırları özünde kibardı ama keskin bir mizaçtaydı, gitgide artan bir sıklıkta ondan tarafa bakmama neden olan olağan dışı bir inatçılığa sahipti. Solgundu, yanaklarında solgun çilleri vardı, saçı kızıl sarıydı, ince yapılıydı ve yapısında bir kırılganlık vardı, güçlü kuvvetlinin zıddı bir kırılganlıktı, ki bu başka, daha az keskin, daha az bağımsız bir ruhta belki de onu kanatları altına alma ihtiyacı uyandırırdı, ama buna hiçbir koşulda gerek yoktu, hatta tam tersine, önüne kim çıkarsa çıksın kanatları altına alan kişi Hilde olurdu. Genellikle yeşil asker montuyla ve sade bir blucinle gezerdi ki bu politik olarak sol görüşlü olduğunun sinyalini veriyordu, ama kültürel olarak sağdaydı, çünkü aklı desteklerken, materyalizme karşıydı. Başka bir deyişle, içte olanı dışta olana tercih ediyordu. Bu yüzden Solstad ve Faldbakken –ya da ona taktığı isimle Fallusbakken– gibi yazarlara kızıyor, Bjørneboe'yla Kaj Skagen'i ve hatta André Bjerke'yi seviyordu.

Hilde benim sırdaşım olmuştu. Aslında en iyi arkadaşımdı. Sürekli evine girer çıkardım, anne babasıyla tanışmıştım, bazen

yatıya kalır, onlarla akşam yemeği yerdim. Bazen Eirik de olurdu, ama bazen de yalnızca ikimiz sohbet ederdik. Bodrum katındaki dairede yere bağdaş kurarak oturur, ortamızda bir şişe şarap, gecenin karanlığı pencereye vururken okuduğumuz kitapları, bizi ilgilendiren politik olayları, hayatta bizi nelerin beklediğini, yapmak istediklerimizi ve ne yapabileceğimizi konuşurduk. Hayat konusunda çok ciddiydi, yaşıtlarım arasında böyle olan tek kişiydi ve muhtemelen o da bende aynısını görüyordu, ayrıca çok da güleçti ve ironi hep elinin altında olurdu. Orada, onun evinde onunla, Eirik'le ve bazen de Lars'la olmaktan daha çok sevdiğim az şey vardı; ancak hayatımda onlarla uyuşmayan başka şeyler de oluyordu ve bu beni sürekli bir suçluluk duygusuyla dolduruyordu; eğer diskolarda takılıp içiyorsam ve kızlarla sohbet etmeye çalışıyorsam, Hilde ve onda temsil ettiğim şey hakkında suçluluk duyuyordum; eğer Hilde'de takılıyorsam ve özgürlük ya da güzellik ya da her şeyin manası hakkında konuşuyorsam, birlikte dışarıya çıktığım insanlara karşı ya da onlarlayken dönüştüğüm kişiye karşı vicdan azabı duyuyordum, çünkü bu çifte standart ve ikiyüzlülük Hilde, Eirik ve Lars'la üzerinde sık konuştuğumuz bir konuydu ve bu benim kalbimde mevcuttu. Politik olarak solun uç noktalarındaydım, neredeyse anarşizmin sınırlarında geziniyordum, basmakalıpçılıktan ve geleneklere bağlılıktan nefret ediyordum, Kristiansand'da büyüyen alternatif diğer bütün genç insanlar gibi Hristiyanlığı ve ona inanıp o aptal karizmatik rahipli toplantılara giden bütün budalaları hor görüyordum.

Ama Hristiyan kızları hor görmüyordum. Hayır, garip bir şekilde özellikle de onlara vuruluyordum. Bunu Hilde'ye nasıl açıklayabilirdim? Hem onun gibi ben de temel ama dile getirilmeyen bir tutumla doğrunun ve gerçeğin, görünenin altında yattığına inanmış ve şayet bu, anlamsızlığın kabulüyle olacaksa dahi daima anlamın peşine düşmüşsem bile yaşamak istediğim yer ekseriyetle pırıltılı ve baştan çıkarıcı yüzey oluyordu ve anlamsızlığın kadehinden içmek istiyordum; sözün özü şehrin tüm diskolarına ve gece kulüplerine dadanıp anlamsızca içmek ve sikebileceğim ya da en azından

yiyişebileceğim kızların peşinde koşmaktan daha çok istediğim bir şey yoktu. Şimdi bunu Hilde'ye nasıl açıklayabilirdim ki?

Yapamazdım ve yapmadım. Onun yerine hayatımda yeni bir sekme açtım. *İçki ve zina umudu* ile *içgörü ve samimiyet* küçük ve bir tür bahçe çitini andıran kişilik değişimiyle birbirinden ayrılıyordu sadece.

Line Hristiyandı. Öyle koyu bir Hristiyanlık değildi ama sonuçta öyleydi ve tren garında, yanı başımdaki varlığı beni bir şekilde tedirgin etmişti.

Kıvırcık siyah saçları, belirgin kaşları ve parlak mavi gözleri vardı. Zarif bir şekilde hareket ediyordu ve o nadir görülen, başkalarını etkilemeyecek bağımsızlıktaydı davranışları. Resim yapmayı seviyordu ve bir sürü resim yapıyordu, belki de o yöneydi yeteneği; bana hoşça kal dedikten sonra şehirdeki Halk Eğitim Merkezi'nde güzel sanatlar okuyacaktı. Ona âşık değildim ama güzel kızdı, ondan inanılmaz hoşlanıyordum ve ara sıra, biraz beyaz şarap içtikten sonra içimde ona karşı tutkulu duygular uyanabiliyordu. Sorun, ne kadar ileri gidebileceğimiz konusunda çok net sınırlarının olmasıydı. Birlikte olduğumuz haftalarda onun evinde ya da Kümes'teki odamda yatakta yarı çıplak vaziyette uzanıp yiyişirken ona iki kez yalvarıp yakarmıştım izin vermesi için. Ama hayır, kendisini sakladığı kişi ben değildim.

"O zaman arkadan yapayım ne olur!" diye çaresizce bağırmıştım bir seferinde, söylediğimin tam olarak ne anlama geldiğini bile bilmeden. O zaman Line o yumuşacık bedeniyle bana sokulmuştu ve beni öpücüklere boğmuştu. Çok geçmeden iç çamaşırım meniyle dolarken kasıklarımda o lanet kasılmayı hissetmiş ve ondan götüm götüm uzaklaşmıştım, o kendi muzip şehvetiyle dopdoluyken benim iştahımın neden birden yüz seksen derece çark ettiğini anlamamıştı bile.

Peronda elleri arka cebinde, sırtında küçük bir sırt çantasıyla yanımda duruyordu. Trenin kalkmasına altı dakika vardı. İnsanlar trene biniyorlardı.

"Bir koşu büfeye gidip geleceğim," dedi ve bana baktı. "Bir şey istiyor musun?"

Başımı iki yana salladım.

"Aslında bir kola alsana ya."

Koşar adım Narvesen Büfe'ye gitti. Hilde bana bakıp gülümsedi. Lars boş gözlerle etrafı inceliyordu. Eirik'se limanın ötesine doğru bakıyordu.

"Madem artık kendi başına dünyaya açılıyorsun, sana bir tavsiyem olacak," dedi ve bana doğru döndü.

"Öyle mi?" dedim.

"Bir iş yapmadan önce düşün. Ve asla iş üstündeyken yakalanmamaya dikkat et. İşte o zaman kendi başının çaresine bakabilirsin. Örneğin öğrencilerinden birinin seni emmesini mi istiyorsun, bunu Tanrı aşkına öğretmen masasının *arkasında* yap. Önünde değil. Anladın mı?"

"Ama bu çift ahlaklılık olmaz mı peki?" dedim.

Güldü.

"Ve eğer orada, kuzeyde, dövmen gereken bir sevgilin olursa, onu morlukları görünmeyecek şekilde döv," dedi Hilde. "Asla yüzüne vurma, ne kadar içinden gelirse gelsin."

"İki tane mi olsa acaba ya, ne dersin? Bir tane burada güneyde, bir tane de yukarıda, kuzeyde?"

"Neden olmasın?" dedi.

"Bir tane dövdüğün bir tane de dövmediğin," dedi Eirik. "Bundan daha iyi bir denge tutturamazsın."

"Başka tavsiyesi olan?" diye sordum.

"Bir keresinde televizyonda yaşlı bir aktörle yapılmış bir röportaj seyretmiştim," dedi Lars. "Uzun ömrü boyunca edindiği deneyimlerden seyirciyle paylaşmak istedikleri var mı, diye sormuşlardı. Tabii, olmaz mı, dedi. Duş perdesiyle ilgiliydi anlattığı şey. Uç kısımları mutlaka küvetin içinde kalmalıydı, dışında değil. Dışında kalırsa, yerler sırılsıklam olur demişti."

Güldük. Lars hoşnut bir şekilde etrafına bakındı.

Elleri boş Line onun arkasında göründü.

"Çok kuyruk vardı," dedi. "Ama trende de büfe olması lazım."

"Var var," dedim.

"Gidelim mi artık?"

"Olur," dedim. "İşte bu kadar, Fleksnes'in hep söylediği gibi. Benim için Kristiansand bitmiştir!"

Teker teker sarıldılar bana. Bu ikinci sınıftayken benim başlattığım bir şeydi, ne zaman buluşsak birbirimize sarılırdık.

Sonra çantamı sırtıma attım, valizi aldım ve Line'nin peşinden trene doğru yürüdüm. Birkaç kez el salladılar, sonra tren hareket etmeye başladı, onlar da aşağıya, otoparka doğru yürümeye başladılar.

Bunların üzerinden yalnızca iki gün geçmiş olduğuna inanamıyordum.

Elimdeki kitabı bıraktım, kendime bir sigara daha sarıp kahvemden bir yudum alırken yazdığım üç cümleyi okudum.

Aşağıda marketin önündeki kalabalık seyrelmişti. Mutfaktan bir elma aldım ve yazı masamın başına oturdum yeniden. Sonraki saat boyunca üç sayfa yazdım. Küçük bir kasabadaki iki çocuk hakkındaydı ve bence iyi olmuştu. Belki üç sayfa daha yazar bitirirdim. Burada geçirdiğim ilk gün yazılmış tam bir kısa öykü hiç de fena sayılmazdı. Eğer böyle devam edersem Noel'e kadar bir öykü derlemesi bitirebilirdim!

Kahve demliğinin dibinin telvesini yıkarken bir arabanın marketten yukarıya doğru geldiğini gördüm. Hademenin evinin önünde durdu, yirmili yaşların ortalarında gibi görünen iki erkek çıktı içinden. İkisi de yapılıydı, biri uzun, diğeri daha ufak tefek ama topluydu. Demliği uzatıp dolana kadar musluğun altında tuttum, sonra ısıtıcının üstüne koydum. Adamlar yokuş yukarı çıkmaya başladılar. Beni pencereden göremesinler diye yana doğru bir adım attım.

Adım sesleri kapımın önünde kesildi.

Bana mı gelmişlerdi?

Biri diğerine bir şey söyledi. Kapı zili evi inletti.

Ellerimi bacağıma sürerek kuruladım ve hole çıkıp kapıyı açtım.

Küçük olanı elini uzattı. Yüzü kare, çenesi çıkık, ağzı küçük ve gözleri kurnazdı. Dudağının üstünde siyah bıyığı vardı, kirli sakallıydı. Boynunda kalın bir altın zincir vardı.

"Ben Remi," dedi.

Utana sıkıla elini sıktım.

"Karl Ove Knausgaard," dedim.

"Frank," dedi uzun olan ve devasa elini uzattı. Diğer adamın yüzü ne derece kareyse onunki de o derece yuvarlaktı. Yuvarlak ve etli. Dudakları kalın, cildi hassastı, neredeyse pembeydi. Saçları sarıydı ve seyrelmeye başlamıştı. Büyük ebatlarda bir çocuk gibi görünüyordu. Gözleri candandı, onlar da çocuk gözleri gibiydiler.

"İçeri girebilir miyiz?" diye sordu adı Remi olan. "Burada tek başına olduğunu duyduk ve belki misafir istersin diye düşündük. Muhtemelen köyde kimseyi tanımıyorsun henüz."

"Ah," dedim. "Ne kadar kibarsınız. Buyurun!"

Geri bir adım attım. Kibar mı! Buyurun mu! Bu laflar da hangi cehennemden çıkmıştı? Ne o elli yaşında mıydım?

Oturma odasında durup etrafa baktılar. Remi birkaç kez başını salladı.

"Geçen sene Harrison kaldı burada," dedi.

Ona baktım.

"Önceki sözleşmeli öğretmen," dedi. "Sık sık burada otururduk. Süper biriydi."

"İyi biriydi," dedi Frank.

"Hiçbir şeye hayır demezdi," dedi Remi.

"Daha şimdiden çok özlendi," dedi Frank. "Oturabilir miyiz?"

"Evet, tabii," dedim. "Bir fincan kahve ister misiniz? Yeni yapıyorum."

"Kahve mi? Evet, lütfen."

Montlarını çıkardılar, koltuğun koluna koyup oturdular. Bedenleri fıçı gibiydi. Adı Frank olanın üst kolları benim bacaklarım genişliğindeydi. Tezgâhın önünde onlara sırtım dönükken bile varlıklarını hissedebiliyordum, bütün daireyi doldurmuşlardı ve kendimi güçsüz ve kız gibi hissetmeme sebep olmuşlardı.

Ne kadar kibarsınız. Bir fincan kahve ister misiniz?

Hassiktiiir, fincanım yoktu ki! Sadece yanımda kendime getirdiğim vardı.

Tezgâhın üzerindeki dolapları açtım. Boştular tabii ki. Aşağıdakileri açtım. Ve orada, lavabo borusunun hemen dibinde bir bardak duruyordu. Onu yıkadım, biraz kahve koyup ısıtıcının üstüne birkaç kez usulca vurdum demliği, sonra salona geçtim, kahveyi üstüne koyabileceğim bir yer arandım.

Cennetin Bahçesi'nin üstü olacaktı bu yer elbette.

"Eee?" dedi Remi. "Ne dersin Karl Ove?"

Tanımadığım birinin ismimi bu kadar tanıdık bir edayla söylemesini yadırgamıştım, yanaklarımın kızarmaya başladığını fark ettim.

"Ne desem beğenirsin?" dedim.

"Bu akşam bir partiye gidiyoruz," dedi Frank. "Grylleſjord'un dışında. Takılsana bizimle?"

"Arabada boş yer var, ayrıca tekel bayisine gitmeye zamanın olmadığını da biliyoruz, bu yüzden sana da içki getirdik yanımızda. Ne diyorsun?"

"Bilmem ki," dedim.

"Ne yani, bu boş dairede kös kös oturmayı düşünmüyorsun herhâlde?"

"Bırak da kendisi karar versin!" dedi Frank.

"Evet, doğru."

"Biraz çalışırım diye düşünmüştüm," dedim.

"Çalışmak mı? Ne çalışacaksın?" diye sordu Remi. Ama gözleri çoktan daktiloya kaymıştı. "Yazıyor musun?"

Beni yine sıcak basmıştı.

"Biraz," diyerek omuz silktim.

"Oo, bir yazar!" dedi Remi. "Hiç fena değil."

Güldü.

"Ömrümde hiç kitap okumadım. Okula giderken bile. Hep kaytardım. Ya sen?" dedi Frank'e bakarak.

"Okudum tabii, bir sürü. *Coctail*lerin hepsini okudum, anlarsın ya."

İkisi de katılarak güldü.

"O sayılır mı?" dedi Remi bana bakarak. "Sen yazarsın. Porno, edebiyat sayılır mı?"

Gergin gergin gülümsedim.

"Kurgu kurgudur herhâlde," dedim.

Bir sessizlik oldu.

"Kristiansandlıymışsın diye duydum," dedi Frank.

Başımla onayladım.

"Orada sevgilin var mı?"

Bunda biraz duraksadım.

"Hem evet hem hayır," dedim.

"Hem evet hem hayır mı? İlginçmiş!" dedi Remi.

"Tam senlik bir şeye benziyor," dedi Frank Remi'ye gülümseyerek.

"Benlik mi? Hayır, benim için daha ziyade ya hep ya hiçtir."

Kahvelerinden birer yudum alırlarken yine sessizlik oldu.

"Çocuğun var mı?" diye sordu Remi.

"Çocuk mu?" dedim. "Tabii ki yok, daha on sekiz yaşındayım be!"

Nihayet cuk oturan bir laf.

"Dünya tarihinde görülmemiş şey değil sonuçta," dedi Remi.

"Siz ikinizin çocuğu var mı o hâlde?" dedim.

"Frank'ın yok. Ama benim var. Dokuz yaşında bir oğlan. Annesiyle yaşıyor."

"Çocuk 'ya hep' döneminden," dedi Frank.

Güldüler. Sonra ikisi de bana baktı.

"Neyse, daha ilk günden bunaltmayalım," dedi Remi ve ayağa kalktı. Frank da ayağa kalktı. Montlarını alıp hole çıktılar.

"Akşamki parti olayını bir düşün," dedi Remi. "Fikrini değiştirirsen Hege'deyiz biz."

"Hege'nin nerede oturduğunu ne bilsin lan," dedi Frank.

"Üst yoldan yürüyorsun. Soldan dördüncü ev. Hemen göreceksin. Önünde arabalar olur zaten."

Elini uzattı.

"Umarım gelirsin. Kahve için teşekkürler."

Arkalarından kapıyı kapadıktan sonra yatak odasına gittim, yatağa uzandım. Kollarımı ve bacaklarımı uzatıp gözlerimi yumdum.

Bir araba yokuşu çıkıp kapının önünde durdu.

Gözlerimi açtım. Yine mi misafir gelmişti?

Hayır. Başka bir evin kapısı çarptı. Komşularımdı, artık her kimseler, eve gelmişlerdi. Belki de Finnsnes'ten alışverişten dönüyorlardı.

Of ya, *tanıdık* birini arayıp konuşmak için ölüp bitiyordum!

Her şeyden uzaklaşabilmek için uyumaya da can atıyordum ama başaramamıştım. Onun yerine banyoya gittim, soyundum ve bir duş daha aldım. Bu, yeni bir şeyin başladığına dair kendimi kandırmak için kullandığım bir yöntemdi. Evet uyumak kadar iyi değildi ama hiç yoktan iyiydi. Sonra ıslak saçlarım ve sırtıma yapışan tişörtümle oturdum ve yazmaya devam ettim. On yaşındaki iki çocuk ormanda dolanıyorlardı. Tilki görmekten korkuyorlardı ve karşılarına çıkarsa korkutmak için ellerinde mantar tabancaları vardı. Birdenbire bir silah sesi duydular. Sesin geldiği yöne doğru koşturmaya başladılar ve ormanın tam ortasında bir çöplük gördüler. İki adam yere uzanmış, sıçanlara ateş ediyordu. O noktada içimden bir şey, bir mutluluk dalgası ve enerji akıp geçti; şimdi yazma hızıma yetişemiyordum, metin, anlatımın hafiften gerisinde kalıyordu, ışıl ışıl parıldayan muhteşem bir duyguydu bu.

Sonra sıçanlara ateş eden iki adam kendi yollarına gidiyor, iki oğlan ormana iki sandalye ve bir masa getirip porno dergileri okumaya başlıyor. Bir tanesi, adı Gabriel olan, çükünü bir cam şişenin ucundan içeri sokuyor ve birden berbat bir sokulma acısı duyuyor, çükünü çıkarıyor ve ucunda bir böcek görüyor. Gordon buna o kadar çok gülüyor ki sandalyesinden süpürgeçalısının üzerine düşüyor. Zamanın farkına varmıyorlar, Gabriel fark ettiğinde çok geç oluyor, eve döndüğünde babası öfkeden kuduruyor, ağzının üstüne bir yumruk çakıp ağzı kanlı bir vaziyette onu sıcak su deposunun olduğu küçük odaya kilitliyor, bütün geceyi orada geçirmek zorunda kalıyor.

Bitirdiğimde saat sekize geliyordu ve sıkı satır aralığıyla yazılmış yedi sayfa daktilonun yanında duruyordu.

Zafer duygum öyle müthişti ki içimdeki bir şey bunu birisine anlatmamı haykırıyordu. Kim olursa! Kim olursa!

Ama yapayalnızdım.

Daktiloyu kapadım, birkaç dilim ekmeğe tereyağı sürdüm ve mutfak penceresinin önünde dikilip ayakta yedim. Hâlâ grimsi mavi olan gökyüzünün altında, yoldan hızla bir şekil geçti. Tünelden peş peşe iki araba çıktı. Dışarıya çıkmam şarttı. Daha fazla içeride duramazdım.

Derken kapı çalındı.

Açtım. Üzerine sade bir tişört ve pantolon giymiş otuzlarında bir kadın duruyordu karşımda. Yüz hatları yumuşaktı, çok dikkat çekici olmamakla beraber burnu büyüktü, gözleri sıcak ve kahverengiydi. Saçları koyu sarıydı, arkasında topuz yapmıştı.

"Selam," dedi. "Bir merhaba demek için uğramıştım. Komşuyuz. Ben üst katta oturuyorum. Aynı zamanda meslektaşız da. Ben de öğretmenim. Torill ben."

Elini uzattı. İncecik parmakları vardı ama kavrayışı sıkıydı.

"Karl Ove," dedim.

"Håfjord'a hoş geldin," dedi gülümseyerek.

"Hoş buldum," dedim.

"Dün gelmişsin diye duydum?"

"Evet, otobüsle."

"Evet, neyse daha çok konuşuruz. Bir şeye ihtiyacın olursa çekinmeden kapımı çalabilirsin demek için uğradım. Şeker olur, kahve olur, çarşaf olur, neye ihtiyaç duyarsan. Radyo mesela. Radyon var mı? Bizde fazladan bir tane olması gerek."

Başımı evet anlamında salladım.

"Walkman var," dedim. "Ama yine de çok teşekkürler. Böyle uğramanız çok zarif."

Çok zarif.

Gülümsedi.

"Peki o zaman görüşmek üzere," dedi.

"Aynen, görüşürüz," dedim.

Gittikten sonra holde uzun süre dikildim. Tam olarak ne olmuştu?

Burada her tanışma ruhuma saplanan bir hançerdi.

Hayır, dışarıya çıkmak ve yürümek zorundaydım.

Giyindim, banyo aynasının önünde birkaç saniye geçirip beremi doğru takıp takmadığıma baktım, çıkıp kapıyı kilitledim ve yokuş aşağı yürümeye başladım. Biraz ileride, dağ yamacının ötesinde, denizin açıklarında gökyüzüne temas eden keskin ufuk çizgisini görebiliyordun. Bembeyaz iki koca bulut tepede asılı duruyor, usulca süzülüyordu. Fiyordun öteki tarafında limana dönmekte olan küçük bir balıkçı teknesi vardı. Fiyordun adı Fugleøyfjord'du. Kuş adası fiyordu. E adanın adı da hâliyle Fugløya oluyordu. Pekâlâ, diye düşünmüş olmalıydı buraya gelen ilk insanlar. Ne isim verelim bu fiyorda? Balık fiyordu nasıl? Yok yahu olur mu, bir öncekine öyle demedik mi zaten? Kuş fiyordu nasıl? Süper ya! Hay sen aklınla bin yaşa!

Yol boyunca yürüdüm, çatısına konan martılar dışında ıssız görünen balık işleme fabrikasını geçip köyün üst kısımlarına tırmanan dönemece doğru ilerledim. Tepedeki son evin hemen yanından dimdik bir dağ yükseliyordu. Hiç öyle bir geçiş yoktu; özel mülk mü yoksa doğa mı diye kestirmenin güç olduğu böylesi bölgelere büyüdüğüm yerlerden de alışıktım. Burası hakiki doğaydı ve yumuşak, alçak güney bölgesi doğası değildi; vahşi, sert, rüzgârla törpülenmiş, kapıyı açtığın anda yüzüne çarpan kutup bölgesi doğasıydı.

Toplasan yüz ev var mıydı?

Ta burada, dağların dibinde, denizin yanı başında.

Sanki dünyanın kenarında yürüyormuşum gibi hissediyordum. Daha ileriye gitmek mümkün değilmiş gibiydi. Bir adım daha atsam dışına çıkacaktım.

Ah, Tanrım, burada yaşayabilmek ne muhteşemdi.

Yanlarından geçtiğim evlerin pencereleri ardında ara sıra kımıltılar görüyordum. Televizyonların yanıp sönen ışıkları. Her şey bir şekilde, aşağıdaki sahile vuran dalgaların sesinde boğuluyor ya da ona bulanıyordu, zira bu ses ne kadar muntazam ve düzenli olsa da daha çok havanın bir niteliği gibiydi, sanki hava sadece daha soğuk ya da daha sıcak olmakla kalmayıp daha gürültülü ve daha yumuşak da olabiliyordu.

Hege dedikleri kıza ait olduğunu tahmin ettiğim ev çıktı karşıma, sonuçta girişinde bir dolu araba vardı ve açık veranda kapısından dışarıya müzik sesi yayılıyordu, 1970'li yılların stilindeki büyük pencerelerden içeriye şöyle bir baktığımda da masanın etrafına toplanmış bir grup insan görüyordum. Gidip kapıyı çalmak çok cezbediciydi, benden bir şey beklemeleri ihtimali çok düşüktü, sonuçta kimseyi tanımıyordum, bir miktar çekingenlik doğal görünürdü, yani orada oturup şu anda küçük ve daralmış kalbim dâhil içimdeki her şey çözülene kadar tek kelime etmeden, alkol etkisini gösterene kadar içmek normal olurdu.

Bunları düşünürken yürümeyi kesmedim, yavaşlamadım bile çünkü eğer beni orada tereddüt ederken görürlerse ve ben geri eve doğru yürümeye başlarsam benim nasıl biri olduğumu bildiklerini düşünebilirlerdi.

Evet belki kalbimi büyütecek bir şeylerin peşindeyim, ama bu şart değil, ayrıca yazmam gerekiyor, diye düşündüm yürümeye devam ederken, derken zaten evi geçmiştim ve artık çok geçti.

Evimin kapısının önünde durduğumda saatime baktım.

Bütün köyü dolaşmam on beş dakika sürmüştü.

Demek bu sene bütün hayatımı bu on beş dakika içerisinde geçirecektim.

İçim ürperdi. İçeri girip montumu çıkardım. Hiçbir şey olmayacağını bilmeme rağmen kapıyı kilitledim ve bütün gece kilitli tuttum.

Ertesi gün dışarıya çıkmadım, oturup yazdım ve yokuşta bir belirip bir kaybolan insanları seyrettim. Dairenin içinde volta atarak salı günü dersler başladığında ne yapacağımı tasarladım, birbiri ardına kendimi tanıtma cümleleri geveleyip, öğrencilerle başa çıkma konusunda hangi stratejiyi benimsemem gerektiğini düşündüm. Öncelikle seviyelerini tespit etmek gerekiyordu. Belki çocukların hepsini en baştan tüm konulardan teste tabi tutabilirdim? Ve sonra kalan her şeyi buna göre planlayabilirdim? Test mi? Hayır, bu biraz fazla kazık, biraz fazla otoriter ve biraz fazla okulcu olurdu.

Evde yapabilecekleri bazı alıştırmalar versem nasıl olurdu peki?

Olmaz. Her ders doldurmam gereken o kadar çok süre vardı ki alıştırmaları okulda vermek en iyisiydi. Neyse bunlara yarın bakardım.

Yatak odasına gidip yatağıma uzandım, satın aldığım iki kitabı bitirdim ve sonrasında çok anlamasam da, Oslo'dan aldığım edebiyat dergisindeki makaleleri okumaya başladım. Kelimelerin çoğuna aşinaydım ama tarif ettikleri şey daima benim erişimim dışındaydı, sanki bilinmeyen bir dünya hakkında yazıyorlardı da eski dünyanın dili buna yaklaşmaya yetmiyormuş gibiydi. Ama bu sayfalardan diğerlerini gölgede bırakacak kudrette bir şey çıktı, bir kitap tanıtımıydı, *Ulysses*'in, kendi başına tek kelimeyle muhteşem geliyordu kulağa. Önümde devasa bir kule yükseldi; nemden ışıldayan ve etrafı pusla ve bulutlar arasından sızan solgun güneş ışığıyla çevrili. Modernizmin temel eseri kabul ediliyordu, ki benim modernizmden anladığım yere yakın yarış arabaları, deri kasklı ve ceketli pilotlar, ışıldayan ama karanlık metropolislerde yükselen gökdelenlerin üzerinde süzülen zeplinler, bilgisayarlar ve elektronik müzikti. Hermann Broch, Robert Musil, Arnold Schönberg gibi isimlerdi. Benim zihnimde, Broch'un Vergilius'u ve Joyce'un Ulysses'i gibi, geçmişten öğeler, çoktan yok olmuş eski kültürler bu dünya tarafından özümsenmişti.

Önceki gün marketteyken bugünün pazar olacağı aklımdan çıkmıştı, o yüzden ekmeğin üstüne ciğer ezmesi ve mayonez sürmüş yerken kapı zili yeniden çaldı. Elimin tersiyle ağzımı silip girişe koşturdum.

Dışarıda iki kız duruyordu. Tekini hemen tanıdım. Buraya gelirken bindiğim otobüste çaprazımda oturan kızdı.

Gülümsedi.

"Selam," dedi. "Beni tanıdın mı?"

"Tanımaz mıyım," dedim. "Otobüsteki kızsın."

Güldü.

"Sen de Håfjord'daki yeni öğretmensin! Gördüğümde kesin osundur demiştim ama emin değildim tabii. Sonra dün gece partide birisi söyledi."

Elini uzattı.

"Ben Irene," dedi.

"Karl Ove," dedim gülümseyerek.

"Bu Hilde," dedi diğer kızı başıyla işaret ederek, onunla da tokalaştım. "Biz kuzeniz," dedi Irene. "Ona bir uğrayım diye çıktım. Ama aslında buraya gelip sana merhaba demek için bahaneydi." Kikirdedi. "Tabii ki değildi. Şaka yapıyorum."

"İçeriye buyurmaz mısınız?" dedim.

Birbirlerine baktılar.

"Memnuniyetle," dedi Irene.

Kot pantolon, kot ceket ve altına da dantelli bir beyaz bluz giymişti. Balık etliydi, bluzunun altındaki göğüsleri dolgundu, kalçalarıysa genişti. Saçları omuz hizasında ve sarıydı, beyaz tenli yüzünde burnunun çevresinde çilleri vardı. Gözleri iri, mavi ve baştan çıkarıcıydı. Ben antrede yanında durmuş üzerindeki ağır parfümü koklarken ve o, duvarda hiç askı olmadığı için soran gözlerle montunu bana uzattığında çüküm yine kalkmıştı.

"Seninkini de alayım istersen," dedim, kuzeninin tavrıyla uzaktan yakından alakası olmayan ve montunu utangaç, mahcup bir gülümsemeyle bana uzatan Hilde'ye. Montları masa sandalyemin arkasına astım ve kabarıklığı anlamasınlar diye elimi pantolonumun cebine soktum. İki kız biraz tereddüt ederek oturma odasına geçtiler.

"Eşyalarım henüz gelmedi," dedim. "Yakında gelir."

"Evet. Burası biraz kasvetli görünüyor," dedi Irene gülümseyerek.

Bacaklar kenetli bir şekilde kanepeye oturdular. Ben de sandalyeyi çekip karşılarına oturdum, hiç ineceğe benzemeyen kabarıklığı örtmek için bacak bacak üstüne atmıştım. Kız benden sadece bir metre ötede oturuyordu.

"Kaç yaşındasın?" diye sordu.

"On sekiz," dedim. "Siz?"

"On altı," dedi Irene.

"On yedi," dedi Hilde.

"Demek liseyi daha yeni bitirdin?" dedi Irene.

Başımla onayladım.

"Ben daha ikinci sınıfa gidiyorum," dedi Irene. "Finnsnes'teki lisede. Yatılı. Yani bana ait bir odam var. Ziyarete gelmez misin? Nasıl olsa Finnsnes'e sık sık gelirsin artık."

"Evet, çok isterim," dedim.

Gözlerimiz buluştu.

Gülümsedi. Ben de ona gülümsedim.

"Ama ben esasen Hellevikalıyım. Buranın arkasında kalan köy. Dağın öteki yüzünde. Birkaç kilometre ileride. Ehliyetin var mı?"

"Yok," dedim.

"Tüh," dedi.

Kısa bir sessizlik oldu. Ayağa kalktım ve küllükle tütün paketini aldım, kendime bir sigara sardım.

"Bir tane de ben alabilir miyim?" dedi. "Benimki montumun cebinde."

Paketi ona fırlattım.

"Dün otobüste gülmeden edemedim. Sanki pencereden fırlayıp çıkmak ister gibi bir hâlin vardı."

Güldüler. Sigara kâğıdını yaladı ve işaret parmaklarıyla rulo yapıp yapıştırdı, sonra sigarayı dudağına götürüp yaktı.

"Evet ama manzara akıllara zarardı," dedim. "Gelmeden önce buranın neye benzediğiyle ilgili en ufak bir fikrim yoktu. Yalnızca adını duymuştum, hatta ondan bile emin değilim."

"E peki niye başvurdun o zaman?"

Omuz silktim.

"İş ve işçi bulma kurumundan bir liste aldım, sonra da burayı seçtim."

Üst kattan ayak sesleri duyuldu.

Herkes tavana baktı.

"Torill'le tanışma fırsatın oldu mu?" diye sordu Irene.

"Sayılır," dedim. "Tanıyor musun?"

"Tabii ki. Burada herkes birbirini tanır. Yani Hellevika'da ve Håfjord'da."

"Ve Fugløya'da da," dedi Hilde.

Sessizlik.

"Birer fincan kahve içer misiniz?" diye sordum, sandalyemde doğrularak.

Irene başını hayır anlamında salladı. "Yok, sanırım artık gitsek iyi olacak. Ne dersin Hilde?"

"Evet, bence de," dedi kuzeni.

Ayağa kalktık, montları sandalyeden aldım ve montunu ona uzatırken biraz fazla yaklaştım Irene'ye. Dar kot pantolonunun sardığı kalçaları, baldırları, bacakları ve şaşırtıcı derecede küçük ayakları, boynu, dolgun göğüsleri, minik burnu ve aynı anda hem masum hem fettan mavi gözleriyle dolup taşmıştım, kızların ardından kapıyı kapadım. Bütün ziyaret on dakika kadar sürmüştü, en fazla on beş dakika.

Biraz daha kahve koymak üzere mutfağa doğru yol alıyordum ki kapı yine çalındı.

Oydu. Hem de bu sefer yalnız.

"Haftaya Hellevika'da bir parti var," dedi. "Aslında bu yüzden gelmiştim, sana haber vermeye. Gelmek ister misin? Buradaki insanlarla tanışmak için iyi bir fırsat olur."

"Tabii ki," dedim. "Eğer ayarlayabilirsem gelirim."

"Eğer?" dedi. "Tek yapman gereken bir arabaya atlamak. Herkes gidiyor. Orada görüşürüz!"

Göz kırptı. Sonra döndü ve ayakkabısının ucuyla asfaltın kenarını tekmeleyen Hilde'nin yanına doğru yokuşu inmeye başladı.

Ertesi sabah sekizi biraz geçerek, içinde geçirdiğim koca bir günden sonra evimden çıktım. Doğuda, dağın üzerinde asılı duran güneş doğrudan kapıya vuruyordu ve kapıyı çekerken yüzümde hissettiğim hava ılık ve yazdan kalmaydı. Ama sadece birkaç metre aşağıda, dağın gölgesinde kalan bölgede hava daha soğuktu ve bundan edindiğim izlenim, yani havada böylesi minik birikintilerin olması, ırmağın akması ve durulması, hızlanması ve çağlaması misali tuhaf bir şekilde moral yükselticiydi. Ötede, küçük bir pla-

tonun tepesindeydi okul ve oraya gitmek dehşete kapılmama sebep değilse bile okula yaklaştıkça içimde kaygı şimşekçikleri çakacak kadar gergindim.

Herhangi bir okul gibi duruyordu, bir yüzünden bakıldığında tek katlı uzun, gösterişli bir binaydı, tüneli andıran bir koridorla marangozluk odası, beden eğitimi odası ve küçük bir yüzme havuzuna ev sahipliği yapan daha yeni ve yüksek başka bir binaya bağlanıyordu. Okul bahçesi iki binanın ortasında kalıyordu ve binaların arkasında profesyonel ebatlarda bir futbol sahası bulunuyordu. Onun üzerindeki bir tümsekte de, Halkevi olduğunu tahmin ettiğim bir bina vardı.

Girişin önüne iki araba park etmişti. Bir tane büyük beyaz bir cip ve alçak, siyah bir Citroën. Güneş sıra sıra pencerelerin camlarında parlıyordu. Kapı açıktı. İçeriye adım attım, cam kapıdan içeriye uzun şeritler hâlinde düşen güneş ışığı, vurduğu sarı linolyum yer kaplamasını neredeyse bembeyaz gösteriyordu. Köşeyi döndüm, şimdi sağda üç, solda iki kapı vardı ve holün sonu daha geniş bir alana çıkıyordu. Adamın biri durdu ve bana baktı. Gür sakallıydı ve tepesinde bir açıklık vardı. Muhtemelen otuzlarının başındaydı.

"Merhaba!" dedi.

"Merhaba," dedim.

"Sen... Karl Ove misin?"

"Evet benim," dedim, önünde durarak.

"Sture," dedi.

Tokalaştık.

"Karl Ove tamamen tahmindi," dedi gülümseyerek. "Ama sende Nils Erik tipi yoktu."

"Nils Erik mi?" dedim.

"Evet, bu sene güneyden gelen iki öğretmen var. Sen ve Nils Erik. Eğitimsiz personelin geri kalanı buralı, onları zaten tanıyorum."

"Sen buralı mısın?"

"E tabii!"

Birkaç saniye boyunca doğrudan gözlerimin içine baktı. Bunu hoş bulmadım, bu neydi şimdi, bir tür sınav falan mıydı, ama gözünü ilk kaçıran olmak istemedim ve bakışlarına karşılık verdim.

"Çok gençsin," dedi bir süre sonra ve yanında durduğumuz kapıya çevirdi başını. "Ama bunu biliyorduk elbette. Güzel olacak! Gel hadi, seni diğerleriyle tanıştırayım."

Bir koluyla kapıyı işaret etti. Kapıyı açıp içeriye girdim. Öğretmenler odasıydı. İçeride ufak bir mutfak, koltuklar ve kanepe vardı; bitişikte de içinde kâğıt ve fotokopi makinesinin bulunduğu, iki kenarında çalışma masaları dizili dikdörtgen biçiminde küçük bir oda daha bulunuyordu.

"Merhaba," dedim.

Bir masanın etrafında altı kişi oturuyordu. Bütün gözler bana doğru döndü.

Kafa sallayıp "Selam" mırıldandılar. Mutfaktan kırmızı sakallı ufak tefek ama güçlü ve enerjik bir adam çıktı.

"Karl Ove?" Yüzü ışıldadı. Başımı öne salladım, adam elimi sıktı ve diğerlerine seslendi.

"Arkadaşlar bu Karl Ove Knausgaard, bizimle çalışmak için ta Kristiansandlardan kalkıp gelen genç adam!" Sonra oturan herkesin isimlerini saydı, ki hepsini saniyesinde unuttum. Hepsinin ya elinde ya da önlerindeki masada birer fincan kahve vardı ve yaşlıca bir kadın haricinde herkes gençti. Yirmilerinin başında falan gibi görünüyorlardı.

"Otursana Karl Ove. Kahve?"

"Evet lütfen," dedim ve kanepenin sonuna sığıştım.

Sonraki birkaç saat boyunca, otuzlarının sonunda görünen, okul müdürü Richard'la birlikte okulla alakalı muhtelif konuların üzerinden geçtik. O senenin sözleşmeli öğretmenleri olan biri ben toplam iki kişiye çeşitli odalar gezdirildi, anahtarlar verildi, çalışma masaları gösterildi ve sonra ders programı ve yapılacak çeşitli rutinler anlatıldı. Küçük bir okuldu ve öyle az öğrenci vardı ki kimi dersler için sınıflar birleştirilmişti. Torill birinci ve ikinci sınıfların,

Hege üçüncü ve dördüncü sınıfların, ben beşinci, altıncı ve yedinci sınıfların, Sture sekizinci ve dokuzuncu sınıfların sınıf öğretmeni olacaktı. Bu görev neden özellikle bana verilmişti hiçbir fikrim yoktu ve bunu biraz da tuhaf karşılamıştım doğrusu, güneyden gelen diğer sözleşmeli öğretmen Nils Erik yirmi dört yaşındaydı ve hem benden çok daha büyüktü, hem de bu senenin sonunda öğretmen okuluna başlamayı planlıyordu. O, bu işi ciddiye alıyordu, geleceğini bunun üzerine kurmayı planlıyordu, oysa benim hiç böyle planlarım yoktu, hayatta olmak istediğim en son şey öğretmen olmaktı. Diğer sözleşmeli öğretmenler bu civardandı, buranın şartlarını biliyorlardı ve sınıf öğretmeni olmaya benden daha uygundular. Belli ki müdür bu seçimi benim başvuruma göre yapmıştı ve bu yüzden de tedirgindim, zira başvuruda kendimi haddinden fazla allamış pullamış olabilirdim.

Müdür bize müfredatta nerede olduğunu ve kullanabileceğimiz çeşitli öğretim gereçlerini gösterdi. Saat bir gibi işimiz bitince köyün diğer ucundaki postaneye yürüdüm, kendime bir posta kutusu numarası ayarladım, birkaç mektup gönderdim, marketten gıda alışverişi yaptım, akşam yemeği hazırlayıp yedim, sonra yatağa uzanıp bir saat kadar müzik dinledim, vereceğim derslerle ilgili aklıma gelen fikirleri kısaca not ettim, ama biraz aptalca görünüyordu, biraz fazla kör göze parmaktı, bu yüzden kâğıtları buruşturup çöpe attım.

Her şey kontrolüm altındaydı, her şey.

Akşama doğru yeniden okula gittim. O büyük binanın kapısının kilidini açmak ve o koridorlarda yürümek tuhaf bir duyguydu. Her şey boştu, her şey sessizdi ve pencerelerden sızan gri akşam ışığıyla doluydu. Bütün raflar ve dolaplar boştu, sınıflar sanki hiç el değmemiş gibiydi.

Öğretmenler odasında ufak bir kabin içinde telefon vardı, içine girip annemi aradım, o gün onun da yeni bir okulda ilk günü olacaktı. Kiraladığı yeni yerde, Førde şehir merkezinin dışındaki balkonlu bir evde eşyalarını boşaltmakla meşguldü. Biraz buraları anlattım, ertesi gün ders vermek konusunda nasıl tedirgin olduğumu

falan. Altından kolaylıkla kalkacağımdan emin olduğunu söyledi ve bu eminlik, karakteri gereği çok şey vadetmese de neticede annemdi, epey faydası dokundu.

Telefon görüşmesi bitince, fotokopi odasına gittim ve yazdığım hikâyenin on kopyasını aldım. Ertesi gün, tanıdıklarıma göndermekti planım. Sonra okuldaki bütün odaları dolandım. Beden eğitimi salonunda bütün malzemelerin olduğu kapıyı açtım, yere bir top saldım, diğer uçtaki hentbol kalesine birkaç şut çektim. Işığı kapadım, yüzme salonuna girdim. Havuzun suyu karanlık ve durgundu. Marangozluk odasına gittim, sonra da fen dersi odasına. Pencerelerden dağın yamacında duran köyün tamamını, sanki titreşiyormuş gibi görünen çeşitli renklerde bir sürü küçük evi ve ötesindeki denizi, o uçsuz bucaksız denizi ve onun üzerinde yükselen, çok çok ötelerde dumanı andıran ve boylu boyunca uzanan bulutlarla dolu gökyüzünü görebiliyordun.

Öğrenciler ertesi sabah erkenden gelecekti ve sonra işimize bakacaktık.

Işıkları kapadım, kapıyı kilitledim ve elimde şıngırdayan koca bir anahtarlıkla yokuş aşağı yürümeye başladım.

Ertesi sabah uyandığımda o kadar gergindim ki kusma noktasına gelmiştim. Bir fincan kahveden başka şey almadı bünyem. İlk dersin başlamasına yarım saat kala okuldaydım, yerime oturdum ve kullanacağımız kitaplardan bazılarına şöyle bir göz attım. Fotokopi odasına, sınıflara, mutfağa ve oturma grubuna gidip gelen öğretmenler arasında hava hafif ve neşeliydi. Öğrenciler, pencerelerin gördüğü yokuşu ağır ağır çıkmaya başlamışlardı. Göğüs kafesim sıkışıyordu. Kalbim sanki boğuluyormuş gibi atıyordu. Açtığım sayfadaki harfleri görebiliyordum ama hepsini birleştirip bundan bir anlam çıkaramıyordum. Bir süre sonra ayağa kalktım ve bir fincan kahve almak için küçük mutfağa gittim. Döndüğümde Nils Erik'le göz göze geldim. O sakin görünüyordu, koltuğa yaslanmış, bacaklarını da iki yana kocaman açmıştı.

"Senin ilk saat dersin yok, değil mi?" dedim.

Başıyla evetledi. Yanakları hafif kızarmıştı. Saçları siyahtı ve eski yakın arkadaşım Geir'inkiler gibi dağınık dalgalıydı. Gözleri açık maviydi.

"Acayip gerginim," dedim karşısındaki sandalyeye oturup.

"Neden gerginsin?" diye sordu. "Her sınıfta beş altı öğrenci olduğunu biliyorsun değil mi?"

"Evet, biliyorum," dedim. "Ama yine de."

Gülümsedi.

"Yerleri değiştirelim mi? Kimin kim olduğunu bilmiyorlar nasıl olsa. Ben Karl Ove olurum sen de Nils Erik."

"Olur," dedim. "Ama yeniden yer değiştirmemiz gerektiğinde ne yapacağız?"

"Yeniden yer değiştirmek mi? Neden böyle bir şey yapalım ki?"

"Aynen, doğru söylüyorsun aslında," dedim pencereden dışarıyı seyrederken. Öğrenciler kümelenmişti. Bazıları oraya buraya koşturuyordu. Aralara anneler serpiştirilmişti. Çocuklara ciciler giydirilmişti.

Tabii öyle olacaktı. Bazılarının buraya ilk gelişiydi. İlk okul günleriydi.

"E nereliyim ben o hâlde?" diye sordum.

"Hokksund," dedi. "Ya ben?"

"Kristiansand."

"İyiymiş!" dedi.

Başımı iki yana salladım.

"Yok, bak orada yanlışın var," dedim.

Gözünde bir pırıltıyla bana baktı.

"*Şu an* öyle düşünüyor olabilirsin," dedi. "Ama birkaç sene geçsin hele."

"Birkaç sene içinde ne oluyormuş ki?" dedim.

Tam o sırada zil çaldı.

"Birkaç sene içinde kendi memleketinin dünya üzerindeki tek cennet olduğunu düşüneceksin," dedi.

Sen ne bilirsin ya? diye düşündüm, ama bir şey söylemedim, sadece ayağa kalktım, bir elime kahve fincanını, diğerine kitapları alıp kapıya doğru yürüdüm.

"Bol şans o hâlde!" dedi arkamdan.

Yedinci sınıftan beş öğrenci vardı. Dört kız bir oğlan. Onların dışında beşinci ve altıncı sınıfa giden üç öğrenciden daha sorumluydum. Yani sınıfta toplam sekiz öğrenci vardı.

Kürsünün önünde durup eşyalarımı masanın üzerine bıraktığımda, herkes oturmuş beni izliyordu. Avuç içlerim terlemişti, kalbim küt küt atıyor, nefes aldığımda da titriyordu.

"Merhaba," dedim. "Benim adım Karl Ove Knausgaard, Kristiansand'dan geliyorum ve bu sene sınıf öğretmeninizim. Kısa bir yoklamayla başlayalım mı? İsimleriniz burada yazıyor, ama hangisi hanginiz henüz bilmiyorum tabii."

Ben konuşurken, birbirleriyle bakıştılar, iki kız biraz kikirdedi. Bana gösterdikleri ilgi düşmanca değildi, bunu hemen anlamıştım, çocukçaydı. Çocuklardı.

İsim listesini çıkardım. Listeyi inceledim, onları inceledim.

Marketteki kızı hemen tanımıştım. Ama üstümde en büyük etkiyi bırakan, kızılımtırak saçları ve siyah kemik gözlükleri olan kızdı. Kuşkucuydu, bunu anlayabiliyordum. Diğerlerinde hiçbir keskinlik yoktu.

"Andrea?" dedim.

"Burada," dedi marketteki kız. Gözlerini öne eğerek söyledi, ama sesi kesildiğinde başını kaldırıp bana baktı.

Bunda korkulacak bir şey olmadığını anlatmak için ona gülümsedim.

"Vivian?"

Yanındaki kız kikirdedi. "Benim!" dedi.

"Hildegunn?"

"Evet," dedi gözlüklü kız.

"Kai Roald?"

Yedinci sınıftaki tek oğlandı. Kot pantolon ve kot mont giymişti, elindeki tükenmez kalemle oynuyordu.

"Burada," dedi.

"Live?" dedim.

Uzun saçlı, yuvarlak yüzlü ve gözlüklü kız gülümsedi.

"Evet, benim."

Diğerleri altıncı sınıftaki kızla oğlan ve beşinci sınıfa giden kızdı.

Listeyi bıraktım ve masanın üstüne oturdum.

"Size Norveççe, matematik, din bilgisi ve fen derslerini vereceğim. Nasılsınız, hepiniz de çok çalışkansınız değil mi?"

"Çok çok iyi değiliz," dedi gözlüklü kızıl kız. "Hep güneyden bir seneliğine gelen eğitimsiz öğretmenlerimiz oldu."

Gülümsedim. O gülümsemedi.

"Hangi dersleri seviyorsunuz?"

Birbirlerine baktılar. Hiçbiri yanıt vermek istiyormuşa benzemiyordu.

"Sen hangi dersleri seviyorsun mesela Kai Roald?"

Yerinde kıvrandı. Yanakları alev aldı. "Bilmiyorum," dedi. "Marangozluk olabilir. Ya da beden eğitimi. Ama kesinlikle Norveççe değil."

"Ya sen?" diye sordum elimdeki listeye bakarken marketteki kıza doğru. "Andrea?"

Sırasının altında bacak bacak üstüne atmıştı ve eğilmiş, önündeki kâğıda bir şeyler çiziyordu.

"Benim favori dersim yok," dedi.

"Yani hepsini mi seviyorsun, yoksa hiçbirini mi sevmiyorsun?" dedim.

Bana doğru baktı. Gözlerinde bir ışık belirdi.

"Hiçbirini!" dedi.

"Yoksa hepiniz için mi böyle?" diye sordum.

"Evet!" dediler.

"Peki," dedim. "Ama sorun şu ki sevseniz de sevmeseniz de bütün bu dersler için burada olmak zorundayız. Bu yüzden elimizden gelenin en iyisini yapsak iyi ederiz. Öyle değil mi?"

Kimse yanıt vermedi.

"Sizin hakkınızda hiçbir şey bilmediğime göre ilk birkaç dersi sizi daha iyi tanımaya ayıracağım ve neler üzerinde çalışmamız gerektiğini tespit etmeye çalışacağım."

Ayağa kalktım, bir yudum kahve aldım ve elimin tersiyle ağzımı sildim. Koridorun diğer tarafında, köşedeki sınıfta biri şarkı söylemeye başladı. Yüksek ve tiz bir sesti, Hege'nin sesi olmalıydı, şarkıya ufak çocukların sesleri eklendi.

Birinci sınıflardı!

"Bunun için size bir ödev vermekle başlamayı düşündüm derse," diye devam ettim. Kendinizi anlatan bir tanıtım yazısı yazacaksınız, bir sayfalık."

"Hayır ya, yazı mı yazacağız?" dedi Kai Roald.

"Tanıtım yazısı ne demek?" diye sordu Vivian.

Ona baktım. Çenesinde o kadar az eğim vardı ki yüzü neredeyse kare gibi görünüyordu. Ama bu onu sert göstermiyordu, yumuşak ve köpek yavrusunu andıran bir havası vardı. Gülümsediği zaman mavi gözleri neredeyse kayboluyordu, ve güleç biriydi, bunu şimdiden görebiliyordum.

"Kendiniz hakkında yazmak demek," dedim. "Sizi tanımayan birisine kim olduğunuzu anlatmak zorunda olduğunuzu hayal edin. Yazacağınız ilk şey ne olur?"

Sandalyesinde pozisyon değiştirdi ve buzağı bacağını andıran bacaklarını dizlerinde bitiştirdi.

"On üç yaşında olduğumu yazabilirim belki? Ve Håfjord Okulu'nda yediye gittiğimi?"

"Evet, mesela," dedim. "Kız olduğunu da yazmaya ne dersin?"

Kıs kıs güldü. "Evet, bunu bilmesi gerekir."

"Evet pekâlâ," dedim. "Hadi kendiniz hakkında bir sayfa yazın. İsteyen daha uzun da yazabilir."

"Sınıfta herkese okuyacak mısın?" diye sordu Hildegunn.

"Hayır," dedim.

"Nereye yazmamız gerekiyor?" dedi Kai Roald.

Elimle alnıma vurdum.

"Doğru ya! Daha defter, kitaplarınızı almadınız!"

Kendi kendilerine güldüler, çocuktular daha, böyle şeylerin komik olduğunu düşünüyorlardı. Koşar adım öğretmenler odasına gittim, elime bir tomar defter alıp hepsine dağıttım, çok geçmeden

hepsi defterlerine yazmaya koyuldu ve ben de pencereden fiyordun karşısında bulunan dağları seyrettim; açık ve hafif gökyüzüne inat soğuk ve karanlık görünüşleriyle yukarı doğru *bükülüyorlardı*.

Ders sonunda zil çalınca kâğıtları bedenimde bir fokurtu, neredeyse zafer sarhoşu bir hissiyatla topladım. İyi geçmişti, korkacak hiçbir şey yoktu. Ve on iki yıllık aralıksız eğitimden sonra gelen bu an, kapıyı açıp öğretmenler odasına girmek ayrıcalıklı bir keyifti: Sınırı geçmiştim, artık öteki taraftaydım, kendi sınıfından sorumlu bir yetişkindim.

Kitaplarımı ve kâğıtları önüme, masanın üzerine koydum, bir fincana kahve doldurdum ve kanepeye oturup diğer öğretmenleri gözlemledim. Sahne arkasındayım diye düşündüm, ama başta muhteşem gelen bu düşünce, yerini ânında antitezine bıraktı, çünkü benim istediğim bu değildi, Tanrı aşkına, ben bir öğretmendim, bundan daha zavallıca bir şey olabilir miydi? Sahne arkası demek müzik grupları, kadınlar, içki, turneler, şöhret demekti.

Ama istediğim bu değildi sonuçta. Bu sadece yolda attığım bir adımdı.

Bir yudum kahve içtim ve açılan kapıya baktım. Gelen Nils Erik'ti.

"Nasıl geçti?" dedi.

"İyi geçti," dedim. "Korkacak bir şey yokmuş."

Arkasından Hege adındaki kadın göründü.

"Öyle *tatlılar* ki," dedi. "Minicik yavrular!"

"Karl Ove?" diye seslendi biri mutfaktan. O yöne baktım; Sture elinde bir fincan kahveyle dikilmiş bana bakıyordu.

"Sen futbol oynuyorsun, değil mi?"

"Oynarım," dedim. "Ama öyle çok iyi değilim. İki sezon önce beşinci ligde oynamıştım."

"Burada bir takımımız var," dedi. "Ben antrenörüm. Yedinci ligdeyiz, yani sen de rahatlıkla oynarsın bence. Katılmak ister misin?"

"İsterim tabii," dedim.

"Tor Einar hep hazır mesela. Öyle değil mi Tor Einar?" dedi ve uzanıp çalışma masalarının olduğu bölüme baktı.

"Sen yine benim hakkımda ne atıp tutuyorsun ya?" dedi biri içeriden. Çok geçmeden bir adamın kafası belirdi köşede.

"Tor Einar çocukken dördüncü ligde oynamış," dedi Sture. "Başka da bir olayı yok maalesef."

"En azından saçları dökmedim," dedi Tor Einar, yakınımıza gelerek. "Böylece erkeklik itibarımı koruyabilmek için sakal bırakmak zorunda kalmıyorum, buradaki kimi insanların yaptığı gibi."

Tor Einar Finnsnes'tendi, açık tenli ve çilliydi, diken gibi kızılımtırak saçları ve dudaklarında sabit bir tebessümü vardı. Hareketleri ağır ve hantaldı, göstere göstere ve bakın burada her şeyi kendi bildiği gibi yapan ve başka kimseyi takmayan biri var dermiş gibi yapıyordu yaptığı şeyleri.

"Hangi mevkide oynuyorsun peki?" diye sordu.

"Orta saha," dedim. "Sen?"

"Isıran orta saha," dedi göz kırparak.

"Oo bir *teriyer*," dedim. "Ben oynarken bana da *sığın* derlerdi. Oradan anlarsın artık..."

Güldü.

"Neden sığın sahi?" diye sordu Hege.

"Koşma biçimimden." Dedim. "Hiç tempo değiştirmeden atılan uzun sarsak adımlar düşün."

"Futbol sahasında kullandığınız başka hayvan metaforu var mı?" diye sordu Hege.

"Olması lazım, değil mi?" dedim Tor Einar'a bakarak.

"Evet, öküz kadar güçlü forvet var mesela, topu filelere süser."

"Sonra panter var," dedim. "Bir sürü kaleciye panter denir. Bir de bazen takımda garson olur."

"O neymiş peki?"

"Takım arkadaşlarının konumunu ezbere bilen ve hep nokta atışı paslar servis eden kişi."

"Ne kadar da çocukça!" dedi Hege.

"Ve süpürücü," dedi Tor Einar.

"Ve her zaman önde bir dinamo ikilisi olur. Bir de yalnız kurt var tabii."

"Hakemi unuttunuz," dedi Nils Erik. "Hakem de inektir."

"Ve siz bunu hür iradenizle oynuyorsunuz," dedi Hege.

"Ben değil," dedi Nils Erik.

"Ama siz ikiniz öyle," dedi bana bakarak.

Zil çaldı. Sonraki ders için kitaplarımı almak üzere ayağa kalktım. Sture bir elini omzuma koydu.

"Şimdi benim sınıfa giriyorsun değil mi?" diye sordu.

Başımı evet anlamında salladım.

"İngilizce dersine."

"Adı Stian olan çocuğa dikkat et. Seni kızdırmaya çalışabilir. Ama oralı olmazsan sıkıntı çıkmaz, tamam mı?"

Omuz silktim.

"Umarım," dedim.

"Ona hep bir çıkış yolu bırakmaya dikkat edersen sorun çıkarmaz."

"Tamam," dedim.

İngilizce en zayıf dersimdi ve ben sınıfın en büyük öğrencilerinden topu topu iki yaş büyüktüm, bu yüzden sekizinci ve dokuzuncu sınıfların olduğu diğer binaya yürürken gerginlikten karnıma yine ağrılar girmeye başlamıştı.

Elimdeki kitap yığınlarını öğretmen masasının üzerine bıraktım. Öğrenciler sanki çamaşır kurutma makinesinden çıkmışçasına sınıfın farklı yerlerindeki sıralarına dağılmışlardı. Hepsi sanki orada değilmişim gibi davranıyordu.

"Hello, class!" dedim. "My name is Karl Ove Knausgaard, and I'm going to be your teacher in English this year. How do you do?"

Kimseden ses çıkmadı. Sınıf dört oğlan ve beş kızdan oluşuyordu. İkisi bana baktı, diğerleri yerlerinde bir şeyler çiziktirmeye devam ettiler, bir tanesi örgü örüyordu. Çocuklardan biri büfenin oradakilerden biriydi, onu tanımıştım, başında beyzbol şapkası vardı ve dudaklarında alaycı bir ifadeyle gülümserken sandalyesinde ileri geri sallanıyordu. Bu Stian dedikleri çocuk olmalıydı.

"Well," dedim. "Now I would like you to introduce yourself."

"Norveççe konuş!" dedi Stian Norveççe. Arkasındaki, benden bariz bir şekilde uzun –kaldı ki ben bir doksan dörttüm– ve ince çocuk kahkaha attı. Kızlardan bazıları kikirdediler.

"If you are going to learn a language, then you have to talk it," dedim.

Koyu saçlı ve beyaz tenli, yüz hatları yuvarlak ve mavi gözlü kızlardan biri elini kaldırdı.

"Yes?" dedim.

"Isn't your English a bit too bad? I mean, for teaching?"

Yüzüme ateş bastığını fark etmiştim, birkaç adım öne çıkarken bu yangınla mücadele etmek için gülümsedim.

"Well," dedim. "I have to admit that my English isn't exactly perfect. But that isn't the most important thing. The most important thing is to be understood. And you do understand me?"

"Sort of," dedi kız.

"So," dedim. "What's your name, then?"

"Camilla," dedi göz devirerek.

"Full sentences, please?"

"Öf! My name is Camilla. Happy?"

"Evet," dedim.

"You do mean yes?" dedi.

"Yes," dedim ve yine kızardım.

"So. What's your name?" diye sordum Camilla'nın arkasında oturan başka bir kıza bakarak.

Başını kaldırdı ve bana baktı.

Abbooo.

Öyle güzeldi ki!

Mavi, hoş gözler gülümsediğinde iyice küçüldü. Büyük bir ağız. Çıkık elmacık kemikleri.

"My name is Liv," dedi minicik gülerek.

"Camilla, Liv. And you?" dedim ve Stian'a doğru baktım.

"Æ heitta Stian," dedi.

"Well," dedim. "What will that be in English?"

"Stian!" dedi.

Herkes güldü.

Zil çaldıktan sonra odadan çıkarken yorgunluktan bitmiştim. Savuşturulacak çok fazla şey, tolere edilecek çok fazla şey, görmezden gelinecek çok fazla şey, bastırılacak çok fazla şey vardı. Adı Camilla olan kız esnerken gözlerini bana dikip kollarını başının üstünde germişti. Üzerinde sadece bir tişört vardı, büyük ve yuvarlak göğüslerinin hatları, beyaz kumaşın ardında bariz bir şekilde ortaya çıkmıştı. Erekte olmuştum, ne kadar başka konulara konsantre olmaya çalışırsam çalışayım. Öğretmen masasının ardında oturduğuma o kadar mutluydum ki! Ve bu da yetmezmiş gibi Liv adındaki kız güzel olduğu kadar çekiciydi de, hem utangaç hem de dışa dönüktü bir bakıma; koyu sarı gür saçları ve bileğinde şıngırdayan bir sürü bileklikten kaynaklanan belli belirsiz o vahşi hava, çekinik beden dili ve gözlerindeki ışıltıyla tezat oluşturuyor ve o sınıftayken onu düşünmememi imkânsız kılıyordu. Ama bir de Stian vardı, elinde çakıyla sürekli kıpraşan ve beni kışkırtmak için hiçbir fırsatı kaçırmayan, sınıftakilere yapmalarını söylediğim her şeyi reddeden, ve bir de yancısı Ivar, Stian'ın söylediği her şeye gülen, hafiften kof kahkahasını takiben odayı süzen. Ama onun bakışları masumdu, hatta bazen bana baktığında bile öyleydi, onu yanıma çekebilirdim, söylediğim şeylere daha şimdiden bir iki kez gülümsemişti bile.

Öğretmenler odasında kanepeye devrildim. Vibeke adlı öğretmen durdu ve bana gülümsedi. On dokuz yaşındaydı, etine dolgun bir vücudu, yumuşak hatlı yuvarlak bir yüzü, mutlu mavi gözleri, kıvırcık permalı sarı saçları vardı.

"Nasıl gidiyor?" dedi.

"İyi gidiyor," dedim. "Ya senin?"

"Benim de iyi," dedi. "Bende seninki kadar yeni bir şey yok tahmin ediyorum. Çocukken de bu okuldaydım."

Verecek bir yanıt bulamadım, o da bir kez daha gülümseyip çalışma odasına geçti. Yanıma Jane oturdu, o da köydendi, yirmili yaşlarının başındaydı, o da iriydi, üst kolları benimkinin belki iki katı kalınlıktaydı. Uzun, düz, neredeyse gagamsı bir burnu ve düz

yanakları vardı, ince dudaklarıysa gördüğü şeyle hiç işi olmazmış gibi yanlardan aşağıya sarkıyordu. Gözleri huysuzdu, genel olarak huysuz tavırlıydı. Ama bir iki sefer onu kahkaha atarken görmüştüm ve birden aydınlanmıştı, dönüşüm mutlaktı, bir kez başladı mı gülmeye, durmakta güçlük çekiyordu ve onu eski hâline dönmeye çabalarken izlemek büyük keyifti.

Bütün bu genç sözleşmeli öğretmenlerin dışında nispeten yaşlı bir kadın daha vardı çalışanlar arasında, Eva'ydı adı, kırklı yaşlarının sonlarındaydı, ama olduğundan daha yaşlı gösteriyordu, dikiş nakış ve ev ekonomisi öğretmeniydi, ufak tefek ve inceydi, sivri bir yüzü, ince açık renk saçları ve tiz bir sesi vardı ve şu anda masanın diğer tarafında bir sandalyede oturmuş, örgü örüyordu. Bana şüpheci yaklaşıyordu, bunu bana bakışlarından ve bakmayışlarından anlayabiliyordum. Ve bunu hak ediyordum da, zira benim burada ne işim vardı ki sahiden de? Bu işten ne istiyordum?

İngilizce dersinden geldiğimde bana şöyle bir bakmıştı ve sanırım hissettiğim duyguları biliyordu.

Bu imkânsızdı elbette, ama ben öyle düşünmüştüm işte.

Öğle yemeği tatilinde köyün öteki ucundaki postaneye gittim. Dağ yamaçları güneş ışığında yemyeşil parlıyordu. Deniz koyu lacivertti. Işıkla ya da ağustos ayına özgü olarak, bir şekilde güneş *altında* ısınan havadaki serinlikle ilgili bir şeyler, her tatil sonrası okula başlarken hissettiğim duyguları; heyecanı, beklentiyi, belki-bu-sene-muhteşem-bir-şey-olur'u tetiklemişti.

En yükseklerdeki evlerin hemen üzerindeki yamaçta, yeşiller arasında daha şimdiden yer yer sarılar belirmeye başlamıştı bile. Buraya sonbahar elbette erken geliyordu. Yanımdan geçen bir arabaya başımla selam verdim. Bir anne olduğunu düşündüğüm şoför de selam verdi ve ben postaneye doğru küçük çakıl taşlı yolu inmeye koyuldum. Postane düz bir evin bodrum katıydı. Posta kutuları holdeydi; gişelerin, duvarlarında posterlerin, kartpostal ve zarf stantlarının olduğu ofis kısmı ise içerideydi.

Gişenin arkasındaki kadın muhtemelen elli yaşındaydı. Seyrel-

miş permalı kızılımsı saçları, gözlüğü, altından ince bir zincir kolyesi vardı. Pencerenin altındaki küçük masada yürüteçli bir adam elindeki madenî parayla kazıkazan kazıyordu.

"Merhaba," dedim görevliye ve zarfları tezgâhın üstüne koydum. "Şunları göndermem gerekiyordu da."

"Tabii, elbette," dedi. "Bu arada daha şimdiden posta geldi size."

"Öyle mi?" dedim. "İyiymiş!"

Görevli mektupları tartıp uygun pulları seçerken ben posta kutumun kilidini açtım. Line'den mektup vardı.

İçeriye girdim tekrar ve ödeme yaptım, sonra çakıl yolu geri tırmanırken mektubu açıp okumaya başladım.

Odasında olduğunu ve beni düşündüğünü yazmıştı. Beni çok beğeniyordu, böyle yazıyordu mektupta, birlikte çok güzel vakit geçirmiştik ama aslında bana hiç âşık olmamıştı, bu yüzden şimdi ikimiz ayrı yerlerdeyken, düşünmüştü ki, yapılacak en iyi ve en dürüst şey bunu sonlandırmaktı. Hayatımda her şeyin yolunda gideceğini umuyor, yazma işini ciddiye almamı salık veriyordu, kendisinin de resim işini ciddiye alacağını söylüyor ve ayrıca ona kızmayacağımı umuyordu, çünkü yeni hayatlarımız esas şimdi başlıyordu, birbirimizden çok uzaktaydık, ertesi gün Halk Eğitim Merkezi'ne gidecekti, ben de çalışacağım köye çoktan varmış olsam gerekti, şu anda olduğu gibi hissettiği sürece ve bana âşık olmadığına göre, bu ilişkiyi sonlandırmaktan başka bir şey yapmak kendisine ihanet olacaktı. Ama ben harikulade bir insandım, bunu bilmeliydim, sebebi kesinlikle bu değildi, gelgelelim duyguları kontrol edemezdin, nasıllarsa öyleydiler.

Mektubu paltomun cebine tıktım.

Ben de Line'ye âşık değildim, bana söylediği her şeyi ben de ona söyleyebilirdim, ama yine de üzülmüştüm ve biraz da kızmıştım yazdıklarını okuyunca. *Onun* bana âşık olmasını istiyordum! Ve onunla olmak istemememe ve ilişkinin bitmesine sevinmeme rağmen, onu bitiren kişi ben olmalıydım. Şimdi üstünlüğü elde eden, hayır diyen oydu ve hayatını ona âşık olduğumdan ve bu mektupla darmadağın olduğumdan emin olarak sürdürecekti.

Eh, ne yapalım.

Aşağıda, balık işleme fabrikasının etrafında bir hareketlilik vardı. Rıhtıma birden fazla tekne yanaşmıştı, forkliftler karanlık bir holü andıran beton zeminde devamlı gidip geliyorlardı. Uzun lastik çizmeler giymiş adamlar oraya buraya koşuşturuyordu, beyaz paltolu ve beyaz bereli bir grup kadın holün diğer ucunda sigara içiyordu, hemen üstlerindeki hava, çığlık atıp kanat çırpan martılarla doluydu. Markete girdim ve birkaç küçük yuvarlak ekmek, biraz peynir, bir paket margarin ve bir litre süt aldım, evime rahat yerleşip yerleşmediğimi soran görevliye merhaba, iyiydi ya, her şey harikaydı, dedim.

Sonraki saat dersim yoktu, ben de iki ufak ekmek yedikten ve kalanları öğretmenler odasındaki mini buzdolabına kaldırdıktan sonra önümüzdeki birkaç günün derslerini planlamak için çalışma masamın başına oturdum. Biz sözleşmeli öğretmenlere haftada bir bizimle buluşup sınıflarımızda karşılaştığımız her türlü sorunu ya da zorluğu tartışabileceğimiz bir mentor tayin edilmişti. Sonraki hafta bölgedeki diğer bütün sözleşmeli öğretmenlerle beraber Finnsnes'te bir kursa gidecektik. Bir sürü sözleşmeli öğretmen vardı çünkü yerel halktan öğretmenlik eğitimi alanlardan eğitimini tamamladığında geri dönen çok nadir oluyordu. Buna çözüm bulmak için birçok önlem uygulamaya konmuştu, bu büyük bir sorundu elbette. Babamın yaşadığı yerde büyük vergi teşvikleri vardı mesela, Unni'yle beraber kuzeye taşınma nedenlerinden biri buydu. İkisi de bir lisede çalışıyordu, daha doğrusu şu an sadece babam çalışıyordu çünkü Unni bir bebek bekliyordu. Güney Norveç'ten satın aldıkları ve birkaç hafta önce, kuzeydeki görevlerinin bitiminde dönecekleri teraslı evde onları son gördüğümde Unni'nin göbeği devasaydı.

Buraya gelme fikri de ilk o zaman dile getirilmişti; babam üstü çıplak ve yanıp kapkara olmuş teniyle bir elinde bira diğerinde sigara, ben ise bir kulağımdan sarkan haçla ve güneş gözlüğümle verandada otururken bana sonbaharda ne yapacağımı sorduğunda. Gözlerini doğrudan bana dikmişti, ve sorduğunda sesi yorgun ve soğuktu, geldiğimden beri içtiği biralardan ötürü de biraz peltek-

leşmişti, ben ise beni yaraladığı hâlde ilgisiz bir yanıt vermiştim ona. Omuz silkmiş ve kesinlikle ne okurum ne de askere giderim. Bir yerlerde çalışırım. Bir hastanede falan, demiştim.

O da doğrulmuş ve sigarasını ortamızdaki büyük küllükte söndürmüştü. Hava polenlerden ötürü ağırdı ve etraf vızıldayan eşekarıları kaynıyordu. O da onu son gördüğümden beri belki yirmi kilo almış hâliyle, neden öğretmenlik yapmıyorsun o hâlde, diye sormuş ve sandalyesine geri yaslanmıştı. Biliyorsun, Kuzey Norveç'teki okullardan birinde ânında iş bulabilirsin. Liseyi bitirmiş olduğun sürece kollarını açıp seni bağırlarına basarlar. Olabilir, düşüneceğim demiştim. Düşüneceksin tabii, demişti. Eğer bir bira daha istersen kasanın yerini biliyorsun. Tamam, neden olmasın, dedim ve dışarıdaki parlak ışıktan sonra gözüme zifirî karanlıkmış gibi gelen oturma odasına girip oradan da Unni'nin gazete okuduğu mutfağa geçtim. Bana gülümsedi. Haki şort ve üstüne bol gri tişört giymişti. Bir bira daha alacağım, dedim. Alacaksın tabii, dedi. Yaz tatilin ne de olsa. Öyle, dedim. Açacak var mı? Şurada masanın üstünde olması lazım, dedi. Acıktın mı? Çok sayılmaz, dedim. Çok sıcak ya değil mi? Ama gece kalıyorsun değil mi? diye sordu. Evet dedim. İyi o zaman sonra yeriz, dedi. Arkama yaslanıp birayı kafama diktim. Benim de bahçede biraz işlenmem lazımdı, dedi. Ama hava öyle sıcak ki. Evet, dedim. Bir de karnımın şişliği artık zorlamaya başladı. Evet, dedim. Görülüyor. Gölde yüzmeye gitmek istemiyor musun? Seslere bakılırsa bugün kalabalık gibi. Başımı iki yana salladım. Gülümsedi, gülümsedim, sonra babamın yanına çıktım tekrardan. Bakıyorum almışsın bir tane daha, dedi. Evet, dedim ve yerime oturdum. Eskiden olsa şimdi bahçede çalışıyor olurdu. Ve eğer çalışmıyorsa etrafta olanları ilgiyle takip ediyor olurdu, bu sadece duran bir araba veya pencereden dışarıya sarkan genç bir adam bile olsa. Ama bunların hepsi gitmişti. Gözlerinde bir tek kayıtsızlık ve ilgisizlik vardı. Gelgelelim durum o kadar da siyah-beyaz değildi, çünkü onu gözlemlediğimde ve göz göze geldiğimizde *onun* hâlâ orada olduğunu, katılığın, birlikte büyüdüğüm ve hâlâ korktuğum o soğukluğun mevcudiyetini görebiliyordum.

İleri doğru sallandı ve boş şişeyi yere bıraktı, bir tane daha aldı ve anahtarlığının halkasıyla kapağını açtı. Yanına hep üç dört şişe birden alıyordu, böylece, onun deyişiyle, her seferinde mutfağa gitmek zorunda kalmıyordu. Şişeyi dudaklarına götürdü ve birkaç ağız dolusu içti. Mm, dedi. Güneş güzel. Evet, dedim. Hoş ben zaten bronzum! dedi. Evet, dedim. Biliyor musun! dedi, yanaklarını şişirerek. Kuzeyde kendimize solaryum makinesi aldık, biliyorsun. O karanlıkta mecbursun. Evet, dedim. Geldiğimde görmüştüm. Evet, görmüşsündür, dedi. Sonra birayı uzun uzun bir kez daha dikti ve boş şişeyi diğerinin yanına bıraktı, sonra kendine bir sigara sardı. Yemeği ne zaman yemek istersin? diye sordu. Fark etmez, dedim. Siz ikiniz karar verin. Evet ya insan bu havada pek acıkmıyor, dedi ve gazetenin masanın üstünde duran bölümünü eline aldı. Kollarımı korkuluğa dayadım ve aşağıya baktım. Verandanın aşağısındaki çim kavrulmuştu, yeşilden ziyade sarı ve kahverengiydi. Gri yol metruktu. Bizden tarafı toz ve çakıllıktı, ötesindeyse birkaç ağaç ve onların da arkasında evlerin duvarları ve çatıları görünüyordu. Burada, yakın çevrede ya da şehirde kimseyi tanımıyorlardı. Üstümüzdeki mavi gökyüzünden bir pervaneli uçak geçti. Oturma odasından gelen Unni'nin ağır ayak seslerini işittim. E18 yolunda bir kaza daha olmuş, iki araç çarpışmış, dedi babam. Bir arabayla bir tır. Hadi ya, dedim. Bu kazaların çoğu gizli intihar ha, dedi. Doğruca tıra ya da dağın yamacına sürüyorlar arabayı. Kimse kasten mi yapıldı yoksa kaza mı oldu, tam olarak bilemiyor tabii. Böylece utançtan kurtuluyorlar. Gerçekten öyle mi olduğunu düşünüyorsun, diye sordum. Evet, öyle düşünüyorum, dedi. Hem de epey etkili bir yöntem. Direksiyonu azıcık sağa kırıyorlar ve hop saniyeler içinde ölüler. Gazeteyi bana göstermek için havaya kaldırdı. Şundan sağ çıkma şansı pek yok, değil mi? dedi. Darmadağın olmuş bir aracın fotoğrafıydı gösterdiği. Yok, dedim ve ayağa kalktım, aşağı kata, tuvalete indim. Klozete oturdum. Kafam hafif güzeldi. Tekrar ayağa kalktım ve yüzüme biraz soğuk su çarptım. Hani olur da detaylara dikkat ediyorlarsa diye sifonu da çektim. Tekrardan verandaya çıktığımda gazeteyi kaldırmıştı ve tek dirse-

ğini korkuluktan sarkıtmış oturuyordu, yazın araba kullanırken de açık pencereden dirseğini sarkıtarak bu şekilde oturduğunu hatırladım. Kaç yaşındaydı sahi, diye merak edip saydım. Mayısta kırk üç olacaktı. Sonra onun yaş günlerini düşündüm, ona her seferinde aynı, Mennen marka yeşil tıraş sonrası losyonunu alışımız ve her seferinde acaba nerede kullanıyor diye merak edişim geldi hatırıma, çünkü hep sakalı olmuştu. Gülümsedim. Biraz sallanarak ayağa kalktı, dengesini bulmak için bir iki saniye duraksadı. Sonra her zamanki uzun adımlarıyla oturma odasına yürüdü ve şortunu arkadan yukarıya çekti.

Aklıma soktuğu fikir, Kuzey Norveç'te öğretmenlik yapma fikri, sonradan aklımda giderek daha fazla yer etmişti. Harbiden de bu işin bir sürü avantajları vardı. 1) Her şeyden ve tanıdığım herkesten uzakta yaşayacaktım ve tamamen özgür olacaktım. 2) Gerçek bir işte çalışıp kendi paramı kazanacaktım. 3) Yazabilecektim.

Ve işte buradayım, diye düşündüm, önümdeki kitaba bakarken. Öğretmenler odasına giden küçük koridorun sonundan, iki tuvaletimizin olduğu yerden Torill gözüktü. Gülümsedi ama bir şey söylemedi, öne eğilip rafından ince bir dosya çıkardı.

"Öğretmen olmak güzel bir şey!" dedim.

"Daha dur bakalım!" dedi ve bana çabucak bir gülücük atıp tekrar içeri girdi. Dışarıda, etrafında benim öğrencilerle birlikte Nils Erik okul bahçesinde yürüyordu.

Beş sene önce onlarla aynı yaştaydım. Beş sene sonraysa onunla aynı yaşta olacaktım.

Ohoo o zamana ben ilk romanımı çoktan çıkarmış olurdum. Şehirde bir yerlerde yaşıyor olurdum; yazarak, içerek ve hayatımı yaşayarak. Güzel, ince, kıvrak, iri göğüsleri ve koyu renk gözleri olan bir sevgilim olurdu.

Ayağa kalktım ve öğretmenler odasına gittim, kahve termosunu alıp şöyle bir salladım. Boştu, kahve demliğine su doldurdum ve sonra suyu makinenin haznesine döktüm, makine hunisine yeni bir filtre taktım, özenle ayarlayarak beş kaşık dolusu kahve koydum kâğıda ve fokurdayıp lıkırdayan, demliğin içinde buharı aheste aheste

yükselen siyah sıvısı ve makinenin açık olduğunu işaret eden parlak kırmızı gözüyle bütün düzenek işler konuma geçti.

"Şimdiye kadar her şey yolunda gitti mi?" dedi bana, tedirgin edecek derecede yakından gelen bir ses. Döndüm. Richard'dı, o yoğun gözleri ve koca gülümsemesiyle bana bakıyordu. Bu da neydi böyle? Okulun içinde çıt çıkarmadan hareket edebilme yeteneğine mi sahipti?

"Evet, sanırım," dedim. "Heyecanlı bayağı."

"Öyle," dedi. "Öğretmenlik çok özel, ince bir meslektir. Ve özellikle de sorumluluk gerektiren bir meslek."

Bunu neden söylemişti? Bunu duymam gerektiğini mi hissetmişti, yani işin büyük bir sorumluluk gerektirdiğini, ve eğer öyleyse, neden? Etrafıma bir sorumsuzluk havası mı yayıyordum yoksa?

"Hım," dedim. "Benim babam da öğretmen aslında. Ama biraz daha kuzeyde."

"Öyle mi!" dedi Richard. "Kuzey Norveçli falan mı?"

"Yok canım. Vergi muafiyetleri için geldi."

Richard güldü.

"Bir fincan kahve koyayım mı sana da?" dedim. "Birazdan hazır olur."

"Termosun içine doldur sen. Daha sonra içerim."

Geldiği gibi sessizce gitti. En kötüsü neydi bilmiyorum, "termosun içine doldur" mu yoksa "sen" mi. Neresinden tutsan dayatmacıydı. On sekiz yaşındayım diye bana öğrenci gibi davranma hakkına sahip olamazdı! Ben buranın bir çalışanıydım, ondan farkım yoktu.

Hemen sonrasında zil çaldı ve öğretmenler teker teker döküldüler, bazıları sessiz, diğerleriyse herkese yetecek sayıda hazırcevaplarıyla. Termosu masanın üstüne koymuştum ve elimde dolu bir fincanla pencere kenarında ayakta duruyordum. Öğrenciler çoktan bahçede koşuşturmaya başlamışlardı. İsimlerle yüzleri eşleştirmeye çalıştım, hatırlayabildiğim ender isimlerden biri yedinci sınıftaki çocuk Kai Roald'dı, belki ona sempati beslediğimdendi, beden dilindeki isteksizlik, gözlerinde zaman zaman beliren ilgili, hatta belki de hevesli bir ışıltıyla bertaraf oluyordu. Ve sonra tabii Liv

vardı, dokuzuncu sınıftaki güzel kız. Elleri arka ceplerinde, duvara yaslı duruyordu, üzerine bej renkte anorağımsı bir mont ve blucin giymişti, ayağındaysa yıpranmış gri spor ayakkabıları vardı, sakız çiğniyordu ve rüzgârın yüzüne savurduğu saçlarını yüzünden defetmeye çalışıyordu. Ve Stian, işte şurada, bacaklarını iyice aralamış ayakta dikiliyordu, elleri cebindeydi ve sırık arkadaşıyla laflıyordu.

Odaya döndüm. Nils Erik bana gülümsedi.

"Nerede kalıyorsun?" dedi.

"Yokuşun aşağısında," dedim. "Giriş katı."

"Benim altımda," dedi Torill.

"Sana neresi düştü?" dedim.

"Köyün en tepesinde bir yer. Benimki de giriş katı."

"Evet, benim altımda!" dedi Sture.

"Demek öyle," dedim. "Eğitimli öğretmenlere manzarası ve her şeyi olan daireler, sözleşmeli öğretmenlere giriş katı ha?"

"Bunu en başından bilsen iyi edersin," dedi Sture. "Bütün imtiyazların hak edilmesi gerekir. Öğretmen okulunda üç yıl boşuna dirsek çürütmedik herhâlde. O kadar olacak."

Güldü.

"Çantalarını da senin için taşıyalım ister misin?" dedim.

"Hayır, bu tarz sorumluluklar senin gibileri aşar. Ama cumartesi sabahları gelip bir temizlik yapsan olur aslında," dedi göz kırparak.

"Bu hafta sonu Hellevika'da parti varmış diye duydum," dedim. "Bu ekipten giden var mı?"

"Çabuk yerleştin bakıyorum," dedi Nils Erik.

"Sen nereden duydun?" dedi Hege.

"Kuşlar söyledi," dedim. "Gitsem mi gitmesem mi diye düşünüp duruyordum. Ama tek gitmek çok zevkli olmaz."

"Burada partilerde asla yalnız kalmazsın," dedi Sture. "Burası Kuzey Norveç."

"Sen gidiyor musun?" dedim.

Başını iki yana salladı.

"Benim bakmam gereken bir ailem var," dedi. "Ama sana bazı tüyolar verebilirim. İstersen tabii. Güldü."

"Ben gitmeyi düşünüyordum," dedi Jane.

"Ben de," dedi Vibeke.

"Ya sen?" dedim Nils Erik'e bakıp.

Omuz silkti.

"Belki. Cuma mı cumartesi mi?"

"Cuma sanırım," dedim.

"Fena olmayabilir aslında," dedi.

Zil çaldı.

"Neyse sonra konuşuruz bunu," dedi ve ayağa kalktı.

"Tamam," dedim ve fincanımı masanın üzerine bıraktım, kitaplarımı çalışma masamdan aldım ve sınıfa gittim, öğretmen masasının üzerine oturdum ve öğrencilerin gelmesini bekledim.

Okuldan sonra dairemin önüne geldiğimde, kolilerim gelmiş kapı önünde beni bekliyordu. Sahip olduğum her şey içlerindeydi, ki çok da bir şey var sayılmazdı: bir kutu plak, başka bir kutuda eski bir müzik seti, bir koli dolusu mutfak gereci, bir koli dolusu eski odamda birikmiş ıvır zıvırlar ve annemin bazı kitapları. Yine de onları oturma odasına taşırken sanki büyük bir hediye almışım gibi hissediyordum. Müzik setini kurdum, plakları duvara dizdim, neler var görmek için biraz karıştırdım, Brian Eno ile David Byrne'nin tüm zamanların en sevdiğim albümlerinden biri olan *My Life in the Bush of Ghosts* albümünü seçtim, albüm odanın içinde bangır bangır çalarken diğer eşyaları düzenlemeye başladım. Evden taşınırken yanıma aldığım her şey –tavalar, tabaklar, kupalar, bardaklar– küçüklükten ve daha Tybakken'de yaşadığımız dönemden beri etrafımda olan eşyalardı. Kahverengi tabaklar, yeşil bardaklar, tek kolu olan ve altından ve yanlardan biraz kararmış büyük bir tencere. Bütün lise hayatım boyunca odamda John Lennon'ın posteri asılıydı, şimdi de onu daktilonun arkasındaki duvara astım. On bir yaşımdan beri sahip olduğum, Liverpool FC'nin 1979/1980 sezonuna ait devasa bir posteri vardı bir de, o da şimdi kanepenin arkasındaki duvarda yer bulmuştu kendine. Belki de Liverpool'un tüm zamanlarının en iyi takımıydı: Kenny Dalglish, Ray Clemence,

Alan Hansen, Emlyn Hughes, Graeme Souness ve John Toshack. Paul McCartney posterinden sıkılmıştım, bu yüzden onu rulo yapıp yatak odasındaki dolaba kaldırdım. Her şey bir düzene kavuştuğunda kendimi bu plakları daha önce hiç görmemiş, başka birinin yerine koyarak onlara bakındım tekrar ve bu yabancı kişinin koleksiyondan ne anlam çıkaracağını düşündüm, daha doğrusu bu koleksiyona sahip kişiyi, yani beni neye benzeteceğini. Yüz elliden fazla plak vardı, çoğu son iki yıldandı, yerel gazeteye albüm eleştirileri yazdığım ve elime geçen tüm parayı yeni plaklara gömdüğüm dönemdendi, sevdiğim grupların genellikle bütün eserlerini toplamıştım. Bu plakların her biri başlı başına küçük bir dünyaydı. Her birinin ifade ettiği belli bir tutum, duygu ve atmosfer vardı. Ama albümlerden hiçbiri bir ada değildi, aralarında dışarı doğru budaklanan bağlantılar vardı: Brian Eno, örneğin, Roxy Music'te başlamış, solo albümler çıkarmıştı, U2'nun yapımcılığını yapmış, John Hassel, David Byrne, David Bowie ve Robert Fripp ile çalışmıştı; Robert Fripp ise Bowie'nin *Scary Monsters*'ında çalmıştı; Bowie Velvet Underground'dan gelen Lou Reed ile Stooges'tan gelen Iggy Pop'ın yapımcılığını yapmıştı; öte yandan David Byrne en iyi albümleri *Remain in Light*'ta gitarist Adrian Belew ile çalışan Talking Heads'le beraberdi, ki Adrian Belew da David Bowie'nin çoğu plağında çaldığı gibi aynı zamanda onun senelerce en sevdiği canlı performans gitaristiydi. Ama dallanıp budaklanmalar ve bağlantılar sadece albümler arasında yoktu, doğrudan benim hayatıma da uzanıyorlardı. Müzik, yaptığım hemen hemen her şeye göbekten bağlıydı, bir anıyı hatırlatmayan tek bir albümüm yoktu. Onları çaldığım zaman son beş yılın olayları bir fincandan tüten buhar gibi havaya yükseliyordu; düşünce ya da akıl yürütmeler gibi değil de ruh hâlleri, açılışlar ve uzam gibi. Bazıları genel, bazıları özel. Eğer anılarım hayatımın römorkuna yığılmış bir birikinti ise müzik hepsini birbirine bağlayan ve hayatımı yerinde tutan halattı.

Ama bu onun en önemli özelliği değildi tabii. En önemli özelliği kendi başına taşıdığı anlamdı. Örneğin sekizinci sınıftan beri hiç usanmadan yaptığım gibi *Remain in Light* albümünü çaldığımda, ve

üçüncü parça, *The Great Curve* o muhteşem girişi, kompleks yapısı ve tıka basa enerjisiyle başladığında, üflemeliler dâhil olduğunda ve vokal girdiğinde kıpırdamadan durmak imkânsızdı imkânsız, şarkı bedenimdeki her bir parçayı harekete geçiriyordu ve ben, dünyanın en aritmik on sekizliği, oturduğum yerde yılan gibi ileri geri kıvrılmaya başlıyordum, sonra da sesini daha da çok, sonuna dek açmam gerekiyordu ve o zaman da çoktan ayağa fırlamış oluyordum zaten, evet, dans etmem gerekiyordu elbette, tam o anda, yalnız bile olsam. Ve sonuna doğru, bütün bunlar yetmezmiş gibi, dans eden minik bir köyün üstünden geçen gaddar bir savaş uçağı gibi, Adrian Belew'un baskın gitarı devreye giriyordu, ve Tanrım of ki ne of, dans ediyorum ve mutluluğu ta parmak uçlarımda hissediyorum ve bu keşke hiç bitmese, solo hep devam etse, uçak hiç inmese, güneş hiç batmasa, hayat sona ermese istiyorum.

Ya da Talking Heads'in taban tabana zıddı Echo and the Bunnymen'den *Heaven Up Here*'ini çaldığımda mesela, çünkü onun özü ritim ya da dürtüden ziyade sesler ve ruh hâlindedir, onlardan fışkıran bu heybetli ağıt; hasretin, güzelliğin ve kasvetin, kabarıp müziğe işlemesi, hatta hayır, müziğin ta kendisi olmaları. Ve söylediği şarkıların büyük bir kısmının ne hakkında olduğunu bilsem de, onunla yapılmış yığınla röportajı plaklarını aldığım çoğu grupta olduğu gibi okumuş olsam da, bu bilgi müzikle silinir; müzik bunu bilmek istemez, çünkü müzikte anlam yoktur, bir açıklama yoktur, insanlar yoktur, sadece sesler vardır, her biri kendine mahsus ve sanki bu onun en temel niteliğiymiş, özüymüşçesine, arı, bedensiz ya da kimliksiz, evet, bir nevi kişisiz bir kişilik, ve her albümde ancak dinlerken karşılaştığın, başka bir dünyadan buna benzer sayısız iz vardır. Müzik beni ele geçirdiğinde beni etkisi altına alan şeyin üstünde asla durmamışımdır, her daim onu istemem dışında.

Ayrıca müzik beni birisi yapıyordu elbette. Onun sayesinde sahne önünde olan, insanın hayran kalması gereken biri olmuştum, müziği yapanlara duyduğum hayranlık kadar değil şüphesiz, ama dinleyicilerin arasında bariz bir şekilde öne çıkıyordum. Burada, kuzeyde, muhtemelen bunu kimse göremezdi, Kristiansand'da da

neredeyse kimsenin görmediği gibi, ama benim gibilerin görüldüğü ve kıymet verildiği ortamlar vardı, biliyordum. Ve işte benim rotam da oralardı.

Bir süre plaklarımı düzenledim, her birinin uyandıracağı etkiyi daha da artıracak ve hatta onları karıştıracak yeni kişileri sürpriz bağlantılar kurdurmaya zorlayacak şekilde dizdim, sonra aşağı markete indim ve biraz bira ve dondurulmuş gıdalar dolabından carbonara soslu makarna aldım. Ayrıca ertesi gün üçüncü ve dördüncü sınıfların fen dersinde evrenin canlandırmasında kullanmak amacıyla bir sarı şalgam, bir karnabahar, biraz elma, biraz erik ve bir salkım üzüm aldım, bu, önceki gün müfredata göz gezdirirken aklıma gelen bir şeydi.

Eve gelince dondurulmuş yiyeceği mikrodalgaya koydum ve sonrasında bira içip *Dagbladet* okurken ısıttığım yiyeceği mutfak masası üzerinde doğrudan kendi kabından yemeye başladım. Karnım doyunca bir saatliğine kestirmek için yatağıma uzandım. Okuldaki öğrencilerle öğretmenlerin yüzleri ve okulun içi uzun süre bilinçaltımda uçuştu, ta ki nihayet sızıncaya dek. Bir buçuk saat sonra kapı zilinin çalmasıyla kendime geldim. Artık ne bekleyeceğimi bilemez olmuştum, her türden insan çalıyordu kapımı, dolayısıyla uyku sersemliği ile tedirginlik arasında bir vaziyette, holün diğer ucundaki kapıya hızla yürüdüm.

Kapının önünde sınıfımdan üç kız duruyordu. Bir tanesi, Andrea, içtenlikle gülümseyip içeriye girebilir miyiz diye sordu; ikincisi, Vivian, kikirdedi ve yüzü kızardı; üçüncüsü, yani Live ise, kalın camlı koca gözlüklerinin arkasından gözlerini utanmazca üzerime dikmişti.

"Tabii," dedim. "Buyurun!"

Ziyarete gelen diğerleri gibi yaptılar, oturma odasına girerken etraflarına bakındılar. Birbirlerine sokulup öylece ayakta durdular bir süre boyunca, itişip kakıştılar, kıs kıs gülüşüp kızardılar.

"Gelin, oturun!" dedim başımla kanepeyi işaret ederek.

Dediğimi yaptılar.

"Ee?" dedim. "Hangi rüzgâr attı sizi buraya?"

"Nasıl olduğunu görmeye geldik sadece. Canımız sıkılmıştı, anlarsın ya," dedi Andrea.

Bir tür lider miydi? Okulda bende hiç öyle bir izlenim bırakmamıştı.

"Burada yapacak pek bir şey yok," dedi Vivian.

"Hiçbir şey yok," dedi Live.

"Evet, var gibi görünmüyor," dedim. "Ama korkarım burada da pek bir şey olduğu yok."

"Aynen, bildiğin çukur burası," dedi Andrea.

"Benim evim mi çukur?" dedim.

Kıpkırmızı kesildi.

"Hayır şapşal. Köy!" dedi.

"Dokuzuncu sınıf biter bitmez taşınacağım buradan," dedi Vivian.

"Ben de," dedi Live.

"Sen, ben ne yaparsam aynısını yapıyorsun," dedi Vivian.

"Ee n'olmuş?"

"Ee n'olmuş?" dedi Vivian mükemmel bir taklitle. Live'nin küçük tikini bile atlamamıştı: gözlüklerinin altında, burnunda, hızla birbirini takip eden iki küçük kırışık.

"Öööl" dedi Live.

"On altı yaşına gelince kasabayı terk etmek sırf senin tekelinde olamaz," dedim Vivian'a bakarak, gülümseyip gözlerini kaçırdı.

"Ne kadar *tuhaf* konuşuyorsun, Karl Ove," dedi Andrea. "Tekel ne demek?"

Andrea'ya bakarken adımın telaffuz edilmesiyle öyle boş bulunmuştum ki kızarıp başımı eğdim, çünkü konuşan oydu.

"Yani bir şeyi yapan tek kişi olmak," dedim ve tekrar ona baktım.

"Hıı anladım," dedi, sıkıntıdan patlamak üzereymiş gibi bir jestle. Diğer kızlar güldüler, ben de gülümsedim.

"Bakıyorum da siz çocukların öğrenmesi gereken çok şey var," dedim. "Buraya gelmem sizin için iyi olmuş."

"Benim için değil," dedi Andrea. "Ben bilmem gereken her şeyi biliyorum."

"Araba kullanmak dışında," dedi Vivian.

"Ben araba kullanabilirim!" dedi Andrea.

"Evet, ama buna *iznin* yok yani. Onu demek istedim."

Bir sessizlik oldu. Onlara gülümsedim, üstünlük taslayan bir hava yaratmayı belli ki başaramamıştım çünkü Andrea gözlerini kıstı ve şöyle dedi: "Biz on üç yaşındayız bu arada. Ufaklık değiliz, eğer öyle sanıyorsan."

Güldüm.

"Neden böyle düşüneyim ki? Hepiniz yedinci sınıftasınız, bunu biliyorum tabii. Üstelik nasıl bir duygu olduğunu da hatırlıyorum."

"Neyin?"

"Yeni bir okula başlamanın. Bugün ortaokuldaki ilk gününüz ya."

"Bunun bariz bir şekilde farkına vardık," dedi Vivian. "Altıncı sınıftan bile daha sıkıcı olabilir."

Kapı zili odanın içinde yankılandı. Üç kız birbirine baktı. Kalkıp kapıyı açmaya gittim.

Gelen Nils Erik'ti.

"Ne haber?" dedi. "Bu yaşlı meslektaşına bir fincan kahve ikram etmeyecek misin?"

"Bira daha iyi olmaz mıydı?"

Kaşlarını kaldırdı ve şaşkın ya da belki de şüpheci bir ifade takındı.

"Hayır, teşekkür ederim. Sonra araba kullanacağım. Tedbiri elden bırakmamak gerek."

"Buyur gel," dedim.

Oturma odasının ortasında durduğunda üç kız ona baktı.

"Demek akşamları burada takılıyorsunuz," dedi.

"Daha sana uğramadılar mı?" dedim.

Başını hayır anlamında salladı. "Dördüncü sınıflardan gelen oldu akşamüstü. Balık köftesi kızartırken."

"Çok canımız sıkılıyor da," dedi Live.

Diğer ikisi ona öfkeyle baktılar. Sonra ayaklandılar.

"Neyse," dedi Andrea. "Biz gitsek iyi olacak."

"Hoşça kalın," dedim. "Yine gelin, çekinmeyin!"

"Hoşça kal," diye seslendi Vivian antreden, kapı kapanmadan önce.

Nils Erik gülümsedi.

Hemen sonrasında onları markete doğru yokuş aşağı ağır ağır inerken gördük.

"Zavallı çocuklar," dedim. "Boş zamanlarında yapacakları tek şey öğretmenlerini ziyarete gitmekse çok çaresiz olsalar gerek."

"Belki onlara heyecan verici geliyorsundur?" dedi Nils Erik.

"Sanki sen gelmiyor musun?" dedim.

"Hayır, gelmiyorum," dedi ve burnundan soludu. "Arabayla bir tur atmayı düşünüyordum Karl Ove. Gelmek ister misin?"

"Nereye?"

Omuz silkti.

"Fiyordun karşı tarafına belki? Ya da Hellevika'ya?"

"Hellevika'ya gelebilirim," dedim. "Sonuçta, fiyordun karşı yakasını buradan görülüyor."

Nils Erik'in açık havada olmayı seven bir tip olduğu ortaya çıkmıştı. Doğası yüzünden bu kadar kuzeyde işe başvurduğunu söyledi, çadırıyla uyku tulumunu yanında getirmişti ve her hafta sonu trekking yapmayı düşünüyordu, ben de ona eşlik etmeyi düşünür müydüm?

"Her hafta sonu değil tabii," diye eklemişti bana gülümseyerek, fiyort boyunca kağnı hızıyla giderken.

"Pek benim tarzım değil," dedim. "Sanırım pas geçeceğim."

Başını öne salladı.

"Tahmin etmiştim," dedi. "O hâlde senin gibi siyah giyimli bir şehir çocuğunu buraya, kuzeye taşınmaya iten şey nedir?"

"Yazmak istiyorum," dedim.

"Yazmak mı?" dedi. "Ne? Form mu? İş başvurusu mu? Unutmaman gereken hatırlatmalar mı? Mektup mu? Radyo şovları için parodiler mi? Okur yorumu mu?"

"Bir öykü derlemesi üstüne çalışıyorum," dedim.

"Öyküler!" dedi. "Edebiyatın Formula1'i."

"Öyle mi diyorlar?" dedim.

"Yok ya," dedi gülerek. "Pek sayılmaz. Sanırım şiirler için öyle diyorlar. Stand up şairlerini bilirsin. Bir tanesi böyle bir şey söylemişti."

Bilmiyordum ama ses etmedim.

"Ama yine de benimle yürüyüşe gelebilirsin, öyle değil mi? En azından birkaç hafta sonu falan. Buradan sadece bir saat uzaklıkta inanılmaz bir tabiatı koruma alanı var."

"Sanmıyorum. Eğer yazdıklarımın bir halta benzemesini istiyorsam çalışmam gerek."

"Ama doğa diyorum oğlum! Tanrı'nın harikulade yaratısı! Tüm o renkler! Bitkiler! Yazman gereken şey bu zaten!"

Alaycı güldüm.

"Doğaya inanmıyorum," dedim. "Klişe."

"Ne hakkında yazıyorsun peki?"

Omuz silktim. "Daha yeni başladım. Ama istersen okuyabilirsin."

"Çok isterim!"

"Yarın yanımda getiririm o hâlde."

Köye akşam saat sekiz gibi döndük. Hava gündüz gibi aydınlıktı. Denizin üzerinde gökyüzü öylesine muazzamdı ki içeriye girmeden önce kapı önünde durup birkaç dakika onu seyrettim. Boştu, içinde hiçbir şey yoktu, yine de yumuşak ve nazik göründüğünü ve altında yaşayan insanların iyiliğini istediğini düşündüm. Kim bilir belki de yanı başındaki dağlar çok sert ve çorak olduğu içindi.

Her zamanki gibi birkaç kahvaltılık tıtıkladım, bir sigara yaktım ve beraberinde çay içerken, öğrencilerimin yazdığı metinleri okudum.

Benim adım Vivian ve on üç yaşındayım. Håfjord adında bir köyde yaşıyorum. Burayı seviyom. Liv adında bir kız kardeşim var. Babam balıkçı,

annem ev hanımı. En yakın arkadaşımın adı Andrea. Beraber bissürü şey yapıyoruz. Okul sıkıcı. Bazen balık fabrikasında çalışıyoruz. Morina balıklarının dillerini kesiyoruz. Kazandığım parayla kendime bir teyp alacağım.

Demek Vivian ile Liv kardeşti!

Bir sebepten bu beni rahatlattı. Belki sergilediği o sakarlık etkilemişti beni. Ya da belki açıklığı?

Sözcükleri düzeltmemeye karar verdim. Bu çok moral bozucu olurdu, bu yüzden altına yalnızca kırmızı kalemle küçük bir not yazdım:

Aferin Vivian! Ama "seviyom" değil "seviyorum", "bissürü" değil "bir sürü" yazman gerekir, bir dahaki sefere düzeltirsin.

Sonra sıradakine geçtim.

Benim adım Andrea. Ben on üç yaşında bir kızım ve Kuzey Norveç'teki bir adanın en uzak köşesinde yaşıyorum. On yaşında bir erkek kardeşim ve beş yaşında bir kız kardeşim var. Babam balığa çıkıyor, annem Camilla'yla evde kalıyor. Ben müzik dinlemeyi ve film izlemeyi seviyorum. En sevdiğim film Şampiyon. Onun dışında kız arkadaşlarımla, Vivian, Hildegunn ve Liv'le kasabada takılmayı seviyorum. Burası biraz sıkıcı bir yer, ama partilere gidecek kadar büyüdüğümüzde daha iyi olacak!

Andrea ile Vivian'ı bir elmanın iki yarısı gibi düşünmüştüm, onları gördüğüm her iki durumda da birbirlerinden güçlükle ayırt edebilmiştim, ama verdikleri cevaplardan bayağı bir fark olduğunu görebiliyordum, ya da acaba biri diğerine göre kendini yazarak ifade etmeye daha mı yatkındı?

Andrea'nın defterine de benzer yorumlar yazdım, kalan son üç ödevi okudum, ki hepsi de ilk ikisinin arasında bir yere denk düşüyordu, her birine tek tek yorum yazdım, sonra defterleri çantama

koydum, müzik setine Lloyd Cole'dan *My Bag* koydum ve müzik tüylerimi diken diken ederken kasabayı seyrettim. Yavaşça ritme uygun şekilde hareket etmeye başladım, başta şöyle bir omuz hareketi, öne bir adım derken aşağılardan kimse beni göremesin diye ışıkları söndürdüm ve mutluluktan avaz avaz şarkı söyleyip gözlerim kapalı dans ettim.

O gece uykumda geldim. Bir zevk dalgası çarptı bedenime ve beni uyandırmak için yüzeye doğru sürükledi beni, ama ben ne olursa olsun istemiyordum uyanmayı ve uyanmadım da, zira bilincim tam yerine gelmek üzereyken ve kim olduğum, ne kadar mutlu olduğumla ilgili müphem durum gerçekliğe dönüşmeden önce yeniden koyu bir uykuya dalmıştım, ta ki çalar saatim çalana ve meniden yapış yapış ıslak çamaşırımla aydınlık bir odada uyanana kadar.

Önce suçluluk duydum. Tanrı bilir ne rüyalar görmüştüm. Sonra nerede olduğumu ve ne yaptığımı hatırladım, karnımın dehlizlerindeki ağırlık geri döndü. Ayağa kalktım, endişelenecek hiçbir şey olmadığını kendime telkin ederek banyoya gittim, sınıf küçüktü ve öğrenciler çocuktu, ama faydası olmadı, rolümü ezberlemeden sahneye çıkacakmışım gibi hissediyordum. Önceki gece ödevlere notlar yazarken içinde kaybolduğum muhteşem ruh hâlini takınmaya çalıştım; öğretmen rolünün, öğrencileri görmenin, onlara yardım etmek için neler yapabileceğimi planlamanın bana verdiği yeni heyecanı duyumsamaya çalıştım tekrardan ama orada, buharlar içinde kurulanırken bunların hepsi kaybolmuştu, çünkü ben öğretmen değildim, yetişkin bile değildim, hiçbir şey hakkında hiçbir şey bilmeyen gülünç bir ergendim sadece.

"Of *sikeyim ya*!" diye bağırdım. Havluyla aynanın buğusunu sildim ve ayna buğuya tekrardan teslim oluncaya kadar birkaç saniye boyunca yüzümü inceledim.

Acayip yakışıklıydım, gerçekten öyleydim.

Bu da bir şeydi en azından.

Ensemdeki uzun saçları buraya gelmeden hemen önce kesmiştim. Şimdi saçlarım kafatasımın tepesinde gürdü, belki üç santim

uzunluğunda bir yele gibi duruyordu ve şakaklarımla boynuma kat kat iniyordu. Sol kulağımdan bir haç sarkıyordu.

Gülümsedim.

Dişlerim beyaz ve muntazamdı. Gözlerimde görmeyi sevdiğim bir parlaklık vardı, ama vaziyetin aşırı gurur kırıcılığı, aynaya gülümseyip utanmasa kendine göz kırpacak şu kişi, karnımın tekrar burulmasına sebep oldu.

Tanrı aşkına.

Dream of the Blue Turtles tişörtümü, siyah Levi's kotumu ve beyaz çoraplarımı giydim, aynanın önünde durup sırasıyla ince haki asker montumla mavi kot montumu denedim ve ilk giydiğimde karar kılıp, bere üstüne gidiyor mu diye baktım ama olmadı, nihayetinde iki dakika sonra başım çıplak, elimde sallanan içi kitap ve malzeme dolu Ali kahvelerinin plastik poşetiyle okula doğru yürümeye başladım.

Bütün dersleri beraber gören üçüncü ve dördüncü sınıflar, beşi kız yedisi oğlan toplam on iki kişiydi. Sürekli ortalıkta dolandıkları, koşturup bağrıştıkları ve yerlerinde asla uslu uslu oturmadıkları için sanki daha kalabalıklarmış gibi görünüyorlardı. Hadi bir şekilde sıralarına oturdular bu sefer de oraya buraya dönüp sallanan kollar bacaklar vardı ve dikkatleri tedirgin köpeklerinki gibi dağılıp duruyordu.

Henüz derslerine girmemiştim, sadece adımı duymuşlar ve uzaktan görmüşlerdi beni, bu yüzden okulda onların alanına girdiğimde bütün gözler üstüme dikilmişti.

Gülümsedim ve poşeti öğretmen masasının üstüne bıraktım.

"Ne var onun içinde?" diye sordu bir tanesi. "Poşetin içinde ne var?"

Ona baktım. Beyaz, köpek yavrusunu andıran bir cilt, kahverengi gözler, fazlasıyla kısa saçlar.

"Adın ne?" dedim.

"Reidar," dedi.

"Benim adım da Karl Ove," dedim. "Ve en baştan öğrenmeniz gereken bir şey var. Konuşmadan önce el kaldırıp söz istiyoruz."

Reidar el kaldırdı.

Ukala dümbeleği.

"Evet?" dedim.

"Poşetin içinde ne var, Karl Ove?"

"Bu bir sır," dedim. "Ama birazdan öğreneceksiniz. Önce isimlerinizi öğrenmem gerek."

Reidar'ın arkasındaki sarı saçlı, açık mavi renkteki ve yaşına göre sert ifadeli gözleriyle bücür bir oğlan el kaldırdı.

"Senin adın nedir?" dedim.

"Stig," dedi. "Sen katı bir öğretmen misin?"

"Katı mı? Hayır!" dedim.

"Annem senin öğretmen olmak için çok genç olduğunu söylüyor!" dedi, etrafına bir tepki almak için bakınırken.

Güldüler, hem de hepsi.

"Her hâlükârda sizden büyüğüm!" dedim. "Bu yüzden zannediyorum sorun olmayacaktır."

"Kulağında neden haç var?" dedi Reidar. "Hristiyan mısın?"

"El kaldırma konusunda biraz önce ne demiştim?"

"Ayy!" Güldü ve elini kaldırdı.

"Hayır, ben Hristiyan değilim," dedim. "Ateistim."

"O ne demek?" diye sordu Reidar.

"Hani ben yine elini göremiyorum."

"Öf!"

"Ateist Tanrı'ya inanmayanlara denir," dedim. "Ama artık bana isimlerinizi söylemeniz gerekiyor. Hadi şöyle sondan başlayalım."

Teker teker isimlerini söylediler.

Vibeke
Kenneth
Susanne
Stig
Reidar
Lovisa
Melanie

Steve
Endre
Stein-Inge
Helene
Jo

Bazılarıyla –inanılmaz güzel ve yüzünün ifadesinden, bedenine, giyim kuşamına kadar bir bebeği andıran kız, yuvarlak yüzlü oğlan, hep kızgın görünen velet, koca kafalı ama sıcak bakışlı çocuk, bağıra çağıra konuşan çocuk, ona inanılmaz aklı başında ve mantıklıymış görünümü veren iki örgüsüyle sarışın kız– hemen kaynaştığım için onları artık kolayca hatırlayabilirdim ama diğerleri daha belirsizdi ve haklarında bir fikir edinemeyecek kadar az izlenim bırakmışlardı bende.

"Demek üçüncü ve dördüncü sınıflar sizsiniz!" dedim. "Oturduğunuz köyün adı nedir?"

"Håfjord, değil mi!" dedi Reidar.

Hiçbir şey söylemeden yüzlerine baktım. Sonra iki üç tanesi nedenini anlamışlar ve ellerini kaldırmışlardı. Bebeğimsi küçük varlığı seçtim.

"Evet Lovisa?" dedim.

"Håfjord," dedi.

"Håfjord'un bağlı olduğu idari bölge neresi?"

"Troms."

"Peki ülke?"

Şimdi herkesin eli havadaydı. Şişkoya söz verdim.

"Norveç," dedi.

"Ya kıta?"

"Avrupa," dedi.

"Aferin!" dedim ve gülümsedim.

"Ama üstünde yaşadığımız gezegenin adı nedir? Bilen var mı? Evet, Reidar?"

"Yeryüzü."

"Evet, doğru. Ama bir gezegen olarak adı nedir?"

Döndüm ve hepsini tahtaya yazdım.

HÅFJORD, TROMS, NORVEÇ, AVRUPA, DÜNYA. Onlara döndüm.

"Dünya nerede peki?"

"Uzayda," dedi Stein-Inge.

"Evet," dedim. "Güneş sisteminde, galaksinin adı..."

Tahtaya, SAMANYOLU yazdım.

"Duydunuz mu hiç?"

"Evet!" diye bağırdı bazıları.

"Bizim için bu galaksi devasadır. Ama uzayın kalanıyla kıyaslandığında mini minnacıktır."

Onları gözlemledim.

"Uzayın dışında ne var o hâlde?"

Ağızları açık bana baktılar.

"Bunu hiç düşündünüz mü? Endre?"

Endre başını iki yana salladı.

"Uzayın dışında bir şey var mı sizce?"

"Kimse bilmiyor," dedim. "Yalnızca hiçlik olamaz ama sanki? Bir şey olmak zorunda, sizce de öyle değil mi?"

"Ders kitaplarında ne yazıyor?" diye sordu Reidar.

"Bir şey yazmıyor," diye cevap verdim. "Söylediğim gibi, kimse bilmiyor."

"Kimse mi?"

"Kimse."

"Neden öğrenmemiz gerekiyor o hâlde?" dedi.

Gülümsedim.

"Nerede yaşadığımızı öğrenmemiz gerek. Ve bu, elbette, evrendir. Yani, eğer daha geniş bir açıdan bakarsak, kozmos. Her gece üstümüzde gördüğünüz yer. Ya da görmediğiniz çünkü siz daha küçük olduğunuz için çoktan yatmış oluyorsunuzdur."

"Heyy, biz küçük değiliz."

"Şaka yaptım," dedim. "Karanlık olduğunda yıldızları görebilirsiniz. Ayı ve gezegenleri falan. Hepsini öğrenmemiz gerek."

Döndüm ve tahtaya EVREN yazdım.

"Pekâlâ," dedim. "Sınıfta güneş sistemimizdeki gezegenlerin isimlerini sayabilen var mı?"

"Dünya!" dedi Reidar.

Gülüşmeler oldu.

"Başka?"

"Plüton!"

"Mars!"

"Aferin!" dedim. Başka öneriler gelmeyince tahtaya güneş sistemini çizdim.

GÜNEŞ
MERKÜR
VENÜS
DÜNYA
MARS
JÜPİTER
SATÜRN
URANÜS
NEPTÜN
PLÜTON

Burada tahtada sanki hemen yan yanaymış gibi duruyorlar. Ama gezegenler arasında muazzam büyük bir mesafe vardır. Jüpiter'e yolculuk yıllar yıllar sürer, örneğin. Size mesafeler hakkında bir fikir vereyim diyorum. Hadi montlarınızı giyin de futbol sahasına gidelim."

"Dışarıya mı çıkıyoruz? Ders sırasında mı?"

"Evet, hadi bakayım. Giyinin de çıkalım."

Sıralarından sıçrayıp askıların olduğu yere fırladılar. Elimde poşetle kapıda durup hazırlanmalarını bekledim.

Sahada yürürken etrafımı bir sürü gibi sardılar. Kendimi bu ufak oyuncu yaratıklardan çok daha farklı, bir tür çoban gibi hissettim.

"Evet, burada duruyoruz!" dedim ve poşetten bir top çıkardım. Onu yere bıraktım. "Bakın, bu Güneş, tamam mı?"

Hafiften şüpheci bakışlar attılar bana.

"Hadi gelin. Şimdi biraz daha uzağa yürüyelim."

Durup yere bir erik bırakmadan önce bir yirmi metre kadar daha yürüdük.

"Bu Merkür, Güneş'e en yakın gezegen. Güneş'i görebiliyor musunuz?"

Herkes ufak gölgesi çakıl taşlarının üstüne düşen futbol topuna baktı ve başını yukarı aşağı salladı.

Sonra yere iki elma, iki portakal, bir sarı şalgam, karnabahar ve en son da Halkevi'nin kapısının tam önüne Plüton'u temsilen üzüm koydum.

"Gezegenler arasında ne kadar inanılmaz bir mesafe olduğunu şimdi anlıyor musunuz?" diye sordum. "İlerideki küçücük Güneş'e bakın, erik ebatlarındaki Merkür'e bakın, buradan göremiyoruz bile öyle değil mi? Ve bütün bunlar," dedim, onların futbol sahasına boş boş bakmalarını seyrederek, "evrenin sadece mini minnacık, ufacık tefecik, küçücük bir parçası! Küçücük! Üzerinde yaşadığımız Dünya'nın diğer tüm gezegenlere milyonlarca kilometre uzaklıkta olması komik değil mi?"

Bazıları o kadar derin düşünüyordu ki kafalarından duman çıkacaktı neredeyse. Diğerleriyse ya aşağıya, kasabaya doğru ya da fiyordun ötesine bakıyordu.

"Hadi şimdi tekrar içeri girelim," dedim. "Hadi, koşuyoruz!"

Öğretmenler odasında öykümün bir fotokopisini çıkardım, sayfaları zımbaladım ve kanepede oturmuş *Troms Folkeblad* gazetesini okuyan Nils Erik'e uzattım.

"İşte sana bahsettiğim öyküm," dedim.

"Vaay, çok heyecanlı!" dedi.

"Ne zaman okursun sence? Gece mi?"

"Acil, değil mi?" Bana baktı ve gülümsedi. "Aslında bu akşamüstü Finnsnes'e gitmeyi düşünüyordum. Gelmek istemezsin değil mi?"

"Yo. Güzel fikir."

"O zaman öyküyü yarın okurum, sonra da hakkında küçük bir seminer yaparız?"

Seminer demek üniversite ve bilim, kızlar ve partiler demekti.

"Harika olur," dedim ve bir fincan kahve almaya gittim.

"Onlarla dışarıda ne yapıyordunuz?" diye sordu Nils Erik peşimden.

"Özel bir şey değil ya," dedim. "Uzayı kafalarında canlandırmalarına yardımcı oldum."

Sonraki ders için sınıfa girdiğimde pencere kenarında üç kız toplanmıştı ve heyecanla fısıldaşıyorlardı. Benim girişim onları zerre etkilememişti.

"Orada öyle durup gevezelik edemezsiniz!" dedim. "Ders başladı! Siz kim olduğunuzu sanıyorsunuz? Öğrencisiniz siz. Kurallara uymak ve öğretmeninizin sözünü dinlemek zorundasınız!"

"Arkalarını döndüler. Benim güldüğümü görünce devam ettiler."

"Hey oradakiler!" dedim. "Gelin ve yerinize oturun."

O gün daha sonraları muhteşem bulacağım bir ağırdan almayla yerlerine oturdular, çünkü hareketleri dikkat çekecek şekilde sofistike bir forma bürünmüş ve diğer zamanlar buzağıyı andıran görüntüleri birdenbire kadınsı bir duruşa evrilmişti.

"Yazdıklarınızı okudum," dedim her birine defterini uzatarak. "İyi yazmışsınız. Ama birkaç konuyu hepinizde ortak olduğu için en baştan halletmekte fayda var."

Onlara neler yazdığımı görmek için defterlerini açtılar.

"Not vermediniz mi?" diye sordu Hildegunn.

"Bu kadar küçük bir ödevden not almıyorsunuz," dedim. "Hakkınızda bir fikir edinebilmek için verdim bu ödevi size."

Andrea ile Vivian onlara yazılan yorumları karşılaştırdılar.

"İkimize de hemen hemen aynı yorumu yazmışsın!" dedi Vivian. "Bu kadar aciz biri misin?"

"Aciz mi?" dedim gülümseyerek. "Çok yakında hepiniz seviyenizi gösterecek notlar alacaksınız. Ama bu o kadar da hevesle beklenecek bir şey mi emin değilim."

Arkamdan kapı açıldı. Döndüm. Richard'dı. İçeriye girdi ve bana devam etmemi işaret ederek duvar kenarındaki bir sıraya oturdu.

Bu da neydi şimdi? Beni mi *izleyecekti*?

"İlk ele almamız gereken şey lehçeniz," dedim. "Konuştuğunuz gibi yazamazsınız. Bu doğru olmaz. 'Jeg' yazmanız gerekir, 'ae' değil. 'E' değil 'er' yazmanız gerekir. 'Hvordan' değil 'koss' yazmanız gerekir."

"Ama o sözcüğü biz böyle söylüyoruz!" dedi Vivian ve kollarını kavuşturmuş ve yüzünde bir ifade olmadan oturan Richard'a bakmak için sandalyesinde döndü. "Neden 'ae' dediğimiz şeyi 'jeg' yazıyoruz ki?"

"Ayrıca Harrison geçen sene böyle de yazabileceğimizi söylemişti," dedi Hildegunn.

"*Bir şeyler* yazmanın doğru yazmaktan daha önemli olduğunu söylemişti," dedi Live.

"Geçen sene çocukların gittiği bir okuldaydınız," dedim. "Bu sene daha ileri bir seviyedesiniz. Burada dilinizin yaygın kullanıma göre standardize edilmesi gerek. Ülkenin güneyinde de kuzeyinde de böyledir. İstediğimiz gibi konuşabiliriz ama yazarken standart Norveççe kullanmalıyız. Bunda tartışılacak bir şey yok. Eğer kompozisyonlarınızın kıpkırmızı düzeltilerle ve düşük notlarla dolmasını istemiyorsanız bunu yapmak *zorundasınız*."

"Öf!" dedi Andrea, önce bana sonra da Richard'a bakarak. Diğerleri kikirdedi. Kitaplarını çıkarmalarını söyledim onlara ve sonra, hepsi aynı sayfayı açtığında, Hildegunn'den okumaya başlamasını istedim. Richard ayağa kalktı, başıyla beni belli belirsiz selamlayıp sınıftan çıktı.

Teneffüste ofisine gittim, kapıyı çaldım.

İçeriye girerken masasından başını kaldırdı.

"Hoş geldin Karl Ove," dedi.

"Hoş buldum," dedim. "Sadece bugün sınıfa neden geldiğini merak etmiştim de."

Üzerime diktiği bakış biraz inceler, biraz da sorgular gibiydi. Sonra gülümsedi ve alt dudağını ısırdı, bunun ona has bir alışkanlık olduğunu fark etmiştim, böyle yaptığında sakallı çenesi öne geliyor ve onu bir keçi gibi gösteriyordu.

"Nasıl ders anlattığını görmek istedim sadece," dedi. "Ara sıra yapacağım bunu. Birçoğunuzun öğretmenlik eğitimi yok. Bu işin altından nasıl kalktığınızı bilmek durumundayım. Ders vermek *kolay* değildir, biliyorsun."

"Eğer bir sıkıntı yaşarsam söyleyeceğime söz veriyorum," dedim. "Bana güvenebilirsiniz."

Güldü.

"Bunu biliyorum. Ama konu bu değil. Neyse hadi sen git teneffüsünü değerlendir!"

Önündeki kâğıtlara geri döndü. Bu, rütbe ayrımını ortaya koyan bir tavırdı ve birkaç saniye buna uymayı reddettim; ancak ne yapabileceğim, ne de söyleyeceğim başka bir şeyim vardı ve söylediği şeyin de mantıksız hiçbir yanı yoktu, bu yüzden nihayetinde arkamı döndüm ve öğretmenler odasına gittim.

Okul sonrası postaneye gittiğimde posta kutumda üç mektup buldum. Bir tanesi Stavanger'de üniversiteye başlayan Bassen'den, bir tanesi kız arkadaşıyla beraber Kristiansand'a taşınan Lars'tan ve bir tanesi de Trondheim'deki Teknoloji Enstitüsü'nde okumaya başlayan Eirik'tendi.

Bassen taşınmadan hemen önce başına gelmiş bir olayı anlatıyordu. Kızın birini eve getirmiş, ya da kadın demek daha doğru olur çünkü yirmi beş yaşındaymış ve iş üstündeyken, tam olarak böyle yazmıştı, kız birdenbire bir tür nöbet geçirmeye başlamıştı. Bassen korkudan aklını kaçırmıştı, kız sanki cereyan çarpmış gibiydi, diye yazmıştı, bedeni titriyor ve sallanıyordu, sara nöbeti geçirdiğini düşünmüştü, Bassen kendini geri çekmiş ve ayağa kalkmıştı.

Ödüm koptu Karl Ove! Ambulans mı çağırayım ne yapayım bilemedim. Ya ölseydi! Öyle sandım gerçekten. Ama sonra gözlerini açıp

beni kendine çekti yeniden ve bana ne yaptığımı sordu. Devam et! diye bağırdı. Düşünebiliyor musun? Meğer sadece orgazm oluyormuş! Olgun kadınlar böyle!

Yürürken mektubu gülerek okudum, ama aynı anda başka bir şeyin acısını hissettim, ben kimseyle yatmamıştım, hiç seks yapmamıştım, başka bir deyişle bakirdim ve iki yıl boyunca cinsel deneyimlerimin sayısı konusunda yalan söylediğim için, ki Bassen ile diğer arkadaşlarım bunu yutmuş gibi görünüyorlardı, utanmakla kalmıyordum, bir yandan da gerçek olmasını deli gibi istiyordum, bir kızla yatmayı, artık kim olursa, ve Bassen'le diğer arkadaşlarımın düzenli olarak deneyimledikleri şeyi deneyimlemeye can atıyordum. Ne zaman maceralarını duysam sanki eşit miktarda moral bozukluğu ve şehvet yayılıyordu içimde, eşit miktarda güçsüzlük ve güç, çünkü bir kızla yatmadan geçirdiğim süre uzadıkça olaydan da o kadar korkar olmuştum. İçimi rahatlatmak için başkalarıyla hemen hemen bütün sorunlarımı rahatlıkla konuşabiliyordum, ama bu meseleden asla kimseye bahsedemezdim, hiçbir koşulda, ve bunu düşündüğüm her seferde, ki nadir değildi, saatte birkaç sefer olmalıydı, bir tür karanlık kasvete bürünüyordum, umutsuzluğun kasveti, bazen geçici, güneşin önünden geçen bir bulut misali, bazen uzun süreli, ve umutsuzluğum hangi forma bürünürse bürünsün, üstesinden gelemiyordum, konuyla ilintili öyle çok tereddüt ve azap vardı ki. Yapabilir miydim? Yapabilir miydim? Hadi kızın biriyle bir şekilde çıplak kalmayı başardım diyelim, peki onunla yatabilecek miydim? İşi bitirebilecek miydim?

Tüm bu gizlilik ve beraberindeki iki yüzlülük işimi hiç kolaylaştırmıyordu.

O bahar teneffüste "Prezervatiflerin ucunda ne yazıyor biliyor musun?" diye sormuştu Trond bana bakarak, grupça okulun dışındaki çimlere uzanmış çene çalarken.

Bana bakmıştı.

Neden? Kızlarla ilgili ve seks konusunda yalan söylediğimden mi şüpheleniyordu?

Yüzümü ateş basmıştı.

Şimdi ne söyleyecektim? Bilmiyorum deyip kendimi ele mi verecektim? Ya da evet deyip soruların devamına davetiye mi çıkaracaktım, ne yapacaktım?

"Bilmiyorum, ne yazıyor?" dedim.

"O kadar mı *küçük* çükün var?" dedi.

Güldüler.

Ben de güldüm, tarif edilemez derecede rahatlamıştım.

Ama Espen bana bakmaya devam etmemiş miydi? Sanki her şeyi biliyordu da bundan için için zevk alıyordu.

İki gün sonra arabasıyla beni eve bırakmıştı. Birlikte Gisle'ye gitmiştik.

"Sahi kaç kez seks yaptın toplamda Karl Ove?" demişti, araba her iki yanında harabeye dönmüş eski evler dizili Krageboen'in hafif yokuşunu tırmanırken.

"Neden soruyorsun?" dedim.

"Merak ettim öyle," dedi bakışlarını yola çevirmeden önce bana kısa bir süre bakarak. Dudaklarındaki gülümseme hınzırcaydı.

Kaşlarımı çattım ve sanki düşünüyormuş gibi yaptım.

"Hım," dedim. "Altı galiba. Yok yok, beş kez."

"Kimler peki onlar?"

"Engizisyon mahkemesi mi bu nedir?"

"Yok bee. Söylemende ne sakınca olabilir sanki?"

"Cecilie, hani şu Arendal'dan beraber olduğum kız," dedim.

Zamanında tezgâhından bir sürü şeker kapışladığım eski dükkânın yanından geçtik. Kapanalı asır olmuştu. Espen sinyal verdi.

"Başka?" diye sordu.

"Ve Marianne," dedim.

"Marianne'yi *siktin* mi?" dedi. "Onu bilmiyordum ben. Niye hiç söylemedin?"

Omuz silktim. "E bizim de biraz özel hayatımız olsun değil mi?"

"Seni şeytan! Tamam, tanıdığım tüm insanlar arasından hakkında en az şey bildiğim sensin. Ama bu kadarını beklemiyordum doğrusu."

Kocaman göbekli iri bir adamla ağzı beş karış açık hâlde bekleyen bir adam çitin yanında duruyorlardı ve geçerken bize baktılar.

"Bunlar da tuhaf bir aile," dedim.

"Hiç konuyu değiştirme çalışma," dedi Espen. "Üç tane kaldı. Sonra da ben söyleyeceğim benimkileri, eğer istersen tabii."

"Peki. Yazın benim tezgâhımın yanındaki dondurma tezgâhında çalışan İzlandalı kız vardı. Arendal'da sokakta kaset sattığım dönemdi. Bir gece onun evine gitmiştim."

"İzlandalı!" dedi Espen. "Süpermiş lan."

"Öyleydi harbiden," dedim. "Sonra burada şehirde iki tek gecelik ilişkim olmuştu. İsimlerini bile bilmiyorum."

Son tepeden aşağı inmeye koyulduk. Nehir boyunca devam eden sık ağaçlar bir duvar gibi görünüyordu. Bayırı inince kırsal kesim belirdi ve ben ufak futbol sahasına doğru bir bakış attım, uzakta üç küçük suret kalede duran dördüncüye şut çekiyordu.

"Seninkiler kim peki?" dedim.

"Vakit kalmadı. Bak geldik."

"Bırak şimdi ya," dedim.

Güldü ve arabayı durdurdu.

"Yarın görüşürüz!" dedi.

"Çok piçsin oğlum," dedim ve arabanın kapısını açıp eve doğru yürümeye başladım. Yeri göğü inleten aracın yokuşu çıkarken motorundan gelen sesin uzaklaşıp yitmesini dinleyip ona gereğinden çok bilgi vermiş olduğumu düşündüm, bunun onu ilgilendirmeyeceğini söyleseydim daha iyi olurdu. O olsa böyle derdi.

Neden o yapıyordu da ben yapamıyordum?

Kızlara benim kadar yüksek bir değer biçmiyordu, bir kere bu bir şeydi. Onlardan, benden daha az hoşlandığından değil, onunla alakası yoktu, ama belki onları kendinden daha *iyi* bulmadığı içindi; onları öyle büyük bir kefeye koyup sonra onlarla sohbet bile edemeyeceği ya da onlarla normal şeyler yapamayacağı raddeye gelmediği içindi; ona göre kızlar kendisiyle aynı seviyedeydi hatta belki kendisi onlardan daha bile üstteydi, çünkü şayet onun sahip olduğu tek bir şey varsa o da öz güveniydi. Bu da onu umursa-

maz kılıyordu ve kızlar bunu gördüğünde o, fethetmek istedikleri birisi oluyordu. Bense onları tamamen ulaşılmaz yaratıklar, bir çeşit melek olarak görüyordum gerçekten de, bileklerinde görünen damarlardan kulaklarının kıvrımına kadar, onlara dair her şeye bayılıyordum ve eğer bir tişörtün altında bir meme ya da yazlık elbisenin altında çıplak bir kalça görürsem, içimdeki her şey koyuverilmiş gibi oluyordu, sanki her şey muazzam bir şehvetin sarmalına kapılıyordu ve havalanabilen bu şehvet, ışık kadar, hava kadar hafifti ve içinde her şeyin mümkün olabileceğine dair bir kanı taşıyordu, hem de sadece burada değil, her yerde ve sadece şimdi değil, sonsuza dek. Tüm bunlar içimde kabarırken, bir yandan da derinlerden ağır ve karanlık bir bilinç yükselirdi; vazgeçmek, teslimiyet, iktidarsızlık, dünyanın üzerime kapanması. Beceriksizlik, sessizlik, korkan gözler. Kızaran yanaklar ve o müthiş tedirginlik.

Ama başka sebepler de vardı. Yapamadığım ve anlamadığım bazı şeyler. Sırlar vardı ve karanlık vardı, karanlık anlaşmalar ve her şeyle alay eden kahkaha vardı. Of bunu hissedebiliyordum ama hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Hiçbir şey.

Bassen'in mektubunu cebime tıktım ve yokuşu hızla tırmandım. Nils Erik yarım saat sonra gelip beni alacaktı ve öncesinde bir şeyler yemem gerekiyordu.

Birkaç saat sonra Finnsnes'in ana caddesinden arabayla geçiyorduk. Oslo ve Tromsø'den sonra burayı ufak bir in gibi bulmuştum, ama şimdi, yani sadece dört gün sonra Håfjord'dan gelince büyük, karmaşık, envaiçeşit olasılıkla zengin, neredeyse sofistike bir yer gibi görünmüştü gözüme.

Nils Erik aracı süpermarketin otoparkına park etti ve tekel bayisini bulmak üzere yürümeye koyulduk. Ben parti için bir şişe Koskenkorva votkası, dört şişe beyaz şarap ve yanımda eve götürmek için yarım şişe viski satın aldım; Nils Erik ise üç şişe kırmızı şarap satın aldı, ki bu beni şaşırtmadı tabii, onda tam kırmızı şarap içecek tip vardı, bira ya da ağır alkol ürünleri insanı değildi.

Şişeleri bagaja koyduktan sonra, müzik setleri de satan bir beyaz eşya dükkânına sürükledim onu. Benimki çok kötüydü ve değiştirmek epeydir aklımdaydı, şimdi tam zamanlı bir işim olduğuna göre bu konuya el atmaya karar vermiştim.

Dükkânda sadece raflı olanlardan vardı, bunlar en iyileri değildi tabii ama idare edip düzgün bir seti daha sonra da alabilirim diye düşünüp içeride mağaza görevlisi bakındım.

Tezgâhın arkasında bize sırtı dönük bir adam duruyordu, küçük bir kâğıt kesiciyle büyük bir karton kutuyu açmakla meşguldü.

"Pardon yardımcı olabilir misiniz?" dedim.

Bana bakmak üzere döndü.

"Hemen geliyorum," dedi.

Müzik setlerinin bulunduğu duvara gittim. Plakla dolu bir tezgâhı karıştıran Nils Erik'e el salladım.

"Sen olsan hangisini alırdın?" diye sordum.

"Hiçbirini," dedi. "Bu müzik setleri beş para etmez."

"Bence de," dedim. "Ama belli ki ellerinde bir tek bunlar var. Hem zaten sadece burada kaldığım süre boyunca kullanacağım."

Bana baktı.

"Para mı sıçıyorsun sen? Yoksa Knausgaardların gemi koleksiyonu falan var da bana mı söylemedin?"

"Taksit yapıyorlarmış. Bak şu mesela 3499 kron. Ayda birkaç yüz kron demek."

Görevli doğruldu ve beni arandı. Küçük bir göbeği olan ince bir adamdı, metal çerçeveli gözlük takıyordu, tepedeki kelini yanlardan aldığı saçlarla örtmüştü.

Hitachi marka seti işaret ettim.

"Şunu almak istiyorum," dedim. "Taksit yapıyorsunuz öyle değil mi?"

"İşiniz varsa yapıyoruz," dedi.

"Håfjord'da öğretmenim," dedim.

"O zaman olur," dedi. "Sadece birkaç form doldurmanız gerek, tezgâhın yanına gelebilirseniz..."

Ben formları doldururken o, seti getirmeye depoya gitti.

"Bu yaptığın akıllıca mı şimdi," dedi Nils Erik. "Taksitle alınca fiyatı iki katına çıkıyor. Aylık taksiti de hiç az değil. Hem maaşımız da *o kadar iyi* sayılmaz."

Ona baktım.

"Annem misin sen benim?" dedim.

"Aynen, doğru söylüyorsun beni ilgilendirmez," dedi ve plaklarının başına geri döndü.

"Bence de."

Tam o sırada görevli depodan kucağında devasa bir kutuyla geldi. Bana uzattı, o kâğıtları ve kimliğimi kontrol ederken kutuyu aldım, işlemler tamamlandığında kutuyu arabaya taşıyıp arka koltuğa koydum.

Ajandada sıradaki ve son iş süpermarkete gitmekti. İkimiz de önümüzde birer sepet, raflar arasında dolanıp köyde bulamadığımız ihtiyaçlarımızı alıyorduk. Benim ilk hedefim iki paket sigaraydı. Nils Erik makarnaların oradayken ben dükkânın en iç kısmında, meyve standının yanında iki paketi montumun iki cebine koydum, sonra sepetimi ürünlerle doldurmaya devam ettim. Büyük süpermarketlerde alışveriş yaparken hep sigara çalardım, güvenliydi, hiç yakalanmamıştım. Çalmak benim için özgürlükle alakalı bir mevzuydu; dünyaya siktir çekmek ve benden bekleneni değil, içimden geleni yapmaktı. Asice, kural dışı bir davranıştı ve aynı zamanda kişiliğimi olması gerektiği yerlerden birine doğru ittirmekti. Çalıyordum ve çalan biri oluyordum.

Şansım o güne dek hep yaver gitmişti, buna rağmen sepetimi kasiyerin olduğu küçük adacığa doğru sürerken tedirgindim. Ama görevlinin bakışlarında dikkate değer hiçbir şey ve görünürlerde yanıma gizlice sokulmaya çalışan bir adam da yoktu, böylece aldığım ürünleri terleyen ellerimle siyah bandın üstüne teker teker koymaya başladım, ödeme yaptım, aldıklarımı poşete yerleştirdim ve hızlıca ama dikkat çekecek kadar da hızlı olmamaya çalışarak yürüyüp dükkândan çıktım, sonra durdum ve sigara yakıp bir dakika sonra tıka basa dolu iki poşetle yanımda bitecek Nils Erik'i bekledim.

İlk kilometreler konuşmadan geçti. Müzik seti satın aldığım dükkânda bana akıl vermeye çalıştığı için ona hâlâ kızgındım. İnsanların yaptığım işlere karışmasından nefret ediyordum; bu ister annem, ister kardeşim, ister öğretmenim ya da en yakın arkadaşım olsun fark etmiyordu: İstemiyordum. Kimse bana ne yapmam gerektiğini söyleyemezdi.

Arabayı kullanırken ara sıra bana kısa bakışlar atıyordu. Dışarıda manzara düzleşmişti. Bodur ağaçlar, süpürge otları, yosunlar, dereler, simsiyah sığ sular ve uzaklarda, yüksek, sivri doruklu sıra sıra dağlar. Finnsnes'in hemen çıkışında depoyu doldurmuştu, arabanın içi hâlâ benzin kokuyordu ve bu biraz midemi bulandırıyordu.

Bana bir bakış daha attı.

"Müzik açabilir misin? Torpidoda kasetler var."

Torpidoyu açtım ve içindeki kaset yığınını kucağıma aldım.

Sam Cooke. Otis Redding. James Brown. Prince. Marvin Gaye. UB40. Smokey Robinson. Stevie Wonder. Terence Trent D'Arby.

"Sen soul insanısın, öyle mi?" diye sordum.

"Soul ve funk."

Daha önceden adını duyduğum tek kaseti taktım. Prince, *Parade*. Koltukta arkama yaslandım ve etekleri çalılar ve bodur ağaçlardan müteşekkil yeşil bir halıyla kaplı gibi duran, doruklarına doğruysa yosun ve süpürge otlarından ötürü yeşil görünen dağları seyrettim.

"Bu arada sigaraları neden çaldın?" diye sordu Nils Erik. "Beni ilgilendirmez ha yanlış anlama. Bana kalırsa canın ne isterse yapabilirsin. Ama merak ettim sadece, o kadar."

"Gördün mü?" dedim.

Başını evet anlamında salladı.

"Paran var, sonuçta. Yani mutlak bir yokluk içinde değilsin herhâlde değil mi?"

"Değilim," dedim.

"Ya yakalansaydın? Bu nasıl karşılanırdı? Yani bir öğretmen olarak."

"Yakalandım mı peki?"

"Hayır."

"Hayır değil mi? O hâlde tamamıyla afaki konuşuyoruz." dedim.

"Bunu konuşmak zorunda değiliz tabii," dedi.

"Konuşmayı umursamıyorum," dedim. "Konuşacaksak konuşuruz."

Kısaca bir güldü.

Devamında gelen sessizlik uzundu ama tatsız değildi, yol düzdü, dağlar güzeldi, müzik iyiydi, Nils Erik umursamadığım doğa sporları meraklısı insanlardandı.

Ama benim tavrım değişmişti. Sanki bir istikamette çok yol almıştım ve şimdi dönmeye koyulmuştum, çünkü burada çözülmemiş bir şey vardı. Nils Erik bana hiçbir şey yapmamıştı, kötülüğümü istememişti, merak etmişti, konu bundan ibaretti, bir de belki biraz ısrarcıydı, ama burada, kimseyi tanımadığım bu yerde, belki de bu o kadar da kötü bir şey değildi.

Sometimes it Snows in April'a mırıldanarak eşlik ettim.

"Prince'in son albümünü dinledin mi?" diye sordum. "*Lovesexy*."

Başını hayır anlamında salladı.

"Ama yazın Norveç'e ya da İsveç'e gelirse gidip dinleyeceğim. Bu aralar verdiği konserler muhteşem. *Sign o' the Times* turnesinde onu izlemiş birileriyle konuştum. Bugüne dek gördükleri en iyi konser olduğunu söylediler."

"Ben de çok istiyorum görmeyi," dedim. "Ama iyi bayağı, şu son çıkardığı yani. *Sign o' the Times* kadar olmasa da... Aslında ilk çıktığında Fædrelandsvennen gazetesi için bir yazı yazmıştım ve neredeyse büyük bir hata yapacaktım."

Ona baktım.

"İngilizce müzik dergilerinden birinde onun okuma yazma bilmediğini okumuştum, ve yazıya bunu yazacaktım biliyor musun, neredeyse bütün yazıyı bunun, Prince'in okuma yazma bilmemesi üzerine inşa edecektim, şansıma bu bana sonradan biraz tuhaf geldi de vazgeçtim. Sonraları fark ettim, okuyamadığı şey muhtemelen notaydı. Ama bilemiyorum. Ve bu rahatsızlık verici; biriktirdiğin ve doğru olup olmadığı belli olmayan onca bilgi, içinde tuttuğun, gerçekle uzaktan yakından ilgisi olmayan onca şey. Anlatsan utanç

verici bir duruma düşersin, ertesi gün gidip gazetede yazsan ondan da beter."

"Ben gazetelerin yaptığının tam da bu olduğunu sanırdım," dedi Nils Erik gülümseyerek, gözlerini yoldan ayırmadan.

"Öyle de denilebilir," dedim.

Az ilerimizde Håfjord yolu göründü, dağdaki küçük kara bir deliğe uzanan ince, gri bir çizgi.

"Bu arada salı günü kız arkadaşımdan uzun bir mektup aldım," dedim.

"Öyle mi?" dedi.

"Evet. Yani eski kız arkadaşım. Yazın beraberdik. Adı Line'ydi..."

"Line'ydi derken? Öldü falan mı yoksa?"

"Benim için öyle, evet. Mesele de bu ya. İlişkiyi o bitirdi. Benim iyi biri olduğumu ve bıdı bıdı bıdı bir sürü yazmış, ama bana hiçbir zaman âşık olmadığını söylemiş, buraya taşındığıma göre şimdi, ilişkiyi bitirmek için en doğru zaman demiş."

"Yani kuşlar gibi özgürsün," dedi Nils Erik.

"Aynen öyle," dedim. "Tam ben söyleyecektim."

Tünelden bir araba çıktı, bir bok böceği gibi siyah ve küçüktü, ama çok geçmeden ebatları büyüdü, hızı yüksekti.

Şoför geçerken bir elini kaldırdı, Nils Erik de karşılık verdi ve arabayı yavaşlatıp köye giden son viraja girdi.

"Tuhaf değil mi?" dedim. "Biz daha kimseyi tanımazken herkes bizi biliyor."

"Evet," dedi. "Korkutucu bir yerde bulduk kendimizi."

Direksiyondaki kollardan birini uzunları yakmak, diğerini de silecekleri çalıştırmak için çevirdi. Kaputa, ön cama ve arabanın üzerine patır patır su damlıyordu. Motorun çıkardığı ses duvarlarda yankılanıyordu, dağ bir tür kabuk gibi sarmıştı etrafımızı, ama tünelden çıktığımız an kayboldu ve mavi fiyort önümüzde belirdi. "Sen boşta mısın peki?" diye sordum.

"Aa tabii," dedi. "Fazlasıyla boştayım hatta. Kaç senedir tek sevgilim olmadı."

Eşcinsel miydi yoksa?

Yo hayır, lütfen onlardan biri olmasın!

Aslında biraz tuhaftı. Ve şu pembe yanakları...

"Buralarda çok bir seçenek olmuyor," dedi. "Ama sonuçta bir rekabet olduğu da söylenemez. Bu yüzden sanırım ikisi birbirini götürüyor."

Güldü.

Çok rekabet yok. Bu da ne demekti? Burada çok fazla eşcinsel yok anlamına mı geliyordu?

İçim buz kesmiş vaziyette denizin mat, mavi yüzeyini seyrettim.

"Torill çok neşeli bir tip," dedi.

Torill!

Yanlış alarm!

Ona baktım tekrar. Doğruca yola bakmasına rağmen, bakışlarında bana yönelik bir merak vardı.

"Ama yaşlı o ya," dedim.

"Yaşlı mı, yoo!" dedi. "Bana sorsan ben yirmi sekiz derdim. Hadi otuz olsun. Olamaz demem. Ama bir kere yaşlı değil! İkincisi de çok seksi kadın. Evet, *çok çok* seksi."

"Bana hiç de öyle gelmedi," dedim.

"Ben on sekiz yaşında değilim Karl Ove. Yirmi dört yaşındayım. Hâliyle yirmi sekiz yaşlı gelmiyor. Ya da en azından yaşça ulaşılmaz gelmiyor."

Biraz güldü.

"*Onun* benim için ulaşılmaz olması meselesiyse bambaşka bir konu."

Dağın eteklerine sıkıştırılmış dar yoldan ağır ağır sürdük arabayı. Buranın yerlisi sürücüler her yerde olduğu gibi burada da hızlı araba kullanıyorlardı, ama Nils Erik öyle değildi, o temkinli, aklı başında bir tipti, bunu artık iyiden iyiye anlamaya başlamıştım.

"Ya sen?" dedi. "Var mı gözüne kestirdiğin biri?"

Gülümsedim. "Aslında buraya gelirken otobüste bir kız vardı. Finnsnes'teki liseye gidiyor. Hellevika'da oturuyor."

"Ahan da!"

"Göreceğiz bakalım. Onun dışında şimdilik bir şey yok."

"Vibeke hoş kız," dedi.

"Şişko demek istedin herhâlde?"

"Hayır ya, yani... tatlı bir kız. Biraz balık etli belki, ama ne olacak ki? Bir de Hege var, o da... evet, biraz çetin ceviz sanırım. Ama çekici, değil mi?"

"Sende kıstas mıstas yok anladığım kadarıyla?" dedim.

"Kadın kadındır arkadaş, benim mottom bu."

Sonra köy altımıza serildi. Evimin önünde arabayı durdurdu, ben setin devasa kolisini taşırken o da poşetlerimi içeriye taşıdı, hoşça kal dedi ve arabasıyla uzaklaştı. Seti kurdum, Associates'ten *Sulk* açtım, kanepeye boylu boyunca uzanıp dinlediğim çılgın bir plak oldu. Bir süre sonra mektup yazmaya koyuldum, herkese yazabileyim diye kısa tuttum, çünkü önemli olan ne yazdığım değil, mektuplara eklediğim öykümdü.

Ertesi gün teneffüslerden birinde Sture yanıma geldi.

"Bir şey konuşabilir miyiz?" dedi kelini kaşıyarak.

"Elbette," dedim.

"Sana ufak bir tavsiyede bulunmak istiyorum sadece," dedi. "Üçüncü ve dördüncü sınıflarla ilgili. Duyduğuma göre dün onlarla bütün evreni işlemişsin..."

"Evet, neden ki?" dedim.

"Daha çok küçükler, biliyorsun. Belki de diğer uçtan başlamalısın. Okulun bir haritasını çıkar örneğin. Sonra köyünkini çıkar. Ondan sonra adalardan birinin haritasına geç. Anlatabiliyor muyum demek istediğimi? Bilinenden başla, sonra dışa doğru ilerle, Norveç, Avrupa, Dünya gibi. *Sonra* Evren konusunu ele alabilirsin. Eğer hâlâ buradaysan elbette!"

Sırıttı ve otoriterden ziyade dostane görünmek için göz kırptı. Ama bu, tavsiye değildi; azardı. Göz göze geldiğimizde içim fokur fokurdu.

"Bunu bir düşüneceğim," dedim ve arkamı dönüp yürüdüm.

Hem utanmış hem de öfkeden kudurmuştum çünkü haklı olduğunu görebiliyordum. Öyle küçüklerdi ki muhtemelen hiçbir

şey anlamamışlardı ve on yaşındayken bana inanılmaz heyecan veren şey büyük ihtimalle onlar için heyecan verici değildi.

Öğretmenler odasında kimseyle konuşmak istemedim, bu yüzden çalışma masamda oturup zil çalana ve öğrencilerimin yanına gidene dek bir şeyler okuyormuş numarası yaptım.

Tuhaf, diye düşündüm, sınıftaki masama oturup öğrencilerin aheste aheste gelmelerini beklerken; kendimi öğretmenler odasından çok, öğrencilerin yanında rahat hissetmem tuhaftı.

Ama neredeydiler sahi?

Pencereye yürüdüm. İki bina arasında kimse yoktu. Futbol sahasındaydılar belki de?

Saate baktım. Zil çalalı beş dakika olmuştu bile. Mutlaka bir şey olmuş olmalı, diye düşündüm ve koridordan kapıya doğru yürüdüm. Sture koridorun diğer ucundan hızlı adımlarla geliyordu. Kapıyı açtı ve dışarıya çıktı, ben de peşinden dışarıya çıkarken onun koşmaya başladığını gördüm.

Kavga vardı. İki oğlan çocuğu kollarını birbirlerine dolamışlardı, bir tanesi yere savruldu, sonra ayağa kalktı. Çevrelerinde toplanmış bir grup öğrenci vardı. Hiçbirinden çıt çıkmıyordu. Arkalarında köy uzanıyordu, onun ardında da dağlar ve deniz.

Ben de koşmaya başladım, daha ziyade göstermelikti çünkü Sture'nin bu konuyu halledeceğini biliyordum ve buna memnundum.

Kavgaya tutuşan oğlanlar Stian ile Kai Roald'dı, Stian daha güçlüydü, Kai Roald'ı yere çalan oydu, ama Kai Roald pes etmiyordu ve tekrar üzerine fırlıyordu.

Sture yanlarına vardığında ikisi de durdu. Stian'ı montunun arkasından yakalayıp kol mesafesinde tuttu ve avazı çıktığı kadar bağırdı. Stian başını bir köpek gibi eğdi. Ben bağırsam böyle yapmazdı, orası kesin.

Önlerinde durdum.

Kai Roald yere bakıyordu. Dizleri ve pantolonunun üst kısmı batmıştı. Gözleri yaşlıydı.

"Ne yapıyorsunuz siz?" dedim. "Kavga mı ediyorsunuz bakayım?"

"Öf, kes sesini be," dedi.

Elimi omzuna koydum. Silkinerek kendini kurtardı.

"Yürüyün içeriye giriyoruz," dedim, sonra sınıfın kalanına baktım. "Siz de! Sizin ne işiniz var burada? Kavga etmiyorsunuz bir şey yapmıyorsunuz!"

Kai Roald bana baktı, ceza almayı beklerken böyle bir şey olmayacağının farkına varmıştı.

"Hadi," dedim. "Yürüyün. Kai Roald sen tuvalete gidip kendine bir çekidüzen ver. Üstün başın batmış."

Sture'nin sınıfı çoktan kapıya varmıştı.

"Kan var mı?" diye sordu.

"Yok," dedim. "Çamur falan."

Neler olduğunu konuştuk biraz; Kai Roald döndüğünde ona okul içinde olmadığı sürece istediği kadar kavgaya tutuşabileceğini söyledim. Hafta sonları uyandığın andan yattığını âna kadar kavga edebilirsin, öğleden sonraları da, ama okulda olmaz. Bunu yapabilir misin, dedim. Başını evet anlamında salladı. Stian başlattı, dedi. Tamam, dedim. Anlaşmazlıklarınızı eve gidince halletmeniz gerek. Burada değil. Eğer bu tekrarlanırsa size ceza vermek zorunda kalırım, anlıyor musunuz? Ve buna değmez. Birkaç saat dayanın sonra canınız ne istiyorsa onu yaparsın. Neyse, şimdi derse başlamak zorundayız. Çünkü bir yandan da bir şeyler öğrenmek zorundasınız, hepiniz. Bilhassa siz, dedim. Hiçbir şey bilmiyorsunuz!

Dört kız somurtup dik dik bana baktı.

"Hem de hiçbir şey!" dedim. "O yüzden kitaplarınızı çıkartın."

"Sen ne sikim biliyorsun ki?" dedi Hildegunn.

Vivian ile Andrea güldü.

İşaret parmağımı kaldırdım.

"Küfür yok! Bu sınıfta bir daha küfür duymayacağım."

"Ama Kuzey Norveç'te herkes küfreder," dedi Vivian.

"Kavga etmekle ilgili kural küfür için de geçerli," dedim. "Evde canınızın istediği kadar küfredin, ama burada yasak. Bakın çok ciddiyim. Neyse. Alıştırmalara kaldığımız yerden devam ediyorsunuz. Sayfa on

üçten itibaren. Yardıma ihtiyacınız olursa buradayım. Sonraki dersin başında da zorlandığınız sorulara bakarız. Tamam mı?"

Pencereye yürüdüm, çerçeveye yaslanıp kollarımı göğsümde kavuşturdum. Karşıdan Nils Erik'in sesi geliyordu, dördüncü sınıflarla İngilizce dersi vardı. Stian'ı, bana attığı pis sırıtışı düşündüm, sonra da sınıftaki kızları, ona nasıl baktıklarını. Ona hayrandılar, farkındaydım. Hatta belki onun hayalini bile kuruyorlardı.

Muhtemelen öyleydi.

Bu düşünce canımı yaktı biraz. Ufak pisliğin tekiydi.

Masama döndüm, Hege'ye baktım, öğrencilerini ufak kütüphane köşesine götürmüştü, minderlere oturup etrafında bir çember oluşturmuşlardı ve o kitap okurken onu dinliyorlardı.

Hege onu izlediğimi fark etti ve başını kaldırıp gülümsedi. Ben de ona gülümsedim ve masama oturup, sonraki ders çocuklara ne yaptırabileceğime bakmak için ders kitabını karıştırmaya başladım.

Tekrar başımı kaldırdığımda Andrea ile göz göze geldim. Yanakları kanlı canlıydı. Gülümsedim. Elini kaldırıp başını hafiften eğdi. Ayağa kalktım ve yanına gittim.

"Hangi soruda yardım istiyorsun?" dedim.

"Şunda," dedi işaret ederek. "Doğru yapmış mıyım?"

Eğildim ve yazdıklarını okumaya koyuldum. Sayfa üzerinde hareket eden parmağımı takip ederek öylece kıpırdamadan oturdu. Elmayı andıran bir koku yayıyordu etrafına. Kullandığı şampuandan olmalı diye düşündüm ve bir titremenin göğsüme yayıldığını hissettim. Nefes alışı, yüzüne düşen saçları, onların arasından bakan gözleri. Hepsi öylesine yakındı ki.

"Ee-veet," dedim. "Doğru gibi."

"Öyle mi?" dedi bana bakarak. Bakışlarımız buluştuğunda doğruldum.

"Aferin," dedim. "Böyle devam et."

Ders bitiminde öğretmenler odasında kimse yoktu. Torill'in farkına oturduğum zaman vardım, mutfakta elindeki bir dilim ekmeğe bir şey sürüyordu.

"Boş saatin mi vardı?" dedim.

Başını evet anlamında salladı ve diliminden bir ısırık aldı, çiğneyip yutarken bir parmağını havada tutuyordu.

"Evet," dedi. "Ama boş geçirmedim. Sonraki derse hazırlandım."

"İyi yapmışsın," dedim ve masanın üzerinde duran gazeteyi aldım. Gazetenin sayfalarını çevirirken hareketlerinin farkındaydım. Etrafta dolanırken ağzına yaklaşıp uzaklaşan ekmek diliminin de.

Eğilip buzdolabının kapağını açtı. Ona döndüm. Siyah streç pantolon giymişti. Pantolonun altında hatları son derece belli baldırlarına baktım ve de kıçına tabii. Genişti ama çok geniş değildi, aksine, kıvrımları ve dolgunluğuyla dehşet derecede dişiydi.

Benimki dolan kanla zonklamaya başlamıştı ve bakışlarımı ondan ayırmadan bacak bacak üstüne attım. Onunla yatmak, o baldırları ve kıçı bedenime yapışmış hissetmek ne muhteşem olurdu. Of Tanrım. Onun içine girmek. Ah. Memelerini avuçlarıma almak! Of sadece onun teni! Bacaklarının o yumuşacık iç kısımları!

Yutkundum ve tavanı inceledim. Asla yürümezdi. İmkânsıza yakın bir ihtimalden sağ çıkıp onunla ya da onun gibi biriyle kendimi yatakta bulsam dahi yürümezdi. Biliyordum.

Elinde bir karton sütle doğruldu. Açıp bardağa doldurmaya başladı ve o sırada bana kısa bir bakış attı. Göz göze geldiğimizde gülümsedi.

Kızarıp gülümsemesine gülümseyerek karşılık verirken ilgisini yüzümün aldığı renkten ve biraz önce gördüğüm ve aklımdan geçenlerden başka bir yöne çekmek için telaş içinde bir şeyler düşünmeye çalıştım.

Başını hafiften geri eğip sütü bir dikişte içti. Elinin tersiyle sütten geriye kalan bıyığı sildi ve tekrardan bana baktı.

"Kahve ister misin Karl Ove? Sanki biraz kahveye ihtiyacın varmış gibi görünüyorsun!"

Ne demek istemişti? Neden kahveye ihtiyacım varmış gibi görünecektim ki?

"Yok sağ ol," dedim.

Ama hayır bütün dikkatleri üzerine çekerdi!

"Aslında olabilir ya," diye ekledim çabucak. "İçeyim, sağ ol!"

"Süt?"

Başımı hayır anlamında salladım. İki fincana kahve doldurdu ve yanıma getirip bir tanesini bana uzattı ve belli belirsiz bir iç çekmeyle yanıma oturdu.

"İç çektin." dedim.

"Öyle mi yaptım?" dedi. "Geç oldu ya ondan. Dün gece pek iyi uyuyamadım."

Siyah kahvenin içine nüfuz edilemez yüzeyine üfleyerek üstünü kaplayan açık kahverengi köpüğü kenara ittim ve bir yudum aldım.

"Çok mu ses çıkarıyorum?" dedim. "Hani müzik falan dinlerken?"

Başını iki yana salladı. "Aşağıda olduğun anlaşılıyor," dedi. "Ama çok şey değil yani."

"Emin misin?"

"Evet evet."

"Peki tamam, ama çok ses olursa söyle ha."

"Sen duyuyor musun peki bir şey?" dedi.

"Çok az. Yürürken falan sadece."

"Georg balığa gittiği için," dedi. "Tek olduğumda çok daha sessizim."

"Uzun süreliğine mi gitti?"

"Yok, cumartesi dönüyorlar."

Gülümsedi, dudakları beyaz dişlerinin üstünde ne kadar yumuşak, ne kadar kırmızı, ne kadar kıvraktı.

"Anladım," dedim ve yukarıya baktım çünkü odanın sonundaki kapı açıldı ve önce Tor Einar, sonra da Hege ve Nils Erik girdi içeriye.

"Sıkışık nizam geldiniz," dedim.

"Evet, malum, ders saatlerine uyuyoruz," dedi Nils Erik. "Biz öğrencilerin geleceği için her bir dakikanın taşıdığı önemi çok iyi biliyoruz. Bu yüzden asla, tekrar ediyorum, asla, zilin çalmasına üç

dakika kala dersi bitirmiyoruz. Böyle davranmak oldukça sorumsuzca bir davranış olurdu. Evet, hatta daha da ileri gideceğim, bu *affedilmez* olurdu diyeceğim."

"Evet, kadrosuz bir öğretmen olarak taşıdığın yük çok ağır," dedim. "Neden benim gibi sınıf öğretmeni olmadın? O zaman ders saatlerin konusunda daha kontrol sahibi olabilirdin biliyorsun."

"Amacım eğitim almadan okul müdürü olabilmek," dedi Nils Erik. "Çok alışılmış değil ve kolay da olmayacak, ama ben hedefimi orası belledim."

Ellerini ovuşturdu ve açgözlü birinin karikatürize edilmiş ifadesiyle sırıttı. "Şimdi takırdamış ekmek dilimlerinin üzerine sert keçi peyniri ne gidecek ha!"

Derken içeriye Vibeke, Jane ve Sture girdi. Yemek yiyeceklere yer açmam gerektiğini düşünerek ayağa kalktım ve elimde fincanla pencere önünde durup dışarıyı seyrettim.

Gökyüzü griydi ama basık değildi. Benim sınıfımdan kızlar uzaktaki duvarın yanında durmuş çene çalıyorlardı. Sekizinci ve dokuzuncu sınıfların teneffüslerde isterlerse sınıfta kalmalarına izin vardı ve ekseriyetle de öyle yapıyorlardı, en azından kızlar. Daha küçük sınıflar genellikle futbol sahasının öteki tarafında duruyorlardı.

Henüz teneffüslerde hiç nöbetçi olmamıştım.

Diğerlerine döndüm.

"Bahçe nöbeti kimde?" diye sordum.

"Dur tahmin edeyim, sende," dedi Sture kapı pervazına yaslanırken bir parmağıyla beni işaret ederek.

Duvardaki listenin yanına gittim. Ve evet, bendim.

"Puh, nasıl unutmuşum," dedim ve koridora çıktım, montumu alelacele kapıp dışarıya doğru yürüdüm.

Yağmur sundurmasının altından ufak ve apalak bir suret bana doğru yürümeye başladı. Jo adındaki çocuktu bu. Onu görmezden gelip diğer tarafa, ağır ve gri topun peşinden bir oraya bir buraya koşturan bir grup çocuğun olduğu yere doğru yürüdüm.

Beni görünce oynamayı bıraktılar.

"Sen de katılmak ister misin?" diye sordular.

"Olabilir," dedim. "Bir iki teperim en azından."

"O zaman sen tek biz hepimiz!"

"Tamam," dedim.

Topu kaleciye verdiler, o da orta sahaya dikti. Bir sürü oğlan vardı sahada ama hepsinin bacakları kısaydı, dolayısıyla topu onlardan kaçırmak ve kontrol altında tutmak nispeten kolaydı. Arada birkaçını itip kakıyordum, hemen faul diye bağırıyorlardı, çerezsiniz siz ya diyordum, sonra hemen yeniden hızlanıp beni kovalamaya başlıyorlardı. Birkaç sefer sırf motivasyonlarını kaybetmesinler diye topu kapmalarına izin verdim, ama sonunda karşı kaleye doğru koşup topu kalecinin yanından kaleye bırakıp, ben yendim, oyun bitti diye bağırdım. Hayır, bırakma, seni çok fena yeneceğiz! diye bağırdılar. En küçük birkaçı pantolonuma falan asıldı. Kendimi kurtarıp onlardan uzaklaşmak için birkaç adım koşmam gerekti. Çok geçmeden tekrar oyuna daldılar ve ben de diğer taraftaki öğrenciler ne yapıyor diye bakmak için yürümeye başladım.

Jo başındaki şapkasını yüzüne doğru indirmiş, duvar kenarında tek başına dikiliyordu.

"Sen diğerleriyle futbol oynamak istemiyor musun?" diye sordum yanından geçerken.

Peşime takılınca durmak zorunda kaldım.

"Futbol sevmiyorum," diye mızırdandı.

"Bir dene yine de!" dedim.

"İstemiyorum!" dedi. "Onun yerine seninle gelsem olur mu?"

Elimden tuttu ve gülümseyerek yüzüme baktı.

"Peki," dedim. "Madem öyle istiyorsun."

Bunun, öğretmeniyle el ele yürümenin sınıf arkadaşlarınca nasıl karşılanacağını anlamıyor muydu?

Belli ki anlamıyordu.

Peşimde apalak çocukla bahçenin diğer tarafına yürüdüm, sınıfımdan öğrencilerin yanına sekizinci ve dokuzuncu sınıflar da gelmişti.

"Dün ödevimi bitirip sonrakileri de yapmaya çalışım biraz," dedi, yine bana bakarak.

"Öyle mi?" dedim. "Aferin. Ne yaptın peki anlayabildin mi?"

"Galiba," dedi. "En azından bazılarını."

"Peki futbol oynamayı sevmiyorsan ne seviyorsun?"

"Resim yapmayı," dedi. "Hem de çok seviyorum."

"Dışarıda yapılan şeyleri sevmiyorsun yani?"

"Bisiklete binmeyi de seviyorum biraz. Endre ile."

"O senin en yakın arkadaşın mı?"

"Bazen."

Ona baktım. Yüzü bütünüyle ifadesizdi.

Demek ki bu zavallı çocuğun hiç arkadaşı yoktu.

Göz göze geldiğimizde yüzü bir gülümsemeyle yumuşadı yeniden. Elimi omzuna koydum ve önünde eğildim.

"Peki birlikte futbol oynamaya ne dersin?" dedim. "Sen ve ben aynı takımda oluruz."

"Ama ben futbol oynayamam ki," dedi.

"Bırak şimdi," dedim. "Bal gibi de oynarsın. Tek yapman gereken koşup topa vurmak! Ben yardım ederim sana. Hadi, oynayacaksak acele etmeliyiz. Zil birazdan çalar."

"Tamam," dedi ve kaleye koşturduk.

Diğer oğlanların önünde durdum ve elimi havaya kaldırdım.

"Geri döndüm," dedim. "Jo benim takımımda. Ben ve Jo hepinize karşı, tamam mı?"

"Ama Jo çok kötü oynuyor!" diye bağırdı Reidar.

"Sanki siz çok iyisiniz," dedim. "Hadi bakalım."

Gerçekten çok kötü oynuyordu! Pas verdiğimde topa güç bela vurabiliyordu. Ama en azından şimdi yüzünde bir gülümsemeyle ortalıkta dolanıyordu, neyse ki birkaç dakika sonra zil çaldı.

"Topu alıp öğretmenler odasına sen götür. Tamam mı Jo?"

"Tamam!" dedi ve koltukaltında topla uzaklaştı. İçeriye girmeden Liv'i, dokuzuncu sınıftaki kızı, kısaca da olsa görebilme umuduyla ben de hızla peşinden gittim.

Ve onu tam zamanında yakaladım. Camilla'yla yürüyordu ve koridora adım atmadan hemen önce bana kaçamak bir bakış atmıştı. Arkasından onun sıkı kalçalarını seyrettim, mükemmeldiler, içimde bir oyuk açıldı.

Son dersten sonra öğretmenler odasında kalıp diğerlerinin evlerine gitmesini bekledim, hem dairemde olduğundan farklı bir şekilde yalnız kalmak hem de telefonu kullanmak istiyordum.

En sonunda otoparkta sadece Richard'ın arabası kalmıştı. Kendi odasındaydı ama her an öğretmenler odasına girebilirdi, bu yüzden onun da toparlanıp eve gitmesini beklerken bir ansiklopedinin sayfalarını karıştırdım.

Son birkaç saat içinde bulutlar usul usul kararmıştı, ben orada otururken ilk yağmur damlaları pencere camını tıkır tıkır tıklatmaya başladı. Döndüm ve önce iz bırakmadan asfalta düşen damlaları seyrettim, sanki gerçekten yağmıyormuş gibiydi, ama birkaç saniye içinde gök yarılıp yağmur boşanınca ıslaklığın bıraktığı koyuluk zemine yayıldı. Yağmur indirmişti, damlalar havayı çizgiler hâlinde kesiyordu ve öyle bir şiddetle düşüyorlardı ki yağmur damlalarının asfalt üstünde sekişini görebiliyordum. Oluklardan, borulardan ve karşı binanın yanı başındaki tepeden aşağı foşur foşur sular akıyordu. Pencerelerden ve tepemdeki çatıdan yağmur gürültüleri geliyordu.

"İşte ben fırtına diye buna derim!" dedi Richard kapıdan gülümseyerek. Üzerinde yeşil anorağı, belinde de bir çakı vardı.

"Haklısın, hafife alınacak bir şey değil," dedim.

"Mesaiye mi kaldın?" dedi içeriye girerek.

"Yani," dedim. "Her hâlükârda kalacaktım."

"Nasıl geçti ilk haftan?"

"İyi geçti galiba," dedim.

Başını öne salladı.

"Önümüzdeki cuma Sigrid ile konuşabilirsin. Mentorun var ya hani. Görüşmeden önce sorularını ve düşüncelerini not alsan fena olmaz. Böylece bu fırsatı en iyi şekilde değerlendirmiş olursun."

"Olur, öyle yaparım," dedim.

Alt dudağını ısırdı ve yine bir keçiye benzedi.

"Peki o zaman," dedi. "İyi hafta sonları!"

"Sana da," dedim.

Yarım dakika sonra dışarıda, başına siper ettiği evrak çantasıyla arabasına koşarken gördüm onu.

Anahtarları çıkardı, kapıyı açtı ve arabaya bindi.

Arabanın farları yandı, bir titreşim omurgamı boydan boya katetti. Arka lambalar siyah ıslak asfaltın üstüne kıpkırmızı yansıdı ve farlardan duvara iki sarı ışık tüneli uzandı; sanki belirdikleri andan itibaren yayılmaya başlamışlardı.

Pıtırtılar çıkaran yağmur, tepeden aşağı geniş bir V biçiminde akan su, taşan oluklar.

İşte dünya buydu ve ben tam ortasında yaşıyordum.

Ne yapmalıydım? İçimden pencereleri yumruklamak, odanın içinde koşturmak ve bağırmak, masaları ve sandalyeleri devirmek istiyordum, enerji ve hayatla dolup taşıyordum.

IT'S THE END OF THE WORLD AS WE KNOW IT! diye öğretmenler odasında avazım çıktığı kadar bağırarak şarkı söyledim.

"IT'S THE END OF THE WORLD AS WE KNOW IT!"

"AND I FEEL FINE!"

"AND I FEEL FINE!"

Richard'ın arabası gözden yiter yitmez okulda başka kimse kaldı mı diye dolanmaya başladım. Hademe örneğin, bir şeyleri tamir etmek için kalmış olabilirdi. Ama bina ıssız görünüyordu ve öyle olduğundan tam emin olduktan sonra küçük telefon kabinine gidip annemin numarasını çevirdim.

Açmadı.

Belki bu gece geç saate kadar çalışmıştı ve dönüşte süpermarkete uğramıştı, tabii dışarıda yemek falan yemiyorsa.

Yngve'yi aradım. Ânında açtı.

"Alo?" dedi.

"Alo, ben Karl Ove," dedim.

"Kuzey Norveç'tesin, değil mi?"

"Evet, tabii ki. Ne haber?"

"İyi. Dersten yeni döndüm. Biraz dinlenip çıkacağım."

"Nereye?"

"Hulen Gece Kulübü'ne muhtemelen."

"Şanslı piç."

"Kuzey Norveç'e gitmeyi sen istedin. Bergen'e de taşınabilirdin gayet, biliyorsun."

"Evet, biliyorum."

"Orada durumlar nasıl? Sana kalacak yer falan verdiler mi?"

"Evet. Burası güzel ya. Salı ders vermeye başladım. Aslında bayağı da zevkli. Bu gece ben de dışarıya çıkıyorum. Ama buranın toplanma merkezi, Hulen gibi değil elbette."

"Güzel kızlar var mı?"

"Olmaz mıı... Bir tane otobüste tanıştığım bir kız var. Onunla bir şeyler olabilir gibi. Zaten hepsi ayrı yaşıyor. Kızların hepsi ya okulda öğrenci ya da ev kadını."

"Öğrenciler diyorsun yani?"

"Haha."

Kısa bir sessizlik oldu.

"Öyküm ulaştı mı eline?" dedim.

"Ulaştı evet."

"Okudun mu?"

"Okudum ama alelacele. Sayfalara şöyle bir göz gezdirdim. Düşüncelerimi yazacaktım sana. Telefonda biraz zor olur."

"Ama beğendin, değil mi? Tabii öyle kolay değil sözlü anlatması da."

"Evet, epey beğendim galiba. Güzel ve canlıydı. Dediğim gibi sonra konuşuruz onu tamam mı?"

Tamam.

Bir sessizlik daha.

"Babamdan ne haber?" dedim. "Haber var mı hiç?"

"Sıfır. Ya sen?"

"Hayır, hiç. Senden sonra onu aramayı düşünüyordum."

"Selam söyle benden de. Birkaç hafta daha aramaktan kurtar beni."

"Söylerim," dedim. "Hafta içi sana yazacağım."

"Yaz," dedi. "Hadi görüşürüz."

"Tamamdır, hadi," dedim ve kapadım, öğretmenler odasına geçip kanepeye oturdum ve ayaklarımı masaya uzattım. Yngve'yle yaptığım görüşmedeki bir şey moralimi bozmuştu ama neydi bil-

miyordum. Belki de ben burada, hiçbir yerin ortasındaki bir köyde kimseyi tanımadığım bir partiye gidecekken onun Bergen'de arkadaşlarıyla Hulen'e gidiyor olmasıydı.

Ya da *epey beğendim galiba* kısmına takılmıştım.

Evet, epey beğendim galiba, demişti.

Galiba mı?

Bir seferinde Hemingway'in bir öyküsünü okumuştum, babasına eşlik eden bir çocuk hakkındaydı, babası doktordu, Kızılderililere ayrılmış alana gidiyordu –bir kadın doğum yapıyordu, hatırladığım kadarıyla işler yolunda gitmiyordu, hatta belki de kadın ölüyordu bile–, her neyse oraya gittikten sonra eve dönüyorlardı ve öyle bitiyordu. Dümdüzdü. Benim öyküm de en az onun kadar iyiydi, biliyordum. Bağlam farklıydı, ama bu, Hemingway farklı bir dönemde yazdığı için böyleydi. Ben ise bugünün dünyasında yazıyordum, nedeni buydu.

Ama Yngve ne anlardı ki sahiden? Kaç kitap okumuştu? Hiç Hemingway okumuş muydu misal?

Ayağa kalktım ve telefon kabinine yürüdüm, arka cebimden numaranın yazılı olduğu kâğıdı çıkardım ve babamı aradım. Bunu da aradan çıkarmakta fayda vardı.

"Efendim, alo?" dedi. Sesinde bir sertlik. Görüşme kısa sürecekti, orası kesindi.

"Alo, ben Karl Ove," dedim.

"Ha merhaba," dedi.

"Yerleştim buraya," dedim. "Ve çalışmaya başladım."

"Güzel," dedi. "Nasıl memnun musun?"

"Evet."

"İyi."

"Siz nasılsınız?"

"İşte bildiğin gibi, bir değişiklik yok. Unni evde, ben de daha yeni işten geldim. Bir şeyler yiyecektik. İyi oldu aradığın."

"Unni'ye selam söyle."

"Söylerim. Hoşça kal."

"Hoşça kal."

Okul dönüşünde yokuş aşağı inerken sağanak yağmur hafiflemişti, ama evin kapısını açtığımda saçlarımı sırılsıklam bulmama yetecek kadar yağıyordu yine de. Banyoda bir havluyla başımı kuruladım, montumu astım, ayakkabılarımı peteğe dayadım ve peteği yaktım, birkaç patatesle soğanı ve parçalara ayırdığım bir sosisi kızarttım, oturma odasında oturup bir yandan dünün gazetesini okudum bir yandan da pişirdiklerimi yedim, sonra yatağıma uzandım, pencereye çarpan yağmur damlalarının keyifli tıpırtısıyla sarmalanmış hâlde birkaç dakika içinde uyuyakaldım.

Kapı ziline uyandım. Kapıyı açmak için ayağa kalktığımda gördüğüm; dışarıda yağmur durmakla kalmamış, köyün üstündeki gökyüzü de maviye bürünmüştü.

Gelen Nils Erik'ti.

Kollarını iki yanında parantez işaretleri gibi bükmüş, dizlerini hafif kırıp bacaklarını yana doğru açmış, dudaklarını büzmüş ve gözlerini fal taşı gibi açmıştı.

"Partinin olduğu yer burası mı?" dedi yaşlı bir adamın hırıltılı sesiyle.

"Evet, öyle," dedim. "Burası. Buyurun."

Kıpırdamadı.

"İçeride çok... çok... çok... gerçekten çok genç kızlar var mı?" dedi.

"Ne kadar genç mesela?"

"On üç?"

"Ayıpsın! Hadi gel içeriye artık! Götüm dondu!"

Arkamı dönüp içeriye girdim, buzdolabından bir şişe beyaz şarap çıkardım ve açtım.

"Biraz beyaz şarap ister misin?" diye ona bağırdım.

"Benim şarabım genç bir kızın kanı kadar kırmızı olmalı!" diye koridordan hırıltıyla seslendi.

"Bu çok sert," dedim. Elinde bir şişe kırmızı şarapla mutfağa girdi ve şişeyi tezgâhın üzerine bıraktı. Açacağı ona uzattım.

Üstünde mavi bir Poco Loco gömlek, siyah deri kravat ve kırmızı bir pamuklu pantolon vardı.

İnsanların üzerinde nasıl bir intiba bıraktığını hiç umursamı-

yor, diye düşündüm ve gülümsedim. Görünen oydu ki, insanların onun hakkında ne düşündüğünü önemsememesi önemli bir karakteristiğiydi.

"Bakıyorum bu gece bayağı renklisin," dedim.

"Kaleyi görmüşken şutunu çekeceksin arkadaşım," dedi. "Ve duyduğuma göre burada kadınları tavlamak istiyorsan doğru giyinecekmişsin."

"Yani böyle mi? Kırmızı ve mavi?"

"Aynen böyle!"

Şişeyi dizlerinin arasına sıkıştırdı ve mantarını bir pıt sesiyle çıkardı.

"Muhteşem bir ses!" dedi.

"Ben çabucak bir duş alacağım. Olur mu?" dedim.

Başını öne salladı.

"Elbette. Sen yokken ben de biraz müzik çalabilir miyim?"

"Tabii tabii."

"Kimse bize kibar genç adamlar olmadığımızı söylemesin," dedi gülerek. Ben banyoya gittim, hızla soyundum, suyu açtım ve altına girdim, koltukaltımı ve apış aramı çabucak yıkadım, ayaklarıma baktım, başımı geri eğdim ve saçımı ıslattım, suyu kapadım, saçlarımı kurutup jöleledim, sonra havluyu belime doladım ve oturma odasına gittim, kanepenin üzerine oturmuş gözleri kapalı bir şekilde David Sylvian dinleyen Nils Erik'i geçip yatak odasına girdim, temiz iç çamaşırları ve çoraplar, beyaz gömlek, siyah pantolon giydim. Gömleğimin önünü ilikledim, kovboy kravatı taktım ve Nils Erik'in yanına döndüm.

"Ama bana şu giydiklerinle *asla görünmemen* gerektiği söylenmişti!" dedi. "Eğer giderim olsun diyorsan tabii. Yani beyaz gömlek, kartallı kovboy kravatı ve siyah pantolon."

Taşı gediğine koyacak bir karşılık düşündüm ama bulamadım.

"Ahah," dedim kadehime beyaz şarap doldurup tek dikişte bitirerek.

Yaz geceleri, dolup taşan diskotekler, masa üzerindeki buz kovaları, parlayan gözler ve çıplak bronz kollar gibiydi tadı.

Titredim.

"İçmeye alışkın değil misin?" diye sordu Nils Erik.

Ona kibirli bir bakış atıp kadehimi doldurdum.

"Chris Isaak'in yeni single'ını duydun mu?" dedim.

Başını hayır anlamında salladı. Gidip koydum.

"Müthiş," dedim.

Bir müddet hiç konuşmadan öylece oturduk.

Bir sigara sarıp yaktım.

"Öyküme bakma fırsatın oldu mu?" dedim.

Başını öne salladı. Ayağa kalkıp müziğin sesini kıstım.

"Çıkmadan okudum. İyi, Karl Ove."

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet. Canlı bir üslup. Aslında bundan fazla söyleyecek bir şeyim yok. Ben pek edebiyat uzmanı ya da yazar sayılmam."

"Özellikle beğendiğin bir şey var mı?"

Başını iki yana salladı.

"Özel bir şey yok, hayır. Yazının üslubu akıcı ve güzel. Bağlantıları da sorunsuz."

"Peki," dedim. "Geri kalanına kıyasla sonunu nasıl buldun?"

"Sonu güçlüydü."

"Öyle olsun diye uğraştım, malum," dedim. "Hani hiç beklenmedik bir şeyler, babayla ilgili olan kısım falan."

"Evet öyle olmuş."

Kadehini doldurdu. Dudakları şaraptan kızarmıştı bile.

"Saabye Christensen'in *Beatles*'ını okudun mu bu arada?" dedi.

"Okumaz mıyım," dedim. "En sevdiğim roman. O romandan sonra yazar olmaya karar verdim. Bir o bir de Ambjørnsen'in *Beyaz Zenciler*'i."

"Tahmin etmiştim," dedi.

"Hadi ya, benziyor mu?"

"Evet, benziyor."

"Çok mu benziyor?"

Gülümsedi.

"Hayır, o kadar diyemem. Ama ondan etkilenildiği anlaşılıyor."

"Kanlı bölüm hakkında ne düşündün? Ortalarda kalan bölüm hani? Her şeyin değişip şimdiki zamana dönüştüğü an?"

"Dikkatimi çekmemiş orası galiba."

"Doğrusu benim en sevdiğim kısım orası olmuştu. Onun Gordon'ın kanını, damarlarını, etini ve sinirlerini görürken tarif etmek. Oralar, ortaları oldukça yoğundu."

Nils Erik başıyla onaylayıp gülümsedi.

"Yazması düşündüğümden çok daha kolay oldu," dedim. "Yazdığım ilk öykü bu. Önceleri gazetelere falan ufak tefek şeyler yazmıştım ama bu daha değişikti. Buraya da bir bakıma bu yüzden geldim, kitap yazmayı denemek için. İşte başladım ben de ve... evet, tek yapmam gereken yazmak. Çok da öyle bir hokkabazlık falan gerektirmiyor."

"Anladım," dedi. "Peki bu işin üzerine gitmeyi düşünüyor musun?"

"Tabii tabii, bu iş benim için ölüm kalım meselesi. Hafta sonu yeni bir öyküye başlamayı düşünüyorum. Bu arada hiç Hemingway okudun mu?"

"Elbette. Okumayanı dövüyorlar."

"Biraz öyle evet. Zart diye konuya girer. Basit ve açık. Ardında bir ağırlık taşıyarak."

Kadehimi ağzına kadar doldurdum ve bir dikişte içtim.

"Başka bir okula başvurmuş olsaydık nasıl olacağını hiç düşündün mü?" dedim.

"Nasıl yani?"

"Yani Håfjord olması kaderin bir cilvesi sonuçta. Başka herhangi bir yer de olabilirdi. Sonra orada yaşayan insanlara uyum sağlamak zorunda kalırdık, öyle değil mi, ve hayat buradakinden çok daha farklı olurdu."

"Birbirinden farklı iki insanın şarap dinleyip Chris Isaak içmesi gerçeği var bir de. Ya da şarap dinliyor, Chris Isaak içiyor olabilirdi. Neyse, martıları duydun mu? Ya da duyarlı mıydı maneviyatın? Her şeyi toptan salla. Ya da salı toparla. Zırvalık olur sonuçta."

Güldü.

"Şerefe Karl Ove, şurada oturanın bir başkası değil de sen olmasına çok memnunum!" Kadeh tokuşturduk.

"Gerçi yerinde bir başkası oturuyor olsaydı yine aynı şeyleri söyler miydim acaba?"

Tam o esnada zil çaldı.

"Kesin Tor Einar'dır," dedim ayaklanarak.

Kapıyı açtığımda sırtı bana dönük, köyün aşağısını seyrediyordu. Gri ağustos ışığı dağların yamaçlarında asılı duruyordu, gökyüzündeki mavi ve metal gibi parıldayan ışıktan tamamen farklı bir dokudaydı.

"Hoş geldin," dedim.

Tor Einar ağır hareketlerle bana doğru döndü. Vakti bol biri vardı karşımda.

"Selam," dedi. "Gelebilir miyim?"

"Gel, geç içeri."

Onu ilk gördüğüm andan itibaren onda gözlemlediğim her şeyi ağırdan alan merasimvari havanın tamı tamına aynısıyla içeriye girdi. Sanki hareketlerinin nasıl olması gerektiğini, onları yerine getirmeden önce çalışıyor gibiydi. Dudaklarında daima bir tebessümle.

Elini kaldırdı ve Nils Erik'i selamladı.

"Siz ikiniz ne konuşuyordunuz?" dedi yayvan lehçesiyle.

Nils Erik gülümsedi.

"Balıklardan bahsediyoruz," dedi Nils Erik aynı lehçeyi uyarlayarak.

"Balık ve amcık," dedim ben de kendimce aynı lehçeyi uyarlayarak.

"Tuzlu balık ve taze amcık mı, yoksa taze balık ve tuzlu amcık mı?" diye sordu Tor Einar.

"Ne fark eder söylesene?" dedim lehçenin bokunu çıkartarak.

"Söyleyeyim, bak şimdi: Tuzlu balıkla balık tuzu aynı şey değildir. Balıkla amcık da değildir. Ama ikisi birbirine yakındır. Hem de çok."

"Balık tuzu mu?" diye sordum.

"Evet. Aynen öyle."

Güldü, Nils Erik'in yanına oturmadan önce dizlerinden çekiştirip pantolonunu hafiften yukarıya sıyırdı.

"Ee?" dedi. "Ne yaptınız, haftayı özet geçtiniz mi?"

"Tam onu yapıyorduk," dedi Nils Erik.

"Fena ekip değil," dedi Tor Einar.

"Öğretmenleri mi kastediyorsun?" dedim.

"Evet," dedi. "Ben tabii herkesi önceden tanıyorum, siz ikiniz hariç."

"Ama buralı değilsin değil mi?" diye sordu Nils Erik.

"Büyükannem burada yaşıyor. Küçüklüğümden beri bütün yazları ve Noelleri burada geçirdim."

"Sen de liseyi daha yeni bitirdin değil mi?" dedim. "Finnsnes'te?"

Başını öne salladı.

"Oradan Irene diye birini tanıyor olabilir misin acaba? Hellevika'dan?"

"Irene mi, tabii tanıyorum," dedi ve yüzü aydınlandı. "Tam arzu ettiğim kadar iyi tanıyorum diyemem ama. Ne alaka ki? Sen tanıyor musun yoksa?"

"Çok tanıyorum diyemem doğrusu," dedim. "Ama buraya gelirken otobüste tanıştım. İyi birine benziyordu."

"Bu akşam onunla mı buluşacaksın? Bu mudur plan?"

Omuz silktim. "O zaten gelecekmiş," dedim.

Yarım saat sonra evden çıkmış, yokuşu tırmanıyorduk. Beyaz şarapla gelen, düşüncelerin balonlar gibi birbiriyle çarpıştığı ve patladıklarında açığa saf keyfin çıktığı türden arı bir neşeyle sarhoştum.

Benim evde takıldık, diye düşündüm ve bu beni keyiflendirdi.

Biz iş arkadaşıyız ve arkadaş olma yolunda gidiyoruz, diye düşündüm.

Ve ben müthiş bir öykü patlatmıştım.

Zevk, zevk, zevk.

Sonra bir de insanlar ve insanların eşyaları arasındaki bu loş ışık vardı; içine işleyen ama onu bastırıp ele geçiren değil de, yoğunluğunu

seyreltip matlaştıran ince işlenmiş bir tür karanlığın ona eşlik ettiği; gökyüzünde, yukarılardaysa apaydınlıktı.

Zevk.

Sonra bir de bu sessizlik vardı. Denizin mırıltısı, çakılların üstündeki adımlarımız, ara sıra bir yerlerden gelen sesler, bir kapının açılması ya da bir sesleniş, hepsi bu sessizlikle kuşatılmıştı ve yerden, nesnelerden yükseliyor ve bizi çevreliyordu, kökensel olarak tanımlayamasam da öyle olduğunu hissetmiştim, çünkü çocukken yazları Sørbøvåg'da şahit olduğum, uçsuz bucaksız Lihesten Dağı'nın eteklerindeki fiyordun üstünde asılı duran, yarısı pusla kaplı sessizlik gelmişti aklıma. Dünyanın sessizliği. İşte çakırkeyif yeni arkadaşlarımla yokuş yukarı yürürken burada da öyleydi, ve gecenin esas olayı ne bu sessizlik ne de içinde yürüdüğümüz ışık olsa da, onlar da kendi görevlerini yerine getiriyorlardı.

Zevk.

On sekiz yaşındayım ve bir partiye gidiyorum.

"Oturduğu ev şurası," dedi Tor Einar, önceki gece önünden geçtiğim evlerden birini parmağıyla işaret ederek.

"Büyük evmiş," dedi Nils Erik.

"Evet, biriyle birlikte yaşıyor," dedi Tor Einar. "Adı Vidar, balıkçı."

"Ya ne olacaktı!" dedim, kapıda durmuş zile basmak üzere kolumu kaldırırken.

"Burada kimse zile basmaz," dedi Tor Einar. "Kuzey Norveç'teyiz artık!"

Kapıyı açtım ve içeriye girdim. Yukarıdan konuşma ve müzik sesleri geliyordu. Merdivenlerin üzerinde sigara dumanından bir bulut asılı duruyordu. Sessizce ayakkabılarımızı çıkarıp yukarıya çıktık. Üst katta Amerikan mutfak vardı ve hemen karşıdaydı, sol dipte oturma odası ve sağ dipte de muhtemelen yatak odası vardı.

Oturma odasında belki on kişilik falan bir grup vardı, oturmuş sohbet ediyorlar ve gülüşüyorlardı, üstü şişe ve kadehler, sigara paketleri ve küllüklerle dolu bir masanın etrafına sığışmışlardı. Hepsi iri kıyımdı, çoğunun bıyığı vardı, yirmi ila yirmi dört yaş aralığında bir gruptu.

"İşte öğretmenler geldi," dedi bir tanesi.

"Bu gece için bizi disipline vermesinler," dedi bir başkası.

Herkes koptu.

"Selam millet," dedi Tor Einar.

"Selam," dedi Nils Erik.

Ortamdaki tek kadın olan Hege ayağa kalktı, camın yanındaki yemek masasından birkaç sandalye getirdi.

"Gelin oturun çocuklar," dedi. "Kadeh isterseniz mutfaktan alabilirsiniz."

İçeri gidip kendime bir votka portakal hazırlarken evin arkasındaki dağı seyrettim. Bir süre kapının önünde oyalanıp masanın etrafındaki insanları inceledim, troller gibi olduklarını, önlerinde neyle karıştırdıklarına bağlı olarak –değişik meyve suları, Sprite, kola– farklı renklerdeki votkalarıyla aralıksız sigara sardıkları tütün paketleri, bıyıkları, koyu gözleri, peş peşe anlattıkları hikâyeleriyle, dünyanın dört bir köşesinden gelip senede bir kez burada buluşup kendi türleri arasında egzotik doğalarının gerektirdiği gibi davrandıklarını düşündüm.

Gelgelelim tam tersiydi. Onlar kaide, ben istisnaydım, balıkçılar arasındaki öğretmendim. O hâlde benim burada ne işim vardı? Evde oturup yazıyor olmam gerekmez miydi?

Mutfağa yalnız gitmek bir hataydı. Nils Erik ve Tor Einar tanışma evresinden çoktan geçmişler ve rahatlıkla balıkçıların arasına karışmışlardı, bunu ben de yapabilirdim, iş arkadaşlarımın peşine takılıp hiç dikkat çekmeden aralarına kaynayabilirdim.

İçkimden bir yudum aldım ve içeriye geçtim.

"İşte yazarımız da geldi!" dedi bir tanesi, ki görür görmez kim olduğunu tanıdım, ilk gün evime uğrayan Remi'ydi.

"Ne haber Remi," dedim elimi ona uzatarak.

"İsimleri hatırlamak için özel bir kursa falan mı gittin?" dedi ve elimi kavradı. Ellilerden beri kimsenin yapmadığı şekilde elimi yukarı aşağı silkeledi.

"Hayatımda tanıştığım ilk balıkçı sensin," dedim. "İsmini tabii ki hatırlayacağım."

Güldü. İçip gelmiş olmamıza sevinmiştim. Eğer içmemiş olsaydım önünde dilim bağlanabilirdi.

"Yazar mı?" dedi Hege.

"Evet, yazıyor herif. Bizzat kendi gözlerimle gördüm!"

"Bilmiyordum," dedi. "Böyle, havalı fikirlerin var mı?"

Oturdum ve yarı özür diler bir edayla ona gülümserken başımı evet anlamında salladım ve gömleğimin cebinden tütün paketini çıkardım.

Sonraki saat hiç konuşmadım. Sigara sardım, sigara içtim, alkol aldım, diğerleri gülümserken gülümsedim, güldüklerinde güldüm. Nils Erik'i seyrettim, oldukça sarhoştu ve bir tür şakacı kimliğe bürünmüş gibiydi, ama değildi, farklıydı, üstünde hafif ve Norveç'in güneydoğusundakilere has bir hava vardı, muhabbete hep uzak kalıyordu. Onu dışladıklarından değildi, çünkü öyle bir şey söz konusu değildi, sadece yaptığı şakalar tamamıyla bambaşka bir mizaçtaydı ve bu bağlamda onun ortamda sırıtmasına neden oluyorlardı. O söz oyunları yapıyordu, onlar yapmıyordu, çeşitli roller üstleniyordu, tuhaf el yüz hareketleri yapıyor, sesini yükseltip alçaltıyordu ama diğerleri yapmıyordu. Kahkaha patlattığında bir bakıma kontrolsüzdü, histerinin eşiğinde gibiydi ve dikkatimi çekmişti; bu da onlardan tamamen farklıydı.

Tor Einar onlara daha yakındı, uygun tonu biliyordu ve buradaki herkesle samimiydi, ama yine de onlardan biri değildi, bunu görebiliyordum; gruptan değildi, öğrendiklerini çok sevdiği için taklit ve tatbik edebilecek, başarılı bir etnolojik araştırmacı gibiydi daha çok, ve belki de olay buydu, o bu tonu seviyordu, oysa diğerlerinin doğası buydu. Ve bunu sevip sevmediklerini hiçbir zaman düşünmemişlerdi.

Tor Einar gülerken elleriyle bacaklarını dövüyordu, ki bunu bugüne dek sadece filmlerde görmüştüm. Ara sıra ellerini bacaklarına sürttüğü de oluyordu konuşurken.

Parti öncesi demlenme, burada adına öyle diyorlardı, herhangi bir konuda tartışmaya kapalıydı. Politika, kadınlar, müzik ya da futbol rafa kalkıyordu. Yaptıkları şey hikâyeler anlatmaktı. Bir

hikâye diğerini çağırıyordu, masa kahkahalara gark oluyordu, büyücü gibi şapkalarından çıkardıkları hikâyelerin kaynağı da hep köyleri ve orada yaşayan insanlardı; köy mütevazı ebatlarına rağmen tükenmez bir hikâye kaynağı gibiydi. Tüm ömrü boyunca deniz tutan ve deniz tutması için teknesine adım atması yeterli olan altmışlarındaki balıkçı vardı. Verimli bir sezondan sonra Tromsø'deki SAS Oteli'nde bir süit tutan ve hararetli birkaç gün sonunda baş döndüren miktarda para harcayan bir grup balıkçı vardı. Ve anlattıklarına göre, Frank adında, etli bir çocuk suratına sahip adam yirmi bin kronu yakmıştı ve "yakmıştı" sözcüğünün gerçekten de temel anlamıyla kullanıldığını çakmam biraz zaman almıştı, yani adam paraları gerçekten ateşe vermişti. Sonra asansörde bok gibi sarhoş olan biri vardı, bunu da temel anlamıyla söylediklerini anlamam biraz zaman aldı: Adam o kadar sarhoş olmuştu ki altına doldurmuştu. Söylenilene göre sıçma işi de asansörde olmuştu. Özellikle de Frank öyle sarhoş oluyordu ki kendi boku içinde uyanması, anladığım kadarıyla onun için olağan dışı bir olay değildi. Okuldaki en yaşlı öğretmenlerden biri olan annesinin belli ki işi zordu, çünkü adam hâlâ annesiyle yaşıyordu. Hege'nin hikâyesi farklıydı ama daha az tuhaf değildi, sınavdan önce korkudan aklını yitiren kız arkadaş hikâyesi gibi; sınava girmemek için geçerli bir sebebi olsun diye ormana gidip kendi başına bir sopayla vurmuştu kız. Ona baktım. Dalga mı geçiyordu bizimle? Öyle gibi durmuyordu. Bakışıma karşılık verdi ve sırıttı, sonra gözlerini bir çizgiye dönüşene dek kıstı ve kaşlarını çattı, sonra tekrardan açtı gözlerini, gülümsedi ve gözünü kaçırdı. Bu ne anlama geliyordu? Göz kırpmak gibi miydi? Yoksa her duyduğum şeye inanmamam gerektiğini mi söylemek istemişti?

Birbirlerini sadece iyi tanımakla kalmıyorlar, birbirlerinin içlerini dışlarını biliyorlardı.

Beraber büyümüşler ve aynı okula gitmişlerdi, beraber çalışıyorlardı, beraber eğleniyorlardı. Birbirlerini hemen hemen her gün görüyorlardı ve bunu hemen hemen bütün hayatları boyunca yapacaklardı. Birbirlerinin anne ve babalarını da ninelerini ve

dedelerini de tanıyorlardı, çoğu birbirinin birinci ya da ikinci dereceden kuzeniydi. Bunun sıkıcı olduğu çıkarımına varabilirdiniz, gerçekten de uzun vadede tahammül edilemeyecek kadar sıkıcıydı, çünkü yaşanan her şey, herkesin birbirinin en mahrem sırlarını ve huylarını bildiği, burada yaşayan iki yüz elli kişi arasında yaşanmıştı. Ama söz konusu olan buymuş gibi durmuyordu; tam tersine günlerini gün ediyorlarmış gibi görünüyordu ve eğer aralarındaki havaya damgasını vuran bir şey varsa o da onların umursamaz tavırları ve neşeleriydi.

Orada otururken, güneye göndereceğim mektuplarda ne yazacağımı tasarlıyordum kafamda, misal: "Hepsinin bıyığı var! Gerçekten! Hepsinin!" Ya da: "Ve ne müzik dinliyorlar biliyor musun? Bonnie Tyler! Ve Dr Hook! Dünya üzerinde o müziğin son kez çalınışından bu yana ne kadar zaman geçmiştir? Kendimi Tanrı'nın unuttuğu bu yerde bulmama kaç puan?" "Ve: Burada, dostum, 'sıçana kadar içmek' tabiri tam olarak sıçana kadar içmek anlamına geliyor. Ben daha başka bir şey demiyorum..."

Neyse, nihayet tuvalete gitmek için ayağa kalktığımda bir şişe votkanın üçte birinden fazlasını içmiştim, yanımda oturan adama çarptım, elinde bir kadeh tutuyordu ve içindekilerin bir kısmı çarpışmayla dökülmüştü.

"Pa...rdon," dedim, doğruldum ve oturma odasını geçtim.

"Biri konuşuyor, diğeri de arkadan götürüyor!" dedi adam arkamdan ve güldü.

Nils Erik ile benden bahsediyor olmalıydı.

Biraz hız kazanır kazanmaz dengemi sağlamaya başlamıştım.

Ama tuvalet neredeydi?

Kapının birini açtım. Yatak odasıydı. Hege'nin yatak odasıydı sanırım, kapıyı elimden geldiğince hızla kapattım. Sevmediğim tek bir şey varsa o da başka insanların yatak odalarını görmekti.

Banyo öteki tarafta, dedi mutfaktan bir ses.

Döndüm.

Kahverengi gözlü, ensesine dökülen uzun koyu renk saçları ve dudağının iki yanından sarkan bıyıklarıyla bir adam bana bakıyordu.

Vidar olmalıydı, Hege'nin partneri. Kendinden emin duruşundaki bir şey bana böyle düşündürtmüştü.

"Teşekkür ederim," dedim.

"Önemli değil," dedi. "Sen yeter ki yerlere işeme."

"Bakalım," dedim banyoya giderken. İşerken duvara yaslandım. Kendi kendime gülümsedim. 1970'lerden bir grubun bas gitaristine benziyordu. Smokie ya da onun gibi birine. Ve inanılmaz kaslıydı.

Böyle maço bir tiple ne işi vardı?

Sifonu çektim ve aynanın önünde sallanarak durdum. Kendi kendime gülümsedim yine.

Banyodan çıktığımda kalkmaya karar vermişlerdi. Bir otobüsten bahsediyorlardı.

"Bu saatte ne otobüsü?" dedim.

Remi bana döndü. "Bizim müzik grubunun otobüsü."

"Burada bir grup mu var? Sen de çalıyor musun?"

"Evet. Adımız Autopilot. Bu civarda Halkevlerindeki dans günlerinde çalıyoruz."

Peşinden merdivenleri indim. Olay giderek daha da iyi bir hâl alıyordu.

"Hangi enstrümanı çalıyorsun peki?" dedim antrede montumu giyerken.

"Davul," dedi.

Kolumu omzuna attım.

"Ben de. Daha doğrusu *çalıyordum*. İki yıl önce."

"Hadi canım," dedi.

"Evet," dedim kolumu çekerek, öne eğilip ayakkabımın tekini giymeye çalıştım. Birine çarptım. Vidar'dı yine.

"Pardon," dedim.

"Sıkıntı yok," dedi. "İçkini aldın mı?"

"Siktir ya unuttum," dedim.

"Bu muydu?" dedi bir votka şişesini uzatarak.

"Evet, buydu," dedim. "Teşekkürler! Çok sağ ol!"

Gülümsedi, ama gözleri soğuk ve kayıtsızdı. Gerçi bu benim sorunum değildi. Şişeyi yere diktim ve ayakkabılarıma odaklandım.

Giydiğimde aydınlık gecede aşağıya, diğerlerinin toplanmış beklediği yola doğru sendeleyerek yürüdüm. Otobüs birkaç yüz metre öteye park edilmişti. Birisi kapıyı açtı ve şoför koltuğuna oturdu, biz de bindik ve eski aracın arkalarına doğru ilerledik. Kanepeler, masalar ve bir bar vardı, hepsi kontrplak ve pelüşle kaplı gibi görünüyordu. Oturduk, motor kükreyerek çalıştı ve şişeler havada ellerimizde, araç hareket edip yokuştan aşağı inmeye koyuldu. Fiyordun kıyısında sarsılarak ilerlerken bir elimizde içkilerimiz diğerinde sigaralarımız vardı.

Ne maceraydı ama.

Pølsemaker, pølsemaker, hvor har du gjort av deg, Sosisçi sosisçi, söyle bana neredesin, şarkısını avazım çıktığınca bağırarak söylerken kollarımı sallayıp diğerlerinin de eşlik etmelerine uğraşmıştım. Otobüs Leif Juster'in bir otobüs şoförünü canlandırdığı eski bir filmden kareleri anımsatmıştı ve Leif Juster de *Kayıp Sosisçi* filmini aklıma getirmişti.

Bir saat kadar sonra otobüs Halkevi'nin önünde durmuştu, ben araçtan dışarı fırlamış ve tıklım tıklım odanın içinde kayıplara karışmıştım.

Uyandığımda, başta hiçbir şey hatırlayamadım.

Öncesi kocaman bir boşluktu.

Kim olduğumu ya da nerede olduğumu bilmiyordum. Tek bildiğim, bir şeyden uyandığımdı.

Ama oda tanıdıktı, evimdeki yatak odamdı.

Buraya nasıl gelmiştim?

Doğrulduğumda hâlen sarhoş olduğumu fark ettim.

Saat kaçtı?

Ne olmuştu?

Yüzümü ellerimin arasına aldım. Bir şey içmek zorundaydım. Ama mutfağa gidebilecek hâlde olmadığımdan gerisin geri yattım.

Parti öncesi demlenme toplantısına katılmış ve sonra otobüse binmiştim. Ve şarkı söylemiştim. Şarkı söylemiştim!

Of hayır, hayır.

Ve kolumu onun omzuna atmıştım. Sanki dostmuşuz gibi. Ama dost değildik. Ben bir erkek bile değildim. Sadece salak bir güneyliydim, bağcığımı bile bağlayamıyordum. Pipet kadar ince kolları olan biriydim.

Hayır, şimdi gerçekten bir şey içmek *zorundaydım*.

Doğruldum. Bedenim kurşun kadar ağırdı ve beynimle hiçbir koşulda iş birliği yapmıyordu, ama ayaklarımı zorlayarak yere bastım, zihinsel olarak toparlandım ve kendimi, iterek bacaklarımın üzerine bıraktım.

Hassiktir.

Yatağa dönme isteği öyle güçlüydü ki geri dönmemek için bütün irademi seferber etmek zorundaydım. Mutfağa kadarki birkaç adım bütün gücümü tüketmişti, musluğu açıp bir bardak su doldurabilmek için tezgâha dayanarak birkaç dakika gücümü toplamam gerekmişti. Bir tane daha, ve bir tane daha. Odama giden yol gözümde öyle büyümüştü ki yarı yolda durup kanepeye uzandım.

Aptalca bir şey yapmamıştım, değil mi?

Dans etmiştim. Evet herkesle dans etmiştim.

Altmışlarında bir kadın da vardı galiba? Beraber dans ettiğim? Ve sürtündüğüm?

Evet, vardı.

Aman Tanrım, aman Tanrım.

Hay canını siktiğim.

Sonra sanki içimdeki baskı arttı, ama ağrıyan belli bir nokta yoktu, her şey acı veriyordu ve acı giderek de artıyordu, dayanılmaz olmuştu, sonra mide kaslarımda bir spazm hissettim. Yutkundum, ayaklarımı sürüyerek banyoya yürüdüm, baskı giderek şiddetleniyordu, bir tek o baskı vardı, sonra klozetin kapağına tutundum, kaldırdım, diz çöktüm, kollarımı klozetin etrafına sardım ve sarı yeşil karışımı bir renkteki kusmuğu suya öyle bir şiddetle kustum ki suratıma geri sıçradı, ama önemli değildi, artık hiçbir şeyin önemi yoktu, bu rahatlama duygusunun üstüne bir duygu olamazdı, öyle muhteşemdi.

Yere devrildim.

Tanrım, ne kadar iyiydi.

Ama sonra geri geldi. Mide kaslarım bir yılan gibi kıvrandılar. Of. Yine klozetin üzerine eğildim, kollarımı porselenin üzerine dayarken koltukaltı tüylerim ilişti gözüme, derken krampların boş midemi delip geçmesiyle ağzımı açtım ve öeeh, ööööeeh, öeeh diye öğürdüm, ama hiçbir şey çıkmadı.

Ama sonra, beklemediğim bir anda birazcık sarı safra suyu çıkardım. Beyaz porseleni kayarak indi, birazı da ağzımın kenarından aşağı sarkıyordu, sildim ve banyoda yere uzandım. Bu son muydu? Artık bitmiş miydi?

Evet.

Birden her şey bir kilise içi gibi dinginleşti. Banyo zemininde cenin pozisyonunda yatıp vücudumu çevreleyen sakinliğin tadını çıkarıyordum.

Irene ile ne yapmıştım?

İçimdeki her şey gerildi.

Irene.

Dans etmiştik.

Vücudumu onunkine dayamıştım, sert bir şekilde, kalkık çükümü onun karnına sürtmüştüm.

Ya sonra?

Başka bir şey olmuş muydu?

Sanki bu tek sahne dört bir yandan karanlıkla çevrelenmişti. Onu hatırlıyordum ama öncesi ya da sonrasına dair her şey kayıptı.

Kötü bir şey olmuş muydu?

Onu üstü başı yırtılmış ve boğulmuş hâlde bir çukurun dibinde hayal ettim.

Hayır, hayır, o ne saçmalık öyle.

Ama görüntü yakamı bırakmamıştı. Bir çukurda Irene, boğulmuş, giysileri yırtılmış.

Bu görüntü nasıl oluyordu da bu kadar netti? Mavi pantolonu, altında o muhteşem kalçaları, yırtılıp sıyrılmış ve altından çıplak göğsünün bir kısmı meydana çıkmış beyaz bluzu, cansız gözleri. Çukurun içindeki çamur, sarı ve yeşil yaprak yığınlarının arasında, çılgın bir ışık, gecenin geç bir saati.

Hayır, hayır, saçmalık.

Eve nasıl gelmiştim?

Grup çalmayı bıraktığında ve Halkevi'nin dışındaki park yeri kahkahalar ve çığlıklar atan insanlarla dolup taşarken otobüsün yanında değil miydim?

Evet öyleydim.

Ve Irene de oradaydı!

Öpüşüyorduk!

Benim tek elimde bir şişe içki vardı ve doğrudan şişeden içiyordum. Montumun yakasını kavramıştı, çünkü o montların yakalarını kavrayan kızlardandı, sonra gözlerime bakmıştı ve sonra şöyle demişti...?

Ne demişti?

Of hayır.

Durup dururken karnımdaki yılanlar yeniden kıpraşmaya başlamıştı ve içeride hiçbir şey kalmadığı için çok öfkeliydiler ve öyle çok sıkıyorlardı ki inlemiştim. AAAAAH demiştim. AAAA. Kollarımla klozeti sarıp başımı içeriye sarkıttım, ama hiçbir şey gelmemişti, midem boştu.

TANRIM! diye bağırdım. BİTSİN ARTIK BU ÇİLE! YETER!

Sonra bir ağız dolusu inanılmaz yoğun safra suyu geldi, tükürdüm ve bunun son olduğuna kanaat getirdim, ama değildi, midem yanmaya devam etti ve ben olabildiğince derinden öğürerek onu rahatlatmaya çalışıyordum, çünkü azıcık bile bir şey gelse kusmam son bulacaktı.

ÖEEH. ÖÖÖH. ÖÖÖEEH.

Biraz balgam geldi.

İşte böyle.

Şimdi bitti mi?

Evet.

Ah.

Oh.

Bir elimle lavabonun kenarına tutundum ve kendimi yukarı çektim. Yüzüme soğuk su çarptım ve oturma odasına doğru yal-

paladım, çok zor olmadı, iyiydi, kanepeye sırtüstü uzandım, saatin kaç olduğunu öğrenmeli diye düşündüm ama buna enerjim yoktu, şu anda tek önemi olan şey bedenimin kendini toplamasıydı ki gün başlayabilsin. Sonuçta bir öykü daha yazacaktım.

İlk içmeye başladığımdan beri bilincimi tamamen kaybettiğim ve yaptıklarımdan geriye sadece bölük pörçük sahneler hatırladığım böyle durumlar daha önce de olmuştu. Dokuzuncu sınıfı bitirdiğim yaz vardı mesela, Norveç Kupası sırasında, durmaksızın güldüğüm, kayda değer bir deneyimdi; sarhoş olmak beni özgür olduğum ve istediğimi yapabildiğim yerlere taşımıştı, beni yükseltmiş etrafımdaki her şeyi muhteşem bir forma dönüştürmüştü. Sonrasında sadece bölük pörçük şeyler hatırlamam, içinden çıkıp yine içinde kaybolduğum karanlık bir duvarın önünde mütecaviz, parlayan sahneler standarttı. Sonraki ilkbaharda Jan Vidar'la karnavala gitmiştim, annem beni Bowie'nin Aladdin Sane'si kılığına sokmuştu, tüm kasaba siyah kıvırcık peruk takmış ve payetli kısa şort giymiş insan kaynıyordu, her yerde samba davulları gümbürtüsü vardı, ama hava soğuktu, insanlar kazık gibiydi, sürekli alt etmek zorunda kaldığımız müthiş bir utanç duygusu vardı, ve durumun tören alayında da böyle olduğu fark ediliyordu, insanlar dans etmek yerine kıvranıyordu, kendilerini özgür hissetmek istiyorlardı, olayın tüm esprisi buydu, hissedemiyorlardı, ama istiyorlardı, 1980'lerdeydik, bu yeni liberalleşen ve kalkınan Norveç'e dair her şeyin zavallı, Akdeniz'e dair her şeyin canlı ve özgür olduğu; Oslo'daki bir avuç eğitimli insanın son yirmi yıldır Norveç nüfusunun geri kalanı adına nelerin bilinmeye değer olduğuna karar verdiği tek kanallı döneme birdenbire yeni ve bambaşka, çok daha hafif bir yaklaşım benimseyen TV kanallarının eklendiği dönemdi, bu kanalların tek istediği eğlendirmek ve satmaktı, ve bundan böyle bu iki kavram birbirine girmişti: Eğlence ve satış bir madalyonun iki yüzü olmuştu, müzikten politikaya, edebiyata, haberlere, sağlığa ve hatta her şeye kadar. Karnaval bu geçişin bir simgesiydi, bir ulus 1970'lerin ciddiyetinden uzaklaşıp 1990'ların hafifliğine doğru

ilerliyordu ve bu geçiş, onların sakar hareketlerinde, tedirgin gözlerinde, beceriksizliğinin üstesinden gelmiş ve yağmurun hafiften çiselediği o soğuk ilkbahar sabahında Kristiansand sokaklarından geçen kamyonların arkasında yağsız popolarını sallayan insanların vahşi ve muzaffer bakışlarında görülebiliyordu. Kristiansand'da ve Norveç'in belli boyutlardaki ve belli bir öz saygı geliştirmiş her şehrinde durum buydu. Karnaval hiddetti ama bir geleneğe evrileceği söylenmişti, her yıl bu kazık gibi beyaz erkekler ve kadınlar özgürlüklerini kamyonlar üstünde, Akdenizliler gibi giyinerek, eskiden okul bandosunda çalmış insanların çıkardığı inanılmaz baştan çıkarıcı ve hipnotize edici ritimler eşliğinde kahkahalar atarak ve dans ederek mümkün mertebe ilan edeceklerdi.

Ben ve Jan Vidar gibi iki on altılık bile bunun üzücü olduğunu anlayabiliyordu. Gündelik hayatımızda Akdeniz stili bu tür bir patlamadan daha çok istediğimiz bir şey yoktu elbette, çünkü bu davetkâr meme ve popolardan, müzikten ve çılgınca eğlenmekten daha çok istediğimiz hiçbir şey olamazdı, ayrıca olmak istediğimiz tek şey bu güzel kadınları kolaylıkla elde eden öz güvenli, esmer erkeklerden olmaktı. Biz pintiliğin karşısında ve cömertliğin peşindeydik, biz kısıtlamaların karşısında, açıklığın ve özgürlüğün savunucularıydık. Tüm bunlara rağmen bu tören alayını izliyor ve şehrimiz ve ülkemiz adına esef duyuyorduk, çünkü bütün bunların içinde müthiş bir gurur yoksunluğu vardı, gerçekten de hiç farkına varmadan sanki bütün bir şehir el birliği etmişçesine kendini aptal yerine koyuyordu. Biz bunun farkındaydık ve her birimizin iç cebinde yarısına kadar dolu içki şişeleriyle ortalarda dolanırken üzgündük, giderek daha çok sarhoş oluyor ve bir yandan şehrimize ve içindeki moronlara küfrederken, bir yandan da tanıdık bir yüz görür de temasa geçeriz belki diye tetikte dolaşıyorduk. Yani tanıdık kızlar ya da tanımadığımız kızların yanında takılan tanıdık oğlanlar görürsek diye. Projemiz kaderine mahkûmdu, kızlarla bu şekilde asla tanışamazdık, ama ufacık bir umut ışığı olduğu sürece pes etmiyorduk, yürümeye devam ediyor, daha da sarhoş oluyor ve daha çok depresifleşiyorduk. Ve sonra, bir noktadan sonra

kendimden geçmiştim. Jan Vidar'dan geçmemiştim ama, çünkü beni görebiliyordu elbette, ve bana bir şey söylediğinde bir yanıt alıyordu, bu yüzden her şeyin olması gerektiği gibi sürdüğünü sanıyordu, ama öyle değildi, ben kaybolmuştum, boştum, ruhumun boşluğundaydım, bunu tarif etmemin başka yolu yoktu.

Var olduğunu bilmediğinde sen kim oluyorsun? Var olduğunu hatırlamadığın zaman sen kim olmuştun? Ertesi gün Elvegaten'deki odamda uyandığımda ve hiçbir şey hakkında hiçbir şey bilmiyorken sanki şehre *salıverilmişim* gibi hissetmiştim. Her şeyi yapmış olabilirdim çünkü bu şekilde sarhoş olduğumda içimde artık hiçbir limit kalmıyordu, aklıma gelen her şeyi yapıyordum ve sahiden söylesenize bir insanın aklına ne gelmiyordu ki?

Jan Vidar'ı aradım. Uyuyordu, ama babası onu yine de telefona çağırdı.

"Ne oldu?" dedim.

"Şe-ey," dedi sündürerek. "Açıkçası hiçbir şey olmadı. Boktan olan da bu ya."

"Sonlara doğru hiçbir şey hatırlamıyorum," dedim. "En son Silokaia'ya doğru gidiyorduk, orada kopmuşum."

"Öyle mi? Hiç mi hatırlamıyorsun?"

"Hayır."

"Bir kamyonun arkasında durup herkese kıçını açıp gösterdiğini hatırlamıyor musun?"

"Yaptım mı bunu gerçekten?"

Güldü.

"Yok yok, tabii ki yapmadın. Hayır, sakin ol dostum. Hiçbir bok olmadı. Ya da aslında evet, eve dönerken bir şey oldu. Bir sokak boyunca bütün arabaların kanat aynalarını büktün. Biri bize 'Hey!' diye bağırdı ve biz de koştuk. Ben hiçbir değişiklik fark etmedim sende ya. O kadar sarhoş muydun cidden?"

"Evet, içki duman etti ya."

"Ben sarhoş olunca direkt sızıyorum. Sikeyim yalnız ne boktan geceydi lan. Beni bir daha hiçbir kuvvet karnavala falan götüremez."

"Ne düşünüyorum biliyor musun?"

"Ne?"

"Seneye karnaval zamanı bence yine orada olacağız. Olmamayı göze alamayız. Koduğumun şehrinde başka bir sik yok ki."

"Doğru diyorsun."

Kapattık, ben de Aladdin Sane şimşekli suratımı yıkamaya gittim.

Sonraki sefer yaz dönümü arifesiydi, yine Jan Vidar'laydı. Kendimizi zorlamıştık, ikimiz de elimizde birer bira poşetiyle sahile, Hånes ormanının altındaki denizin pürüzsüzleştirdiği kayaların oraya gitmiş, etrafımızda Øyvind'in arkadaşları ve Hamresanden'den bildiğimiz tiplerle sağanak yaz yağmurunun altında dona dona ortalarda dolanarak kafayı çekmiştik. Øyvind tüm geceler torbaya girmiş gibi kız arkadaşı Lene'den ayrılmak için bu geceyi seçmişti, dolayısıyla Lene de tüm geceyi diğerlerinden uzakta bir kayanın üstünde ağlayarak geçirmişti. Onu teselli etmeye gidip yanına oturmuş, bir yandan sırtını okşarken bir yandan da ona başka oğlanların da olduğunu, bunu çabucak atlatacağını, çok genç ve güzel olduğunu söylemiştim, o da bana gözlerinde inanılmaz bir şükranla bakmış ve burun çekmişti, dışarıda olmamız ne kötü, keşke içeride yatakların olduğu bir yerde olsaydık diye düşünmüştüm, hem yağmur yağarken dışarıda olmamız çok saçma diye geçirmiştim içimden. Sonra o birdenbire montuna bakmış ve çığlığı basmıştı, omzu ve sonradan anladığımız üzere sırtı kan revan içindeydi. Kan benden geliyordu, farkında bile varmadan elimi kesmiştim ve elimden oluk oluk kan akıyordu. Seni geri zekâlı, deyip ayağa kalkmıştı. Yepyeni monttu. Kaç para bu mont haberin var mı? Özür dilerim, demiştim, isteyerek olmadı, sadece seni biraz neşelendirmek istemiştim. Siktir git be, demiş ve diğerlerinin yanına gitmişti ve gecenin ilerleyen saatlerinde yeniden Øyvind'in gözüne girmişti, bense tek başıma oturmuş içerken denizin çarşaf gibi ve gri yüzeyine durmadan yağan yağmurun oluşturduğu halkaları seyretmiştim, sonra Jan Vidar yanıma gelip oturmuş ve senelerdir yaptığımız, hangi kızların gideri var hangilerinin yok, en

çok hangisiyle yatmak istiyoruz muhabbetine dalmış ve bu esnada ağır ama emin yudumlarla sarhoş olmuştuk, ta ki nihayet her şey çözülene ve ben bir tür hayalet dünyaya savrulana dek.

Hayalet dünya: Ben onun içindeyken o doğruca içimden geçiyordu, ondan uyandığımdaysa hatırladığım çok az şey oluyordu, şurada bir yüz, orada bir vücut, bir oda, bir merdiven, bir arka bahçe, soluk ve ışıldayan, ve hepsini çevreleyen karanlıktan bir deniz.

Korku filminden aşağı kalır yanı yoktu. Zaman zaman en tuhaf ayrıntıları hatırlardım, bir akıntının altında kalan kaya ya da mutfak rafındaki bir şişe zeytinyağı gibi, kendi başlarına gündelik eşyalardılar ama bütün bir gecenin zihinsel aktivitesinin sembolleri olduklarında, onlardan geriye kalan tek şey tuhaflıkları oluyordu. O kayanın özelliği neydi? O şişenin olayı neydi? İlk iki sefer olduğunda korkmamıştım, sadece nesnel birer unsur olarak düşündüm onları. Sonra yine olunca onlarla alakalı meşum şeyler hissetmeye başladım çünkü acayip kontrolden çıkmıştım. Evet, hiçbir şey olmamıştı ve muhtemelen hiçbir şey de olmayacaktı, ama konu şu ki, hareketlerim üstünde en ufak bir kontrolüm yoktu. Eğer özümde iyi bir insansam, o zaman iyi bir insan olurdum öyle değil mi? Ama öyle miydim *hakikaten*?

Diğer yandan bir o kadar da gurur duyuyordum: Ara sıra böylesine hiçbir şey hatırlamamacasına sarhoş olmak çok havalıydı.

On altı yaşındayken, o yaz istediğim sadece üç şey vardı. İlki bir kız arkadaşıydı. İkincisi bir kızla yatmaktı. Üçüncüsüyse sarhoş olmaktı.

Ya da dürüst olacağım, istediğim sadece iki şey vardı: bir kızla yatmak ve sarhoş olmak. Başka bir sürü ilgi alanım vardı, her birinde de hırs küpüydüm: Okumayı, müzik dinlemeyi, gitar çalmayı, film seyretmeyi, futbol oynamayı, yüzmeyi, şnorkelle yüzmeyi, yurt dışına seyahat etmeyi, param olmasını ve kendime muhtelif ekipmanlar almayı seviyordum, ama aslında bütün bunlar iyi vakit geçirmek, zamanımı mümkün olduğunca iyi değerlendirmekten ileri geliyordu, ve bu da iyi bir şeydi, hepsi de, ama isteklerimin özüne inildiğinde gerçekten istediğim sadece iki şey vardı.

Hayır, *hakikaten* meselenin özüne indiğimde, istediğim tek şey vardı.

Bir kızla yatmak.

İstediğim tek şey buydu.

İçimde bir yangın vardı, hiç sönmeyen bir yangın. Uyurken dahi parlıyordu, rüyamda bir saniyeliğine meme görmemdi tüm gereken, ve geliyordum.

Of hayır, yine mi ya, diye düşünürdüm çamaşırım tenime ve kıllarıma yapışmış hâlde uyandığımda. Çamaşırlarını annem yıkıyordu ve başlarda onları çamaşır sepetine atmadan önce iyice bir sudan geçiriyordum, ama bunda da şüphe uyandıran bir yan vardı. Bu sırılsıklam donların sepette ne işi var, diye düşünüyor olmalıydı, neyse bir süre sonra yıkamayı bıraktım ve meniye bulanmış çamaşırları oldukları gibi sepete atmaya başladım, sanki tuzlu suya yatırılıp kurutulmuş gibi birkaç saat içinde kaskatı kesiliyorlardı ve annem bunun farkına varmışsa bile, çünkü haftada en az iki ve sıklıkla da üç kez başıma geliyordu, sepetin kapağını kapatırken onun o şaşkın hâlini kafamdan kişelerdim. O hiç bahsini açmadı, ben de hiç açmadım, çoğu şeyde de durum böyleydi ve ikimizin yalnız yaşadığı evde muhtemelen böyle olması gerekiyordu: Bazı şeyler konuşulur, üzerilerine yorumlar yapılır, düşünülür ve anlamaya gayret edilirdi; diğerlerinden bahsedilmez, konuları açılmaz ve anlamak için hiçbir çaba gösterilmezdi.

Dürtülerim güçlüydü, ama olan bitenlerin olup bitmekten öteye gidemediği cehaletin boş odalarında gürlüyorlardı. Esasen Yngve'den tavsiye isteyebilirdim, sonuçta benden dört yaş büyüktü ve benden sonsuz sayıda fazla deneyimi vardı. O yapmıştı, biliyordum. Ben yapmamıştım. Öyleyse neden ondan tavsiye istemiyordum?

Söz konusu olamazdı. Söz konusu olamayanlar dünyasına aitti. Neden bilmiyorum, ama öyleydi. Hem bana ne gibi bir tavsiyesi olabilirdi ki? Bu Everest'in doruğuna nasıl tırmanmam gerektiği konusunda tavsiye almaya benziyordu. Evet, aynen, oradan sağa dönüyorsun, sonra dümdüz gidiyorsun ve hop tepedesin.

Bir kızla yatmak için neyim varsa vermeye hazırdım. Hem de kimle olursa olsun. Ha Hanne gibi sevdiğim biriyle olmuş, ha bir hayat kadınıyla, hiç fark etmezdi, keçi kanı ve kukuletalar eşliğinde şeytan ayininin bir parçası olması gerekiyorsa ona bile evet, varım derdim. Ama bu sana verilen bir şey değildi, aldığın bir şeydi. Tam olarak nasıl, bilmiyordum, ama sonra işte bu kısır döngüye evriliyordu, çünkü bilmemek beni kendimden şüpheye düşürüyordu ve seni oyun dışı bırakacak, kızların istemeyecekleri tek bir şey varsa o da öz güven eksikliğiydi. Bu kadarını anlamıştım. Kendinden emin, kararlı, ikna edici olmalıydın. Ama o duruma nasıl geliyordun? Tanrı aşkına bunu nasıl yapıyordun? Gündüz gözüyle, tüm giysileri üstünde bir kızın karşısında durmaktan birkaç saat sonrasında karanlıkta onunla yatma aşamasına nasıl geçiyordun? Bu iki durum arasında koca bir uçurum vardı. Gün ışığında karşımdaki bir kızla aramızda dipsiz bir uçurum vardı. Adım attığım anda düşerdim. Nasıl olacaktı bu iş? Karşı taraf bir adım atmadığında benim korktuğumu görürdü, bu durumda ya içine dönerdi ya da bir başkasına. Ama aslına bakarsan bu iki durum arasındaki mesafe oldukça *kısa* diye düşünmüştüm. Olay, tişörtünü sıyırıp başından çıkarmaya, sütyeninin kopçasını açmaya ve pantolonunun düğmelerini çözüp bacaklarından çekip çıkarmaya bakıyordu, ve işte çıplaktı. Hepsi toplasan yirmi saniye bilemedin otuz saniye sürerdi.

Bundan daha yanıltıcı bir algılama biçimi olamazdı. Şu hayatta istediğim tek şeye ulaşmanın otuz saniyelik bir mesele olduğunu bilmeme rağmen onunla aramda bir uçurumun olması beni çıldırtıyordu. Taş Devri'nde yaşıyor olmayı dilerken buluyordum kendimi sık sık, o zaman tek yapmam gereken elimde bir odunla dışarı çıkmak, karşıma çıkan ilk kadının kafasına bir tane indirmek, onu eve sürüklemek ve ona ne istiyorsam yapmak olurdu. Ama nafileydi, hiçbir kestirme yolu yoktu, otuz saniye meselesi bir illüzyondu, tıpkı kadınlara ilişkin her şey gibi. Ah gözümüzün önünde durmaları ve onlara erişemiyor olmamız nasıl bir alaydı. Nereye dönsen yüzünü, karşında kadınların, kızların olması. Nereye çevirsen başını, bluzlar altında memelerin, pantolonlar altında kalçaların,

baldırların olması, güzel gülümseyen yüzlerin, rüzgârda uçuşan saçların olması. Sarkmış memeler, diri memeler, yuvarlak memeler, çağlayan memeler, beyaz memeler, bronz memeler... çıplak bir bilek, çıplak bir dirsek, çıplak bir yanak, etrafa bakınan çıplak bir göz. Şort ya da kısa bir yazlık elbise altında çıplak bir kalça. Çıplak bir avuç, çıplak bir burun, çıplak bir boyun. Etrafımda bunları görüyordum sürekli, her yer kız doluydu, arz sonsuzdu, bir kaynaktı, hayır, kadınlardan müteşekkil bir okyanusta oraya buraya sürükleniyordum, her gün yüzlercesini görüyordum, her biri de kendilerine has şekilde hareket ederken, dikilirken, dönerken, yürürken, durup başlarını döndürürken, gözlerini kırparken, bakarken –mesela her birinin mutlak benzersizliğini yansıtan gözler gibi bir özelliklerini ele alın, o insanda yaşayan ve nefes alıp veren her şey, bakışın bana yöneltilip yöneltilmemesinden bağımsız olarak orada ortaya seriliyordu. Ah o ışıldayan gözler! Ah, o koyu gözler! Ah o mutluluk parıltısı! O davetkâr karanlık! Ya da akılsız, aptal gözler! Çünkü onlarda da bir çekicilik vardı, ve bu hiç de azımsanacak boyutta değildi; aptal boş gözler, o mükemmel ve güzel vücuttaki açık ağız.

Bunların hepsi daima aklımın bir köşesinde duruyordu ve istediğim tek şey sadece otuz saniye ötemdeydi –ama uçurumun öte tarafında.

Bu uçuruma lanet okuyordum. Kendime lanet okuyordum. Ama ne kadar sinir bozucu da olsa, ne kadar buhran dolu da olsa, kadınlar hiç sönmeyen bir ışıltıyla parlıyorlardı.

Sonra bir fırsat çıktı karşıma.

O melun yaz dönümü arifesi partisinden birkaç hafta sonra futbol takımıyla beraber kamp için Danimarka'ya gittim. Nykøbing adında bir şehre gitmiştik, Limfjord'daki Mors Adası'ndaydı. Şehrin hemen dışındaki hostel tarzı bir yerde kalmıştık, belki de bir yatılı okuldu, etrafları dev gölgeler oluşturan yaşlı ağaçlarla çevrili sahalar vardı kaldığımız yerin çevresinde. Geceleri bazılarımız dışarı sıvışıyordu, aslında yasaktı ama şehir çok uzakta değildi ve antrenmanları kaçırmadığımız sürece yokluğumuz şayet fark edilse

bile görmezden geliniyordu. Süpermarketten köpeköldüren alıyor, banklara oturup içiyorduk, sonra da yakınlardaki bir diskoteğe gidiyorduk. Daha ikinci gün Danimarkalı bir kızla tanışmıştım ve orada kaldığımız süre boyunca her akşam yanıma gelmişti, hoş, neşeli ve etkileyiciydi, banklara oturup yiyişiyorduk, diskoda dans ediyorduk, bir gece parka gittik, son gecemizdi ve mutlaka olmak zorunda diye düşünüyordum, başka bir fırsatım daha olmayacaktı, ya o gece olacaktı ya da hiç olamayacaktı.

Son gece herkes dışarıdaydı; plajda bir mangal ile başladık, grup liderleri bira getirmişti, bitince kaldığımız yere çok uzak olmayan bir lokantaya gitmek üzere taksi çağırdık. Kız da gelecekti, öyle söylemişti, ve geldi de, her zamanki gibi sıcak tutumuyla selamladı beni, elimden tutup ayak parmaklarının üzerinde uzanıp beni öperek. Bir masaya oturduk, birazdan yapmaya kalkışacağım şeye cesaret bulmak için şarap kadehlerini peş peşe deviriyordum. Barda niyetimi Jøgge ve Bjørn'e açtım, onlara onu odama atıp onunla yatmayı deneyeceğimi söyledim. Gülümsediler ve bol şans dilediler. Harikulade bir geceydi, dışarıda griye çalan kara bulutlar yeşil ağaçların üstünde bir külçe gibi asılıydı, insanlar içeride ışıldayan avizelerin altında birbiriyle kaynaşıyorlardı, içiyorlar, gülüyorlar, dans ediyorlardı, ter ve parfüm, sigara dumanı ve alkol kokuyordu içerisi, bizim masamıza oturdu ve Harald'la konuştu, ama hep benden tarafa bakmaya devam etti, elimde bir şişe daha şarapla geldiğimi görünce yüzü aydınlandı. Yanına otururken karnıma ağrılar saplanmıştı. Öne eğildi, öpüştük, tam bardağına şarap doldurmak üzereydim ki elini kaldırıp beni durdurdu, ertesi gün işe gitmek zorundaydı. Aniden aklına bir fikir gelmişti: Ona gelmek ister miydim? Ama yarın gidiyoruz, dedim. Hayır, dedi, hayır gitmiyorsun. Sen artık eve falan gitmiyorsun, benimle burada kalıyorsun. Okula burada devam edersin! Ya da bir iş bulursun! Ne dersin? İyi, dedim, o zaman öyle yapalım.

Güldük ve bir ızdırap dalgası geçti üzerimden; birazdan odamda olacaktık, birazdan yakınımda durup ne yaptığımı bildiğimden emin bir şekilde bana fısıldıyor olacaktı.

"Biraz yürüyelim mi?" dedim.

Başıyla onayladı.

"Ama şarap?" dedi.

"Döneceğiz nasıl olsa," dedim ve ayağa kalktım. Elimi omzuna koyup onu odadan dışarıya yönlendirdim. Dönüp Jøgge ve Bjørn'le bakıştım, bana başparmaklarıyla çok iyi işareti yapmış ve gülümsemişlerdi. Sonra kızla dışarı çıkmıştık.

Bana baktı.

"Nereye gidiyoruz?"

"Ormana?" dedim. Küçücük elini avucumun içine aldım ve yürümeye başladık. Göğüslerini öpmüştüm, bankta otururken başımı süveterinden içeriye sokup önüme ne çıkarsa öpmüştüm, gülmüş ve beni sımsıkı kavramıştı. Kızlarla bunu yapıyordum, onların üstüne uzanıyordum, yiyişiyor ve göğüslerini öpüyordum. Bir seferinde bir kızın külotunu sıyırıp parmağımı sokmuştum, ama onun üzerinden iki sene geçmişti.

Bana bir titreme geldi.

"Ne oldu?" dedi kolunu etrafıma dolayarak. "Üşüdün mü?"

"Biraz, evet," dedim. "Hava soğudu."

Ağır ağır ilerleyen ve şimdi ormanın tam tepesine kümelenen bulutlar, ağaçların gövdeleri arasında artan karanlığı daha da koyulaştırmıştı. Sert bir rüzgâr başlamıştı. Tepemizde dallar sallanıyordu.

Damarlarımdaki kan gürül gürül akıyordu.

Yutkundum.

"Kaldığımız yeri görmek ister misin?" diye sordum.

"Evet çok isterim."

Bunu der demez erekte oldum. Pantolonuma fena dayanmıştı. Tekrar yutkundum.

Alaca karanlıkta kaldığımız binanın ışıkları koyu sarı görünüyordu. Lambaların çevresinde haleler vardı. Kendimi hasta gibi hissediyordum ve avuçlarım terlemişti. Ama yapacaktım.

Durdum, kollarımı boynuna doladım, öpüştük, dili yumuşak ve küçüktü. Çüküm öyle fena zonkluyordu ki canım yanıyordu.

"Şurası," diye fısıldadım. "Benimle içeri gelmek istediğine emin misin?"

Gözlerinde bir hayret kıvılcımı belirdi. Ama evet dışında bir şey söylemedi.

Tekrar elini tuttum, avucumda sıktım, ve son iki yüz metreyi hızlı adımlarla yürüdük. Terk edilmiş resepsiyon bölümünde ona yeniden sarıldım, arzudan neredeyse boğulacaktım. Üç kişiyle paylaştığım odaya doğru koridorda yürüdük. Titreyen ellerimle anahtarı çıkarıp kapıya taktım, çevirmeye çalıştım, kolu indirdim, kapı açıldı, içeri girdik.

"Ne çabuk döndün Karl Ove?" dedi Jøgge kahkaha atarak.

"Misafir mi getirdin?" dedi Bjørn.

"Ne güzel!" dedi Harald. "Bira ister misin Lisbeth?"

Ne söyleyebilirdim ki. Onlar oda arkadaşlarımdı ve orada olmaya benim kadar hakları vardı. Sırf işimi bozmak için geldiklerini de söyleyemezdim onlara, o zaman Lisbeth'le ilgili kurduğum tüm planlar ortaya saçılırdı, hem o da bunu anlamış olsa da böyle açık açık söylenemezdi. En azından diğerleri buradayken olmazdı, ne düşünürdü o zaman, onunla dalga geçtiğimi mi?

"Siz ne bok yemeye buradasınız?" dedim.

Jøgge gülümsedi. "Siz *ikiniz* burada ne arıyorsunuz peki?"

Ona, ne yapıyorsunuz dercesine bir bakış attım. Gülmekten yatağın üzerinde iki büklüm oldu.

Harald Lisbeth'e bir bira uzattı. Aldı ve bana gülümsedi.

"Arkadaşlarının da gelmesi ne kadar eğlenceli," dedi.

Ne? Gerçekten böyle mi düşünüyordu?

Etrafına bakındı. "Sigarası olan var mı?"

"Biz futbolcuyuz," dedi Harald. "Sadece Karl Ove içiyor."

"Al," dedi Bjørn, kendi paketinin kıçına vurup ona bir tane Prince Mild uzatırken.

Böylesine muhteşem bir fırsat daha sittin sene karşıma çıkmazdı artık. Ve bunu sırf piçliklerinden mahvetmişlerdi.

Lisbeth elini arka cebime soktu ve bana yaklaştı. Çüküm yine sopa gibi olmuştu. İç çektim.

"Bira alsana Karl Ove," dedi Jøgge. "Eğlencesineydi."

"Evet," dedim. "Çok komikti gerçekten."

Gülmekten katıldı yine.

Yarım saat daha oturduk. Lisbeth hepsiyle sohbet etti. Biralarımız bitince restorana geri döndük. Lisbeth bir gibi ayrıldı, geri kalanlar sabaha kadar oturduk. Ertesi gün onu çok kısa bir süreliğine görebildim, birbirimize adreslerimizi verdik, ağlamaya başladı. Ama öyle çok değil, yanaklarından birkaç damla yaş düşmüştü sadece. Ona sarıldım. Lisbeth, dedim. Çok arayı açmadan Løkken'de buluşabiliriz. Bir feribota bakar. Gelebilir misin sence? Evet, dedi ve gözyaşlarının arasından gülümsedi. Sana yazarım ve ayrıntıları planlarız, tamam mı? Peki, dedi. Öpüştük, ve arkamı döndüğümde orada durmuş beni seyrediyordu.

Løkken fikri saçmalıktı tabii ki, ortamın ağır havasını dağıtmak için söylediğim bir şeydi. O benim için hiçbir şey ifade etmiyordu, ben Hanne'ye âşıktım ve bütün kış ve ilkbahar boyunca yalnızca onu sevmiştim. Her şey onunla ilgiliydi, tek istediğim ona yakın olmaktı, onunla yatmak falan değil, bir öpücük ya da birbirimize sarılma dahi değil, hayır ondan değildi; onu her gördüğümde beni çeken ve bu dünyaya ait olmadığını sık sık düşünmeme neden olan, içime dolan ışık ve hafiflik duygusuydu, bu duygu başka bir dünyadan geliyor olmalıydı. Başka nasıl açıklanabilirdi ki? O normal bir kızdı, onun gibi binlerce kız olmalıydı, ama yalnızca o, tam da olduğu kişi olduğundan kalbimi titretebiliyor, ruhumu aydınlatabiliyordu. Bir keresinde, o ilkbaharda, önünde asfaltın üstüne diz çökmüş ve ona benimle evlenir misin diye sormuştum. Elleriyle bir bisikleti itiyordu, karanlıktı ve yağmur yağıyordu, Lund'deki blokların yanından yürüyorduk, ve ben bunu yaptığımda gülmüştü sadece. Numara yapıyorum sanmıştı.

"Gülme," demiştim. "Ben ciddiyim. Bütün kalbimle söylüyorum. Evlenebiliriz. Adada bir eve çıkabilir ve orada kalabiliriz, yalnızca sen ve ben. Bunu *yapabiliriz*! Kararımızı verirsek bizi ***kimse*** durduramaz."

Gülmüştü yine, o olağanüstü titrek kahkahasıyla.

"Karl Ove!" demişti. "Daha on altı yaşındayız."

Ayağa kalkmıştım.

"İstemediğini biliyorum," demiştim. "Ama ben ciddiyim. Anlıyor musun? Sen aklımdaki tek kızsın. Birlikte olmak istediğim tek insansın. Böyle bir şey yokmuş gibi mi davranmalıydım?"

"Ama ben başkasıyla çıkıyorum. Bunu çok iyi biliyorsun."

"Evet, biliyorum," demiştim.

Hem de çok iyi biliyordum. Benimle bu yürüyüşlere çıkıyordu çünkü hem gururu okşanıyordu hem de tanıdığı diğer tüm oğlanlardan çok daha farklıydım. Onunla bir gün çıkabileceğime dair hiçbir umut kırıntısından eser kalmamıştı, ama pes etmemiştim, asla pes edemezdim. İşte orada Danimarka'dan kalkan feribotun güvertesinde, dört yanım denizle çevrili hâlde ve rüzgâr saçlarımı dağıtırken ve batmakta olan güneşi gözlerimi kısarak seyrederken Hanne'yi düşünüyordum, Lisbeth'i değil.

Hatta Kristiansand'a vardığımızda doğrudan eve gitmeyecektim, adalardan birindeki kulübede verilen bir sınıf partisine gidecektim ve muhtemelen Hanne de orada olacaktı. Yaz boyunca ona birkaç mektup yazmıştım, ikisi Sørbøvåg'dan, kulağımda walkman, yakınlarda tek bir insan dahi olmadan nehir boyunca yürüyüşlere çıkıp sadece onu düşündüğüm, geceleri uyanıp yıldızların yanıp söndüğü gök kubbenin altında, vadi boyunca çağlayana varıncaya dek yürüyüp, tepedeki bir platoya tırmanıp yıldızlar altında onu düşündüğüm yerdendi.

Mektuplarıma kartpostalla yanıt vermişti.

Ama Lisbeth'ten sonra öz güvenim tavan yapmıştı ve uçsuz bucaksız bu deniz dahi bu öz güvene ya da içimdeki arzulara ket vuramazdı, bu arzu öyle sınırsızdı ki geceleri dışarıya çıkar ve dünyanın bu güzellikleri karşısında gözyaşlarıma engel olamazdım, ancak bu arzudan ne kendime bir fayda sağlayabiliyordum ne de onu bastırabiliyordum.

"Ne haber *sığın*," dedi arkamdan Jøgge. "Son bir bira ister misin?"

Başımı öne salladım, bir kutu Tuborg uzattı ve yanıma dikildi.

Biranın halkasını açtım, parlak kapağının altından köpüğü kabardı. Höpürdeterek içtim. Sonra başımı geri savurup esaslı bir yudum aldım.

"Dört gün üst üste içmek gibisi yok!" dedim.

Nevi şahsına münhasır o tuhaf tarzıyla güldü, için için gülüyordu neredeyse, taklit etmesi çok kolaydı ve herkes de ediyordu zaten.

"Ne kızdı şu Lisbeth," dedi. "Nasıl ayarladın lan?"

"Ayarlamak mı? Hayatımda hiç kız ayarlamadım ben," dedim. "Yanlış adama soruyorsun."

"Bir haftadır yiyişiyordunuz. Seninle odana geldi. Ayarlamadın da ne ya?"

"Tamam da ben bir şey yapmadım! O yaptı! Bana geldi! Sonra elini göğsüme koydu. Aynen böyle."

Elimi açıp göğsüne dayadım.

"Kes şunu be!" diye bağırdı.

Gülüştük.

"Bilmiyorum," dedi bana bakarak. "Sence ben hiç bir kızı düşürebilecek miyim? Ama doğruyu söyle bak."

"*Hiç* mi? *Dürüst* mü olayım?"

"Bırak şimdi dalgayı be. Sence beni isteyen biri olacak mı hiç?"

Jøgge bu tarz sorular soran ve sorduklarının yanıtını ciddi anlamda merak eden tanıdığım tek kişiydi. Böyle dümdüz sorardı. Gerçekten harbi insandı. Ama yakışıklı mıydı orası tartışılırdı. Zarif de denilemezdi. Dirençli denilebilirdi belki. Sağlamdı. Yüzde yüz güvenebileceğin biriydi. Akıllıydı. İyi bir insandı. İyi bir espri anlayışı vardı. Ama bir manken değildi.

"Biri mutlaka olacaktır," dedim. "Kendine çok yüksek hedefler koyuyorsun. Senin sorunun bu. Sen istiyorsun ki... yani, sen kimi istiyorsun mesela?"

"Cindy Crawford," dedi.

"Şimdi de sen bırak dalga geçmeyi bakalım," dedim. "Söylesene bir. Kimler mesela?"

"Kristin. Inger. Merethe. Wenche. Therese."

Kollarımı iki yana açtım.

"Al buyur. Kaymak tabakası! Bunların hiçbirini elde edemezsin. Bunu bir kere kafana sok önce!"

"Ama ben bunları istiyorum," dedi en yayvan sırıtışıyla.

"Ben de onları istiyorum," dedim.

"Aa?" dedi, başını bana çevirip. "Ben senin için sadece Hanne var sanıyordum."

"O iş başka."

"O neymiş peki?"

"Aşk."

"Aman Tanrım," dedi. "Ben galiba diğerlerinin yanına gideceğim."

"Hadi ben de geleyim."

Kafede bir masanın etrafında toplanmış kâğıt oynuyorlardı şimdi; kola içiliyordu, karaya yaklaşıyorduk. Yanlarına oturdum. Harald ve himayesindeki Ekse, Helge ve Tor Erling vardı. Beni sevmiyorlardı, bu tarz durumlar haricinde hiçbiriyle öyle çok bir ilişkim yoktu. Varlığıma katlanıyorlardı ama ötesi değil. Alaycı bir imanın eli kulağında olurdu hep. Çok önemsemiyordum gerçi, sikime bile takmıyordum onları.

Jøgge farklıydı. İki yıldır aynı sınıftaydık, kulaklarımızdan duman gelene kadar politika konuşurduk, sağcı liberal Kalkınma Partisi'ni destekliyordu, bense Sosyalist Sol Partiliydim. Şaşırtıcı bir şekilde iyi bir müzik zevki vardı, tarımla uğraşılan o bölgeden tanıdığım bir gram zevk sahibi tek insandı. Küçükken babasını kaybetmişti, annesi ve küçük erkek kardeşiyle beraber yaşıyordu, her zaman büyük sorumlulukları olmuştu. Ara sıra insanlar onunla dalga geçmeye çalışırdı, oltaya kolay geliyordu, ama o sadece gülerdi ve insanlar da yakasından düşerdi. Birlikte oturduğumuz güruh eskiden ona şaka yollu takılırdı ve onlara tepki gösterirse onun gülüşünü taklit ederlerdi, o da o zaman ya sessizleşir ya da onlarla beraber gülerdi.

Evet, iyi bir adamdı. Takımdaki diğer birkaç kişiyle beraber ticaret lisesine gidiyordu, geriye kalanlar meslek lisesine gidiyordu, ben de onun için parası karşılığında bazı kompozisyonlar yazmış-

tım, çok iyi yazılmamasına dikkat çekiyordu, yoksa öğretmenler hayatta yutmazdı. Bir seferinde dersi geçmesi sıkıntıya girince, onun için bir şiir yazmıştım ve öğretmeni bunu Jøgge'nin yazmış olabileceğine ihtimal dahi vermemişti. Ama dersten yırtmıştı yine de, şiiri yorumlaması istenmişti, ki o da bunu tatmin edici seviyede yerine getirebilmişti ve 6 üzerinden 4 almıştı.

Ben biraz hayal kırıklığına uğramıştım çünkü o şiire bütün kalbimi ve ruhumu akıtmıştım ve 6 gelir diye ummuştum. Ama ticaret lisesi böyleydi, başka ne beklenebilirdi ki?

Şehirdeyken, kafelerde falan otururken içeri Jøgge gelse herhâlde kafamı başka yöne çevirirdim, farklı bir türdü, yanlış bir türdü, ama bunu kendisi de biliyordu muhtemelen. Sonuçta, onu hiç öyle ortamlarda görmemiştim.

"Hey Kazanova, bir bira daha ister misin?" dedi şimdi.

"Neden olmasın," dedim. "Ama bu durumda sen kim oluyorsun? Anti-Kazanova mı?"

"Benim adım Bøhn, Jørgen Bøhn," dedi ve güldü.

Bir buçuk saat sonra Kristiansand'da omzuma attığım büyük denizci çantasıyla karaya çıktım. Diğerleri Tveit'e gidiyordu, bense gümrük çıkışında beni bekleyen Bassen'le bir partiye gidecektim.

"Selam," dedi.

"Selam," dedim.

"İyi geçti mi yaz?"

"İdare eder. Senin?"

"İyiydi."

"Hatun var mıydı hiç?" diye sordum.

"Herhâlde. İki tane, yani galiba."

Güldü, sonra bizi vapur iskelesine bırakacak otobüse binmek için durağa doğru yürüdük. O sene sınıfta en çok kızla kim yiyişecek gibisinden bir iddia vardı aramızda, Siv'in teknesinin gelip bizi almasını beklerken oturduk ve bira içip bunu konuştuk. Skoru değiştirmek için bu gece son şansımızdı ve Bassen açık ara öndeydi, yedi kızla öpüşmüştü, bense sadece dört.

Bazen sonbaharda okulun nasıl olacağını merak ediyordum. O feni seçmişti, ben sosyal bilimler okuyacaktım, o güne dek aynı sınıfta okumuştuk, dolayısıyla onunla takılmam doğaldı.

Yan yana oturduğumuz ilk derslerden birinde, sınıf öğretmeni sahip olduğumuz üç özelliği yazmamız için bize kâğıt dağıttığında Bassen cevaplarıma bakmıştı. Ağır, durgun ve ciddi, yazmıştım.

"Sen dangalak mısın?" demişti. "Olmazsa bir de *öngörü yoksunu* yaz. Ben böyle berbat bir şey görmedim. Oğlum sen ağır ya da durgun değilsin ki. Ayrıca ciddiyet de ne gezer sende. Kim sokuyor bunları senin kafana?"

"Sen ne yazdın peki?"

Bana kâğıdını gösterdi.

Ayakları yere basan, dürüst ve düz duvara tırmanan.

"At o kâğıdı sen. Onları yazamazsın!" dedi.

Dediği gibi yaptım. Yeni bir kâğıda *zeki, utangaç, ama aslında değil*, yazdım.

"Bu daha iyi," dedi. "Ağır, durgun ve ciddi ne be!"

O sonbaharın sonlarına doğru evine ilk kez gittiğimde, ona karşı derin bir saygı beslemiştim, inanamamıştım resmen, o olmak istediğim her şeydi, hatta daha sonraları daha sık görüşmeye başladığımızda da hep böyle hissetmiştim. Hatta şimdi de öyleydi. Onun varlığı her yanımı kaplıyordu, yaptığı her şeye hayranlık duyuyordum, baktığı her şeyi fark ediyordum, hatta sıkılmış hâlde denizi seyrederken ve düşünürken bile.

Neden benimle görüşmek istemişti? Onun işine yarayacak hiçbir şeyim yoktu.

Beraberken görüşmeyi hep kısa keserdim ki benim aslında ne kadar sıkıcı biri olduğumu keşfetmesin. İçimde bir tür ateş yanıyordu; bir ilkbahar sabahı okulu kırıp mopedle evine gittiğimiz ve çimlerin üstünde plak dinlediğimiz gün de olduğu gibi birbiriyle çatışan iki duygu vardı içimde. Muhteşemdi ama kısa kesmek zorunda kalmıştım çünkü içimden bir ses buna değmez biri olduğumu, onun beklentilerini karşılayamayacağımı söylüyordu. Bahçesindeki çimlerin üstünde sanki sıcak tuğlalara uzanmış bir

kedi gibi yatıp gözlerimi yummuştum ve aynı anda keşfettiğimiz Talk Talk'u dinliyorduk. *It's your life* diyorlardı şarkıda, ve her şey iyi olmalıydı, mevsim ilkbahardı, on altı yaşındaydım, ilk kez okulu kırmıştım ve yeni arkadaşımın bahçesinde çimlere uzanmıştım. Ama bu iyi değildi, katlanılmazdı.

O muhtemelen okulu kırdığımız için başımızın belaya gireceğinden korktuğumu ve bu yüzden ayaklanıp gittiğimi sanmıştı. Her şey inanılmaz iyi olduğu için, onu çok sevdiğim için böyle yaptığımı nereden bilecekti?

Şimdi belki beş dakikadır tek kelime etmemiştik.

Bu sessizliği doğal bir şeyle doldurmak için bir sigara sardım. Bana bir bakış attı. Gömleğinin cebinden Prince Mild paketini çıkardı, ağzına bir sigara çaktı.

"Ateşin var mı?" diye sordu.

Elimdeki sarı Bic çakmağı uzattım. Sigarasını yaktı ve havaya dağılmadan önce birkaç saniye önünde asılı kalacak bir duman bulutu üfledi.

"Annenle babanın arası nasıl," dedi ve çakmağı geri uzattı. Aldım, sigaramı yaktım, boş paketi diğer elimle buruşturup sahildeki kayalara doğru fırlattım.

Akşam karanlığı çökmüştü çevremizdeki adaların üstüne, hava alçak basıncın etkisiyle ağırlamıştı. Deniz griydi ve çarşaf gibi düzdü. Paket aşağıda kayaların üzerinde tıkırdadı.

"İyi galiba." dedim. "Babam yeni sevgilisiyle beraber Tveit'teki evde şimdi. Annem Batı Norveç'te. Birkaç güne dönüyor."

"Yukarıdaki evde hâlâ ikiniz oturuyorsunuz değil mi?"

"Evet."

Bir tekne burnun etrafını dönüyordu. Kaptanın uzun sarı saçları onu çevreleyen griliğin içinde ışıl ışıl parlıyordu ve biz ayağa kalkıp çantalarımızı elimize alınca, bize el sallayıp bir şeyler bağırdı ki bu ses, son yüz metrelik mesafede kısık bir cıyaklamaya dönüşmüştü.

Gelen Siv'di.

Çantalarımızı tekneye attık, oturduk ve on dakika sonra onun kulübesinin altına demirlemiştik.

"Siz sonsunuz," dedi. "Nihayet yemek yiyebiliriz."

Hanne oradaydı. Masada oturuyordu. Beyaz bir tişört ve blucin giymişti. Kâkülleri uzamıştı.

Biraz mahcup bir ifadeyle gülümsüyordu.

Muhtemelen ona gönderdiğim mektuplar nedeniyleydi.

Karides yedik. Ben bira içtim, içine düştüğüm sarhoşluk önceki seferlere göre daha ağır ve daha iz bırakan türdendi, önceki günlerde onca içtiğim içindi kesin. Sadece başıma ve düşüncelerime değil, bedenimin derinliklerinde başlayıp yavaş yavaş tamamına yayılmıştı ve biliyordum ki bu gelen dalga uzun sürecekti.

Ve sürdü de. Oturma odasını topladık ve gece kayalıkların üzerine çökerken dans ettik, dışarıya çıktık ve karanlıkta yüzdük, tramplenin üzerinde ihtiyatla yürüdüm, tepemde gökyüzü kapkaraydı, altımda su kapkaraydı, ve ben sıçradığımda sanki suya hiç ulaşamayacakmışım gibiydi, düştüm, düştüm ve düştüm ve sonunda, soğuk tuzlu su beni birden durdurdu, hiçbir şey görmedim, her şey simsiyahtı, ama tehlikeli değildi, birkaç kulaç attım ve suyun yüzeyindeydim, karada karanlığın içindeki küçük solgun ağaçları andıran diğerlerini görebiliyordum.

Hanne elinde bir havluyla beni bekliyordu, hemen omuzlarıma doladı. Tepenin yamacına oturduk. Kızlardan bazıları aşağıda çıplak yüzmeye başlamıştı.

"Çıplak yüzüyorlar," dedim.

"Görüyorum," dedi Hanne.

"Sen çıplak yüzmezsin değil mi?"

"Ben mi, hayır! Bu, yapacağım son şey olurdu."

Sessizlik.

Bana baktı.

"İster miydin yoksa?"

"Evet."

"Tahmin etmiştim!" dedi ve güldü. "Ya sen?"

"Su buz gibi. Büzüşür sonra."

"Büzüşür mü?" dedi ve bana gülümsedi.

"Evet," dedim.

"Tuhaf çocuksun," dedi.

Bir sessizlik daha oldu. Uzun uzun tüm adacıklara baktım tek tek, gökyüzünden biraz daha siyah bir iz vardı üzerilerinde. Ufkun üzerinde bir ışık bandı asılı duruyordu. Şimdiden gün ağarıyor olamazdı herhâlde?

"Burada seninle oturmak harika," dedim. "Seni seviyorum."

Çabucak bana döndü başı.

"Bundan o kadar emin değilim."

"Nasıl emin olmazsın? Senden başka kimseyi düşünmüyorum. Bu arada Batı Norveç harikuladeydi, orada olmamana rağmen, bir şekilde seninle doluydu. Tamamen sarhoş."

"Çok içiyorsun," dedi. "Biraz daha dikkatli olman gerekmez mi? Benim hatırım için?"

"Seninle sarhoşum," dedim.

"Biliyorum! Ama cidden. Bu kadar içmen gerekmez, değil mi?"

"Koyu Hristiyan mısın? İsa mı zehirledi?"

"Hayır, dalga geçme. Senin için biraz endişeleniyorum. Bu senin için bir sorun teşkil ediyor mu?"

"Hayır!"

Sessizleştik. Tramplenin üstünde iki silüet boğuşuyordu. Bir tanesinin Bassen olduğunu düşündüm.

İkisi de suya düştü. Kıyıdan izleyenler çığlık atıp el çırptılar.

Uzaklarda bir yerlerde deniz fenerlerinden birinin ışığı yanıp söndü. Arkamızdaki kulübede açılan kapıdan müzik sesleri geldi.

"Aslında benim hakkımda hiçbir şey bilmiyorsun," dedi.

"Yeterince biliyorum."

"Hayır, senin gördüğün başka bir şey. Gördüğün ben değilim."

"Orada yanılıyorsun işte," dedim. "Orada gerçekten yanılıyorsun."

Birbirimize baktık. Sonra gülümsedi.

"Neyse, diğerlerinin yanına gidelim mi?" dedi.

Bir iç çekip ayağa kalktım. "Hiç olmadı biraz daha içerim," dedim.

Elinden tutup onu ayağa kaldırdım.

"Söz verdin!" dedi.

"Ben söz falan vermedim. Hanne?" dedim.

"Efendim?

"Kulübeye kadar elini tutabilir miyim?"

"Olur."

Pantolonumu ve ceketimi giyip Bassen'le birlikte Simple Minds'ın *(Don't you) Forget About Me*'si eşliğinde dans ettim, Hanne de masada oturup biraz Annette'yle sohbet etti, biraz bizi seyretti.

Yanında ayakta durup bir kadehe votka ve meyve suyu doldurdum.

"Üstünde sadece ceketle çok seksi görünüyorsun," dedi.

"Sen de öyle mi düşünüyorsun?" dedim ve Annette'ye baktım.

"Hayır," dedi. "Tabii ki öyle düşünmüyorum. Siz artık öpüşmeyecek misiniz?"

"Anlaşılan, bu hayatta değil," dedim.

"Belki cennette o zaman?" dedi.

"Ama ben Tanrı'ya inanmıyorum," dedim.

Hanne güldü, ben de plak koleksiyonunu kurcalayan Bassen'in yanına gittim.

"Ne yaptın bulabildin mi bir şeyler?"

"Sayılmaz," dedi. "Sting falan var. Ama benim yatmam gerek artık. Yarın sabah İngiltere'ye gidiyorum. Feribotu kaçırmak istemiyorum."

"Feribotta uyursun," dedim. "Şimdi yatıp ne yapacaksın."

Güldü.

"Niye ki? Ben çekilince meydan sana kalır işte."

"Sen kazandın ki. Benim hiç şansım yoktu zaten."

Plağı iç kabıyla çıkardı ve hafif eğdirince plak eline geldi. Başparmağı plağın kenarında, diğer parmakları etiketin bulunduğu orta kısımda, plağı pikaba yerleştirdi.

"Hanne'yle nasıl gidiyor?" dedi ve pikabın iğnesini plağın üstüne getirip yavaşça bıraktı.

"Gitmiyor," dedim.

"Yukarıda kayaların üzerinde mutlu görünüyordunuz?"

"Ama orada kalıyor işte," dedim.

Ve hoparlörlerden *If You Love Somebody Set Them Free* yükselmeye başladı ve kısa sürede içerideki herkes dans etmeye başladı.

Çatı katında uyuduk, sabah geç saate kadar miskinlik yaptım, sonrasında da elimden geldiğince ağırdan aldım, hemen bitmesini istemiyordum, orada, hissettiğim o mutluluğun içinde kalmak istiyordum, ama sonra Siv son grubu da bırakırken ben de tekneye atladım, dönüş yolunda pruvada sessizce oturdum, otobüste en arkada yer buldum, alnımı cama dayadım ve akıp giden, gara yaklaştıkça şehre evrilen Güney Norveç manzarasını seyrettim, garda inip beni babamın Unni'yle kaldığı eve götürecek otobüse bindim.

Son üç senedir neredeyse her gün bu otobüse binmiştim, ama o üç sene bana koca bir ömür gibi gelmişti. Her virajı, yol üstündeki her bir ağacı biliyordum ve o otobüse binen insanlar birbirlerine artık öyle aşina olmuştu ki daha önce tek bir kelime dahi konuşmamış olmamıza rağmen her seferinde birbirimizi başımızla selamlıyorduk.

Ada güzel geçmişti. Belki de ömrümde hiç bu kadar güzel vakit geçirmemiştim.

Öte yandan bu sadece bir sınıf partisiydi.

Sonra bir de Hanne vardı.

Her birimiz kendi uyku tulumumuz içinde ama burun buruna uyumuş, uykuya dalmadan önce belki bir saat fısıltılarla konuşmuştuk. Gülerken onu da fısıldayarak yapmaya çalışmıştı, ve yaptığında, bunu gördüm ya ben artık ölsem de gam yemem diye düşünmüştüm.

"Sana bir iyi geceler öpücüğü verebilir miyim?" demiştim artık uyumaya karar verdiğimizde.

"Yanaktan!" demişti.

Dirseklerim üzerinde birkaç santim uzanmıştım, yanağını bana doğru uzatmıştı, başımı ağır ağır ona yaklaştırmış, son anda yönümü değiştirip iştahla dudaklarından öpmüştüm.

"Seni düzenbaz!" demiş gülmüştü.

"İyi geceler," demiştim.

"İyi geceler," demişti.

İşte böyle olmuştu.

Tüm o akşam ve gece bir anlama gelmiyor olamazdı ya?

Bana karşı mutlaka bir şeyler hissediyor olmalıydı.

Bir şeyler hissediyor olmalıydı.

Bana âşık olmadığını defalarca söylemişti. Benden hoşlanıyordu, öyle demişti, hatta çok hoşlanıyorum demişti, ama o kadardı.

Şimdi okulunu değiştirecek, oturduğu yerdeki, Vågsbygd'deki liseye aldıracaktı kaydını.

Böylece onu her gün okulda görüyor olmanın verdiği ızdıraptan kurtulacaktım!

Otobüs Kjevik yönüne doğru sinyal verdi ve aynı anda çok alçaktan uçan bir uçak uğultuyla üstümüzden geçti, sonraki saniyede tekerlekleri piste temas etti ve öyle bir hızla ilerledi ki biz sanki yerimizde duruyormuşuz gibi oldu.

Yanıp sönen ışıklar, motor gümbürtüsü. Gelecekte yaşıyorduk.

Onunla ara sıra şehirde karşılaşabilirdim, beraber öğle yemeği yiyebilir, sinemaya gidebilirdik, cumartesi sabahları onu yüzmeye götürebilirdim. Yavaş yavaş bana âşık olduğunu anlayabilirdi. Diğer meseleyi bitirir, gözlerinde bir ışıltıyla önümüzde hiçbir engel kalmadığını söyleyebilirdi.

Ama sonra?

Ya beraber olduğumuzda?

Akşamları birbirimize gider, öpüşür ve pizza mı yerdik? Arkadaşlarıyla sinemaya mı giderdik?

Bu yeterli değildi.

Onu *istiyordum*. Lise hayatımın bir parçası olarak değil, lisedeki kız arkadaşım olarak değil, bundan çok daha önemli bir anlamı vardı benim için. Ben onunla beraber yaşamak istiyordum. Gece gündüz onunla olmak, her şeyi onunla paylaşmak istiyordum. Bir şeylerin daima etrafımızda olup bittiği şehirde değil sadece; adalar-

da, belki ormanda, neresi olursa olsundu, baş başa kalabildiğimiz sürece her yer olabilirdi.

Ya da Oslo'da, kimsenin bizi tanımadığı büyük şehirde.

Okul dönüşünde alışveriş yapardım, okuyacaktım zira, ve ona akşam yemeği hazırlardım, kendi evimizde.

Sonra bir çocuğumuz olurdu.

Otobüs ufak terminal binasının önüne gelince durdu, küçük bir valiz taşıyan şapkalı bir adam bindi otobüse, ücreti ödedi ve ıslık çalarak otobüsün arkalarına doğru yürümeye koyuldu. Gelip önümdeki koltuğa oturdu.

Ellerimi havaya kaldırdım. Koca otobüs bomboştu ya!

İlla gelip önüme oturacaktı!

Tatlı bir tıraş sonrası losyonu kokuyordu. Ensesi seyrek saçlarla kaplıydı. Kulak memeleri tombul ve kırmızıydı. Birkeland'dan bir çiftçiydi.

Çocuk mu?

Çocuk istemiyordum, sabah dokuz akşam dört mesaisine kalmak istemiyordum, bu kaçınmam gereken bir tuzaktı, ama Hanne'yle başkaydı, o mevzu başkaydı.

Tanrım, hayır, tabii ki evlenmeyecektik, tabii ki adalarda yaşamayacaktık, tabii ki çocuklarımız olmayacaktı!

Gülümsedim. Bu, bugüne dek aklıma gelen en uçuk düşünce olsa gerekti.

Jøgge'nin evi pistin diğer tarafında, yolun karşısındaydı. Pencerelerde ışık vardı, onu görebilir miyim acaba diye şöyle bir eğildim. Ama eğer ben Jøgge'yi tanıyorsam, su yatağına uzanmış, Peter Gabriel dinliyor olmalıydı.

Ertesi sabah alt kattan gelen elektrik süpürgesi gürültüsüne uyandım. Kıpırdamadım. Elektrik süpürgesi sustu, diğer sesler ön plana çıktı: şişe şıngırtısı, bulaşık makinesi sesi, kovaya doldurulan su sesi. Ben geldiğimde aşağıda parti vardı. Gece odama çıkmadan önce gördüğüm son şey onun çarpılmış yüzü ve Unni'nin onun sırtındaki eliydi. Hayatımda onu sarhoş ve ağlarken gördüğüm ilk

seferdi. Bir süre sonra kapı açıldı, bahçedeki çakılların üzerinde şıkırtılar çıkaran ayak sesleri geldi, sonra penceremin hemen aşağısından gelen konuşmaları duydum.

Yazları babamın kendine has biçimiyle, bacak bacak üzerine atıp, sırtı hafifçe öne bükülmüş hâlde ve sıklıkla elinde bir gazeteyle ve parmaklarının arasında tuttuğu sigarayı içerken oturduğu bir bank vardı orada.

Güldüler. Unni'nin sesi inceydi, onunki derinden.

Ayağa kalktım, parmak ucunda pencereye kadar yürüdüm.

Hava biraz pusluydu, bu pus, rengi hafiften yumuşatıyordu, ama güneş parlıyordu ve bahçedeki hava mükemmel bir şekilde sabit ve titrekti.

Pencereyi açtım.

Gerçekten de aşağıdaki banka oturmuşlardı, sırtlarını duvara vermişler ve gözlerini güneşe doğru yummuşlardı. İkisi de başını geriye doğru eğdi ve bana baktı.

"Şu bizim Kaklove değil mi?" dedi babam.

"Günaydın erkenci!" dedi Unni.

"Günaydın," dedim, pencerenin altındaki mandalı sabitleyerek. Seslerinin artık yalnızca üçümüz varmışız gibi beni böyle kucaklar tonda olmasından hoşlanmamıştım. Öyle bir şey yoktu; o ikisi vardı, bir de ben.

Ama artık asi genç rolüne katlanamıyordum. Hayatta istediğim son şey, onlara beni suçlayabilecekleri bir sebep vermekti.

Mutfakta birkaç dilim ekmek yedim, ardımdan masayı özenle toparladım, tabağa ve masaya dökülen kırıntıları lavabonun altındaki çöpe döktüm, gidip odamdan walkmanimi aldım, ayakkabı bağcıklarımı bağladım ve onları görmeye aşağıya indim.

"Ben yürüyüşe çıkıyorum," dedim.

"Çık bakalım," dedi babam. "Arkadaşına mı uğrayacaksın?"

Hiçbir arkadaşımın adını bilmiyordu, Jan Vidar'ınkini bile, ki üç yıllık arkadaşımdı. Ama şimdi Unni'nin yanına oturmuş, ne kadar da oğlunun alışkanlıklarını bilen iyi bir baba olduğunu göstermeye çalışıyordu ona.

"Evet, muhtemelen," dedim.

"Yarın eşyalarımı aşağı taşımaya başlayacağım. Burada olursan iyi olur. Yardıma ihtiyaç duyabilirim."

"Elbette," dedim. "Hadi, görüşürüz."

Arkadaşa falan gitmiyordum; Jan Vidar bu yaz şehirdeki bir pastanede çalışıyordu, Bassen İngiltere'ye gitmek üzere yola çıkmıştı, Per muhtemelen parke fabrikasında hamallık yapıyordu, Jøgge'nin ne yaptığıyla ilgiliyse en ufak bir fikrim yoktu, ama belirli bir amacım olmadan bisikletimi alıp çıkmak ne o gün ne de öncesinde doğal bir hareket olurdu benim için. Ama yalnız kalmak işime geliyordu, kulaklıklarımı takıp, oynat tuşuna bastım ve yokuş aşağı yürürken müziğin beni sarmasına müsaade ettim. Dingin manzara önümde uzanıyordu, nehir vadisinin öteki tarafındaki bayırın üzerinde asılı gibi görünen tek tük bulutlar kımıltısızdı. Bayır aşağı vurdum kendimi, yol da sessizdi, çünkü bir kilometre ötedeki çiftlik haricinde yolun bu tarafında belli bir mesafeye kadar pek yerleşim yoktu. Sadece orman ve su vardı.

Ağaçların yeşil yaprakları güneşin altında ışıldıyordu, gölgeler neredeyse karanlıktı, ama bütün ağaçlarda aydınlık bir şey vardı, yazın etkisiydi bu, iç karartıcı ya da kışın olduğu gibi içine kapanık değillerdi, hayır, sıcak havanın aralarına nüfuz etmesine izin verip güneşe doğru uzanıyorlardı, tıpkı yaşayan diğer her şey gibi.

Eski orman yolu boyunca yürüdüm. Evimizden sadece iki yüz metre kadar mesafede olmasına rağmen iki üç seferden çok bulunmamıştım burada, o zamanlar da mevsim kıştı, ayağımda kayaklar vardı. Orada hiçbir şey olmuyordu, terk edilmişti ve buradaki çocukların hiçbiri bu yola doğru çekilmiyorlardı; her şeyin olup bittiği, insanların yaşadığı yer aşağıdaydı.

Burada büyümüş olsaydım Tybakken'deki evimizin etrafında olduğu gibi burada da her çalılığı, her kayayı bilirdim. Ama burada sadece üç sene yaşamıştım ve hiçbir kök salmamıştım, hiçbir şeyin öyle çok bir anlamı yoktu.

Müziği kapadım, kulaklığımı boynuma indirdim. Üzerimdeki hava kuş sesleriyle öylesine doluydu ki sanki başımı kaldırsam sesleri görebilecekmişim gibi hissediyordum. Yol kenarındaki çalılıkların içinden hışırtılar geliyordu, bunlar da kuş olmalı, diye aklımdan geçirdim, ama bir şey göremedim.

Yol iki yanında göğe uzanan ağaçların gölgesi altında hafif bir eğimle yükseliyordu. Tepede küçük bir göl vardı, onun yakınlarında çimlere uzandım, sırtüstü yatıp müzik dinlerken gökyüzünü seyrettim, *Remain in Light* açmıştım, ve Hanne'yi düşündüm.

Ona bir mektup daha yazmam gerekiyordu. O kadar iyi olmalıydı ki benden başka bir şey düşünemesindi.

Ertesi akşamüzeri taşınırken babamın yardımıma çok ihtiyacı olmadı. Bütün kutuları tek başına taşıdı, hepsini kiraladığı büyük kamyonete doldurup şehre gitti, tamamını üç seferde halletti; iş, mobilyaları taşımaya gelince yardıma ihtiyacı oldu. Onlar da yüklenince kapıları kapatıp bana baktı.

"Arayı açmayalım," dedi.

Sonra elini omzuma koydu.

Bunu daha önce hiç yapmamıştı.

Yaşarınca yere diktim gözlerimi. Elini çekti, şoför koltuğuna tırmandı, motoru çalıştırdı ve yokuş aşağı ağır ağır sürdü.

Beni seviyor muydu?

Bu mümkün müydü?

Gözlerimi tişörtümün koluna sildim.

Bu da bu kadardı işte, diye düşündüm. Bir daha asla onunla beraber yaşamayacaktım artık. Ormandan kedi geldi, kuyruğu dimdik havada. Kapının önünde durup sarı gözleriyle bana baktı.

"İçeri mi girmek istiyorsun Mefisto?" dedim. "Sen de mi açsın?"

Cevap vermedi, ben kapıyı açmaya giderken başını bacağıma sürttü, çabucak mama kabının yanına gidip bana dikti gözlerini.

Bir kutu mama açtım, hepsini mama kabına boşalttım ve Unni'nin parfümünün bir miktarının havada asılı kaldığı oturma odasına gittim.

Veranda kapısını açtım ve basamağın üzerinde durdum. Güneş artık evin üzerine vurmasa da dışarısı sıcaktı.

Per, bisikleti yanında, yokuş yukarı tırmanıyordu.

Yokuşun başına gittim.

"Çalışıyor muydun?" diye bağırdım.

"Kanımın son damlasına kadar!" diye bağırdı. "Bazıları gibi tüm gün yatmıyoruz!"

"Bugünkü yevmiyen ne kadardı?"

"Ömrün boyunca kazanacağından daha fazla."

Kıkırdamasını izledim. Kıkırdayan tiplerdendi ve hep, yaşından daha büyük davranırdı.

Hoşça kal demek için bir elini havaya kaldırdı, ben de aynısını yaptım, içeri girdim.

Oturma odası duvarındaki iki tablo gitmişti. Plakların yarısıyla kitapların yarısı da öyleydi muhtemelen. Tüm kâğıtları, çalışma masası ve ofis malzemeleri de. Televizyonun önündeki kanepe, deri kaplamalı iki yaslanan koltuk. Mutfak malzemelerinin yarısı. Ve elbette bütün giysileri.

Ama ev boşaltılmış gibi durmuyordu.

Holün yanındaki odada telefon çaldı. Çabucak yanına gittim.

"Alo, ben Karl Ove," dedim.

"Alo, Yngve ben. Ne haber?"

"Babam eşyalarını alıp taşındı. Annem gelecek yakında. Anlayacağın kediyle baş başayız. Sen neredesin?"

"Ben hâlâ Trond'dayım. Bir geleyim diyordum. Yarın gelecektim ama babam gittiyse bu gece de gelebilirim."

"Ciddi mi? Harika olur."

"Bakalım. Arvid'in beni arabayla bırakması gerek. Vakit bulursa. Neyse, bakalım belki akşama görüşürüz!"

"Harika!"

Ahizeyi kapatıp dolapta ne yemek var diye bakmaya gittim.

Annem bir saat sonra arabasıyla yokuşu çıkarken ben de biraz sosis, soğan ve patates kızartmış, birkaç dilim ekmek kesmiş, tereyağını çıkarmış ve masayı kurmuştum.

Onu karşılamaya çıktım. Garaja çekip arabadan indi, gerindi, kapıyı tutup kapadı.

Beyaz pantolon, pas kırmızısı süveter ve sandalet giyiyordu. Beni görünce gülümsedi. Yorgun görünüyordu, ama sonuçta bütün gün direksiyon sallamıştı.

"Selam!" dedi. "Yalnız mısın?"

"Evet," dedim.

"Danimarka'da iyi vakit geçirdin mi?"

"Evet, harikaydı. Sen ne yaptın? Sørbøvåg'da güzel vakit geçirdin mi?"

"Evet, güzeldi."

Uzanıp ona sarıldım. Peşinden mutfağa gittim.

"Yemek mi yaptın?" dedi.

Gülümsedim.

"Biraz kendine gel sen. Bütün gün araba kullandın. Çay suyu koyacaktım da. Tam olarak ne zaman geleceğini bilmediğim için."

"Olsun canım, doğru söylüyorsun. Aramam gerekirdi," dedi. "Ee anlat bakalım. Danimarka nasıldı?"

"Harbiden çok iyiydi. Çok güzel sahalar vardı. Birkaç maç yaptık. Son gece de dışarı çıktık. Ama en eğlencelisi sınıf partisiydi. O müthişti."

"Hanne de var mıydı orada?" dedi.

"Evet. Müthiş kısmı oydu zaten."

Gülümsedi. Ben de gülümsedim.

Sonra telefon çaldı. İçeri gidip açtım.

"Baban ben."

"Selam," dedim.

"Annen geldi mi?"

"Evet. Onunla mı konuşmak istiyorsun?"

"Yoo, ne konuşayım onunla? Pazartesi günü misafirliğe gelir misin diye soracaktık. Ufak bir yeni ev partisi olacak."

"İsterim tabii. Kaçta?"

"Altıda. Yngve'den haber var mı?"

"Hayır, sanırım Tromøya'da."

"Eğer bir haber alırsan ona söyle o da davetli."

"Olur, söylerim."

"Güzel. Görüşürüz."

Ahizeyi kapadım. Daha birkaç saat önce elini omzuma koymuşken sesi şimdi nasıl bu kadar soğuk çıkabiliyordu?

Mutfağa döndüm, annem çaydanlığa sıcak su dolduruyordu.

"Babam," dedim.

"Öyle mi?" dedi.

"Beni yemeğe davet etti."

"E ne güzel işte, öyle değil mi?"

Omuz silktim.

"Bu yaz ondan hiç haber aldın mı?"

"Hayır, sadece avukatı aradı," dedi, çaydanlığı masaya koyup otururken.

"Avukatı niye aramış?"

"Yani... evi nasıl paylaşacağımızla ilgili. Anlaşamıyoruz, ama endişelenmene gerek yok."

"Gerek yok mu? İstersem endişe edebilirim ama öyle değil mi?" dedim spatulayı tencerenin içine daldırıp sosis, patates ve soğanların bir kısmını tabağa alırken."

"Bir taraf tutmak zorunda değilsin yani. Bunu söylemek istedim." dedi.

"Ben tarafımı seneler önce belirledim," dedim. "Yedi yaşımda tutmuştum ta. O yüzden yeni bir şey değil. Bir sorun da değil."

Çatalımı ısıdan kenarları kıvrılmış sosis parçalarından birine batırıp ağzıma götürdüm ve sosise dişlerimi geçirdim.

"Ama durum göründüğü gibi devam ederse ileride çok paramız olmayacak. Yani sen babandan nafakanı alacaksın tabii. O para senin istediğin gibi kullanman için. Ama ben bu evin ona ait kısmını satın almak zorunda olduğumdan benim için ekonomik olarak zor olacak."

"Bu önemli değil," dedim. "Altı üstü para. Hayatta her şey para değil."

"Öyle." Gülümsedi. "Böyle bakmak lazım hayata, doğru diyorsun."

Yngve ile Arvid saat on gibi geldiler. Arvid başını kapıdan içeri uzatıp bir merhaba dedi ve ayrıldı, Yngve valiziyle koca bir çantayı üç yıldır pek az kullandığı odasına çıkardı.

"Yarın dönmüyorsun değil mi?" dedim tekrar aşağıya indiğinde.

"Yok," dedi. "Uçak ertesi gün. Ama o zaman da gidemeyebilirim. Bekleme listesindeyim."

Oturma odasına geçtik. Hasır koltuğa oturdum, Yngve de kanepede annemin yanına oturdu. Dışarıda iki yarasa kanat çırpıyordu, nehrin ardındaki dağların gölgesinde önce gözden kayboluyor, sonra açık gökyüzünde tekrar beliriyorlardı. Yngve termostan kahve doldurdu.

"Evet," dedi. "Sanırım sorgu zamanı geldi."

Çocukluğumuz boyunca üçümüz oturup sohbet etmiştik, buna alışkındım, ama bunu babam evde yokken ilk kez yapıyorduk ve fark inanılmazdı. Her an içeri dalma ihtimali olmadığını bilmek, bizi ağzımızdan çıkanı tartarak konuşmaya zorlayamayacak olması her şeyi farklı kılmıştı.

O zamanlar da her şeyden konuşurduk, ama konuştuklarımız asla babam hakkında olmazdı, bu adı konulmamış bir kuraldı.

Bunu daha önceden hiç düşünmemiştim.

Ama şimdi de onun hakkında konuşamıyorduk, bu söz konusu değildi.

Neden peki?

Belki bunun sadakat ile ilgisi vardı. Belki de kulağına çalınması ihtimaline karşı duyulan bir korkuyla. Gün içinde ne olursa olsun, asabım ne kadar bozulursa bozulsun onlara bundan asla bahsetmezdim. Yngve'ye söylerdim evet ama üçümüz bir aradayken olmazdı.

Sonra sanki baraj kapakları açılmıştı âdeta. Her şey birdenbire diğer her şeyi dışarıda bırakarak kısa sürede aynı kanala, aynı vadiye dolmuştu.

Yngve kendinden bahsetmeye başladı, çok geçmeden konu konuyu açmaya başlamıştı. Yngve bize süpermarket B-Max açıldığında, elinde bir liste ve biraz parayla alışverişe gönderildiği zamanı anlatıyordu, babam katı bir talimatla ona alışveriş fişini alması gerektiğini söylemişti. Yapmıştı da, ama elindeki tutarla fişte yazan birbirini tutmamıştı ve babam onu bodrum katına götürüp bir temiz dövmüştü. Bisikletinin lastiği patladığı zaman da çok fena dövmüştü onu. Ben, kendi payıma, hiç dayak yememiştim; bir sebepten babam Yngve'ye hep çok daha kötü davranmıştı. Ama bana tokat attığı ve beni bodrum katına kilitlediği zamanları anlattım, ve bu hikâyelerin ana fikri hep aynıydı: Onun öfkesini hep basit ayrıntılar, bütünüyle saçma sapan şeyler tetikliyordu ve aslında hepsi de gülünç şeylerdi. En azından anlatırken bize gülünç geliyordu ve gülmüştük. Otobüste eldivenlerimi unutmuştum, öğrendiğinde bir tokat atmıştı. Holde dingildeyen masaya dayanmıştım ve masa devrildiğinde gelip vurmuştu. Tamamıyla saçma sapandı! Ondan korkarak yaşadım, dedim, Yngve'yse babamın onu ve düşüncelerini şimdi bile kontrol ettiğini söyledi.

Annem bir şey söylemedi. Oturup bir bana bir Yngve'ye bakarak öylece dinledi. Bazen gözleri dalıyordu. Bu olayların hepsini önceden de duymuştu, ama şimdi onlardan bir bombardımana tutulunca ona fazla gelmiş olabilirdi.

"İçinde öyle büyük bir kaos vardı ki," dedi sonunda. "Farkına vardığımdan bile fazla. Onu öfkeliyken çok gördüm elbette. Ama size vururken hiç görmedim. Ben etraftayken hiç yapmadı. Ve siz de bir şey söylemediniz. Onun öfke nöbetlerini telafi etmeye çalıştım. Size başka bir şeyler vermeye..."

"Boş ver anneciğim," dedim. "Biz üstesinden geldik. Geçmişte kaldı artık, bitti gitti."

"Hep konuşmuşuzdur ama değil mi?" dedi. "Ve manipülatifti. *Çok*. Ama bir yandan kendisinin ne olduğunun da *farkındaydı*. Bunu açık açık belli etmişti bana. Bu yüzden ben... hep onun tarafından baktım olan bitenlere. Hep sizinle iletişiminin kötü olduğunu söylerdi, bunun nedeninin de benim, onunla sizin aranızda

durmam olduğunu söylerdi. Ve bir bakıma haklıydı, ne olursa olsun siz hep benim yanıma geliyordunuz. O gelince de gidiyordunuz. Bu konuda hep suçluluk duydum."

"Olan oldu, sıkıntı yok," dedi Yngve. "Ama benim meselem, sen buraya taşınınca benim kendi başımın çaresine bakmak zorunda kalmam oldu. Bana yardım etmemen. On yedi yaşındaydım, lisedeydim ve beş kuruş param yoktu."

Annem derin bir nefes aldı.

"Biliyorum," dedi. "Ona sadık kaldım. Kalmamalıydım. Hatalı davrandım. Bu büyük bir hataydı."

"Aman anne," dedim. "Geçti gitti hepsi. Artık sadece biz varız."

Annem bir sigara yaktı. Yngve'ye döndüm.

"Yarın ne yapalım şimdi?"

Omuz silkti.

"Ne istiyor canın?"

"Yüzmeye mi gitsek?"

"Şehre de inebiliriz? Plakçıları falan dolaşıp kafelerde takılırız?"

Anneme döndü. "Arabayı ödünç alabilir miyim?"

"Evet, alabilirsin."

Annem yarım saat sonra yattı. Düşündüğü tek şeyin anlattıklarımız olduğuna ve yatağına uzanıp onları düşündüğüne emindim. Onun böyle olmasını, bundan acı duymasını istemiyordum, bunu hak etmiyordu, ama yapabileceğim bir şey yoktu.

Oturma odasının öteki tarafındaki tavandan çıtırtılar gelince Yngve bana baktı.

"Sigaraya çıkalım mı?"

Başımla onayladım.

Sessizce koridora çıktık, ayakkabılarımızı ve montlarımızı giydik ve parmak ucunda evin onun uyuduğu diğer tarafına doğru yürüdük.

"Ona sigara içtiğini ne zaman söyleyeceksin?" dedim, çakmaktan çıkan alevin yüzünde titreşmesini ve sönerken canlanan ışıltıyı seyrederken.

Dumanı üflemesini duydum.

"Sen ne zaman söyleyeceksin?"

"Ben on altı yaşındayım. Benim sigara içmem yasak. Ama sen yirmi yaşındasın oğlum."

"İyi öyle olsun bakalım."

Alınmıştım, bahçeye doğru birkaç adım yürüdüm. Patates tarlasının sonundaki beyaz çiçekli çalılıktan çok ağır bir koku geliyordu. Neydi adı bunların sahi?

Gökyüzü açıktı, nehrin ötesindeki orman koyu.

"Annemle babamı birbirine sarılırken gördün mü hiç?"

Ona doğru geri yürüdüm.

"Hayır," dedim. "Gördüysem de hatırlamıyorum. Sen gördün mü?"

Yarı karanlıkta başını öne salladı.

"Bir kez. Hove'deyken, demek ki beş yaşında olmalıyım. Babam anneme öyle çok bağırmıştı ki annem ağlamaya başlamıştı. Mutfakta durmuş ağlıyordu. Babam oturma odasına gitti. Sonra geri geldi ve sarılıp onu teselli etti. Bir tek o zaman gördüm."

Ağlamaya başladım. Ama karanlıktı, hiç ses çıkarmadım, böylece fark etmedi.

Şehre doğru yola çıkmadan önce annemin yanına gittim. Ellerinde kocaman eldivenlerle bahçede dolanıp, çiçek yataklarını buduyordu.

"Bana biraz para verebilir misin?" dedim. "Elimdeki tüm parayı Danimarka'da harcadım."

"Bakayım bende ne kadar var," dedi ve çantasını almak için içeri gitti. Peşine takıldım.

"Elli yeter mi?" dedi, bana cüzdanından yeşil bir banknot uzatırken.

"Yüz verebilir misin? Bir iki plak almayı düşünüyordum."

Bozukları saydı.

"Doksan. Bu kadar var maalesef."

"Onunla idare edeceğim o hâlde," dedim, çakıldan garaj yolu-

nun üstünde rölantide bekleyen araca döndüm ve Ray-Banlerini takmış Yngve'nin yanındaki koltuğa oturdum.

"Param olunca ben de kendime bunlardan alacağım," dedim gözlüklerini göstererek.

Yokuş aşağı sürmeye başladı.

"Okul kredin yatınca alırsın kendine," dedi.

"Daha ona *iki* sene var."

"O zaman çalışacaksın. Boen'de parke dizebilirsin, ya da artık her ne yapıyorsan."

"Albüm eleştirisi yazarım diyordum," dedim. "Gruplarla röportaj yapmak falan."

"Aa?" dedi. "Fena fikre benzemiyor. Nere için?"

"*Nye Sørlandet*'e."

Dar yol boyunca ağaçlar altında sürdük arabayı, eski beyaz evlerin yanından geçtik, nehir altımızda ışıl ışıldı. Şelaleye vardığımızda, şelalenin yanında uçurumun başında birilerini gördüm, Yngve'ye döndüm.

"Sonrasında yüzmeye gidelim. Vakit kalırsa tabii," dedim.

"Olabilir aslında," dedi. "Hamresanden'de mi?"

"Ee-veet."

"Orada dondurmacı var mı?"

"Tabii ki var. Hatta soft dondurma bile olabilir."

Yngve'yi Platebørsen'e, şehrin eski borsa binasındaki plakçıya götürdüm, durumun verdiği keyfin tadını çıkartıyordum, artık her şeyi bilen ve neyin nerede iyi olduğunu gösteren bendim.

Bir plağı aldı eline. "Sende bu var mı?"

"Yok? Nedir o?"

"The Church. *The Blurred Crusade. Mutlaka* edinmelisin."

"Tamam. Alırım."

Yanımda indirimdeki plaklardan bir tane almak için de yeterli para vardı ve *Talking Heads' 77* aldım. Yngve plak alabilmek için eğitim kredisinin yatmasını beklemek zorundaydı.

Kütüphanenin dışındaki kafeteryaya oturup kahve sigara yaptık.

Tanıdık birileri gelse keşke diye içimden geçirdim, böylece Yngve şehirde hiç arkadaşımın olmadığını düşünmez ve arkadaşlarım da beni Yngve'yle otururken görmüş olurdu.

Ama bugün şehirde tanıdık kimse yok gibiydi.

"Annem Noel'de plakları nereden almıştı?" diye sordu Yngve. "Hatırlıyor musun?"

Noel için Yngve'ye The The'nın ilk albümünü almıştı annem, bana da Chameleons'ın *Script of the Bridge* albümünü. Chameleons'ı hiç duymamıştım ama tek kelimeyle muhteşemlerdi. Yngve de The The için aynı şeyi düşünüyordu. Annemin bu işi nasıl yaptığını bir türlü anlayamamıştık. Burada pop müzik dünyasını Yngve ve benden daha sıkı takip eden insan yok gibi bir şeydi. Ya işte, demişti, bir plakçıya gitmiş, önce Yngve'yi sonra da beni tarif etmiş ve görevli de bu iki plağı çıkarıp vermişti.

Ben hangi dükkân diye sormuştum, söylemişti, ben de Noel'de bir uğramıştım. Tezgâhın arkasında Harald Hempel vardı. O zaman çakmıştım durumu. Lily ve Gigolos grubu ile çalıyordu ve iyi müzik dendiğinde bilmediği bir şey varsa, o şey zaten bilinmeye değer değildi.

"Dronningensgate'de dükkân," dedim. "Gidelim mi?"

"Hadi bir turlayalım istersen?"

Arabayla son dükkândan ayrılırken sonraki bloktaki bir binayı işaret ettim.

"*Nye Sørlandet* burası. Sana bahsettiğim gazete."

Yngve yanından geçerken binaya göz attı. "Küçük görünüyor," dedi.

"Yani, buranın en büyük ikinci gazetesi. Arendal'ın *Tiden*'i gibi bir şey."

Elvegaten'e doğru, babamın şimdi oturduğu yere şöyle bir baktım onu görebilir miyim diye. Ama göremedim.

"Sence hangisi daha iyi?" dedim. "Bir başvuru dilekçesi yazmak mı yoksa yüz yüze görüşmek mi?"

"Yüz yüze görüşmek."

"Peki. Öyle yapayım o zaman."

"Bu arada Simple Minds geliyormuş duydun mu? Drammenshallen'e."

"Harbi mi?"

"Evet. Daha var gerçi ama biletler yakında satışa çıkacak. Onları mutlaka canlı dinlemelisin."

"Peki. Sen gidecek misin?"

"Bana çok uzak, ayrıca çok pahalı. Ama sana bir trenlik mesafede."

"Evet," dedim ve arkama yaslandım. Arabayla giderken burada hiç yol olmasa, hiçbir ev olmasa nasıl olurdu diye hayal etmeye çalıştım; bir zamanlar olduğu gibi. Uçsuz bucaksız, belki içine nüfuz edilemez el değmemiş koylar, körfezler, ormanlar. Hamresanden plajı nehir ve koy etrafındaki bir kum şeridinden ibaretti. Ne bir karavan, ne bir çadır, ne bir kulübe, ne bir kabin, ne de insan. Ne bir dükkân, ne bir benzin istasyonu, ne bir ev, ne bir şapel ne de başka bir şey. Sadece orman, dağ, kumsal ve deniz.

Akıl almaz bir tasavvurdu.

"Hamresanden'i boş verelim, olur mu?" dedi Yngve. "Annem muhtemelen akşam yemeğini hazırlamış bekliyordur."

"Tamam," dedim. "Ben de eve gidip Church plağını dinlemek istiyordum zaten."

İnsanlar giderken, annemin üzüldüğü şekilde üzüldüğüm olmuyordu hiç. Belki bir tek Yngve'de oluyordu. Ama o zaman da üzgün olmuyordum, öyle çok bir duygu yoğunluğu olmuyordu, daha çok bir tür melankoli duyuyordum.

Bu yüzden annem Yngve'yi arabayla Kjevik'e götürürken onlara katılmadım, onun yerine Jan Vidar'a pedal çevirdim ve onunla beraber yüzüp bir saat kadar takıldığımız nehre gittim. Ani akıntılara karşı kulaç attık, sonra yosun tutmuş kaygan taşlardan karşı koymanın imkânsız olduğu alttaki akıntıya atladık, tek yapman gereken kendini akıntıya bırakmak, birkaç kulaç atıp yönünü sabırla kıyıya doğru çevirmekti.

Sonra kollarımız iki yana açık, bir kayanın üzerine serilip güneşte kuruduk, ayakkabılarımız yanı başımızda, Jan Vidar'ın gözlükleri de ayakkabısının içindeydi.

O gün Merethe ve Gunn de oradaydı. İkisi de bikinileriyle akıntının ortasındaki kayada uzanıyorlardı. Onların varlığı bizi heyecanlandırmıştı, her ne kadar sessizce yatıyor olsak da nabzımız tavan yapmıştı. Etkileri doğaya aykırıydı. En azından ben öyle hissediyordum.

Merethe'nin bikinisi kırmızıydı.

Bizden iki yaş küçüktü, daha sekizinci sınıftaydı, dokuza geçmişti, ama ne fark ederdi ki?

Onunla çıkamazdım, ama bedenim sanki umursuyor muydu bunu?

Of, orada uzanıp onu kesmek ne kadar da çileden çıkarıcıydı. Uzandığı kayanın üstüne yayılmış kalçalarını görmek, bacaklarının arasındaki bölgeyi görmek, üzerine sımsıkı yapışan kırmızı kumaş. Ve, of evet göğüslerini.

Ayağa kalktığımızda bizi görmelerini ve bizimle aynı şeyi düşündüklerini umduk. Ama öylesine baymış, öylesine görmüş geçirmiş görünüyorlardı ki, biz, Jan Vidar ile Karl Ove bile onlar için yeterince iyi değildik.

Yukarılarındaki çağlayana tırmandık, akıntının ortasına doğru yüzdük, akıntının hızıyla aşağıya derin ve geniş nehre doğru sürüklendik.

Göz ucuyla bile bakmadılar.

Buna alışkındık gerçi. Böyle peş peşe üç yaz geçirmiştik. İçimde bir sancı vardı ve Jan Vidar'ın da aynı durumda olduğunu düşünüyordum. En azından o da benim gibi, uzandığımız kayanın üstünde kıvranıyordu.

Bir gün şansımızın açılacağı tesellisini bırakmıştık artık çünkü açılacağına inanmıyorduk.

Danimarka'da elime geçen fırsatı neden mahvetmişlerdi?

Ne pis bir oyundu o öyle. Ellerine çok az şey geçmişti, mahvettikleri şeyin önemi benim için bu kadar büyükken ellerine topu topu birkaç kahkaha geçmişti.

Bu olayı Jan Vidar'a anlattım.

Güldü.

"Hak etmişsin oğlum. Bir kere böyle hassas bir mevzuyu Bjørn ve Jøgge'ye niye anlatırsın ki?"

"Her şeyi planlamıştık," dedim. "Her şeyi ya! Müthiş gidiyordu! Ve sonra... elde var sıfır."

"Kız güzel miydi bari?"

"Evet, güzeldi. Hem de çok güzeldi."

"Hanne'den bile mi?"

"Hayır, hayır, kıyas kabul etmez. Elmayla armut gibi."

"Ne?"

"Hanne'yi, becermeyi planladığım bir Danimarkalı kızla mukayese edemezsin. Anlamış olman lazım bunu."

"Hanne'yle ne yapacaksın ki?"

"Öncelikle onun hakkında bu şekilde konuşmayacağım."

Gülümsedi ve gözlerini yumdu.

Ertesi gün akşamüstü babamlara gittim. Beyaz bir gömlek, siyah pamuklu pantolon ve beyaz basketlerimi giymiştim. Sadece gömlek giydiğim her defasında hissettiğim gibi kendimi tamamen çıplak hissetmemek için yanıma bir ceket aldım ama hava ceket giymek için çok sıcak olduğundan onu asma yerinden tutup omzuma attım.

Lundsbroa Köprüsü'nden sonra otobüsten inip yaz tenhalığındaki mahmur sokaktan, babamların tuttuğu ve benim de o kış kaldığım eve doğru yürüdüm.

Vardığımda arka bahçede mangal yakmak için kömürün üstüne gaz yağı döküyordu. Üstü çıplaktı, mavi yüzme şortunu ve bağcıksız salaş spor ayakkabısını giymişti. Hiç onun tarzı değildi.

"Selam," dedi.

"Selam," dedim.

"Gel otur."

Duvar kenarındaki bankı işaret etti başıyla.

Mutfak penceresi açıktı, içeriden tabak çanak şıngırtısı geliyordu.

"Unni içeride meşgul," dedi. "Gelir birazdan."

Bakışları donuktu.

Bana doğru bir adım attı, masadan çakmak alıp kömürü tutuşturdu. Mangalın tabanından titrek, neredeyse şeffaf mavi bir alev yükseldi. Sanki kömüre hiç temas etmiyormuş gibi duruyordu, sanki üzerinde yüzüyor gibiydi.

"Yngve'den haber var mı?"

"Evet," dedim. "Bergen'e gitmeden önce bir uğradı."

"Buraya uğramadan gitti yani," dedi babam.

"Sana da uğramak istediğini söylemişti ama vakti olmadı."

Babam alevleri seyretti, daha şimdiden alçalmıştılar. Sonra döndü ve yanıma gelip bir kamp sandalyesine oturdu. Nereden çıktığını anlamadığım bir şişeden kendine bir kadeh kırmızı şarap doldurdu. Yerde yanında duruyor olmalıydı.

"Ben de günün yorgunluğunu biraz şarapla atıyordum," dedi. "Malum yaz ayındayız."

"Evet," dedim.

"Annenin hoşuna gitmedi bu," dedi.

"Öyle mi?" dedim.

"Yo, yo, yo," dedi. "İyi değil bunlar, bilirsin."

"Bilmiyorum," dedim.

"Öyle öyle," dedi kadehini tek seferde bitirerek.

"Gunnar etrafta dolanıp ortalığı kolaçan ediyor," dedi. "Sonra doğruca babaannenle dedenin yanına gidip gördüklerini anlatıyor."

"Eminim sadece ziyaretine gelmiştir," dedim.

Babam yanıt vermedi. Kadehini doldurdu.

"Gelmiyor musun artık Unni?" diye bağırdı. "Oğlum geldi!"

"Tamam, geliyorum," diye seslendi içeriden.

"Hayır, bizi gözlemliyordu," diye tekrarladı. "Sonra gidip babaannenle dedene yalakalık yapıyor."

Elinde kadehle gözlerini ileriye dikti.

Yüzünü bana çevirdi.

"İçecek bir şey ister misin? Kola? Dolapta olacaktı sanki. Git Unni'ye sor."

Ayağa kalktım, uzaklaşacağıma sevinerek.

Gunnar makul, adil bir adamdı, her bakımdan düzgün ve usturupluydu, hep öyle olmuştu, bu konuda hiçbir şüphe yoktu. O hâlde babamın bu saldırganlığı durduk yerde nereden çıkmıştı?

Bahçedeki aydınlıktan sonra mutfağa girince başta önümü göremedim. İçeri girdiğimde Unni bulaşık fırçasını tam elinden bırakıyordu, bana doğru yürüyüp sarıldı.

"Seni görmek ne güzel Karl Ove." Gülümsedi.

Gülümsemesine gülümseyerek karşılık verdim. Sıcakkanlı bir insandı. Onunla karşılaştığım zamanlarda mutluydu, mutluluk yüzüne neredeyse kıpkırmızı yansıyordu. Üstelik bana bir yetişkin gibi davranmıştı. Bana yakın olmak istiyor gibiydi. Bense bundan hem hoşnuttum hem de hoşnutsuzdum.

"Seni de," dedim. "Babam dolapta kola gazoz bir şeyler var demişti de."

Buzdolabının kapağını açtım, kola şişesini çıkardım. Unni bir bardak kurulayıp bana uzattı.

"Baban iyi bir adam," dedi. "Ama sen bunu zaten biliyorsun."

Yanıt vermedim, sadece gülümsedim, ve vermediğim yanıtın bir tür inkâr olarak algılanmadığından emin olunca dışarı çıktım.

Babam hâlâ orada oturuyordu.

"Annen ne söyledi?" diye sordu, havaya sorar gibi.

"Ne hakkında?" dedim ve oturdum, kolanın kapağını açtım ve bardağı öyle çok doldurdum ki kendimden uzaklaştırmak zorunda kaldım, köpükler taşın üzerine taştı.

Babam farkına bile varmamıştı!

"Yani işte boşanma konusunda," dedi.

"Özel bir şey söylemedi," dedim.

"Kesin canavar benimdir," dedi. "Oturup bu konuyu konuşuyor musunuz hiç?"

"Hayır, hem de hiç. Yemin ederim."

Sessizlik oldu.

Parlak gün ışığının altında, beyaz ahşap çitin üstünden, yer yer yeşilimtırak nehrin kimi kısımları ve diğer taraftaki evlerin çatıla-

rı görünüyordu. Her yerde ağaçlar vardı, normalde hiç dikkatini vermediğin, varlıklarını fark ettiğin ama köpek ya da kediler gibi yanından öylesine geçip gittiğin, üstünde asla tam anlamıyla büyük bir etki bırakmayan yaratımlar vardı; ama aslında bırakıyorlardı, eğer meseleye biraz kafa yorarsan, çok daha nefes kesen ve ayaklarını yerden kesen bir şekilde mevcuttular.

Mangaldaki alevler tamamen kaybolmuştu. Bazı mangal kömürleri turuncu turuncu parlıyordu, bazıları grimsi beyaz kof toplara dönüşmüştü, bazıları da önceki hâlleri kadar siyahtı. Acaba sigara içebilir miyim diye aklımdan geçirdim. Ceketimin iç cebinde bir paket sigara vardı. Verdikleri partide sıkıntı olmamıştı. Ama şimdi durum aynı değil gibiydi.

Babam içti. Başının yan taraflarındaki gür saçlarını elleriyle hafifçe düzeltti. Kadehini doldurmaya başladı ama kadehin sadece yarısı doldu, şişe boşalmıştı. Kadehi önüne kaldırıp etiketini inceledi. Sonra ayağa kalktı ve içeri gitti.

Ona karşı elimden geldiğince iyi olmam gerektiğini düşündüm. O ne yapmış olursa olsun, ben iyi bir oğul olacaktım.

Bu karar denizden esen ani bir rüzgârla aynı anda geldi, ve tuhaf bir şekilde bu iki fenomen içimde birbiriyle kenetlendi, onda taze bir şey vardı, bütün gün sürmüş pasifliğin üstüne gelen bir rahatlama.

Geri döndü, kadehini doldurmadan önce kadehinde kalanı içti.

"Ben iyiyim şimdi Karl Ove," dedi otururken. "Birlikte çok güzel vakit geçiriyoruz."

"Belli oluyor," dedim.

"Evet," dedi, ilgisizce.

Babam mangalda biraz biftek pişirip onları Unni'nin temiz, beyaz bir masa örtüsü serip üstüne yeni tabak ve bardaklarla kurduğu sofraya, salona getirdi. Neden dışarıda oturmadığımızı bilmiyordum, ama komşulardan kaynaklanabiliyor olacağını tahmin ettim. Babam yemek yemek gibi özel durumları başkalarının görmesini sevmezdi.

Birkaç dakikalığına ortadan kayboldu ve partide giydiği süslü beyaz gömleği ve siyah pantolonunu giymiş olarak döndü.

Biz dışarıdayken Unni brokoli haşlamış, fırına patates vermişti. Babam kadehime kırmızı şarap doldurdu, yemekle birlikte bir kadeh içebileceğimi söyledi, daha fazla değil.

Yemeği övdüm. Et bu kadar iyiyken mangalın baharatı kararındaydı.

"Şerefe," dedi babam. "Unni'nin şerefine."

Kadehlerimizi kaldırıp birbirimize baktık.

"Ve Karl Ove'ye," dedi Unni.

"E bir şerefe de kendime alırım," dedi babam gülerek.

Bu gevşediğim ilk andı, içime bir sıcaklık yayılmıştı. Babamın gözünde ani bir ışıltı belirmişti ve yemeğimi sevinçten içim içime sığmayarak yedim.

"Keyfimiz öyle yerinde ki, ikimizin de," dedi babam, kolunu Unni'nin boynuna atarak. Unni güldü.

Daha önceleri hiç *keyifli* gibi bir sözcük kullandığını duymamıştım.

Kadehimi inceledim, boştu. Tereddüt ettim, tereddüt ettiğimin farkına vardım, gerginliğimi saklamak için küçük kaşığı patatesin içine bıraktım ve sanki normal bir şey yapıyormuş gibi masadaki şişeye uzandım.

Babam fark etmedi, kadehi çabucak bitirip kendime yenisini doldurdum. Bir sigara sardı, Unni de bir sigara sardı. Sandalyelerinde arkalarına yaslandılar.

"Bir şişe daha açmalıyız," dedi ve mutfağa gitti. Döndüğünde kolunu Unni'nin boynuna doladı.

Ceketimden paketi çıkardım, oturup bir tane yaktım.

Babam bunu da fark etmedi.

Ayağa kalktı ve banyoya gitti. Yalpalıyordu. Unni bana gülümsedi.

"Bu sonbahar lise birlere Norveççe dersine giriyorum," dedi. "Belki bana bir iki tüyo verebilirsin? Benim için ilk olacak."

"Tabii, verebilirim."

Gülümsedi ve gözlerimin içine baktı. Gözlerimi kaçırdım ve şaraptan bir yudum daha aldım.

"Çünkü sen edebiyatla ilgilisin, öyle değil mi?" dedi.

"Yani," dedim. "Diğer bir sürü şey kadar."

"Ben de," dedi. "Ama senin yaşındayken o kadar okumuyordum."

"Anladım," dedim.

"Her şeyi şöyle bir kurcalardım. Bir tür varoluşsal arayıştı sanırım. Ki o dönem en yoğun dönemimdi."

"Hım," dedim.

"Birbirinizi bulmuşsunuz anlaşılan?" dedi babam arkamdan. "İyi, iyi. Unni'yi tanıman lazım Karl Ove. Öyle iyi bir insan ki. Hep gülüyor. Değil mi, Unni?"

"Her zaman değil." Güldü.

Babam oturdu, kadehinden bir yudum aldı ve böyle yaparken gözleri bir hayvanınki kadar boş bakıyordu.

Öne eğildi.

"Sana her zaman iyi bir baba olamadım Karl Ove. Böyle düşündüğünü biliyorum."

"Hayır, öyle düşünmüyorum."

"Aptalca cevapları bırakalım artık. Eskiden olduğu gibi rol yapmak zorunda değiliz. Sana hep iyi bir baba olamadığımı düşünüyorsun. Ve haklısın. Çok hatalarım oldu. Ama bilmen gerekir ki her zaman elimden gelenin en iyisini yaptım. Gerçekten!"

Önüme baktım. Son kısmı yakarırcasına söylemişti.

"Doğduğun zaman bacaklarından birinde sorun vardı. Biliyor muydun?"

"Çok az bahsetmiştiniz," dedim.

"O gün hastaneye koştum. Ve onu gördüm, tersine bükük bacağını! Sonra alçıya almışlardı biliyor musun, bütün bacağın alçıyla kaplı bir hâlde öylece mini minnacık yatıyordun. Sonra alçı çıktığında, sana masaj yapmıştım. Birkaç ay boyunca her gün kaç kez. Yapmak zorundaydık, yürüyebilmen için. Bacağına masaj yaptım Karl Ove. O zamanlar Oslo'da oturuyorduk, biliyorsun."

Yanaklarından yaşlar akmaya başladı. Hemen Unni'ye baktım, o da ona dönmüştü, elini sıktı.

"O zaman hiç paramız da yoktu," dedi. "Çıkıp böğürtlen toplamamız ve ayın sonunu getirebilmek için benim balık tutmam gerekiyordu. Bunları hatırlıyor musun? Şimdi olduğumuz şeyi düşünürken bunları da düşünmelisin. Ben elimden gelenin en iyisini yaptım, bundan başkasına inanmamalısın."

"Öyle yapıyorum zaten," dedim. "Çok şeyler yaşandı evet, ama o kadar kötü şeyler değildiler."

Hızla başını kaldırdı.

"ÖYLEYDİLER!" dedi. "Öyle deme!"

Sonra parmaklarının arasındaki sigarayı fark etti. Masadan çakmağı aldı, sigarasını yakıp arkasına yaslandı.

"Ama en azından şimdi çok keyifli vakit geçiriyoruz," dedi.

"Evet," dedim. "Harika bir yemekti."

"Biliyorsun Unni'nin de bir oğlu var," dedi babam. "Seninle hemen hemen aynı yaşlarda."

"Şimdi onu boş verelim," dedi Unni. "Şimdi Karl Ove var."

"Ama eminim Karl Ove duymak isteyecektir," dedi babam. "Kardeş gibi olacaklar. Öyle değil mi? Değil mi, Karl Ove?"

Başımı öne salladım.

"İyi bir çocuk. Bir hafta önce tanıştık," dedi.

Mümkün mertebe çaktırmadan kadehimi doldurdum.

Yemek odasında telefon çaldı. Babam telefona bakmak için ayağa kalktı.

"Ups!" dedi dengesini kaybetmek üzereyken. Sonra telefona da, "Geldik, geldik, uzatma," dedi.

Ahizeyi kaldırdı.

"Selam Arne!" dedi.

Yüksek sesle konuşuyordu, istesem söylediği her şeyi duyabilirdim ama istemiyordum.

"Şu aralar aşırı baskı altında," dedi kısık sesle Unni. "Böyle biraz atması lazım üstünden yükü."

"Anlıyorum," dedim.

"Yngve'nin gelememesi kötü oldu," dedi.

Yngve mi?

"Bergen'e dönmesi gerekiyordu," dedim.

"Evet, tabii ki arkadaşım, eminim anlıyorsundur!" dedi babam.

"Arne kim?" dedim.

"Bir akrabam," dedi. "Yazın buluştuk. Çok iyi insanlar. Mutlaka tanışmalısın."

"Peki," dedim.

Babam döndü ve şişenin bitmek üzere olduğunu gördü.

"Hadi biraz konyak içelim ya?" dedi. "Sindirime iyi gelmez mi?"

"Sen konyak içmiyorsun değil mi?" diye sordu Unni, bana bakarak.

"Yok, çocuk ağır içki içemez," dedi babam.

"Daha önce konyak içtim," dedim. "Yazın. Futbol eğitim kampında."

Babam bana gözlerini dikti. "Annen biliyor mu?" dedi.

"Annesi mi?" dedi Unni.

"Bir kadeh içebilirsin, ama o kadar," dedi babam gözlerini Unni'ye dikerek. "Olmaz mı?"

"Olur," dedim.

Konyağı ve kadehleri çıkardı, kadehleri doldurdu ve yola, havadaki cılız aydınlığın karşıdaki evlerin beyaz duvarları üzerinde bir tül gibi asılı durduğu yere bakan pencerenin altındaki derin, beyaz koltuğa oturup arkasına yaslandı.

Unni kolunu babamın omzuna atıp bir elini de göğsüne koydu. Babam gülümsedi.

"Bak ne kadar şanslıyım Karl Ove," dedi.

"Evet," dedim ve konyak dilime değdiği anda irkildim. Ta omuzlarım titredi.

"Ama tepesi attı mı da fenadır biliyor musun?" dedi. "Değil mi?"

"Orası kesin," dedi gülümseyerek.

"Bir seferinde şu duvara çalar saat fırlatmıştı," dedi.

"İçimdekini hemen söylemeyi severim," dedi Unni.

"Annen gibi değil," dedi.

"Sürekli onun hakkında konuşmak zorunda mısın?" dedi Unni.

"Yo, yo, yo, hiç de değil. Bu kadar alıngan olma canım. Sonuçta o ikimizin oğlu," dedi, başıyla beni işaret ederek. "Bu benim oğlum. Bizim de konuşabilmemiz gerek."

"Peki," dedi Unni. "Siz konuşun. Ben yatıyorum." Ayağa kalktı.

"Ama Unni..." dedi babam.

Unni yan odaya geçti. Babam da ayağa kalkıp yavaşça ve hiçbir yere bakmadan peşinden gitti.

İçeriden seslerini duydum, kısık ve öfkeliydi. Kadehimdeki konyağı bitirdim, tekrar doldurdum ve şişeyi dikkatle aynı yerine koydum.

Hayda.

Bağırdı.

Sonrasında geri geldi.

"Son otobüs kaçta demiştin?" dedi.

"On biri on geçe," dedim.

"Saati çok yaklaşmış," dedi. "Bence çıksan iyi olur, anca yetişirsin."

"Peki," dedim ve ayağa kalktım. Sendelememek için bir bacağımı diğerinden biraz daha uzağa basmam gerekti. Gülümsedim.

"Çok teşekkür ederim," dedim.

"Arayı açmayalım," dedi. "Artık bir arada yaşamıyor olsak da bu bir şeyi değiştirmemeli. Önemli olan budur."

"Evet," dedim.

"Anlıyor musun?"

"Evet. Arayı açmamak önemli," dedim.

"Benimle dalga geçmiyorsun değil mi?" dedi.

"Hayır, hayır," dedim. "Artık boşandığınız için bu özellikle önemli."

"Evet," dedi. "Seni ararım. Şehre indiğin zamanlar uğra. Tamam mı?"

"Tamam," dedim.

Ayakkabılarımı giyerken düşecek gibi oldum ve dengemi duvara yaslanarak buldum. Babam koltuğa oturmuş içmeye devam ediyordu, hiçbir şeyi fark etmemişti.

"Hadi hoşça kal!" dedim ve kapıyı açtım.

"Hoşça kal," dedi babam içeriden ve ben karanlığa adım atıp otobüs durağına doğru yürümeye başladım.

Otobüs gelene kadar belki on beş dakika bekledim, oturup sigara içtim ve üstümdeki yıldızları seyredip Hanne'yi düşündüm.

Yüzünü gözümün önüne getirdim.

Gülüyordu, gözleri parlıyordu.

Kahkahasını duyabiliyordum.

Neredeyse hep gülüyordu. Gülmediği zamanlardaysa kahkaha baloncukları beliriyordu sesinde.

Muhteşem! diyordu genellikle bir şey saçma ya da komikse.

Ciddi olduğu zamanlarda nasıl göründüğünü düşündüm. Sanki benim sahamda olurdu zamanlar ve etrafını sarmış devasa kara bir bulut olduğumu, her zaman ondan daha büyük olduğumu düşünürdüm. Ama sadece ciddiyken, başka zamanlar asla.

Hanne'yle beraberken, ben de neredeyse sürekli gülüyordum.

Ah o küçük burnu!

Kadınsı olmaktan ziyade kız çocuğu gibiydi, benim adamsı olmaktan ziyade çocuksu olduğum gibi. Ona kediye benzediğini söylerdim. Ve doğruydu bu, hareketlerinde, bir o kadar da yumuşaklığında, kedimsi, insana sırnaşmak isteyen bir yan vardı.

Kahkahasını duyabiliyordum, ve sigara içip yıldızlara bakıyordum. Sonra evlerin arasından kayarcasına tırmanan otobüsün derin uğultusunu duydum, bir fiskeyle sigaramı yola fırlatıp ayağa kalktım, cebimdeki bozuk paraları sayıp otobüse binerken şoföre uzattım.

Ah otobüslerin geceleri o kısık ışıkları ve kısık sesleri. Her biri kendi dünyasına dalmış tek tük yolcular. Dışarıda karanlıkta akıp giden manzara. Motor uğultusu. Orada oturup tanıdığın en iyi insanları, yani kalbine en yakın olanları düşünürken, sanki bu dünyanın dışındanmışçasına sadece orada ve o anda kalmak istiyorken ve bir yerden diğerine yolculuk ediyorken, işte ancak o zaman bu dünyada ve şimdide olmaz mıydın?

Ah, o genç kızı seven genç delikanlının şarkısı değil mi bu? "Aşk" gibi bir sözcüğü kullanmasına izin var mı? Hayat hakkında hiçbir şey bilmiyor, onun hakkında hiçbir şey bilmiyor, kendisi hakkında hiçbir şey bilmiyor. Tek bildiği, hayatında daha önce hiçbir şeyi böylesine bir kudrette ve berraklıkta hissetmemiş olduğu. Her şey canını acıtıyor, ama hiçbir şey onun kadar iyi değil. Ah, bu şarkı on altı yaşında olmak ve bir otobüste oturup onu, o biriciği düşünmekle ve duygularının yavaş yavaş zayıflayacağını ve solacağını, hayatın, o an uçsuz bucaksız gibi duran ve her şeyi kapsayan bu hayatın merhametsizce gitgide küçüleceğini, baş edilebilir olacağını, belki artık canını acıtmayacağını ama o eski tadından da eser kalmayacağını bilmemekle ilgili.

*

Bunu ancak kırk yaşında bir adam yazabilirdi. Şimdi kırk yaşındayım, babamın o zamanki yaşında, Malmö'deki dairemizde oturuyorum, ailem etrafımdaki odalarda uyuyor. Linda ile Vanja bizim yatak odamızda, Heidi ile John çocuk odasında, çocukların anneannesi Ingrid oturma odasındaki bir yatakta. Tarih 25 Kasım 2009. 80'lerin ortaları 50'ler kadar uzak. Ama bu hikâyedeki insanların çoğu hâlâ hayatta, Jan Vidar hayatta, Jøgge hayatta. Annem, abim, Yngve –daha iki saat önce telefonda bu yaz Korsika'ya gitmeyi planladığımız tatili konuştuk, o, çocuklarıyla birlikte, ben de Linda ve bizimkilerle birlikte– hâlâ hayatta. Ama babam öldü, onun anne ve babası da öldü.

Babamdan arta kalan eşyalar arasında üç defter ve bir günlük vardı. Üç yıl boyunca gün içinde karşılaştığı, telefonla konuştuğu herkesin isimlerini yazmıştı, Unni'yle yattığı her seferi ve ne kadar içtiğini. Yaptığı şeyleri yazdığı bölümler de vardı ama nadirdi.

"K.O. uğradı" sık geçiyordu.

Bu bendim.

Bazen "K.O. neşeliydi" yazmıştı ona uğradığım günlerin sonunda.

Bazen "güzel sohbet".
Bazen "düzgün ortam".
Bazen hiçbir şey.

Gün boyunca konuştuğu ve karşılaştığı herkesin isimlerini neden not aldığını, neden bütün kavgaları ve barışmaları kaydettiğini anlıyordum, ama ne kadar içtiğini niye belgelendirdiğini anlamıyordum. Sanki kendi sonunu kayıtlara geçiyordu.

*

Tatil sonrası okula tekrar başladığımda sanki her şey başa sarmış gibiydi; önceki sene liseye başlayışımdaki gibi olmuştu her şey. Sınıf yeni, öğrenciler ve öğretmenler yabancıydı. Tek fark ilk sınıfta yirmi altı kız varken şimdikinde yirmi dört kız olmasıydı.

Aynı yere, yani kürsüden bakınca en arka sol köşeye oturmuştum ve aynı şekilde yaklaşıyordum olaylara: Derslerde söz alıyor, öğretmenlerin söylediklerini tartışıyor, din ya da politika konularında diğer öğrencilerle kavgaya tutuşuyordum. Teneffüslerde herkes ait olduğu gruba, önceden tanıdıkları arkadaşlarına katılıyordu ve ben de bütün fiziksel ve zihinsel gücümü tek başıma kalmanın getirdiği utançtan kaçınmak için harcıyordum.

Örneğin kütüphaneye gidip yirmi yaşındaki yazar Erik Fosnes Hansen'in *Şahin Kulesi* gibi kitaplarını okuyordum, yirmi olmama sadece dört yıl daha var, diye düşünüyordum, o zaman belki benim de ismim bir kitabın kapağını süsleyecekti. Sınıfta sıramda oturup ödev yapıyormuş gibi yapıyordum. Okulun karşısındaki benzin istasyonuna gidip bir şey alıyordum, ne bulursam, bu çoğunlukla bir Oslo gazetesi oluyordu çünkü diğerleri etraftayken okuyamıyordum ve bu da bitmek bilmez uzunluktaki öğle arasında kafeteryada tek başıma oturmak için geçerli bir gerekçeydi. Ya da sanki birini arıyormuş gibi yapıyordum. Merdivenlerden bir yukarı bir aşağı, uzun koridorlar boyunca, bazen Gimlehallen'e ya da ticaret lisesine kadar dere tepe yürüyüp uydurma bir kişiyi arıyordum. Ama genelde girişte durup sigara içiyordum, çünkü bu hareket do-

ğası gereği hakkım olan yeri kendiliğinden belirliyor ve bana orada bulunmak için bir sebep veriyordu, ayrıca orada başkaları da oluyordu, şüphe duyanlar için, "arkadaşlarım".

Hiç arkadaşım yokmuş gibi görünmekten korkmam sebepsiz değildi. Bir gün duyuru panosunda bir ilan asılıydı. Öğrencilerden biri şehre yeni taşınmıştı, okuldan kimseyi tanımıyordu ve arkadaş edinmek istiyordu, eğer ilgilenen olursa ertesi gün bayrak direğinin önünde saat on ikide onunla buluşabilirim, yazmıştı.

Ertesi gün on ikide bayrak direğinin etrafı öğrenci kaynıyordu. Herkes bu arkadaşı olmayan varlığı gözlemlemek istiyordu, tabii ki kimse gelmedi.

Bu bir numara mıydı? Yoksa arkadaşı olmayan bu varlık kalabalığı görünce çekinmiş miydi?

Onunla beraber acı çektim, artık her kimse.

Bir gün Nye Sørlandet gazetesine gidip müzik bölümünden sorumlu kişiyle görüşmek istediğimi söyledim. Steinar Vindsland diye birinin odasını gösterdiler. Siyah, gür saçlı genç biriydi, saçları Simple Minds'ın bas gitaristi tarzı, ense ve yanlardan kısa kesilmişti, çenesinde kirli sakalı ve gözlerinde bir parıltı vardı. Kim olduğumu ve ne istediğimi anlattım.

"Yani bizim kadrolu bir plak eleştirmenimiz yok," dedi. "Genelde ben yapıyorum, ama yapacak başka öyle çok işim var ki, başkası bu işi devralsa bayağı iyi olurdu."

Beni inceledi.

Bu görüşme için özel giyinmiştim, The Edge'in giydiği tarzda, siyah beyaz ekose gömlek ve siyah pantolon giymiş, çivili kemer takmıştım.

"Sen kimleri seviyorsun peki?"

Saydım, başıyla onayladı.

"Seni bir deneyeceğiz. Bak şimdi," dedi ve masanın üstünde duran plak yığınını karıştırmaya başladı. "Şu plakları al ve üzerilerine yazı yaz. Eğer iyi olursa, yeni plak eleştirmenimiz sensin."

Tüm hafta sonu oturup, taslak üstüne taslak yazdım, ve pazar-

tesi olunca okuldan sonra gazeteye gittim, elle yazılmış altı sayfayı ona uzattım. Ofisinde ayakta tedirgin edici bir hızla okudu onları. Sonra beni süzdü.

"Şu anda yeni plak eleştirmenimize bakıyorum," dedi.

"Beğendin mi?"

"İyiydi. Biraz vaktin var mı?"

"Evet?"

"Birkaç fotoğrafını çekeceğim ve senin hakkında küçük bir dosya hazırlayacağım. Birkaç sorum olacak. Katedral Lisesi'ne gidiyorsun, değil mi?"

Başımla onayladım. Masadan fotoğraf makinesini aldı, yüz hizasına kaldırdı ve bana doğrulttu.

"Şuraya otursana," dedi, odanın köşesini işaret ederek.

Fotoğraf makinesinden çıkan şıkırtıları duyunca bir soğuk, omurgamdan kuyruk sokumuna kadar katetti bedenimi.

"Gel," dedi. "Şu plakları al ve onları bana doğru tut."

Bana üç plak uzattı ve ben de elimden geldiğince ciddi bakmaya çalışarak onları fotoğraf makinesine doğru tuttum.

"U2 seviyorsun. Başka?"

"Big Country. Simple Minds. David Bowie. Iggy elbette. Talking Heads. R.E.M. Chronic Town, dinledin mi onları? Acayip iyiler. Çok sıkılar."

"Aa, tabii. Peki bir hedef tanımın var mı?"

Yanaklarımın yandığını hissedebiliyordum.

"Yoo," dedim.

"Yanıp tutuştuğun bir konu var mı? Müzik söz konusu olduğunda falan? Şehirde verilen konserler mesela? NRK'daki müzik programları? Bunlar hakkında söyleyebileceğin bir şey var mı?"

"Evet, aslında, radyoda sadece bir tane iyi müzik programı olması ve televizyonda hiç olmaması şok edici."

"Harika!" dedi. "On altı yaşındaydın değil mi?"

"Evet."

"Peki bugünlük tamamız. Yarın yayınlayacağız. Haftaya başlıyorsun. Uygun mudur?"

"Uygun."

"Hım... Perşembe günü uğrarsın ayrıntıları konuşuruz."

Elimi sıktı.

"Ha bu arada," dedi tam çıkarken.

"Evet," dedim.

"Elinle yazamazsın. Yok öyle bir şey. Eğer daktilon yoksa, mutlaka bir tane edin!"

"Peki," dedim. "Teşekkür ederim."

Sonra dışarıda, sokaktaydım.

Gerçek olamayacak kadar iyiydi. Bir *gazetenin* müzik eleştirmeniydim! Hem de on altı yaşında! Bir sigara yaktım ve yürümeye başladım. Kuru asfalt, egzoz dumanlarından yer yer kararmış pencereler ve bütün arabalar büyük şehirdeymişim hissiyatı uyandırmıştı içimde. Sanki Londra sokaklarında yürüyen genç bir müzik eleştirmeniydim. Az önce yoğun geçmiş bir yazı işleri toplantısından çıkmıştım.

Steinar Vindsland kafamdaki bir gazeteci nasıl olmalı şablonuna tam uyuyordu. İnanılmaz hızlıydı. Her şey çok hızlı gelişiyordu. Yetişilmesi gereken teslim tarihleri vardı, bu yüzden yazılarını yıldırım hızıyla halletmeleri şarttı.

Ve müzikten de anlıyordu. Kesin Harald Hempel'i tanıyordu. Belki Oslo'daki gruplardan bazılarını da.

Şimdi ben de onlarla tanışabilirdim!

Bunu düşünmemiştim bile. Ama şimdi bir müzik yazarıydım, şehre geldiklerinde gruplarla takılabilirdim.

Tabii ya!

On beş metre ötemde Dronningensgata ile Elvegaten arasındaki kavşak vardı. Buralarda olduğuma göre ya babama ya da babaannemlere uğramam gerekirdi.

Ama bir sorun vardı: Cebimde yalnızca yedi kron vardı ve saat beşten sonra otobüste öğrenci kartı geçmiyordu.

Ama ihtiyaç duyduğum kadar parayı ödünç alabilirdim herhâlde. Ne de olsa artık bir işim vardı.

Trafik ışıklarında durdum, kırmızı yanıyordu, mavi kutunun

üstündeki düğmeye bastım ve burada duran bir körün neler hissettiğini anlamak için gözlerimi yumdum.

Muhtemelen babaannemle dedemi ziyaret etmem daha önemliydi. Babam evden ayrıldıktan sonra onları hiç görmemiştim. Belki babam boşandığı için benle olan irtibatları kopacak ve ben hep annemle olacağım diye korkuyorlardı.

Babamı perşembe günü Steinar'la görüştükten sonra görebilirdim.

Steinar!

O an tiktaklar başladı. Körler için sinyal. Gözlerimi açtım ve yaya geçidinden karşıya geçtim, marketli büyük kare binayı arkamda bırakıp denizin kokusunun daha yoğun ve muhtemelen o noktada iyice genişleyen denizin yüzeyinden yansıma yaptığı için, ışığın da bir şekilde daha güçlü olduğu Lundsbroa Köprüsü'ne doğru yürüdüm.

İlerideki birkaç beyaz yelkenliyi seçebiliyordum. Bir katamaran da körfeze girmek üzereydi. Durdum, ellerimi tuğladan korkuluk duvarına dayadım ve yaslandım. Sütunların etrafındaki su koyu yeşildi.

Babam bir keresinde buraya düşmüştü. Çocukluğu hakkında anlattığı tek hikâye buydu. Dedemden de sıkı bir dayak yemişti, öyle anlatmıştı bize, merdivenlerin altına kapatılıp orada birkaç saat geçirmişti.

Bunun doğru olup olmadığını bilmiyordum. Babam bir zamanlar umut vadeden bir IK Start futbolcusu olduğunu da söylemişti ve sonradan bunun yalan olduğu ortaya çıkmıştı. Bir seferinde de Beatles'ın yaptığı her şeyin hırsızlık olduğunu söylemişti, şarkıları bilinmeyen Alman bir besteciden çalmışlardı, ve ben, o zamanlar on iki yaşında büyük bir Beatles hayranı olan ben, bunu nereden bildiğini sormuştum, o da küçükken piyano çaldığını ve bir gün, adını hatırlayamadığı bu Alman bestecinin notalarını çalarken Beatles şarkılarıyla aynı olduğunu keşfettiğini anlatmıştı. Anlattığına göre notalar hâlâ evinde duruyordu. Ona inanmıştım, sonuçta bunu bana babam anlatıyordu. Orayı bir sonraki ziyareti-

mizde notaları bulup bana piyanoda çalar mısın, diye sormuştum. Hayır, çatı katında bir yerdeler, bulmak çok zaman alır demişti. İşte o zaman kafama dank etmişti! Yalan söylüyordu! Babam yalan söylüyordu!

Bu aydınlanma yükten ziyade müthiş bir rahatlama getirmişti, çünkü Beatles'ın adı temize çıkmıştı.

Yürümeye devam ettim, sağdaki kestirmeye saptım, Kuholmsveien'den çıktım ve o engin ve mavi denizi görebildiğim hafif yokuşu tırmandım.

Ama fakir olduğumuzu neden söylemişti?

Bunun herhangi bir şeyle nasıl bir alakası olabilirdi?

Başımı iki yana salladım ve tel örgüyle çevrilmiş bir bahçenin yanından geçtim, içeride kırmızı elmalardan yıkılan üç ağaç vardı. Yanı başındaki garaj girişinde duran mavi steyşın araba güneş ışığı altında ışıldıyordu.

Zili çalınca babaannem pencereden başını uzattı, ardından kayboldu ve bir dakika sonra kapıda belirdi.

"Hele bakın kimler gelmiş," dedi. "Gel içeri!"

Uzanıp sarıldım. Sımsıkı kavradı beni. Bunun için fazla büyüdüm artık, diye düşündüm, ve doğruldum.

Her zamanki parfümünü sıkmıştı ve kokladığımda içimde sanki bütün çocukluğum açılıyordu. Babaannemlere gidiyorduk! Babaannem geliyor! Babaannem gelmiş!

"Kulağındaki ne?" dedi.

Unutmuştum.

Önceki iki ziyaretimde haç küpeyi çıkarmıştım. Ama bugün değil.

"Öyle bir haç ya," dedim.

"Evet, artık devir değişiyor," dedi. "Küpe takan oğlanlar! Ama artık devir böyle."

"Evet, öyle," dedim.

Döndü, arkasından merdivenleri tırmandım. Dedem her zamanki yerinde, mutfak sandalyesinde oturuyordu.

"Oo kimler gelmiş," dedi.

Saatin altında, hep çok sevdiğim uzun mavi renk basamak sandalyesini ve masada, hep orada duran metal nihalenin üzerindeki kahve demliğini gördüm.

"Kulağını mı deldirdin?" dedi.

"Evet, şimdi modaymış," dedi babaannem. Gülümsedi ve başını iki yana salladı. Yanıma gelip saçlarımı karıştırdı.

"Bugün işe girdim," dedim.

"Öyle mi?" dedi babaannem.

Başımla onayladım.

"Nye Sørlandet gazetesinde. Plak eleştirmeni olarak."

"Müzikten anlıyor musun ki?" dedi.

"Biraz," dedim.

"Zaman nasıl da akıp gidiyor," dedi sonra. "Öyle büyüdün ki."

"Liseye gidiyor," dedi babaannem. "Kesin kız arkadaşı da vardır, öyle değil mi?" Bana göz kırptı.

"Hayır, maalesef yok," dedim.

"Olur mutlaka. Senin gibi yakışıklı bir delikanlının..."

"Eğer kulağındaki haçı çıkarırsa," dedi dedem.

"Yani haçı sevmiyorlar mı diyorsun?" dedi babaannem.

Dedem yanıt vermedi, geldiğimde masaya bıraktığı gazetesini tekrar eline aldı. Okuyarak saatler geçirebilirdi. Her şeyini özümsüyordu, en küçük reklamı bile.

Babaannem sandalyesine oturdu ve masanın üstündeki mentollü tütün paketine uzandı.

"Ama umarım henüz sigara içmeye başlamamışsındır!" dedi.

"Aslında, başladım," dedim.

Gözlerini dikti.

"Gerçekten mi?"

"Çok değil. Ama birkaç kez denedim."

"İçine çekmiyorsun, değil mi?"

"Yok."

"Çünkü, içine çekmemelisin, anlıyor musun?"

Dedeme baktı.

"Hey, büyükbaba!" dedi. "Biz nasıl başlamıştık, hatırlıyor musun?"

Yanıt vermedi, sigara kâğıdının kenarını yaladı ve sigarayı şekillendirdi.

"Babandı," dedi.

"Babam mı?"

"Evet, dağdaki kulübemizdeydik. Yanında sigara getirmişti. Ve bize denememizi söylemişti. Biz de denemiştik. Öyle değil mi büyükbaba?"

"Bunuyor artık bu," dedi ve sigarayı dudaklarının arasına koydu, yaktı, ve sonra ağzından dışarıya kocaman bir duman bulutu üfledi.

Hayır, içine çekmiyordu. Bunu daha önce hiç fark etmemiştim.

Bana baktı.

"Aç mısın? Biz yedik ama sana bir şeyler ısıtabilirim açsan?"

"Olsa yerim," dedim. "Kurt gibi açım aslında."

Sigarasını küllüğün kenarına bıraktı, ayağa kalkıp terlikleriyle buzdolabının yanına gitti. Mavi elbisesi baldırlarına kadar dökülüyordu ve orada kahverengi külotlu çorabının rengi hafiften açılıyordu.

"Eğer buzdolabındaysa hiç ısıtma ya," dedim.

"Yok yok, hemen ısınır," dedi.

Mutfakta işlenmeye başladı. Dedemi izledim. Politika ve futbola ilgisi vardı. Benim de öyleydi.

"Sence seçimleri kim kazanır?" diye sordum.

"Ha?" dedi gazetesini aşağıya indirirken.

"Seçimleri kim alır?"

"Hiç belli olmaz. Umarım Willoch alır. Bu ülkenin daha fazla sosyalizme tahammülü kalmadı. Orası kesin."

"Ben Kvanmocuyum," dedim.

Bana baktı. Yüzünde katı ve ciddi bir ifadeyle. Yo, yo öyle değildi, çünkü hemen sonra gülümsedi.

"Sen de annen gibisin bu konuda," dedi.

"Evet," dedim. "Ben paranın insanların hayatlarını kontrol et-

mesini istemiyorum. Ve sadece kendi iç meselelerine odaklanan insanlar olmamızı da."

"Kendimizle ilgilenmeyeceğiz de ya kiminle ilgileneceğiz?" diye sordu.

"Ezilenlerle. Fakirlerle. Mültecilerle."

"Ama niye buraya gelip kendilerini bize baktırıyorlar ki? Hadi bana bunu açıkla bakalım," dedi.

"Dinleme onu sen," dedi babaannem ve ocağın üstüne bir tencere koydu. "Seni kışkırtmaya çalışıyor."

"Ama durumu iyi olmayanlara yardım etmemiz gerekmez mi?" dedim.

"Tabii," dedi. "Ama önce bizdekilere yardım etmeliyiz. Sonra onlara yardım edebiliriz. Ama onların istediği burada yaşamak. Yardım almak falan değil. Biz hâlimiz vaktimiz yerinde olsun diye çok çabaladık, şimdi bunu elimizden almak istiyorlar. Parmaklarını dahi kıpırdatmadan. Buna neden izin verelim?"

Babaannem sandalyesine oturdu.

"Emekli labirente girmeyi neden reddetmiş?" diye sordu.

"Bilmem," dedim, aslında cevabını bilmeme rağmen.

"Çünkü çok emek gerektiriyormuş!" dedi ve güldü.

Dedem gazetesine geri döndü.

Sessizlik oldu. Tencere elektrik ocağının üzerinde tıkırdıyordu. Babaannem yeni sardığı sigarasını yaktı, bir elini diğer kolunun üstüne koydu ve kendi kendine ıslık çalmaya başladı.

Dedem gazete sayfasını çevirdi.

Bütün sohbet konularımı tüketmiştim. Yeni işim üzerinden dönecek sohbete düşündüğümden az süre harcamıştık.

Acaba montumun cebinden sigaramı çıkarmaya cesaret etmeli miydim?

Haç küpe üstüne bir de sigara içmem çok mu olur acaba, diye düşündüm.

Aklımda babamın görüntüsü canlandı. Şimdi burada sigara içmeyi düşünmek; yanında iki kez sigara içmeme rağmen babamın bir şey dememiş olması tetiklemişti belki bunu.

Eğer onun için sorun değilse, o zaman onlar için de sorun olmazdı, öyle değil mi?

Paketi çıkardım.

Babaannemin gözleri fal taşı gibi açıldı.

"Kendi paketini mi taşıyorsun?" dedi.

Başımı öne salladım. Onun çakmağını kullanmak istemiyordum, bu fazla samimi, fazla göze batan bir davranış olurdu sanki, o yüzden elimi yeniden cebime daldırdım ve kendi çakmağımı çıkardım. Sigaramı yaktım.

"Birkaç gün önce babamlardaydım," dedim. "Keyfi yerinde gibi."

"Evet, dün uğradı," dedi babaannem.

"Ayrı da yaşasak irtibatı belli bir düzeyde tutmaya çalışıyoruz," dedim. "Sanırım bu yaz üzerinde epey baskı hissetti, bütün bu boşanma meselesi falan."

"Öyle mi dersin?" dedi babaannem, dumanı üflerken bana bakarak.

"Yaani," dedim. "Sonuçta uzun süredir evlilerdi. Ayrılmak kolay olmasa gerek."

"Değildir eminim," dedi babaannem.

"Sizinle de irtibatı elimden geldiğince koparmamaya çalışacağım," dedim. "Okul sonraları falan uğrayabilirim, yakın sonuçta. Hem artık işim de var, arada sırada akşam yemeğine de kalabilirim."

Babaannem bana gülümsedi. Sonra döndü ve boğuk tıkırtılar çıkaran tencereye baktı, ayağa kalktı, tencereyi kenara aldı, ocağın altını kapadı, bir tabak çıkarıp masaya çatal bıçak koydu.

Yarısına kadar içilmiş sigaramı kül tablasına bastım. Tencereyi bir ucundan tutup kaldırdı, kepçeyi içine daldırdı ve tabağıma üç köfte, iki patates, biraz da soğan koydu.

"Kolay olsun diye patatesleri sosun içinde ısıttım," dedi.

"Nefis görünüyor," dedim.

Ben yerken kimse konuşmadı. Çok geçmeden bitirdim ben de zaten.

"Eline sağlık!" dedim bitirdiğimde, bıçakla çatalı tabağın içine bıraktım. "Harika olmuş!"

"Afiyet olsun," dedi babaannem, ayağa kalktı, tabağı lavaboya götürdü, sudan geçirdi, bulaşık makinesinin kapağını açtı, küçük balık kılçığını andıran ve plastik sivri uçları olan düzeneği dışarı çekti, tabağı koydu ve tekrar içine sürüp makinenin kapağını kapadı.

Duvar saati beşi iki geçeyi gösteriyordu.

Eğer ödünç para isteyeceksem, bunu hesaplamışım ya da sanki o paraya güvenmişim gibi görünmemeliydi. Sonuçta o kadar gecikmeyip eve giden otobüse öğrenci kartımla binebilirdim. Olay kendiliğinden gelişmiş gibi görünmeliydi.

Ama bunun henüz bir aciliyeti yoktu.

Bir sigara daha yakabilir miydim?

İçimden bir ses bunun bir hata olacağını, fazla kaçacağını söylüyordu.

"Ne var gazetede bu kadar ilgini çeken?" dedi babaannem. "Sabah okudum ve hiçbir şey yoktu içinde."

"Ölüm ilanlarını okuyorum," dedi dedem.

"Şimdi de onlar ilgini çeker oldu öyle mi?" dedi babaannem bana bakıp gülerek. "Ölüm ilanları!"

Gülümsedim.

"Babamın yeni sevgilisiyle tanışma fırsatınız oldu mu?" dedim.

"Unni mi? Evet. Tanıştık. İyi bir kadın."

"Evet," dedim. "Sanırım babam için doğru biri. Ama benim için biraz tuhaf olduğunu söylemem gerek."

"Tahmin ederim," dedi babaannem.

"Ama önemli değil," dedim.

"Aman tabii canım," dedi babaannem. "Değildir tabii."

Tekrar ıslık çaldı, elini çevirip parmaklarını açtı ve tırnaklarını incelemeye başladı.

"Bu sene çok meyve var mı?"

"Evet, fena değildi bu sene," dedi. "Elma koyayım mı biraz, giderken götürür müsün?"

"Biraz olabilir. O elmaların tadı bana çocukluğumu anımsatıyor."

"Tahmin ederim," dedi. "Çantana koyabiliriz biraz." Başımı kaldırdım ve göstere göstere duvardaki saate baktım.

"Ah olamaz!" dedim. "Bu saat doğru mu? Saat beşi on mu geçiyor?"

Ayağa kalktım ve ceplerimde para arandım. Çıkarıp saydım, dudaklarımı büzdüm.

"Son otobüs beşteydi," dedim. "Öğrenci kartım beşten sonra geçmiyor. Ve yanımda yeterli para yok."

Babaanneme baktım, sonra bakışlarımı yere indirdim.

"Gerçi otostop çekebilirim."

"Dur bakayım bende var mı?" dedi babaannem. "Yol uzun. Otobüse binmelisin."

Ayağa kalktı.

"Ben gidiyorum o hâlde," dedim dedeme.

Gazetesini bıraktı.

"İyi hadi hoşça kal," dedi.

"Hoşça kal," dedim ve babaannemin peşinden aşağıya indim. Asılı duran gri paltosunun cebinden küçük bir cüzdan çıkardı, açıp bana baktı.

"Otobüs ne kadar tutuyor?"

"On dört kron," dedim.

Bana iki tane onluk uzattı.

"Üstüyle de kendine bir şeyler alırsın," dedi.

"Ama sadece ödünç alıyorum ha," dedim. "Sonraki gelişimde geri ödeyeceğim."

Homurdandı.

Bir an için antrede öylece durduk. Tahminimce artık gitmemi bekliyordu.

Elmaları unutmuş muydu?

Birkaç saniye ne yapacağımı bilmeden öylece durdum. Yanıma biraz koyabileceğini söylemişti, bu yüzden ona bunu hatırlatmak ayıp kaçmazdı herhâlde?

Ama öte yandan da bana otobüs parası vermişti. O yüzden sıkboğaz etmek istemiyordum.

Başını çevirip aynadaki aksine baktı, elini saçının üzerine koydu ve biraz geri ittirdi.

"Elma mı var demiştin? Götürsem de annem de bir tadına baksaydı? Kesin o da özlemiştir tadını."

"Aa," dedi babaannem. "Elmalar."

Gidip bodrum katına inen merdivenin kapısını açtı.

Aynada kendime uzun uzun baktım. Tişörtümün eteklerini çekiştirip üstüme çekidüzen verdim. Parmaklarımı saçlarımın arasından geçirip hafiften havaya kaldırdım. Gülümsedim. Ciddileştim. Gülümsedim.

"Al bakalım," dedi babaannem merdivenleri geri çıkınca. "Biraz getirdim."

Bir poşet uzattı, aldım, sonra dışarıya merdivenlere çıktım, babaanneme döndüm.

"Hadi hoşça kal!" dedim.

"Hoşça kal," dedi.

Arkamı dönüp yürümeye başladım ve kapı arkamdan kapandı.

Rundingen'de otobüsü beklerken bir sigara yaktım. Otobüs genelde saat başlarında geçiyordu, ama şansıma otobüs birkaç dakika içinde geldi.

Otobüse bindim ve biletle para üstünü beklerken, otobüsün içine baktım.

Şuradaki Jan Vidar değil miydi?

Evet öyleydi.

Bir eli çenesinin altında, oturmuş pencereden dışarıya bakıyordu. Koltuğunun yanına varıp duruncaya kadar beni fark etmedi. Kulaklarından küçük walkman kulaklıklarını çıkardı.

"Selam," dedi.

"Selam," dedim ve yanındaki koltuğa çöktüm. "Ne dinliyorsun?"

"B.B. King ya," dedi.

"B.B. King mi!" dedim. "Sen kafayı mı yedin?"

"Çok kral gitarist," dedi. "İster inan ister inanma."

"Kim, o mu?" dedim.

Jan Vidar başını öne salladı.

"O kadar şişman ki çalarken gitar resmen yere yatay duruyor," dedim. "Hiç görmedin mi? Sanırsın gitar komple çelik."

"Led Zeppelin'in bu işi nereden öğrendiğini sanıyorsun? Bunlar eski bluesculardan oğlum."

"Biliyoruz herhâlde," dedim. "Ama bu, bizim de onları dinlememiz gerektiği anlamına gelmiyor. Blues beş para etmez boktan bir tür bana sorarsan. Tamam belki bazılarına ilham verebilir, ama sadece blues? Bir tane şarkı var, ortalıklarda sürekli aynısı dönüp duruyor."

"Eğer onun gibi çalabilirsen her şeyi çalabilirsin," dedi Jan Vidar. "Sen değil misin ulan hep hislerden bahseden? Sırf bu yüzden Jimmy Page'in Ritchie Blackmore'dan ya da Yngvie Malmsteen'den daha iyi bir gitarist olduğunu söyleyen. Artık sana katılıyorum. Bunu daha fazla tartışmamıza gerek yok. Ama madem his diyorsun kardeşim, o zaman bu adamı dinleyeceksin!"

Kulaklığı uzattı, taktım, oynat tuşuna bastı. İki saniye dinleyip çıkardım.

"Hep aynı parça," dedim.

Biraz öfkelenmiş görünüyordu.

"Kızdın mı ne oldu?"

"Yoo, neden kızacakmışım? Ben haklı olduğumu biliyorum."

"Ahah," diye güldüm.

Otobüs E-18'deki ışıklarda durdu.

"Rundingen'e hangi rüzgâr attı seni?" diye sordu Jan Vidar. "Babaannenlere mi geldin?"

"Başımı evet anlamında salladım.

"Ama ondan önce Nye Sørlandet gazetesindeydim."

"Orada ne yaptın?"

"İşe girdim."

"İşe mi?"

"Evet."

"Neci olarak peki? Gazete dağıtan çocuk mu olacaksın?"

Güldü.

"Ahah," diye güldüm yeniden. "Yok. Müzik eleştirmeni olarak. Plaklar hakkında eleştiri yazacağım."

"Ciddi mi? Çok iyi lan! Gerçek mi söylüyorsun?"

"Evet. Haftaya başlıyorum."

Sessizlik oldu. Jan Vidar dizlerini çekip önündeki koltuğa dayadı.

"Ya sen?" dedim. "Sen ne yapıyordun?"

"Bir arkadaşa uğradım. Biraz müzik yaptık."

"Gitarın nerede o hâlde?"

Başını hafiften geri savurdu.

"Arka koltukta."

"Nasıl iyi çalıyor mu?"

"Senden iyi çaldığı kesin."

"Çok açıklayıcı oldu gerçekten."

Gülümsedik. Sonra yeniden dışarısını seyretmeye başladı. Belki bindiğimde fark etmediğim başka tanıdık vardır diye arka koltuklara şöyle bir göz attım. Ama otobüste sadece daha önce hiç görmediğim, belki yedinci sınıflardan bir çocukla, kucağında bir ayakkabıcının beyaz poşetiyle oturan, ellilerinde bir kadın vardı. Sakız çiğniyordu, ki bu bir hataydı, gözlükleri ve saçına hiç uymuyordu sakız.

"Benim yerime çalıştığın seferi hatırlıyor musun?" diye sordu Jan Vidar.

Bir dönem gazete dağıtmıştı. Zamanla kendine uzun, zorlu bir rota çizmişti. Sonra izne ayrılmıştı ve onun işini bir haftalığına bana vermişlerdi. Bir yere gittiğinden değildi, ben çalışırken boş boş takıldı öylece, beraber yüzmeye gittik, bisikletle arkadaşlara falan gittik. Ama üçüncü günün sonunda insanlardan öyle çok şikâyet gelmişti ki işin başına yeniden kendisi geçmek zorunda kalmıştı. Ne sikim tatilmiş be kardeşim, demişti. Ama bunu çok dert etmiş gibi görünmemişti.

"Hâlâ o işi nasıl bu kadar eline yüzüne bulaştırdığını anlamıyorum," dedi şimdi.

Omuz silktim. "Aslında elimden gelenin en iyisini yaptım."

"İnanılmazsın yani," dedi.

Gazete dağıtılacak güzergâhın üzerinden iki kez geçmiştik, dikkat edilmesi gereken iki üç şey vardı, kimileri gazeteyi kapısına istiyordu, kimilerinin de kendi adına posta kutuları vardı, ve üstünden defalarca geçtiğimiz bu ayrıntıları tek başıma çıktığım ilk günde hatırlamayı beceremediğimiştim, ben de doğaçlama yapmış ve içgüdülerimin sesini dinlemiştim.

"Bu daha geçen seneydi," dedim. "Sanki seneler önceydi gibi değil mi?"

"Güzel bir yazdı," dedi.

"Evet, öyleydi."

Timenes kavşağından sonra ormana girdik. Güneş tepelerdeki ağaçların üstlerinde parlıyordu ama burada esamesi okunmuyordu. Yanından geçtiğimiz otobüs durağı benim için Billy Idol'la özdeşleşmişti, bir keresinde kendimizi şu yarım ağız davet edildiğimiz partilerden birinde bulmuştuk ve dondurucu soğukta eve dönerken ben "*Rebel Yell*" şarkısını mırıldanmıştım.

"Sanırım buradan eve kadarki tüm o lanet durakları bir şarkıyla özdeşleştirebilirim."

Başını öne salladı.

Topdalsfjorden sağımıza serilmişti. Su kıyılara doğru masmavi ışıldıyordu, ama daha açıklarda, esintinin etkisiyle köpürmüştü. Plajda oturan birkaç aile vardı, çocuklar önlerinde suyla oynuyordu.

Sonbahar geliyordu.

"Meslek lisesinde güzel kızlar var mı?" dedim.

"Ben daha görmedim. Ya Katedral Lisesi'nde?"

"Aslında benim sınıfta bir tane var. Ama Hristiyan, dakika bir falso bir."

"Bunu daha önce bu kadar takmazdın."

"Evet, ama bu kız şahikası. Pentikostalist. Bilirsin hani. Kaz tüyü mont, ve Bik Bok ve Poco Loco giysileri falan."

"İkinci falso ne?"

"Benden hoşlanmıyor."

"Hanne'yle görüştün mü hiç?"

Başımla hayırladım. "Birkaç kez telefonda konuştum, o kadar."

Jan Vidar sürekli Hanne'den bahsetmemden baygınlık geçiriyordur herhâlde diye düşündüm ve yalnızca bundan bahsetmek için yanıp tutuşsam da konuyu uzatmadım. Onun yerine sonraki on dakika boyunca, ikimizin de çok iyi bildiği o otobüsün motor gürültüsü içinde sessizce oturduk. Sanki tüm ömrümüzü otobüslere yetişerek geçirmişiz gibi geliyordu. Yukarı aşağı, ileri geri, gün gün üzerine. Otobüs, otobüs, otobüs. Otobüsler hakkında her şeyi biliyorduk. Otobüs uzmanlarıydık. Amaçsızca pedal çevirme ve sonu gelmeyen amaçsız yürüyüşler uzmanı olduğumuz gibi tıpkı, varlığımızın merkezini oluşturan konudan bahsetmiyorum bile; olan biten şeylerden haberdar olmak. Birinde Teksas Testere Katliamı'nın videosu mu var? Evet, o hâlde hemen ona pedal çevirirdik, etrafı çöp dolu virane bir ev ve yabani bir yabancı, vardığımızda biraz şüpheli ama biraz da salak görünen yirmilerinde biri orada bahçenin tam ortasında dikiliyordu, o an şunu yapıyor diyebileceğin hiçbir meşgalesi olmadan öylece duruyordu, ve biz bisikletle ona yaklaşırken bize doğru dönmüştü.

Lanet bir tarlanın tam ortasında duruyordu bu ev.

"Sende Teksas Testere Katliamı'nın video kaydının olduğunu duyduk," demişti Jan Vidar.

"Doğru," demişti "Ama daha yeni başkasına ödünç verdim."

"Hadi ya," demişti Jan Vidar ve bana bakmıştı. "Ne yapalım geri mi dönelim o zaman?"

Sekizinci sınıftan biri evde yalnızdı ve evine bazı arkadaşlarını mı davet etmişti? Evet, o zaman hemen mekâna intikal ederdik, kapıyı çalmış ve kendimizi zorla davet ettirmiştik, televizyon izliyorlardı, içecek tek damla bir şey yoktu, bir tane bile kız yoktu, ve ciğeri beş para etmez mankafalardı işte, ama yine de oturmuştuk, dürüst olmak gerekirse elimizdeki alternatif oradan daha iyi değildi.

Ve işte genellikle böyleydik.

Aa! Biri yeni gitar mı almış?

Hemen bisikletlere atlayıp gidip bakmak gerekiyordu.

Evet, olup bitenlerden haberdar olmak konusunda iyiydik. Ama en iyi olduğumuz şey, şampiyonluğu kimseye bırakmadığımız konu, otobüsler ve odamızda oturmaktı.

Bu konularda kimse bileğimizi bükemezdi.

Tabii bunların hiçbirinden bir cacık çıkmıyordu. Evet, bir şeylere evrilen şeyler yapmak konusunda iyi değildik. Hoş sohbet sayılmazdık, öyle bir olayımız yoktu, elimizdeki topu topu üç beş konu da öyle ağır ilerlerdi ki biz kendimiz bile bunun bir yere varmayacağını bilirdik; çok, hem de her şeyden çok istediğimiz hâlde, ikimiz de parlak gitaristler değildik, kız meselelerine gelince, elimizi kazağının içine soktuğumuzda itiraz etmeyen kızı çok nadir bulurduk, biz de başlarımızı önümüze eğip, göğüs uçlarını öperdik. O anlar büyük anlardı. Sararmış otlardan, gri çamurlu çukurlardan, toza bulanmış kırsal yollarından müteşekkil dünyamızda ulaşabildiğimiz en üst noktaydı. Evet, en azından benim için öyleydi. Onun için de öyle olduğunu varsayıyordum.

Amacı neydi tüm bunların? Neden böyle yaşıyorduk? Bir şeyi mi bekliyorduk? Hadi diyelim öyle, o zaman bu kadar sabırlı olmayı nasıl başarıyorduk? Sonuçta bir halt olduğu yoktu! Hiçbir şey olmuyordu! Hep aynı teraneydi! Hop gece hop gündüz! Yağmurda, rüzgârda, çamurda, karda, güneşte, fırtınada, hep aynı işi yapıyorduk. Bir şeylerin haberini alıyor, oraya gidiyor, geri dönüyor, onun odasında oturuyor, başka bir şeyin haberini alıyor, otobüse atlıyor, pedal çeviriyor, yürüyor, odada takılıyorduk. Yaz dedin mi de yüzüyorduk. Olayımız bundan ibaretti.

Amaç neydi?

Arkadaştık, ötesi yoktu.

Ve bekleyiş, hayat buydu.

Jan Vidar elinde gitarıyla Solsletta'da otobüsten indi, Boen'e giden tek yolcu olan ben de gideceğim yere vardığımda indim ve sırtımda okul çantam, elimde babaannemin verdiği elma poşetiyle eve doğru aheste aheste yürüdüm.

Annem sofrayı kurmuş akşam yemeği için beni bekliyordu.

"Hoş geldin," dedi kapıdan içeri girince. "Ben de daha yeni geldim."

"Bak," dedim elimdeki poşeti uzatıp. "Babaannemin elmaları."

"Onlara mı uğradın?"

"Evet. Selamları var."

"Sağ olsunlar," dedi.

Tencerenin kapağını kaldırdım. Domates sosunda balık parçaları vardı, kesin kömür balığıydı.

"Akşam yemeğini orada yedim," dedim.

"Peki, ama ben açlıktan öldüm."

Kediyi yere bırakıp ayağa kalktı, bir tabak aldı.

"Peki Nye Sørlandet nasıl geçti Karl Ove?" dedim kendime.

"Aaa evet!" dedi annem. "Nasıl da unutmuşum."

Gülümsedim.

"İşe alındım! Yazdığım eleştirilere şöyle bir baktı ve olay bitti."

"Ama onların üstünde epey çalıştın," dedi ve tabağına balık parçaları aldı, sonra diğer tencerenin kapağını kaldırıp patateslere kaşığını daldırdı. Patates kaşığın üstünde yavaşça ileri geri sallandı, sonra kaşığı ters çevirince tabağın içine düştü.

"Bir de bu konu hakkında küçük bir haber yapacaklar," dedim. "Yarın çıkıyor."

"Çıkacak" lafı tam gazeteci jargonuydu.

"Ne güzel, Karl Ove," dedi.

"Evet, ama ufak bir sorunumuz var."

Tabağı masaya bıraktı, çekmeceden çatal bıçak aldı ve oturdu. Ben de masanın diğer ucuna oturdum.

"Sorun mu?" dedi ve yemeye başladı.

"Kendime bir daktilo almamı söyledi. Orada elle yazı yazmak tabu gibi. Kabul görmüyor. Bu yüzden bir tane edinmem gerek."

"Yeni bir daktilo epey para tutar."

"Ama buna yetecek paramız olması lazım ya. Sonuçta bir yatırım. Bu işten para da kazanacağım. Anlıyorsun, değil mi?"

Lokmasını çiğnerken başını öne salladı.

"Belki onlarda ödünç alabileceğin bir tane vardır?" dedi.

Homurdandım.

"İşin ilk gününde? Yani oraya gidip daktilo mu dileneyim?"

"Yani, belki de bu çok iyi bir fikir değildi," dedi.

Kedi bacağıma sürtündü. Eğilip sırtını kaşıdım. Gözlerini yumdu ve hırıldamaya başladı. Kucağıma aldım, patilerini dizlerime yerleştirip esnedi.

"Ne kadardır fiyatları sence?" dedi annem.

"Hiçbir fikrim yok."

"Önümüzdeki ay maaşımı alınca alabiliriz ancak. Ama şu anda maalesef beş kuruşum yok."

"Evet ama o zaman çok geç olmuş olacak, anlamıyor musun?"

Başını öne salladı.

"Ne diyeceğini biliyorum," dedim. "Paran yoksa, yoktur."

"Maalesef durum bu," dedi. "Ama babana da sorabilirsin, biliyorsun."

Bir şey söylemedim. Doğruydu, sorabilirdim. Onun kesin parası vardı. Ama bana vermek isteyecek miydi?

Eğer vermezse utanç verici bir durum oluşacaktı. Ondan bir şey talep ettiğimi görecekti ve hayır dediğinde, ya da hayır demek zorunda olduğunu hissettiğinde, onu bu duruma ben sürüklemiş olacaktım. Ve o zaman da çok geç olmuş olacaktı, hayır dedikten sonra birden evet diyemeyecekti.

"Babama soracağım," dedim ve kedinin kulağının arkasını kaşıdım. Keyiften mest olmuş vaziyette, kapalı gözleriyle ileri geri kımıldandı.

"Sana mektup geldi bu arada," dedi annem. "Girişteki komodinin üstüne koydum."

"Mektup mu?"

Kediyi yere bıraktım, zevkten dört köşe olmuşken bu hiç hoşuna gitmedi, ama vicdanımdaki küçük sızı saniyesinde kayboldu, çünkü her gün mektup gelmiyordu bana da sonuçta.

Bir zarfın üstünde bir kız el yazısıyla adım yazılıydı.

Posta ofisinin damgası okunmaz hâldeydi.

Ama uçakla gelmişti ve pullar Danimarkacaydı.

"Ben odama çıkıyorum," dedim. "Yalnız yemenin bir mahsuru var mı?"

"Yok canım!" dedi annem içeriden.

Odamda masamın başına oturdum ve zarfı yırtım, mektubu çıkardım ve okumaya başladım.

Nyk M 20/8 85

Selam Karl Ove,

Umarım iyisindir, olsaydın da bunu bilemezdim, bana söz vermene rağmen yazmadığın için. Neden? Keşke her sabah posta kutusuna nasıl koştuğumu görebilseydin. Eğer bana yazmak istemiyorsan, sana kızmayacağım, bunu yapamayacak kadar çok seviyorum seni, ama eğer senden bir daha haber almazsam bunun beni çok üzeceğini itiraf etmeliyim. Danimarka'ya gelecek misin, eğer evetse ne zaman? Sen gittiğinden beri burası inanılmaz sıkıcı oldu. Gündüzleri arkadaşlarımla takılıyorum, akşamları diskoya gidiyorum. Ama bütün bunlar bir son bulacak zira 14 Eylül'de İsrail'e taşınıyorum. Bunu iple çekiyorum doğrusu. Gitmeden önce seni bir kez daha görebilmeyi çok isterdim.

Belki de bu kadar kısa birliktelikten bu kadar çok şey çıkartmamı aptalca buluyorsundur. Böyle oldu çünkü sen âşık olduğum ilk çocuksun. O yüzden beni hayal kırıklığına uğratma, bana yaz.

Seni çok seven,
Lisbeth

Mektubu kenara bıraktım. Göğsümün üstüne neredeyse vahşi bir çaresizlik çöreklendi. Onunla *yatabilirdim*. Bunu istemişti. Bana âşık olduğunu yazmıştı, ve beni seviyordu, buna evet diyeceği çok açıktı.

Nereye gittiğimizi ve aklımdan geçenleri de biliyordu, buna emindim.

Göt Jøgge!

Sik kafalılar!

İçimden bir ses, zarfı alıp içine bakmamı söylemişti.

İçinde bir fotoğraf vardı.

Çıkardım. Lisbeth'ti. Gülümsemiyordu, başı hafif yana eğikti doğrudan objektife bakıyordu. Üstünde kapüşonlu sarı bir sweashirt vardı, üstünde kocaman kırmızı NIKE yazıyordu. Alnının bir tarafından sarkan saçları tek gözünü örtmüştü. Diğer tarafta kulağının arkasından küçük bir örgü sarkıyordu.

Boynu çıplaktı. Güzel, uzun bir boynu vardı.

Dudakları da güzeldi, dolgundu, hatta küçük yüzünde orantısız dolgunluktaydılar.

Pof, gerçekten çok keyfi kaçmış görünüyordu.

Ama ona sarılmanın nasıl olduğunu hatırlıyordum. Elini gömleğimin içine sokup göğsüme koyduğunda nasıl güldüğünü hatırlıyordum, doğrulup derin bir nefes almıştım.

"Kasıyorsun!" demişti. "Rahatla, ben seni olduğun gibi beğeniyorum. Harikasın."

Ve Danimarkalıydı.

Fotoğrafla mektubu yeniden zarfa koyup çekmecedeki günlüğümün içine soktum, doğruldum.

Aşağı indiğimde annem sofradan kalkmış, bulaşıkları yıkıyordu.

"Baksana Karl Ove," dedi. "Aklıma ne geldi. Babanın bir zamanlar bir daktilosu vardı. Kesin buralarda bir yerdedir. Onu da alıp gitmiş olacağını hiç sanmıyorum. Ahırın oradaki odaya baksana bir, kolilerin içine."

"Daktilosu mu *vardı*?"

"Tabii ki. Birkaç yıl mektup yazmak için kullanmıştı."

Soğuk suda bir bardak duruladı, tezgâhtaki üstündeki bulaşıklığa koydu.

"Beraberliğimizin ilk yıllarında şiir de yazardı."

"Babam?"

"Evet. Şiirle çok ilgiliydi. En sevdiği şair Obstfelder'di. Vilhelm Krag'ı da severdi diye hatırlıyorum. Romantikler."

Annem gülümsedi.

"Ama o kadar da iyi değillerdi."

"Doğrudur," dedim ve hole çıktım, ayakkabılarımı giydim ve ahırın arka tarafına yürüdüm, ki aslında ön kısmıydı, en azından kullanıldığı zamanlar doğru kullanılmıştı, çünkü büyük ahır kapısının bulunduğu ve samanların yığılı olduğu yer burasıydı, babamın kullandığı alt kat yetmişlerde odalara dönüştürülmüş küçük bölmelerden oluşuyordu. Ama buraya dokunulmamıştı.

Daha önce defalarca yaptığım gibi içeri girdim, bu kadar büyük bir odamızın olması ve bunu bir şey için kullanmamamız ne kadar tuhaf diye düşündüm.

Yani depo dışında bir şey için.

Duvarlarda eski çiftlik alet edevatları asılıydı: at arabası tekerlekleri, koşumlar, paslanmış oraklar, dirgenler ve çapalar. Babam tebeşirle bazı yerlere benim için kullandığı takma isimleri yazmıştı, bunu yeni taşındığımızda ve her şeyden çok memnun olduğu zaman yapmıştı.

Ama hâlâ duruyorlardı.

Kaklove
Loffe
Love
Klove
Kykkeliklove

Koliler karşı duvarın dibinde yığılıydı. İçlerine hiç bakmamıştım. Babam buradayken bunu düşünemezdim bile, genelde eski ahşap parkelerin altındaki dairede olurdu ve burada neler olup bittiğini görmek için mutlaka yukarı çıkardı. O zaman da burada olmak için çok iyi bir sebebimin olması gerekirdi, eski eşyalarını karıştırıyor olmam söz konusu bile olamazdı.

Ben daha küçükken annemle babamın giydiği kıyafetler vardı, muhtemelen birlikte Londra'ya gittikleri kış aldıkları, İspanyol paça pantolonlara rastladım, öyle düşünüyordum zira Norveç'te

yetmişlerde bile böylesine geniş paçalı pantolon bulamazdınız, annemin beyaz paltosu, babamın balık tutarken giydiği, kahverengi astarlı büyük turuncu montu, şallar, etekler, atkılar, güneş gözlükleri, kemerler, çizmeler ve ayakkabılar. Sonra eskiden duvarda duran fotoğrafların olduğu bir koli. İçinde eski mutfak gereçlerinin olduğu birkaç koli daha.

Ama daktilo yoktu!

Birkaç koli daha açtım, hızlıca kurcaladım. İçinde dergi varmış gibi duran bazı plastik poşetlere rast geldim.

Sahip olduğumu unuttuğum çizgi romanlardı belki de.

En üsttekini açtım.

Porno dergiler vardı.

Sonrakini açtım.

Porno dergilerdi.

Ve yine porno dergileri.

Koca bir yığın porno dergisi vardı.

Kimindi bunlar?

Bazılarını yere serip sayfalarını çevirmeye başladım. Çoğu altmışlardan ve yetmişlerdendi. Orta sayfa kızlarında bikini izleri vardı, göğüsleri ve popoları beyazdı. Çoğu poz doğada çekilmişti. Yetmişlere has o renkte, bazılarınınki biraz sarkmış da olsa, koca memeleri ve koca meme uçlarıyla ağaçların arkasında duruyorlar, çayırlara uzanıyorlardı.

Erekte vaziyette sayfaları çevirdim. Dergilerden ikisi seksenlerdendi ve içlerinde bana tuhaf gelen hiçbir şey yoktu. Altmışlardaki dergilerde bacakları açık poz vermiş kız yoktu.

Bunca sene bu dergileri burada mı tutmuştu? Alt kattaki ofisinde?

Hele ki bir de bunları tek tek satın almıştı yani, öyle mi?

Hepsini bir yerde topladım ve biraz düşündüm. Bunları saklamam gerekirdi, evvela annemin bunları görmemesi gerekirdi. İkinci olarak da bunlara bir kez daha bakmak istiyordum.

Yapar mıydım?

O bu sayfaları çevirmişti. *O* bunlara bakmıştı.

O hâlde ben yapamazdım. Bu çok iğrenç olurdu.

Hepsini bulduğum gibi bırakmaya karar verdim. Annem bu kolilere hayatta bakmazdı zaten.

Saçma geliyordu. Tüm çocukluğum süresince ve evet, lanet olsun, ben daha doğmadan başlayıp ta geçen seneye kadar porno dergisi satın almaya devam etmiş ve onları burada, bizim yanımızda, evde tutmuştu.

Sikeyim ya.

Diğer kolileri açtım ve sondan bir öncekinde daktiloyu buldum. Doğal olarak eski ve manuel bir daktiloydu, şayet porno dergilerinden önce bulmuş olsaydım hayal kırıklığına uğrardım, belki kabul etmez, annemle babamın bana yeni bir tane almasında ısrar ederdim, ama şimdi, babamın porno dergilerini keşfettikten sonra bunun artık hiçbir önemi kalmamıştı.

Onu eve götürüp kanepeye uzanmış dinlenen anneme gösterdim.

"E iyi işte," dedi yarı kapalı gözleriyle.

"Evet, iş görür," dedim. "Uyuyacak mısın?"

"Şöyle bir uzanayım dedim. Eğer dalarsam beni yarım saat sonra uyandırsana."

"Olur," dedim ve odama çıktım, Lisbeth'in mektubunu bir kez daha okudum.

Bana beni sevdiğini yazmıştı.

Bunu daha önce kimse yapmamıştı.

Hanne meselesi de böyle miydi acaba? Onu sevdiğimi söylediğimde falan? Çünkü ben Lisbeth'e âşık değildim. Bana yazmış olması hoşuma gitmişti ama bunun ötesinde bir anlam taşımıyordu. Hoş bir şeydi ve yazdığı için sevinmiştim, ama benim dışımda bulunuyordu, dışımda kalıyordu. Hanne gibi değildi.

Hanne de benim için böyle mi hissediyordu?

Öyle söylemişti çünkü.

Benimle oyun mu oynuyordu?

Neden beni istemiyordu? Benimle olmak istemiyordu?

Of, onu nasıl istiyordum!

Bir tek onu istiyordum. İstediğim yegâne şey oydu!

Gerçekten.

Ama o beni istemediği sürece bütün yollarım kapalıydı. O yüzden fark etmezdi.

Ona, bana çektirdikleri için gününü göstermek istedim. Sonuçta kaybedecek bir şeyim yoktu.

Kalktım ve aşağı kata telefonun başına gittim, ahizeyi kaldırdım ve son rakam dışındaki bütün rakamları çevirdim. Pencereden dışarıyı seyrettim. Yolun karşı tarafında iki kara kuş çalılığın üzerine konmuş kırmızı böğürtlenleri didikliyordu. Mefisto yere sinmiş, diktiği kuyruğunu ileri geri sallayarak onları seyrediyordu.

Son rakamı çevirdim.

"Alo?" dedi babası.

En sevmediğim şey telefonu onun açmasıydı, çünkü kızı benimle değil, başka birisiyle beraberdi ve o yapmaya çalıştığım şeyi biliyordu. Bazen telefonda kızıyla bir saat konuştuğumuz olurdu. Bu yüzden arayan ben olduğumda, bundan hoşlanmazdı.

"Alo, ben Karl Ove," dedim. "Hanne evde mi?"

"Bir saniye, Karl Ove, bakayım."

Merdivenlerden aşağı inen ayak seslerini duydum ve Mefisto'nun, kırmızı böğürtlenleri didiklerken başlarını ani hareketlerle oynatan iki kuşa sinsice yaklaşmasını seyrettim. Sonra daha hafif bir ayak sesi duyuldu, kesin Hanne'ydi bu, kalbim daha hızlı atmaya başlamıştı.

"Selam!" dedi. "Araman çok acayip. Benim de aklımdan tam sen geçiyordun!"

"Ne düşünüyordun peki?" diye sordum.

"Seni düşünüyordum işte."

"Bu gece ne yapıyorsun?"

"Ders çalışacağım. Fransızca. Geçen senenin bir kur üstü. Bayağı zor. Senin Fransızca nasıl gidiyor?"

"Geçen seneki gibi. Geçen sene de bir şey anladığım yoktu, bu sene de. Dört aldığım sınavı hatırlıyor musun? "

"Evet, hatırlıyorum. Dört aldığına pek sevinmiştin."

"Öyle mi? E hep iki alıp duruyordum çünkü. Herhâlde sevine-

ceğim. Ama o zaman yaptığım şey inanılmaz basitti. Sınav metni uzundu ya hani, bir sürü Fransızca sözcük vardı. Ben de sadece onları kullanarak cevaplamıştım, biraz evirdim çevirdim, aralara kendi sözcüklerimi ittirdim. Al sana dört."

"Çok zekisin!"

"Evet, değil mi?"

"Ee sen bu gece ne yapıyorsun?"

"Bilmem, özel bir planım yok aslında. Bir mektup geldi, onu okudum birkaç kez."

"Aa? Kimden?"

"Danimarka'da tanıştığım bir kızdan."

"Aaa? Bana ondan hiç bahsetmedin!"

"Evet. Çok şeyler oldu, ama... ilgini çekmez diye düşündüm."

"Çekmez mi hiç!"

"Bilemedim."

"Ee ne yazmış?"

"Bana âşık olduğunu yazmış."

"İyi de sen orada sadece bir hafta kalmadın mı?"

"Eve ama dediğim gibi o bir haftada çok şey oldu. Yattık."

"Sahiden mi?" dedi.

"Evet," dedim.

Sessizlik oldu.

"Bana bunu neden anlatıyorsun Karl Ove?"

Hemen cevap vermedim. Sonra şöyle dedim.

"İlgini çekecek bir şey olmadığını söylemiştim. Sonra sen de çeker dedin. Ben de o zaman anlatayım dedim."

"Hım," dedi.

"Sonra işte... iş bittikten sonra senle aramızda geçenleri düşündüm biraz. Hani dedim belki de değildir... ama zaten biliyorsun. Söylediğim her şeyi gerçekten hissetmediğimi falan. Senin için yani. Yazın gönderdiğim mektuplar... sanırım aşkımı perçinleyen, bir bakıma onlar oldu. Anlatabiliyorum değil mi? Sonra işte Lisbeth ile tanıştım..." dedim ve bir ara verdim, isminin olabildiğince fazla etki bırakabilmesi için. "Bir şekilde gerçekten. Etten kemiktendi.

Sadece düşüncelerde değildi. Sonra mektubu geldi işte, o zaman anladım ki ona âşığım. Ve bu muhteşem bir şeymiş! Zaten seninle benim aramda bir şey yoktu sonuçta. Ve şimdi de yok tabii. Yani, işte öyle. Bunu mutlaka sana söylemem gerek diye düşündüm."

"Evet," dedi. "Söylemen iyi oldu. Bilmek güzel."

"Ama hâlâ arkadaşız sonuçta."

"Elbette öyleyiz," dedi. "Kime istersen âşık olabilirsin. Biz birlikte değiliz."

"Değiliz."

"Ama biraz üzüldüm yine de. Kulübe öyle güzeldi ki. Seninleyken."

"Evet," dedim. "Öyleydi."

"Evet."

"Neyse hadi artık Fransızcanın başına dönmende fayda var."

"Doğru," dedi. "Hoşça kal. Aradığın için sağ ol."

"Hoşça kal."

Kapadım.

Şimdi aramızdaki her şeyi mahvetmiştim. İstediğim buydu. Ve olmuştu işte.

Ertesi gün, o günün Nye Sørlandet gazetesini almak için ilk teneffüste bir koşu E-18 otoyolunun diğer tarafındaki benzin istasyonuna gittim. Bir tanesini gazete standından kaptım ve arka sayfalarını çevirmeye başladım.

Fotoğrafımı gördüğümde yüzüm yanmaya başladı.

Büyük bir haberdi, neredeyse tam sayfaydı ve fotoğrafım sayfanın üçte birini kaplıyordu. Oturur konumdaydım ve önümde yelpaze gibi açtığım üç plağın başında durmuş okurun gözünün içine bakıyordum.

Metne hızlıca göz attım. Müzikle ilgilenen parlak bir genç olduğum ve toplumda rock müziğin marjinalleştirilmesine eleştirel yaklaştığım yazıyordu. En çok İngiliz Indie müziğini seviyordum, ama her türden müziğe açık olacağıma söz veriyordum, liste başı şarkılarına bile.

Tam olarak bunu söylememiştim, evet, tamam, şimdi şöyle bir düşününce, bunlardan hiçbirini söylememiştim, ama bunları kastetmiştim ve Steinar Vindsland anlamıştı.

Fotoğraf efsaneydi.

Gazetenin parasını ödedim, katladım ve elimde gazeteyle tekrar okula döndüm. Yavaş yavaş dolmaya başlayan sınıfta gazeteyi masamın üzerine koydum, sandalyeme oturdum ve birilerine bakarken genelde yaptığım gibi geriye, duvara doğru kaykıldım.

İçlerinden Nye Sørlandet okuyan olduğunu sanmıyordum, nadir zamanlar haricinde pek kimse okumuyordu zaten. Esas okunan gazete *Fædrelandsvennen*'di. Dolayısıyla masamın üstünde onun böyle katlı durması biraz dikkat çekebilirdi. Neden okula Nye Sørlandet getirirdin ki?

Onu evden getirdiğimi düşüneceklerdi! Gösteriş yapmak için!

Sandalyemi düzeltip gazeteyi katladım bir kez daha. Hayır, gösteriş yapmak için gazeteyi evden getirmemiştim. Onu benzin istasyonundan almıştım, nereme sokacaktım? İşte o yüzden buradaydı.

Ya da her ne boksa. Doğruca söylesem ne olurdu.

Olduğu gibi anlatsam?

Böbürleniyormuşum gibi görünmediği sürece?

Hem böbürlenmek değildi bu, doğruydu, artık bir müzik eleştirmeniydim ve bugün okulun karşısındaki benzin istasyonundan aldığım gazetede benimle yapılmış bir röportaj vardı.

Bunu saklamanın bir manası yoktu.

"Naber Lars," dedim. Sınıfın en zararsız çocuğuydu. Bana döndü. Gazeteyi ona doğru kaldırdım.

"Müzik eleştirmeni benim," dedim. "Bakmak ister misin?"

Ayağa kalkıp yanıma geldi, sayfayı açtım.

"Vaaay hiç fena değil," dedi ve doğruldu. "Hey! Karl Ove gazeteye çıkmış!" diye sınıftakilere bağırdı.

Hayal edebileceğimden çok daha fazlası oldu, sonraki dakikada etrafında bir kalabalıkla başıma üşüşmüştü, hepsi fotoğrafa bakıp yazıyı okuyorlardı.

Akşam eski müzik dergilerimi karıştırdım, müzik eleştirilerini ve makaleleri inceledim. Üç tür yazar olduğu sonucuna varmıştım. Esprili, zeki ve çoğu zaman acımasız yazarlar vardı, Kjetil Rolness, Torgrim Eggen, Finn Bjelke ve Herman Willis gibi. Ciddi, düşünceli tipler vardı, Øivind Hånes, Jan Arne Handorff, Arvid Skancke-Knutsen ve Ivar Orvedal gibi. Sonra bir de bilgili, kafası net, mevzuya doğrudan giren yazarlar vardı, Tore Olsen, Tom Skjeklesæther, Geir Rakvaag, Gerd Johansen ve Willy B. gibi.

Sanki hepsini tanıyor gibiydim. Jan Arne Handorff'u gerçekten seviyordum. Yazdığı şeylerden tek kelime anlamıyordum ama kulağa yabancı gelen o sözcüklerin vahşi derinliğinde bir yerlerde tutkusunu sezebiliyordum, her iki okur mektubundan birinin onu anlaşılmamakla suçlamasına rağmen bu umurundaymış gibi durmuyordu, o nüfuz edilemez karanlığa doğru, bildiğini okuyarak ilerliyordu. Rakiplerini iğneli yorumlarla bozanlara da büyük saygım vardı. Bunu kendi rakiplerimle baş etmek için ben de benimsemiştim. Önemi işe yaramasındaydı. Ayrıca çoğu müzik eleştirmeni acımasızdı. Bir grup yön değiştirip biraz daha ticarileşince, tıpkı Simple Minds'ın şu anda yapmaya başladığı gibi, kolay yolu seçince, bu gruplarla gözlerini kırpmadan yüzleşiyor ve onlardan açıklama talep ediyorlardı. Neden? Çok iyiydin, her şeyin vardı, neden kendini böyle satıyorsun? Neden stadyumlarda çalıyorsun? Ne yapıyorsun? Kafanızda ne var? Ve eğer grup yanıt verirse, ki çoğunlukla vermezlerdi, zira Norveç gruplar için o kadar da önem arz eden bir ülke değildi, yine iğneli yorumlarla saldırıyorlardı.

Sadece üç müzik eleştirisi yazmıştım, yani Steinar Vindsland'ın okuduklarını. O yazılarda grupların biraz üzerine giderken bir yandan da tarafsız olmaya çalışmıştım, plaklardan birini de bir iki alaycı yorumla geçiştirmiştim. Yeni Stones' single'ıydı, onları hiç sevmemiştim, berbattılar, *Some Girls* albümü dışında, o fena değildi. Şimdi kırklarını geçmişlerdi ve olabilecekleri en acınası durumdaydılar.

Bende ışık vardı. Sadece onu dışarı yansıtmam gerekiyordu.

Dışarısı kararmıştı, sonbaharın eli değmişti dünyaya ve buna bayılıyordum. Karanlık, yağmur ve bir yerlerdeki bir çukurdan burnuma gelen ıslak çimin ve toprağın kokusu ya da araba farları evin birini aydınlattığında aniden açılan geçmişteki çatlaklar, kulağımdan hiç çıkarmadığım walkmanimde çalan müzikten etkileniyordu ve tamamının etkisi onun tarafından artırılıyordu. This Mortal Coil dinliyor ve Tybakken'de karanlıkta çaldığımız günleri düşünüyordum, bir mutluluk duygusu yeşeriyordu içimde, ama parlak, hafif, kaygısız türden bir mutluluk değil, bunun kökleri başka bir şeydeydi, ve müziğin melankolik güzelliğiyle ve etrafımda ölmekte olan dünyayla buluştuğunda, hüzün gibiydi, güzel hüzün, romantik hüzün, güzelliğin ve ızdırabın imkânsız bileşimiydi, ve bu bileşimden daha çok yaşamaya dair yoğun bir özlem fışkırıyordu. Burayı bırakmak, gerçekten yaşadığını anladığın hayatı bulmak, büyük şehirlerin sokaklarında, gökdelenler altında, güzel insanların bilinmedik apartmanlarındaki ışıltılı partilerinde olmak arzusu. Gerçek büyük aşkı ve onun beraberinde getirdiği tüm o huzursuzluğu, ve sonra kabullenişi, rahatlamayı ve coşkuyu bulmak arzusu.

Kafandan çıkar onu, yeni birini bul, kafandan at. Yüksel ve acımasız ol, kadınları baştan çıkar, hep istedikleri ama hiçbirinin elde edemediği erkek ol. Müzik dergilerini kütüphanenin alt rafına yığıp alt kata indim. Annem giysi odasında telefonla konuşuyordu, kapı açıktı, bana gülümsedi. Birkaç saniye kiminle konuştuğunu anlamak için durdum.

Kız kardeşlerinden biriyleydi.

Mutfakta bir dilim ekmek alıp tezgâha yaslanıp yedim, bir bardak da süt içtim. Tekrar yukarı çıktım, Hanne'ye bir mektup yazmaya başladım. En iyisi birbirimizi bir daha hiç görmemek, diye yazdım.

Bunu yazmak bana kendimi iyi hissettirdi, bir sebepten ondan intikam almak, onu üzmek, kendimi artık kaybettiği biri gibi düşündürtmek istiyordum.

Mektubu zarfa koydum ve okul çantama attım, sonraki gün pul alana kadar orada kalsın diye.

Otobüse binmeden mektubu gönderdim, bunun doğru şey olduğuna inancım tamdı.

Akşamında, kanepeye uzanmış okulun kütüphanesinden ödünç aldığım kitabı okurken –Bjørneboe'nun *Horoz Ötmeden Önce*– yediğim bok kafama dank etti.

Onu seviyordum, neden onunla bir daha karşılaşmak istemediğimi söylemiştim ki?

Pişmanlık içimde patladı.

Mektubu geri almam şarttı.

Kitabı kanepeye bırakıp doğruldum. Ona bir mektup daha yazıp önceki mektubumun hiçbir anlam ifade etmediğini mi açıklamalıydım? Yazdıklarıma rağmen onu görmek istediğimi.

Bu ahmaklıkta zirve olurdu.

Onu aramam gerekiyordu.

Fikrimi değiştirmeye mahal vermeden telefonun olduğu odaya gittim ve numarasını çevirdim.

O açtı.

"Alo," dedim. "Sadece geçen aradığımda söylediklerim için özür dilemek istedim. Öyle davranmak istememiştim."

"Özür dilenecek bir şey yok."

"Evet, var. Ayrıca bir şey daha var. Neyse lafı dolandırmaya gerek yok, sana bugün bir mektup gönderdim."

"Öyle mi?"

"Evet. Ama orada yazdıklarımı söylemek istememiştim. Neden yazdığımı bilmiyorum. Her neyse saçma sapan şeylerdi. Acaba diyordum bana bir iyilik yapar mısın? Okuma o mektubu lütfen. Hemen at gitsin olur mu?"

Güldü.

"Böyle deyince gerçekten çok merak ettim! Okumayayım mı? Bunu yapacağımı mı düşünüyorsun gerçekten? Ne yazdın?"

"Söyleyemem. Olay da bu ya zaten."

Tekrar güldü.

"Çok tuhafsın ya," dedi. "Ama madem öyle demek istemedin, neden yazdın o zaman?"

"Bilmiyorum. Garip bir ruh hâli içindeydim. Ama, Hanne, lütfen bana söz ver, okumayacaksın, tamam mı? At gitsin, hiç gelmemiş gibi davran. Aslına bakarsan zaten yok, çünkü yazdıklarımın hiçbiri gerçek düşüncelerim değil."

"Bakarız," dedi. "Hem bana gönderildi. Bu durumda karar verecek kişi de ben oluyorum, değil mi?"

"Evet, elbette. Ben sadece bana bir kıyak yapmanı istiyorum."

"Mektupta hoş olmayan bir şey var mı? Evet, mutlaka vardır gerçi."

"Sonuçta ne düşündüğümü biliyorsun şimdi," dedim. "Bak istersen diz çöküp yalvarabilirim. Yaparım bunu. Yapıyorum hatta şimdi. Diz çöktüm şu an. Lütfen mektubu at gitsin!"

Güldü.

"Ayağa kalk delikanlı!" dedi.

"Üzerinde ne var?" dedim.

Cevapsız birkaç saniye geçti.

"Tişört ve eşofman altı. Arayacağını bilmiyordum. Senin üstünde ne var?"

"Benim mi? Siyah tişört, siyah pantolon ve siyah çorap."

"Neden sordum bilmiyorum," dedi ve güldü. "Sana Noel için cafcaflı bir bere vereceğim, giyerken utanacağın türden, ama giymek zorunda kalacaksın çünkü ben vermiş olacağım hediyeyi. En azından beni gördüğün zamanlarda mecbur giyeceksin."

"Bu katışıksız kötülük," dedim.

"Evet, kötülüğün tekeli sende değil ya," dedi.

"Ne demek istedin bununla? Tanrı'ya inanmıyorum diye kötü olacak değilim herhâlde?"

"Takılıyorum be. Hayır, sen kötü falan değilsin. Neyse içeriden çağırıyorlar. Yemeği tatmamı istiyorlar sanırım."

"Mektubu atacaksın o zaman değil mi?"

Güldü.

"Hoşça kal."

"Hanne!"

Ama çoktan kapatmıştı.

Steinar Vindsland ile toplantı kısa sürdü, kabaca bana eleştirilerin nasıl yazıldığını göstermesinden ibaretti, gazete özel bir form kullanıyordu ve en tepedeki kutucukların özel bir şekilde doldurulması gerekiyordu, o formlardan bir tomar verdi bana. Sonra, anlaştıkları plakçıdan her hafta üç yeni plak seçmem gerektiğini söyledi. Plaklar benim olabilirdi, maaşım buydu, uygun muydu? Elbette, dedim. Eleştiri yazılarını bana getirirsin, dedi, gerisini ben hallederim.

Göz kırptı ve elimi sıktı. Sonra dönüp masasında duran kâğıtları okumaya başladı, ben de sokağa çıktım, toplantı yüzünden hâlâ gergindim. Saat üç buçuktu, babam evde mi diye bakmaya gittim. Kapıyı çaldım, hiçbir şey olmadı, yan tarafa geçtim ve pencereden içeriye baktım, ev boş görünüyordu, tam otobüs durağına yürüyecektim ki açık yeşil Ascona'sı göründü.

Yolun kenarına park etti.

Daha arabadan inmeden onun hep olduğu gibi olduğunu görebiliyordum. Katı, haşin, kontrollü. Kemerini çözdü, yan koltukta duran poşeti alıp arabadan indi. Karşıya geçerken bana bakmadı.

"Beni mi bekliyordun?" dedi.

"Evet," dedim. "Bir uğrayayım demiştim."

"Önceden aramalısın, biliyorsun," dedi.

"Evet," dedim. "Ama buralardaydım, bu yüzden ben de...", omuz silktim.

"Bugün yok," dedi. "Otobüse binip evine gitsen iyi edersin."

"Peki," dedim.

"Bir dahakine ara, tamam mı?"

"Peki," dedim.

Sırtını döndü ve anahtarı kilide soktu. Otobüse doğru ağır adımlarla yürümeye başladım. Söylediği doğruydu: Gitsem iyi olurdu. Ben kendim için değil, onun için gitmiştim ve eğer müsait değilse bana giren çıkan yoktu. Canıma minnetti.

O akşam on buçukta aradı. Sarhoş geliyordu sesi.

"Alo, baban ben," dedi. "Uyumadın mı daha?"

"Hayır," dedim. "Geç saatlere kadar oturmayı seviyorum."

"Korkarım çok uygunsuz bir zamanda uğradın. Ama beni ziyarete gelmen hoştu. Ondan değildi. Yanlış anlama olur mu?"

"Evet, elbette."

"Basmakalıp laflarla beni başından savma. Birbirimizi anlamamız önemli."

"Evet," dedim. "Önemli, biliyorum."

"Burada oturmuş insanların hatırını sormak için telefon görüşmeleri yapıyorum. Ve rahatlamak için..."

Sonra bir Østlandet Bölgesi lehçesiyle alkollü bir içki anlamına gelen "*pjall*" dedi, bu son zamanlarda kullanmaya başladığı bir sözcüktü. Kullandığı bir diğer sözcük de renksiz anlamına gelen *slakk* idi. Bunu da Unni'den kapmıştı. Biraz *slakk* hissediyorum, demişti bir keresinde ve ben de ona bu sözcüğü sanki o değil de bir başkası kullanmış gibi bakmıştım.

"Yarın akşam yemeğe misafirimiz var, iş yerinden birkaç arkadaş, aslında onlarla Sannes'te tanışmıştın, eğer vaktin varsa uğrasan hoş olurdu."

"Olur, gelirim," dedim. "Kaçta?"

"Altı, altı buçuk diye düşündük."

"Tamam," dedim.

"Anlaştık, ama henüz kapatmak zorunda değiliz. Kapatmak mı istiyorsun yoksa?"

"Yoo," dedim.

"Sanırım istiyorsun. İhtiyar babanla konuşmak istemiyorsun."

"Hayır, istiyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. İçkisini yudumladı.

"Babaannenle dedeni ziyaret ettiğini duydum," dedi sonra.

"Evet."

"Unni'yle benim hakkımda bir şey söylediler mi?"

"Hayır," dedim. "Yani özel bir şey söylemediler."

"Biraz daha açsana. Bir şey söylediler, ama özel bir şey mi değildi?"

"Senin önceki gün onlarda olduğunu ve sonra Unni'yle tanıştıklarını ve iyi biri olduğunu söylediler."

"Aa gerçekten öyle mi dediler?"

"Evet."

"Noel'i nerede geçirmek istediğini düşündün mü? Burada bizimle mi yoksa annenle mi olacaksın?"

"Yok, düşünmedim. Daha var."

"Evet, doğru. Ama planımızı yapmamız lazım biliyorsun."

Acaba güneyde güneşin olduğu bir yerde mi kutlasak yoksa burada mı diye düşünüyorduk. Eğer geleceksen burada kalırız. Ama gecikmeden söyle ki bir plan yapalım."

"Düşüneyim," dedim. "Yngve'yle de konuşmam gerekebilir."

"Tek de gelebilirsin, biliyorsun."

"Evet biliyorum. Biraz müsaade et bana olur mu? Daha hiç düşünmedim."

"Elbette," dedi. "Düşünmek için zamana ihtiyacın var. Ama muhtemelen annenle geçirmeyi tercih edersin, öyle değil mi?"

"Öyle bir şart yok," dedim.

"Peki," dedi. "Yarın görüşürüz o hâlde."

Kapattı ve ben de mutfağa gidip çay suyu koydum.

"Çay ya da başka bir şey içer misin?" diye seslendim, oturma odasında bacaklarını altında toplayıp kucağında kediyle oturan ve radyoda klasik müzik dinleyip örgü ören anneme.

Dışarısı neredeyse zifirî karanlıktı.

"Evet isterim!" diye cevap verdi.

Beş dakika sonra elimde çay fincanlarıyla yanına gittiğimde örgüsünü koltuğun kenarına bıraktı ve kediyi yere indirdi. Mefisto patilerini öne uzattı, tırnaklarını çıkarıp gerindi. Annem ayaklarını yere indirdi ve ellerini iki kez ovuşturdu, belli bir süre sessizce oturduğunda hep yaptığı bir şeydi bu.

"Galiba babam içkiyi biraz fazla kaçırıyor," dedim ve pencerenin önündeki hasır koltuğa oturdum. Ağırlığım altında çıtırdadı. Çayı üfledim, bir yudum aldım ve anneme baktım. Mefisto önümde durdu ve sonraki saniyede kucağıma atladı.

"Onunla mı konuşuyordun az önce?" dedi annem.

"Evet," dedim.

"Sarhoş muydu?"

"Evet, biraz. Geçen onlara yemeğe gittiğimde de bayağı sarhoştu."

"Sen ne düşünüyorsun bu konu hakkında?" diye sordu.

Omuz silktim.

"Bilmem. Biraz tuhaf geliyor galiba. Onu ilk kez burada verdikleri partiye geldiğimde sarhoş görmüştüm. Şimdiyse oldukça kısa sayılacak bir süre zarfında iki kez gördüm."

"Bu belki de o kadar tuhaf bir şey değildir," dedi annem. "Hayatında öyle büyük değişiklikler oldu ki."

"Evet," dedim. "Orası öyle. Ama böyle de can sıkıyor. Siz küçükken hiç hata yaptım mı diye sorup başımın etini yiyor, sonra birden duygusala bağlayıp ilk doğduğumda bacağıma nasıl masaj yaptığını falan anlatıyor."

Annem güldü.

Bu öyle nadir olan bir şeydi ki. Ona baktım ve gülümsedim.

"Öyle mi anlattı?" dedi. "Topu topu bir kez falan masaj yapmıştır. Ama o zamanlar sana karşı zaafı vardı. Orası gerçek."

"Sonra bitti mi?"

"Olur mu. Elbette vardı Karl Ove."

Bana baktı. Mefisto'yu yere bırakıp ayağa kalktım.

"Dinlemek istediğin bir şey var mı?" diye sordum, duvara dayadığım küçük plak koleksiyonumun önünde çömelerek. Mefisto bozulduğu zamanlar hep yaptığı gibi ağır ağır mutfağa doğru yürüdü.

"Hayır, sen istediğini çal," dedi annem.

Radyoyu kapadım ve Sade plağı koydum, çok zor da olsa sevme ihtimali olabileceği tek plak oydu.

"Beğendin mi?" dedim müzik odayı doldurduktan birkaç dakika sonra.

"Evet, çok güzel," dedi fincanını kanepenin yanındaki masaya bırakıp örgüsüne dönerek.

Ertesi gün okuldan sonra Platebørsen'e gittim, oradaki görevliyle konuştum, Nye Sørlandet gazetesinden Steinar Vindsland ile bir anlaşması olduğunu, oradan üç tane plak seçmeye geldiğimi söyledim, başını öne salladı, üzerine yazacağım plakları seçmek için yarım saat harcadım, olay, zaten bildiğim birini, mümkünse hakkında başka yerde yazı yazılmış birini seçmekti, böylece yazarken izleyeceğim bir şablonum olurdu.

O sabah annemden aldığım harçlığımla bir plak fazla aldım. Açlığımı gidermek için Geheb'e gidip bir okul çöreği aldım, Markens Caddesi'nde yukarı doğru bir elimde plak poşeti diğer elimde çörekle yürümeye başladım, kese kâğıdını yere attım, tam ellerimi silkeliyordum ki iyi giyimli yaşlıca bir adam arkamdan seslendi.

"Alo baksana!" diye bağırdı. "Bu şehirde sokağa çöp atmıyoruz! Topla çöpünü bakayım!"

Döndüm, kalbim deli gibi atıyordu, elimden geldiğince soğuk bir şekilde baktım ona. Korkmuştum, ama korkuma karşı geldim ve ona doğru bir iki adım attım.

"Şehrin o kadar önemliyse gel kendin topla," dedim.

Sonra, korkudan titreyen dizlerim ve heyecandan sarsılan göğüs kafesimle ona sırtımı döndüm ve yürümeye devam ettim.

Arkamdan koşarak gelmesini, beni kavrayıp sarsmasını, hatta karnıma bir yumruk atmasını beklemedim değil, ama hiçbir şey olmadı.

Neticede yeniden arkama bakmaya cesaret etmeden önce hızlıca birkaç blok yürüdüm.

Kimse yoktu.

Nasıl cesaret etmiştim!

Bu şekilde yanıt vermeye!

Şimdi ona düşünecek bir şey vermiştim. Kendini ne halt sanmıştı da bu şekilde bana emir veriyordu? Ona bu hakkı kim vermişti?

Ben özgür bir insan değil miydim? Hiç kimse bana bu şekilde ne yapıp ne yapmayacağımı söyleyemezdi! Kimse!

Hotel Caledonien'i geçerken olay hâlâ içimde çalkalanıyordu. Saat dört falan olmalıydı, daha oyalanacak iki saatim vardı, adamla yeniden karşılaşmamak için kütüphaneye yan sokaklardan gittim. Vardığımda okuma odalarından birine geçtim, arkamdaki raflarda okuyacak kitap aramadan önce, aldığım plaklara göz attım bir süre. Hilde'nin sınıfta hararetle bahsettiği Bjørneboe'nun vahşetin tarihi üstüne yazdığı üçlemenin ilk cildi vardı. Dün birkaç sayfasını okuduğum *Horoz Ötmeden önce* dışında Bjørneboe'dan okuduğum tek şey on iki yaşındayken sanki Jack London okurmuş gibi okuduğum *Köpek Balıkları*'ydı. Ama şimdi, bu üçlemenin ilk sayfalarına göz gezdirirken okuduklarımdan hiçbir halt anlamadığımı fark etmiştim. Bu çok derindi ve acı veriyordu. Fön rüzgârlı açılış muhteşemdi.

Kötülük dışarıdan mı geliyordu?

İnsanları beraberinde sürükleyen bir rüzgâr gibi?

Yoksa içten mi geliyordu?

Kilisenin önündeki meydana baktım, yerler şimdiden sarı turuncu yapraklarla doluydu. Arkasındaki caddede insanlar şemsiyeler altında yürüyordu.

Ben kötü biri olabilir miydim? Kendimi bir gaddarlık rüzgârında savrulmuş bulup birisine işkence yapabilir miydim?

Ya da ben kötü *müydüm*?

Aslında şimdi şu işkence konusu çok geçerli sayılmaz, diye düşündüm ve okumaya devam ettim. Ama bu, gözünü kırpmadan okuduğun bir kitaptı. İşkence çok uçtu, Yahudilerin yok edilmesi çok uçtu. Ama normal insanlar tarafından yapılmıştı! Neden yapmışlardı? Yanlış olduğunu bilmiyorlar mıydı? Evet, elbette biliyorlardı. Bu gerçekten istedikleri bir şey miydi? Bu zarif küçük şehirlerinde yürürken, herkesin yapması gerekeni yapmasını sağlayarak ve kendilerinin sahiden bir bok olduklarını zannederken, ellerine bir fırsat geçse *gerçekten* istedikleri şey *kötülük* müydü? Kendileri farkına bile varmadan? Bu, şekli olmayan kötülük, içlerinde taşıdıkları bir şey miydi, fırsat doğunca mı ortaya çıkıyordu?

Ah, bir Tanrı'ya ve cennete inanarak dolanmaları ne kadar ahmakçaydı. Öylesine kibirliydiler ki! İnanılmaz kibirliydiler! Tanrı

neden *onları*, tüm zamanlarını herkesin doğru şeyi yaptığından emin olmakla geçiren insanları seçsindi ki? *Bu* küçük beyinli aptallar, Tanrı'nın neden umurunda olsundu?

Az kalsın kütüphanede kahkahalarla gülecektim, ama son anda bir kıkırdamaya indirgemeyi başardım.

Etrafıma bakındığımda kimsenin fark etmediğini gördüm. Sonra, etrafıma bakındığımı örtbas etmek için sanki bir şey arıyormuşum gibi kararlı bir görüntü vermek amacıyla başım hafifçe yana eğik olarak yeniden pencereden dışarıyı seyretmeye başladım.

Şu Renate değil miydi?

Evet, oydu.

Peppes Pizza'ya gidiyordu. Yanındaki de Mona'ydı, değil mi?

Bir an peşlerinden gitmeyi düşündüm. Tesadüfen karşılaşmışız gibi yapıp onlara katılabilir miyim diye sorardım, yanlarına oturup bütün cazibem ve coşkumla onlarla sohbet ederdim, sonra da aynı otobüsle dönerdik, günlerden cumaydı, kızlar popülerdi, kesin bir partiye giderlerdi, birkaç bira içerdik, Renate'ye evine kadar eşlik ederdim, elimi tutup içeri gelmek ister miyim diye sorardı, evet derdim ve içeri girdiğimizde tişörtünü ve pantolonunu çıkarır, yatağa yatırır ve aklını yitirene kadar sikerdim.

Ahah.

Aklını yitirene kadar sikersin, tabii ya Karl Ove.

Bunları düşünürken bile dizlerimin bağı çözülmüştü. Evet, muhtemelen giysilerini çıkarabilirdim, çok çok iyi bir günümdeysem bunu yapma ihtimalim olabilirdi, ama bu yapabileceğim tek şeydi. Film orada kopuyordu, sonrasında dizlerim titriyordu.

Renate benden *iki* yaş küçüktü. Herkesin ağzının suyunu akıtan bir vücudu vardı. Benim oturduğum yerde Bayan Vücut'tu o.

Bir seferinde, otobüsteyken, benimle dalga geçmişlerdi. O değil de Mona geçmişti, o sadece dinlemişti. Üstelik Mona benden *üç* yaş küçüktü!

"Çok yakışıklısın Karl Ove," demişti. "Ama ağzını bıçak açmıyor. Neden hiç konuşmuyorsun? Yanaklarına ne oldu öyle? Kızardılar!

Bizle takılsana? Renate'ye gidiyoruz? Bir şeyler yapardık, ne dersin? Aa yoksa sen homo musun? Bu yüzden mi bu kadar sessizsin?"

Koca ağzı ve ağzından büyük egosuyla küçük kaltağın tekiydi.

Sekizinci sınıftayken ablasına âşıktım ve en ufak bir şansım yoktu. Onlardan çok daha büyüktüm ve ağzım hiç laf yapmıyordu, beni ânında bozabiliyordu. Ama Renate de vardı ve en azından benden üç değil sadece iki yaş küçüktü, dokuzuncu sınıfa gidiyordu ve o... evet, ama hayır, bunların hepsini dinlemişti ve yanaklarım kızarmış bir şekilde, sanki onları görmemiş ya da duymamış gibi yaparsam bu durumun içinden sıyrılabilmem mümkünmüş gibi, sert bakışlarla pencereden dışarıyı seyredişimi görmüştü.

Çok ümitsizdi. Ne olurdu onları becersem? Yani Mona'yı değil ama Renate'yi?

Olmaz. Onu da yapamazdım.

Bakışlarımı indirdim ve okumaya devam ettim. Birkaç saniye geçmeden Bjørneboe'nun yazdıklarından başka bütün düşünceler zihnimden silinmişti. Neyse ki.

Babamla Unnilere altı misafir daha gelmişti. Yemek odasındaki büyük masaya beyaz örtü sermişlerdi, masanın üstünde şamdanlar, peçeteler, gümüş çatal bıçak takımı vardı. Yemeğin yanına bir kadeh kırmızı şarap al, dedi babam, ben de aldım. Çok konuşmadım, oturdum ve sohbet edip güldükçe yükselen ruh hâllerini seyrettim çoğunlukla. Kadehim bitince şişeye uzanıp kaldırdım. Babam gördü ve başını bir kez hayır anlamında salladı. Şişeyi yerine koydum. Bir tanesi, altı aylık bebeği olduğunu anlattı, bebeği vaftiz ettirelim mi ettirmeyelim mi tartışması dönüyordu evde. İkisi de inançlı değildi ama ikisi de geleneklere önem veriyordu. Bu yeterli bir sebep mi? diye sordu adam.

Kalbim küt küt atıyordu.

"Ben para için konfirmasyona katıldım," dedim. "On altı yaşıma basar basmaz da devlet kilisesinden adımı sildirdim."

Herkes dudaklarında hafif bir tebessümle bana döndü.

"Kiliseden ayrıldın mı?" dedi babam. "Gizlice? Kimden izin aldın?"

"On altı yaşına gelince herkesin izni var," dedim. "Ve bildiğin üzere on altı yaşındayım."

"Yasal olabilir," dedi babam, "ama bu doğru olduğu anlamına gelmiyor."

"Ama sen de kiliseden ayrıldın!" dedi Unni gülerek. "Bu yüzden şimdi oğluna aynısını yapamayacağını söyleyemezsin."

Bundan hoşlanmamıştı.

Gülümsemesinin ardına gizlendi, ama onu tanıyordum. Hoşuna gitmemişti. Soğukluğunu hissedebiliyordum. Unni fark etmedi. Sohbete ve gülmeye devam etti.

Giderek açıldı, içti ve katılığı uçtu, önemli olan şeyler önemini yitirmişti artık, benim sadece tek kadeh şarap içme zorunluluğum da muhtemelen uçup gitmiştir diye akıl yürüttüm ki haklı çıktım, şişeyi aldım, fark etmedi, kadehimi doldurdum ve ağzına kadar dolu olarak önümde durdu.

Babam iyice saldı, etrafa yaydığı aura muazzamdı, evet, o odanın içinde devasaydı. Öne çıkan, tüm dikkatleri üstünde toplayan insan oydu. Ama sıcak şekilde değil. Gözlerinde en ufak bir sıcaklık yoktu. Abartılıydı, gürültücüydü, olmadık yerlerde insanların sözlerini kesiyor, olmadık şeylere gülüyordu, saçma sapan konuşuyordu, dinlemiyordu. Alınıyordu, uzun süre kayboluyordu, sonra hiçbir şey olmamış gibi dönüyordu. Herkesin ortasında Unni'yi uzun uzun öpüyordu. Diğerleri, gözleri ve surat ifadeleriyle kendilerini biraz geri çekmişti, anlattıklarını dinlemek istemiyorlardı, alışkın olmadıkları biçimde şiddetliydi, uygunsuzdu, bunu görebiliyordum, ve ben de lanet olası ahmakların bir halt bilmediklerini, bir halttan anlamadıklarını düşündüm, dar görüşlüydüler ve bir bok bilmiyorlardı, en kötüsü de buydu; kendilerini bir bok sanırken aslında hiçbir şey olmamaları.

O sonbahar bir örüntü oluşmuştu. Babam her hafta sonu içiyordu, sabah mı geldim, öğlen mi, akşam mı, cumartesi mi, pazar mı fark etmiyordu, ama hafta sonu bitti mi içmiyordu, en azından çok daha az içiyordu, belki bir gün falan içiyordu nadiren, o günler de

ben dâhil tanıdığı kim varsa arayıp telefonda gevezelik yapıyordu. Onu haftada en az bir, mümkünse iki kez görmeye çalışıyordum, içmediği zamanlarda aynı eskiden olduğu gibi katı ve resmî oluyordu, bana okulla ya da Yngve'yle ilgili bir iki soru soruyordu, sonra oturup televizyon seyrediyorduk ve ben ayağa kalkıp gitmem gerektiğini söyleyene dek tek kelime etmiyorduk. Beni orada istemiyordu, bunu hissedebiliyordum, ama onu arayıp şu veya şu saatte geleyim mi diye sormaya devam ediyordum, o da olur gel, diyordu. Sarhoş olduğu zaman her şey karman çormandı, Unni'yle ne kadar müthiş vakit geçirdiğini anlatıyordu, annemle ilgiliyse hiçbir ayrıntıyı atlamıyor ve Unni'yle kurduğu hayatla mukayese bile edilemeyeceğini söylüyordu. Sonra ağlıyordu, ya da Unni düşüncesizce bir şey söylüyor, o da öfkeyle asabı bozuk şekilde odayı terk ediyordu, Unni'nin bir adamın ismini telaffuz etmesi yetiyordu babamın ayağa kalkıp gitmesine, ama aynı şey onun için de geçerliydi, eğer babam bir kadının adını söylerse Unni de ayağa kalkıp odayı terk ediyordu.

Bu akşamlarda mutlaka en az bir kez benim çocukluğumu ve nasıl yetiştiğimi anlatıyordu, ki bu sonra onun çocukluğuna bağlanıyordu, dedemin onu nasıl dövdüğünü anlatıyordu, bana iyi bir baba olamamış olmasına rağmen gözlerinde yaşlarla elinden gelenin en iyisini yaptığını söylüyordu; elinden gelenin en iyisini yaptığını söylerken hep gözyaşlarına boğuluyordu. Sık sık bacağıma nasıl masaj yaptığını ve o günlerde ne kadar yoksul olduklarından dem vuruyordu, neredeyse hiç paralarının olmadığını söylüyordu hep.

Anneme bunların bir kısmını anlatmıştım. Onunla bambaşka bir hayat yaşıyordum, gerçek hayatımı; onunla aklımdan geçen her şeyi konuşuyordum; kızlarla yapmak istediklerim, bana okulda kendimi dışlanmış hissettiren o korkunç duygu ve babamın ne yaptığı hariç. Ona bunlar dışında her şeyi anlatıyordum, o da sıklıkla yüzünde gerçekten şaşırmış bir ifadeyle, sanki söylediklerimi daha önce kendisi hiç düşünmemiş gibi dinliyordu. Ama düşünmüştü tabii, yine de yaptığı empati öylesine büyüktü ki kendini ve kendi düşüncelerini tamamıyla unutuyordu. Bazen sanki ikimiz aynı zihne

sahipmişiz gibi hissediyordum. En azından eşit. Sonra bir şey değişti ve aramızdaki mesafe görünür oldu. Özellikle Bjørneboe okuduğum haftalarda, her şeyin anlamsızlığı üstüne üst üste birkaç akşam konuşunca bir kahkaha krizine girmişti ve tıpkı babası gibi, gözlerinde yaşlarla, hayat böyle değil, etrafına bir bak! demişti. O haftanın geri kalanında fena bozuk atmıştım. Ama haklıydı, ve garip olan, pozisyonlarımızı değiştirmemiz olmuştu. Genelde hayatın keyif almakla ilgili olduğunu ve dokuz-dört iş rutini gibi tuzaklara düşmeyeceğimi söyleyen ben olurdum, o zaman o da hayat çalışıp didinmekten ibarettir derdi, böyleydi. Bjørneboe'nun karamsarlığına kaptırmıştım kendimi ve öyle düşünmeye başlar başlamaz insanın karşısına çıkan anlamsızlık duvarını, dünyanın sefaletini görüyordum; gelgelelim bu benim hayatımda ve yaptığım planlarda bir karşılık bulmuyordu, planlarım pozitif ve sağlamdılar. Ama yine de arada bir bağ vardı, çünkü burjuva değerlerinin dışında kalan alternatif hayat bize anlamsızlık hakkında bir fikir veriyordu, eğlenmene bakıp, yan gelip yatmanın, her şeye siktir çekip görevlerini yerine getirmemenin özü bu değil miydi? Lise yıllarında tuttuğum günlük böyle mantık yürütmeleriyle doluydu. Tanrı var mıydı? Böyle yazmıştım bir sayfanın tepesine, ve üç satır sonra da, hayır muhtemelen yok, sonucuna varmıştım. Punkların her şeye siktir çektiği modda bir anarşist değildim, benimki daha yapılıydı, bana göre hiç kimse asla hiç kimsenin üzerinde olmamalıydı, devletler olmamalı, onun yerine gevşek bağlarla birbirine bağlı yerel düzeyde eyaletler olmalıydı. Çok uluslu firmalar da olmamalıydı, kapitalizm ve elbette dinler de. Ben özgürlük taraftarıydım, eylemlerini özgürce gerçekleştiren özgür insanlar taraftarı. Hastalara kim bakacak? diye karşı çıkıyordu annem. Yaaani, bunu yerel yönetimler halledebilirdi, değil mi? Parasını kim ödeyecek o hâlde ve hangi para biriminde, diye cevap verirdi. Bazı ulusal kurumlara mutlaka ihtiyaç duyarsın herhâlde? Yoksa tüm finansal sistemi mi ortadan kaldırmak istiyorsun, derdi. Neden olmasın? Doğal ev ekonomisinin nesi var? derdim. Evet ama ne diye böyle bir şey yapalım ki? Böyle bir sistemde senin o plakların nasıl üretilirdi, derdi. Bunu

dediğinde bastığım zemin sallanırdı, dünyalarımdan ikisi, güzel ve havalı her şeyi kapsayan dünyayla bütün prensiplerin olduğu dünya çarpışıyordu. Ya da, farklı bir şekilde ifade etmek gerekirse, istediğim her şey ile inandığım her şey. Ben o lanet eko-vejetaryenlerden değildim, Tanrı aşkına! Mevzu bu değildi. Ancak temel prensiplerimin mantığını izlediğimde vardığım yer burasıydı.

Birkaç kez Arendal'daki arkadaşları, birkaç kez Oslo'daki eski okul arkadaşları, birkaç kez de Kristiansand'da edindiği arkadaşları annemi ziyarete gelmişti. Ben onlar için yetişkin oğlandım, onlara katılıyor, onları şaşırtmak ve etkilemek için sohbet ediyordum, ben yanlarından ayrıldığımda ne kadar da büyümüş diyorlardı anneme ve onlara böyle olduğumu inandırmak gülünç derecede basitti.

Okul haricinde kalan zamanımın çoğunu haftada üç kez yazdığım müzik eleştirilerine ayırıyordum, ama bundan para kazanmadığımdan bazı akşamlar parke fabrikasında çalışıyordum. Bu aylar boyunca babaannem ile dedeme uğramayı özellikle ihmal etmiyordum çünkü babamın ne yaptığını biliyorlardı ve benim hâlâ eski ben olduğumu göstermek ve bir bakıma babamı temsil etmek bana düşüyordu, eğer benim hayatım yolunda gidiyorsa bu, babamın hayatının bıraktığı izlenimi telafi edebilirdi.

Okulda birkaç yeni insanla tanışmıştım. Bassen ikinci sınıflardan Espen Olsen diye biriyle takılıyordu, Hånes'ten kibirli, öz güveni tahammül sınırlarını zorlayan ve tanımaya değer herkesi bilen bir çocuktu. Varlığının farkındaydım, şu farkına vardığın tiplerdendi, lisenin derneği Idun'un da başkanı olmasının verdiği bir öz güvenle, seçim zamanı hiç tereddüt etmeden konuşma platformu kurmuş ve tıklım tıklım kafeteryada konuşma yapmıştı. Teneffüslerden birinde yan yana gelmiştik. "Bakıyorum Nye Sørlandet için plak eleştirileri yapıyorsun" dedi. "Evet" dedim. "Seni birinci sınıftayken görmüştüm, içimden gülmek gelmişti," dedi. "Echo and the Bunnymen'in yanına Paul Young rozeti takmıştın! Böyle bir şey olabilir mi ya? Paul siktiğimin Young'ı mı?" "Paul Young'ın değeri bilinmiyor," dedim. Alaycı ve yüksek sesli bir kahkaha patlattı. "Ama R.E.M. iyi bak," dedi. "Green on Red'i

dinledin mi?" "Herhâlde." Wall of Voodoo'yu duymuş muydu? Şaka mı yapıyordum? "Stan Ridgway kraldır!"

Birkaç hafta sonra, durup dururken beni evine içmeye çağırdı. Beni neden davet etti ki şimdi, diye düşünmüştüm. Ona sunabileceğim hiçbir şey yoktu; muhtemelen gereksinim duyduğu bir şey de yoktu. Ama peki dedim yine de. O birayı hallederdi, merak etme, geldiğinde ödersin, dedi, ve bir cumartesi akşamı erkenden otobüse bindim, "Rebel Yell" durağında indim ve Hånes'e giden yokuşu ağır ağır çıkmaya başladım, önceki sene korkunç geçen konserimizi verdiğimiz alışveriş merkezinden çok uzakta oturmuyordu.

Sıralı evlerden birinde oturuyordu. Babası olduğunu düşündüğüm bir adam açtı kapıyı.

"Espen evde mi?" dedim.

"Evet, dedi içeri geçerek. "Buyur gel. Yukarıda."

Annesi olduğunu düşündüğüm bir kadın holün biraz gerisinde eğilmiş, ayakkabılarını giyiyordu.

"Daha önce tanışmadık galiba öyle değil mi?" dedi babası.

"Hayır," dedim elini sıkarak. "Karl Ove."

"Demek Karl Ove sensin," dedi.

Annesi de gülümsedi ve elimi sıktı.

"Biz de gördüğün gibi dışarı çıkıyorduk," dedi. "Size iyi eğlenceler!"

Evden çıktılar ve ben de biraz tereddüt ettikten sonra yukarıya çıktım, nihayetinde aşina olduğum bir ev değildi.

"Espen?" diye seslendim yüksek sesle.

"Buradayım!" diye yanıt verdi bir ses ve sesin geldiği odanın kapısını açtım.

Kolları iki yanından sarkar vaziyette küvette uzanıyordu, suratında kocaman bir sırıtış. Onu orada çıplak gördüğüm saniye, yalnızca gözlerine bakmak için muazzam bir çaba gösterdim. Her ne kadar ilk dürtüm bu olsa da aşağıya, suyun üzerinde yüzen çükünün olduğu yere doğru hayatta bakamazdım. Sakın çüküne bakma. Sakın çüküne bakma. Bakışlarımı doğruca gözlerinin içine

sabitledim ve orada öyle dururken, hayatımda kimsenin gözlerine bu kadar uzun süre bakmadığımı düşündüm.

"Evi kolay buldun mu?" dedi gülümseyerek. Küvette gayet sakin ve sanki bütün dünyanın sahibiymiş gibi uzanırken.

"Kolaydı ya," dedim.

"Biraz tedirgin görünüyorsun," dedi gülerek. "Bir şey mi var?"

"Yoo," dedim.

Tekrar güldü.

"Çok tuhaf bakıyorsun."

"Hayır, tuhaf falan bakmıyorum," dedim, gözlerine gözlerimi dikerek.

"Ömründe hiç çük görmedin mi? Mesele bu mu?"

"Diğerleri ne zaman geliyor?" diye direndim.

"Sekizde işte. Söyledim ya sana. Ama sen tabii illa erkenden damlayacaksın."

"Bana yedi dedin."

"Sekiz."

"Yedi."

"İnatçı keçi. Havluyu atsana bana."

Havluyu alıp ona attım. O ayağa kalkma fırsatı bulamadan arkamı dönüp dışarı çıktım. Alnım yüzüm ter içinde kalmıştı.

"Sen hazırlanana kadar aşağıda takılsam olur mu?" dedim.

"Rahatına bak," dedi içeriden. "Ama hiçbir yere oturma sakın!"

Dalga geçtiğini biliyordum, ama yine de hiçbir yere oturmadım, sadece dikkatlice inceleyerek etrafı dolandım.

Yedi demişti ya, öyle değil mi?

Duvarda fotoğrafları vardı, bir tane bebeklik fotoğrafı ve bir tane de yeniyetme döneminden, abisi olduğunu düşündüğüm başka bir çocukla birlikte.

Aşağı indiğinde üzerine blucin ve beyaz tişört giymişti, çorapsızdı, doğrudan müzik setinin yanına gidip bir plak koydu. İlk akorlar odada yankılanmaya başladığında bana muzip bir bakış attı.

"Bu kim biliyor musun?" dedi.

"Herhâlde yani," dedim.

"Kimmiş?" dedi.

"Violent Femmes."

Başını öne sallayıp doğruldu.

"Acayip sağlam değil mi ama?" dedi.

"Öyle."

"Bira?"

"Alırım ya."

Katedral Lisesi'nde adlarını duymuş olmama rağmen gelenlerden kimseyi tanımıyordum. Trond, uzun, ince, sarışın, üçgen suratlı ve etkileyici kocaman ağzı ve bir o kadar etkileyici sözel kabiliyetiyle kendini nasıl ifade edeceğini iyi biliyordu ve gördüğüm kadarıyla asla dili dolanmıyordu. Gisle onun tam zıddıydı, ufak tefek, siyah saçlı, koyu hin gözlüydü, çok konuşmuyordu ama konuştuğunda lafı dolandırmak yerine doğrudan söylüyordu. Sonra ikizler vardı, Tore ile Erling, onları birbirinden ayırt edebilmem aylarımı almıştı. Müzik konusunda takıntılıydılar ve her zaman mutlu, her zaman hevesliydiler, birbirleri hakkında konuşup, diğerlerine gözlerinde bir sıcaklıkla yaklaşıyorlardı. Bir önceki kış beni U2 konserine giderken Drammen treninde görmüşlerdi. Gidip tek başıma konser izlemem ya da bunun tuhaflığı konusunda bir şey söylemediler. Bassen zaten herkesi tanıyordu ve aynı gruba mensuptu, ama onunla Espen arasında bir şeyler geçmiş olmalıydı çünkü birbirlerine zoraki katlanıyorlardı, yine de anlaşmazlıklarının sebebini asla öğrenemedim.

Bu aksam Bassen yoktu ve ben de diğerlerini tanımadığım için sadece Espen'le konuşmuştum, onun haricinde sessizce oturmuştum.

Espen'de numara çoktu, beni sürekli galeyana getirmeye çalışıyordu, anlamıştım bunu, ama bunun tek neticesi, düşüncelerimin üzerinde bir alçak basınç sistemi gibi duran kendi sessizliğimin daha da çok farkına varmam oldu.

Ama içtim ve içtikçe tedirginliğim hafifledi. En sonunda sarhoş olduğumda, *oradaydım*, gevezelik yapıyor, şarkılara boğuk sesimle avazım çıktığınca bağırarak eşlik ediyordum, of işte bu müthiş! Siktir ne şarkıydı lan! Bu efsane bir grup!

Olmak istediğim yer burasıydı, olmak istediğim şey buydu, şarhoş olmak, şarkı söylemek, sallanarak otobüs durağına gitmek, sallanarak diskoya ya da bir bara gitmek, içmek, sohbet etmek, gülmek.

Ertesi gün on ikide uyandım. Bir iki bölük pörçük şey dışında Espenlerden otobüse bindiğimiz andan sonrasını hatırlamıyordum, ama şansıma onları zamansal olarak olmasa da mekânsal olarak konumlandırabileceğim denli uzun ve ayrıntılıydılar.

Eve nasıl dönmüştüm ya?

Taksiye bindin deme! 250 kron tutardı ki bu durumda bütün haftalığımı harcamış olurdum.

Yok, yok, binmemiştim, gece otobüsüne binmiştim çünkü Ve'deki okulun aşağısında kalan küçük kayak merkezinin ışıklarını görmüştüm.

Alkol hâlâ vücudumdaydı, ve içimde eşit miktarda rahatsızlık ve keyif duygusuyla dolu olarak, ki buna sarhoş olduğum önceki durumlardan aşinaydım, mutfağa gittim. Kahvaltılıklar hâlâ masanın üzerindeydi ve annem oturma odasındaki masada dersine hazırlanıyordu.

"Dün güzel vakit geçirdin mi?" diye sordu.

"Evet," dedim, ocağa çay suyu koyarak, dolapta bulduğum birkaç köfteyi kızarttım, dünün gazetesini aldım elime ve masaya oturup hem yemeğimi yedim, hem gazetemi okudum ve iki saat boyunca, tamamen kırmızı ve turuncuya bürünmüş dışarısının manzarasını seyrettim. Yine de sarhoş uyanmak, sarhoş olmak kadar iyi bir his değil, ama çok uzağında da değil, diye düşündüm, çünkü kendini yakalama hissi, bedeninin yavaş yavaş enerjisine, yani dinamik enerjisine kavuşması sürecinin de güzel anları olabiliyordu.

Gökyüzü, yaprak döken sararmış ağaçlarla yeşil çamların üstünde yoğun ve griydi. Grilik ve görüşün orada sadece birkaç metre tepede kesilmesi gerçeği renklerin yoğunluğunu artırıyordu; sarı, yeşil, siyah bir şekilde birbirlerine dolanarak gökyüzüne uzanıyor,

ama sonra gri gökyüzü tarafından engelleniyor gibiydi, ve renkler de bu sebepten böylesi bir coşkuyla parlıyor olmalıydı. Yükselip sonsuzlukta kaybolma kudretine sahiptiler ama yapamıyorlardı, bu yüzden enerjilerini bulundukları yerde yakıyorlardı.

Telefon çaldı.

Arayan Espen'di.

Daha önce beni hiç aramamıştı, bu yüzden sevinmiştim.

"Eve sağ salim vardın mı?" dedi.

"Vardım. Ama nasıl olduğunu sorma."

Güldü. "Sormam. Siktir amma içtik lan."

"Hem de ne biçim. Sen nasıl gittin eve?"

"Taksiyle. Taksiye verecek beş kuruşum yok ama yine de değerdi."

"Öyle."

"Taşrada ne yapıyorsun?"

"Hiç. Albüm eleştirisi yazacağım, evdeyim yani."

"Aa? Ne yazacaksın?"

"Tuxedomoon."

"Onlar mı, öf. İyi de onlar Avrupalı avangart safsatası değil mi?"

"İyiler ya aslında. Çok içliler."

"İçli mi?" diye tersledi. "O hâlde yerin dibine sokmalısın. Hadi pazartesi görüşürüz."

Saat dört gibi, hava iyiden iyiye kararmaya başlarken oturma odasındaki masanın başına oturdum ve sekize kadar eleştiri yazısı üzerinde çalıştım, sonra kalkıp kanepede annemin yanına oturdum ve bir iki saat televizyon seyrettim. Aslında yapmamalıydım, zira izlediğimiz İngiliz serisindeki karakterlerden biri homoseksüeldi ve ne zaman bunun bahsi açılsa ya da buna değinilse yüzüm kızarıyordu. Ben homoseksüel olduğum ve bunu anneme söyleyemediğim için değildi, ama onun benim öyle olduğumu düşünme ihtimali yüzündendi. Ve bu ironikti çünkü "homoseksüel" sözü her geçtiğinde yüzüm kızarırsa gerçekten de öyle olduğumu düşünürdü ve bu düşünceyle de yüzüm daha da kızarıyordu.

En korkunç zamanlarımda gerçekten homoseksüel olduğumu canlandırırdım kafamda.

Bazen uyumadan hemen önce, kız mıyım erkek miyim diye düşünürdüm. Bilmiyordum! Bilincim bu konuyu temizlemek için öfkeyle çabalardı, ama zihnimin duvarları kaygandı, bilmiyordum, erkek olduğum kadar kız da olabilirdim gayet, ta ki sağlam bir zemin buluncaya kadar sürerdi bu, ve gözlerim fal taşı gibi açık, göğsümde derin bir korkuyla, bir kız olmadığıma, erkek olduğuma kesin olarak kanaat getirirdim.

Ve eğer bu olabiliyorsa, böyle şüpheler birden meydana gelebiliyorsa, kim bilir daha neler vardı orada? İçimde gizlenen başka neler vardı?

Öylesine güçlüydü ki bu korku, rüya görürken sanki kendimi tepeden izliyor gibi hissederdim, sanki rüyamda ne gördüğümü, bir kızı mı yoksa oğlanı mı arzuladığımı anlamaya çalışan bir şey vardı içimde. Ama yanıt asla oğlan olmuyordu, uyurken ve uyanıkken rüyasını gördüğüm daima kızlardı.

Homoseksüel değildim, bundan yeterince emindim. Şüphe ufacıktı, bilincimin uçsuz bucaksız alanlarında vızıldayan minik bir sinekti, ama varlığı yetiyordu. Bu yüzden okulda homoseksüellikten bahsedildiği zamanlar işkenceye dönüşüyordu. O esnada yüzüm kızarsaydı, işte o zaman korkunç bir felaket olurdu ki bunu aklımdan geçirmeye bile cesaret edemiyordum. Bunun üstesinden gelmenin yolu bir şeyler yapmaktı, artık ne olursa, gözünü ovmak olur, başını kaşımak olur. Kızaran yüzünden dikkatleri başka bir şeye çekecek ya da ona açıklama getirecek herhangi bir şey.

Futbolda "homo" en sık kullanılan sözcüklerdendi, homo musun lan, siktir lan homo gibi, ama bu bir tehdit oluşturmuyordu ve herkes sürekli kullandığı için kimse kimsenin gerçekten homo olacağını aklından geçirmezdi.

Ve elbette ben de homo değildim.

Program bitince annem çay yaptı ve elinde iki fincanla oturma odasına geldi, oturup havadan sudan konuştuk. Ekseriyetle aile mese-

lelerini. Gün içinde sırayla kardeşleri Kjellaug, Ingunn ve Kjartan'la konuşmuştu ve konuşulanları bana anlatmıştı. İşlerini, kız kardeşlerinin kocalarının işlerini, çocukların neler yaptığını falan. Ama zamanın büyük bölümünü Kjartan'a ayırdık, dört şiiri bir edebiyat dergisine kabul edilmişti, bahar sayısında çıkacaktı ve kafasında hâlâ Bergen'e taşınmak ve felsefe okumak vardı. Ama anneannemin durumu iyi değildi ve dedem bunun altından tek başına asla kalkamazdı, Kjellaug da hafta sonları uğramak dışında bir yardımı dokunamayacak kadar uzakta oturuyordu, hem onun kendi ailesi ve ilgilenmesi gereken kendi çiftliği vardı, tabii bir de işi.

"Ama o her hâlükârda evde felsefe çalışıyor," dedi annem. "Belki de o kadar da kötü bir fikir değildir. Sonuçta Kjartan artık yirmi yaşında değil. Üniversite hayatı onun sandığı kadar kolay olmayabilir."

"Evet," dedim. "Ama sen de daha yeni bir sene geçirdin üniversitede, öyle değil mi? Ve sen de yirmi yaşında değilsin sonuçta."

"Haklısın," dedi ve güldü. "Ama benim bir ailem var. Sen varsın. Benim kimliğim öğrencilik hayatıma bağlı değil, anlatabiliyor muyum? Kjartan'ın büyük beklentileri var."

"Şiirlerini okudun mu?"

"Evet, gönderdi."

"Bir şey anladın mı?"

"Sanırım, biraz."

"Yazın bana okuttu bir tanesini. *Hiçbir şey* anlamadım. Cennetin kıyısında biri yürüyor. Ne demek bu şimdi?"

Bana bakıp gülümsedi. "Bilmem ne demek istiyor olabilir?"

"En ufak bir fikrim yok," dedim. "Felsefi bir şey falan mı?"

"Evet, ama okuduğu felsefe hayat üzerine. Ve bu konuda herkesin belli bir fikri vardır."

"Neden olduğu gibi yazmıyor, doğrudan?"

"Bazıları öyle yapıyor," dedi annem. "Ama bazı şeyler de doğrudan söylenmiyor."

"Ne mesela?"

İç çekti ve kedinin başını okşadı, ki kedi de ânında başını yükseltip mest oldu ve gözlerini kapadı.

"Öğrenciyken Løgstrup adında bir filozof okumuştum. O da şu anda Kjartan için çok şey ifade eden bir filozofla yakından ilgileniyordu: Heidegger'le."

"Evet, bu ismi hatırlıyorum," dedim gülerek.

"Heidegger'in yazdığı bir kavramı kullanıyor," diye devam etti annem. "*Fürsorge*." İhtimam. Hemşirelik biliminin temel konusu budur tabii ki. Hemşirelik insanlara ihtimam göstermek üzerinedir. Ama ihtimam dediğin aslında nedir? Ve insanlara nasıl ihtimam gösteririz? İnsanla insan olmaya dayanır. Ama insan olmak nedir?"

"Bu, kime sorduğuna göre değişir herhâlde," dedim.

"Evet, aynen öyle," dedi başını sallayarak. "Ama hepimizin hemfikir olduğu bir şey var mıdır ki? Bu felsefi bir sorudur. Ve yaptığım meslek için de önemlidir."

"*Bunu* anlıyorum," dedim. "Ama bunun için neden cennetin kıyısında yürüdüğünü anlamıyorum."

"Peki anlamak şart mı?"

"Eğer anlamayacaksam neden okuyayım?"

"Belki bunu Kjartan'la bir sonraki görüşmende ona sorarsın."

"Ne anlama geldiğini mi?"

"Evet, neden olmasın?"

"Hayır, Kjartan'la konuşamıyorum. Hep çok kızgın. Ya da kızgın değil de, aksi. Ya da tuhaf."

"Evet, sahiden de öyle. Ama tehlikeli biri değil, eğer öyle düşünüyorsan."

"Hayır, hayır," dedim.

Sessizlik oldu.

Söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştım, çünkü saat geç olmuştu ve bu sessizliğin annemin aklına artık uyuması gerektiğini getireceğini biliyordum, ve ben bunu istemiyordum, onunla sohbete devam etmek istiyordum. Öte yandan, yazmam gereken bir müzik yazısı vardı ve burada ne kadar çok vakit harcarsam, işim de gecenin o kadar geç saatine sarkacaktı.

"Neyse," dedi. "Bugün de geceyi ettik."

"Sen daha çalışacak mısın?"

Başımı öne salladım.

"Çok geçe kalmamaya çalış."

"Artık ne kadar sürerse," dedim.

"Öyle ya," dedi ve ayağa kalktı. "İyi geceler madem."

"İyi geceler."

O oturma odasından çıkarken kedi kanepenin yanında yattığı yerde ayaklandı ve esnedi. Gözlerini bana dikti.

"Sakın," dedim ve başımı salladım. "Çalışmam gerek, tamam mı?"

Üzerine yazı yazdığım plağı pikaba takıp, oturdum ve taslak üstüne taslak karaladım, sonra taslakları buruşturup yerde hızla genişleyen kâğıt deryasına fırlattım. İkiyi biraz geçerek nihayet biraz memnun kalmıştım, sayfayı makineden çektim, sandalyemle geriye kaykılıp yazdığım metni son bir kez daha okudum.

Tuxedomoon
Holy Wars (Cramboy)

İnceleyen: Karl Ove Knausgaard

Tuxedomoon aslen San Fransiscolu ama şimdi Brüksel'e yerleşmiş bir grup. Bu kış gündemlerinde Norveç de var, 1 Aralık'ta Norveç Devlet Bale ve Operası'nda çalacaklar.

Tuxedomoon'un solisti Blaine Reininger, gruptan son derece gelecek vadeden solo kariyerine odaklanmak için ayrıldı ve Holy Wars onların Reininger olmadan çıkardıkları ilk albüm. Desires seviyesine çıkamadığı açık ancak fena bir albüm olmadığı da gerçek.

Grup üyelerinin klasik müzik eğitimi geçmişleri var ve hepsi de rock müzikle yetişmiş. Ortaya çıkan sonucu bir kategoriye koymak imkânsız, ama avangart rock, fütürizm ve modernizm anahtar sözcükleri iş görebilir.

Grup özellikle hiç el atılmamış alanlara yöneliyor ve yeni müzikal patikalar keşfediyor. Holy Wars güzel, içli bir albüm, buna rağmen zaman zaman ulaşılmaz buluyorum. Geçmişin dağınık ruh hâliyle gelece-

ği karıştırıyor, sentetik enstrümanlarla akustikleri karıştırıyor. Plaktaki şarkılardan bir tanesi Fransızcadan çevrilmiş, Orta Çağ'dan bir şiir. Bence St John adındaki bu şarkı, bulaşıcı orglu girişi ve melodisiyle albümün en güçlü parçalarından. "In a Manner of Speaking" parçası ise grubun daha hafif yönünü yansıtıyor. Yine albümden öne çıkan diğer şarkılar olarak da "Bonjour Tristesse" ve enstrümental "The Waltz"u sayabilirim.

Uyumadan önce anneme bir not yazıp geç saate kadar çalıştığını ve sabah beni uyandırmamasını söyledim. Genellikle benden bir saat önce uyanırdı, kahvaltısını yapar, kahvesini içer ve radyo dinlerken sigarasını içerdi. Sonra da beni uyandırır, programlarımızın uyduğu günlerde beni okula bırakırdı. Onun okulu benimkinden bir kilometre ötedeydi. Okula varana dek geçen yarım saatlik süre boyunca pek konuşmazdık ve sık sık, aramızda oluşan bu sessizliğin babamla aramızdakilerden ne kadar farklı olduğunu düşünürdüm, zira babamla aramızdaki suskunluk içimde bir ateş gibi yanardı. Annemle aramızdaki ise gerilimsizdi.

O sabah otobüse yetişebilmek için belirlediğim süreden yarım saat geç uyandım ve uykumda geldiğimi fark ettim, yapış yapış iç çamaşırımı çıkarıp çırılçıplak giysi odasına yürüdüm ve dehşet içinde, temiz çamaşırımın kalmadığını gördüm.

Çamaşırları neden yıkamamıştı? Bu işi yapmak için elinde koskoca bir hafta sonu vardı üstelik!

Banyoya girdiğimde banyonun ortasında kurulu çamaşırlığın giysilerle dolu olduğunu gördüm, ama ıslaktılar. Herhâlde önceki gece yıkamıştı ama asmayı unutmuştu, bu yüzden de sabah son hız hepsini asmıştı.

Öf, amma unutkandı!

Hâliyle ya kirli çamaşır sepetinden kirli bir çamaşır alacaktım ya da askıdaki ıslaklardan birini giyecektim.

Biraz durup düşündüm. Dışarısı bayağı soğuktu ve otobüs durağına kadarki bir kilometreyi ıslak çamaşırla yürümek pek keyifli olmayabilirdi.

Gelgelelim gün içinde insanlara ne kadar yaklaşacağını asla bilemezdin. Koktuğumu düşüneceğimden değildi ama eğer düşünecek olursam normalden daha gergin ve tuhaf davranabilirdim.

Ya bazen çok flörtöz olabilen Merethe açık mavi gözlerini üstüme dikmek ve belki de omzumu ve hatta göğsümü o narin elleriyle hafifçe okşamak için o kadar gün torbaya girmiş gibi bugünü seçerseydi?

Hayır, bu durumda ıslak çamaşır giyilecekti.

Duş aldım, kahvaltı yaptım, acele etmezsem sonraki otobüsü de kaçıracağımı fark edip bir sonrakine yetişmeye karar verdim.

Dışarıda gök masmaviydi, güneş alçaktaydı ve nehir boyu dizilmiş ağaçların gölgesinde donmuş pus sessiz suyun üzerinde süzülüyordu.

Otobüs durağa yanaştığında üçüncü ders bitmek üzereydi ve o saatten sonra derse girmek bir şey ifade etmeyeceği için doğrudan şehre inip elimdeki üç müzik yazısıyla Nye Sørlandet'ye uğradım. Steinar odasındaydı.

"Okulu mu astın?" dedi.

Başımı öne salladım.

"Cık cık," dedi ve gülümsedi. "Var mı bana verebileceğin bir şeyler?"

Çantamdan kâğıtları çıkardım.

"Şuraya bırak," dedi masanın üstünü işaret ederek.

"Bir göz atmayacak mısın?"

Genellikle ben gitmeden yazdıklarıma şöyle bir bakardı.

"Hayır. Sana güveniyorum. Şimdiye dek iyi iş çıkardın. Bugün neden farklı olsun ki? Görüşürüz!"

"Görüşürüz," dedim ve çıktım. Söyledikleri yüzünden içim içime sığmıyordu ve bunu kutlamak için birkaç plak aldım, Geheb'de oturdum ve plakların kapaklarını dikkatlice incelerken okul çöreği yiyip kola içtim. Bitirdiğimde saat o kadar geç olmuştu ki artık okula gitmenin bir anlamı kalmamıştı ve ben de bir süre sokaklarda amaçsızca dolandım, sonra eve dönmek üzere normalde bindiğimden daha erken saatteki bir otobüse bindim. Kavşaktaki posta

kutusunun dibinde indim; içinde bir gazete ve üç tane de mektup vardı. İkisi annemeydi, pencereli zarflar: faturalar. Uçak postasıyla gelen mektupsa banaydı!

Zarfın üstündeki el yazısını tanıdım ve posta mühründen İsrail'den geldiğini gördüm. Açmak için odamda masama yerleşene kadar sabrettim. Açtım, mektubu içinden çıkardım, ayağa kalktım, bir plak koyup tekrar oturdum. Okumaya başladım.

Tel Aviv 9/10-1985

Selam Karl Ove,

Tel Aviv'e geleli bir ay oldu. Burası harika ama zorlu. Şu son dört haftada yaptığım temizliği ömrüm boyunca yapmamışımdır. Burası otuz derece ve sana bu mektubu sere serpe yattığım terastan yazıyorum. İki kez Akdeniz'e gittim ve birkaç İsrailli çocuk bana frizbi oynamayı ve sörf yapmayı öğretti. Ama eğer sarışınsan buradaki çocuklara güvenmek imkânsız. Doğrudan senin tatilde olduğunu varsayıyorlar ve sonra da aha diyorlar, bu kesin kolay lokma. Ama ben seni unutamıyorum. Ve kendimi de anlamıyorum. Ama galiba sen ömrüm boyunca en çok sevdiğim çocuksun/çocuktun, ondan. Yani, Karl Ove, hayatına ne kadar kız girerse girsin beni unutma ve önümüzdeki yıl Danimarka'ya gel. Ve eğer iyi bir çocuk olur da bana bu sefer hemen yanıt verirsen sen Trés biensin.

I'm your fan,
Lisbeth

Ayağa kalkıp pencereye gittim, pervaza kollarımı yaslayıp dışarı sarktım. Hava soğuk ve keskindi, yüzüme doğrudan vuran güneşin sıcaklığı belli belirsizdi.

Ciddiydi. Gerçekten böyle düşünüyordu.

Doğruldum, mektupla dışarıya çıktım, pencerenin altındaki banka oturup bir kez daha okudum. Sonra mektubu yanıma bıraktım ve bir sigara yaktım.

Yazın Danimarka'ya gidebilirdim. Ve geri dönmem gerekmiyordu.

Geri dönmem gerekmiyordu.

Bu düşünce daha önce hiç aklıma gelmemişti ve şimdi her şeyi değiştirmişti.

Yüzüme vuran soğuk keskin ışıkla, lacivert rengi sonbahar gökyüzünün altında, nehrin yukarısındaki ormanın göbeğinde sanki geleceğim önümde açılıyor gibiydi. Herkesin yaptığı gibi benden yapmamı bekledikleri şekilde değil: Evvela Kuzey Norveç'te askerlik, sonra Bergen ya da Oslo'da üniversite, orada altı yıl kal, tatillerde eve dön, iş bul, evlen ve anne babanın büyükanne ve büyükbabası olacağı çocuklar yap.

Onun yerine çekip gitmek ve gözden yitmek. Kaybolmak. Öyle "birkaç yıl" içinde de değil, hemen *şimdi*. Anneye yazın şöyle söylemek: Dinle, ben gidiyorum ve bir daha asla dönmeyeceğim. Beni durduramazdı. Yapamazdı. Ben özgür bir ruhtum ve o bunu biliyordu. Ben kendimden mesul bir adamdım. Gelecek, bir kapı gibi, ardına dek açıktı.

Danimarka'daki kayın ağaçları. Alçak, tuğla evler. Lisbeth.

Kimse kim olduğumu bilmeyecekti, ben birden sahnede beliren ve çok geçmeden yeniden kaybolacak biriydim. Dönmem gerekmiyordu! Kimsenin benim hakkımda fazla bir şey bilmesine gerek olmayacaktı, gidebilirdim, kaybolabilirdim.

Bunu gerçekten *yapabilirdim*.

Bir araba evin aşağısındaki virajı döndü ve motorun sesinden bunun annemin Golf'ü olduğunu tanıdım. Sigaramı söndürdüm, izmaritin üzerini çimlerle örttüm ve araba evin önüne yaklaşırken ayağa kalktım.

Arabadan indi, bagajı açtı ve market alışverişinden iki poşet çıkardı.

"Bir yerden para mı geldi?" dedim.

"Evet bugün maaş günü," dedi.

"Akşam yemeğine ne aldın?"

"Balık köftesi."

"Harika! Çok acıkmıştım ben de."

Babamın Noel'le ilgili yoklaması yalandandı, aslında bizi orada istemiyordu, benim ya da Yngve'nin ne istediğiyle ilgili cevabı beklemeden çoktan kendisiyle Unni için Madeira'ya tur rezervasyonu yaptırmıştı.

Annemle beraber annemin anne babasıyla vakit geçirmek için Sørbøvåg'a gidecektik. Babamsız ilk Noel olacaktı ve bunu iple çekiyordum: Boşanmaları sonrası üçümüzün bir arada olduğu günler inanılmaz rahat ve özgür geçmişti.

Okulların tatil olduğu gün, ağır adımlarla babaannemlere, Noellerini kutlamaya gittim; ertesi gün annemle beraber Bergen'e uçacak, orada Yngve'yle buluşup Sørbøvåg'a giden feribota binecektik.

Kilitli kapıyı her zamanki gibi babaannem açtı.

"Aa sen miydin?" dedi gülümseyerek.

"Evet, yakınlardaydım uğrayıp mutlu Noeller diyeyim dedim," diyerek babaanneme sarılmadan, önce peşinden merdivenleri çıktım. Dedem sandalyesinde oturuyordu, beni görünce bakışları bir anlığına canlandı. En azından bana öyle geldi.

"Yemek henüz hazır değil," dedi babaannem. "Ama sana birkaç tane ufak pastane ekmeği ısıtayım mı, aç mısın?"

"Evet, iyi olur," dedim ve oturdum, cebimden paketi çıkarıp bir sigara yaktım.

"İçine çekmeye başlamadın umarım?" dedi.

"Yok," dedim.

"Aferin. Çok tehlikeli, biliyorsun."

"Evet," dedim.

Küçük teli elektrik ocağının üzerine çıkardı ve gözü yaktı, telin üstüne iki tane ufak ekmek koydu, biraz yağ, yumuşak beyaz peynir ve kahverengi keçi peyniri çıkardı.

"Babam bu sabah Madeira'ya gitti," dedim.

"Evet, duyduk," dedi babaannem.

"Orada eminim çok iyi vakit geçirirler," dedim. "Siz gitmiştiniz, değil mi?"

"Yok, gitmedik," dedi babaannem. "Biz Madeira'ya hiç gitmedik."

"Las Palmas'la karıştırıyor olabilir," dedi dedem. "Oraya gitmiştik biz."

"Evet, Las Palmas'a gittik," dedi babaannem.

"Yok onu biliyorum," dedim. "İkimize tişört getirmiştiniz hatta. Üstünde lacivert harflerin olduğu mavi tişört. Las Palmas yazıyordu ve Hindistan cevizi ağaçları vardı galiba."

"Ta onları mı hatırlıyorsun?" dedi babaannem.

"Evet," diye yanıtladım.

Çünkü öyleydi. Bazı olaylar zamanın içinden bir adım öne çıkıp zihnime kazınıyorlardı. Diğerleri belli belirsizdi. Bir seferinde babaannemin aşağıda holde bir adamın, bir yabancının, belki de eve zorla giren birinin olduğunu söylediğini hatırlıyordum. Daha sonraları bundan bahsettiğimde babaannem başını iki yana sallayıp şaşkınlıkla yüzüme bakmıştı. Hayır, holde bir adam hiç olmamıştı. O hâlde bu düşünce zihnime nereden girmişti? Hatırladığımı sandığım diğer hikâyeler de anlattığım anda benzer şekillerde inkâr ediliyordu. Ya büyük büyük dedem, ya da büyük büyük dedemin amcası, Amerika'ya göç etmiş ve orada yeniden evlenmiş, buradaki karısından da yasal olarak boşanmamış, başka bir deyişle çift eşliymiş diye anlatılmıştı bana, öyle hatırlıyordum. O sonbahar bir pazar gecesi babaannem, dedem, babam, Unni ve ben yemek odasında otururken anlatmıştım bunu. Ama hayır, hiçbiri bu hikâyeyi duymamıştı ve babaannem başını iki yana sallarken neredeyse öfkelenmiş görünüyordu. Bir de bir bıçaklanma olayı vardı sanki. Ama eğer bu hikâye hiç yaşanmadıysa ve yaşanmış olduğuna yalnızca ben inanıyorsam nasıl olmuştu da zihnime kazınmıştı? Birisi bana bunları rüyamda mı anlatmıştı? Acaba ortaokula giderken okuduğum sayısız romanlardan, çapraşık karakterlerin hikâyelerini aile bireylerime pay etmiş ve kendimi anlatının kalbine mi sürüklemiştim?

Bilmiyordum.

Ama hiç zevkli değildi, çünkü böyle böyle adım güvenilmeze çıkmıştı, ben yalanlar söyleyen ve bir şeyler uyduran birisiydim;

başka bir deyişle, babam gibiydim. Bu ironikti çünkü hayatımda aldığım bir karar varsa o da asla yalan söylememekti, özellikle de onun yüzünden. Yani, evet, ara sıra beyaz yalanlara başvurduğum oluyordu, başkalarının, hele ki annemin ve evet babamın da duymasını istemediğim bir mesele varsa. Ama sakladığım her ne ise, onların iyiliği için yapıyordum bunu, kendim için değil. Bu durumda yaptığım en azından ahlak dışı değildi.

"Şimdi küçük bir tatil iyi gelecek," dedim.

"Şüphesiz," dedi babaannem.

"Gunnarlar Noel yemeğine buraya mı gelecek?"

"Hayır, evde geçireceklermiş. Herhâlde biz onlara gideriz."

"Anladım," dedim.

"Evet. Hazır," dedi babaannem ve önüme, bir tabağın içinde iki yuvarlak ekmek koydu. Sonra oturdu."

Bıçağı ve peynir bıçağını unutmuştu.

Almak için ayağa kalktım.

"Ne oldu?" dedi. "Bir şey mi unutmuşum?"

"Bıçakla peynir bıçağını," dedim.

"Sen otur. Ben getiririm."

Çekmeceden alıp getirdi.

"Şimdi hazır," dedi yeniden. "Şimdi her şey tamam."

Gülümsedi. Ben de ona gülümsedim.

Ekmeklerin üstü öyle kıtırdı ki ağzımın etrafı kırıntılarla dolmuştu. Çabucak yedim, öyle yemeye alışkın olduğum için değil de yalnız yediğim için, ben lokmamı çiğnerken onlar sessizce oturuyorlardı, bu yüzden yaptığım her hareket, masanın üstündeki kırıntıları süpürmek dahi bir şekilde çok dikkat çekici oluyordu.

"Annem de tatili iple çekiyor," dedim ikinci ekmeğin üstüne tereyağı sürdükten sonra.

"Evet, tahmin edebiliyorum," dedi babaannem.

"Yazdan beri Sørbøvåg'a gitmiyor ve anne babası da artık iyice yaşlandı. Özellikle annesi. Bayağı hasta, biliyorsunuz."

"Evet," dedi babaannem başını sallayarak. "Öyle."

"Artık yürüyemiyor da," dedim.

"Öyle mi?" dedi babaannem. "O kadar mı kötü?"

"Yürüteci var," dedim, yutkundum ve dudaklarımın üstünde kalan birkaç kırıntıyı sildim. "Onunla evde yürüyebiliyor. Ama artık dışarıya çıkmıyor."

Bunu daha önce hiç düşünmemiştim. Artık dışarıya çıkmıyordu, o küçük odalarda geçiriyordu zamanını hep.

"Parkinson'u vardı, değil mi?" diye sordu dedem.

Başımla onayladım.

"Ama annem işini seviyor," dedim. "Artık *çok* yeni bir şey yok çözmesi gereken."

Babaannem aniden ayağa kalktı, perdeyi kaldırdı ve dışarıya baktı.

"Sanki birinin sesini duydum gibi geldi," dedi.

"Sana öyle gelmiştir," dedi dedem. "Gelecek kimse yoktu."

Tekrar oturdu yerine. Elleriyle saçlarını tarayıp bana baktı.

"Aa," dedi ve geri ayaklandı. "Noel hediyelerini unutmamalı!"

Bir süre ortadan kayboldu, ben de dedeme baktım, gözleri yanı başındaki masanın üstünde katlı duran gazetenin futbol sayfasındaydı.

"Al bakalım," diye holden seslendi babaannem ve elinde iki zarfla içeri girdi. "Çok bir şey değil, ama biraz yardımı dokunur. Biri sana biri de Yngve'ye. Sørbøvåg'a kadar başına bir şey gelmez değil mi?"

Gülümsüyordu.

"Yok gelmez," dedim. "Çok teşekkür ederim."

"Ne demek," dedi babaannem.

Ayağa kalktım.

"Mutlu Noeller," dedim.

"Sana da mutlu Noeller," dedi dedem.

Babaannem beni kapıya kadar geçirdi, siyah montumu giyip boynuma siyah atkımı dolarken gözleri uzaklara daldı.

"Hediyemin bir kısmını eve giden otobüs için harcasam bir mahsuru olur mu?" diye sordum ona bakarak.

"Evet, olur," dedi. "O para kendine sevdiğin bir şey alman için. Yanında para yok mu?"

"Yok maalesef."

"Dur bakayım, bende bozuk para olacaktı," dedi gardıropta asılı paltosunun cebinden cüzdanını çıkardı, bana iki tane on kronluk madenî para uzattı.

"Mutlu Noeller," dedim.

"Mutlu Noeller," dedi, gülümsedi ve kapıyı kapattı.

Evin görüş alanından çıkar çıkmaz üstünde adımın yazılı olduğu zarfı açtım. İçinde yüz kronluk banknot vardı. Mükemmel. Eve dönmeden dükkâna uğrayıp kendime iki plak satın alabilirdim.

Dükkânda, aslında dört plak alabileceğim kafama dank etti. Sonuçta Yngve'ye de yüz kron verilmişti değil mi? Evet, öyleydi.

Ona sonra kendi paramdan yüz kron verebilirdim. Banknotun üstü işaretli değildi ya sonuçta.

Sørbøvåg'a akşam saatinde vardık. Yağmur, iki derece sıcaklık, bir duvar misali yoğun karanlık vardı bagajımızı ışığı yanan eve taşırken biz. Etrafımızdaki manzara sanki su çekmiş gibiydi, her yerden su şırıltısı ve damlaması sesi duyuluyordu.

Annem üst kısmı pencereli kahverengi yivli ahşap kapının önünde durdu, valizini yere bıraktı ve kapıyı açtı. Dedemin holde asılı ahır giysilerinin yaydığı küf kokusuyla birlikte, kapı ve holün sonundaki beyaz duvar, tüm çocukluğumu saniyesinde gözümün önüne getirmişti.

O eski günlerde bizi dışarıda karşılıyor olurlardı ya da en azından kapı açık olurdu, ama şimdi hiçbir şey olmamıştı: Valizlerimizi yere bıraktık, montlarımızı kendi nefes sesimizin ve giysilerimizin çıkardığı hışırtılar eşliğinde çıkardık.

"Evet," dedi annem. "İçeri girelim bari?"

Dedem kanepede oturuyordu, bizi selamlamak için gülümseyerek ayağa kalktı.

"Norveç gençliği büyüyor bakıyorum!" dedi, bana ve Yngve'ye bakarak.

Gülümsedik.

Anneannem köşedeki sandalyede oturmuş bize bakıyordu. Bütün vücudu titriyor ve sallanıyordu. Tamamıyla hastalığın

pençesindeydi. Çenesi, kolları, ayakları, bacakları, her yeri titriyordu.

Annem yanındaki tabureye oturdu, ellerini ellerine aldı. Anneannem bir şeyler söylemeye çalıştı ama çıkan tek şey boğuk bir fısıltıydı.

"Biz çantaları odalara çıkaralım," dedi Yngve. "Yukarıda uyuyoruz değil mi?"

"Nerede isterseniz," dedi dedem.

Gıcırdayan merdivenlerden yukarı çıktık. Yngve Kjartan'ın eski odasını aldı. Ben eski çocuk odasını aldım. Tavan lambasını yaktım, sırt çantamı eski beşiğin yanına bıraktım, perdeyi araladım ve dışarıdaki karanlığın içine bakmaya çalıştım. Nüfuz edilemezdi, ama bir şekilde manzaranın ana hatlarını çıkarabilmiştim, sanki rüzgâr karanlığı seyreltmiş gibiydi. Pencere pervazı ölü sinek doluydu. Tavanın köşesinde bir örümcek ağı vardı. Oda soğuktu. Eski kokuyordu, geçmiş kokuyordu.

Işığı kapadım ve aşağı indim.

Annem odanın ortasında duruyordu. Anneannem televizyon seyrediyordu.

"Yemeği hazırlayalım mı biz o zaman?" dedi annem.

"Olur," dedim.

Evde yemekleri dedem yapıyordu. Annesi öldüğünde öğrenmişti yemek yapmayı, o zamanlar on iki yaşındaydı ve sorumluluk ona kalmıştı. Onun neslinden erkeklerin bu tür bir deneyimi pek olmazdı ve o bu işin altından kalktığı için gurur duyardı. Ama tencere tabak yıkama konusunda çok titiz değildi. Tavanın dibinde kalın, sarımsı beyaz bir yağ kalıntısı vardı ki kesin defalarca kez eriyip katılaşmıştı, dolaptaki tencerelerin üzerinde pişirilen balıklardan kalıntılar, ya da fazla pişirmekten dibine tutmuş patates artıkları vardı. Ama haftada iki gün temizlikçi geldiği için mutfak pis değildi, sadece dağınıktı.

Annemle çırpılmış yumurta yaptık, çay demledik, Yngve masayı kurarken sofraya kahvaltılıkları taşıdık. Sofra hazır olunca birkaç sene önce eski evin yanına kendine ev yapan Kjartan'ı çağırmaya

gittim. Üç metre ötedeki kapısına yürüyüp zili çalana dek yüzüme seyrek yağmur damlaları isabet etti. Kapıyı açtım, içeri girdim, merdivenin başına gidip yemek hazır diye bağırdım.

"Tamam, tamam, geliyorum!" diye seslendi yukarıdan.

Döndüğümde annem odanın ortasında anneannemin yanında ayaktaydı, kolundan tutuyor ve masaya doğru ağır ağır yürümesine yardım ediyordu, dedemle Yngve masaya oturmuşlardı, dedem somon çiftliklerinin sunabileceği olanaklardan bahsediyordu. Eğer genç olsaydı, o işe girerdi. Komşularından biri yapmıştı, hemen aşağıda fiyordun orada küçük bir çiftlik tesis etmişti, sanki çekilişten büyük ikramiyeye konmuş gibi olmuştu; o kadar çok para kazanmıştı.

Oturup fincanıma çay doldurdum. Kjartan hole girdi, arkasından kapıyı çarparak kapattı, doğrudan sandalyesine yönelip oturdu.

"Sen siyaset bilimi mi okuyordun?" dedi Yngve'ye.

"İyilik Kjartan, senden ne haber?" dedi Yngve. Kjartan bu üstü kapalı imaya yanıt vermeyince başıyla onayladı.

"Bergen'deki adıyla karşılaştırmalı siyaset. Ama aynı şey," dedi Yngve.

Kjartan başını öne salladı.

"Sen de lisedesin?" dedi bana.

"Evet," dedim.

Ayağa kalkıp anneannem için bir sandalye çektim. Bedenini sandalyeye doğru yavaşça alçalttı, sonra annem sandalyeyi masaya doğru ittirdi ve Kjartan konuşmaya başlarken onun yanına oturdu. Kjartan bize bakmıyordu. Elleri, tabağına ekmek ve kahvaltılık aldı, ekmeğe tereyağı sürdü, ağzına götürdü, çay ve süt koydu, fincanı dudaklarına götürdü, hepsi ondan ve söylediklerinden, dudaklarından çıkan bu bitmek bilmeyen upuzun tirattan bağımsız gibiydi. Aralarda kendini düzeltiyordu, bazen gülüyordu, arada bize bile bakıyordu ama onun haricinde sanki içindeki konuşmacı konuşsun diye kenara çekilmiş gibiydi.

Heidegger hakkında konuştu, bu büyük Alman filozof ve onunla olan çatışması hakkında on dakikalık bir monolog gerçekleştirdi,

sonra yarıda kesip sessizleşti. Annem söylediği şeylerden birine yorum yaptı ve bununla ne demek istediğini, onu doğru mu anladığını sordu. Anneme baktı, kısaca gülümsedi ve sonra monologuna devam etti. Eskiden masadaki konuşmalara yön veren dedem yemek yerken hiç konuşmadı, önündeki masaya baktı, ara sıra masadakilere, etrafına baktı, sanki aklına bir şey gelmiş ve bunu bize anlatacakmışçasına yüzünde neşeli bir ifade vardı, ama kendini tuttu ve bakışlarını masaya doğrulttu yeniden.

"Heidegger'in adını burada herkes duymamış olabilir," dedi Yngve konuşmaya beklenmedik bir ara verildiğinde. "Bu anlaşılması zor Alman filozof dışında konuşabileceğimiz başka konular da olmalı değil mi?"

"Evet, vardır herhâlde," dedi Kjartan. "Hava hakkında konuşabiliriz. Ama ne konuşacağız o zaman? Hava bildiğimiz hava. Hava varoluşun kendini içinde açığa vurduğu şey. Tıpkı herhangi bir anda bizim kendimizi içinde bulunduğumuz ruh hâli ya da hissettiklerimiz aracılığıyla açığa vurmamız gibi. Havasız bir dünya ya da duygusuz bir biz tahayyülü mümkün değildir. Ama her iki unsur da *das Man*'ı makineleştiriyor. *Das Man* hava durumundan sanki onun hakkında özel hiçbir şey yokmuş gibi bahsediyor, başka bir deyişle onu görmüyor, Johannes bile," dedi Kjartan, dedemi başıyla işaret ederek, "ki her gün bir saat hava durumu tahminlerini dinleyen ve bugüne dek hep dinlemiş, her bir ayrıntısını özümsemiş Johannes bile görmüyor havayı, o yalnızca yağmuru, güneşi, sisi ve sulu karı görüyor, ancak onu kendi özüyle görmüyor, başka bir şey, belki bu lütuf anlarının aracılığıyla görebiliyor. Evet, Heidegger Tanrı'ya ve tanrısal olana yakın, ama hiçbir zaman onu bütünüyle kucaklamıyor, hiçbir zaman ona bütünüyle varmıyor, ama orada, çok yakınında, belki düşüncenin bir ön koşulu olarak bulunuyor. Ne dersin, Sissel?"

"Yani şu bahsettiğin şey neredeyse dindarca geliyor kulağa," dedi.

Kjartan havadan bahsetmeye başladığı anda gözlerini devirmeye başlayan Yngve, çatalını batırıp bir parça somonu tabağına aldı.

"Bu sene de Noel yemeğinde hem kuzu hem domuz kaburgası mı olacak?" diye sordu Yngve.

Dedem ona baktı.

"Evet, öyle olacak. Kuzuyu tavan arasında dinlendirdik. Domuzu da dün Kjartan aldı."

"Ben de biraz aquavit getirdim," dedi Yngve. "İçilir dedim."

Annem bir bardak sütü anneannemin dudaklarına götürdü. Anneannem içti. Dudaklarının kenarından beyaz bir şerit aktı.

Manzara ağzına kadar karanlıkla dolu bir küvet gibiydi. Ertesi sabah içine ışık dolduğunda ve karanlığı yavaş yavaş seyrelttiğinde dibi yavaşça görünür olmaya başladı. Bir hareket olmaksızın şunun gerçekleşmesine şahit olmak imkânsız diye düşündüm. Lihesten, şu inanılmaz dikey kaya, gün ışığında biraz daha yaklaşmıyor muydu? Şu gri fiyort bütün gece ardına saklandığı karanlığın derinliklerinden yükselmiyor muydu? Çayırlık alanın öte tarafındaki yüksek huş ağaçları, komşu arazinin çitinin olduğu yerde metre metre yükselmiyor muydu?

Huş ağaçları; bütün bir gece boyunca evin başında nöbet bekleyen beş altı süvariydi ve şimdi altlarındaki huzursuz atları yerlerinde tutabilmek için dizginlere sımsıkı asılmışlardı.

Sabah pus tekrar koyulaştı. Her şey griydi, gölün ötesindeki bayırda yetişen yemyeşil alaçamlar bile griydi ve her şey içine nem çekmişti. Yağmur çiseliyordu, damlalar dallar altında birikiyor ve yere minik, belli belirsiz damlacıklar hâlinde düşüyordu, bir zamanlar bataklık olan çayırlığın toprağındaki nem, üstünde yürürken çıkardığı şlap şlap ses, ayakkabılarının içine gömülmesi, balçığın üzerini örtmesi.

Saat on birde Yngve'yle birlikte Kjartan'dan ödünç aldığı arabanın yanına gittik, Vågen'e gidip Noel yemeği için gerekli olan son şeyleri alacaktık. Lahana turşusu, kırmızı lahana, biraz daha bira, fındık fıstık, meyve ve kuzu kaburgalarının neden olacağı susuzluğu gidermek için gazozlu içecek. Ve tabii bulabilirsek birkaç gazete, akşama kadar vakit geçirmek için ihtiyacım olacaktı, çünkü

çocukluğumun Noelleri içime öylesine kök salmıştı ki geceyi iple çekiyordum.

Ön camda bir sağa bir sola savrulan silecekler eşliğinde bahçede yol aldık, kapıdan çıktık ve okulun önündeki yoldan devam ettik, sağa dönen ve Vågen'e giden iki kilometrelik taşıt yoluna çıktık ki bu yol çocukken bana bitmek bilmez gibi gelirdi. Yol üzerindeki neredeyse her bir metrenin özel bir anlamı vardı, ama içlerinde en heyecan verici olanı nehrin üstündeki, korkuluklarına abanıp saatlerce aşağıya baktığım köprüye giden bölümdü.

Arabayla üç dört dakika sürüyordu. Bu bölgeyle geçmişten gelen bir bağım olmasa burada hiçbir şey dikkatimi çekmezdi. Ağaçlar herhangi bir ağaç, çiftlikler herhangi bir çiftlik, köprüler herhangi bir köprü olurdu o zaman.

"Kjartan inanılmaz," dedi Yngve. "Başkalarını hiç umursamıyor. Acaba insanların bu anlattıklarına kendisi kadar ilgi duyduğunu mu sanıyor?"

"Bilmiyorum ki," dedim. "Ben şahsen söylediklerinden hiçbir şey anlamıyorum. Sen?"

"Biraz," dedi Yngve. "Ama kulağa geldiği kadar etkileyici değil. Okuyan herkes anlar."

Sağa çekip park ettik ve markete yürüdük. Uzunca bir yağmurluk giymiş bir kadın önünde küçük bir çocukla kapıdan çıkıyordu. Bizi karşısında görünce şaşırdı.

"Yngve! Sen misin?" dedi.

Bu da kimdi?

Sarıldılar.

"Bu kardeşim Karl Ove," dedi Yngve.

"Ingegerd," dedi elini uzatarak.

Gülümsedim. Çocuğu yanına sokulmuştu.

"Büyükbabanlar buradaydı değil mi?" dedi. "Şimdi hatırladım. Seninle burada karşılaşmak ne komik!"

Karşıya geçip Vågen'e doğru baktım. Su çarşaf gibiydi. Bazı tekneler dubalara demirlemişti. Sonsuz griliğin içinde dubalar kıpkırmızı parlıyordu. Biz küçükken Bergen'e giden tekneler burada

demirlerdi. Bir keresinde geceleyin bir tanesine binmiştik, ben sert bir bankın üstünde uyumuştum, benzin, kahve ve deniz kokusu vardı, ne maceraydı ama. Kommandøren'di adı. Şimdi yerlerini feribotlar almıştı. Tekneler burada durmuyordu artık.

"Geliyor musun?" diye arkamdan seslendi Yngve. Döndüm. Kadınla çocuk arabalarına doğru gidiyordu.

"O kimdi?" dedim.

"Bergen'den bir tanıdık," dedi. "Helge'yle birlikte yaşıyor."

Dönüşümüzde ev yeşil sabun kokuyordu. Annem yerleri silmişti. Şimdi pencere pervazlarına geçmişti. Anneannem onun yakınlarında bir sandalyede uyuyordu. Annem kovanın üstünde bezi sıktı, doğruldu ve bizi gördü.

"Biraz yulaf ezmesi yemek ister misiniz?" dedi.

"Evet, ben isterim," dedi Yngve.

"Ağacı kuracak mıyız?" dedim.

"Getirebilirsin yavaştan istersen," dedi.

"Nerede?"

"Bilmiyorum ki," dedi. "Kjartan'a sor."

Ayaklarıma son derece küçük terlikleri geçirdim ve ayaklarımı sürüyerek diğer eve gittim. Zili çaldım, kapıyı açtım merhaba diye seslendim.

Cevap gelmedi.

Merdivenleri dikkatle çıktım.

Koltuğunu geri yatırmış fiyordun ötelerini seyrediyordu. Başında devasa kulaklıklar vardı. Tek ayağıyla müziğe tempo tutuyordu.

Belli ki farkıma varmamıştı. Eğer birden görüş alanına girersem onu korkuturdum. Ama başka seçenek de yoktu. Bağırmanın da faydası yoktu; müzik öyle yüksekti ki durduğum yerden ben bile duyabiliyordum.

Tekrar dışarı çıktım.

Dedem ahırdan eve dönüyordu. Peşine bir kedi takılmıştı.

"Biliyor muymuş?" dedi annem içeri girdiğimde.

"Meşguldü," dedim. "Oturmuş müzik dinliyordu."

Yngve iç çekti.

"Ben gidip bakayım," dedi.

Beş dakika sonra, devasa boyutlardaki dağınık bir yılbaşı ağacıyla holde belirdi. Yarı paslanmış ayağa ağacı vidaladık, sonra annemin bulduğu bir koliden çıkardığımız süslerle ağacı donatmaya başladık. Yemek sonrası, çiftliğin etrafında bir yürüyüşe çıktım, terk edilmiş barakaların oradan eskiden arı kovanlarının bulunduğu yerin ötesindeki siyah gölün olduğu yere doğru yürüdüm. Biraz daha ötede, bir zamanlar orada bulunan evin yıkık temelinin yanında bir sigara içtim. Çıt çıkmıyordu, in cin top oynuyordu. Sigarayı yaş otların üzerine attım ve eve geri yürüdüm. Ayakkabılarım nemden parlıyordu. Alt kattaki banyoda annem anneanneme banyo yaptırıyordu. Yngve oturmuş, her zamanki gibi, kanepede öne eğilip kollarını dizlerine dayayarak konuşan dedemi dinliyordu.

Ben de diğer koltuğa oturdum.

Dedem bin dokuz yüz yirmilerde babasıyla çıktığı ringa balığı avlarını, ağı tek savuruşta nasıl balık tutulabileceğini ve bir seferinde gerçekten nasıl da öyle olduğunu anlattı. O günlerden bahsederken gözleri parlıyordu. Bir gece Trondheim'e yaklaşırlarken gemicilerden birinin pruvada duruşunu tasvir etti, kokuyu almış bir köpek gibi, dedi gülerek, çünkü hatunların kokusunu almıştı. Uzun uzun süslenmişti ve tekne ışıklarla donatılmış şehre doğru usulca süzülürken pruvanın ucunda durmuş, rüzgârı içine çekmişti. Sonra bir yol yapım çalışmasında dinamit patlatmaktan sorumlu şef olduğu günleri anlattı: Geceleri işçi barakasında poker oynuyorlardı ve sürekli kazanıyordu, anneanneme alyans alması gerekiyordu ve yüzüğü kumardan kazanacağı parayla almak istemiyordu, bu yüzden kazandığı tüm parayı her seferinde tekrar ortaya koyuyor ve oturup diğerlerinin alınlarında biriken ter damlalarını izliyordu. Nasıl göründüklerini anlatırken o kadar çok güldü ki gözlerinden yaşlar geldi, Yngve'yle ben de güldük, dedemin kahkahası öylesine bulaşıcıydı ki aksi mümkün olamazdı. Kahkaha atmaktan iki büklüm oldu, konuşamıyordu, gözlerinden şıpır şıpır yaşlar akıyordu.

Ama bizi geçmişinden hikâyelerle eğlendirmedi yalnızca, nostalji değildi onun meselesi, çünkü kendini nihayet topladığında ve artık gülmesi kesildiğinde erkek kardeşi Magnus'u ziyaret etmek için ABD'ye yaptığı seyahati anlatmaya başladı. Geceleri tek başına oturup, Magnus'un sonsuz sayıdaki televizyon kanalları arasında zap yapışını anlattı, inanılır gibi değildi, mucizeydi; ben gülümsedim çünkü yani İngilizce bilmiyordu ve geceler boyu başında büyülenmişçesine oturup seyrettiği televizyondan tek kelime anlamamıştı.

Yngve bana bakıp ayağa kalktı. "Biraz hava almaya çıkalım mı?"

"Evet, bir çıkın bakalım hadi," dedi dedem ve arkasına yaslandı yeniden.

Yağmur yağıyordu, Kjartan'ın evinin saçağının altına gidip birer sigara yaktık.

"Hanne'yle nasıl gidiyor?" diye sordu. "Uzun zamandır bahsini etmiyorsun."

"Bahsedecek bir şey yok da ondan," dedim. "Ara sıra telefonda konuşuyoruz. Ama bir cacık olduğu yok. Kız istemiyor beni."

"Anladım," dedi Yngve. "Belki de en doğrusu onu unutman ha?"

"Ben de onu yapmaya çalışıyorum işte."

Topuğunu çamurlu toprağa gömdü. Durdu, ahır istikametine baktı. Her yerinden dökülmüş boyalarıyla viraneye dönmüştü, samanlığa çıkan yolda otlar bitmişti, ama ahır yıkık dökük de olsa dikkat çekiyordu, çünkü arkasında kalan manzara, yeşil çayırlar, gri fiyort ve koyu gri gökyüzü, onun görüntüsünü bir şekilde öne çıkarıp, vurguluyordu.

Ya da belki ahırın çocukluğum için büyük bir önem taşımasından, onun en merkezî binalarından biri olmasından ötürü böyleydi.

"Ha bu arada, bir kızla tanıştım," dedi Yngve.

"Öyle mi?" dedim.

Başını öne salladı.

"Bergen'de mi?"

Başını iki yana salladı ve sigaradan öyle bir fırt çekti ki yanakları içe göçtü.

"Arendal'da ya. Bu yaz. Yazdan beri görmedim onu ama mektuplaştık. Yılbaşı gecesi buluşuyoruz."

"Âşık mısın?"

Bana dik dik baktı. Bu kadar doğrudan bir soruya her iki tepkiyi de verebilirdi; her zaman bu konulardan konuşmak istemeyebiliyordu. Ama âşıktı elbette, ondan bahsederken o tuhaf içe dönüklüğüyle ışıldıyordu ve büyük ihtimalle sürekli ondan bahsetmek istiyordu; en azından bana çekmişse öyle olmalıydı, ki öyleydi.

"Evet, düpedüz," dedi. "Bundan daha net açıklanamaz herhâlde! Bu kadar az sözcükle! Hatta evet tek sözcükle!"

"Tipi nasıl peki? Kaç yaşında? Nerede oturuyor?"

"Önce adıyla başlasak olmaz mı? Sırayla gitsek?"

"Olur, neymiş?"

"Adı Kristin."

"Ve?"

"Benden iki yaş küçük. Tromøya'da oturuyor. Mavi gözleri, sarı kıvırcık saçları var. Biraz minyon... Sen onunla aynı okula gittin. Senin iki sınıf üstündü."

"Kristin öyle mi? İsmi pek bir şey ifade etmedi."

"Görsen tanırsın."

"O hâlde çıkmalısın onunla."

"Ben de öyle düşünüyorum, evet."

Bana baktı.

"Sen de gelsene partiye? Vindilhytta kulübesindekine? Başka bir parti planın yoksa tabii?"

"Özel bir planım yok," dedim. "Gelirim belki."

"Ben arabayla gideceğim işte. Gideriz birlikte!"

Başımı öne salladım ve ne kadar sevindiğimi anlamasın diye uzaklara baktım.

İçeri girdiğimizde, dedem kollarını önünde kavuşturmuş, çenesi göğsüne düşmüş, koltuğunda uyukluyordu.

Saat beş olmuştu. Televizyonda *Sølvguttene, Gümüş Çocuklar* başlıyordu, odamdan üstümü değiştirmiş olarak indim aşağı. Beyaz

gömlek, siyah takım, siyah ayakkabılar. Bütün ev kuzu kokuyordu. Anneannem en güzel elbiselerinden birini giymişti ve saçları taranmıştı. Dedem mavi takımını geçirmişti üzerine. Kjartan ise 1970'li yıllar tarzında bir takım giymişti. Masa hazırdı, beyaz masa örtüsü, en iyi servis tabakları, yanlarında yeşil peçeteler. Tabakların yanında oda sıcaklığında dört şişe bira vardı, zira burada öyle içiyorlardı, ortadaysa bir şişe patates likörü aquavit vardı. Tek eksik Yngve'nin getirmeye gittiği yemekti. Dedem pişirmişti yemeği.

"Beş patates yapmışsınız," dedi Yngve. "Kişi başı bir tane bile düşmüyor!"

"Ben yemesem de olur," dedi annem. "O zaman yeter."

"Öyle bile olsa," dedi Yngve "Noel yemeğinde kişi başı tek patates..."

Yemekleri getirmesinde yardım ettim. Buharı tüten kuzu kaburgaları, kare kesilmiş, üstü çıtır çıtır kızarmış domuz kaburgaları, sarı şalgam püresi, lahana turşusu, kırmızı lahana, beş patates.

Kuzu kaburga lezizdi, dedem tuzlamış, suda bekletmiş ve mükemmel pişirmişti. Yılın en önemli yemeğinin tek eksisi patates sayısındaki azlıktı. Hiçbir şeyin eksik olmaması gerekirdi, en azından patateslerin! Ama hayal kırıklığım çabuk geçti, diğerleri de konuya çok takılmış görünmüyorlardı. Anneannem masanın başında iki büklüm oturmuş titriyordu, ama zihni açıktı, gözleri canlıydı, bizi görüyordu ve burada olduğumuz için mutluydu, bunu görebiliyordum. Varlığımız bile yetiyordu ona ve her zaman da öyle olmuştu. Dedem ete yumulmuştu, çenesi yağdan parlıyordu. Kjartan yemeğine neredeyse dokunmamıştı bile, Heidegger ve Nietzsche hakkında konuşuyordu, Hölderlin'den ve bir de Arne Ruste diye bir şairden bahsediyordu, ona gönderdiği şiirine dostane bir yorum yapmıştı. Yaptığı tiratta bir dolu isim geçiyor ve her bir isim masadaki herkes tarafından yakinen bilinirmiş havasıyla telaffuz ediliyordu.

Yemek bittiğinde annem sütlaç için kremayı çırparken Yngve'yle ben sofrayı topladık. Kjartan anne babasıyla birlikte sessizce oturdu.

"Heidegger'siz bir bölge kurmayı öneriyorum," dedi Yngve.

Annem güldü.

"Ama bir yandan da oldukça ilginç," dedi.

"Olabilir ama Noel arifesinde değil sanki?" dedim.

"Evet, galiba o konuda haklısın," dedi.

"Tatlıyı biraz daha geç yesek olmaz mı?" dedi Yngve. "Tıka basa doydum."

"Ben de," dedim. "Bu sene kuzu iyiydi."

"Evet," dedi annem. "Ama tuzu biraz fazla mı kaçmıştı sanki?"

"Hayır, hayır," dedi Yngve. "Tam kıvamındaydı. Mükemmeldi."

"Ne yapalım, hediyeleri açmaya başlayalım mı artık?" dedim.

"Olabilir," dedi Yngve.

"Hediyeleri sen dağıtır mısın?"

"Olur."

Yngve'den bir EP aldım, *The Dukes of Stratosphear*'dı, annemden bir kazak ve Fredrik Wandrup'un yazdığı Bjørneboe biyografisi, Kjartan'dan bir el feneri ve anneannemle dedemden de büyük bir parça somon filetosu ile iki yüz kronluk çek aldım hediye olarak. Anneme arabada dinlemesi için Vivaldi'nin bir kasetini, Yngve'ye The Church'ün gitaristi Marty Wilson-Piper'ın LP'sini, Kjartan'a Jan Kjarstad'ın bir romanını almıştım. Yngve isimleri kendinden emin bir tonla okuyup hediyeleri de aynı edayla uzatıyordu sahiplerine, paket kâğıtlarını yırtarak açıp gürül gürül yanan odun sobasına attım, aralarda dedemin getirdiği konyaktan birkaç yudum içtim. Yngve ona Kjellaug ile Magnus'un en küçük kızı Ingrid'den gelen hediyeyi uzattı, kardeşlerinden seneler sonra doğmuştu ve dedemin, paketi açınca gerildiğini fark etmiştim. Birden ayaklanıp odun sobasına yöneldi.

"Ne aldın?" dedi annem. "Dur atma ya!"

Dedem sobanın kapağını açtı. Annem onun yanında bitti.

"Yakamazsın onu," dedi ve elinden hediyeyi aldı.

Dedem hem düşmanca hem de kafası karışmış gibi davranıyordu.

"Bakayım," dedim. "Neymiş?"

"Elinin alçı heykeli," dedi annem.

Alçıdan minik bir el, neden bunu yakmak istemişti ki?

Kjartan güldü. "Johannes'in batıl inançları vardır," dedi. "Ölüm anlamına gelir o gönderdikleri hediye."

"Evet, öyle," dedi dedem. "Onu görmek istemiyorum."

"Şuraya koyarız o zaman," dedi annem ve alçıyı gözünün önünden uzak bir yere kaldırdı. "Anaokulunda yapmış kızcağız ve seni düşünüp göndermiş. Atamazsın onu, biliyorsun."

Dedem bir şey söylemedi.

Anneannemin dudaklarının kenarındaki kıvrım bir gülümseme miydi?

Yngve Kjartan'a kendi hediyesini uzattı. Bir şişe şarap.

"Tam on ikiden," dedi Kjartan. Elinde bir konyak kadehiyle odanın en iç tarafındaki koltuğa oturdu, bakışlarındaki ifade biraz daha yumuşamış, biraz daha uysallaşmıştı.

"Yarın senin müzik setinde yeni plaklarımızı dinleyebilir miyiz bu arada?" diye sordum.

"Evet, tabii," dedi.

Noel ağacının yanı başında oturuyordu, ağaç tam dik konumda değildi, onun oturduğu tarafa doğru eğilmişti ve tam ona bakarken gözümün kenarından ağacın hareket etmeye başladığını gördüm. Ağaca döndü yüzünü. Gözleri panikten fal taşı gibi açıldı. Sonraki saniyede ağaç tepesine devrildi.

Dedem koptu. Yngve, annem ve ben de güldük. Kjartan koltuğundan havaya sıçradı. Yngve'yle ben ağacı doğrulttuk ve tekrar yerine sabitledik, artık duvara doğru eğikti.

"Bana ağaçtan bile rahat yok," dedi Kjartan, elini saçında gezdirerek, sonra tekrar oturdu yerine.

"Şerefe!" dedi Yngve. "Ve Mutlu Noeller!"

Noel'den sonra Bergen feribotuna bindik ve oradan da Kjevik'e uçtuk. İnsana hasret kalan kedimiz geldiğimizi görünce sevinçten çıldırdı, gece atıştırması sırasında durmasına ses etmediğim kucağımda patilerini açıp gererken pantolonumu neredeyse delik deşik etmişti.

Evde olmak ve Yngve'nin de burada bizimle olması iyiydi.

Ertesi gün babaannemle dedemi ziyaret etmek istedi, yazdan beri görmemişti onları, ben de onunla gittim.

Bizi görünce babaannemin yüzü aydınlandı. Yukarı çıkarken, dedeniz yok, ofisine gitti, dedi ve Yngve hiç tereddüt etmeden dedemin yerine oturdu. Yngve varken babaannemin tavrı ben olduğum zamanlar gibi rutinlerle bezeli değildi; Yngve ailede nabza göre şerbet verme konusunda benden çok daha iyiydi: şakalar yapıyor, babaannemi güldürüyor ve benim hiçbir zaman başaramadığım ve yüz yıl denesem dahi beceremeyeceğim şekilde babaannemle didişiyordu.

Birdenbire, durduk yere Yngve'ye baktı ve ona, parasıyla kendine güzel bir şeyler alıp almadığını sordu.

"Hangi parayla?" dedi.

Kıpkırmızı kesildim.

"Sana gönderdiğim parayla," dedi babaannem.

"Bana kimse para vermedi," dedi Yngve.

"Aa sana vermeyi unuttum," dedim. "Pardon."

Babaannem bana kulaklarına inanamıyormuş gibi baktı. "Ona parayı vermedin mi?"

"Gerçekten çok üzgünüm. Unuttum."

"Harcadın mı?"

"Evet, ama sadece ödünç olarak. Ona parayı Sørbøvåg'dayken verecektim sonra unuttum."

Ayağa kalktı ve odadan çıktı.

Yngve neler oluyor dercesine bana baktı.

"İkimize de yüzer kron vermişti," dedim. "Senin payını vermeyi unuttum işte. Vereceğim ama."

Babaannem elinde yüz kronla içeri girdi ve Yngve'ye uzattı.

"Al bakalım," dedi. "Konu kapanmıştır."

Yngve gerçekten de yılbaşı gecesi Kristin'le çıkmaya başladı. Her şeyi gördüm. Buluştukları ve kızın hafifçe yana eğdiği başını kaldırıp ona gülümsediği ilk andan itibaren, Yngve hiç konuşmamıştı

ve tuhaf bir şekilde çekingen görünüyordu. Çaktırmadan sırıttım. Âşıktı! Sonrasında konuşmadılar ama sürekli bakıştılar.

Birden uzun ahşap masada karşılıklı oturdular. Yngve Trond'la konuşuyordu; o da arkadaşlarından biriyle.

Arada birbirlerini kesiyorlardı.

Ama konuşmaya da devam ediyorlardı.

Sonra Yngve ayağa kalktı ve bir süreliğine kayboldu, sonra tekrar yerine oturdu ve Trond'la konuşmaya devam etti. Kâğıt kalem aldı ve bir şeyler yazdı.

Sonra kâğıdı Kristin'in önüne itti!

Kristin Yngve'ye baktı, kâğıda baktı ve yazdığı şeyi okudu. Yngve'ye baktı, başparmağı ve işaret parmağıyla havaya bir şeyler karalar gibi yaptı, Yngve de ona kalemi uzattı.

O da bir şeyler yazdı, kâğıdı Yngve'nin önüne itti, Yngve okudu. Ayağa kalktı ve yanına yürüdü, sonra birden derin bir sohbete gömüldüler, odada sanki sadece ikisi vardı, onları bir sonraki görüşümde öpüşüyorlardı. Başarmıştı!

O akşamdan sonra onun için her şey Kristin'den ibaret olmuştu. İki ocakta Bergen'e döndü, o gidince ev onsuz bomboş kaldı, ama bir iki gün içinde alışmıştım ve hayat o ya da bu yöne doğru kendi minik açılımlarıyla, hepimizin hayatında olan, kimi zaman bizi kilitli bir kapıya ya da terk edilmiş bir odaya çıkaran, kimi zaman seneler sonra bile etkisini sürdürecek sonuçlar doğurabilen öngörülemez olaylarıyla aynı şekilde akmaya devam etmişti.

Espen'le beraber yerel bir radyoda çalışmaya başladık. Haftada bir program yapıyorduk, canlıydı ve sevdiğimiz grupların plaklarını çalıp onlar hakkında sohbet etmek formatında ilerliyordu. Tanıdığım herkese bizi dinlemelerini söyledim, birçoğu da dinledi, okulda ya da otobüste insanların programda çaldığımız bir parça ya da söylediğimiz bir şey hakkında konuşmasına denk gelişimiz nadir değildi. Radyo 1 küçük bir radyoydu, sıradan bir hafta içinde çok dinleyicisi yoktu ve Nye Sørlandet de öyle büyük bir gazete değildi, ama ikisinin birleşimi hedefime doğru yol aldığım hissini veriyordu.

Radyo programı yüzünden okuldan sonra şehirde kalmak zorundaydım, eve gitmenin ve sonra tekrar şehre dönmenin bir manası yoktu, ben de babaannemlere uğramayı alışkanlık hâline getirdim, yemek yiyeceksem, babamın yanına gitmekten çok daha güvenilir bir seçimdi, ayrıca babama yapacağım ziyaretin getirdiği belirsizlik yoktu: Beni içeri buyur edecek mi, bu ona angarya gelir mi, gelmez mi?

Yine şehirde geçen böyle uzun bir gecenin sonunda, önce babaannemlerle akşam yemeği yedim, sonra Espen'le radyoda buluştum, onunla programı planlayıp, sonrasında canlı yayına çıktım, otobüse bindim, yol boyunca müzik dinledim, son kilometrede içinden geçtiğim beyaz dünyanın doğru düzgün farkına bile varmadan kendi içime kilitlendim, ta ki kulaklığımı çıkarıp, kapıyı açıp, botlarımın bağcıklarını çözüp montumu asıp, gece atıştırması için mutfağa girene kadar.

Annem üst katta televizyon seyrediyordu. Geldiğimi duyunca kapatıp aşağı yanıma indi.

"Dinledin mi?" dedim.

"Evet," dedi.

"Gülme krizine girdiğimiz yer çok kötü oldu mu?"

"Hayır, hiç kötü değildi. Sadece komikti. Baksana Karl Ove, sen dışarıdayken babaannen aradı."

"Aa?"

"Evet. Pek hoş bir konuşma değildi maalesef. Dedi ki... yani, onlara çok sık uğruyormuşsun. Onlara ne zaman uğrasan aç oluyormuşsun, üstüne başına dikkat etmiyormuşsun ve sürekli onlardan para istiyormuşsun."

"Ne?" dedim.

"Evet," dedi annem. "Sana onların değil benim bakmam gerektiğini söyledi. Bunun benim vazifem olduğunu. Yani senin artık onlara gitmeni istemiyorlar."

Ağlamaya başladım. Kendimi tutamadım, yaşlar öyle bir güçle akmaya başlamıştı ki. Yüzümü çevirdim, ağlamamı bastırmaya çalışmaktan yüzüm saçma salak şekiller alıyordu, ellerimi yüzüme kapadım ve istemediğim hâlde hıçkırdım.

Dolaptan bir tencere alıp suyla doldurdum.

"Bunun seninle hiçbir ilgisi yok," dedi annem. "Anlıyorsun değil mi? Bu benimle alakalı. Canını acıtmak istedikleri kişi benim."

Tencereyi ocağın üzerine koydum, gözyaşlarından önümü güç bela görüyordum, elimle yine yüzümü örttüm ve başımı eğdim. Gürültülü bir hıçkırık daha koptu içimden.

Yanılıyordu, biliyordum, bu tamamen benimle ilgiliydi. Fark etmiştim, fiziksel olarak bütün o sessizlikleri, verdiğim rahatsızlığı hissetmiştim ve bir bakıma onları anlıyordum.

Ama hiçbir şey söylemedim. Yüzümdeki istem dışı kasılmalar geçti, bir iki derin nefes aldım, gözyaşlarımı kazağımın koluna sildim. Sandalyeye oturdum. Annem ayakta durdu.

"Öyle kızdım ki," dedi. "Sanırım ömrümde hiçbir şeye bu kadar kızmamıştım. Sen onların torunusun. Şu anda zor bir dönemden geçiyorsun. Sana destek çıkmak onların *vazifesi*. *Ne olursa olsun*."

"Sorun değil," dedim. "Ben iyiyim."

"Zaten etrafında doğru düzgün kimse yok. Olan bir iki kişi de sana bu şekilde sırt çeviremez."

"Anne ben gerçekten iyiyim," dedim. "Unutalım gitsin. Ben onlarsız da başımın çaresine bakarım."

"Bence de," dedi annem. "Ama öz torunlarına sırt çevirmeleri! Böyle bir şey olabilir mi! Babanın o kadar cebelleştiğine şaşırmamak gerek."

"Sence bu onun başının altından çıkmamış mıdır yani?" dedim.

Bana baktı. Onu daha önce hiç bu kadar öfkeli görmemiştim. Gözlerinden alev fışkırıyordu.

"Hayır. Bence onunla alakası yok. Tabii son altı ayda değiştiyse bilmem."

"Değişti," dedim. "Artık bambaşka biri."

Oturdu.

"Ve bir konu daha var," dedim. "Sen bilmiyorsun. Noel hediyesi diye Yngve'yle bana yüzer kron vermişlerdi. Parayı Yngve'ye vermem gerekirken harcadım. Sonra da unuttum gitti. Noel'den sonra onlara uğradığımızda ortaya çıktı."

"İyi de Karl Ove," dedi annem iç çekerek, "sen parayı *çalmış* bile olsaydın, sana sırtlarını dönmeleri için bir sebep olamaz bu. Seni cezalandırmak onlara düşmez."

"Anlaşılır bir şey bu," dedim. "Çok kızmışlar belli. Ve babaannemin söylediği şey doğru. Ne zaman onlara gitsem yemek yiyorum ve bana otobüs için para veriyorlar."

"Sen yanlış hiçbir şey yapmadın. Böyle bir şeyi aklından bile geçirme sakın," dedi.

Ama geçirdim elbette. Gecenin ilk saatlerinde, evin duvarlarını oluşturan kütükler ve aşağıdaki nehrin donmuş yüzeyi, dışarıyı esir almış soğuktan çatırdarken uyanıktım. İşte o zaman, karanlıkta, meseleyi daha soğuk ve daha net bir ışıkta görebilmiştim. Madem beni görmek istemiyorlardı, o hâlde görmeyeceklerdi. Ben onları kendim için ziyaret etmiyordum ki, yanlarına gitmeyince bana giren çıkan yoktu. Ayrıca onları bir daha asla görmeme kararımın tatlı bir yanı vardı. Ölüm döşeğinde de olsalar gitmeyecektim yanlarına. Evet, hatta öldüklerinde bile, cenazelerinde bile bulunmayacaktım. Çocukken belli aralıklarla onları boykot edip bir iki ay tüm ilişkisini kesen, sonra da hiçbir şey olmamış gibi yine onlarla görüşmeye devam eden babam gibi yapmayacaktım, ben bir daha onlarla asla konuşmayacaktım.

Mademki böyle istiyorlardı, günlerini göreceklerdi. Babaannemle dedeme muhtaç değildim, esas onlar bana muhtaçtı, ve eğer bunu anlamadılarsa, ne hâlleri varsa görsünlerdi.

Bir akşam trenle tek başıma Drammen'e gittim, Simple Minds konseri vardı, önceki sene U2'nun konser verdiği salondaydı. Yeni plaklarına bayılıyordum, ses öyle muazzam ve şarkılar öylesine olağanüstüydü ki o sonbaharda defalarca dinlemiştim. Biraz ticariydi belki ve parçalar *New Gold Dream*'deki kadar güçlü değildi, ama yine de bayılmıştım. Ama konserden ayrılırken biraz hayal kırıklığına uğramıştım, özellikle de Jim Kerr konusunda, biraz ruhsuzca davranmış, *hatta* hayranlarından biri sahneye fırlayıp kırmızı beresini alınca çalmayı bırakmıştı. Sahnenin kenarında çö-

melmiş ve beresini geri alıncaya kadar çalmayacaklarını söylemişti. Kulaklarıma inanamamıştım, o andan itibaren şarkıları ne kadar güzel olursa olsun Simple Minds konusu benim için kapanmıştı.

Gece yarısı trenle Kristiansand'a geldim. Hiç otobüs yoktu ve taksi eve çok yazardı, bu yüzden geldiğimde Unni'nin evinde kalmak için onunla önceden sözleşmiştim. Bana anahtar vermişti; tek yapmam gereken kapıyı açıp girmekti. Ben de trenden indikten yarım saat sonra anahtarı kilide sokmuş, temkinli bir şekilde kapıyı açmış ve dikkatlice içeri ayak basmıştım. Elliler ya da altmışlardan kalma bir daireydi, iki odası, mutfağı, banyosu ve salonunda şehir manzarası vardı. Daha önce onunla ve babamla yemek yemek için iki üç kez gelmiştim ve sevmiştim de, zarif bir daireydi. Duvardaki tablolar güzeldi ve sosyalist sol parti stili seramik kupalar ile dokuma kumaşlar umurumda olmasa da, onun tarzına uygundu ve gerçekten de odayla ilgili dikkatimi çeken de buydu: armoni.

Kanepenin üstüne çarşaf yorgan serip bana yatak hazırlamıştı, kitaplıktan bir kitap buldum, Johan Bojer, *Son Viking*, birkaç sayfa okudum sonra ışığı kapayıp uyudum. Sabah mutfaktan gelen tıkırtılara uyandım. Giyindim, sofrayı salona kurdu ve içinde domuz pastırması ve yumurta olan bir tabak ile biraz çay ve yuvarlak pastane ekmeği getirmişti.

Bütün sabah oturup sohbet ettik. Büyük oranda beni konuştuk, ama annesinin hayatına babamın girmesini kabullenmekte zorlanan oğlu Fredrik ile olan ilişkisini, öğretmen olarak yaptığı işi, babamla tanışmadan önce Kristiansand'daki hayatını da konuştuk. Ona Hanne'yi ve liseyi bitirdikten sonra yazmayı planladığımı anlattım. Bunu önceden kimseye söylememiştim, çünkü aklıma gelmemişti, fikir ete kemiğe bürünmemişti. Ama şimdi sözcükler dudaklarımdan dökülüvermişti. Ben yazmak istiyordum, yazar olmak istiyordum.

Oradan ayrıldığımda okul için saat çok geç olmuştu, bu yüzden otobüse binip eve döndüm. Güneş soğuktu ve alçaktaydı, yer çıplak ve ıslaktı. Mutluydum ama bedelsiz değildi, çünkü Unni'yle sohbet etmem, ona karşı böyle açık ve dürüst olmam, sanki bir

ihanetmiş gibi gelmişti bana. Kime ihanet ettiğim konusunda ise emin değildim.

Birkaç ay sonra, nisan başında annem hafta sonu Oslo'daki bir arkadaşını ziyarete gitti ve ben evde yalnız kaldım.

Okul dönüşü mutfakta bir not buldum.

Canım Karl Ove,
Kendine dikkat et ve kediye iyi davran.
Seni seviyorum.
Annen.

Kendime akşam yemeğine sahanda yumurta ve köfte pişirip, bir fincan kahve eşliğinde bir sigara tüttürdükten sonra elimde bir tarih kitabıyla kanepeye oturdum ve okumaya başladım. Dışarıda manzara kış ile bahar arasına sıkıştığı o tuhaf evreden çıkamamıştı henüz, araziler hâlâ çıplak ve ıslaktı, gökyüzü griydi ve ağaçlarda tek bir yaprak yoktu, kendilerinde bir hiçtiler, olacak olanla yüklüydü her şey. Belki olmaya başlamıştı bile, karanlıkta görünmeden, zira ormanda hava yavaş yavaş ısınmaya başlamamış mıydı? Tek tük karga ya da saksağan gaklaması haricinde sessizliğe gömülmüş uzun aylardan sonra ormanda tekrar kuş sesleri duyulmuyor muydu? Bahar, arkadaşlarına sürpriz yapmak istercesine sessizce içeri sokulmamış mıydı? Orada değil miydi, her an ortalığı yemyeşil yapraklara, her yerde uçuşan böceklere boğmak üzere hazır hâlde?

İçimdeki his buydu, ilkbaharın eli kulağındaydı. Ve belki de bu yüzden içim içime sığmıyordu. Bir saat okuma yaptıktan sonra ayağa kalktım ve evin içinde dolandım, kediye kapıyı açtım, doğruca mama kabına yöneldi, Hanne'yi düşündüm ve fikrimi değiştirmeme fırsat vermeden telefonun başına geçmiş numarasını çeviriyordum.

Sesimi duyduğuna sevinmişti.

"Cuma akşamını evde mi geçiriyorsun?" dedi. "Hayırdır. Ne yapıyorsun?"

Aslında tam da benim yapacağım şeydi bu, ama sanırım sosyal hayatımı öyle abartmıştım ki benimle ilgili algısı böyle şekillenmişti.

"Bir sınava çalışıyorum. Ve evde yalnızım. Annem de yarına kadar yok. O yüzden, yani... sıkılmıştım biraz. Sonra aklıma düştün. Sen ne yapıyorsun?"

"Özel bir şey yok. Ben de biraz sıkıldım aslında."

"Anladım," dedim.

"İstersen uğrayabilirim," dedi.

"Cidden mi?"

"Evet. Artık ehliyetim var biliyorsun. Beraber çay içip birkaç saat sohbet ederiz."

"Süper olur. Ama bunu yapabileceğinden emin misin?"

"Neden yapamayacakmışım?"

"Ne bileyim," dedim. "Neyse gel de sen. Hadi bekliyorum!"

Bir buçuk saat sonra ablasından ödünç aldığı yeşil Vosvos'la virajda belirdi. Ayakkabılarımı giyip onu karşılamak için dışarı çıktım. Arabayla yokuş yukarı çıkarken direksiyonun arkasında çok garip görünüyordu, araba kullanmak onun biraz beceriksiz kızsı cazibesine ters düşen bir dizi hareket ve durum gerektiriyor diye düşündüm. Her manevrayı olması gerektiği şekilde yerine getiriyordu, olay o değildi, ama kanıma kıpır kıpır bir sevinç akımı gönderen fazladan bir şey vardı. Garaj kapısının önüne park edip arabadan indi. Bir keresinde üzerinde inanılmaz seksi durduğunu söylediğim siyah streç kotunu giymişti. Gülümsedi ve bana sarıldı. İçeri girdik, çay demledim ve bir plak koydum, bir süre sohbet ettik, o kendi okulunda olan bitenlerden bahsetti biraz, ben de kendi okulumdan. Ortak arkadaşlarımızla alakalı birkaç şeyi andık.

Ama çok uyum içinde değildik.

Birbirimize bakıp gülümsedik.

"Bu sabah uyandığımda şunu," dedim. "akşama burada karşımda oturacağını hayal dahi edemezdim."

"Ben de," dedi.

Evin arkasındaki çayırın üstünden bir uçak geçti, ev, temelinden sarsılır gibi oldu.

"Ne kadar alçaktan geçti," dedim.

"Evet," dedi ve ayağa kalktı. "Ben hemen bir çıkıp geliyorum."

Bir sigara yaktım, kanepede arkama yaslanıp gözlerimi yumdum.

Döndüğünde bahçeye bakan camın önünde durdu ve dışarıya baktı. Ayağa kalktım, yanına gittim, arkasında durdum ve usulca ellerimi karnının üzerinde birleştirdim. Ellerini benimkilerin üzerine koydu.

"Burası çok güzel," dedi.

Nehir ışıl ışıldı ve simsiyah akıyordu, futbol sahasını basmıştı, sadece iki derme çatma kale görünüyordu. Vadinin üzerinde gökyüzü alaca karanlığın etkisiyle koyulaşmıştı. Vadinin karşısındaki evlerin ışıkları parlıyordu. Önümüzdeki camın çerçevesine yağmur damlacıkları düşmeye başladı.

"Evet öyle," dedim pencereden uzaklaşarak. Bir ilişkisi vardı, Hristiyan'dı, ben yalnızca iyi bir arkadaşıydım.

Hasır koltuğa oturdu, alnına düşen saçını yana itti ve ılık çay fincanını ağzına götürdü. En güzel yeri belki de dudaklarıydı, çok hoş kıvrımları vardı ve yüzünün üst bölümündeki pürüzsüz hatlara uyum göstermek istemezcesine yukarı kıvrılıyordu. Gözlerini saymazsak tabii, ki bazen onun kediyi andıran yüz hatlarından ötürü sarı olduklarını hayal ederdim, ama elbette değildiler. Yeşilimsi griydi gözleri.

"Geç oluyor," dedi.

"Henüz gitmek zorunda değilsin umarım."

"Aslında değilim," dedi. "Yarın için öyle ekstra bir planım yok. Senin var mı?"

"Hayır."

"Anneciğin eve ne zaman geliyor peki?"

Anneciğin. Sadece Hanne böyle bir şey söyleyebilirdi, sanki onda çocukluğundan bir şeyler kalmış ve henüz silinmemişti.

Gülümsedim.

"Anneciğim mi? On yaşında hissettim bir an kendimi."

"Annen işte ya," dedi.

"En erken yarın akşam gelir. Neden sordun?"

"Belki yatıya kalırım diye düşünmüştüm. Karanlıkta araba kullanmayı çok sevmiyorum da."

"Mümkün mü bu?"

"Ne?"

"Burada yatıya kalman?"

"Neden kalamayacakmışım?"

"Çünkü bir sevgilin var mesela."

"Artık yok."

"Ne? Gerçekten mi? Bana neden söylemedin?"

"Sana her şeyi anlatmıyorum, arkadaşım," dedi ve güldü.

"İyi de ben sana her şeyi anlatıyorum?"

"Evet sorma. Ama sevgilimle ayrılmamızın seni ilgilendiren bir yanı yok."

"Olmaz mı! Hem de çok ilgilendiriyor!" dedim.

Başını iki yana salladı.

"Hayır mı?" dedim.

"Hayır," dedi.

Bana hayır demişti, başka türlü yorumlanamazdı bu. Hoş ben ondan vazgeçeli çok olmuştu. Artık eskisi gibi aklım fikrim onda değildi, o dönemlerin üzerinden aylar geçmişti.

Pozisyon değiştirip bacaklarını altına toplayınca oturduğu sandalye gıcırdadı.

Ondan hoşlanıyordum. Ve burada, bu eski evde olmasından hoşnuttum. Daha fazlasına gerek var mıydı?

Orada öylece bir saat kadar oturduk, dışarısı zifirî karanlık ve pencerelerden tek görünen şey oturma odasının yansıması olana dek.

"Geç oldu," dedim. "Nerede yatacaksın?"

"Bilmem?" dedi. "Senin odanda olur mu?"

Gülümsedi.

"Bilmediğim bir evde yalnız yatmayı sevmiyorum," dedi. "Hele ki böyle bir yerde. Baksana ormanın göbeğinde neredeyse!"

"Tabii yatabilirsin," dedim. "Ben yatak getireyim."

Yngve'nin karyolasından yatağını alıp getirdim ve yanıma, yere koydum. Yorgan, yastık, çarşaf, yorgan kılıfı aldım, o aşağı katta banyoda dişlerini fırçalarken yatağını hazırladım.

Odaya külotu ve tişörtüyle girdi.

Nefesim daraldı.

Tişörtünün altında memeleri öyle net gözüküyordu ki ne tarafa bakacağımı şaşırdım.

"Evet," dedi. "Artık hazırım. Sen dişlerini fırçalamayacak mısın?"

"Tabii ki fırçalayacağım," dedim ve gözlerimi onunkilere kilitledim. "Ben de ona gidiyordum."

Döndüğümde masamın başına oturmuş, toplamayıp masanın üzerinde bıraktığım, Yngve'nin bana gönderdiği bazı fotoğraflara bakıyordu. Çarpıcı fotoğraflardı, siyah beyazdılar, bazılarında abartılı pozlar veriyordum.

"Şunda ne kadar güzel çıkmışsın!" dedi ve bir tanesini bana uzattı.

Homurdandım.

"Yatalım mı artık?" dedim.

Ayağa kalktığında bir titreme aldı bedenimi.

Çıplak bacakları.

Çıplak küçük ayakları.

İnce tişörtünün altındaki biçimli göğüsleri.

Yerdeki yatağa uzandı, ben de yanı başındaki yatağıma. Yorganı boğazına kadar çekti ve bana gülümsedi. Ben de ona gülümsedim. Biraz konuştuk, kalktı ve tam altıma gelene kadar yatağı benimkine yanaştırdı.

Onun yanına uzanmayı düşündüm. Ona yakın olmayı. Göğüslerini okşamayı, kalçalarını okşamayı, poposunu okşamayı.

Ama o Hristiyan'dı. Ve tamamen masumdu, kim olduğunu ve başkalarının üstünde nasıl bir etki bıraktığını bilmiyordu, en tuhaf soruları sorabilirdi, bayıldığım o özelliği, şimdi olduğum yerde kalmarını dayatan sebepti aynı zamanda.

"İyi geceler," dedim.

"İyi geceler," dedi.

Orada yattık öylece, çıt çıkarmadan.

"Uyudun mu?" diye sordu bir süre sonra.

"Hayır," dedim.

"Sırtımı okşar mısın biraz? Çok severim."

"Tabii," dedim.

Yorganı yana çekti ve sırtını bana açtı. Yutkundum ve avucumu sırtında gezdirmeye başladım, yukarı aşağı, yukarı aşağı.

Bunu ne kadar süre yapmam gerektiğini bilmiyordum, birkaç dakikaydı belki, ama durmak zorunda kaldım, yoksa delirebilirdim.

"Şimdi uyuyabilecek misin?" dedim elimi çekerek.

"Evet," dedi tişörtünü yeniden aşağı çekerek. "Tekrar iyi geceler."

"İyi geceler."

Ertesi sabah gitti. Bütün gün kanepede uzanıp kitap okudum, pizza yedim ve akşam annemle televizyon seyrettim. Annem önündeki sehpada kahve fincanı, kucağında kediyle oturdu. Ben koca pizzanın hepsini bitirmiştim neredeyse, elimde bir şişe kola, ayaklarımı sehpaya uzatmış, bir İsveç dizisi olan *Albert ve Herbert*'i seyrediyordum, saçma sapan bir şeydi, annem de öyle düşünüyor olmalıydı, ama ikimizin de kurulduğumuz yerden kıpırdayacak mecali yoktu.

Aklım fikrim Hanne olmuştu. Bütün gün onu düşünmüştüm. Kafamdan onu sileli çok olmuştu, benimle olmak istemiyordu, artık eskimiş, paslanmış olan ama bir zamanlar gıcır gıcır ışıldayan lunapark geri dönmüştü işte. Dün gece yanına yatıp ona sokulsaydım ne olurdu?

Birdenbire her şeyi başka bir gözle görmeye başladım. Birdenbire gerçekte ne olduğunu gördüm.

Aman Tanrım.

Aslında tüm gece tek istediği buydu.

Of, ne kadar da barizdi.

Aman Tanrım. Aman Tanrım.

Yoksa değil miydi? Yoksa sadece kafamda mı kuruyordum?

Yattığım yerde doğruldum, onu mutlaka aramalıydım, ama sonra tekrar kanepenin üzerine bıraktım bedenimi.

"Ne oldu?" dedi annem.

"Yok bir şey," dedim. "Aklıma bir şey geldi öyle."

Babamların evlerinde verdikleri yemek davetleri tamamen son bulmuştu, ayık olup akrabalarından misafir kabul ettiği nadir zamanlar haricinde hafta sonlarını genelde tek başına içerek geçiriyordu. Ona babaannemle annemin telefon görüşmesinden bahsetmiştim, evet haberi vardı, ve kadıncağız haklı, annen sana daha iyi bakabilmeli demişti. Biliyorsun ona bir dünya nafaka veriyorum. Evet, evet biliyordum. Ama artık onlara uğramaya iznimin olmamasına ne kadar bozulduğumu idrak edememiş olmalıydı, ya da belki de idrak etmişti, çünkü ona doğum gününde uğrayacağımı söylemiştim, kırk iki yaşına basmıştı, ama babaannemle dedem de gelmişti. Koridordaki parfüm kokusundan anlamıştım, ama çok geçti, artık dönemezdim, ben de mecburen dedemin kardeşi Alf ve karısı Sølvi'nin, dedemle babaannemin, Gunnar, Tove ve çocuklarının oturduğu salonun kapısını açtım. Selam verirken de, masaya otururken de babaanneme bakmadım. Pasta yiyip bir fincan kahve içerken gözlerimi önümden ayırmadım. Sonra insanlar masadan kalktı, bazıları koltuğa geçti, bazıları sofrayı kaldırdı, havadan sudan konuşmaya başladılar. Doğal olarak, alkol servisi yapılmıyordu. Ayağa kalktım ve tuvalete gittim, dönerken mutfakta babaannem vardı.

"Biz böyle dememiştik, Karl Ove," dedi. "Olay *o değildi*."

"Anlıyorum," dedim ve yanından geçtim.

Yani şimdi birdenbire öyle bir şey demediğini mi söylüyordu bana?

Annemi de mi aramamıştı?

Birdenbire odadaki herkesin olanları bildiği farkındalığı yüzüme bir tokat gibi çarptı. Belki de bu konuyu aralarında konuşmuşlardı. Beni ve tavrımı. Ve bu konuda en doğru nasıl davranabileceklerini.

Babam haftanın birkaç günü kendinden geçene dek içerken, onları buraya davet edebilir ve sanki hiçbir şey olmamış, her şey yolundaymış gibi davranabilirdi.

Lanet olsun Yngve neden burada değildi?

Neden bütün bunlarla tek başıma baş etmek zorundaydım?

Babaannemle dedeme karşı tavrımı birkaç hafta daha devam ettirdim, ama sonra bir akşamüstü babamdayken onunla beraber onlara gelmemi istedi ve çocukça davranmamam gerektiğini, artık kazık gibi adam olduğumu söyledi, ben de elbette onları ziyaret ederim dedim.

Ettim de, ve her şey eskisi gibiydi.

Babam resmî, dedem resmî, her şeyi idare eden, muzipçe göz kırpan, bize yemekler hazırlayan ve sonra babamla beraber bahçeye çıkan babaannem. Babamın içtiği zamanlar ve içmediği zamanlar böylesine belirgin iki zıt kişiliğe bölünmesine alışkın ve aşinaydım, beni etkilemiyordu, o da böyleydi işte, üstünde durmuyordum.

Bütün bir sene boyunca, taşındığı andan itibaren, duygusala bağladığı sarhoş muhabbetlerinden tut, bütün kavgalara, barışmalara kadar, bütün kıskançlık krizleri ve yarattığı bütün kaos boyunca bıkıp usanmadan annemle ayrılığının boşanmayla neticeleneceği ve nihayet özgürlüğüne kavuşacağı günden bahsetti durdu. Boşanır boşanmaz Unni'yle evlenecekti. Unni'yle öyle iyi anlaşıyoruz ki, diyordu, onun yanında uyandığımda öyle mutluyum ki, bunu ömrümün sonuna kadar yapmak istiyorum, bu yüzden evleneceğiz, Karl Ove, kendini buna hazırlasan iyi olur. Bu boktan yasalar olmasa bunu bir sene önce yapmıştık. O kadar önemli benim için demişti.

Ne güzel, demiştim o zaman, çok sarhoştum ve salakça sırıtmıştım, hatta gözlerimde yaşlar vardı belki, çünkü gözümden yaş geldiği de olmuştu, onun kadar duygusaldım ne de olsa, yaşlı gözlerle öylece oturmuştuk sandalyelerimizde.

O gün gelip çattığında sözünde durdu. Aylardan temmuzdu, Yngve, Kristin ve ben sabahtan otobüsle babamın evine gittik, dairenin içinde bir ileri bir geri gergin gergin dolanıyorlardı, babam

gösterişli beyaz bir gömlek, Unni kaba bir kumaştan beyaz bir elbise giymişti. Tam hazır sayılmazlardı; Unni beklerken bir şey içmek ister miyiz diye sordu. Babama baktım. Elinde bira vardı. Dolaptan istediğinizi alın, dedi. Ben getiririm, dedim. Mutfağa gittim ve üç birayla döndüm. Babam bana baktı. Belki onu biraz erteleseniz iyi olur, dedi. Daha erken ve uzun bir gün olacak. Senin elindeki ne ya! dedi Unni ve babam gülümsedi, evet, neyse, herhâlde bir zararı olmaz.

Hazırlanmaları tahmin ettiklerinden uzun sürdü, taksinin bizi evlendirme dairesine götüreceği âna kadar iki bira içecek vakit buldum. Hava kapalı ve soğuktu. Alkolün etkisini hissedebiliyordum, düşüncelerimin etrafını bir zar gibi sarmıştı, karmaşık duygulardan bir gök kubbeydi. Yngve ve Kristin birbirlerine sarılmıştı. Onlara gülümsedim, bir sigara yaktım ve aşağı nehre baktım, koyu gökyüzünün altında o da ağır gözüküyordu, sigaradan bir nefes dahi alamadan taksi geldi. Hepimiz sığamadık taksiye, kimse bunu düşünmemişti. Babam yürüyebileceğini söyledi, hemen şu köşedeydi nasılsa. Hayır, dedi Unni, düğün günümüzde olmaz.

"Biz yürüyebiliriz," dedi Kristin. "Değil mi Yngve?"

"Tabii," dedi.

Ve öyle yaptılar. Ben nikâh dairesine babam ve Unni'yle beraber gittim, şahitler bekliyordu. Önceki yaz verdikleri partiden hayal meyal hatırlıyordum onları. Ufak tefek kel bir adam ve gür saçlı, koca memeli bir kadın. Tokalaştık ve gülümsediler, bir odada ayakta bekledik, babam sabırsızca saatine bakıyordu, birazdan sıra onlara gelecekti, ama Yngve'yle Kristin'in gelmesi biraz sürdü.

Koşar adımlarla holden içeri girdiler, maceraya hazır, yanakları kızarmış olarak. Babam onlara boş gözlerle baktı, içeri girdik, nikâhı kıyacak memurun önünde durduk, her iki yanda birer şahit, ikisi de evet dedi, birbirlerine yüzüklerini taktılar ve işte babam yeniden evlenmişti. İkisi de yeni bir isim seçmişti, daha doğrusu iki isim seçilmişti, ikisi de kendi içinde hoş ve zarifti, ama bir arada kulağa acayip saçma ve kasıntı geliyordu.

Öğle yemeği yiyeceğimiz Sjøhuset adlı restorana giderken, babam isimlerden birinin İskoç kökenli olduğunu, çok çok eskiden

İskoçya'dan gelen akrabalarımızla bir alakası olduğunu söyledi. Unni, kendi seçtiği ismin ailesinin atalarından beri var olduğunu söyledi. Buna inanabilirdim, ama babamın seçimi saçmalığın daniskasıydı, ona şüphe yoktu.

Yngve de aynı şeyi düşünüyordu, çünkü babam konuşmaya başlayınca bakışmıştık.

Denizci konseptli restoranın arka taraflarında bir masa gösterdiler bize ve karidesle bira sipariş ettik. Babam ve Unni gülümseyip birbirlerine şerefe dediler, bugün onların günüydü.

Orada beş bira içtim. Babam fark etti ve bana ağırdan almamı söyledi, ama öyle düşmanca bir edayla değil, ben de ağırdan alacağımı, ama zaten kontrollü gittiğimi söyledim. Yngve gripti o yüzden benim kadar içemiyordu. Kristin de vardı ya, ona dönüp duruyordu, gülüşüyorlar, kendi aralarında konuşuyorlardı.

Ara ara açılıyordum, alkolden olmalıydı, en azından aralarda inisiyatifi ele alıp büründüğüm mağrur havayla insanlarla rahatça konuşabiliyordum ve sırasıyla uçlarda dolanıyordum, öyle ki, masanın etrafındaki herkes, Yngve bile, bana yabancı ve daha da önemlisi alakasız görünüyordu.

Kristin bunu fark etmiş olmalıydı çünkü sık sık Yngve'yle arasındaki diyaloğu bölüp beni de sohbete dâhil etmek için bir şeyler söylüyordu. Birlikte olmaya başladıklarından beri böyle davranmış, bana bir nevi ablalık yapmıştı, her şeyi anlatabileceğim, beni anlayan birisi olmuştu. Ama benden yaşça çok büyük değildi, bu yüzden abla modu birden kaybolabilir ve iki yaşıt, iki arkadaş gibi konuşabilirdik.

Nihayetinde Sjøhuset'ten ayrıldık ve babamın evine gittik. Şahitler bize katılmadılar, akşamki yemeğe geleceklerdi, Dronningensgata'daki Fregatten'de yer ayırtılmıştı. İçmeye babamda da devam ettim ve epey epey sarhoş olmaya başlamıştım, muhteşem bir histi ve biraz da tuhaftı çünkü dışarısı hâlâ aydınlıktı ve sokaktan geçenler günlük işlerinin peşinden koşturuyorlardı. Orada oturdum, kafam kimse fark etmeksizin daha da dumanlanmıştı, en azından benim hissedebildiğim kadarıyla, sonuçta sarhoş

olduğumun tek göstergesi, çenemin öncekine nazaran daha düşük olmasıydı. Her zamanki gibi alkol bana güçlü bir özgürlük ve mutluluk hissi vermişti, beni bir dalganın üstüne çıkarmıştı, içinde her şey güzeldi, o an için ki tek korkum bunun sona ermesiydi ve buna engel olmak adına daha çok içmem gerekiyordu. Vakit gelince babam taksi çağırdı, bizi beş yüz metre ötedeki Fregatten'e götürecek taksiye giderken merdivenleri sallanarak indim, bu defa arabada yer olmaması gibi bir durum yoktu. Vardığımızda bize yerimizi gösterdiler, büyük bir odada pencerenin yakınında bir masaydı, onun haricinde restoran hemen hemen boştu. Saat ondan beri içiyordum ve saat şimdi altı olmuştu, masaya oturmak için sandalyemi çekerken pencereden uçmamış olmam Tanrı'nın bir lütfuydu. Diğerlerinin varlığını belli belirsiz algılıyordum, artık söylenenleri duymuyordum, yüzleri bulanık, sesleri boğuktu, sanki insan formuna bürünmüş ağaçların ve çalıların olduğu bir ormandaydım, Kristiansand'da bir restoranda babamın düğününde değil.

Garson geldi, yemekler önceden sipariş edilmişti, ne içeceğimizi soruyordu. Babam iki şişe kırmızı şarap istedi, ben bir sigara yaktım ve ona gevşek gözlerimle baktım.

"Nasılsın Karl Ove? İyi misin?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Tebrikler baba. Çok tatlı bir karın olduğunu söylemem gerek. Unni'yi gerçekten seviyorum."

"Ne güzel," dedi.

Unni bana gülümsedi.

"Ama ona nasıl sesleneceğiz?" dedim. "Bir bakıma üvey annem değil mi?"

"Ona tabii ki Unni diyeceksin," dedi babam.

"Sissel'e ne diyorsun?" diye sordu Unni.

Babam ona baktı.

"Anne," dedim.

"Bana da anne diyebilirsin," dedi.

"Tamam öyle derim," dedim. "Anne."

"*Saçmalığa* bak!" dedi babam sert bir şekilde.

"Şarabın tadı iyi miydi anne?" dedim ve ona baktım.

"Tabii ki," dedi.

Babam gözlerini üzerime dikti.

"Yeterli Karl Ove," dedi.

"Peki," dedim.

"Balayına nereye gidiyorsunuz peki?" diye sordu Yngve. "Hiç söylemediniz?

"Yani, hemen balayı yapmayacağız," dedi Unni. "Ama bu gece için buradaki otelde yer ayırttık."

Garson gelip elindeki şişeyi babama gösterdi.

Babam ilgisiz bir edayla başını evet anlamında salladı.

Garson kadehine tadımlık doldurdu.

Babam bir yudum aldı, ağzını biraz şaplattı.

"Enfes," dedi.

"Harika," dedi garson ve kadehleri doldurdu.

Of, bütün o soğuk acı biralardan sonra o sıcak koyu tat ne de iyi gelmişti!

Kadehi dört yudumda devirdim. Yngve başını eline yaslamış pencereden dışarıyı seyrediyordu. Diğer eli kolunun bükülmesine bakılırsa Kristin'in bacağında olsa gerekti. İki şahit Unni'yle babamın iki yanında sessizce oturuyorlardı.

"Yemeği altı buçuğa söylemiştik," dedi babam. Unni'ye baktı. "Beklerken bir çıkıp odamıza mı baksak?"

Unni gülümsedi ve başıyla onayladı.

"Çok sürmez," dedi babam ayağa kalkarken. "Siz rahatlayın ve keyfinize bakın."

Öpüştüler ve salondan el ele çıktılar.

Yngve'ye baktım, bakışıma karşılık verdi, sonra başını çevirdi. Babamın iki iş arkadaşı sessizce oturdular. Aslında beni ilgilendirmese bile onlar adına kendimi sorumlu hissedip hoşlarına gidebileceğini düşündüğüm sorular sorardım ama şimdi umurumda değildi. Eğer orada oturup bizi süzmek istiyorlarsa, kendileri bilirdi.

Kadehime kırmızı şarap doldurdum ve yarısını tek yudumda içtim, ardından işemeye gittim. Kendimi upuzun bir koridorda buldum, tuvalet bulmak umuduyla sonuna kadar gittim. Bulamayınca

geri döndüm ve birtakım merdivenlerden aşağı indim. Kendimi mahzen gibi bir yerde bulmuştum, güçlü beyaz ışık yayan bir lamba ve duvara dayalı çuvallar vardı. Merdivenleri geri çıktım. Bu taraftan mıydı? Başka bir koridor çıktı karşıma, bu seferkinde halı vardı. Hayır. Resepsiyona çıktım. Tuvalet? dedim. Efendim? dedi resepsiyonist. Pardon, dedim. Tuvalet ne tarafta acaba? Yüzüme bakmadan doğrudan odanın diğer ucundaki kapıyı işaret etti. Oraya doğru yürüdüm, düşmemek için ekstra efor sarf etmem gerekiyordu, kapıyı açtım, duvara yaslandım, burasıydı, Tanrı'ya şükürler olsun. Kabinlerden birine girip kapıyı kilitledim, fikrimi değiştirdim ve kilidi açtım, sonuçta tuvalet boştu, öyle değil mi? Evet, içeride kimse yoktu. Hızla lavaboya yürüdüm, fermuarımı açtım ve lavaboya işedim. Sidik giderde kaybolup gitmeden beyaz lavabo bir anlığına sapsarı sidikle dolmuştu. İşim bitince tuvalete girdim, kapıyı kilitledim, klozete oturdum, başımı ellerime yaslayıp gözlerimi yumdum. Sonraki saniye kendimden geçmişim.

Bir noktadan sonra birisinin adımı seslendiğini duydum, Karl Ove, Karl Ove, diyordu sanki bir ses, sanki bir platodayım, diye aklımdan geçirdim ve birisi pusun içinden beni bulmaya gönderilmişti. Karl Ove, Karl Ove. Sonra bilincim yine gitti.

Sonraki kendime gelişim bir darbeyle oldu. Başımı tuvaletin duvarına çarpmıştım. Tuvalette hiç ses yoktu.

Ne olmuştu? Neredeydim?

Ah hayır. Bugün düğün günüydü. Sızmış mıydım? Öf hayır ya, sızmıştım!

Apar topar kabinden dışarı fırladım, yüzüme soğuk su çarptım, resepsiyonun yanından geçip odaya girdim.

Hâlâ masadaydılar. Bana bakıyorlardı.

"Hangi cehennemdeydin, Karl Ove?" diye sordu babam.

"Galiba içim geçmiş," dedim sandalyeme otururken. "Siz yediniz mi?"

"Evet," dedi Unni. "Yeni topladılar. Sana da bir şeyler söyleyelim mi? Biz tatlıyı bekliyoruz."

"Tatlı yerim ya," dedim. "Aç değilim."

"Sonrasında kahve ve konyak gelecek," dedi babam. "O zaman toparlarsın, gör bak."

Kadehimdeki şarabı bitirdim ve tekrar doldurdum. Başım ağrıyordu biraz, ama çok değil, sanki bir kapı birazcık aralanıyordu ve ağrı oradan içeri doluşuyordu, şarabın iyi geldiğini biliyordum, sanki o kapıyı tekrar kapatıyordu.

Oradan ayrıldığımızda saat daha dokuz buçuktu. Ben sarhoştum ama ilk geldiğimizdeki kadar değil, uyku, şarapla konyağın yeniden canlandıramadığı alkolün etkisini dağıtmıştı. Ama babamın sarhoşluğu katlanarak artmıştı, kollarını Unni'ye dolamış taksi bekliyordu, beş yüz metre yürüyecek dermanı yoktu, siyah deri koltuğa da güçlükle oturmuştu.

Eve gelince dolaptan bira çıkardı. Unni bir kâseye fıstık doldurdu. Yngve'nin durumu kötüleşmişti, ateşi vardı ve koltuğa uzanmıştı. Kristin de yanımdaki sandalyede oturuyordu.

Unni battaniye getirip Yngve'nin üstünü örttü. Babam uzakta durmuş izliyordu.

"Neden üstüne battaniye örtüyorsun?" dedi. "Kendisi yapacak kadar büyük değil mi? Benim tadım kaçtığında hiç benim üstüme battaniye örtmedin."

"Öf, örttüm tabii ki," dedi Unni.

"Yo, hayır örtmedin," diye neredeyse bağırdı babam.

"Sakin olur musun biraz," dedi Unni.

"Diyene bak," dedi babam, mutfağa gitti ve sırtı bize dönük, olarak bir sandalyeye oturdu.

Unni kıkırdadı. Sonra onun kalbini almak için içeri gitti. Ben biranın yarısını tek seferde içtim, geğirdim, ama sonra Kristin'in de orada olduğunu fark edip, elimi ağzıma götürüp birkaç kez yutkundum.

"Pardon," dedim.

Güldü. "Bu, bu gece yaşanmış en kötü şey değildi sonuçta!" dedi, öyle kısık sesle söyledi ki sözleri sadece masanın etrafındakilerce duyulabilirdi, sonra aynı kısık tonda güldü.

Yngve gülümsedi. Ben dolaptan bira almaya gittim. Yeni evlilerin yanından geçerken babam ayağa kalktı ve oturma odasına döndü.

"Babaannenizi arayacağım," dedi. "Bana bir çiçek bile göndermediler!"

Buzdolabının kapısını açtım, bir bira çıkardım ve sonra, birdenbire, oturma odasındaydım yine, açacağa uzanıyordum.

Yngve ve Kristin tedirgin bir şekilde bakışıyorlardı. Babam alçak sesle konuşuyordu.

"Bugün evlendim," dedi. "Farkında mısınız? Hayatımda önemli bir olay bu!"

Şişenin kapağını masanın üstüne attım, biradan bir yudum alıp oturdum.

"En azından bir çiçek gönderebilirdiniz! En azından beni önemsediğinizi gösterebilirdiniz!"

Sessizlik.

"Anne! Evet, ama, anne, lütfen!" diye bağırdı.

Döndüm.

Ağlıyordu. Yanaklarından gözyaşları akıyordu. Konuşunca yüzünde inanılmaz kasılmalar oldu.

"Bugün evlendim! Ve siz gelmek istemediniz! Çiçek dahi göndermediniz! Öz oğlunuzun düğününde!"

Sonra ahizeyi çarparak kapadı ve boşluğa baktı birkaç saniye. Gözyaşları yanaklarından aşağıya sicim gibi akmaya devam ediyordu.

Sonunda ayağa kalktı ve mutfağa gitti.

Geğirdim ve Unni'ye baktım. O da ayağa kalktı ve arkasından koştu. Mutfaktan ağlamalar, hıçkırmalar ve yüksek sesler geliyordu.

"Ne dersin?" dedim bir süre sonra, Yngve'ye bakarak. "Şehre insek mi buraya gelmişken?"

Doğruldu.

"Ben kendimi iyi hissetmiyorum," dedi. "Galiba ateşim yüksek. En iyisi eve gitmek. Taksi çağıralım mı?"

"Babama sormadan mı?" dedim.

"Babama neyi sormadan mı?" diye sordu babam iki oda arasındaki eşikten.

"Biz artık yavaş yavaş gitsek diyorduk," dedi Yngve.

"Olmaz, biraz daha kalın," dedi babam. "Her gün evlenmiyorum. Hadi, daha bira var. Biraz daha keyif yapabiliriz."

"Kendimi iyi hissetmiyorum," dedi Yngve. "Sanırım gitmem lazım."

"Ya sen, Karl Ove?" dedi bana gözlerini dikerek, neredeyse bomboş bakan gözlerle.

"Taksiye ortak biniyoruz. Eğer giderlerse benim de gitmem gerekiyor."

"Peki," dedi babam. "Ben de yatarım o hâlde. İyi geceler ve geldiğiniz için teşekkürler."

Hemen sonrasında yukarı kata çıkan ayak seslerini duyduk. Unni bize bakmaya geldi.

"Bazen böyle oluyor," dedi. "Bir sürü karışık duygular, biliyorsunuz. Ama siz gidin. Görüşürüz yeniden, geldiğiniz için çok teşekkürler çocuklar!"

Ayağa kalktım. Bana sarıldı, sonra Yngve'yle Kristin'e sarıldı.

Dışarıda kaldırım kenarına oturmak zorunda kaldım, taksi gelene kadar geçen birkaç dakika boyunca dahi ayakta duramayacak kadar bitkindim.

Ertesi sabah yatağımda uyandığımda olan bitenler sanki bir rüyaymış gibi gelmişti, hiçbir şeyden tam emin değildim, hayatımda hiç olmadığım kadar sarhoş olmam haricinde. Ve babamın sarhoş olması dışında. Ayık insanların nazarında sarhoşluk nasıl görünür biliyordum ve dehşete kapılmıştım, herkes kendi babamın düğününde ne kadar sarhoş olduğumu görmüştü. Onun da sarhoş olması işi kolaylaştırmıyordu çünkü dairesinde yalnız kalana ve bütün duygularını özgür bırakana kadar sarhoşluğunu çaktırmamıştı.

Onu utandırmıştım.

Yaptığım buydu.

Niyetimin iyi olmasının ne faydası vardı?

O yazın son haftalarını Arendal'da geçirdim. Radyonun yayın direktörü Rune'nin bir tür ajansı vardı, yerel benzin istasyonlarına

kaset satıyordu ve bir akşam yaz işim yok diye şikâyet ederken bu kasetleri sokakta satmamı önerdi bana. Ondan belirli bir paraya satın aldım, onun çok büyük bir kâr beklentisi yoktu, böylece ben de istediğim fiyata satabilecektim. Güney Norveç'te şehirler yazın turistle dolup taşardı ve bu turistler kolay para harcıyorlardı, eğer liste başı kasetler satıyorsan şansının yaver gitme ihtimali çok yüksekti.

"Güzel fikir," dedim. "Abim bu yaz Arendal'da. Orada mı satsam?"

"Mükemmel!"

Ben de bir sabah içinde eşyalarımın olduğu çantayı, bir kamp sandalyesini, kamp masasını, seyyar kasetçaları ve bir koli dolusu kaseti annemin arabasına attım, araba bütün yaz Yngve'deydi, ön koltuğa kuruldum, yeni Ray-Banlerimi taktım ve Yngve vitesi bire takıp arabayı yokuş aşağı sürmeye başlarken arkama yaslandım.

Bütün temmuz ayı boyunca olduğu gibi, yine güneş parlıyordu, nehrin bu tarafında çok az trafik vardı, pencereyi açtım, dirseğimi dışarı sarkıttım ve ormanın, ağaçların arasından hızla bir görünüp bir kaybolan nehrin yanından, çocukların çığlık çığlığa bağırıp yüzdüğü kumsal boyunca geçerken Bowie'ye eşlik ettim.

Önceki gün uğradığımız babaannem ve dedem hakkında laflադık biraz; son iki sene içinde zamanın, ivmelenip her şeyin çürümeye yüz tutmasına sebep olduğu Sørbøvåg'a kıyasla orada nasıl durmuş gibi hissedildiğini konuştuk.

Birkeland'ın küçük merkezinden geçip Lillesand'a sürdük, oradan da çocukluğum boyunca çıktığım bütün yolculukların uğrak yolu E18'e bağlandık.

Psychedelic Furs'ün kasetini koydum, en ticari albümleriydi ama ben bayılıyordum.

"Sana Londra'da yanıma gelen kızdan bahsettim mi?" diye sordu Yngve.

"Hayır," dedim.

"'Psychedelic Furs'ün solistinin tıpatıp kopyasısın,' dedi bana, sonra da başkasından ikimizin fotoğrafını çekmesini istedi."

Bana baktı ve güldü.

"Ben senin Tramteatret'deki Audun Automat'a benzediğini sanıyordum?" dedim.

"Evet, ama o bununki kadar gaz verici değil," dedi.

Knut Hamsun'un Nørholm'daki arazisinin yanından geçtik, araziye bakabilmek için Yngve'nin üstüne eğildim, bir kez oraya gitmiştim, dokuzuncu sınıfta okul gezisiyle, bize etrafı Hamsun'un oğlu gezdirmişti ve yazılarını yazdığı kulübeyi ve yaptığı birkaç parça mobilyayı görmüştüm.

Şimdi bomboştu ve her yerinde otlar bitmiş görünüyordu.

"Babam bir seferinde Grimstad'a giden otobüste Hamsun'u gördüğünü anlatmıştı hatırlıyor musun?"

"Hayır," dedi Yngve, "Öyle mi demişti?"

"Evet, elinde bastonu, beyaz sakallı yaşlı bir adammış."

Yngve başını iki yana salladı. "Tüm o yıllar boyunca bize uydurduğu yalanları bir düşünsene. Farkına varmadan inandığımız binlerce yalan söylemiş olmalı."

"Doğru," dedim. "Taşınıyor olmalarını üzüldüğümü söyleyemeyeceğim."

"Aynen," dedi Yngve. "Ben de."

Babam da Unni de Kuzey Norveç'te iş bulmuşlardı, aynı lisede çalışacaklardı ve son birkaç hafta içinde, sahip oldukları her şeyi paketleyip kuzeye göndermişlerdi. Birkaç güne arabayla yola çıkacaklardı.

"Kristin düğünden sonra kendine gelebildi mi?" dedim. "Bayağı şok olmuştur herhâlde?"

"Biraz özel bir gündü, evet," dedi.

Grimstad'a doğru sürdük arabayı, Oddensenter Alışveriş Merkezi'ni geçtik, Hamsun'un yazılarının bir kısmını yazdığı eski Hotel Norge'yi geçtik, dik yokuşu tırmandık ve uçsuz bucaksız ovaya çıktık.

"Oteldeki o olay neydi ya?" dedim. "Yemek yediğimiz yerin otelinde kendilerine oda tutmuşlar, yukarı odaya bakmaya bile çıktılar. Ama orada kaldılar mı?"

Yngve omuz silkti.

"Belki biz döndükten sonra geri dönmüşlerdir."

"Pek öyle olacakmış görünmüyordu."

"Evet, ama hayatlarında planlamadan yaptıkları şeyler var. Balayına çıkmayacaklarını söylediklerinde örneğin. Ama ertesi gün Danimarka feribotuna atlayıp Skagen'de bir otelde kaldılar."

"Doğru söylüyorsun," dedim.

Annemin eski iş yeri Kokkeplassen'i geçtik, ben de bir sene kreşe gitmiştim burada, kafamı camdan dışarı uzattım, orada bir uçurum vardı, her gün uçurumun üstündeki ağaca tırmandığımız geldi aklıma. Ama uçurum değildi, sadece küçük bir bayırdı, şimdi anlıyordum bunu. Ağacı da kesmiş olmalılardı. Ardından yokuş aşağı, altımızda kalan Arendal'a doğru inmeye başladık, daha ileride yse Tromøya, bütün nostaljik görkemiyle, güneş ışığına boğulmuş uzanıyordu.

"Ee?" dedi Yngve. "Kendine hemen bir yer bakacak mısın?"

"İyi olabilir," dedim.

Önceden ayarlanmamış hiçbir şey yoktu; Rune tek yapmam gerekenin dükkânlardan birinin önüne tezgâh açmak ve kendime elektrik çekmemin bir mahsuru olur mu diye sormak olduğunu söylemişti, ve tabii sonra da benden bunun için büyük bir komisyon istememelerini ummak. Eğer mırın kırın edecek olurlarsa birkaç yüzlük teklif et diye önermişti.

Yngve arabayı park etti, trafiğe kapatılmış sokağı yürümeye başladık, ben rastgele seçtiğimiz bir dükkâna girdim ve onlara dışarıda, sokakta kaset satmamın mahsuru olup olmayacağını ve eğer yoksa, kullanabileceğim bir prizleri var mı diye sordum. Bu onların dükkânına da müşteri çekebilirdi.

Sorun yoktu.

Bu iş hallolunca, Yngve'nin odasına gittik. Noel'den önce karşılaştırmalı politika bölümünde temel dersleri tamamladıktan sonra o ilkbahar bölüm hazırlık derslerini almıştı, şimdi de o sonbahar Kristin'le, Çin'e yapmayı planladıkları seyahate para biriktirmek için burada, şehirde, Central Hotel'de çalışıyordu.

Kiraladığı yer, şehrin dışında Langsæ yakınlarındaydı ve ben orada üç hafta kalacaktım, yerdeki bir deniz yatağının üstünde.

Çocukluğumuzdan bu yana, birlikte hiç o kadar vakit geçirmemiştik.

Sonraki gün bütün eşyalarımla beni şehir merkezine bıraktı. Sabah sessizliğinin hâkim olduğu sokaklarda bulunmak, masmavi, ağır ve dümdüz denizin yanı başında durmak, yetmişlerden kalma eski sarı kamp masasını açmak, üstüne kasetleri dizmek, Genesis, Falco, Eurythmics, Madonna ve o aylarda iyi satan ne varsa hepsini, mağazadan uzatma çekmek, kasetçaları prize bağlamak, sandalyeye oturmak, gözlükleri takmak ve çal tuşuna basmak harikaydı.

Arendal'ın kralı; o bendim.

Tezgâhımın hemen yanında bir dondurmacı vardı, ben geldikten hemen sonra bir kız başladı orada çalışmaya. Dükkânın önünü süpürdü, içeri birkaç kutu taşıdı, elinde bezle dışarı çıktı ve dış camı sildi, sonra tekrar içeriye girdi ve orada kaldı.

Hoş kızdı. Kızılımtırak saçlar, çiller, geniş kıvrımlar. Yarım saat sonra onu tekrar gördüğümde üzerine beyaz bir önlük geçirmişti.

Muhteşemdi!

Ama benim olduğum tarafa bakmıyordu, bir kez bile.

Ama o iş hallolurdu.

Sonra insanlar belirmeye başladı, trafiğe kapalı bu ufak caddede bir yukarı bir aşağı yürüyorlardı, masamın önünden birkaç kez geçiyorlardı, dikkatle takip ediyordum onları ve bir kez gördüğüm yüzü ve bedeni yeniden tanıma konusunda iyiydim. Bazıları durup seçkime bakıyordu, parmaklarıyla bir tanesini işaret eder etmez, hemen ayağa fırlıyor ve masanın yanındaki kutudan kapalı paket uzatıyordum ve bana verdikleri parayı cebime koyup teşekkür ediyordum, sonra da yanımda getirdiğim bir kâğıda çarpı koyup tekrar yerime oturuyordum.

Ne işti ama!

Saat on bir gibi işler iyiden iyiye açıldı. Saat bire kadar sürüyle kaset sattım, sonra Yngve'nin gelip beni aldığı ve tezgâhı topladığım dörde birkaç dakika kalaya doğru işler giderek duruldu.

Odaya döndüğümüzde, parayı sayıp Rune'ye ödemem gereken miktarı plastik bir torbaya koydum. Gerisini de o gece dışarı çıktığımızda harcadım. Buz kovasında şişelerce şarap aldım, dans ettim, Yngve'nin masasında karşıma kim gelirse sohbet ettim. Benim için o yazın en büyük keşfi beyaz şarap su gibi akıyor ve verdiği çakırkeyifle beni rahat ve neşeli yapıyordu.

Ertesi gün dondurmacıdaki kız işe geldiğinde bana gülümsedi. Belli belirsizdi ama kesinlikle bir tebessümdü.

Saat on birde penceresini tıklattım ve bir bardak su alabilir miyim diye sordum.

Bana bir tane uzattı.

"Komşu sayılırız," dedim. "Adın ne?"

"Sigrid," dedi.

Aksanı ilginçti. R'leri bastırarak söylüyordu. Ayrıca sondaki d'leri de söylüyordu.

"Nerelisin?"

"İzlanda," dedi ışıl ışıl.

Muhabbet bu kadarla kaldı, benimle iki çift laf etmek için yanıma gelmedi, küçük bir tebessüm ve bir kafa selamı ile yetindim: Gün başlamıştı.

İki gece sonra birden diskoda önümde bitti. O kadar sarhoştum ki yüzü dışında her şey bulanıktı. Ertesi sabah onun yatağında uyandığımda oraya nasıl geldiğimi hatırlayamadım, bunu başarmak için ne yaptığım konusunda en ufak bir fikrim yoktu, odasındaki birkaç sahne dışında her şey kopuktu: Sadece külotuyla yatakta yatıyor ve ben onun üstündeyim, yiyişiyoruz, ben muhteşem memelerini öpüyorum, elimi bacaklarının arasına götürüyorum, hayır, diyor, söz konusu bile olamaz, ben de doğruluyorum donumu çıkarıyorum ve önünde bütün ihtişamımla duruyorum, onu umduğum kadar etkilememiş olmalıyım çünkü gülüyor ve yine hayır diyor.

Utançtan başımı ellerimin arasına aldım. Yakınımda olmadığını çoktan anlamıştım ama o saniyeye kadar nerede olduğuna kafa yormamıştım, o zaman da yatakta doğruldum ve boş odanın içinde kimse var mı, diye seslendim.

Yanıt yoktu. Tuvalette miydi acaba?

Ayağa kalktım.

Of hayır, *hâlâ* çıplaktım.

Odanın ortasında masanın üzerinde bir not vardı.

Selam, Arendal'ın kralı!
Ben biraz dondurma satmaya gidiyorum.
Sonra yine görüşürüz, belki.
S.

(Kapıyı ardından çekip çıkabilirsin).

Ne diye "belki"nin altını çizmişti ki?

Giyindim, yazdığı notu arka cebime tıktım, yazdığı gibi, kapıyı çekip çıktım ve küf kokulu dar merdivenlerden aşağı indim. Nerede olduğum konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Kim bilir belki de şehirden kilometrelerce uzaktaydım.

Dışarı çıkınca gözlerime güneş ışığı vurdu.

Bir sokak, diğer tarafta bir ev.

Şehir neredeydi?

Sokağı yokuş aşağı indim, bir köşeyi döndüm ve birdenbire nerede olduğumu gördüm. Atış poligonunun yukarı taraflarında bir yerde!

Merkeze doğru yürüdüm, dondurmacıdan kaçınıp Pollen'de bir kola ve bir kese kâğıdı dolusu açmayla oturdum. Deniz kokusu keyfimi yerine getirmişti.

Masmavi ve durağan gökyüzünün altında oturduktan ve gelen giden tekneleri, havada daireler çizen martıları, karşı yakada Langbrygga'ya ilerleyen arabaları seyrettikten sonra Yngve'yi görmeye otele gittim. Otel müşterileriyle ilgileniyordu, bir koltuğa oturdum ve onu izledim; sabırla gülümsemesini, başıyla kibarca onaylamasını, İngilizce konuşmasını, çok temiz olmayan otel üniformasını.

Gittiklerinde yanıma geldi.

"Neredeydin?"

"Dondurmacı kızla evine gittim," dedim ve bu cümlenin kulağa ne kadar muhteşem geldiğini duyabiliyordum.

"Nasıldı? Birlikte misiniz şimdi?"

"Sanmam. Uyandığımda yoktu. Ama bana bir not bırakmış ve *belki* sözcüğünün altını çizmiş. Görüşürüz, *belki*. Sence bu ne demek?"

Omuz silkti, birden konuya ilgisini yitirdi.

"Bu akşam Kristin bende kalacak bu arada."

"Ben nerede yatacağım o hâlde?"

"Banyoda."

"Ciddi misin?"

"Evet. Bir şey olmaz, değil mi?"

"Yok, tabii ki olmaz. Sizin rahatınız kaçmasın diye diyorum."

"Merak etme, bir şey olmaz. Söyledim önceden. Ben de dün onda kaldım zaten."

Nitekim sorunsuz geçti, ama küçük banyoda deniz yatağının üzerinde yatarken içeriden Yngve ile Kristin'in yataktaki gülüşmelerini, kısık sesle konuşmalarını duymak garipti.

Ertesi sabah trafiğe kapalı yolda yürürken heyecanlıydım. Ondan önce orada olmak için erken kalkmıştım, bunun bana bir avantaj sağlayacağını düşünmüştüm. Geldi, o belli belirsiz gülümsemesiyle dükkânına girdi. Ben olduğum yerde kaldım, sürüyle kaset sattım ve sonunda nihayet yanına gittiğimde bunu bir bardak su istemek için yaptım.

Aldım.

"Geçen gece için teşekkürler," dedim.

"Ben teşekkür ederim," dedi.

"Bu gece dışarı çıkmayı düşünüyordum. Gelmek ister misin?"

Başını hayır anlamında salladı.

"Yarın akşam peki?"

Başını yine hayır anlamında salladı. "Benim tipim değilsin," dedi gülümseyerek. "Ama görüşürüz."

"Ne zaman?"

Omuz silkti ve yine gülümsedi.

Masama döndüm ve günler geçti. Tezgâhında o kendi işine baktı, ben kendi işime, ara sıra göz göze gelirsek de gülümsedik.

Hepsi bu kadardı.

Kitapçıdan keçeli kalem ve karton kâğıt aldım, masanın yanındaki ağaca pankart astım. *Orjinal Kasetler* yazıyordu üzerinde, bir de fiyat ve liste başı bazı isimler. Çok geçmeden kırklı yaşlarının ortalarında bir adam gelip standın önünde durdu ve orjinal değil orijinal yazmam gerektiğini söyledi. Yazı konusunda iyiydim, ortografim mükemmeldi, bu yüzden hayır dedim, sen yanılıyorsun, böyle yazılır. Orjinalde i yoktur. Ben kendi dediğimde direttim, o kendi dediğinde, neyse sonunda başını iki yana sallayarak uzaklaştı.

Deli gibi para kazanıyordum. İnsanlar kasetlerim için deliriyordu, bir seferde dört, beş tane alıyorlardı, sonra gece olunca, ve ben Yngve'yle dışarı çıkınca, biriktirmek falan hak getire. Daha önce hiç içmediğim kadar içiyordum. Param biterse tek yapmam gereken ertesi gün yine kaset satmaktı. Rune haftada bir kez kırmızı arabasıyla taze mahsulleri getiriyordu. Arada sırada da eski günlerden tanıdıklarım geçiyordu önümden. Dag Lothar örneğin, yazın çalışmak için bir bankada işe girmişti, hiç değişmemişti. Meslek lisesine giden ve gıcır gıcır bir moped süren Geir Prestbakmo da değişmemişti. Sonra sınıfın sert çocuğu John da öyle, kendi deyimiyle boş gezenin boş kalfasıydı.

Bir gün Yngve'yle beraber Tromøya'nın diğer tarafına, babamın bizi yüzmeye götürdüğü yere gittik. Yngve arabayı poligonun yanına park etti, iğneli çalıların bastığı bir yoldan aşağı yürüdük, süpürge çalısı, çam iğneleri ve tuzlu suyun o hiçbir şeyle mukayese kabul etmez kokusunun tadını çıkardım, sonra da denizin görüntüsünün ve milyonlarca yıldır kıpırdamadan duran gri heybetli bayırın. Hava uçuşan böcek kaynıyordu. Attığım her adımda yere sertçe vuruyordum, bölge zehirli yılan doluydu, en azından küçüklüğümüzde öyleydi.

Bir seferinde babam ve ben bir tanesine şu anda yürüdüğüm yerden sadece birkaç yüz metre ötede rastlamıştık, mevsim ilkbahardı, yılan güneşte bir taşın üstüne yayılmıştı. On yaşında olmalıyım. Babam fıttırmıştı, taşlar fırlatmaya başlamıştı, çarptıkça taşların yılanın bedenine doğru gömülüşlerini izlemiştim, yılan kaçmaya çalışmıştı, ama sürekli darbe yiyordu, ta ki bir taş yığınının altında hareketsiz kalana dek. Ama biz tam yürümeye devam edecekken tekrardan kıpırdadı. Babam yakınına gitti, taş atmaya devam etti, benim de aynı şeyi yapmamı istemişti, tam atmaya başlayacaktım ki yılan kıpırtısını kaybetti yeniden, babam iyice yaklaşıp baktı ve kafasını elinde tuttuğu büyük bir taşla ezdi.

Döndüm. Yngve hemen arkamdan geliyordu. Denizin düzleştirdiği uzun kayalar boyunca aşağı yürüdük ve suyun hemen kenarında ılık bir yer bulduk. Ben kayanın üstündeki subatanı incelemeye gittim, artık o kadar büyük değildi, köpüren sulara daldım, birkaç yüz metre ötedeki adaya yüzüp döndüm. Güneşte kurumak için uzandım, kurabiye ve portakal yedim, sigara ve kahve içtim. Yngve onunla birlikte Kristin'e gitmeyi önerdi sonrasında, böylece beni şehir merkezine bırakmak zorunda kalmayacaktı, doğru olur mu ki, dedim, bir şey olmaz, dedi, çok açık ve nazikler. Zaten ailenin kalanı tatilde, evde sadece o var.

Birkaç saat sonra arabayı Kristin'in evinin önüne park ettik. Video izleyip pizza yedik. Yngve son altı ay içerisinde oraya birçok kez gitmişti, Kristin'in anne babasını, erkek ve kız kardeşlerini seviyordu, onlar da onu seviyorlardı. Evin oğlu gibiydi, bunu hissedebiliyordum.

Kız kardeşinin adı Cecilie'ydi ve benden bir yaş küçüktü, fotoğraflarını görmüştüm ve etkilenmiştim. Erkek kardeşi onlardan epey küçüktü, hâlâ ilkokula gidiyordu.

Gece orada kalıp Cecilie'nin yatağında yattım. Sonraki gece hep beraber çıkmaya karar verdik, Kristin yanında kız arkadaşlarını getirecekti, ama öncesinde bir restoranda yemek yiyecektik, sadece üçümüz.

Yemeğin yanında iki şişe beyaz şarap içtim, diskoteğe gittiğimizde de üç tane daha.

Birden karşımda dondurmacı kız belirmesin mi?

Kristin ve Yngve'yle beraber dördümüz Tromøya'ya giden bir taksiye bindik. Ön koltuğa oturdum. Taksinin gelmesini beklerken sarmaş dolaş öpüşüyorduk, ve hâlâ olayın şaşkınlığından, kollarımı arkasına doğru uzattım. Ellerimi ellerine alıp okşadı, elleri çok sertti.

"Of Karl Ove," dedi Yngve arkadan.

Güldüler.

Öfkeyle ellerimi geri çektim.

"Ne kadar içtin sen?" dedi Yngve.

"Beş," dedim.

"Beş *şişe* mi?" dedi Yngve. "Şaka yapıyorsun?"

"Hayır," dedim.

"Bu kadar tuhaf davranmana şaşmamak gerek. Ben o kadar içmiş olsam, şimdi sokağın birinde devrilmiş horluyordum."

"Öyle," dedim.

Taksi durdu, ücreti ödedim ve eve girdik.

Aynı şey orada da oldu, ama bu defa o *tamamen* çıplaktı. Ama hayır, istemiyordu. Süt gibi, dolgun ve leziz vücuduyla öylece yatıyordu ve hayır, hayır diyordu.

Ertesi sabah uyandığımda, gitmişti.

Hâlâ sarhoş hâlde merdivenleri çıkıp Yngve'yle Kristin'in kahvaltı yaptığı mutfağa girdim.

"Az önce bindi otobüse," dedi Kristin. "Sana selam söylememizi istedi ve dün gece için teşekkür etti."

Bir değişiklik; dışarıda hava kapalıydı. O gün tatil yapmaya karar verdim, kanepeye uzandım ve Yngve gece vardiyası için işe gidene kadar bir şeyler okudum. Ertesi gün kız yoktu. Büfede yirmilerinde bir kız duruyordu. Ona Sigrid'nin nerede olduğunu sordum, onun işi bıraktığını söyledi, dün son günüydü. Nerede olduğunu biliyor muydu? Hayır, bilmiyordu.

İki kez daha gittim Kristinlere ve gittiğim son gece ailesi tatilden dönmüştü. Onlara selam verdim, Yngve'nin anlattığı kadar vardılar, çok iyiydiler, beraber *Kıyamet* filmini kiraladık, Kristin Yngve'ye yaslanarak

oturdu, ben Cecilie'nin yanına oturdum, arada sırada birbirimize bakıp gülümsüyorduk, biz abla ve abimizin alt katında oturan küçük kardeşlerdik, onlarsa evlenmeye karar verseler bu, kimseyi şaşırtmazdı.

Havada bir gerilim vardı, bütün gece hissetmiştim, ama ne tür bir gerilimdi bu?

Birbirimize karşı biraz utangaçtık, acaba bu yüzden miydi?

Cecilie'nin ara sıra inisiyatifi eline almaya çalıştığını görüyordum, sanki kız kardeşiyle aynı olmadıklarını göstermekle kalmayıp ne kadar farklı olduklarını vurgulamak ister gibiydi.

Bunu görmek hoşuma gitmişti. İradesinin önden gidişini ve sonrasında onu nasıl da takip ettiğini.

Bale yapıyordu ve bunda iyiydi, Kristin öyle demişti; lise bitince Bale Yüksekokulu sınavına girecekti.

Kendini kanepe üzerine bırakışı. Gülümsediğinde yüzünün aniden hesapsız kitapsız bir içtenliğe bürünmesi.

Ama böyle olmazdı. Bu konuyu daha fazla düşünmenin bir manası yoktu.

Ama düşündüm.

Yaz işimin son haftasıydı ve Yngve ne zaman Kristin'e gitse ona eşlik ediyordum, onun evinde olmayı ben de seviyordum, çok hoş bir ortam vardı orada, iyi insanlardı ve evlerindeki her şeye yansıyordu bu.

Yngve'ye nasıl davranıldığını ve onun ne kadar mutlu olduğunu görüyordum. Kendi kendime diyordum ki, hadi ama ahmaklık yapma, bırak hepsine sahip olsun.

Ama bir yandan da Cecilie'yi düşünüyordum, çünkü odada olduğu zamanlar varlığını bütün bedenimde hissediyordum.

Ve onun da benim için aynı şekilde hissettiğini biliyordum.

Önce anne babaları yattı. Sonra Yngve ve Kristin yattılar.

Orada, o büyük oturma odasına tek başımıza oturduk, masanın iki yanında. Sohbet ettik, çünkü hissettiğimiz, ya da benim hissettiğim ve onun da hissettiğini sandığı şey hakkında hiçbir şey konuşamaz ya da gösteremezdik.

"Birlikte olmaya başladıklarında yanlarındaydım," dedim. "Vindilhytta'da. Onları bir görecektin. Çok şekerlerdi."

"Evet, çok şekerler," dedi.

"Evet," dedim.

Nasıl bir durumda buluvermiştim kendimi? Tromøya'da bir evde, Yngve'nin sevgilisinin kız kardeşi ile yalnız.

Bulunduğumuz durumla ilgili sıkıntı yoktu. Sadece duygularımla ilgili vardı.

"Neyse," dedi ve esnedi. "Artık yatma vakti."

"Ben biraz daha oturacağım," dedim.

"Kahvaltıda görüşürüz o zaman."

"Tamam, iyi geceler."

"İyi geceler."

Böylece merdivenleri o kendine özgü, kendinden emin, zarif edasıyla çıktı ve kayboldu. Çok şükür yakında eve gidiyordum ve bütün bunları ardımda bırakabilecektim.

Ertesi akşam, yani son gece, Yngve'nin yanına gittim, gece vardiyasındaydı, bana devasa bir pizza ısmarladı, o çalışırken ben de lobideki masaya oturup yedim, aralarda sohbet etmeye yanıma uğruyordu. Cecilie ile Kristin'in dışarıda olduklarını söyledi. Kristin birazdan buraya gelecekti. Cecilie'yi bilmiyordu. Ama o da geldi, onlara katıldım, son geceydi, birkaç saat sonra geri evime dönmüş olacaktım. Nihayetinde aptallık olduğunu bilmeme rağmen Cecilie'ye takıldım, beraber yürüdük, yan yana, söyleyecek tek bir sözümüz yoktu, sadece yürüdük ve birbirimizin nefes alıp verişini dinledik, ki derin ve titrekti, sonra sarıldık ve öpüştük, defalarca.

"Ne yapıyoruz biz?" dedim. "Bu doğru mu?"

"Seni ilk gördüğüm andan beri bunu düşünüyorum," dedi ve başımı elleri arasında tuttu.

"Ben de," dedim.

Orada uzunca bir süre birbirimize sımsıkı sarılarak durduk.

"Son anda," dedi Cecilie.

"Evet," dedim.

"Şimdi pişman olmamalısın," dedi. "Yani, tabii ki olabilirsin. Ama olursan bana söyle. Buna söz ver."

"Pişman olmayacağım," dedim. "Ama söz. Önümüzdeki hafta sonu evde misin?"

Başını evet anlamında salladı.

"Seni ziyarete gelebilir miyim?"

Başını yine evet anlamında salladı, ve son bir kez daha öpüştük, sonra ben yürümeye koyuldum, arkamı döndüm, el salladı, ben de el salladım.

Yngve resepsiyonda duruyordu ve anahtarları almak için otele geldiğimde elindeki bir kâğıdı inceliyordu. Olanlardan hiç bahsetmedim. Şimdi birlikte miyiz diye düşündüm Arendal'ın dik yokuşlarında o puslu yaz gecesinin karanlığında yürürken. Eğer öyleyse, ne kadar tuhaf görünecekti, Yngve'yle benim iki kız kardeşle birlikte olmamız. Bunun sirk gösterisini andıran bir yanı yok muydu; gelin ve iki kardeşin iki kardeşle ilişkisini izleyin! Ya bunu neden umursuyordum ki? Yngve Bergen'de yaşıyordu, ben Kristiansand'da, ayrıca Kristin yakında Çin'e gidecekti.

Beni tamamen hazırlıksız yakalamıştı bu durum.

Cecilie şimdi evine dönüyordu. Aynı şekilde o da hazırlıksız yakalanmıştı.

Yngve ertesi sabah beni arabasıyla otobüse bıraktı. O zaman da bir şey anlatmadım. Pencere kenarına yerleşip ona baktığımda, o çoktan yolun karşı tarafına geçmişti.

Gözlerimi yumdum ve tepeden tırnağa yorgunluğumu fark ettim. Otobüs Grimstad şehir merkezine döndüğünde uyuyakaldım ve tam hayvanat bahçesini geçerken uyandım. Timenes kavşağında indim ve Boen'e giden başka bir otobüse bindim. Otobüs Solsletta'dan geçerken eski zamanlardan bir alışkanlıktan ötürü, evlerinin penceresinde gözlerim gayriihtiyari Jan Vidar'ı aradı, ama orada değildi ve arabası da park yerinde yoktu.

Bir sigara çıkarıp çağlayanı seyrettim, eve giden son kilometre bitmek bilmeyecekmiş gibiydi, ama son bir gayretle çantamı sırtıma aldım ve yürümeye koyuldum.

Yokuşu çıkarken annemi içinde kâğıt yaktığımız varilin başında gördüm. İnce, neredeyse şeffaf alevler kenarlarda dans ediyordu. Beni görüp aşağı doğru yürümeye başladı.

"Hoş geldin," dedi gülümseyerek. "Nasıl geçti."

"İyi," dedim. "Burada her şey yolunda mı?"

Başını öne salladı.

"Gayet iyiyim," dedi.

"Güzel," dedim. "Ben bir duş alıp üstümü değiştireceğim."

"Tamam," dedi. "Yemek hazır. Isıtacağım sadece. Aç mısın?"

"Kurt gibi."

Akşam kitap okumak için masamın başına oturdum, ama sakinleşemiyordum, düşüncelerim daldan dala atlıyordu ve aklımı karıştırıyordu, düşüncelerimden hiçbiri eskiden oldukları gibi değildi. Ara sıra pencereden dışarıya bakıyordum, bahçenin patates ekili küçük bölümü, ardındaki yoğun ormana nasıl da belli belirsiz karışıyordu, ağaçların yakınımızda durduğunu, beklediğini ve dinlediğini hissettim, karanlık her zaman bana bu hissi verirdi, rüzgârın hafif esintisi güçlendikçe yapraklar sarsılıyor, dallar sallanıyordu. Bir hafta önce onu hiç görmemiş biriydim, kim olduğunu bile doğru düzgün bilmiyordum. Ama şimdi çıkıyorduk.

Hanne ne olacaktı?

Ve dondurma standındaki kız, o neydi peki?

Sanki farklı kutulardan derlenmiş bir yapboz ile karşı karşıyaydım. Hiçbir parça birbirine uymuyordu, hiçbir şey bir anlam ifade etmiyordu.

Aşağıya, oturma odasına, annemin yanına indim.

"Ben yokken iyi geçtiğine emin misin?" diye sordum.

Okuduğu kitabı sehpanın üzerine bıraktı.

"Evet," dedi. "Gerçekten iyiydim."

"Yalnızlık çekmedin mi?"

Gülümsedi. "Hem de hiç. İşteydim hep. Çok yoğundu. Sonrasında eve dönüşler muhteşemdi."

Muhtemelen seslerimize uyanan kedi, mayışık yüzüyle bize yaklaştı. Doğruca kucağıma hopladı ve ağır kafasını baldırıma dayadı.

"Sen ne yaptın?" diye sordu.

Omuz silktim.

"İyiydi," dedim. "Sokakta kaset satmayı sevdim. Ne kazandıysam onu yedim diyebiliriz. Gün içinde para kazandım, akşamları harcadım."

"Öyle mi?" dedi annem. "Neye harcadın paranı?"

"Yani, bir sürü şeye," dedim. "Hep dışarıda yedim mesela. O zaten epey para tutuyor. Yngve'yle de bira falan içtik. Ama biraz da biriktirdim tabii. Yanımda bir poşet dolusu para getirdim. Üç bin kron falan."

Parayı saymamıştım, hatta tamamen aklımdan çıkmıştı, o yüzden ayağa kalktım ve onu alıp plastik poşetten daha uygun bir yere aktarmak için hole gittim.

Ama poşet orada yoktu.

Onu kapının hemen önüne yere koymamış mıydım?

Evet, ayakkabıların üstüne koymuştum. Beyaz bir Beisland poşetiydi. İçi kırış kırış banknotlarla doluydu.

Annem bir yere mi kaldırmıştı?

Oturma odasına döndüm.

"Antredeki poşeti," dedim. "bir yere mi kaldırdın?"

Bana baktı, işaret parmağı okuduğu sayfanın üstünde.

"Antredeki plastik poşet mi?" dedi. "Attım ben onu."

"Attın mı? Delirdin mi sen? İçinde üç bin kron vardı onun."

Üstelik benim de değildi, Rune'nindi. Hatta, daha da çok para alması gerekirdi çünkü birkaç gün önce o poşetten yüklü miktarda para harcamıştım.

"İçinde para mı vardı?" dedi annem. "Ve sen de onu yerde bıraktın? Nereden bileceğim ben içinde para olduğunu?"

"Nereye attın?"

"Varile. Yaktığımız var ya."

"Yaktın mı? Bunu nasıl yaparsın? Parayı yaktın mı?"

Ellerimi havaya kaldırıp salladım. Sonra antreye fırladım, ayakkabılardan birini giyip rampayı çıktım.

Poşet oradaydı.

Ama paralar içinde miydi?

Of şükürler olsun Tanrım. İçindeydiler.

Poşeti aldım, parayı odamda yere döktüm, saydım, üç bin iki yüz krondan biraz daha fazlaydı, bir çekmeceye koydum ve aşağıya oturma odasına indim.

"Buldun mu?" dedi annem.

Başımı öne salladım. Bir plak koydum, kitaplığa göz gezdirdim, sonunda Hamsun'un *Pan*'ını aldım elime ve koltuğa oturup okumaya başladım.

Okulların açılmasına bir hafta kalmıştı ve bu süreyi birkaç müzik yazısı yazarak değerlendirmeye karar verdim, şehre indim, Steinar Vindsland'a uğradım, gelmen iyi oldu, dedi, bana ulaşmaya çalışıyordu, birkaç kez aramış, başaramamıştı.

"Artık buradan ayrılıyorum. *Fædrelandsvennen*'de yeni işe başlıyorum. Sen muhtemelen burada devam edebilirsin ama garanti veremem, sonuçta seni işe ben almıştım."

"Kötü olmuş," dedim.

"Yani, işte," dedi. "Neyse sana bir teklifim var. Gençlik ve müzik kısmından sorumlu olacağım. *Fevennen* için yazmak ister miydin? Müzik eleştirileri değil ama, Sigbjørn Nedland yapıyor o işi, biliyorsun. Ama gençleri ilgilendiren konular, ve sonra belki konserler hakkında yazılar ve gruplarla söyleşiler."

"Evet, isterim," dedim.

"Harika," dedi. "Görüşürüz o zaman."

Nye Sørlandet batmakta olan bir gemiydi, herkes biliyordu bunu, bu yüzden iyi haberdi. Fædrelandsvennen herkesin okuduğu bir gazeteydi. Eğer orada bir şey yazarsam herkes görecekti.

Platebørsen'e gittim ve yükselişimi kutlamak için beş tane plak aldım, iş değiştirmemi ben böyle yorumlamıştım çünkü. Plastik poşetten parayı çıkardım, birkaç yüz krondan bir şey çıkmazdı, zaten Rune'nin parasını vermenin bir yolunu bir şekilde bulmam gerekecekti.

Eve döndüğümde Yngve aradı, son gece olanları öğrenmek için sabırsızlanıyordu. Cecilie çok tuhaf ve gizemli davranıyordu ve bana mektup yazmıştı.

Ona anlattım.

"Yani Cecilie ile çıkıyor musun?"

"Evet, çıkıyorum."

"Sence biraz tuhaf değil mi?"

"Evet. Fark eder mi?"

"Hayır... sanırım etmez."

"Harika!"

Ama bana da anlamsız geliyordu. Mektup iki gün sonra geldi. Kafası karışmıştı, her şey bir rüya gibiydi, diye yazmıştı, ve bana söylememesi gerekirdi ancak o gece benden ayrıldıktan sonra gözyaşları sicim gibi akmıştı yanaklarından. Cuma onu görmeye gittim, baş başa kaldık, durumu netleştirmemiz gerekiyordu. Neler olduğunu konuştuk. Kristin'in anlattıklarından ve gösterdiği fotoğraflardan beni ne kadar merak ettiğini anlattı. Acaba bir şeyler olur mu diye aklından geçirmişti, ve beni gördükten sonra da bir şeylerin olmasını istemişti, ama olmamalıydı, sonuçta biz küçük kardeşlerdik. Ben de aynı şekilde hissettiğimi anlattım. Yngve'nin bir gece ikimize baktığını anlattı, önce ona sonra da bana, sonra yine ona. Hep bir çekim vardı, dedi. Evet, dedim, sonra içim acıdı. Birbirimizi tanımıyorduk, ne olduğunu bilmiyorduk, ama sonra yine oldu, birdenbire sarmaş dolaştık ve öpüşüyorduk ve sonra yatağa gittik...

Ama sevişmedik. Ben çok küçük olduğunu, birbirimizi tanımadığımızı ve dikkatli adım atmam gerektiğini düşündüm...

Hayır, aslında sebebi bu değildi.

Aslında gerçek, henüz bir şey bile olamadan boşalmış olmamdı.

O kadar utanmıştım ki çaktırmamak için hiç kıpırdamadım.

Ve sadece o gün de değil, sonraki haftalarda yan yana uzandığımız her seferinde aynısı oldu.

Fædrelandsvennen'de katıldığım ilk yazı işleri toplantısında Sissel Kyrkjebø fenomeni hakkında bir yazı yazmayı önerdim. Bütün gazetelerde methediliyordu, inanılmaz sayıda plak satmıştı, ama neden? diye sordum.

"Güzel fikir. Yaz," dedi Steinar.

"Sissel neden satıyor?" diye başlık attım makaleme. "Bu adın tadını çıkarın," diye yazdım. "Sissel Kyrkjebø..." Sonra akla gelebilecek bütün kurumlarla dalga geçtim, Hristiyanlıkla, çiftçi çevreleriyle, milliyetçilikle, plağının kapağında bile ulusal bir kostüm giyiyordu, öyle değil mi? Hoşlanmadığım her şeyin temsilcisiydi, sahteydi, manipülatifti, klişeydi, dünyanın berbat bir kartpostalıydı, onun güzelliğine kim tahammül edebilirdi, hem de böylesine tepede ve iddiasız bir biçimde?

Sonraki günlerde bir sürü okur yorumu gelmişti. Bir tanesi şu sözlerle başlıyordu "Karl Ove Knausgaard. Bu adın tadını çıkarın", sonra soyadımın çağrıştırdıklarını didik didik ediyordu, kayaların(knaus) çağrıştırdığı kısırlık, ve çok az ürün veren çiftlik (gaard). Fædrelandsvennen popüler bir gazeteydi, okurlarına sadıktı, benim ardında durduğum şeyler –yenilikçi, avangart, provokatif şeyler– onlara göre değildi, bir de sonraki aylarda Sissel Kyrkjebø hakkında çıkan olumlu makalelerin sayısı dikkat çekecek derecede artmıştı.

Bayılmıştım buna, sonunda ismim kalabalığın anonim sıralarını aşmıştı, çok değil belki ama az da değildi.

Makalenin yayımlanmasından sonraki hafta sonu Yngve geldi, ve her zamanki gibi babaannemle dedeme uğradık. Bu sefer Gunnar da oradaydı. Mutfağa girdiğimizde ayağa kalkıp doğruca bize baktı.

"Vay vay, kimler gelmiş, dünya şampiyonuna bak," dedi.

Aptalca gülümsedim.

"Sen kim olduğunu sanıyorsun?" dedi. "Kendini nasıl aptal duruma düşürdüğünü fark etmedin mi? Hayır etmedin öyle değil mi? Kendini özel falan sanıyorsun."

"Ne demek istiyorsun yani?" diye mırıldandım, neden bahsettiğini çok iyi bilmeme rağmen.

"Sen kim oluyorsun da kendini doğru, geriye kalan herkesi yanlış biliyor olarak görebiliyorsun? Sen, on yedi yaşında bir okul çocuğu! Bir halttan anladığın yok. Ama kendini zevkler konusunda söz sahibi, kibirli bir pozisyonda görüyorsun. Of öyle zavallıca bir şey ki bu!"

Hiçbir şey söylemedim, gözlerimi yere diktim. Yngve de aynısını yaptı.

"Sissel Kyrkjebø herkesin çok sevdiği popüler bir sanatçı. Ve hakkında çok güzel eleştiriler çıkıyor. Sonra sen kalkıp herkesin haksız olduğunu söylüyorsun! Sen! Yo!" dedi ve başını iki yana salladı. "Yo, yo, yo."

Onu daha önce hiç bu kadar kızgın ya da hararetli görmemiştim ve hâliyle sarsılmıştım.

"Neyse, kalkmak üzereydim," dedi. "Seni gördüğüme sevindim Yngve. Bergen'desin hâlâ, öyle değil mi?"

"Evet, şimdilik öyle," dedi. "Ama sonbaharda Çin'e gidiyorum."

"Hadi bakalım," dedi Gunnar. "Dünyaya açıl bakalım."

Sonra gitti, ve ben babaannemle dedeme döndüm, mutfak masasında oturmuş bütün bu tirat esnasında kendi işleriyle meşgul görünmüşlerdi.

"Ben sana katılıyorum," dedi Yngve eve gitmek üzere arabaya binerken. "Bence yazdığın şey son derece mantıklıydı."

"Evet, elbette öyleydi," dedim gülerek, bütün bu yaşananların keyif verici bir yanı vardı.

Cecilie ile saatlerce telefonda konuşuyorduk. Çok sıkı antrenman yapıyordu, inanılmaz disiplinliydi ve kararlıydı, hayata karşı açıktı ve her şey ona kolay geliyordu. Ama içinde aynı zamanda kapalı ya da sessiz bir şey de vardı, tam olarak ne olduğunu bilmiyordum, ama farkındaydım. Hafta sonları o tarafa otostop çekiyordum, tabii o bana gelmediyse. Orada olmayı tercih ediyordum çünkü orada her ne kadar Yngve'deki gibi bir kabulleniş olmasa da, evin oğlu gibi davranıyorlardı bana, biz küçüktük, esas çiftin kardeşleriydik, bu da bir anlamda bizi onlar kadar ciddiye almamaları anlamına

geliyordu, öyle hissediyordum, sanki biz taklittik, kendimiz değildik, farklı bireyler değildik.

Yalnızken öyleydik tabii ki. Böyle böyle sonbahar geldi çattı, el ele ya da sarmaş dolaş bir şekilde, derinleşen bir hüzne yürüdük, Cecilie hem narindi hem de çok güçlü bir iradeye sahipti, açıktı ama kapalıydı, basmakalıplarla doluydu ama tutkuyla kendine hastı.

Bir akşam eski ilkokuluma gittik, onların evinden çok uzakta değildi. Oradan ayrılırken on iki yaşındaydım, şimdiyse on yedi. Beş yıl sonsuz gibi geliyordu, o zamanlar olduğum kişiye beni bağlayan hiçbir şey yoktu neredeyse, ve o zamanlar ne yaptığımla ilgili hemen hemen hiçbir şey hatırlamıyordum.

Ama sisin ve karanlığın içinde okulu havada asılı duruyormuş gibi görünce önümde, içimdeki bütün anılarım patladı. Cecilie'nin elini bıraktım, binaya yaklaştım ve elimi siyah kütüklere yasladım. Okul gerçekten vardı, hayalimde kurduğum bir yer değildi sadece. Duygu patlamasından gözlerim yaşardı, sanki çocukluğumu oluşturan dünyanın eli açıklığı bir anlığına geri dönmüştü.

Ve sonra sis vardı. Sise ve onun bizi çevreleyen dünyaya yaptığı şeye bayılıyordum.

Geir'le kendimi Anne Lisbet ve Solveig ile sisin içinde koşarken hatırladım, ve bu anının öyle bir kudreti vardı ki, bu düşünce acı veriyordu. Beni darmadağın etmişti. Yumuşak, çakıl yol, nemden parlayan ağaçlar, parlak ışıklar.

"Bu okula gerçekten gitmiş olduğunu düşününce insan bir tuhaf oluyor," dedi Cecilie. "Seni Sandnes'le hiç bağdaştıramıyorum."

"Ben de öyle," dedim, yeniden elini kavrayarak. Hayalimde yepyeni olarak hatırladığım ek binaya doğru bina boyunca yürüdük. Yolda başım hep öne doğru uzanmış yürüdüm; bakışlarımı görebildiğim her şeyin üzerinde gezdirerek, sindirerek.

"Burada aynı zamanlarda okumuş olmalıyız, öyle değil mi?" dedim futbol sahasına inen "sarp" yokuştan inerken.

"Evet," dedi. "Sen altıncı sınıfa giderken, ben beşinci sınıftaydım."

"Ve Kristin sekizinci, Yngve de lise birde," dedim.

"Ben de şimdi lise ikiye gidiyorum," dedi.

"Evet, dünya küçük," dedim.

Güldük ve boş sahayı geçip ormanın içinden Kongshavn'a giden patikayı yürüdük. Birkaç yüz metre içerisinde, eve dönmüş hissiyatı ve o dönemleri yeniden hatırlama duygusu kaybolmuştu, çocukluğumuzun sadece birkaç kez içinde bulunduğum son demlerine adım atıyorduk ve manzara hem tanıdık hem de yeni baştan keşfettiğim rüyamsı bir havaya bürünmüştü.

Her şey çok tuhaftı. Burada olmak çok tuhaftı, ve Cecilie ile, Yngve'nin sevgilisinin kız kardeşi ile beraber olmak tuhaftı. Ayrıca eve, annemin yanına evden uzakta burada yaşadığım hayattan öylesine farklı olan o hayata dönmek de tuhaftı.

Başka bir yerel radyoda çalışmaya başlamıştım, daha büyüktü, bütün ekipmanlar yeniydi, odalar müthişti; onlarla çalışır mıyım diye sormuşlardı ve ben de evet demiştim. Hâlâ futbol oynuyordum, hâlâ gazete için yazıyordum ve giderek daha sık dışarı çıkıyordum. Hilde, Eirik ve Lars ile beraber değilsem, Espen ve onun arkadaşlarıyla içiyordum, Jan Vidar'la takılmıyorsam radyodan iş arkadaşlarımla beraberdim. Cecilie'yi bu dünyanın içine çekmek zordu. O benim için farklı bir şeydi. Kjelleren'de oturup içerken sonsuzca uzaktı, yanına oturduğumdaysa sonsuzca yakın.

Bana adanmışlığı problemdi, bu beni gözünde daha üstün bir yere koyuyordu ki bunu istemiyordum. Yine de onun yanında değersizdim, elbette olabilecek en alçak seviyede, haftalar aylara bağlanırken onunla beraberliğimin ortaya çıkardığı korkunç gerçeğin yavaş yavaş farkına varıyordum; ben kimseyle sevişemiyordum. Yapamıyordum. Çıplak bir meme ya da bacağımın iç tarafını üstünkörü okşayan bir el yeterliydi, daha olaylar başlamadan ben çoktan gelmiş oluyordum.

Her seferinde!

Of, işte bu yüzden, bu zarif, dünya tatlısı kızın yanında öylece yatıyor ve bu utanç verici sırrımı örtbas etmek için kasığımı yatağa bastırıyordum.

Gençti, uzun süre durumu çakmaz diye umut ettim, hoş muhtemelen anlamıştı, ama bunun tekrar eden bir sorun olduğunu düşündüğünden emin değildim.

Bir akşam annesinin ona doğum kontrol hapları için bir doktora görünmek isteyip istemediğini sorduğundan bahsetti bana.

Bunu gülümseyerek anlattı bana, ama sesinde bir beklenti vardı, ve ben, bastırmaya çalışarak ya da bunun gerçekten olmadığına kendimi inandırmaya çabalayarak bir çıkış yolu aramaya başladım. İstemediğim için falan değil, elbette istiyordum, ama hayır, başka sorunlar vardı, çok daha büyük sorunlar, örneğin ayrı şehirlerde yaşamamız ve her hafta sonumu onunla geçirememem. Bunlar benim düşüncelerimdi, aynı zamanda onun bana düşkünlüğünü düşünüyordum, muazzamdı, benim için ne olsa yapardı, bunu biliyordum, hiçbir şey olmasa mektuplarından biliyordum, son görüşmemizin üzerinden daha saatler geçmediği hâlde hasret kokan mektuplarından.

Hayır, bu ilişkiden yakamı kurtarmalıydım.

Aralık başında bir cumartesi günü sabahı bana geldi, plana göre ertesi gün anne babası gelip onu alana kadar kalacaktı, annemle tanışmak istiyorlardı, ne de olsa her iki kızlarının da müstakbel kayınvalidesiydi. Bir nevi ilişkimizin onaylanması olacaktı, ve ben belki de bunu istemiyordum. Yürüyüşe çıktık, manzara eksi dereceli soğuklardan donmuştu, evin aşağısında kalan çayırlık, sokak lambalarının ışıkları altında ahenkle ışıldıyordu, sonra annemle akşam yemeği yedik ve Hotel Caledonien'e gitmek üzere otobüse bindik, Cecilie kırmızı bir elbise giyiyordu, Chris de Burgh'un Lady in Red şarkısı eşliğinde dans ettik, sonra ben hayır diye düşündüm, hayır, burada bitiremem, bitirmek istemiyorum.

Otobüsle tekrar eve döndük, indikten sonra el eleydik yine, hava soğuktu, bana sokuldu. Eve girdik, paltolarımızı çıkardık ve şöyle düşündüm: *Şimdi tam zamanı*. Önde Cecilie, yukarı çıktık, odamın kapısını açtı.

"Ne yapıyorsun?" dedim.

Döndü ve şaşkın gözlerle bana baktı.

"Yatağa gidiyorum?" dedi.

"Sen şurada uyuyacaksın," dedim benim odamın yanındaki Yngve'nin odasını işaret ederek.

"Neden?" diye sordu, iri gözleriyle bana bakarak.

"Bitti," dedim. "Ayrılıyorum senden. Üzgünüm, ama böyle yürümüyor."

"Neler söylüyorsun?"

"*Bitti*. Sen şurada uyumalısın."

Dediğim gibi yaptı, her hareketi kurşun gibiydi. Soyundum ve yattım. Ağlıyordu. Onu rahatlıkla duyabiliyordum, duvar çok inceydi. Parmaklarımı kulaklarıma tıkayıp uyudum.

Ertesi gün işkenceydi.

Cecilie ağladı, annem neler olduğunu merak etmişti, görebiliyordum, ama bana sormadı, ve ikimiz de bir şey anlatmak istemedik. Bir süre sonra annesiyle babası geldi. Annem büyük bir brunch hazırlamıştı, o yüzden iki aile orada oturup iyi vakit geçirmek zorundaydık. Ama Cecilie sessizdi, gözleri kıpkırmızıydı. Anne babalarımız sohbet ettiler, ben tuhaf yorumlarla devamlı lafı böldüm. Elbette bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamışlardı, ama ne olduğunu bilmiyorlardı ve muhtemelen kavga ettik diye düşünüyorlardı.

Ama biz hiç kavga etmemiştik. Biz gülmüş, oynamış, sohbet etmiş, öpüşmüş, beraber yürüyüşlere çıkmış, beraber şarap içmiş, yatakta çıplak yatmıştık.

Onlar oradayken ağlamadı, yerinde sessizce oturup usulca yemeğini yedi, hareketleri zorakiydi, annesiyle babasının endişelendiğini görebiliyordum, sanki varlıkları ve hareketleriyle onu sarıp sarmalıyorlardı.

Sonra nihayet gittiler.

Şükür ki Arendal'a gidiyorlardı. Uzaktaydı, iki aile arasında köprü görevi gören Yngve'yse daha da uzaktaydı.

Noel ile yeni yıl arasında bir ara babam aradı. Sarhoştu, dilinin dolanmasından anlayabiliyordum. Sesini tam olarak kontrol ede-

miyordu, fazladan bir tını vardı, gerçi bununla birlikte sesi daha karmaşık ya da yankılı çıkmıyordu.

"Selam," dedim. "Mutlu Noeller. Hâlâ Kanarya Adaları'nda mısınız?"

"Evet," dedi. "Birkaç gün daha buradayız. Karanlıktan uzaklaşmak müthiş bir şey, biliyorsun."

"Evet," dedim.

"Bir bebeğimiz olacak," dedi babam. "Unni hamile."

"Öyle mi? Doğum ne zaman?"

"Hemen yaz sonunda."

"Güzel haber," dedim.

"Evet, öyle," dedi. "Şimdi ya bir erkek kardeşin daha ya da bir kız kardeşin olacak."

"Tuhaf olacak," dedim.

"Bence tuhaf olmayacak," dedi.

"O anlamda demedim," dedim. "Aramızda muazzam bir yaş farkı olacağı için. Ve beraber yaşamayacağımız için demiştim."

"Evet, yaşamayacaksınız. Ama yine de kardeş olacaksınız. Bundan öte bir yakınlık yok zaten."

"Doğru," dedim.

Mutfakta annem sofra kuruyordu. Kahve makinesinden buharlar çıkıyor, fokurduyordu. Kolumu çabucak birkaç kez ovdum.

"Kaldığınız yer güzel mi?" dedim. "Yüzülüyor mu?"

"Oo tabii ki yüzülüyor," dedi. "Bütün gün havuz başındayız. Norveç'in karanlığından uzaklaşmak muhteşem, bu konuda Unni'yle hemfikiriz."

Sessizlik oldu.

"Annen evde mi?" diye sordu.

"Evet," dedim. "Konuşacak mısın?"

"Hayır, ne konuşayım ki onunla ben?"

"Bilmem."

"Bilmiyorsan böyle aptal aptal sorular sorma o hâlde."

"Peki."

"Noel'de Sørbøvåg'a gittiniz mi?"

"Evet, daha yeni döndük. Yarım saat önce hatta."

"Hâlâ yaşıyorlar mı?"

"Tabii."

"Anneannen hastaydı hani?"

"Öyle."

"Bu hastalığın, Parkinson'un irsî olduğunu biliyorsun değil mi?"

"Öyle mi?" dedim.

"Evet, yani risk grubundasın, sen de olabilirsin. O zaman kimden aldığını bilirsin."

"Onu vakti gelince düşünürüz," dedim. "Baba, yemek hazırmış, kapatmam lazım. Unni'ye selamlarımı ve tebriklerimi iletirsin."

"Döndüğümüzde ara sıra ara beni, Karl Ove. Hiç arayıp sormuyorsun."

"Ararım, hoşça kal."

"Hoşça kal."

Ahizeyi kapadım ve mutfağa gittim. Kedi masanın altına sürülü sandalyeye kurulmuştu, kenardan sarkan tüy yumağı kuyruğunu görebiliyordum. Annem fırının kapağını açtı ve içine donmuş küçük yuvarlak ekmeklerden koydu.

"Evde bir şey kalmamış meğer," dedi. "Dondurucuda yuvarlak ekmeklerden buldum. Kaç tane yersin?"

Omuz silktim.

"Dört tane falan."

Bir tane daha ekleyip fırının kapağını kapattı.

"Kim arıyor?"

"Babam."

Kedinin yanındaki sandalyeyi çektim ve oturdum.

"Kanarya Adaları'nda, değil mi?" dedi annem, buzdolabının yanına giderek.

Bir kaşar bir de kahverengi renkte peynir çıkardı, tezgâhın üstündeki kesme tahtasını aldı, masanın üstüne koydu, üzerine peynirleri yerleştirdi.

"Ne diyor? Eğleniyorlar mıymış?"

"Çok bir şey anlatmadı. Sadece sohbet etmek istemiş. Biraz sarhoştu galiba."

Peynir bıçağını kaşar peynirin üstüne koydu. Kahve makinesinden demliği aldı, masanın diğer tarafındaki fincanı doldurdu.

"Sen de ister misin?" dedi.

"Evet, lütfen," dedim, fincanımı uzatırken. "Ama bir şey daha söyledi ki bence biraz tuhaftı. Parkinson hastalığının irsî olduğunu söyledi. Ve benim de risk altında olduğumu."

"Böyle mi söyledi?" diye sordu annem, gözlerime bakarak.

"Evet, aynen böyle söyledi,"

Kaşar peynirinin kenarlarını kesip tabağa aldım, sonra fikrimi değiştirdim, kalkıp kenarları çöpe attım.

"O konuda çok bilgi yok," dedi annem.

"Endişelenme," dedim. "Böyle bir şeyi kafama taktığımı düşünmüyorsun herhâlde?"

Oturdu. Dolabı açtım, dolap kapağından meyve suyunu çıkardım, tarihine baktım: 31 Aralık. Salladım. Bir damla falan kalmıştı içinde.

"Gerçekten böyle mi söyledi?" dedi annem.

"Evet," dedim. "Ama takma artık kafana. Sarhoştu biraz galiba."

"Onun anneannen ve dedenle ilk tanıştığı zamanı anlattım mı sana?"

Başımı iki yana salladım. Dolabı açıp bir bardak çıkardım.

"Onun üzerinde derin etkileri olmuştu, ikisinin de. Ama özellikle de anneannenin. Onun bir soylu gibi olduğunu söylemişti."

"Soylu mu?" dedim oturmuş, bardağa meyve suyunu doldururken.

"Evet. Onda özel bir şey görmüştü. *Haysiyet*, demişti. Bilirsin, sertti, onun alışık olduğunun dışındaydı. Biz öyle fakir değildik, her zaman yiyeceğimiz ve giysilerimiz olmuştu, ama bütçemiz sıkıydı, ailem sıkıydı. En azından babanın çocukluk eviyle kıyaslandığında. Ne bekliyordu emin değilim. Ama şaşırmıştı. Belki de ona hiç alışık olmadığı bir şekilde yaklaştıkları için. Onu ciddiye almışlardı. Onlar herkesi ciddiye alırdı. Belki de konu bu kadar basitti."

"Kaç yaşındaydı o zaman?"

Gülümsedi.

"On dokuz yaşındaydık, ikimiz de."

"Meyve suyu ister misin bu arada?" dedim. "Biraz var."

"Yok, sen iç," dedi.

Karton kutunun kalanını bardağa boşaltıp boş kutuyu lavabonun içine attım. Tam isabet. Ani ses kedinin irkilmesine neden oldu.

"Gözlerinden bahsetmişti," dedi annem. "Onu hatırlıyorum. İnsanı delen ama bir o kadar da nazik gözler, demişti."

"Doğru ama," dedim.

"Evet, başkalarını gözlemlemekte her zaman iyidir senin baban," dedi.

"Şimdiki hâli tavrıyla buna inanmak oldukça güç," dedim meyve suyundan bir yudum alarak.

Asitli tat yüzümü ekşitti.

"Sana bunları biraz da bu yüzden anlatıyorum," dedi. "Böylece onun şu anda kendini soktuğu hâllerden çok daha fazlası olduğunu takdir edebilesin diye."

"Fark ettim," dedim.

Fırın kapağının aralığından ve arkadaki hava tahliye bölgesinden buhar tütmeye başladı. Kaç dakika olmuştu? Altı dakika mı? Yedi mi?

"Çok yetenekliydi. Öyle çok potansiyeli vardı ki. Etrafındaki herkesten çok daha fazlaydı hem de, yani onunla tanıştığımda öyleydi. Yetişme çağında yeteneklerinin hiç takdir görmemiş olması da ciddi bir problemdi. Ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi?"

"Evet, elbette."

"Hım."

"Ama madem senin söylediğin kadar yetenekliydi de neden biz büyürken bize böyle davrandı? Ondan ödüm kopuyordu. Her lanet an."

"Bilmiyorum," dedi. "Belki de kafası karışmıştı. Belki içindekilerle uyumsuz dış taleplerin etkisi altındaydı. Öyle beklentilerle

büyütülmüş, öyle çok kural ve yasak varmış ki küçüklüğünde; biz tanıştığımızda ben de ona kendi taleplerimi getirdim ki bunlar ona hiç uymuyordu. Yani belli ki uymamış."

"Evet, bunla ilgili bir şeylerden bahsetmişti," dedim.

"Öyle mi?"

"Evet."

"Yani bu konu hakkında konuştunuz?"

Gülümsedim.

"Tam olarak öyle denemez. Daha ziyade onun oturup yakınması. Galiba ekmekler oldu artık."

Ayağa kalktım, masanın etrafından dolandım, fırının kapağını açtım, dumanı tüten yuvarlak ekmekleri tek tek, olabildiğince çabuk çıkarıp ekmekliğe aldım ve masaya koydum.

"Dışarıdan gelen bir sürü kural ve muazzam bir içsel kaos, senin teşhisin bu mu?" dedim.

Gülümsedi.

"Öyle de söylenebilir," dedi.

Ekmeklerden birini ortasından bölüp ekmek bıçağını ona uzattım. Sürdüğüm tereyağı ekmeğin sıcaktan kısmen hamurlaşmış yüzeyine temas eder etmez eriyordu. Kendime iki dilim kahverengi peynir kestim ve ekmeğin üzerine koydum. Onlar da eridi.

"O hâlde neden ayrılmadın?"

"Babandan mı?"

Ağzım doluydu, başımı öne salladım.

"Bunu kendime defalarca sordum," dedi. "Bilmiyorum."

Bir süre konuşmadan yemek yedik. Daha bu sabah Sørbøvåg'da olduğumuzu düşünmek tuhaftı. Sanki çok daha önceymiş gibi geliyordu. Bambaşka bir dünyaydı.

"Yani, buna verebilecek iyi bir yanıtım yok," dedi sonunda. "Bir sürü şey vardı. Boşanmak yenilgiyi kabullenmek olabilirdi. Sonra bir de bütün yetişkinlik dönemimizi birlikte geçirmiştik. İster istemez insan bağlanıyor. Hem onu seviyordum da."

"Bunu çok anlamıyorum işte," dedim. "Ama kastettiğin şeyi biliyorum."

"Baban hakkında her şeyi söyleyebilirsin," dedi. "Ama birlikte yaşaması sıkıcı bir adam değildi."

"Yok," dedim ve antredeki montumdan tütün paketimi almak için ayağa kalktım.

"Kjartan peki?" dedim dönünce. "Eminim onun da içinde benzer bir iç kaos vardır?"

"Öyle mi?" dedi annem.

"Yok mu sence?" dedim ve paketi açtım, içinden sigara kâğıdı çıkardım, tütünü yerleştirdim ve hava dolaşımını sağlamak için biraz tiftikledim.

"Belki de," dedi. "En azından bir şeyler arıyor. Bütün hayatı boyunca aradı diyebilirim. Şimdi buldu ve ona tutunuyor."

"Komünizmi kastediyorsun, değil mi?"

"Mesela."

"Ya sen?" dedim, tütün dolu kâğıdı rulo yapıp sararken. "Sen de arıyor musun?"

Güldü.

"Ben mi! Yok be, ben hayatta kalmaya çalışıyorum. Yaptığım tam olarak bu."

Kâğıdın yapışkanlı kısmını yaladım, sigarayı yapıp, yaktım.

Ertesi akşam dışarı çıktım, önce liseden bir arkadaşın evinde birkaç kişi oturup içtik, bodrum katından birkaç bira aşırıp kendimizi dışarı attık, şehre doğru yokuş aşağı koştuk, her yer karla kaplıydı, kar ayakkabımızın altında gıcırdıyor, bizi saran dondurucu soğuk, yürüdükçe yüzümüzü ısırıyordu, yolumuza güçlükle devam edebiliyorduk, bitmek bilmiyordu. Elvegate'deki Shell'de oradaki kızlardan biriyle konuşan ufak tefek bir adamın etrafına toplaştık, ona gülüp şarkı söyledik, Pippi Uzunçorap'ın jenerik müziğine uydurarak "işte geliyor sert mi sertmisertmisertçocuk, işte geliyor dangalakdangalakdangalak". Adamın kıçına bir tane tekme attım ve döndüğünde herkes güldü. Tam paramızı ödedik ayrılacağız, adam dışarıda bir arkadaşıyla bizi bekliyordu. Arkadaşı ondan çok daha iriydi. Kimin aklına gelir ki? "İşte şu," dedi küçük adam,

pompaların yanından beni işaret ederek. İri arkadaşı yanıma geldi, hiçbir şey söylemedi, sonra gözümün içine baktı. Bir saniye geçti, belki iki, sonra bir kafa attı. Olduğum yere yığıldım. Burnumdan betona sıcak kan akıyordu. Ne oldu? diye düşündüm. Bana kafa mı attı? Acımadı ki.

Arkamdan Hauk'u duydum. Ben daha on altı yaşındayım, diye bağırıyordu. Ben daha on altı yaşındayım! Daha on altıyım! Doğruldum. Yokuş aşağı koşuyorlardı. Hauk ve diğer ikisi önde, iri adam peşlerinde. Elinde bıçak sallıyordu. Ayağa kalktım ve kimseden tehdit görmemiş kızların yanına gittim. Marianne tuvalete koşup bir tomar kâğıt havluyla döndü ve kanı sildi. Çok geçmeden Hauk ve diğerleri aksi istikametten yanıma döndüler, ödleri boklarına karışmıştı, markete girip görevliye polisi aramasını söylediler. Gecenin büyüsü kaçmıştı, grup dağıldı, birdenbire geceye devam etmek isteyen tek kişi ben kalmıştım, ben de eve dönmek için taksi tutmak zorunda kaldım, burnum ve kafam zonklarken arka koltukta öylece oturdum.

Kapıyı açar açmaz Yngve'nin geldiğini anladım. Yere serilmiş bagajları, askıdaki montu, dayanıklı botları. Ona sürpriz yapmaya karar verdim. Bu fikrin verdiği keyifle içim heyecandan pırpır etti, ve kapıyı açıp, ışığı yakıp 'Ta-taam!' diye bağırdığımda ve yatağında doğrulup şaşkınlıkla bana baktığında kahkaha krizine girdim. Kontrolümü tamamen kaybetmiştim, sadece gülüyordum, bana baktı, ne oldu, burnuna ne oldu, diye sordu, öyle kopmuştum ki gülmekten yanıt veremiyordum, git uyu Karl Ove, dedi, en iyisi git uyu, yarın konuşuruz.

"Çin'den yeni mi döndün sen?" dedim gülmeye devam ederek, kapıyı arkamdan kapattım ve odama gittim, soyundum ve anırarak gülmeye devam ederek yatağa girdim. Ne zaman sallasam, içi ileri geri sallanan nesnelerle dolu bir kutu gibi hissediyordum kafamı. Ama şimdi başımı oynatmasam bile nesneler ileri geri hareket ediyormuş gibiydi, farkındaydım, sonra uyuyakaldım.

Uyandığımda yüzüm acıyordu. Olanları hatırladım ve yattığım yerde dehşet içinde doğruldum.

Sonra Yngve'nin burada olduğunu hatırladım.

Harika.

Belli belirsiz duman kokusu vardı evde, sobayı yakmışlardı. Aşağı kattan boğuk seslerini duyabiliyordum, muhtemelen mutfakta oturmuş kahvaltı ediyorlardı.

Bir tişört ile pantolon giyip aşağı indim.

Bana baktılar. Yngve gülümsedi.

"Ben bir temizleneyim," deyip banyoya girdim.

Of, of, of.

Burnum hafif yamulmuştu, kemerin hemen altındaki kemikten. Ayrıca inanılmaz şişmişti ve burun deliklerim kuruyup sertleşmiş kanla doluydu. Usulca yıkadım burnumu ve yanlarına döndüm.

"Sana dün gece ne oldu?" diye sordu Yngve.

"Biri kafa attı," dedim ve oturup tabağıma yuvarlak ekmeklerden aldım. "Ben bir şey yapmadım. Benzinlikte bir adam yanıma geldi ve bana kafa attı. Sonra elinde bir bıçakla yanımdakileri yokuş aşağı kovaladı. Düpedüz eşkıyalık."

Annem iç çekti, ama hiçbir şey söylemedi, bir saniye içerisinde konu kapanmıştı çünkü Yngve Çin'i anlatmaya başlamıştı, ki tahmin ediyorum ben gelmeden önce başlamıştı anlatmaya. Aklı oradaydı. Devamlı konuştu, kafamda canlandırabiliyordum; geldiklerinde sarı saçlarından etkilenip Kristin'in çevresini saran kalabalığı, Trans-Sibirya Treni'nin ne kadar eğlenceli, Tibet'in ne kadar çılgın geçtiğini ve renklerin ne kadar yabancı olduğunu. Büyük sarı nehirler ve ağaçla örülü uçurumlar, yabancı şehirler ve ucuz oteller, Çin Seddi, feribotlar ve trenler, karla kaplı, donmuş, ıssız kırsaldan uzaklaşınca her yerdeki insan kalabalıkları, köpekler, tavuklar.

İki gün sonra yılbaşı gecesiydi, Yngve Vindilhytta'ya giderken ben de parlak yeni ayakkabılarım ve kiraladığım takım elbiseyle Bassen'e gittim. Hanne de oradaydı. Votka portakal içtim, onunla dans etmek istedim, dans ettik, biraz daha içtim, onu son gördüğümden beri asırlar geçmiş olsa da birlikte olmalıyız dedim ona, neredeyse bir takıntıydı bende, teklifimi gülerek savuşturdu, alın-

dım, başka kızlarla dans ettim, daha da sarhoş oldum, ve saat on ikide, civardaki diğer evlerdeki insanlar da dâhil herkes yolda toplandığında, her şey yoldan çıktı, insanlar ateşledikleri fişekleri oradaki bütün insanların üstünden vızıldayarak geçsin diye son âna kadar ellerinde tutuyorlardı, insanlar bağrış çağrıştılar, her yerde patırtı gürültü ve patlamalar vardı, ben ise Hanne'yi izliyordum, titriyordu, öyle güzeldi ki, gerçekten öyleydi, neden onun olamıyor, kolumu omzuna atarak yanında duramıyorum, diye düşündüm ve sonra fişeklerden biri onun ayaklarının dibine düştü.

İnsanlar çığlık atıp kaçıştılar.

Ama işte aradığım fırsat buydu, böylece ona doğru koştum, fişeğe tekme atmaya gittim ve attığım anda patladı. Tuhaf bir duyguydu, alt bacağım boylu boyunca sımsıcaktı, aşağıya bakınca pantolonumun paçavraya döndüğünü gördüm. Kan fışkırıyordu. Hatta ayakkabımda kocaman bir delik vardı! Acile gitmeyi reddettim, birisi kumaş parçasıyla kanı silip bacağımın etrafına bandaj yaptı, Hamsun'un Teğmen Glahn'ı olduğumu haykırdım, kendimi ayağımdan vurmuştum ki Hanne onu ne kadar çok sevdiğimi anlasın, parçalanmış pantolonum ve kana bulanmış bandajla ortalıkta hopladım. Ben Teğmen Glahn'ım, diye haykırdım, sonrasında bir köşeye oturup ağladığımla ilgili hayal meyal bir şeyler hatırlıyorum, ama çok da emin değilim. Nihayetinde eve beşte döndüm, taksi şoförüne posta kutularının orada durmasını söylediğimi hatırlıyorum, arabanın motor sesi annemi uyandırmasın diye hep böyle yapardım, uyumadan önce pantolonla ayakkabıları dolabın arka kısmına kaldırdım. Ertesi sabah bandajı çıkardım, plastik bir torbaya koydum ve çöp kutusunun en altına gömdüm, yaramı yıkadım, oldukça derindi, üstüne yara bandı yapıştırdım ve sağlam bir kahvaltı yapmak için içeri girdim.

Hayatlarımızı yalnız yaşamıyoruz, ama bu, hayatımızı beraber geçirdiğimiz kişileri gördüğümüz anlamına gelmiyor. Babam Kuzey Norveç'e taşınınca, bedeni ve sesiyle, öfkesi ve gözleriyle artık fiziksel olarak gözümün önünde önümde olmayınca bir nevi

hayatımdan kaybolmuş oldu, telefon ettiğinde ya da bir şey bana onu hatırlattığında içimde ara sıra oluşan bir tür rahatsızlığa indirgendi, ardından içimde bir tür bölge devreye girmişti, bu bölgede onunla ilgili tüm hislerim yatıyordu, ama kendisi yoktu.

Daha sonraları günlüklerinde Noel'de Kanarya Adaları'ndan açtığı telefonla ve onu takip eden haftalarla ilgili bölümlere denk gelmiştim. Burada, önceden olduğu gibi, orta yaşlarında beliriyordu karşımda ve belki de onları okumak onun için bu denli sancılıydı benim için, o günlüklerde yalnızca benim ona hissettiklerim olarak değil, sonsuzca daha fazlası, hayatının ortasında, bütün ve yaşayan biri olarak mevcuttu.

Yazdığı günlükleri Yngve bulmuştu. Cenazeden birkaç hafta sonra büyük bir araç kiralamış, Kristiansand'a gitmiş ve garajdaki, babama ait eşyaları toplamıştı, sonra Østlandet Bölgesi'nde, babamın son yıllarını geçirdiği yere gitmiş ve orada kalan ne varsa toplamış, sonra hepsini Stavanger'e göndermiş ve ben gelince hepsine birlikte bakmak üzere onları tavan arasına kaldırmıştı.

Bir 1998 sonbaharı akşamında aradığında, bir an babamın hayatta olduğuna ve beni otobanda takip ettiğine emin gibiydim, demişti.

"Düşünsene hâlimi, onun eşyalarıyla ağzına kadar dolu bir arabadaydım," dedi. "Bunu öğrense öfkeden nasıl kuduracağını tahmin edebiliyor musun? Saçma tabii, ama adım kadar emindim beni takip ettiğinden."

"O bana da oluyor," dedim. "Ne zaman telefon çalsa ya da biri zili çalsa, aha o, diye düşünüyorum."

"Neyse," dedi Yngve, "tuttuğu birkaç günlüğe denk geldim. Yani defter aslında. Her gün birkaç not karalamış. 1986, 1987, 1988 yıllarına ait. Okuman gerek."

"Günlük mü tutmuş?" dedim.

"Tam olarak sayılmaz. Sadece not."

"Ne demiş peki?"

"Kendin okumalısın."

Birkaç gün sonra Yngve'ye gittiğimde, babamdan arta kalan eşyaların hemen hemen hepsini attık. Ben lastik çizmelerini aldım, ki on yıl sonra onları hâlâ giyiyordum, dürbününü aldım, ki şu anda bunu yazdığım çalışma masamın üzerinde duruyor hâlâ, bir de bazı kitapları ve bir tabak seti aldım. Defterler de vardı tabii.

7 Ocak Çarşamba

Erken kalktım, 5:30, Pjall

Duş soğuktu.

Porto Riko'dan otobüs 6:30'da. Burada da birkaç yudum içtim.

Havaalanında. Walkman satın aldım. Kalkış 9:30'da. Rötar.

Kristiansand 16:40. Oslo'ya uçak 17:05'te. Problem.

Aynı şey Alta'da oldu. Burada Haralsen ile buluştum. Lakselv üzerinden (-31 derece)

Eve taksiyle döndüm. Ev soğuk. Duty-free'de ısındım. Zor gün.

8 Ocak Perşembe

İşe gitmek için kalkmaya çalıştım. Ama havlu attım ve Haraldsen'i aramak zorunda kaldım. İç parçalayan yoksunluk duygusu – bütün günü yatakta geçirdim... Newsweek okumaya çalıştım. Birkaç TV programı izleyebildim. Yarın iş?

9 Ocak Cuma

7:00'da kalktım. Kahvaltı masasında kötüydüm.

İş. İlk üç dersi atlattım. Öğle tatilinde berbat ishal olmuşum, HK sınıfını serbest bırakmak zorunda kaldım. Tamir için ev – rom + kola. Nasıl iyi geldi, inanılmaz. Sakin bir akşam ve gece. Haberlerden önce uyudum.

10 Ocak Cumartesi

Geç uyanış. Mutfakta çabucak bir sherry yudumladım. Akşamı mavi Smirnoff eşliğinde geçirdim!

11 Ocak Pazar

Uyandığımda içimde kötü bir gün olacak duygusu vardı. Haklıymışım!

12 Ocak Pazartesi

Kötü uyudum. Döndüm durdum, "sesler" duydum. İş. İngilizceye girişle başladım. Formda olmayınca zor. Gece sınıfları daha da stresli!

13 Ocak Salı

Uykusuz geçen bir başka gece. Bedenim alkolsüz kalmayı reddediyor. İşe gittim.

20 Ocak Salı

Kötü geçen başka bir gece. "İlaç" almayınca hep böyle oluyor. Bir buçuk saat sonra iyi bir iş yapamayacak kadar tükeniyorsun. Yemekte lutefisk var –en sevdiğim. Yemekten sonra şekerleme yaptım –uzun bir şekerleme oldu– saat 10'a kadar. 3'e kadar çalıştım. Geceleri çalışmak rutinim oldu artık!

Ve böyle devam ediyordu. Her hafta sonu içiyor, hafta içleri miktarı artırarak içmeye devam ediyor, sonra bırakmaya çalışıyor, alkol almadan günler hatta haftalar geçirmek istiyor ama olmuyor, uyuyamıyor, huzursuzlanıyor, sesler duyuyor ve öyle bitap düşüyordu ki yeniden tekel bayisine gidip bira aldığında ve eve gidip içtiğinde, bütün iç çatışması huzur buluyordu.

Defterinde "4 Mart Çarşamba" gününün altına Yngve, Karl Ove, Kristin yazmıştı. Kış tatilinde kuzeye onları ziyarete gitmiştik. Babam karşılamıştı parasını. Unni oğlu Fredrik'i de davet etmişti ve biz vardığımızda o çoktan gelmişti. Ben Kristin'le Kristiansand'dan Bergen'e uçmuştum, Cecilie'yle aramda geçenlerden ötürü biraz tedirgindim elbette ama bana tek kelime etmemişti ve her zaman davrandığı gibi davranmıştı. Yngve Bergen'de bize katılmıştı ve beraber Tromsø'ye uçmuştuk, oradan da yolun kalanı için pervaneli uçağa binmiştik.

Altımızdaki yüzey vahşi ve ıssızdı, doğru düzgün ne bir yol vardı ne de ev, havaalanına vardığımızda alçalmayla ilgili hiçbir pilot anonsu yapılmamıştı, hayır, uçak, bildiğin, avını gözüne kestirmiş bir yırtıcı kuş misali üzerine çullandı, diye düşünmüştüm, üstelik

tekerlekler yere değdiği anda frene basılmıştı ve önümüzdeki koltuğa doğru fırlamıştık.

Yolcular asfalt yoldan küçük terminal girişine doğru dizilmişti. Hava soğuk ve kapalıydı, manzara, üzerilerinde parlak siyah beneklerin olduğu, yani karın tutunacak yer bulamayacağı diklikte kayalar haricinde beyazdı.

Babam yolcu karşılama salonunda ayakta bekliyordu. Resmî ve gergindi. Bize yolculuğumuzun nasıl geçtiğini sordu, cevabımızı dinlemedi. Anahtarı kontağa takıp el frenini indirirken elleri titriyordu. Puslu, uçsuz bucaksız ve ıssız güzergâhta geçen yolculuk boyunca sessizdi. Eline dikkat ettim, vites kolunun üzerinde duruyordu, ama kaldırdığı anda titriyordu.

Arabasını altına park ettiği bina şehir merkezinin dışında kalıyordu, denize nazırdı, evlerin şekline bakılacak olursa 1970'lerde inşa edilmiş bir yerleşim bölgesindeydik. Üst katı kiralamışlardı ve oturma odasından çıkılan geniş bir balkonları vardı. Pencereler pütürlüydü, muhtemelen sıçrayan deniz suyunun tuzundandır, diye düşündüm, denize mesafesi birkaç yüz metre olmasına rağmen. Unni bizi kapıda gülümseyerek karşıladı, her birimize sarıldı. Fredrik olduğunu düşündüğüm bir çocuk oturmuş televizyon seyrediyordu, ayağa kalkıp selam dedi.

Gülümsedi, biz de gülümsedik.

Uzun boyluydu, kısa koyu renk saçları ve odada belirgin bir varlığı vardı. Yeniden oturduğumuzda, sırt çantamı almak için yeniden hole çıktım ve mutfağın açık kapısından babamı buzdolabının yanında, sırtı bana dönük, bira içerken gördüm.

Unni bize yatacağımız yerleri gösterdi, eşyalarımı oraya bıraktım. Döndüğümde ilk şişe masada boş duruyordu, diğer şişeyiyse kafasına dikiyordu. Geğirdi ve şişeyi ilkinin yanına koydu, sakalındaki köpüğü sildi ve bana döndü.

Gerilim geçmişti.

"Aç mısın Karl Ove?" dedi.

"Aç gibiyim," dedim. "Ama acelesi yok. Siz ne zaman yerseniz o zaman yeriz."

"Bugün için biftek ve şarap aldım. Onları yer içeriz. Ya da karides. Buranın karidesleri iri ve güzel oluyor biliyor musun?"

"İkisi de uyar," dedim.

Dolaptan bir bira daha aldı.

"Tatilde bira içmek iyi geliyor," dedi.

"Öyle," dedim.

"Sen de sonra içebilirsin, yemekle beraber," dedi.

"Harika," dedim.

Yngve ile Kristin kanepeye oturdular. Yeni bir yere gidildiğinde hep yapıldığı gibi etraflarına bakınıyorlardı, ihtiyatla çevrelerini özümsüyorlar, bir yandan da her an birbirlerine ilgi gösteriyorlardı, öyle bakışarak değil de sadece âşıkların kendilerinden başka hiçbir şeyi gözlerinin görmediği biçimde. Kristin bir neşe ve doğallık mucizesiydi, ve bu Yngve'ye çok yarıyordu, bu duruma tamamen açıktı ve sadece onunla beraberken ortaya çıkan çocuksu bir ışıltı saçıyordu.

Fredrik masanın diğer tarafında sandalyesinde oturuyordu ve Yngve'yle Kristin'in sorduğu sorulara çekingen yanıtlar veriyordu. Benden bir yaş küçüktü ve Østlandet Bölgesi'nde bir yerde babasıyla birlikte yaşıyordu, futbol oynuyordu ve balık tutmaya ilgisi vardı, U2 ve The Cure seviyordu. Onun yanındaki sandalyeye oturdum. Kanepenin üstündeki duvarda babamın boşanırken yanına aldığı mavi Sigvaldsen tablosu asılıydı, daha uzun iki başka duvardaysa bizim evde görmeye alışık olduğumuzdan daha çok resim asılıydı. Köşedeki koltuk takımı da babamın aşağı kattaki ofisindendi, yerdeki halılardan bir tanesi de oradandı. Unni'nin dairesinden gelen mobilyaları da tanımıştım.

Babam koltuğa kuruldu. Bir kolunu Unni'ye doladı, diğer eliyle bira şişesini tuttu. Yngve'yle Kristin'in yanımda olmasına sevindiğimi hatırlıyorum.

Babam Yngve'ye bir soru sordu, o da kısa ama biraz kabaca cevap verdi. Kristin durumu biraz toparlamak adına şehir ve çalıştıkları okulla ilgili sorular sordu. Unni yanıtladı.

Bir süre sonra babam Fredrik'e döndü. Sesi yumuşak ve iyi niyetliydi. Fredrik'in vücut dili baştan savar gibiydi, belli ki babamı sevmiyor-

du, sebebini de anlayabiliyordum tabii. Sesindeki sahteliği anlamamak için aptal olmak gerekirdi, sanki karşısında çocuk varmış gibi davranıyordu, ama bunu Unni'nin hatırı için yaptığının farkında olmadan.

Fredrik ters bir yanıt verdi, babam önüne birkaç saniye bakakaldı, Unni Fredrik'e nazikçe ama biraz sitemkâr bir şey söyledi, o da huzursuzca kımıldandı.

Babam kıpırdamadan durup içti. Sonra ayağa kalktı, pantolonunu düzeltti ve mutfağa gitti, yemek yapmaya başladı. Biz oturma odasında kaldık ve Unni'yle sohbet ettik. Yemek hazır olup da masaya geldiğinde saat sekize yaklaşıyordu, babam sarhoştu, ortamı yumuşatmaya çalıştı ama çabaları çok beceriksizceydi ve kendini aptal konumuna düşürmekten başka işe yaramıyordu. Hele ki Fredrik acı çekiyordu. Biz babama alışkındık, bize giren çıkan yoktu, ama Fredrik annesini bu gerzeğe kaptırmıştı.

Babam yüzünde aptalca, hoşnutsuz bir ifadeyle uzunca bir süre sessizce oturdu. Sonra kalktı ve odasına gitti. Unni de peşinden gitti, seslerini duyduk, sonra sanki hiçbir şey olmamış gibi geri döndüler, gittikleri tatil hakkında konuştular ve seyahat acentasıyla aralarındaki anlaşmazlığı anlattılar. Anlaşılan babam oradayken kollaps geçirmişti, yere düşmüş ve ambülansla hastaneye kaldırılmıştı. Kalp sorunu olduğunu söylemişti. Sonuçta tur operatörüne dava açmıştı, çünkü bu ve benzeri birçok olay yaşanmıştı –rehberlerle kavgalar, otelde kalan diğer müşterilerle kavgalar– ve sonunda herkes onları karşısına almış, neredeyse tacize varacak davranışlar sergilemişti, bu da babamın kalp sorununa sebep olmuştu. İki gün hastanede tutmuşlardı onu. Bize fotoğraflar gösterdi, bazılarında manzara gerçekten hiç hoş değildi: Terasta bir çiftin görüntülerini gördük, kamera zum yapmıştı, çift ayağa kalktı, yumruk salladılar ve sonra kameraya doğru yürüdüler. Ne yapıyorlardı? Gördünüz mü ne kadar öfkeli olduklarını, dedi babam. Ne kalın kafalılar. Gunnar gibi kötüler. Gunnar'ın nesi var, diye sordu Yngve. Gunnar mı, diye tekrar etti babam. Dur sana anlatayım nesi var. Bütün bir yaz boyunca Elvegate'deki dairemin etrafında dolandı durdu. Bana göz kulak olması gerekiyormuş, bilirsin, içmediğimden emin

olmak için. Çok iyidir benim kardeşim. Bir de bana söylüyor utanmadan, daha o zaman kesmem gerekirdi ilişkiyi, şuna bak ya. Abisinin bekçisi demek? O daha bebeyken ben yetişkindim ulan! İnsan kendi bahçesinde şöyle bir bira içemeyecek mi? Yok, ama bu sefer gerçekten çok ileri gitti. Baksanıza şimdi kendini nasıl sevdiriyor babaannenizle dedenize. Kulübede gözü var. Aşındırdı o kulübeyi resmen. Sonunda alacak. Onları da zehirleyecek."

Ben bir şey söylemedim. Yngve'yle göz göze geldim.

Nasıl bu kadar alçalabilirdi? Kardeşlerdi, Gunnar babamın küçük kardeşiydi, Gunnar'ın hayatının düzenli olmasını geçtim, yetiştirdiği çocukları da babalarına yakındı, ona güveniyorlardı, ne zaman onlarla karşılaşsam bunu görebiliyordum, gözlerinde korkudan eser yoktu, aksine, babalarını seviyorlardı. Eğer babama çok içtiğini söylediyse, buna yerden göğe hakkı vardı, başka kim söyleyecekti bunu? Ben mi? Haha, güldürmeyin beni. Ve kulübe? Gunnar kardeşler arasından orayı kullanan ve her daim kullanmış tek kişiydi, orada yaşamaya bayılıyordu. Babam sevmiyordu. Eğer babam eline geçirseydi kulübeyi, onu satardı.

Onu seyrettim, gözleri dolu dolu ve her içtiğinde ağzının etrafında oluşan o aptal ifadeyle oturuyordu.

"Belki de slaytları yarın izlesek daha iyi olur," dedi Yngve. "Saat geç oldu."

"Hangi slaytlar?" dedi babam.

"Çin," dedi Yngve.

"Aa, doğru, evet," dedi babam.

Unni kolları başının üzerinde gerinip esnedi.

"Yani," dedi. "Benim şimdi gerçekten yatmam gerek."

"Ben de geliyorum hemen," dedi babam. "Sadece babalarını görmek için uzun yoldan gelmiş oğullarımla iki çift laf edeceğim."

Unni babamın saçlarını karıştırdı ve yatmaya gitti. Kapıyı ardından kapattığı anda Fredrik de ayaklandı.

"İyi geceler," dedi.

"Sen de mi yatıyorsun?" diye sordu babam. "Sen de hamile değilsin değil mi?"

Güldü, ben Fredrik'e baktım ve düşüncelerinde yalnız olmadığını göstermek için kaşlarımı kaldırdım.

"Ben de yorgunum," dedi Kristin. "Ya yol ya deniz havası çarptı. Her neyse iyi geceler!"

O da gittikten sonra üçümüz hiçbir şey konuşmadan oturduk. Babam gözlerini havaya dikip birasını bitirdi, sonra bir tane daha aldı. Ben sarhoş değildim, ama alkolü hissedebiliyordum.

"İşte buradayız," dedi babam.

"Evet," dedi Yngve.

"Tıpkı eski günlerde olduğu gibi. Hatırlıyor musunuz, Tybakken'deyken? Yngve ve Karl Ove. Mutfakta oturup kahvaltı yapardık."

"Nasıl unutabiliriz ki?" dedi Yngve.

"Evet," dedi babam. "Benim için de kolay bir dönem değildi. Bunu bilmenizi isterim."

"Zorluk çeken çok insan var," dedi Yngve. "Ama herkes acısını çocuğundan çıkarmıyor."

"Hayır," dedi babam.

Ağlamaya başladı.

"Burada olduğunuz için o kadar mutluyum ki," dedi.

"Böyle duygusal davranmana gerek yok," dedi Yngve. "Normal bir şekilde konuşamaz mıyız?"

"Şimdi Unni'nin karnında yeni bir hayat var. Sizin kız ya da erkek kardeşiniz olacak. Düşünsenize."

Gözyaşlarının arasından gülümsedi, yaşlarını sildi, şişeyi boşalttı, kendine bir sigara sardı.

Yngve'yle göz göze geldim. Durum umutsuzdu, boş laftan başka bir şey çıkmıyordu ağzından.

"Ben yatıyorum," dedi Yngve.

Giderken babam bir şey demedi. Tek başına oturmaya devam etmesini istemiyordum, o yüzden onunla bir süre daha oturdum, ama kalkmak ya da konuşmak adına bir işaret alamayınca ve sadece öylece oturup oturma odasının ortasına gözlerini dikince, ben de kalkıp yatmaya gittim.

Ertesi gün kahvaltıdan sonra Yngve, Kristin, Fredrik ve ben şehre gidip karla kaplı, rüzgârın savurduğu gece karanlığındaki sokaklarda dolaştık. Yngve'yle Kristin bir giysi dükkânına gittiğinde biz de Fredrik'le bir kafede oturup sohbet ettik. Birbirimize birkaç grup tavsiye ettik, aramızda bir tür merkez oluşturduk, ve sonra Tanrı'nın unuttuğu bu yerde ne yapabileceğimizi konuştuk. Tüm zamanımızı dairede oturarak geçiremezdik. Fredrik bir yüzme havuzu olduğunu söylemişti, çok uzakta değildi, belki sonra oraya gidebilirdik? İyi fikir, dedi Unni eve döndüğümüzde. Evet, harika bir fikir, dedi babam içeride oturma odasından. Seneler var hiç havuza gitmedim. Sen de mi onlarla gideceksin? dedi Unni. Evet, neden olmasın, diye sordu. Fredrik'in bundan hoşnut olmadığını görebiliyordum, ama ben sıkıntı olmaz diye düşündüm, akşama daha çok vardı. Bizi arabayla Unni götürdü çünkü babam birkaç bira içmişti. Eşyalarımızla soyunma odasına gidip banka oturduk.

Babam soyunmaya başladı.

Ben arkamı döndüm. Onu soyunurken hiç görmemiştim, onunla daha önce böylesi durumların yaşandığı bir ortamda hiç bulunmamıştım. Banka oturup pantolonunu katladı, çoraplarını top yaptı ve gömleğinin düğmelerini açtı.

Ateş bastığını ve telaşlandığımı hissettim, nereye bakacağımı ya da ne yapacağımı bilemez hâldeydim, çünkü şimdi de iç çamaşırını çıkarıyordu ve birkaç saniye içinde tamamen çıplaktı.

Onu daha önce hiç çıplak görmemiştim ve ona göz ucuyla şöyle bir bakınca titredim.

Bana baktı ve gülümsedi.

Üstünde hiçbir şey yoktu, bir tek dönüp mayosunu giymeden önce bana gönderdiği gülümsemesi vardı.

Ben de giyindim ve beraber havuzun olduğu salona gittik.

Döndüğümüzde Unni akşam yemeğini hazırlamıştı, bir fondüydü, babam tek başına bir şişe kırmızı şarap içti, sonra Yngve'yle Kristin Çin'de çektikleri fotoğrafların slaytlarını gösterdiler. Unni okuldan bir projektör ödünç almıştı. Onlar konuşup fotoğrafları anlattılar,

babam en ufak bir ilgi göstermeksizin oturup seyretti, Yngve'nin sinirlenmeye başladığını görebiliyordum, neden kafasına takıyor ki diye düşünmüştüm, babamdan umudunu kesmeliydi.

Fredrik babama ironik bir cevap verdi, babam sinirlendi ve onu azarladı, bu Unni'yi deliye çevirdi, odasına gitti, babam peşinden gitti, ayakta güçlükle duruyordu, biz oturma odasında her şey yolundaymış gibi davranmaya devam ederken birbirlerine bağırıp çağırdılar. Duvara atılan bir şey kırıldı, bağırmalar çığlığa döndü, sonra sessizlik oldu. Babam çıkageldi, hiçbir şey söylemedi, içki içti, sonra birden bize baktı ve o aptal sırıtışıyla sırıttı, sonra Fredrik'e baktı ve isterse ertesi gün balığa çıkabileceklerini, kendi oğullarının balıkla ilgilenmediğini söyledi.

Babamın defterlerine yazdığı günler arasından aklımda kalan tek hatıra buydu, çünkü ömrümde onu ilk ve son kez çıplak görmüştüm.

Defterine şöyle yazmıştı:

Cuma 6 Mart
K.O ve Fredrik ile havuz.
Yeniden yüzmek güzel. Evde fondü ve Çin'den slaytlar vardı.
Sonra sohbet. Çok içtim. Sahneler. Unni'nin tepesi attı – saati kırdı.
Yazık.

Oradaki son gecemizde herkes yattıktan sonra yine tek başıma oturma odasında oturuyordum. Sigara içtim, kendime çay demledim, bulduğum bir kitaptan biraz okudum, gidip fotoğraf albümlerini aldım, rahatsız edici fotoğrafları bir kez daha görmek istemiştim ve albümün en arkasında birtakım kâğıtlar vardı, seyahat acentası babamın yatırıldığı hastaneden, hastanın kalp sorununun ilaç ve alkol tüketimi kaynaklı olduğu teşhisini almıştı.

Okurken tüm vücudum buz kesmişti.

İlaç mı?

Ne tür ilaçlar kullanıyordu?

Orada başka belgeler de vardı, kurcalamıştım, bazıları o ilkbaharda doğrudan müdâhili olduğu bir davaya aitti. Kristiansand'daki otobüs durağında Securitas güvenlik şirketinin bir görevlisiyle aralarında yaşanmış bir durumdu ve okudukça babamın bir seferinde böyle bir olaydan bahsettiğini hatırladım, taciz edilmişti, ama olayı mahkemeye taşıdığından haberim yoktu. Sonuçta davayı kaybetmiş ve bütün mahkeme masraflarını ödemeye mahkûm edilmişti.

Ne yapıyordu?

Fotoğraf albümünü yerine kaldırdım, dişlerimi fırçaladım ve yatağımın bulunduğu dar odaya gittim, soyundum, yatağa girdim, ışıkları kapadım, başımı yastığa dayadım.

Ama uyuyamadım. Bir süre sonra kalktım, ufak telefon masasının yakınındaki koltuğa oturdum, Hanne'nin numarasını çevirdim.

Bunu arada bir yapardım, geceleyin onu arardım. Eğer babası açarsa kapatırdım, ama asla o açmazdı, Hanne'nin odasının hemen yanında bir telefonu vardı ve herkesten önce o açardı. Yine öyle oldu.

Bir saat sohbet ettik. Ona burada olan bitenleri anlattım, yaz sonunda bir erkek ya da kız kardeşim olacağını ve bunun nasıl bir şey olacağından emin olmadığımı söyledim. Babamdan, Yngve'den ve Kristin'den bahsettim. Dinledi, komik bir şey söylediğimde güldü, bu şekilde üstümdeki ağırlık kalktı ve başka şeylerden konuşmaya başladık; yaklaşan sınavlardan, benim okulu asmalarımdan, onun koro çalışmalarından, okuldan sonra ne yapacağımızdan.

Birden kapı açıldı ve babam bir hışımla içeri girdi.

"Kapatmam gerek," dedim ve telefonu kapattım.

"Ne yapıyorsun, çocuk!" dedi. "Saatin kaç olduğundan haberin var mı?"

"Pardon," dedim. "Elimden geldiğince kısık sesle konuşmaya çalıştım."

"Sana telefonu kullanabileceğini kim söyledi? Ne kadardır konuşuyorsun?"

"Bir saat."

"Bir saat mi! Bunun ne kadar tutacağının farkında mısın? Buraya gelmen için uçak biletini ben aldım senin! Şimdi bana böyle mi teşekkür ediyorsun? Doğru yatağa, derhâl."

Gözlerimde biriken yaşları görmesin diye başımı eğdim, ayağa kalktım, yarı ona dönük hâlde odama gittim. Kalbim deli gibi atıyordu, korkudan kaskatı kesilmiştim, pantolonumu çıkarmak için kaldırdığım bacağım tir tir titriyordu.

Yeniden uyuduğundan emin olana dek bekledim, sonra yine parmak ucunda dışarı çıktım, bir kâğıt kalem ve zarf buldum, o çok kıymetli telefonunu kullanıp yıprattığım için ne kadar üzgün olduğumu ama işte aramanın parasını bıraktığımı anlatan bir not yazdım. Sonra zarfın içine 100 kron koyup kapattım, üstüne adını yazdım ve kitaplığa, muhtemelen ben gittikten sonra bulacağı bir yere koydum.

Evdeyken, beni aradığı veya adı geçtiği zamanlar dışında babam nadiren aklıma geliyordu. Ama hâlâ sorunlar vardı. Giderek çifte hayat sürmeye başlamıştım. Akşamları annemle evde olmayı seviyordum, ya çay içip sohbet ediyor, müzik dinleyip televizyon seyrediyorduk ya da kendi işlerimize bakıyorduk, ama geceleri çıkmayı ve içmeyi de seviyordum. Ehliyetim yoktu ve otobüs seferleri çok az ve seyrekti, ama annem beni her zaman gelip alabileceğini söylüyordu, mesele değildi, tek yapmam gereken aramaktı, gecenin bir yarısında olsa bile. Aradım, açtı, bir saat sonra arabanın kapısını açıp arabaya atlamıştım. Benim bir kadeh bir şeyler içmeme karışmıyordu, ama açık konuşmak gerekirse sarhoş olmamdan hoşlanmıyordu, bu yüzden sarhoşluğumu ondan saklamak zorundaydım. Bu sorunu genelde arkadaşların evlerinde yatıya kalarak ya da ona beni almasına gerek olmadığını, arabası olan birileri olduğunu söyleyerek çözdüm, bazen gerçekten de öyle oluyordu ve beni eve bırakıyorlardı, onun dışında da bazen taksiye bazen de gece otobüsüne biniyordum. Beni beklemiyordu, bana güveniyordu, evdeki davranışlarımdan ötürü bana güvenmesi normaldi. Ve ben onunlayken gerçek bendim. Hilde'yle beraberken de gerçek

bendim. Espen'le ya da okuldan diğerleriyle içerken de gerçek bendim. Ben gerçek bendim, ama bu gerçek "*ben*"ler birbiriyle örtüşmüyordu.

Annemden sakladığım başka konular da vardı. Örneğin okulu asmalarım. Giderek daha çok asmaya başlamıştım, okulda olmadığım günlerin sayısı olduğum günlerden neredeyse fazlaydı. Bir gün yakaladı, okula gitmemiştim, evde keyif çatıyordum, normal saatinden önce döndü ve kavga ettik. Okula gitmek zorunda olduğumu, bunun önemli olduğunu, önemli olan şeyleri artık kavramam gerektiğini söyledi. Katı bir terbiyeyle, haddinden fazla katı bir terbiyeyle yetiştiğini, bu yüzden bana şimdi biraz özgürlük vermeye çalıştığını ama benim bu müsamahayı suistimal ettiğimi söyledi. Bu bir ilke meselesi bu ilkelerin içinden gelmesi gerekiyor dedi. Ona okulun hayatımdaki en önemli şey olmadığını söyledim, olabilir dedi, ama şimdi okuldasın, senin işin bu ve görevlerini yerine getirmelisin. Bana bunu yapacağına söz verebilir misin? Evet, verebilirdim. Sözümü tutmadım, onun yerine bazı şeyleri daha iyi gizlemeye başladım. İnanılmaz anlayışlı bir sınıf öğretmenim vardı, zor bir dönemden geçtiğimi anlamıştı, bir okul gezisinde yanıma oturmuş ve şöyle demişti, "Şu anda zor bir dönemden geçtiğini biliyorum Karl Ove, sana yardım edebileceğim bir konu olursa ya da konuşmak istersen çekinmeden söyleyebilirsin." Gülümsemiştim ve söylerim demiştim, aniden gelen ilgi karşısında birkaç saniye içinde gözyaşlarım belirivermişti, ama sonraki saniye kayboldular. Okulu bu kadar asmamın nedeni zor bir dönemden geçmem değildi tabii ki; okulu asmayı, ortalarda gezinmeyi, kafelerde insanlarla buluşmayı, radyoya uğramayı, plak satın almayı ya da evde yayılıp okumayı çok sevdiğim içindi. Okuldan sonra eğitimime devam etmeyeceğime uzun zaman önce karar vermiştim, öğrendiğimiz şeyler beş para etmezdi, temeline inildiğinde geçerli olan tek şey yaşamaktı, ve istediğin şekilde yaşamaktı, başka bir deyişle yaşamın tadını çıkarmaktı. Kimileri hayatın tadını çalışarak çıkarıyordu, kimileri de çalışmayarak. Tamam, paraya gerek olduğunun, yani benim de çalışmak zorunda kalacağımın farkındaydım, ama

sürekli olmayacaktı ve bütün enerjimi sömürüp, ruhumu tüketecek ve beni, kendi çitinin bekçiliğini yaparken komşularının statü sembolleri de kendisininkiler kadar göz kamaştırıcı mı diye ortalığı kolaçan eden orta yaşlı moronlara dönüştürecek bir iş de olmayacaktı.

Bunu istemiyordum.

Ama para işi sıkıntıydı.

Annem ay sonunu getirebilmek için fazla mesaiye kalmaya başlamıştı. Hemşirelik okulundaki eğitmenlik görevinin yanı sıra Eg Hastanesi'nde fazladan vardiyaya kalmaya, hafta sonları ve resmî tatillerde de çalışmaya başlamıştı. Evin ödemeleri, bütçesini gerçekten dibe çekiyor olmalıydı. Evin babama ait payını satın alabilmek için büyük borca girmişti. Ben doğru düzgün farkına varmıyordum bile, gazeteden kazandığım para ile babamın ödediği nafaka vardı, o para da bitince annemden para almak hâlâ mümkündü, bu yüzden de işler tıkırındaydı. Önceliklerimi eleştiriyordu ara sıra, ayağımda tabanı şap şap atan ayakkabıyla gezerken bir cuma akşamı nasıl da gidip kendime üç tane plak birden alabilirdim? Bunlar nedir ki, maddi şeyler, nesneler, müzik bambaşka bir şey, diye cevaplardım. Tanrı aşkına, gereken kafa yapısı bu. İhtiyacımız olan bu, gerçekten, bunu tüm kalbimle söylüyorum ve buna öncelik vermek önemli. Herkes yeni mont, yeni ayakkabı, yeni araba, yeni evler, yeni karavanlar, yeni dağ kulübeleri ve yeni tekneler istiyor. Ama ben istemiyorum. Ben kitap ve plak alıyorum çünkü bana hayat hakkında, bu dünya üzerinde insan olmak hakkında bir şeyler anlatıyorlar. Anlıyor musun?

"Evet bir bakıma haklı olabilirsin. Ama tabanı aralanmış bir ayakkabıyla dolaşmak hiç de pratik olmamalı? Ayrıca güzel de görünmüyor, öyle değil mi?"

"Ne yapmamı istiyorsun? Hiç param yok. Ben de müziğe öncelik verdim."

"Bu ay elime biraz fazladan para geçti. Onunla kendine ayakkabı alabilirsin, ama başka da bir şeye kullanmayacağına söz ver."

"Söz. Çok teşekkür ederim."

Sonra hemşirelik okulundaki ofisinden şehre inip kendime bir çift spor ayakkabı ve indirim rafından bir tane de plak satın aldım.

Paskalya tatilinde futbol takımı İsviçre'ye kampa gidiyordu, elbette ben de onlarla gitmek istemiştim ama çok pahalıydı ve annem hayır demişti, üzgündü, böyle olmasını o da istemezdi, ama şu anda durumlar böyleydi, paramız yoktu.

Gitmelerine bir hafta kala parayı masaya önüme koydu.

"Umarım çok geç değildir," dedi.

Antrenörü aradım, geç değil, hayır, dedi, gelebilirsin.

"Harika!" dedi annem.

Yola çıkmadan önceki günlerde epeydir aklımda olan Prince yazısını yazdım, yeni albümü *Sign o' the Times* efsane bir albümdü ve herkesin bunu bilmesini istiyordum.

Sonra yola çıktık. Danimarka ve Almanya üzerinden otobüs yolculuğu, ortam iyiydi, yol boyunca duty-free biralarından içmiştik, otele vardığımızda otobüs, programda yer alan Serie A maçı için İtalya'ya devam ederken, Bjørn, Jøgge, Ekse ve ben indik. Bir bara gidip içmeyi tercih ettik. Diğerleri saat on gibi döndüklerinde, çok yorgun ve hemen yatmak istiyorlarken biz inanılmaz keyifli bir moddaydık. Ben Bjørn'le kalıyordum, odamız beşinci kattaydı ve şık mobilyaları, aynaları ve yerdeki halısıyla bugüne kadar kaldığım yerlerden çok daha lükstü. İkimiz de ellerimizde biralarla yatağın üzerine bıraktık kendimizi. Saat taş çatlasa on birdi, şehre inip biraz dolaşsak ne çıkardı? Kurala göre saat ondan sonra gürültü yapılmayacak, on birde de yatılacaktı, ama sonuçta kapımıza bekçi falan dikilmiş değildi. Koridorda biriyle burun buruna gelme riskini göze alamayıp bir süre bekledik, sonra dışarı çıktık, bir taksi çağırdık, "downtown" diye mırıldandık, arkamıza yaslandık ve sokak lambalarının yaydığı yumuşak ışık üzerimize vururken tanımadığımız sokaklardan geçtik. Şoför bir meydanda durdu, taksi ücretini ödedik, indik ve şehir merkezine doğru yürümeye başladık. Kısa süre içerisinde büyük bir binanın karşısındaydık, içeriden gelen müzik sesini duyabiliyorduk, kapının önünde korumalar duruyor-

du, içeri girdik. Diskotekler, barlar, devasa bir gazino ve striptiz yapan güzel kadınların olduğu bir sahne vardı ve en az sahnedeki kadınlar kadar güzel ve üstünde çok az giysi bulunan kadınlar seyircilerin arasında dolaşıyordu.

Bjørn ile birbirimize baktık. Burası ne kadar müthiş bir yerdi böyle!

Ortalarda dolandık, etrafımızı seyrettik, içtik, sahnenin orada oyalandık ve striptiz izledik, seyircilerin arasında dolanan açık seçik giyinmiş kadınların sahnede dans edenlerin aynıları olduğunu dehşet içinde fark ettik, daha yeni sahnede izlediğimiz bir tanesi yanımızdan yürüyüp gitmişti. Diskoya girdik, barlara takıldık, rulet masalarının olduğu salonda dolandık, erkekler siyah takım elbise, bütün kadınlar da tuvalet giymişlerdi, diğer uçtaki çift kanatlı kapının önünde bulduk kendimizi, ilerisinde bir salon ve içinde birbirleriyle sohbet eden bir grup insan gördük, siyah beyaz giyimli garsonlar ellerinde kanepe ve şarap kadehleri taşıdıkları tepsilerle dolaşıyorlardı. Kimseyle konuşmadık, aralıksız içtik, sabah üç buçukta ayrıldık oradan ve altı saat sonra bilincimiz yarı kapalı vaziyette bir sahada koşuyorduk. Antrenmanın ikinci ayağından önce birkaç saat uyuduk, akşam yemeği yedik, barda bira içtik ve sonra ertesi sabaha kadar bir rüyadaymış gibi dolandığımız o yere tekrar gitmek için bir taksi bulmaya çıktık. Sonra kalkıp Alpler'de kayağa gitmek zorunda kaldık, bunun da rüyamsı bir yanı vardı, çünkü gökyüzü masmaviydi ve güneş parlıyordu, baktığımız her yerde, yükselen beyaz dağları görüyorduk, kayaklarımız telesiyejde havada sallanırken geçirdiğimiz birkaç dakikadan sonra, her şey kusursuz bir durgunluktaydı. Sanki başka bir evreye geçmiştik. Duyduğumuz tek ses yanı başımızdaki telesiyejin kısık uğultusuydu, onun haricinde çıt çıkmıyordu. Bir sevinç patlaması doldu içime, çünkü sessizlik bir okyanus kadar engindi ve bütün sevinçlerde olduğu gibi, insanın canını yakan bir yanı da vardı. Tepedeki o dört bir yanı güzelliklerle çevrili sessizlik kendimi görebilmemi, kendimin farkına varabilmemi sağlamıştı, ama bu, ruh hâlimle ya da ahlakımla bağlantılı değildi, bunun kişisel özelliklerimle hiçbir

alakası yoktu, burada olmakla, yükselen bu bedenle ilgiliydi, şu anda buradaydım, bunu deneyimliyordum ve sonrasında ölecektim.

Dönüş yolunda otobüste uyudum, uyandığımda başım ağrıyordu, barda bir bira içtim, akşam yemeğimi yedim, birkaç bira daha içtim çünkü bu gece herkes dışarı çıkacaktı, otelin yakınlarında bir disko vardı, orada bire kadar kaldık. Dans ettim, içtim, gördüğüm herkesle konuşacak iyi bir konum vardı. Dönerken Bjørn'le beraber bir çatıya tırmandık. Standart çatılardan değildi, İsviçre çatısıydı, peş peşe kuleler yukarı yükseliyordu, biz tırmandık, asıldık, terledik ve sonunda, küçük bir grubun toplandığı otoparktan yaklaşık otuz metre yukarıda, en tepedeydik. Titrek bacaklarımızla doğrulup geceye bağırdık, sonra tekrar eğildik ve inişe başladık. Yere sadece birkaç metre kala, elinde el feneri tutan iki adam bize doğru koşmaya başladı. Yarı karanlıkta ışıklar yanıp sönmeye başladı. *Polizei*, dediler ve altımızda durdular. Bir tanesi kimliğini gösterdi ve ışığı üzerine tuttu. Dedektif Derrick gelmiş, dedim ve kikirdedim. Aşağı hopladık. Antrenörümüz geldi, biraz Almanca konuşabiliyordu, iki polis memuruna durumu açıkladı, şüphe dolu bakışlarına rağmen bizi bıraktılar. Otele giden yokuşu inerken büyükler takımındaki oyunculardan biri yanımıza geldi. Bize çok cesur, çok çetin olduğumuzu düşündüğünü söyledi; her gece çıkıp içiyorduk, şu çatıya tırmanmıştık, kendine gerçekten bizi örnek aldığını, böyle şeyler yapabilmeyi istediğini, ama buna asla cesaret edemeyeceğini, bizim kadar çetin olmadığını, ve bu yüzden de bize hayran olduğunu söyledi.

Kullandığı sözcük buydu. Hayran.

Arkamızdaki grubun yanına döndüğünde, buna hayatta inanmazdım, dedim Bjørn'e. Aynen, dedi Bjørn. Hiç fena değildi, dedim. Bize hayran. Bjørn bana baktı. Siktir, dedim, polisin gelip bize el fenerlerini tutması ve kimliğini uzatması. *Polizei! Polizei!* Koptuk. Sonra çocuğun geceleri çıkıp içtiğimizi bildiği kafama dank etti. Bu herkesin bildiği anlamına mı geliyordu? Ne fark ederdi ki canım? En fazla bizi oynamaktan men ederlerdi, ama söz konusu beşinci

ligdi ve önümüzde mezuniyet kutlamaları ve partileri vardı, o yüzden mesele yoktu.

Döndüğümüzde herkes bizim odamızda toplanmıştı. As takımdan bazıları geziye kız arkadaşlarını da getirmişti, kızlardan biri de odadaydı ve Bjørn'ü ona, Jøran'ın sevgilisi Amanda'ya asılırken gördüm. Yirmi beş yaşlarındaydı. Bjørn gerçekten ona mı asılıyordu? Burada?

Evet öyleydi. İnsanlar odadan yavaş yavaş ayrılırken o da gitti ve yatağımda yalnız kalmıştım, giysilerimle uyuyakaldım, ta ki bir saat sonra Bjørn beni sarsarak uyandırana kadar.

"Amanda geliyor," dedi. "Birazcık başka yere gitsen olur mu? Sadece yarım saatliğine?"

Uyku sersemi ayağa kalktım.

"Tamam," dedim, camın yanına gidip pencereyi açtım.

"Oradan dışarı çıkmayacaksın değil mi? Burası beşinci kat, kafan iyi mi?"

"Evet," dedim. "Sorun yok."

Pencerenin altında, boydan boya, neredeyse ayağım genişliğinde tuğladan bir çıkıntı vardı. Onun iki metre üstünde aynı çıkıntıdan bir tane daha vardı. Aşağıdakinin üzerine çıktım, elimle de üsttekini kavradım, sonra santim santim yana kaydım. Bjørn başını pencereden dışarı çıkarıp beni izledi.

"Ne yapıyorsun oğlum," dedi. "Geri gel."

"Şimdi sen Amanda'ylasın, ben de buradayım. Yarım saatin var."

Bir süre bana baktı. Sonra pencereyi kapadı. Aşağıya baktım. Girişin hemen önünde kocaman bir fıskiye duruyordu, etrafında açık bir meydan vardı, etrafına bazı arabalar park etmişti. Otelin alanını sokaktan tuğla bir duvarla ayırmışlardı. Etrafta kimse yoktu, ama bu tuhaf değildi, saat en az sabahın üçü olmalıydı.

Gıdım gıdım yan odanın penceresine doğru kaydım. Perdeler çekiliydi, görülecek bir şey yoktu. Geri döndüm, pencerenin önünde durdum, cama yanaşıp içeri baktım. Bjørn'ün yatağına uzanmış öpüşüyorlardı, bacakları birbirine dolanmıştı, Bjørn'ün elleri elbisesinin altında aşağı yukarı hareket edip kızın kalçasını okşuyordu.

Doğruldum, yana birkaç adım attım, yeniden aşağıya baktım. Hâlâ kimse yoktu. Ne kadar olmuştu? On dakika mı? Çıkıntıyı kavrayan ellerimden birini bıraktım, sigara ve çakmak var mı diye montumun cebini yokladım, bir tane çıkarmayı başardım, ağzıma koydum ve bir kez bile sallanmadan yaktım. Sigara bittiğinde ve aşağıda asfaltın üstünde küçük parlayan bir göz gibi ışıldarken yana doğru kaydım ve pencereye vurdum. Bjørn ayağa sıçradı. Amanda doğruldu. Bjørn pencereye geldi, Amanda kapıdan kaçtı, Bjørn arkasını döndü, peşinden gitmeyi düşündü, ya da öyle görünüyordu, ama sonra durumu tekrar değerlendirince bana pencereyi açtı.

"Beş dakika," dedi. "Bana beş dakika daha versen olmaz mıydı?"

"Nereden bilecektim?" dedim. "Bulunduğum yerden çok bir ilerleme kaydediyor gibi görünmüyordunuz."

"İzliyor muydun?"

"Yok be," dedim. "Dalga geçiyorum. Ama şimdi uyumak istiyorum. Sen de uyusan iyi olur bana sorarsan. Yarın Jøran'la zorlu bir gün bekliyor seni."

Bjørn homurdandı. "Kızın başkasını isteyebileceğini göremeyecek kadar kibirli."

"Fena biri değil bence," dedim.

"Evet, bence de," dedi Bjørn. "Ama Amanda iyiden çok daha fazlası."

Güldü. Yatağa uzandım ve saniyesinde uyuyakaldım, kafamı kurcalayan ve biraz da sinirimi bozan muammaya bir yanıt bulamadan: Amanda Bjørn'de ne bulmuştu? Bjørn bunu hak edecek ne yapmıştı?

Luzern'deki son gece, akşam yemeğinden sonra otobüs, motoru çalışır vaziyette otelin önünde bekliyordu. Herkes şehre gidiyordu. Gideceğimiz yer sırdı. Ama sonradan gazino olduğu ortaya çıktı. Diğer alt takımdakiler ağızları beş karış açık dolanırken, Bjørn'le ben striptiz bölümündeki bir masaya soğukkanlı bir şekilde oturmuş beyaz şarap yudumluyorduk.

"Bugün numarasını aldım," dedi Bjørn. "Eve gittiğimde onu aramam gerektiğini söyledi."

"Niye öyle bir şey yaptı ki?" dedim. "Jøran'dan ayrılmış mı?"

Bjørn başını iki yana salladı. "Hayır. Hâlâ beraberler. Ama benim adıma sevinmedin mi?"

"Evet, hoş kız."

"Hoş mu? Muhteşem lan. Tek kelimeyle muhteşem. Ve yirmi dört yaşında!"

Şarabımızı bitirdik ve etrafı dolanmaya çıktık. Çok geçmeden Bjørn gözden kayboldu ve tek başıma dolandım. Büyük salonun oradaki kapıdayken, aniden gelen bir istekle içeriye baktım. What is going on here? diye sordum kapıdaki ufak tefek gözlüklü kel adama. It's a conference, diye yanıtladı. For who? dedim. Biologists, dedi. Okey dedim. Interesting! Yanımdan ayrıldı, ben içeri girdim, insanlar küçük masaların etrafında toplanmışlardı, ama hafta başındakine kıyasla çok daha az insan vardı. Masalardan birinin üzerinde küçük yeşil beyaz bir kart duruyordu. Gidip ne olduğuna baktım. Yaka kartıydı. Yakama tutturdum ve büyük kapıya doğru yürüdüm. Bir konferans salonuna açılıyordu, giderek alçalan yarım daire alanda sıra sıra koltuklar diziliydi, aşağıda bir sahne vardı. Bir adam konuşuyordu. Arkasındaki ekranda resimler gösteriliyordu. Salonun yarısından biraz daha fazlası doluydu. Birkaç sıra aşağıya yürüdüm, bir tanesine girdim, tıpkı sinemadaki gibi insanlar ayağa kalktılar, oturdum, bacak bacak üstüne attım ve konuşmacıya yoğunlaştım. Şimdi, dedim kendime kısık bir sesle. Ne dersin? How very interesting! Yirmi dakika sonra, mikrofondan çıkan cırtlak sesiyle bütün salonu dolduran ve arka planda, rahatsızlık veren sabit bir düşünce gibi duran konuşmacıyı izlediğim kadar salondaki seyircileri seyrettikten sonra, ayağa kalktım ve diskoteğe geri döndüm. Genç takım oyuncularının çoğu içeride striptiz izliyordu. Ben de yanlarına gittim ve Jøgge beni görünce hızla yanıma geldi.

"Biraz borç verir misin?"

"Ne kadar istiyorsun? Bende de çok yok."

"Bin mesela? Var mı o kadar?"

"Bin kronla ne yapmayı düşünüyorsun?"

"Aslında iki bin lazım. Şampanyanın fiyatı buymuş."

"Bir şampanyaya iki bin kron verilir mi? Aklını mı oynattın sen?"

"Eğer şu kadınlardan birine pahalı bir içki ısmarlarsan onlarla konuşmana izin veriyorlar. Ve eğer şampanya alırsan onlardan biriyle çıkıp gidebiliyorsun."

"Ve sen de bunu istiyorsun öyle mi?"

"Aynen. Tabii parayı bulursam! Var mı yok mu?"

Etrafına bakındı.

"Hadi. Lütfen. İki bin krona ihtiyacım var. Hiçbir kadınla yatmadım. On sekiz yaşındayım ve hiç seks yapmadım. Sen yaptın. Ben yapmadım. Ve iki bin kron tutuyor. Hadi. Lütfen, lütfen."

Önümde diz çöktü. Ellerini yalvarırcasına kaldırdı.

En kötüsü de, bayağı ciddiydi.

"Bir kadınla yatmak istiyorum. Tek istediğim bu. Ve burada yapabilirim. Hayat kadını olmaları umurumda değil. İnanılmaz güzeller, hepsi de. Hadi. Acıyın bana. Harald! Ekse! Bjørn! Karl Ove!"

"Yanımda çok para yok," dedim. "Belki kısa bir sohbete yetecek kadar çıkar..."

"Bu iş ciddi!" dedi Jøgge, tekrar doğrularak. "Bu benim için büyük bir fırsat. Kristiansand'da böyle yerler yok ki."

"Üzgünüm Jøgge. Yardım edebilmeyi isterdim," dedi Bjørn.

"Ben de," dedi Harald.

"Siktirin gidin ya," dedi Jøgge.

"Klasik yönteme talim," dedi Bjørn. "Git birilerine asıl. Burası kız kaynıyor oğlum."

"Senin için söylemesi kolay," dedi Jøgge.

"Ya gel be. Gel sen bize katıl, bakalım neler olacak," dedi Bjørn ve Jøgge'yi peşinden sürükledi.

O geceki kadar kafayı bulduğum başka bir an hatırlamıyorum. Sanki damarlarımdan yeşil ve soğuk bir nehir akıyordu. Her şeye muktedirdim. Barda dururken dans pistinde dans eden bir kız dikkatimi çekti, benden olsa olsa bir iki yaş küçüktü, sarışın ve güzeldi, evet inanılmaz güzel bir yüzü vardı. İkinci kez göz göze geldiğimizde artık daha fazla tereddüt etmedim, dans pistine giden iki

basamağı indim. O esnada dans ettiği parça değişti ve üç kızın daha dikildiği duvar kenarına gitti. Peşinden gittim. Önünde durdum, onu dans pistindeyken gördüğümü ve muhteşem göründüğünü söyledim. You looked amazing, dedim. Gülümsedi ve teşekkür ederim dedi ve başını hafifçe yana eğip yüzüme baktı. Amerikalı mısın diye sordum. Evet, öyleydi. Burada, şehirde mi yaşıyordu? Hayır, Maine'de yaşıyordu. Hep beraber Maine'den gelmişlerdi. Ben nereliydim? A small barbaric country up north, dedim. We are in fact the first generation who knows how to eat with fork and knife. Döndüm ve bizi seyreden bardaki takım arkadaşlarımı işaret ettim. I'm with them, dedim. We are football players, on a training camp here. Do you want to dance?

Başını öne salladı.

İstiyordu!

Dans pistine gittik. Kolumu etrafına doladım. Bana yaslanan vücudunun verdiği his kafamda bir nevi elektrik fırtınası yaratmış gibiydi. Döne döne dans ettik, ara ara onu kendime doğru çektim, ara ara uzaklaştırıp gözlerinin içine baktım. What's your name? diye fısıldadım. Melody, diye fısıldadı. Melody mi? dedim, hayır, Melanie! dedi ve gülümsedi.

Şarkı bittiğinde, dans için teşekkür ettim ve hâlâ barda takılan diğerlerinin yanına gittim.

"Nasıl başardın lan onu?" diye sordu Bjørn.

"Gittim sordum. Bu kadar kolay olacağını nereden bileyim. Müthişti lan."

"Gitsene tekrar yanına. Burada ne işin var!"

"Herhâlde yani. Biraz daha içeyim de. Of siktir ya, bu son gece."

Saat üçte otobüs dışarıda bizi bekliyor olacaktı. Şimdi saat iki buçuk olmuştu. Kaybedecek vaktim yoktu. Buna rağmen tereddüt ettim, ama onu hâlâ hissedebiliyordum, bir tür hayalet neşeydi, memeleri, ah o memeleri, onları bedenime yasladığında o hafif baskı, uyarılmam, bunların hepsi içimde mevcuttu ve eğer tekrar yanına gidersem yeni bir durumla tüm bunlar kaybolabilirdi. Tak tak iki kadeh şarap devirdim ve ona doğru yürümeye başladım yeniden.

Beni görünce yüzü aydınlandı. Dans etmek istiyordu. Dans ettik. Sonra bir köşeye oturup sohbet etmeye başladık, diğerleri artık yavaş yavaş çıkışa doğru yönelmeye başlamışlardı, gitmek zorunda olduğumu söyledim, benimle gelmek istiyordu, elini tuttum, dışarıda, motoru çalışır hâlde bekleyen otobüse birkaç adım mesafede durduk. Nerede yaşıyorsun, diye sordum. Bir otelin adını verdi. Hayır, burada değil, Maine'de neredesin, dedim. Sana yazacağım. Yazabilir miyim? Evet, dedi. Sonra bir adres söyledi. Yanımda yazacak hiçbir şey yoktu. Onda var mıydı? Hayır. Hadi, diye seslendiler otobüsten. Adresi ezberleyeceğim. Bir kez daha söyle. Söyledi, ben iki kez tekrar ettim. Bir mektup alacaksın, dedim. Barbar ülkende kendine iyi bak, dedi ve gülümsedi. Otobüsün kapısının önünde durdum ve ona el salladım, sonra otobüse bindim.

Herkes beni alkışladı. Sağıma soluma selam verdim ve Bjørn'ün yanına oturdum. Otobüs kalkarken, sarhoş, mutlu ve kafası karışmış bir şekilde ona el salladım.

"İlk gece niye olmadı bu, kahretsin," dedim.

"Adresini aldın mı?"

"Evet. Ezberledim. Adresi..."

Unutmuştum. Siksen aklıma gelmiyordu.

"Yazmadın mı bir yere?" dedi Bjørn.

"Hayır. Hafızama güvendim."

Güldü.

"Budala," dedi.

Odada içmeye devam ettik. Bjørn lambalardan birini yanlışlıkla kırdı, elinde şişeyle dönerken cam abajura çarpıp onu paramparça etti. Bir başkası, kim olduğunu hatırlamıyorum, sırf piçliğinden diğer lambayı da kırdı. Sonra ben duvarda asılı büyük tabloyu indirdim, bütün hafta sinirimi bozmuştu, pencereden dışarı fırlattım. Beş kat aşağıda asfaltın üzerinde gürültüyle parçalandı. Altımızdaki odanın ışıkları yandı. Siktir, buna ne gerek vardı, dedi Bjørn, sıkıntı yok, dedim, koridordaki tablolardan birini buraya asabiliriz, hayatta fark etmezler. Attığın tablo ne olacak? Gidip halledeyim,

dedim ve söylediğim gibi yaptım. Asansörle aşağı kata indim, kimsenin olmadığı resepsiyondan meydana çıktım, bulabildiğim bütün parçaları topladım ve duvarın yakınındaki fıskiyenin etrafını saran havuza doldurdum, böylece onları sadece havuzun tepesinde dururlarsa görebilirlerdi. Dönerken koridor duvarına asılı tablolardan birini aldım. Olay milleti ayıltmış olmalıydı, çünkü döndüğümde oda boştu, ağzı açık, gözleri kapalı yatağına uzanmış Bjørn dışında odada kimse kalmamıştı. Yatağa girdim ve ışıkları söndürdüm.

Ertesi gün eşyalarımızı toplamakla, kahvaltı yapmakla ve dönüş yolculuğuna hazırlanmakla geçti. Çantalarımızı otobüse taşırken otel müdürü dışarı çıktı, 504 numaralı odada kimin kaldığını öğrenmek istiyordu, Bjørn ile bendim, yanına gittik, ve bu küçük adam öyle kızgındı ki önümüzde zıp zıp zıplıyordu. People like you should not be allowed to live in a hotel! diye bağırdı. You have to pay for this! Bu hiç hoş bir davranış değil. Özür diledik, kötü bir şey olsun istememiştik dedik ve masrafını ödeyeceğimizi söyledik. Galiba önünde eğildik bile. Diğerleri durmuş sırıtıyordu. Takım antrenörü Jan geldi yanımıza, bu olayla bizzat ilgileneceğini söyledi, verdiğimiz hasarın karşılığı ödenecekti otele, inanılmaz üzgündü, onlar genç çocuktu, böyle şeyler olabiliyordu, biz tekrar eğildik ve otobüse bindik, people like you should not be allowed to stay in a hotel! diye bağırdı yeniden. Jan cüzdanını çıkardı ve ona bir tomar kâğıt para uzattı, otobüsün motoru çalıştı, otobüse atladı, gözlerinden nefret saçan otel müdürünü arkamızda bırakıp usulca yola koyulduk.

Eve döndüğümde hızla eski hâlime döndüm, ya da eski hâlim bana döndü. Ekseriyetle yıl sonu sınavlarına hazırlıkla geçen okuldaki zamanlarda bir gölge gibiydim, teneffüslerde ortalarda boş boş dolanıyor, derslerde defterlerimi karalıyordum. İsviçre gezisi âdeta bir çeşit zafer alayı olmuştu, ve *russ*, yani mezuniyet partileri döneminde mezun olacakların araçlar süsleyip üzerilerinde boy gösterdiği 20 Nisan-17 Mayıs arası kutlamaların da böyle geçmesini umuyordum. Sosyal bilimler dönem ödevini evde bir gecede

yazdım, Rus İhtilali'ni Nikaragua'daki Sandanista İhtilali'yle karşılaştırdığım yirmi bir sayfalık bir ödevdi, bu konuyu birkaç yıldır ilgiyle takip ediyordum, sonra İsviçre'de kaldığımız otelin müdürüne bir mektup yazıp, eğer mümkünse, misafirlerinden birinin adresini rica ettim, zira Amerikalı kızın cüzdanı bende kalmıştı ve geri vermek istiyordum, kızın adı Melanie'ydi, soyadını bilmiyordum, ama Paskalya'da o otelde kalmıştı.

Nisan sonunda evimde bir parti verdim. Hilde ve ben, Russ gazetesinin editörleri olarak, hep olduğu üzere muhtemelen russ komitesinde de olmalıydık, ama bir sebepten bizi dışarıda bırakmışlardı. Belki Hilde ile oraya tam uymadığımız içindi, ya da belki görevlerimizi gerektiği kadar soğukkanlılıkla kabul etmemiştik, ne bileyim ben? Her neyse, diğer birçok kişiyle beraber bir cumartesi akşamı bütün komiteyi evime davet ettim. Annem arkadaşına yatıya gidecekti, yola akşam çıkacaktı, bu yüzden herkese, hiçbir koşulda saat altıdan önce gelmemelerini tembih ettim. Ama saat üçte yokuşu bir russ minibüsü tırmandı. İçinde Christian ile iki kız vardı. Biraları bırakalım dedik, dedi. Ama ben saat altıda demiştim, dedim. Evet, ama geldik bir kere, dedi. Nereye bırakayım?

On dakika sonra mutfakta bir yığın bira kasası vardı. Kasalar yerden tavana kadar uzanıyordu. Tamam tavan alçaktı, ama Christian'ın mutfağa girince yarım ağız selam verdiği annem manzaradan hoşlanmamıştı. Bu ne? diye sordu gittiklerinde. Bunun hepsini de içecek misiniz? Burada âlem yapmayacaksınız değil mi? Buna izin vermiyorum. Sakin ol, dedim. Bu bir russ partisi. Herkes on sekiz yaşında. Biraz içeceğiz tabii ki. Ama tüm sorumluluk bende. Söz veriyorum. Sorun çıkmayacak. Emin misin, dedi bana gözlerini dikerek. Burada yüz insana yetecek kadar bira var. Kaç kasa var gerçekten? Evet, ama sakin ol. Russ partilerinde biraz içilir tabii. Bütün amaç bu değil midir? Öyle midir, dedi. Tek olayı o değil tabii, dedim. Ama her hâlükârda önemli bir parçası. Biliyorum bu fikirden hoşlanmadın, ama üzgünüm, durum bu, ayrıca her şey yolunda gidecek, söz veriyorum. Her neyse, bu konuda bir şey yapmak için çok geç zaten, dedi. Ama bu durumu önceden bilseydim,

hayatta müsaade etmezdim. Her şeyin yolunda gitmesinden sen mesulsün, biliyorsun. Tabii, tabii, dedim.

Bira kasalarından oluşan sarı kulenin yanında akşam yemeği yedik, annem arabasına bindi ve şehre doğru sürmeye başladı, ben bir plak koydum, kendime bir bira açtım ve koltuğa kurulup diğerlerinin gelmesini bekledim.

Birkaç saat sonra evin bahçesi russ arabalarıyla dolmuştu. Her yerde kırmızı russ giysileri içinde çığlık atan, elinde bira şişesi tutan kızlar ve erkekler vardı. Bazı arabalarda bangır bangır müzik çalıyordu, oturma odasındaki müzik setinin sesi o kadar açıktı ki artık hoparlörler carlıyordu. Davet edilen miktardan üç ya da dört misli sayıda insan gelmişti.

Gece yarısından sonra saat bir gibi her şey tavan yapmıştı. Christian bağırdı ve attığı tekmeyle banyo kapısının üzerinde bir delik açtı. Trond mutfakta oturmuş elinde iki kocaman bıçakla masanın üzerinde müziğin temposuna eşlik ediyordu, her vuruş bir çentik atıyordu masaya. İnsanlar oturma odasının dışındaki basamaklara kusuyordu, arabaların arasındaki çakılların üzerine kusuyordu, Yngve'nin yatağına kusuyordu. Birileri leylakların arkasında ayakta sikişiyordu. Diğerleri müziğin temposuna avazları çıktığı kadar eşlik ederken deli gibi zıplıyorlardı. İnsanlar araba kaportalarında ve tavanlarında oturuyordu, bir tanesi çıplaktı, süveterini kafasının üzerinde, havada sallıyordu. Hiçbir şeyi iplememeye kararlı olsam da, ve sarhoş olup bunu başarsam da, içimde sürekli bir dehşetle dolandım, ki bazı durumlarda bu dehşet bilincimde yüzeye çıkıyordu, hayır, olamaz, hayır, diye düşünüyordum o zaman, ta ki etrafımda her an gelişen olaylardan birinde kaybolana dek.

Saat üçte tempo düşmeye başladı. Bazı insanlar hâlâ dans ediyordu, bazıları oturmuş öpüşüyordu, kimisi masanın üzerinde, köşelerde iki büklüm, dışarıda çalılıkların altında uyuyakalmıştı. Ben televizyon önündeki kanepeye uzanmış bir kızla yiyişiyordum, doğru düzgün konuşmamıştık bile, orada oturuyordu, yanına oturdum ve yiyişmeye başladık. Koyu saçlıydı, her şeyi koyuydu, giysileri bile, orada kırmızı russ kostümü giymeyen tek kişiydi,

siyah süveter, siyah etek ve siyah külotlu çorap giymişti. Yukarıya odama gelmek ister misin, diye fısıldadım, başını öne salladı, çok içmiştim ve şimdi bunun her şeyi farklı kılacağını düşünüyordum çünkü şimdi hiçbir şeyi sikimde sallamıyordum ve hiçbir şey hakkında gergin değildim, anahtarlarımı çıkardım, odamın kapısının kilidini açtım, kolumu ona doladım, çaprazlamasına astığı küçük çantasını omzundan çıkardı, yatağa uzandı, benim yatağıma, beynimde yankılandı bu, süveterini yukarı sıyırdım, koyu göğüs uçlarını öptüm, sevgiyle ve ağırdan alarak yüzümü aralarına sürdüm, ve işte başlıyoruz, diye düşündüm, işte bir kız attım buraya, şimdi yapacağız, çorabını çıkarmak için doğrulduğumda bacaklarım titriyordu, yapmama izin verdi, pantolonumu çıkardım, işte bu, çıplaktı, karanlıkta teni bembeyaz parlıyordu, elimi bacaklarının arasına soktum ve kıvır kıvır ama hâlâ yumuşak tüylerini hissettim, ve ben de çıplaktım, biraz üzerinde kıvrandım, üst tarafıma verdin tüm ağırlığını dedi, kollarımla aşağı doğru kaykıldım ve işte çüküm tüylerinin üzerindeydi, ittirdim, biraz daha aşağı, dedi, biraz daha aşağısını denedim, ve işte, oradaydı, ıslak, ve yumuşak ve sonra, hayır, hayır, hassiktir, hayır ya.

Kız orada uzanmış, gözleri fal taşı gibi açılmış bana bakarken elektrik çarpmış gibi titredi içim.

Yo, yo, yo.

Kızın içine bile girememiştim. Belki birkaç santimetre, daha çok değil. Ve bitmişti. Üzerine yığıldım ve boynunu öptüm. Beni itti ve doğruldu. Ona uzandım, memelerini elledim, ama ayağa fırladı, çamaşırını ve çoraplarını giyip odadan çıktı.

Sabah birilerinin yarı aralık kapımın önündeki tartışmasına uyandım. Espen, Trond ve geceki kızın seslerini tanıdım. Hayır, dedi kız, ben değildim. Evet sendin, ben gördüm seni. Onunla beraber içeri girdin. Hayır, dedi kız. İyi de gördük seni diyoruz. Ona yalnızca odasına kadar eşlik ettim, uyuyacaktı, ben *hemen* çıktım, dedi. Hiçbir şey olmadı. Hahaha! dedi Espen. Kesin sikiştiniz. Hayır, dedi kız. Şimdi ne istiyordun peki? Odasına girmek üzere

değil miydin? Madem sikişmediniz ne işin var? Tanışıyorsunuz değil mi? Hayır. Sadece odada bıraktığım bir şeyi alacaktım. Neymiş o? Çantamı.

Alelacele kalktım, pantolonumu, tişörtümü giydim, çantasını aldım ve dışarı yanlarına çıktım.

"Al burada," dedim çantasını ona uzatırken. "Unutmuşsun."

"Teşekkür ederim," dedi kız gözlerime bakmadan ve aşağı kata indi.

"Evin ağzına sıçılmış," dedi Espen.

"Tahmin edebiliyorum," dedim.

"Toplamana yardım ederim ben."

"Harika."

"Gisle'yle Trond'u da çağırırım yardıma." Bana baktı. "Beate'yi siktin mi peki?"

"Adı Beate miymiş?" dedim. "Evet yattım."

"Kız reddediyor da."

"Duydum."

"Neden?"

"Ben ne bileyim?" dedim.

Bakıştık.

"Neyse," dedim. "Aşağı inip şu cehennemi bir göreyim bakalım."

Kapı konusunda yapılacak bir şey yoktu, değişmesi gerekiyordu. Masanın üstündeki bıçak darbeleri için de. Ama diğer her şey? Ovularak temizlenemez miydi? Tüm sabahı ortalığı toplayıp evi temizleyerek geçirdik. Espen, Gisle ve Trond evlerine saat birde gitti, ben göğsümde giderek artan bir panik duygusuyla temizliğe devam ettim, çünkü ne kadar toplarsam toplayayım, ne kadar temizlersem temizleyeyim partinin bıraktığı iz geçmiyordu.

Annem saat beşte geldi. Eve girince şoke olmasın diye onu dışarıda karşılamaya çıktım, olayı ben ona anlatmadan kendi gözleriyle görsün istemedim.

"Selam," dedim.

"Selam," dedi. "Nasıl geçti?"

"Çok iyi geçmedi maalesef," dedim.

"Aa?" dedi. "Ne oldu ki?"

"Biraz kontrolden çıktı. Bir sürü şeyin yanı sıra birisi banyo kapısına tekme atıp kırdı. İrili ufaklı bir sürü şey işte. Görürsün şimdi. Ama bunun için gerçekten çok üzgünüm ben."

Bana baktı.

"Ama ben böyle olacağını biliyordum," dedi. "Neyse bir görelim bakalım."

Teftiş bittiğinde mutfak masasına oturdu, iki elini yüzüne sürdü, bana baktı.

"Bayağı kötüymüş," dedi.

"Evet," dedim.

"Kapıyı ne yapacağız?" dedi. "Yenisini alacak paramız yok."

"O kadar sıkışık durumda mıyız?"

"Evet, maalesef. Kim attı o tekmeyi?"

"Christian diye biri. Salağın teki."

"Parasını o ödemeli."

"Sorarım."

"Evet sor."

Ayağa kalktı ve iç çekti.

"Hadi bir şeyler yiyelim," dedi. "Dolapta kömür balığı filetosu olacaktı. Onu yiyelim mi?"

"Olur."

Dışarı çıkıp paltosunu astı, ben iki balık paketini çıkardım, donmuş balıkları dilimlerken annem patates yıkamaya başladı.

"Seninle bu konuşmayı daha önce de yapmıştık," dedi.

"Evet," dedim.

"Kendi kararlarını kendin vermelisin. Ama eğer kararların kötüyse sonuçlarına da katlanmalısın."

"Elbette," dedim ve bir tabağın üstüne un, tuz ve biber serptim, artık yumuşamış olan balık parçalarını üzerine attım, kızartma tavasını ocağa koydum ve sıcağın etkisini göstermesiyle bir parça tereyağın siyah zemin üzerinde kayarak erimesini izledim, evden

farklı değil, diye düşündüm, üstüne inşa edildiği toprak zemin kaymaya başlayınca. Yavaş, dimdik, dağılmadan önce son bir asaletle.

"Tek gecede koca bir senelik yıpranış," dedi. "Hatta daha bile fazla."

"Ev 1880'de yapılmış," dedim. "Bir yıl çok da bir şey sayılmaz."

Beni duymazlıktan geldi.

"On sekiz yaşındasın. Artık sana ne yapacağını söyleyemem. Seni kontrol edemem. Tek yapabileceğim senin için burada olmak ve yardıma ihtiyaç duyduğunda yüzünü bana döneceğini ümit etmek."

"Tamam."

"Seni durdurmaya çalışabilirdim, ama bunu neden yapayım ki? Sen bir yetişkinsin ve davranışlarının sorumluluğunu üstlenmelisin. Sana güveniyorum. İstediğini yapmakta özgürsün. Ama bana da güvenmek zorundasın. Başka bir deyişle, bana bir yetişkin gibi davranmalısın. Seninle bu evi paylaşıyoruz. Dolayısıyla bu evin sorumluluğunu da paylaşıyoruz."

Bir eline sabun sıktı, iki elini ovuşturup akan çeşme suyunun altında duruladı ve mutfak havlusuyla kuruladı.

"Ellerini benden arındırıyorsun, anladım ben," dedim.

Gülümsedi ama içinde herhangi bir sevinç taşımadan.

"Bu konu ciddi, Karl Ove. Senin için endişeleniyorum."

"Bunun için bir sebep yok," dedim. "Burada olanlar, yani... bu bir russ partisiydi, büyütülecek bir şey değil."

Cevap vermedi, ben balık filetolarını tavaya attım, bir soğan doğrayıp üzerine ilave ettim, bir konserve de domates döktüm, baharat ekledim, sonra cumartesi gazetesini elime alıp oturdum ve birkaç hafta önce teslim ettiğim ve nihayet basılan Prince yazımı görebilmek için sayfaları çevirdim. Kaldırıp ona gösterdim.

"Okudun mu?" dedim.

Pazartesi günü Christian'a gittim, kapının haşat olduğunu, değişmesi gerektiğini söyledim. Peki, dedi. E o hâle getiren sensin, de-

dim. Evet benim, ne olmuş, dedi. Kapıyı senin değiştirmen gerek, dedim. Yoo, dedi. Ne demek *yoo*? dedim. Yoo, yoo demek, dedi. Hayır yani. Senin partindi bu. Tamam da kapıyı sen kırdın, dedim. Evet, dedi. Yani değiştirmeyecek misin, dedim. Hayır, dedi. Sonra dönüp gitti.

Okul dönüşünde posta kutusunda yurt dışından gelmiş bir mektup buldum. Hemen açtım ve yokuşu çıkarken okudum. Luzern'deki Grand Hotel Europa'nın müdüründen geliyordu. Maalesef bütün odaların kalanların soyadlarına göre kayıt altında tutulduğunu yazıyordu, bu yüzden Melanie'nin adresi konusunda bana yardımcı olamayacağını, ama konuyla ilgili iki seyahat acentasından yardım isteyebileceğimi yazmış, sonrasında da bu acentaların adreslerini vermişti, bir tanesi Philadephia'da, bir tanesi de Lugano'daydı.

Mektubu tekrar zarfın içine koydum ve eve girdim. Bir sene boyunca mektuplaşıp, sonrasında tüm geleceğimin heyecan verici olanaklarıyla beni beklediği Amerika'da onu sürpriz bir şekilde ziyaret edip orada kalma ihtimalim suya düşmüştü.

İlkbaharın kalan kısmını büyük oranda sarhoş geçirdim. Russ minibüsünde ya da bir arkadaşın kanepesinde ya da parktaki bankın üstünde uyanır uyanmaz yaptığım ilk şey elime bir içki alıp içmeye kaldığım yerden devam etmekti. Ve güne birayla başlayıp sabahları sarhoş dolanmanın üstüne yoktu. Ne hayat ama. Şuraya gidip iç, oraya gidip iç, fırsatını bulursan uyu, belki biraz atıştır ve böyle devam et. Muhteşemdi. Sarhoş olmaya bayılıyordum. Gerçekte olduğum kişiye daha yakın oluyordum ve gerçekten yapmak istediğim şeylere cesaret edebiliyordum. Hiçbir limit yoktu. Eve sadece duş almaya ve giysilerimi değiştirmeye gidiyordum, bir seferinde russ minibüsünün gelip beni almasını oturma odasında elimde altı şişelik Carlsberg'le beklerken annem birden öfke krizine girmişti. Beni epey tolere etmişti ama artık sınırı burada çiziyordu, tek başıma oturup oturma odasında içki içmem asla tahammül etmeyeceği bir şeydi. Seçim yapacaktım: Ya içmeyi bırakacaktım ya da kendime

kalacak yeni bir yer arayacaktım. Basit bir seçimdi, ayağa kalktım, biraları aldım, hoşça kal dedim ve çıktım, yokuş aşağı yürümeye başladım, bayırın başına çöküp oturdum, sigara yaktım ve minibüsü beklerken bir bira açtım. Eğer beni evinde istemiyorsa, ben de evde yaşamayacaktım.

"Niye burada oturuyorsun?" diye sordu Espen minibüsle önüme yanaşırken.

"Evden kovuldum," dedim. "Aslında böylesi de iyi."

Araca bindim, şehre giderken elimizdekileri içtik, süpermarketten kasa kasa bira aldık, o gece toplanacağımız yer olan Vågsbygd'e devam ettik, yamacı yaprak döken kadim ağaçlarla kaplı deniz kenarındaki çimenlik alanda oturup içtik, kendimde kayboldum ve kafamda hiçbir düşünce olmadan etrafta gezindim. Her zamanki gibi muhteşemdi. Genellikle içine gömüldüğüm boktan insan ilişkileri hiçbir şey ifade etmiyordu, özgürdüm, her şey bir cam kadar soğuk ve berraktı. Geir Helge'yi sordum, Mandal lehçesiyle konuşan, gözlüklü, fit sosyal bir çocuktu. Marihuana içiyordu, herkes biliyordu bunu, şimdi ben de denemek istiyordum. Uzun süredir düşünüyordum bunu. Marihuana içmek bir stigmaydı, eğer içiyorsan dışlanıyordun, artık düzgün bir insan sayılmıyordun, uyuşturucu müptelası olma yolundaydın. En azından Kristiansand'da böyleydi. Ve beni uyuşturucu müptelalığına taşıyacak yolun başlangıcı olarak bu fikir inanılmaz cazip geliyordu, hayatımı kaderle ve anlamla dolduruyordu. Müptela olmak, yalnızca uyuşturucular için yaşamak, diğer her şeyi boşlamak benim için beterin beteriydi. Uyuşturucu müptelaları insanlığı terk etmişlerdi, bir nevi şeytandılar, korkunçtu, korkunç, kötüden de öteydi, cehennemdi. Marihuanayı eroinle bir tutanlara gülüyordum, propagandaydı bu, marihuana içmek bir özgürlük projesiydi benim için, ama marihuana tamamen zararsız olmasına rağmen diğer zararlı uyuşturucularla aynı kefedeydi, onu içince bir nevi uyuşturucu müptelası olmuş oluyordum ve bu ne kadar muazzam ve insanı neşelendiren bir düşünceydi.

Çalmak istiyordum, içmek, marihuana kullanmak, diğer uyuşturucuları denemek –kokain, amfetamin, meskalin– her şeyden

vazgeçip rock 'n' roll hayat tarzını yaşamak, kanırnın son damlasına kadar hiçbir haltı sikime takmamak. Ah, ne kadar baştan çıkarıcıydı! Ama sonra içimde iyi bir öğrenci, iyi bir evlat, iyi bir insan olmak isteyen o kısım vardı. Ah o kısmı bir un ufak edebilseydim keşke!

Buna ulaşmak adına attığım bir adımdı yaptığım. Marihuana fikri, aslında bunu yapabilecek olma düşüncesi, yani aslında bir uyuşturucu müptelasına dönüşme olasılığı, cesaret edebilirsem, bu işi *yapmama*, o adımı atmama bakıyordu ve orada, ağaçların altından yürüyüp Geir Helge'nin yanına doğru yokuşu tırmanırken sırf bu düşünce bile içimin heyecan ve sevinçle dolup taşmasına yetiyordu. Cigaralık var mı diye sordum, daha önce hiç yapmadığımı, bana göstermesi gerektiğini söyledim, ki o da seve seve gösterirdi. Bitirdiğimizde yokuş aşağı yavaş yavaş, kalabalığın arasına yürüdüm. Önce belirgin bir şey fark etmedim, belki çok sarhoş olduğumdandı, Geir Helge bununla ilgili bir şeyler söylemişti, eğer çok sarhoşsan ilk seferinde hep olmayabiliyordu. Ama boş russ minibüsüne bindiğimde bir şey oldu. Omzumu kımıldattım ve sanki eklem yerine yağ sürülmüş gibiydi, gerçekten de sanki her yerim yağlanmış gibiydi. Herhangi bir yerimdeki mini minnacık bir hareket bütün bedenimi tensel hazla dolduruyordu. Ben de oturmuş, parmağımı oynatıyor, omzumu kaldırıyor, kalçamı sallıyordum ve haz üzerimden dalga dalga akıp gidiyordu.

Espen başını içeri uzattı.

"Ne yapıyorsun? Hasta mısın?"

Gözlerimi açıp doğruldum. Hareket öyle coşkuluydu ki bir haz akımı katetti içimi.

"İyiyim," dedim. "Muazzam zaman geçiriyorum. Ama yalnız kalmak istiyorum. Daha sonra çıkarım."

Ama iyi değildim, uyuyakaldım, sonraki günlerde de içkinin yanı sıra içebildiğim kadar çok marihuana içtim. 17 Mayıs tarihindeki Anayasa Bayramı'ndan bir gün önce o kadar sarhoştum ve uyuşturucudan öyle zom olmuştum ki nerede olduğumu bilmiyordum, ve o sabah uyandığımda bir russ minibüsünün içindeydim,

bir meydana park etmiştik, dışarıda sokaklar insan kaynıyordu. Tresse'ye gittiğimizi anımsadım hayal meyal, bir ara dubaya bağlı bir kayığın tentesi altındaydık, ağzını bıçak açmayan ve kıpırdamadan duran bir adamla beraberdik, sonra Espen koşarak gelmiş Sjur'la beni sürükleyerek oradan uzaklaştırmıştı, adam ölmüş lan, demişti, ama yeniden teknenin yanına gittiğimizde tekne boştu. Espen telaşla aşağı yukarı koşturmuştu, sonrası hakkında hiçbir şey hatırlamıyordum. Koskoca geceden kaç dakika kalmıştı hatırımda? On mu, kaç?

Bir keresinde evsiz bir adama rastladık, parktaki banklardan birinde oturuyordu, etrafına dizilip onunla sohbet etmeye başladık. Savaş zamanında denize Shetlands-Larsen ile beraber açıldığını, Shetlands ile Norveç arasında mülteci ve ajan taşıdıklarını anlattı. O noktadan sonra ona Shetland kancığı demeye başladım. Güldüm ve tekrarlayıp darladım. Hey, Shetland kancığı! Bir süre sonra işemek için adamın arkasına geçtim ve üzerine işedim, sırtına boydan boya. Sonra gecenin içine doğru oradan uzaklaştık, yanımda hep bir bira ya da bir içki şişesiyle sağda solda geceledim. Güldüm, dans ettim, içtim, o an kimi yakaladıysam yiyiştim. Sınıftan bir kızın yanına gidip ta ne zamandan beri onu düşündüğümü, onu izlediğimi söylüyordum, yalandı, ama işe yarıyordu, her şey önümde açılmıştı. Her şey apaçıktı.

17 Mayıs'ta russ minibüsünde uyandığımda, dört yanımda milli giysilerini kuşanmış insanlar görünce korktum. Ama sıkıntı yoktu, bir iki şişe içince tüm korkum geçmişti ve artık daha çok bira satın alabilmek amacıyla russ gazetesi satmak için dışarıya çıkabilirdik, saat on iki olduğunda, günlerdir içtiğim içki sağ olsun, özgürlüğüm tavan yapmıştı, sokaklarda koşturup bağırdım, yabancılarla konuştum, onlarla şakalaştım, diğerlerini taciz ettim, mutlu ama aynı zamanda inanılmaz yorgundum, ve böyle bir hâldeyken, iki yanlarında salladıkları Norveç bayrakları ve en iyi ya da milli giysilerini kuşanmış insanların oluşturduğu kortejin arasında oraya buraya koştururken, birden sokakta birisinin bana seslendiğini duydum.

Babaannem ile dedemdi.

Yüzümde bir sırıtışla önlerinde durdum. Gunnar'ın oğlu da oradaydı ve çocuğun ömründe gördüğü ilk sarhoşun ben olduğumu söyleseler şaşırmazdım. Buz gibi soğuk bir ifadeyle baktılar bana, ama bir şey değişmedi, güldüm ve devam ettim, yıl sonu sınavlarına iki gün kalmıştı ve bunun sona ermesini istemiyordum. Final partisi Fun Senter'de yapılacaktı, ne kadar direnmeye çalıştıysam da atmosfer sönmeye devam etti, gecenin ilerleyen saatlerinde iki kişiyle beraber Bassen'e gitmek üzere taksiye bindik. Evde değildi, ev boştu, aralık bir pencerenin bulunduğu birinci kata merdiven dayadık. İçeri girince oturma odasının halısına oturup deldiğimiz kola kutularından marihuana içtik. Bassen ertesi sabah döndüğünde öfkeden deliye döndü doğal olarak, ama orada birkaç saat uykuyu bize çok görecek kadar değil, zira herkes eğlencenin sona erdiğini biliyordu. Uyandığımda kafam hâlâ güzeldi, ama bu sefer ayılamıyordum ve eve giden otobüste içimde dipsiz bir derinliğe batıyordum, korkunçtu, her şey korkunçtu. Annem beni evden atmış olmasıyla ilgili hiçbir şey söylemedi, çok az konuştuk, küvete uzandım, suyun yüzeyi sarı bir kir tabakasıyla kaplanmıştı. Uykum vardı, erken yattım, çünkü ertesi gün Norveççeden yıl sonu sınavına girecektik, ama uyku tutmadı. Ellerim titriyordu, sadece ellerim titremekle de kalmıyordu, baktığımda başucu lambasının kordonu yılan gibi ileri geri kıvrılıyordu. Yer keza, duvarlar üzerime kapanıyordu, tere battım, kafam istem dışı görüntülerle dolu, kıvrandım. Korkunçtu, cehennemden bir geceydi, ama sonra sabah oldu, kalkıp giyindim ve okula gitmek üzere otobüse bindim. Konsantre olamadım, yirmi dakikada bir yüzümü yıkamaya tuvalete gitmek için gözetmene el ettim, ki o da beni tuvalete kadar takip etmek zorundaydı.

O günler boyunca yaşadığım ve zihnimde birdenbire canlanabilen onca şey içinden en korkuncu babaannem ve dedemle karşılaşmamdı. Ama onlar da benim o kadar *çok* içmiş olduğumu bilemezdi değil mi? İçmekle de kalmayıp marihuana kullandığımı hiç bilemezlerdi herhâlde? Hayır, bilemezlerdi. O senenin haziran ayı

başında günlüğe russ olduğum ayların ömrümün en mutlu dönemi olduğunu yazdım. Bu kelimeleri kullandım, ömrümün en mutlu dönemi.

Neden böyle yazmıştım?

Ah, öyle mutluydum ki. Gülmüştüm, özgürdüm ve yedi düvelle barışıktım.

Haziran ayının sonunda evden taşındım, annem hastanenin yanındaki daireye beni arabasıyla bıraktı, orada bir ay çalıştım, Line'yle beraberdim, geceleri ve hafta sonları şarap içtim, elime geçtikçe marihuana kullandım. Espen açıkça reddetmişti, pis bir şey demişti, ama 17 Mayıs gecesinden önce ölü bulduğu adamla ilgili hikâyesinin gerçek olduğunda diretmeye devam etti. Bir akşamüstü limanda yüzeye vurmuş ölü bir adamın cesedinin bulunmasıyla ilgili gazete haberini bildirmek için aradı. O adam! dedi, gerçekten ciddi miydi yoksa şakayı olabildiğince uzatmaya mı çalışıyordu bilmiyordum. Olayın hafızasında bir rüya gibi yer ettiğini, onu tekneden denize atışını hayal meyal hatırladığını söyledi. Bunu neden yapasın ki, demiştim. Sarhoştum diye cevap vermişti. Senden başka ölü adam gören yok. Bu senin hayal ürünün. Hayır, dedi, gerçek. Peki o zaman teknede bizimle oturan adam ne oldu? Hatırlamıyor musun onu? Evet, hatırlıyorum. Ha sen onu diyorsun o zaman? Evet. İşte o adam ölüydü. Ya bırak, yeter artık Espen, ölü olsaydı niye onu denize atıp sonra bizi almaya gelesin? Bilemiyorum.

O ay hep böyle olaylarla doluydu, yaşanıp yaşanmadıklarından emin değildim, bu, hiçbir limitin olmadığı, her şeyin mümkün olduğu duygusuyla ve hiçbir şey hatırlamadığım upuzun zaman dilimleriyle birleşince kendimle ilgili görümü kaybetmeye başlamama sebep oldu. Sanki kaybolmuş gibiydim. Bunu kısmen sevdim, kısmen sevmedim. Çoğunlukla sofrayı kurup sonrasında masaları toplamakla sorumlu olduğum yemek saatleri ve diğer basit konularda destek verdiğim hastane rutinleri bu duyguyu nötralize ediyordu ama silmiyordu, çünkü geceleri hep dışarı çıkıyor, tanıştığım insanlarla içiyordum. Bir gece Kjelleren'e girmemize izin

vermediler, biz de Bjørn'le beraber arka bloktaki bir binanın çatısına tırmandık, koşarak çatıdan çatıya geçtik ve bir binanın çatı penceresinden içeri girip Kjelleren'e indik, ki içerisi bomboştu, oraya varmamız en az bir saatimizi almış olmalıydı. Birkaç kat yukarı çıktık, bir daireye girdik, birisi uyandı ve bize bağırdı, biz de yanlış kapıdan girdiğimizi söyledik, kahkaha krizi eşliğinde Tresse'ye, Bjørn'ün babasının evinde uyumak için şehir merkezine yürüdük. Sabah hastaneyi aradım ve hastalandığımı söyledim, muhtemelen bana inanmamışlardı, ama ne yapabilirlerdi ki?

O gece radyodan Paul adında bir teknisyenle içtim, bir seferinde arabasıyla bizi Oslo'daki Imperium konserine götürmüştü ve gecenin bir vakti eve dönerken, Telemark'ta, eksi yirmi derecede araba kaydı, saatte yüz kilometreyle giderken yoldan çıktı, bir lamba direğini yalayıp havalandı ve bir çukura çakıldı. Öleceğiz, diye düşünmüştüm, ve bu düşünce beni hiç rahatsız etmemişti. Ölmedik, araba hurdaya çıkmıştı ama biz iyi durumdaydık. Başkalarına anlatabileceğimiz türden, müthiş bir hikâyeydi, hatta hikâyenin devamı da öyleydi, kapısını çaldığımız eski ev, evin koridorunda duran tüfek, sanki bizimkinden farklı ve daha kötü bir dünyaya adım atmışız duygusu, spor ayakkabılar ve blazer ceketle dondurucu soğukta iki saat boyunca otostop çekmeye çalışmamız... Kjelleren'de otururken Paul, ben ve onun sevgilisi bunu konuştuk, sevgilisi iyi kızdı, yirmi üç yirmi dört yaşlarındaydı, uzun zamandır gözüm vardı onda, taksiyle onun evine gidip marihuana içmeyi teklif edince, elbette dedim, içtik, cigara içince bazen acayip azıyordum, ve kanepede yanında otururken yine öyle oldu, onu tuttum, güldü ve kıvrılarak uzaklaştı, Paul'ü sevdiğini söyledi, sonra elini bacaklarımın arasına koydu ve büyümüşsün deyip tekrar güldü. Aşağıda bodrum katındayken kız çok ağzını açmadı, Paul ise bize gülümsüyordu, sevgilisine güveniyordu, ki bunda da haklıydı.

Ertesi gün işte bana bir şey söylemediler, ama anlamıştım elbette, ağzımla kuş da tutsam ellerinde tutmaya meraklı oldukları biri değildim. Sadece bir aylığına işe alınmıştım, ve zaman dolunca, eve geri döndüm, ki ev artık bize ait değildi, annem satmıştı, sonraki

iki gün boyunca her şeyi kolilere doldurduk, sonra büyük bir nakliye aracı geldi ve her şeyi araca yükledi.

Bir şey hariç; kedimiz.

Kediyi ne yapacağız?

Mefisto'yu?

Annem yaşayacağı yeni yere kediyi alamıyordu, ben de Kuzey Norveç'e mümkün değil onu götüremezdim.

Uyutmak zorundaydık.

Bacaklarımıza sürtündü, annem kedinin kafesine bir ciğer konservesi koydu, kedi hemen kafesin içine koştu ve annem kafesin kapısını kapattı, yanındaki yolcu koltuğuna koydu ve şehirdeki veterinere doğru yola çıktı.

O akşamüstü çağlayanın altındaki kayalara uzandım ve sonra yüzdüm. Döndüğümde annemin arabası garajdaydı. Mutfak masasında oturmuş kahve içiyordu. Ben girince ayağa kalktı, hiçbir şey söylemeden yanımdan geçti, gözleri yere çevriliydi.

"Mefisto öldü mü yani şimdi?" diye sordum.

Annem cevap vermedi, çabucak bir bakış attı yalnızca, sonra kapıyı açıp dışarı çıktı. Gözyaşlarına boğulmuştu.

Annemi ilk kez ağlarken görüyordum.

*

Sekiz gün sonra, midemde ne varsa muhteşem bir şekilde tuvalete çıkardıktan sonra Håfjord'daki koltuğa uzanmış cenin pozisyonunda uyuyordum. Uykum hafifti, dışarıdan bir yerden araba motorunun sesi yetiyordu gözlerimi açmama. Ama yapacak hiçbir işim, hiçbir görevim yoktu, bütün cumartesi pazarı yatakta geçirebilirdim. Pazartesi sonsuz uzaklıkta diye aklımdan geçirirken uykunun beni tekrar ele geçirdiğini fark etmiştim.

Kapı zili çaldı.

Açmaya gittim, bedenimi o kadar hafiflemiş hissetmeme şaşırdım.

Gelen Sture'ydi.

"Futbol antrenmanı," dedi. "On beş dakika içinde. Unuttun mu? Yoksa dün geceden sonra zom musun?"

"Biraz zurnayım," dedim gülümseyerek, "ama zom değilim."

Elimi saçlarımın arasından geçirdim.

Futbol ayakkabılarımı getirmedim buraya. Yenisini alırım diye düşünmüştüm ama unuttum. O yüzden gelemiyorum."

Sture arkasında tuttuğu kollarını öne getirdi. Elinde iki çift futbol ayakkabısı vardı.

"45 mi?" dedi. "Yoksa 46 mı?"

"45," dedim ve ayakkabıları aldım.

"O zaman yukarıda görüşüyoruz?"

"Tamam, görüşürüz."

İki aydır futbol oynamamıştım ve bir sahada tekrardan koşmak tuhaf gelmişti, sadece o da değil, sahanın konumunda da bir tuhaflık vardı, ışıl ışıl parlayan yemyeşil dağın duvarları arasına sıkışmıştı saha, hemen ötesinde deniz vardı, bu, futbolla ilişkilendirdiğim her şeye tersti. Oynadığım takımın, hem de tamamının balıkçılardan kurulmuş olması da durumu iyileştirmedi elbette. Sahadakilerin bir ikisi iyiydi, özellikle Arnfinn dedikleri herif, yetmişlerde televizyonda seyretmeye alıştığımız İngiliz orta saha oyuncularından birini andırıyordu, seyrelmiş kızıl saçları vardı, nispeten kısaydı, göbekli ve tıknazdı, öyle dünyanın en hızlı topçusu değildi ama topu eline geçirdiği anda pas vermek olsun, şut çekmek olsun, derin bir top bırakmak olsun sanki görmesine gerek yokmuş gibi kafasını dahi kaldırıp bakmadan rahatlıkla yapıyordu. Bir iki kez savunmuştu beni, ayağında topla bir ağaca toslamak gibiydi. Bayağı iyiydi. Forvetleri de iyiydi, şaşırtıcı derecede hızlı ince uzun boylu bir herifti, golcüleri Hugo da iyiydi. Diğerleri benim gibiydi, belki benden biraz daha kötüydüler, muhtemelen hiç futbol oynamamışlardı, Nuh nebiden kalma bacak germe hareketleriyle ısınan Nils Erik dışında.

Antrenman bitince havuzun oradaki soyunma odasına indik, duş alıp saunada oturduk. Nils Erik ile ben dışında herkes süt gibi

beyazdı. Çoğunun omzunda ve sırtında çilleri vardı, çoğu kıllıydı ve öyle çırılçıplak, kasıla kasıla dolanıp birbirleriyle şakalaştıklarında onların sanki farklı bir ırka mensup olduklarını düşünmüştüm. Yazdan kalma bronzluğum duruyordu, beyaz mayo izim vardı, kollarımda, göğsümde ya da omuzlarımda tek kıl yoktu, aşağılardaysa tek tüktü, sırtım da bir direk kadar dikti, onlarınki gibi geniş ve çıkıntılı değildi. Pazularımdan bahsetmiyorum bile, benimkiler çubuk gibi inceyken onlarınki bir ağaç gövdesi genişliğindeydi. Göğsümse dümdüzdü, tahta gibiydi, onların içinde dolaştığı kas yığını gövdeleriyle yakından uzaktan alakam yoktu. Vücutları muhteşemlik timsali olduğundan değil, öyle değildi, hepsinin göbek ve çevresi yağlıydı ve hepsi kiloluydu, hiçbirinin göğsü vücut çalışıldığında olduğu gibi şişik ve mükemmel iki parçaya ayrılmıyordu, hiçbirinin baklava karın kası yoktu, bunlar onlara çok uzak şeylerdi. Görebildiğim kadarıyla saygı duydukları şey güçtü. Bu yüzden kemerin üzerinden taşan göbek ya da bir yakanın üzerine yayılan gıdı bir şeyi değiştirmiyordu.

Saunadaki üç bankın üzerine oturduk, bir tanesi bira açtı, Hugo'ydu, golcü, bana uzatıp ister miyim diye sordu.

"Aslında akşam çalışmam gerek," dedim. "Ama bir biradan bir şey çıkmaz herhâlde."

"Güzel," dedi ve bana uzattı.

Şişeden köpükler taştı. Cam yeşil ve soğuktu.

"Dün gece iyiydi!" dedi.

"Evet, güzeldi," dedim.

"Irene'ye sırnaşıyordun değil mi?"

Gülümsedim ve sustum.

"Gördük oğlum! Vay anasını ya, Kuzey Norveç'e geleli bir hafta oldu ve Karl Ove kendine bir manita ayarladı bile!"

"Buraya gelmiş kadınlarımızı çalıyor! Güneyde kalsana, seni güneyli piç kurusu!" dedi bir başkası.

Güldüler. Ben de güldüm.

"Ama şuradaki ihtiyar Pinokyo sadece dans etmek istedi," dedi Hugo Nils Erik'e bakarak.

Pinokyo! Sahiden de *ona* benziyordu!

"Evet," dedi Nils Erik. "Dans etmeyi çok severim. Eskiden Horten Dans Akademisi'nde dans ediyordum!"

Ona baktılar ve tereddütle gülümsediler. Gülmek zorunda kaldım. O esnada Sture geldi, oyunculardan birisine ona yer açması için havlusuyla vurdu. İnceydi, diğerleri kadar yapılı değildi ama hafife alınacak biri de değildi, o da kaslıydı. Ayrıca sakallıydı ve keldi ve öz güveni tamdı. Öğretmen olduğu için başlarda onlarla baş edemeyeceğini düşünmüştüm ama daha ilk saniyeden olayın böyle olmadığı ortaya çıkmıştı.

Dönüp bana baktı.

"Salı akşamı maçımız var. Oynuyorsun, değil mi?"

Başımla onayladım.

"Stoper oynayacaksın."

"Stoper mi?"

"Evet," dedi. "Öyle."

Bana göz kırpıp arkasını döndü. Birayı bitirip geğirdim, sonra ayağa kalkıp duşa girdim. Nils Erik peşimden gelip yanımda durdu.

Çükü kocamandı, sallanıp bacaklarına çarpıyordu.

Neden böyle al yanaklı, ormanda uzun yürüyüşlere çıkmayı seven birinin büyük çükü olur ki, diye düşündüm. Ne yapacaktı onunla?

"Hiç koreografili cimnastik yaptın mı?" dedim.

"Koreografili cimnastik mi, yoo ne alaka?"

"Senin şu ısınma hareketlerin biraz onları andırıyordu," dedim.

Güldü ve duşta bacak germe hareketi yaptı.

"Bunu mu kastediyorsun?" dedi.

"Aynen o," dedim. "Benim sınıfıma beden eğitimi saatinde bu hareketi öğretmene izin vermiyorum, hani baştan söyleyeyim de. Çocuklarda öz güven diye bir şey bırakmazsın."

İki, üç kişi daha geldi duşa, sular açıldı. Birkaç saniye içinde içerideki hava buharla dolmuştu.

"Sonrasında bana geliyor musunuz?" diye sordu Hugo. "Toplanıp içiyoruz."

"İsterdim," dedim. "Ama gelemem."

"Ben de gelemem," dedi Nils Erik. "İki gece üst üste bana ağır gelir."

"Süt çocuklarına bak!" dedi.

Bu söz canımı yaktı, süt çocuğu olarak anılmak istemiyordum, ayrıca içmek konusunda onu cebimden çıkarırdım ben, ama yapamazdım, yazmak zorundaydım.

Nils Erik'e kavşakta hoşça kal dedim ve evime döndüm. Çantayı girişte yere bıraktım, aynanın önünde durdum, parmaklarımı aralarından geçirip saçlarımı havaya kaldırdım, havayı bir iki kez kokladım: Bu koku da neydi? Parfüm mü? Biri mi gelmişti buraya?

Yazı masamın üstünde katlı duran ve benim koymadığımdan emin olduğum bir kâğıt vardı.

Açtım. Not Irene'dendi.

Selam Karl Ove!
Ya Hilde'yle sana sürpriz bir ziyaret yapalım dedik. Sen futbol antrenmanındayken biz de burada oturup keyif çattık. Bütün plaklarını tek tek inceledik. Ne kadar çok plağın var. Evet, evet. Bakıyorum da geçen ziyaretimizden sonra yeni eşyalar da gelmiş. Ne şanslısın.
Çok iyi bir çocuğa benziyorsun ve umarım seni daha yakından tanıma fırsatım olur. Seni özledim, acaba seni görebilir miyim diye bekledim. Ama bir başka sefere artık, şimdi gitmeliyiz.

Sevgiler
Irene

Buraya mı gelip oturmuşlardı?

Evet, öyle olmalıydı.

Ve sonra da gitmişlerdi öyle mi?

Kapıyı açtım ve bakınmak için dışarı çıktım, belki de yanlarından geçip gitmiştim.

Hayır, yoklardı.

Sadece denizin sesi, uçsuz bucaksız gri gökyüzü, tepenin dibindeki yolda yürüyen iki kişi.

İçeri girdim ve bir paket spagetti pişirdim, dolapta kalmış tüm eski patatesleri kızarttım ve çok geçmeden oturma odasında, önümde buharı tüten bir tabak spagetti ve kahverengiye çalana dek kızarttığım patateslerle oturuyordum, ketçabı üstlerine boca ettim ve çabucak yedim. Nefisti. Sonra kahve yaptım, pikaba Led Zeppelin'in ilk albümünü koydum, sesi sonuna kadar açtım ve ellerimi yumruk yapıp başımı öne arkaya sallarken yukarı aşağı yürüdüm. Şimdi Tanrı'nın cezalarına günlerini gösterecektim. Ve sonra, adrenalinle ve öfkeyle dolup taşmışken, oturdum ve daktilonun tuşlarına vurmaya başladım.

Yazdığım öykü o yaz gördüğüm bir rüya hakkındaydı. Bir tür ağın üzerinde yürüyordum, sonsuz bir karanlığın içinde dört bir yana uzayıp gidiyordu, biraz kaygandı ama kalın ve sağlamdı, devasa bir kas kirişi gibiydi. Sonradan anlaşılıyordu ki bu ağ benim beynimdeydi. Yani olay tersine dönmüştü: Düşüncelerim içimde yer almıyordu, ben düşüncelerimin içinde yer alıyordum. Rüyadan çok etkilenmiştim, ama oturup yazdığımda bir şeye benzemedi, kâğıdı buruşturup attım, plağı çevirdim ve yeniden başladım yazmaya. Bu da yine bir rüyadandı ve bunda da üzerinde durduğum şey karanlıkta dört bir uca uzanıyordu, ancak ilk rüyanın aksine bu karanlık yakılan kamp ateşleriyle dağılıyordu. Ben yürürken etrafımda ardı ardına kamp ateşleri yakılıyordu. Sağımda dağ, önümde de deniz vardı, hepsi bu kadardı, hiçbir şey olmuyordu, sadece bu unsurlar vardı ve hepsini yazdım.

Siktir ya, bu da güzel olmamıştı!

Karanlıkta yanan ateşler, yüksek dağlar ve uçsuz bucaksız düzlükler kombinasyonu ne müthiş olurdu oysa!

Kâğıdın üzerinde bir boka benzemiyordu.

Kanepeye geçtim ve onun yerine günlüğüme yazmaya başladım. *İçimdeki atmosferi dışarı aktarmak üzerine daha çok çalışmalıyım*, diye yazdım. *Ama nasıl? İnsanların yaptıklarını yazmak basit, ama yeterli değil sanırım. Öte yandan Hemingway böyle yapmış.* Başımı kaldırdım

ve dışarıya fiyordun hemen dibindeki dağlara baktım. *Ama sonuçta burayı seviyorum. Buna kim inanırdı? Ayrıca birisiyle tanıştım. Çok güzel. Sanırım şanslıyım. Rock 'n' roll!*

O gecenin erken saatlerinde üst dairenin sokak kapısı açıldı. Yerdeki ayak sesleri Torill'inkine nazaran daha ağır ve toktu, sonra bugün kocasının eve geleceğini söylediğini hatırladım. Yukarıdaki odalarda hayat tamamen farklı bir renge bürünmüştü. Kahkaha attılar, bangır bangır müzik çaldılar ve yattığımda da tepemde sevişmeye başladılar.

Ve bitmek bilmedi.

Kadın çığlık attı, adam inledi, düzenli ve ritmik aralıklarla bir şey bir yere tak tak vuruyordu, belki de yatak duvara çarpıyordu.

Başımı yastığın altına gömdüm ve başka bir şey düşünmeye çalıştım.

Ama işe yaramadı, nasıl yarasındı, onun kim olduğunu ve nasıl göründüğünü biliyordum.

Sonra sessizlik oldu ve ben de sızdım.

Derken hop, tekrar başladılar.

Kanepeye geçtim ve oraya uzandım. Sanki bir gölge beni takip ediyor gibiydi. Irene'yle bir şeyler olabilme ihtimalini sezdiğimde içimde kabaran beklenti, eski bir maden gibi çökmüş ve içimde karmakarışık olmuştu.

Yapamıyordum.

On sekiz yaşındaydım, öğretmendim, kendi yerim vardı ve bu yaşta az kişide görülecek sayıda iyi albümlerden oluşmuş devasa bir plak koleksiyonum vardı. Yakışıklıydım, paltom, siyah kot pantolonum, beyaz basket ayakkabılarım ve siyah beremle herhangi bir müzik grubunda çalan birisinin yerine rahatlıkla geçebilirdim. Ama yapmak istediğim tek şeyi yapamadıktan sonra bunların ne faydası vardı?

Nihayet ikinci kez işlerini bitirdiler ve ben de bir çocuk gibi kanepede mışıl mışıl uyudum.

Ertesi gün, bütün gün oturup yazdım, seansa Led Zeppelin ve sıktığım yumruklarla başladım, sonra aralıksız dört saat yazdım.

İlk öykümdeki stile döndüm, bu sefer iki oğlan çocuğu yaşadıkları sitedeki bir binanın camını kırıp içerideki porno dergilerini çalıyordu. İyiydi ama bir son bulamıyordum. Çocuklardan biri öfkeden delirmiş babasının olduğu eve tekrar dönemezdi, başka bir şey yaşanması gerekiyordu, ama ne?

O gece okula gittim. Orada yalnız olmaktan hâlâ huzursuzluk duyuyordum, sanki gizli gizli bir işler çeviriyormuşum gibi geliyordu bana, ama öyle bir şey yapmıyorum, diye düşündüm ve gürültüyle koca anahtarlığı öğretmenler odasındaki masanın üzerine bıraktım, küçük telefon odasının kapısını açtım ve annemi aradım.

Hemen açtı.

"Nasılsın?" diye sordum.

"Gayet iyiyim," dedi. "Ben de bu gece sana mektup yazmayı düşünüyordum."

"Öykümü aldın mı?"

"Evet. Teşekkür ederim."

"Nasıl buldun?"

"Bence çok iyiydi. Şaşırdım. Vay canına, işte *edebiyat* bu dedim!"

"Sahiden mi?"

"Evet. Bir hikâye anlatıyorsun, iki çok sağlam karakteri var ve her şey çok canlı bir dille yazılmış. Okurken sanki içindeymişim gibi hissettim."

"Özellikle sevdiğin bir yeri var mıydı peki?"

"Yani, aslında yoktu. Genel olarak güzel buldum."

"Peki sonu?"

"Babalı bölümü mü kastediyorsun?"

"Evet."

"E zaten hikâye oydu yani, değil mi?"

"Evet öyle de denilebilir."

Bir sessizlik oldu.

"Kjartan'dan ne haber? Haber var mı? Ona da bir kopya göndermiştim."

"Yok, onu genelde pazarları arıyorum. Daha konuşacağım."

"Çok selamımı söyle."

"Söylerim. Sen nasılsın?"

"İyiyim. Dün futbol antrenmanı vardı. Yarın kölelik başlıyor yine."

"Zor mu işin?"

Homurdandım.

"Hayır ya, aslında bayağı basit. Harbiden öğretmenler neden üç yıllık üniversiteye gidiyorlar anlamıyorum. Büyük sınıflar için farklı olabilir durum tabii. Ama buradaki bütün sınıflarda beşer altışar öğrenci var."

"Gerçekten emin misin?"

"Ne konuda?"

"Çok kolay olduğu konusunda," dedi.

Gülümsedim. "Senin tipik şüpheciliğin," dedim. "Ama yok, elbette sıkıntılar da çıkıyor."

"Etrafındaki insanlarla tanıştın mı peki?"

"Elbette. Öğretmenlerden bazılarıyla tanıştık. Bir tanesiyle daha çok. Nils Erik. Kuzeyde insanlar inanılmaz misafirperver. Sürekli kapına gelip zilini çalıyorlar."

"Hadi ya?"

"Evet, türlü türlü insan geliyor. Öğrencilerim bile uğruyorlar!"

"Keyfin yerinde desene."

"Evet ya, yerinde."

Bir yarım saat daha konuştuk, sonra kapattık, ben spor haberlerini izlemek için kanepeye oturdum. *Start* yine kaybetmişti, artık durumları gerçekten umutsuz görünüyordu, bir an önce toparlanmazlarsa küme düşeceklerdi.

İki gün sonra dersteyken Richard kapıyı açtı ve bana el salladı.

"Sana telefon var," dedi. "Ben yerine devam ederim."

"Telefon mu?"

Çabucak telefon odasına gittim ve telefonun yanında duran ahizeyi kulağıma götürdüm.

"Alo?" dedim.

"Alo, ben Irene."

"Merhaba."

"Çalışıyor musun?"

"Evet."

"Notumu aldın mı?"

"Evet. Şaşırdım doğrusu!"

"Amaç oydu zaten! Baksana. Seni ziyarete gelmemi ister misin? Cuma günü biri gelecekmiş sizin oraya, onunla gelebilirim."

"Evet, harika olur."

"O hâlde geleceğim. Görüşmek üzere."

"Tamam, hoşça kal," dedim ve telefonu kapattım.

Anlaşılan Richard sadece sınıfa göz kulak olmakla kalmamış, tahtaya geçip bir şeyler çizmiş açıklıyordu. Bana gülümsedi, soğuk bir ifade vardı sanki gözlerinde, öyle değil miydi?

Teneffüste beni kenara çekti.

"Ufak bir şey söyleyeceğim Karl Ove: Ders esnasında telefon görüşmesi yapmıyoruz."

"Araması benim suçum değil," dedim. "Not alsaydın olmaz mıydı? Böylece ben de onu teneffüste arardım?"

Bana dikti gözlerini.

"Önemli bir şey olduğunu söyledi. Önemli miydi gerçekten?"

"Evet," dedim.

Göz kırptı ve ofisine girdi.

Siktirsin gitsin.

Okuldan sonra posta kutumu açtığımda içinde üç mektup vardı. Bir tanesi icra ofisindendi, eğer ödeme yapmazsam yasal yollara başvurmakla tehdit ediyorlardı beni. O yılbaşı gecesi kiraladığım smokin kullanılamaz hâle gelmişti ve o günden beri yerine yenisini alacak param olmamıştı, smokini atmış ve bütün meseleyi unutmalarını umut etmiştim. Hâlâ da param yoktu, o yüzden meseleyi kendi hâline bıraktım. Ödemezsem ne yapabilirlerdi ki? Hapse mi atarlardı beni? Param yoktu ne yapabilirdim ki!

Diğer mektuplar Hilde ve annemdendi. Eve gelmeden açmadım zarfları, mektubu açmak bir keyif âmıydı, onları okurken her şey mükemmel olmalıydı.

Fincanımda kahve, müzik setinde plak, bir tane elimde bir tane de masada, hazır sarılmış sigara.

Annemin mektubuyla başladım.

Sevgili Karl Ove,

Muhtemelen daha fazla geri dönüş bekliyorsun, işte Kjartan'ınki: Destanın konusunda çok heyecanlanmış "bu, edebiyat ve o gerçekten çok yetenekli," aklımda kalan yorumlarından bir tanesi. Seni dengi olarak görüyor ve (benim aracılığımla) sana kendi yazdıklarından bir parça gönderiyor, şimdilerde düz yazıyla ilgileniyor. Ve senin de bu yazma işini ilerletmeni istiyor, ama etrafında belki bu konuları tartışacak birileri yoktur diye düşünmüş ve oralarda katılabileceğin bir yazma kursu ya da seminer var mı baksın diyor. O öyle yapıyormuş. Ayrıca bir yayıneviyle de bağlantı kurmanı önerdi. (Bu konuda ben o kadar emin değilim –senin kişisel gelişimin için bu daha çok erken– ama onun düşüncelerini iletiyorum.)

Duyduklarımdan anladığım kadarıyla, hayatın iyi yönlerini görebildiğin için, sıcak yuvandan maceralarla dolu dış dünyaya geçişi sorun yaşamadan atlatmışsın. Bu geçiş her zaman o kadar pürüzsüz olmaz. Ama belki de yuvan senin için o kadar sıcak değildi. Belki şimdi olduğun yerde eskisi kadar korumasız değilsindir; müzik sana mutlaka yardımcı oluyordur.

Senden ne haber ne diye sorarsan, kafam hep psikiyatrik hemşirelik okuluyla meşgul. Ama geçen dışarı çıkıp eski bir ev buldum, geniş güzel odaları olan terk edilmiş eski bir okuldu, eski günlerden bilgiler ve bilgeliklerle dopdolu bir yer. Kendimi orada psikiyatrik hemşire adayı öğrencilerime ders verirken hayal ettim.

Sørbøvåg'da hastalar olabildiğine kırılgan; aciz, muhtaç ve bunlara rağmen inatçı bir yaşama sevinciyle ve bunlarla baş etmek adına tükenmeyen bir kararlılıkla dolular. İnsanların yakınımda olmaları bakımından orada olmak iyi. Ama oradaki koşullar, insanın yaşama sevincini öldürebilir, onlar nasıl devam edebiliyorlar bilmiyorum, sırf gündelik hayatı idame ettirmeye çalışırlarken bile hayatları güçlüklerle dolu

–yataktan kalkmak, giyinmek, yemek yapmak, vesaire– ve buna rağmen bu kadar enerjik ve kararlılar.

Deden yüz yaşına kadar yaşayacağını düşünüyor. Bu onu mutlu ediyor! Anneannen, bütün fiziksel ve ruhsal sorunlarına rağmen olan bitenleri takip ediyor, ya da daha ziyade olup bitmiş şeyleri takip ediyor, geçmişle bugünü karıştırıyor. Deden için de fark o kadar belirgin değil. Bu kırılganlıklarını görmek kalbimi kırıyor, ama onlarsız hayat bomboş olurdu. Borghild teyzenle konuşmak iyi bir avuntu oluyor bana, o akıllı ve bilge, çok görmüş geçirmiş ve güvenilir, hepsinden önemlisi, iyi bir sohbet arkadaşı. Hafta içi bir gün onu ziyarete gitmeyi düşünüyorum.

Yazmanın senin için önemli bir konu olduğunu görebiliyorum. Zamanını ve emeğini vermek istediğin bir şey bulmana sevindim. Eğer cesur olursan olasılıklar sonsuz. Ben buna inanıyorum.

Kazağa gelirsek, sana uyacak bir desen buldum. Ama şu anda içimden örgü örmek de tığ işi yapmak da gelmiyor. Belki buradan alırım, ya da sana parasını gönderirim. Bakalım. Yaptığın tüm işler kolay gelsin!

Sevgiler, annen.

Kjartan gerçekten de yeteneğim olduğunu söylemiş olabilir miydi? Ve öykümü bir yayınevine göndermem gerektiğini?

Söylemiş olmasa hayatta yazmazdı.

Ama annem benim kişisel gelişimim derken ne demek istemişti? Metinler ya iyiydi ya da değildi, değil mi?

Hilde'den gelen mektubu açtım. Beklediğim gibi, "en" yağmuruna tutmuştu beni. Başka yazdıklarımı da okumaya can atıyordu, sadece onun yaptığı şekilde açık yürekli bir tutkuyla yazmıştı bunu.

Mektubu kenara bıraktım ve daktilomun başına oturdum. Fişini taktığımda kamp ateşi hikâyesinin sonunun nasıl olacağını biliyordum.

Ölüleri yakıyorlardı! Uçsuz bucaksız ovadaki bütün o kamp ateşleri aslında cesetleri yaktıkları ateşlerdi! Önce bunu anlamamıştı ama sonra yaklaştı ve işte o zaman gördü. Her bedenin altına bir tür ahşap kürek sokup onları alevlerin içine atıyorlardı.

Hikâyeyi bir saat içinde bitirdim, kâğıdı daktilodan yırtarcasına çıkardım ve fotokopisini çekmek için doğruca okula gittim.

Üç gün sonra kapımda Irene duruyordu.

Onu içeri davet ettim.

Ortam çok gergindi, elinden geldiğince bununla baş etmeye çalıştı, çay içip sohbet ettik, hiçbir şey olmadı.

Tam gitmek üzereydi ki kollarını boynuma doladı ve o gözlerimin içine bakarken eğilip onu öptüm.

Sıcak ve yumuşak ve hayat doluydu.

"Birbirimizi tekrar ne zaman göreceğiz?" diye sordu.

"Bilmiyorum," dedim. "Sana ne zaman uyar?"

"Yarın nasıl?" dedi. "Evde olacak mısın? Beni buraya getirecek birini bulabilirim."

"Evet," dedim. "Yarın gel."

Kapıda durup arabaya giderken onu seyrettim. Cinsel organım arzudan ağrıyordu. Döndü ve el salladı, sonra arabaya bindi ve ben de kapıyı kapattım, içeri geçip kanepeye oturdum. Ona karşı arzuyla dolup taşıyordum, ama çelişkilerle doluydum, ondan hoşlanıyordum ve onu istiyordum, ama ondan *yeteri* kadar hoşlanıyor muydum? Mavi blucin üstüne mavi kot mont giymişti, herkes bunun böyle giyilmemesi gerektiğini bilmez miydi? En azından kızlar? Ayrıca o yazdığı mektup, kullandığı o özel lehçe okurken beni rahatsız etmişti.

Beraber sarhoş olmamız gerekiyordu, bu çelişki o zaman kaybolurdu. Ve *yeterince* sarhoş olursam, belki onu çıplak görebilirdim... yani *o* iş olmadan?

Ertesi gece zilimi çaldığında yatmış uyuyordum. Kapıya fırlayıp açtım. Baş parmaklarını ceplerine koymuş bana gülümsüyordu. Arkasında motoru çalışan bir araba bekliyordu.

"Bizimle Finnsnes'e gelmek ister misin?" dedi.

"Evet, elbette," dedim.

Onunla ilk tanıştığım gün onunla gelen ve adını unuttuğum arkadaşı da vardı, benim yaşlarımda genç bir çocuk olan şoförün

yanındaki koltukta oturuyordu, belki sevgilisiydi, belki değildi. Irene'nin yanına oturdum ve yola çıktık. Şoför buradaki herkes gibi hızlı araba kullanıyordu. Müziğin sesi yüksekti, *Creedence* çalıyordu, belli ki yerel halkın sevdiği bir parçaydı, bayırın dibine vardığımızda elimde bir şişe bira vardı. Bütün yol boyunca onu istedim, o kadar yakınımdaydı ki, hele ki kollarını ön koltuğa dayayıp öne eğilip diğerleriyle konuşurken. Bana sorular sordular, cevapladım, ben de onlara sordum, sonra Irene devamındaki sessizliği öndeki iki kişiyle sohbet ederek doldurdu. Aralarda bana dönüp konuştukları konuyla ilgili ek bilgi veriyordu, bakıştığımızda yüzü gülümsemeyle muazzam bir dürüstlük arasında gidip geliyordu sürekli.

Bir saat sonra şoför Finnsnes'teki diskoteklerden birinin önüne park etti aracı, içeri girdik, bir masa bulduk ve sipariş ettiğimiz şarabı paylaştık. Dans ettik, bana yaslandı, onu o kadar çok istiyordum ki nereden başlayacağımı bilmiyordum. Lanet olası havadan sudan muhabbet ne işe yarardı? İçimdeki dipsiz duyguyu doldursun diye şaraba abandım, nabzım hızlandı, çok geçmeden sürekli dans eder olmuştuk. Dönüş yolunda saatte yüz yirmiyle giderken arka koltukta oturup yiyiştik. Teypte birdenbire *Stand By Your Man* çalmaya başladığında başımı arkaya yaslayıp güldüm, bunu, kuzeyde her şeyin nasıl kıroca olduğunu mektuplarımdan birinde yazmalıydım, ama hayatım artık böyleydi işte. Neden güldüğümü sordu, yok bir şey, sadece mutluyum dedim.

Håfjord sapağında şoför arabayı durdurdu.

"Buradan yürüyeceksin," dedi. "Biz Hellevika'ya devam ediyoruz."

"İyi de buradan çok uzak değil mi?" dedim.

"Yok, yaklaşık bir saat sürüyor," dedi. "Hızlı yürürsen, kırk beş dakikada varırsın."

Irene'yi son kez öptüm, kapıyı açıp çıktım.

İçeridekiler güldüler, onlara döndüm, Irene başını pencereden dışarı çıkardı.

"Dalga geçiyoruz be. Gel buraya, herhâlde bırakacağız seni yani."

Tünelin içinden, fiyort boyunca, deniz ve dağlar çıt çıkarmadan uzanıyordu geceye has gri ve bir o kadar durgun havada.

"Bende kalmak ister misin?" diye fısıldadım Irene'ye eve yaklaşırken.

"Çok isterim," diye fısıldadı. "Ama olmaz. Eve gitmek zorundayım. Önümüzdeki hafta sonu olabilir. Burada olacak mısın?"

"Evet," dedim.

"O zaman geleceğim," dedi.

Pazartesi günleri okula dersler başlamadan bir saat önce gitmeyi alışkanlık edinmiştim, o gün yapacaklarımın üzerinden geçiyordum ve zil çaldığında, genelde öğretmen masasının üzerinde oturmuş öğrencileri bekliyor oluyordum. Derse başlamadan önce, onlarla son görüştüğümüzden bu yana neler yaptıklarıyla ilgili konuşuyordum.

O hafta bir şeyler dönüyordu, sınıfa girer girmez fark etmiştim bunu. Her zamanki sarsak tavırlarıyla sıralarına oturdular. Andrea elini kaldıran Vivian'a baktı.

"Hellevika'dan Irene'yle çıktığın doğru mu?" dedi.

Diğer kızlar gülüştüler. Kai Roald gözlerini devirdi, ama o da gülümsedi.

"Okul dışında yaptığım şeyler sizi ilgilendirmez," dedim.

"Ama sen bize hafta sonları ne yaptığımızı soruyorsun?" dedi Andrea.

"Evet, doğru," dedim. "Siz de bana ne yaptığımı sorabilirsiniz. Anlatırım."

"Ne yaptın?" dedi Kai Roald.

"Cumartesi günü tüm gün evdeydim. Akşam Finnsnes'e gittim. Pazar günü evdeydim."

"Oooo!" dedi Vivian. "Ve Finnsnes'te *kiminleydin* peki?"

"Bu seni hiç ilgilendirmiyor," dedim. "Başlayalım mı?"

"Hayır!"

Ellerimi havaya kaldırdım.

"Bana anlatacak başka bir şeyiniz var o hâlde?"

"Irene'yle çıkıyor musun?" diye sordu Andrea.

Gülümsedim, cevap vermedim, getirdiğim kitap dolu kutuyu masanın üstüne koydum ve öğrencilere dağıtmaya başladım. Dersimiz Norveççeydi, Alexander Kielland'ın *Zehir* romanını okuyacaklardı, bu elimizdeki birkaç sınıf setinden biriydi. Romanı okutmaya geçen pazartesi başlamıştım, çok kötü okuyorlar, demiştim pedagogla olan görüşmemizde, o da beraber bir kitap okuyun demişti, biz de başlamıştık.

"Öf hayır," dediler yetmişli yılların yeşil kapağını gördüklerinde. "O olmasın! Hiçbir şey anlamıyoruz ondan!"

"İyi de kitap Norveççe," dedim. "Norveççe anlamıyor musunuz siz?"

"Evet ama dili çok eski! Anlamıyoruz."

"Kai Roald, sen başlayabilirsin okumaya."

Of, onu dinlemek bir azaptı. Bir kere zaten düzgün okuyamıyordu, bir de Kielland'ın üslubunun üstüne eski sözcükler eklenince akıcılık namına hiçbir şey kalmıyordu, her şey hecelere, tereddüt içeren seslere, öksürüklere ve kekelemeye indirgeniyordu. Hiçbirinin kitabın konusu hakkında bir fikri yoktu. Bu kitaba başladığımıza pişman olmuştum, ama şimdi bırakırsam bu iyi bir izlenim bırakmazdı, bu yüzden ders boyunca onlara eziyet etmeye devam ettim ve aynısını sonraki pazartesi de yapmaya devam edecektim.

Teneffüste bahçede ben nöbetçiydim, o yüzden öğrenciler peşimden bahçeye koştururken, paltomu almak için öğretmenler odasına gittim.

"Baban aradı Karl Ove," dedi Hege ve yanıma gelip elime not kâğıdı tutuşturdu. "Onu aramanı istiyor. Numarası bu."

Bana notu verdi, bir an tereddüt ettim. Öğrenciler dışarıda tek başına bırakılamazdı. Ama sonuçta babam da öğretmendi, çalışma saatlerinde arıyorsa, önemli olsa gerekti.

Ah ama tabii ya. Kesin bebek doğmuştu!

İçeri girip numarayı çevirdim.

"Alo?" dedi.

"Alo, ben Karl Ove. Aramışsın?"

"Evet, ağabey oldun," dedi.

"Aa ne güzel!" dedim. "Kız mı erkek mi?"

"Minik bir pırlanta," dedi.

Sarhoş muydu yoksa sadece çok mu mutluydu?

"Tebrikler," dedim. "Çok sevindim."

"Evet," dedi. "Eve şimdi geldik. Yanlarına gideyim ben artık."

"Unni iyi mi?"

"Evet, iyi. Sonra görüşürüz. Hoşça kal."

"Hoşça kal, tekrar çok tebrikler!"

Ahizeyi kapattım, dışarı çıktım, bana bakan Hege'ye gülümsedim ve bahçeye çıkmak için koridoru aceleyle geçtim. Daha dışarı ilk adımımı yeni attım ki Reidar yanımda bitti. Tahammül sınırlarını zorlayacak kadar yapışkan olabiliyordu, ilginin merkezi olabileceği hiçbir fırsatı kaçırmıyordu. Sınıfta her şeyi o yanıtlıyordu, her şeye bir yorum getiriyordu, hep en iyi o biliyordu, hep en iyi olmak istiyordu. Sürekli bana ve diğer öğretmenlere sokuluyordu. Diğerlerinden daha dayanılmaz bir çocuktu. Bana kendi küçüklüğümü hatırlatıyordu. İleride hayatı kendine zorlaştırmasın diye elime geçen her fırsatta bu tavrını düzeltmeye çalışıyordum, ama çabalarım hiç meyve vermiyordu, her sert sözün ardından, işte oradaydı, zıplayan bir top gibi.

Sınıfımdaki Andrea'nın kardeşi olduğunu öğrendiğimde ona karşı biraz daha yumuşak davranmaya başlamıştım, ablası en sevdiğim öğrenciydi ve onların kardeş olması sebebini anlamasam da bana bir şekilde dokunmuştu.

"Karl Ove, Karl Ove," dedi ve paltomu çekiştirdi.

"Evet, ne var?" dedim. "Paltomu çekiştirme!"

"Sınıfa gidebilir miyim?"

"Ne yapacaksın orada?"

"Topumu unutmuşum. Sadece onu alacağım, lütfen! Please! Please!"

"Olmaz," dedim ve futbol sahasına doğru yürümeye başladım.

Peşimden geldi.

"Eğer Torill nöbetçi olsaydı kesin izin verirdi," dedi.

"Bak bakalım ben Torill'e benziyor muyum?" dedim.

Güldü.

"Şimdi kaybol," dedim. "Hadi bakalım!"

Koşturmaya başladı, sonra hız kesti ve yürümeye başladı, sınıftaki diğer beş kişinin önünde durdu, okul duvarının dibinde ip atlıyorlardı.

Bir rüzgâr futbol sahasının üzerinden geçti, kumları havalandırıp yolun üzerine doğru savurdu, kumları temizlemek için gözlerimi birkaç kez kırpıştırdım.

Babamın yeniden baba olması tuhaftı.

Dönüp okul binasına baktım. Dokuzuncu sınıflardan iki kız kapıdan çıkmış ve yokuş aşağı yürümeye başlamışlardı. İkisi de dar kot, beyaz spor ayakkabı ve bol mont giyiyordu. Bir tanesi koyu saçlarını arkada toplamıştı, diğeri açık kumral saçlarına perma yaptırmıştı, iri dalgalar sürekli gözlerinin önüne düşüyordu ve kız bu yüzden başını sürekli geriye atmak zorunda kalıyordu. Ne kadar zarif bir boynu vardı, uzun ve beyaz ve ince. Ve müthiş de bir poposu.

Hayır, kafamda böyle düşüncelerle yürüyemezdim, yoksa ya aklımı kaçıracaktım ya da kendimi hapiste bulacaktım.

Gülümsedim, arkamı dönüp her zaman futbol oynayan gruba baktım, sonra da keyifleri yerinde görünen ip atlayanlara.

Ah hayır ya şişko bana doğru geliyordu.

"Selam," dedi aynı anda hem üzgün hem de sevinçli gözleriyle.

"Selam," dedim. "İp atladın mı?"

"Evet, ama hemen yandım."

"Olur öyle," dedim.

"Bugün sana gelebilir miyim?" dedi.

"Bana mı? Neden?"

"Ufak bir ziyaret iyi olurdu, olmaz mıydı?" dedi.

Gülümsedim.

"Evet, doğru. Ama bugün pek müsait değilim. Çalışmam gerek. Ama başka bir gün arkadaşınla birlikte uğrayabilirsiniz."

"Peki," dedi.

Cebimden saati çıkarıp baktım.

"Zilin çalmasına iki dakika kalmış," dedim. "Yavaş yavaş yürürsek çaldığında tam kapıda oluruz."

Elimden tuttu ve kapıya doğru yürüdük.

Andrea ve Hildegunn elleri arka ceplerinde, Richard'ın penceresinin altında duruyorlardı ve kapıya doğru yürürken bizi gördüler.

"*Zehir* çok sıkıcı," dedi Andrea. "Kitabı değiştiremez miyiz?"

"Norveç edebiyat tarihinin klasiklerinden," dedim.

"Ne bok olduğu umurumuzda değil," dedi Hildegunn.

İşaret parmağımı uyarı niteliğinde havaya kaldırdım.

Gülüştüler, sonra zil çaldı.

Cumartesi günü kendi sahamızdaki ilk maçımı oynadım. Formalarımız ince beyaz çubuklu yeşil üst forma, beyaz şort ve yeşil çoraplardan oluşuyordu. Ben savunmanın ortasında oynarken, Nils Erik şortun altına giydiği taytla taç çizgisinin üzerinde yukarı aşağı ayak sürüyordu.

Bir grup insan vardı izlemeye gelen, çoğu taç çizgisi kenarında duruyordu, bazıları da diğer taraftaki tepenin oradan izliyordu. Vivian ile Andrea oradaydı, maç başlamadan önce onlara el salladım, onlar da birkaç dakika sonra Haydi Karl Ove diye bağırdılar, onlardan tarafa bakıp gülümsedim. Vivian bağırırken, Andrea onun montunu çekiştirip susturmaya çalışıyordu.

1-0 kazandık, bitiminde soyunma odasında atmosfer çok hareketliydi, herkes çıkıp içmek istiyordu, anladığım kadarıyla çoğu Finnsnes'e gitmek istiyordu, bu durumda benim onlara eşlik etmemem gibi bir durum söz konusu olamazdı elbette ancak gidemezdim, Irene gelecekti.

Dönüşte öğretmenler odasına uğrayıp Yngve'yi aradım.

"Ne haber?" dedim.

"İyilik," dedi.

"Söz verdiğin mektup nerede hani?"

"Ah şu iş," dedi. "Son zamanlarda kafamda bir sürü başka şey vardı."

"Ne gibi mesela?"

"Kristin'le ayrılmamız gibi mesela."

"Ayrıldınız mı?"

"Evet."

"Neden?"

"Bir bilsem neden."

Sessizlik oldu.

"Baksana, tam çıkmak üzereydim," dedi. "Film kulübüne gidiyorum bu gece. Sonra konuşuruz olur mu?"

"Tabii," dedim.

Kapattık, montumu giydim, kapıyı kilitledim ve çıktım. Gökyüzü griydi, denizden kuvvetli bir rüzgâr esiyordu. Fiyordun tam ortasında dalgalar beyaz beyaz köpürüyordu. Fırına dondurulmuş lazanya koydum eve gelince, doğrudan plastik kabından yedim ve yanında da bira içtim. Tam ikinci birayı açmıştım ki dışarıda bir araba durdu.

Kesin bana geldi diye düşündüm ve erekte oldum. Sonraki saniye zil çalınca, gizlemek maksadıyla bir elimi cebime soktum ve kapıyı açtım.

"Selam," dedi Irene.

Dışarıda araba korna çaldı ve yokuş aşağı hareket etti.

"Selam," dedim.

Öne bir adım attı ve bana sarıldı. Ben de ona sarılabilmek için elimi cebimden çıkardım ama bir şey anlamasın diye aynı anda karnımı geri çektim.

"Seni görmek çok güzel," dedi. "Bugünü iple çekiyordum. Saatler geçmek bilmedi!"

"Aynen benim için de," dedim. "İçeri gelsene."

"Gece dönmem gerek ama," dedi. "Daha çok var gerçi, saat on bir buçukta biri gelip beni alacak. Olur değil mi?"

"Tabii ki," dedim.

Birayı mutfak tezgâhının üzerine bıraktım, bir şişe beyaz şarap açtım ve iki kadehe doldurdum. Şayet bu iş olacaksa, içmem şarttı ve biradan daha sert bir şey olması gerekiyordu, orası kesindi.

"Şerefe," dedim ve gözlerinin içine baktım.

"Şerefe," dedi ve gülümsedi.

Chris Isaak'in plağını koydum, bunu önceden tasarlamıştım, düşük tempolu, melankolik ama hafiften vahşi bir plak ortama cuk otururdu.

Kanepeye oturdu. Yanına oturdum ama çok sokulmadım. Buraya ilk geldiği gün giydiği beyaz bluz vardı üzerinde. Dolgun göğüslerini altında çok seçemiyordum ama orada olduklarını hissedebiliyordum, dar kotunun içindeki kalçalarını hissedebildiğim gibi.

Of.

"Geçenki Finnsnes zevkliydi," dedi.

"Evet, öyleydi," dedim. "Bizimle gelen diğer ikisi, sevgili miydi?"

"Eilif ile Hilde mi?"

"Evet."

Güldü.

"Hayır. Kardeş çocukları. Hep çok iyi geçinirler. Çok yakınlar," dedi ve iki parmağını birbirine doladı.

"Kardeşin var mı?" diye sordum.

"Yok," dedi. "Senin?"

"Var. Bir erkek kardeşim var."

"Senden büyük mü küçük mü? Dur söyleme, tahmin edeyim. Büyük?"

"Evet. Nasıl bildin?"

"Sende hiç ağabey tipi yok."

Gülümsedim ve kadehe yeniden şarap koydum. Bir dikişte içtim.

"Doğru," dedim. "Bir tane de kız kardeşim var. Üvey."

"Az önce unuttun mu onu söylemeyi?"

"Daha birkaç günlük ya!"

"Öyle mi?"

"Aynen. Yeni doğdu. Görmedim bile henüz. Babam tekrar evlendi de."

Sessizlik oldu.

Bakıştık ve gülümsedik.

Sessizlik devam etti.

Şimdi olması gerekiyordu. Buradan gidilecek başka bir yol yoktu. Şarabın daha hiçbir faydasını görmemiş olmama rağmen şimdi olmak zorundaydı.

"Annenle baban ne iş yapıyor?" diye sordum ve kendime lanet okudum. İnsanın havasını bundan daha çok kaçıracak bir soru daha olamaz herhâlde diye düşündüm.

Ama kibarca yanıt verdi.

"Babam balıkçı. Annem ev hanımı. Seninkiler?"

"Babam lisede öğretmen, annem de hemşirelik okulunda öğretmen."

"Ve sen de öğretmensin!" dedi. "Armut dibine düşermiş!"

"Ben öğretmen değilim," dedim. "Olmayacağım da."

"Sevmiyor musun?"

"Seviyorum. Ama hayatımı bu şekilde geçirmek istemiyorum. Bir seneliğine, para kazanmak için yapıyorum."

"Ne yaparak devam etmek istiyorsun peki?"

"Yazarak. Yazar olacağım."

"Öyle mi? Ne kadar heyecan verici!"

"Evet, öyle. Ama başarabilir miyim, orası kesin değil."

"Yok," dedi. "Yani evet, tabii ki başarırsın."

Gözlerimin içine baktı.

"Biraz daha şarap ister misin?" dedim.

Başını evet anlamında salladı, kadehini doldurdum. Bir yudum aldı. Sonra ayağa kalktı ve odanın içinde yürüdü. Çalışma masamın önünde durdu.

"Demek burada oturup yazıyorsun," dedi.

"Evet," dedim.

Pencereden dışarıyı seyretti.

Bir dikişte kadehin dibini gördüm ve ayağa kalktım, yanına gittim. Parfümünün kokusunu alabiliyordum, taze, hafif, çayırı andıran bir kokuydu.

"Manzaran güzelmiş," dedi.

Yutkundum ve ihtiyatlı bir şekilde ona sarıldım. Sanki bunu bekliyormuş gibiydi, çünkü hemen başını geriye yasladı, ben de yanağını onunkine yaklaştırdım ve ellerimle karnını okşamaya başladım, bana döndü ve onu öptüm.

"Oh," dedi dönerken ve kollarını boynuma doladı. Uzun uzun öpüştük. Ona dayandım. Boynunu öptüm, yanağını öptüm, çıplak kolunu öptüm. Kulaklarım uğulduyordu, kalbim yerinden fırlayacak gibi atıyordu.

"Gel. Yatak odasına gidelim," dedim ve sonra elinden tutup onu odaya götürdüm. Yatağa uzandı, ben de üzerine uzandım. Titreyen ellerimle bluzunun düğmelerini açtım, altında sütyeni vardı, beceriksizce çıkarmaya çalıştım, güldü, doğruldu, sırtına uzanıp kopçasını açtı ve bıraktı ki sütyeni düşsün, memeleri açıkta kaldı. Tanrım, ne kadar iri ve muhteşemdiler. Meme uçlarını öptüm, aklımı yitirecek gibiydim, önce birini öptüm, sonra ötekini, göğüs uçları ağzımın içinde sertleştiler, ıh ıh dedi ve uzanıp pantolonunun düğmelerini açmaya çalıştım, başarabildim, pantolonu aşağı çektim, kendi kıyafetlerimi parçalarcasına çıkardım, kazağımı başımdan çıkarıp attım ve tekrar üzerine uzandım, tenini tenimde hissettim, öyle yumuşak ve tatlıydı ki üzerine abanırken, o güne kadarki en sert hâlimle ona sürtünmeye başladım, sonra, ah hayır, kahretsin bu gerçek olamaz, şimdi değil! Şimdi değil!

Ama şimdiydi. Bir kasılma, bir kramp ve her şey bitmişti.

Sessizce uzandım.

"Neyin var?" dedi bana bakarak. "Bir şey mi oldu?"

Kollarından destek alıp yarı doğruldu.

"Yok bir şey," dedim kendimi hafif geri çekerek. "Sadece çok susadım. Sanırım gidip içecek bir şeyler alacağım. Bir şey ister misin sen de?"

O görmeden odadan çıkmayı başarabilirsem, mutfakta üzerime "bir şey" dökebilirdim, böylece çamaşırımdaki kocaman ıslak lekenin meni olduğunu anlamayabilir, sadece meyve suyu olduğunu düşünebilirdi. Ve işe de yaradı. Buzdolabının önünde durup bir

kutu elma suyu açtım, bir bardağa doldurdum, biraz da çamaşırıma ve göbeğime döktüm.

"SİKTİR!" dedim.

"Ne oldu?" dedi yatak odasından.

"Yok bir şey," dedim. "Üstüme meyve suyu döktüm de. Ne demiştin? İstiyor muydun sen de?"

"Hayır, teşekkür ederim," dedi.

Tekrar odaya döndüğümde vücudunun üst kısmını çarşafla örtmüştü, ona sarınmıştı. Elimde bardakla yatağın kenarına oturdum. O an artık kaçmıştı, şans parmaklarımın arasından kayıp gitmişti, şimdi durumu tamir etmem gerekiyordu.

"Ah, bu çok iyiydi," dedim. "Sigara içer miyiz? Sen geldiğinden beri sigara içmedim. Bariz bir şekilde, dikkatimi dağıtabilmek gibi bir özelliğin var."

Gülümsedim ve ayağa kalktım, pantolonumu ve kazağımı giydim, oturma odasına gittim, bir plak koydum, bu sefer Housemartins taktım. Chris Isaak ve onun hipnotize edici atmosferine gerek kalmamıştı artık. Kanepeye oturdum, şarap kadehini doldurdum, bir sigara sardım. Bir süre sonra Irene belirdi, o da giyinmişti.

Bu Tanrı'nın cezası durumdan kendimi nasıl sıyıracaktım?

İşi sıfır noktasından ele alıp ulaştığımız o üst seviyeye varmak mümkün müydü?

Bütün heyecan kaybolmuştu. Irene kanepenin öteki ucuna oturdu, dağılmış saçlarını eliyle tek tarafında topladı, sonra elini kadehe uzattı.

Bana baktığında dudaklarında bir tebessüm ve gözlerinde bir ışıltı vardı.

Göğsüm sızladı.

Yeterince iyi olmadığım için benimle alay mı ediyordu?

"Sanırım sana gerçekten âşık oluyorum Karl Ove Knausgaard," dedi.

Ne?

Benimle alay mı ediyordu?

Ama alaya dair görülebilecek hiçbir şey yoktu gözlerinde, sıcak, mutlu ve tutkuluydular.

Ne geçiyordu aklından? Kendini bana sunduğu hâlde, şövalyevari duygularla ona sahip olmadığımı mı düşünüyordu? Yapamadığımı, asla yapamayacağımı anlayamıyor muydu? Gördüğü şeyin ardında hilkat garibesi bir canavarın yattığını hissedemiyor muydu?

"Sen de benden az da olsa hoşlanıyor musun?" dedi.

"Elbette!" dedim. Ama gülümsemem pek tatmin edici olmasa gerekti.

"Baksana." dedim. "Yürüyüşe çıkalım mı? Dışarıda hava hâlâ çok güzel."

"Çıkalım," dedi. "Güzel fikir. Hadi."

Dışarı adımımı atar atmaz pişman oldum. Burada takip edilebilecek tek bir yol vardı, o da evlerin arasından geçiyordu. Hiç başbaşa kalamayacak ve her şekilde görülecektik.

Irene elimi tuttu ve gülümseyerek gözlerimin içine baktı. Belki o kadar da kötü değildir bu, diye düşündüm ve ona gülümsedim.

Yokuş aşağı yürümeye başladık. İkimiz de konuşmuyorduk. Ara sıra elimi hafifçe sıkması ve hemen birkaç santim ötemdeki varlığı yeniden arzuyla dolmama sebep oldu. Çevremizdeki manzara huzur doluydu. Deniz çarşaf gibiydi. Ufukta, artan alaca karanlığın içinde karalara bürünen dağların tepesinde birkaç bulut hiç kıpırdamadan duruyordu. Tek istediğim, onu yere atıp oracıkta ona sahip olmaktı. Ama yapamazdım. Burada olmazdı, hiçbir yerde olmazdı, evde de olmazdı, daha yeni denemiştim, yapamamıştım, işe yaramamıştı. Avazım çıktığı kadar bağırabilirdim, çığlık atabilirdim. Onu istiyordum, ona sahip olabilirdim, ama yapamıyordum.

Karanlık, gökyüzünün altına, dağlar arasına, deniz yüzeyine dolmaya başladı. Aralardan ilk yıldızlar ışıldamaya başlamıştı. Dışarıda in cin top oynuyordu.

"Burada işin bitince Kristiansand'a mı döneceksin?" diye sordu Irene.

Başımı iki yana salladım.

"Asla dönmem," dedim. "Dünya üzerinde yaşamak istediğim son yer orası."

"O kadar mı kötü?"

"Evet, tahmin edemeyeceğin kadar."

"Bir kere gitmiştim oraya. Babamın akrabaları var."

"Aa? Neresine peki?"

"Sanırım Vågsbygd diye bir yerdi. Ama tam olarak hatırlamıyorum."

"Evet var öyle bir yer."

Köyün sonunda şapelin olduğu viraja gelmiştik. Durdu, kollarını bana doladı.

"Biz çıkıyoruz şimdi," dedi. "Öyle değil mi?"

"Evet," dedim.

Öpüştük.

"Yazarım benim," dedi gülümseyerek.

Bu sefer benimle alay ettiği barizdi. Ama bu hoşuma da gitmişti.

Of Tanrım, bu iş ne zaman bitecekti? Bu kadar yakınımdayken azmaktan adım atamaz hâle gelmiştim.

Yürümeye devam ettik, bana Finnsnes'te neler yaptığından bahsetti biraz, ben de ona Kristiansand'da neler yaptığımı anlattım.

Evime yaklaşırken okul, sosyal demokratların bir kalesi misali göründüğünde, aslında oraya yürüyebileceğimizi düşündüm, havuzun kapısının kilidini açardım ve yüzerdik. Beraber duş alırdık, birlikte saunaya girer, birlikte yüzerdik. Ama hayalimde canlandırdığım anda işi beceremeyeceğim düşüncesi içimi acıttı ve bunu oradayken gizleyemeyecek olmam, pençelerini göğsüme geçirdi.

Kapıyı açtım, sohbet edip biraz daha şarap içtik. Sessizliklerin süresi giderek uzamaya ve bayağı rahatsızlık vermeye başlamışken saat on bir buçuğa geldi, onu kapıya kadar geçirip veda öpücüğüyle uğurladım.

Arabaya giderken dönüp son bir kez baktı. Gözleri ışıl ışıldı. Sonra arabaya bindi, kapı kapandı ve gitti.

Ertesi gün yazmaya çalıştım. Bir şeye benzemedi, gece yaşadığım hezimetin gölgesi düşmüştü diğer her şeyin üstüne. Sadece derslere ve derslerde işlediklerime değil, tüm lanetlenmiş hayatıma. Böyle olmasının bir sebebi vardı, ve bu sebebi biliyordum, ama adı konmamıştı bir bakıma, sis perdesini andıran bir belirsizlikle çevrelenmişti, düşüncelerimin puslu derinliklerinin dibindeydi.

Ben hiç mastürbasyon yapmamıştım. Hiç otuz bir çekmemiştim. Kendimle hiç oynamamıştım. On sekiz yaşındaydım ve bu hiç olmamıştı. Bir kere bile. Denememiştim bile. Bu konudaki tecrübesizliğim, nasıl yapılacağını hem biliyorum hem de bilmiyorum anlamına geliyordu. Ve on iki on üç yaşında yapmayınca da zamanı geçmişti ve giderek düşünülemez bir şey hâlini almıştı, hiç duyulmamış bir şey değil de, daha çok benim ufkumun ötesinde kalmıştı. Bunun doğrudan bir sonucu olarak uykumda sonsuz uzun ve yoğun bir şekilde boşalıyordum. Rüyamda kadınlar görüyordum ve uykumda onlara dokunmama bile gerek kalmıyordu, şöyle bir bakmam, yanlarında, o güzel vücutlarının yanında durmam yetiyordu kamyonu devirmeme. Rüyamda onlara yakınlaşırsam yine geliyordum. Bütün bedenim kasılıyor, titriyordu gece boyunca, sabahları çamaşırım meniden sırılsıklam olmuş hâlde uyanıyordum.

Büyürken ben de herkes gibi porno dergileri okumuştum, ama hep yanımda başkaları varken, ormanda Geir ya da Dag Lothar ile ya da başka çocuklarla beraberken, asla yalnızken değil, eve bir kez bile bu dergilerden götürmemiştim, asla cesaret edemezdim. Porno dergisine bakmaktan daha ilham verici ve uyarıcı bir şey bilmiyordum, ama içimde uyanan arzu asla mastürbasyona yönlendirmemişti beni. Yüzüstü uzanıp kasıklarımı ileri geri sürtüyordum okurken en fazla. Evde yalnızken bazen posta kutusuna gelen mağaza kataloglarına bakardım, iç çamaşırı ve bikini modellerini incelerdim, kalçaların oradaki yumuşak kıvrımı örten kumaşı incelerken ya da bazen sütyenlerin ya da bikini üstlerinin altından belirgin bir göğüs ucu gördüğümde boğazım düğümlenirdi. Ama orada kalıyordu, düğümlenen boğazla ya da küt küt atan kalple. Mastürbasyon yapmamıştım. Bilinçli bir karar değildi asla, ken-

dime hayır asla yapmayacağım dememiştim. Her şey belirsiz ve bulanıktı ve kasvetliydi. Büyüyüp delikanlı olduğumda artık çok geçti. Ormanda porno dergisi okuma zamanım geçmişti ve bu yerini başka bir şeye bırakmamıştı. Ergenlik yıllarımda bir tane bile porno filmi seyretmedim ve bir tane bile porno dergisi okumadım. Arzu asla tek bir noktaya odaklanmıyordu, genişliyordu, büyüktü ve belirsizdi, baş etmesi zordu. Bir noktada biliyordum ki kızlarla ya da Irene'yle ilgili durum, zira şu anda söz konusu kız oydu, eğer mastürbasyon yaparsam dramatik bir şekilde düzelecekti. Buna rağmen yapmadım. Bunu bilmeme rağmen, ki bir yandan da bilmiyordum, otuz bir çekmek düşünülemez olana aitti, ve bugün o yerde bulunuyordum, çarşaflarıma hâlâ Irene'nin kokusu sinmişken, yapmam gerekirdi, buna mecburdum, istiyordum da, ama yapmadım.

Hayır, Led Zeppelin çaldım, sesi sonuna kadar açarak, bütün konsantrasyonumu topladım ve yeni bir öykü yazmaya çalıştım. Karanlık bastığında, daireye de girmesine müsaade ettim, küçük bir lambanın ufak bir ada gibi ışıldadığı çalışma masam hariç. Ben ve yazılarım vardı, karanlığın içinde ışıldayan bir ada, böyle geçirdim aklımdan. Ardından yatağıma gittim ve saatin alarmı çalana kadar uyudum, sonra Håfjord İlköğretim Okulu'nda yeni bir pazartesi başladı.

Sınıfa girince öğrencilerin ilk işi Irene konusunda benimle uğraşmak oldu.

Onlara biraz müsaade ettim, sonra teker teker gözlerinin içine dik dik bakıp, tamam bu kadar zırva yeter, bir halt olacaksanız çalışmaya başlamalıyız dedim. Kitaplarını çıkarıp çalışmaya başladılar, aralarında dolaşıp onlara yardım ettim, gülüşen küçük çenebaz bir sınıfken, birden kendi dünyalarına dalmalarını ve kendileri olmalarını seviyordum.

Konuşmadan, birbirleriyle bakışmadan, bu şekilde oturup tamamen kendi işlerine daldıklarında yaşları eriyip gitmiş gibi oluyordu sanki. Artık onları çocuk gibi görmüyordum, onları tanım-

layan şey çocuk olmaları değildi, oldukları ve muhtemelen her zaman olacakları kimlikleriydi.

Okuldaki koşturmacada Irene aklıma çok gelmedi, sonra, okul çıkışı dairemde yalnızken bedenime yayılan bir ızdırap biçiminde geldi. Ve sonra çaresizlik. Biri olmadan diğeri asla olmuyordu. Bizde bir şey bulmuştu, benden bir şey istiyordu ve ondan hoşlanmama rağmen ona âşık değildim, konuşacak ortak konumuz yoktu örneğin, böyle şeyler. Onu istiyordum, ama istediğim bir tek buydu.

Bana âşık mıydı?

Buna hiç ihtimal vermiyordum. Olay benim farklı olmamdı; sınıf arkadaşlarından biri değil de bir öğretmen, otuz ya da kırklarında orta yaşlı bir herif yerine yaşıtı, buralı değil de güneyli olmamla ilgiliydi.

Bir seneye buradan gitmiş olacaktım ve o hâlâ buradaki lisede son sınıfa gidiyor olacaktı. Bunlar, ilişki için çok da ideal koşullar sayılmazdı, öyle değil mi? Ayrıca ben yazacaktım ve bu iş ciddiye binerse hafta sonlarımı yazmaya ayıramazdım.

Kafamın içinde konuyu enine boyuna tarttım durdum. Salı maçımız vardı, sahaya arabayla gidişimiz bir saat sürdü, toprak sahaydı ve ortalık öyle toza dumana boğuldu ki oyuncular bir tür bedevi gölgeler gibiydi. Pisi pisine kaybettik, ama korner vuruşu sonrasında yaşanan karambolde ben bir gol attım. Çarşamba günü posta yoluyla abone olduğum edebiyat dergisi Vinduet'nin ilk kopyası geçti elime. Ayın dosya konusu, edebiyatın diğer sanat formlarıyla olan ilişkisiydi, hiçbir şey anlamadım, ama masamın üstünde bir edebiyat dergisinin duruyor olması bile yeterdi. Akşam Hege uğradı, bir iki işini halletmek için okula gitmişti ve dönerken bana uğrayıp hatırımı sormak istemişti. Perşembe günü Nils Erik'le beraber Finnsnes'e gittim, tekel bayisine ve kütüphaneye uğradık, ben bir şişe votka ve Thomas Mann'ın iki romanını aldım, *Dolandırıcı Felix Krull'un İtirafları* ile *Doktor Faustus*. Cuma günü Irene'yi aramak için okula gittim. Öğretmenler odasında kimse yoktu, ağırdan aldım, kendime kahve yaptım, biraz televizyon seyrettim, bir süre

yukarı aşağı yürüdüm. Sonunda telefon odasına girdim, telefon numarasını yazdığım kâğıt parçasını telefonun üzerine koydum, numarayı çevirdim ve ahizeyi kulağıma götürdüm.

Annesi açtı. Kendimi tanıttım, Irene, diye seslendi, Karl Ove arıyor, ayak seslerini duydum.

"Selam," dedim.

"Selam," dedi.

"Nasılsın? Bir şey mi oldu? Sesin çok ciddi geliyor?"

Sesindeki hafif pus dikkatleri dağıtacak başka şey olmayan telefonda daha net duyuluyordu. Bu da sesini inanılmaz seksi yapıyordu.

"Bilmem..." dedim.

O söz konusu olduğunda kafamda o kadar çok kuşku vardı ki. Ben karşısına çıkan ilk kişi değil miydim? Birbirimizi *otobüste* görmüştük, Tanrı aşkına. Ve bana hiç direnmemişti, her şeye hazır bir şekilde hemen yatağa atlamıştı.

"Söyle hadi," dedi.

Ne yapıyordum ben? Bu işi telefonda mı bitirecektim? Ne kadar ödlekçeydi, bu işin yüz yüze yapılması gerekirdi.

"Hayır, yok bir şey," dedim. "Sadece... yani, şu anda kafam çok iyi değil. Ama ciddi bir durum yok. Biraz tuhaf hissediyorum, o kadar."

"Neden? Bir şey mi oldu? Evini falan mı özledin?"

"Belki biraz," dedim. "Bilmiyorum. Geçer ama. Yarına geçmiş olur."

"Ah, keşke yanında olup seni teselli edebilseydim," dedi. "Özledim seni!"

"Ben de seni özledim," dedim.

"Yarın görüşebilir miyiz?"

Eğer önceki sefer gibi onu on ikide alacaklarsa bu ilişkiyi bitirmek imkânsıza yakındı. Çünkü bu işin hemen yapılması gerekirdi, beraber dört saat geçirip, bir ihtimal yatıp sonra ayrılamazdım. Eğer gelir gelmez bitirirsem de o kadar saat ne yapacaktı?

"Uygun değilim," dedim. "İşim var. Pazar olur mu?"

"Yine Finnsnes'e gitmek zorundayım."
"Önce buraya gel! Buradan otobüse binersin. Olmaz mı?"
"Olabilir. Evet. Öyle yapabilirim."
"Güzel!" dedim. "O zaman görüşürüz."
"Görüşürüz. Hoşça kal!"
"Hoşça kal Irene."

Ertesi sabah marketin dışında bir grup beni durdurdu, nasıl gidiyor diye sordular, iyi, dedim, o gece bir partiye gelir miyim, diye sordular, nerede, dedim, öyle abartılı bir şey değil, dediler, sadece Edvaldlarda oturup içeceğiz, istersen uğra, içki getirmene gerek yok, bizde yetecek kadar var.

Onlardan ayrılıp evime doğru yürürken ne kadar açık insanlar, onlardan biri olmadığım hâlde beni neden her yere çağırıyorlar acaba diye düşündüm. Siyah paltolu, bereli, gelişmiş müzik zevki olan Kristiansandlı biriyle ne işleri olurdu, neden geceleri onu çağırsınlardı ki? Evdeyken dışarı çıkmak ciddi plan gerektirirdi, aşılması gereken bir sürü engel olurdu, çat kapı birine uğramak ya da barda rastgele birisinin yanına oturmakla olmuyordu. Herkesin bir çevresi vardı, ve çevren yoksa her şeyin dışında kalıyordun. Burada da benzer çevreler olabilirdi, ama öyle olsa bile açık çevrelerdi. Burada yaşadığım birkaç hafta içinde dikkatimi en çok çeken keşfim, herkesin kabul görmesiydi. İlla sevilmiyorlardı belki ama kabul görüyorlardı. Bana el sallayıp beni davet etmek zorunda değillerdi ama bunu yapıyorlardı, öyle birkaç kişi de değil, hepsi yapıyordu.

Belki de cevap çok basitti, sırf mecbur hissettiklerinden çağırıyorlardı. Sayıları o kadar azdı ki birini dışlamayı göze alamıyorlardı. Ya da hayata bakış açılarıydı farklı olan; daha saf, daha kayıtsız. Ömrün bir teknenin güvertesinde geçiyorsa, her gün ağır fiziksel iş yapıyorsan ve karaya çıkar çıkmaz içiyorsan, önemsiz, saat misali işleyen sosyal mekanizmaları ve ayrımları ipleyecek bir sebebin olmuyordu. Daha doğal olan dostluk elini uzatmaktı ve bize katıl, bizimle içmeye gel, hey şu geçenlerde olan şeyi duydun mu falan demekti.

Vivian, Live ve Andrea bisikletleriyle hızla yokuş aşağı iniyordu. Yanımdan geçerken uçuşan saçları ve rüzgâra karşı kıstıkları gözleriyle el sallayıp bağırdılar. Geçip gitmelerinden çok sonra bile kendi kendime gülümsüyordum. Öyle komiklerdi ki, o takındıkları inanılmaz ciddi tavır içlerinden gelen çocuksu neşeyle darmadağın olmuştu.

Birkaç saat boyunca, bir kediyi ağaca çivileyen birkaç çocuk hakkında bir öykü üzerinde çalıştım, sonra dondurulmuş hazır yemek paketini mikrodalgada ısıttım, kanepeye uzandım, hava kararana ve ben dışarıya çıkmak için hazırlanmaya başlayana kadar *Doktor Faustus*'u okudum.

Daha önce Thomas Mann okumamıştım. Ayrıntılara giren incelikli, eski moda resmî üslubu hoşuma gitmişti, ve başlarda geçen, kahramanların çocuk olduğu ve çocuklardan biri olan Adrian'ın babasının cansız maddelere hayat verdiği deneylerini gösterdiği bölümler muhteşemdi, başlarda insan bilincinin ön saflarını zorlayan ve sonra sanki bilincin derinliklerine batan bir tekinsizlik vardı bu sahnelerde. Çocukken bir seferinde televizyonda gördüğüm açık kalbi, kanlı kanlı atışını ve küçük kör bir hayvanı andırışını hatırlamıştım. Canlıydı ve Adrian'ın babasının deneylerindekinden farklı bir şeye aitti, ama körlük aynıydı, ve ayrıca bazı yasalara bağlılığı da; kendi başına değil, bu yasalar çerçevesinde hareket ediyordu.

Müzik ve müzik teorisiyle ilgili kısmı anlayamamıştım ama bu tür romanlarda buna alışkındım, her zaman anlamadan göz gezdirdiğim, kimi kitaplarda birdenbire beliren Fransızca diyaloglar gibi böyle büyük pasajlar olurdu.

Duş aldım, giyindim, poşete bir şişe votka koydum ve Edvald'ın evine yürümeye başladım, Edvald diğer gençlerden biraz daha büyük bir balıkçıydı, otuz beş civarıydı yaşı, bekârdı ve içmeyi seviyordu, ta sabahın beşinde, içinden hiç araba geçmeyen bir tünel kadar boş ve ıssız bir kafayla köyün içinden geçip evime dönene kadar oturdum orada. Ertesi gün saat ikide uyandığımda, rıhtımda durup kuşların suya alçalıp yükselişini seyredip acaba hiç uyuyorlar mı diye aklımdan geçirmem ve durup marketin duvarına işe-

mem dışında hiçbir şey hatırlamıyordum. Bunlar dışında her şey yitmişti. Bütün ayrıntılar ve kişisel anlar kayıptı. Koca bir şişeyi bitirmiştim, burada böyleydi, uyandığımda hâlâ sarhoştum. Yazmak söz konusu bile değildi. Onun yerine okumak için yatağıma uzandım ama olmadı çünkü sanki düşüncelerimi sarımtırak bir suya batırırlarken izliyor gibiydim birdenbire. Eğer kendimi zorlamayı bırakırsam bu duygu da kayboluyordu, ama bu sefer de sıvının içinde sanki ben varmışım gibi oluyordu.

Beşe birkaç dakika kala kapı zili çaldı. Uyuyordum, yerimden sıçradım, gelen Irene'ydi.

Kapıyı açtım.

"Selam," dedi gülümseyerek. Yerde, yanında bir çanta vardı. Bana sarılmasına fırsat vermemek için geriye iki adım attım.

"Selam," dedim. "İçeri gelmek ister misin?"

Gözlerinde bir sorgu ifadesi oluştu.

"Ne oldu, Karl Ove? *Bir şey* mi var?"

"Evet, aslında var," dedim. "Konuşmamız gerek."

Bana baktı.

"Sana daha önce anlatmadım. Ama buraya gelmeden önce bir ilişkim vardı. Geldikten birkaç gün sonra ondan bir mektup aldım. Benden ayrıldı. Henüz bu durumu tam atlatamadım anlıyor musun? Sonra seninle ilişkimiz ciddileşmeye başladı... Ama aslında henüz buna hazır değilim, benim içi çok erken, anlıyor musun? Senden inanılmaz hoşlanıyorum ama..."

"Bitiriyor musun?" dedi. "Hiç başlamadan?"

Başımı öne salladım. "Sanırım."

"Yazık oldu," dedi. "Tam senden acayip hoşlanmaya başlamışken."

"Evet, üzgünüm. Ama maalesef. Bu bana doğru gelmiyor."

"O hâlde en iyisi hiç başlamamak, evet," dedi. "Sana hayatında başarılar."

Yanıma gelip sarıldı. Sonra çantasını aldı yerden, döndü ve yürümeye başladı.

"Gidiyor musun?" dedim.

Başını çevirdi.

"Evet, artık evde oturamayız sonuçta. Bunun bir anlamı olmaz?"

"Ama otobüsün gelmesine daha çok yok mu?"

"Yürürüm," dedi. "Otobüse gelince de binerim."

Elinde çantasıyla yokuş aşağı, fiyordu takip eden yola doğru yürümesini izlerken pişman olmuştum. Elimdeki büyük bir fırsatı kaçırmıştım. Ama bir yandan da bu kadar sorunsuz geçmesinden ötürü çok rahatlamıştım. Artık bitmişti. Artık düşünecek hiçbir şey kalmamıştı.

Günler sanki karanlığa doğru dörtnala gidiyormuşçasına, inanılmaz bir hızla kısaldı. İlk kar ekim ortasında yağdı, birkaç gün sonra kalktı, sonraki seferde kasım başında tekrar yağdığında ciddi indirdi, günlerce yağdı ve kısa sürede her şey beyaz kalın bir kar örtüsüyle kaplanmıştı; koyu temiz yüzeyi ve korkunç derinliğiyle yabancı ve tehditkâr bir varlık, tıpkı yan eve taşınmış ve bıçağı mutfak masasının üzerinde ışıldayan bir katil gibi görünen deniz hariç.

Kar ve karanlık, köyü tanınmaz hâle getirmişti. Buraya ilk geldiğimde, gökyüzü yükseklerde ve ışıl ışıl, deniz uçsuz bucaksız ve manzara apaçıktı, evlerin rastgele serpiştirildiği köyü bir arada tutan hiçbir şey yok gibiydi, sadece kendi çapında varlığını sürdürüyordu. Hiçbir şey orada durmuyordu, insanda bıraktığı duygu buydu. Sonra kar ve karanlık geldi. Gökyüzü alçaldı, çatıların üzerine bir kapak misali kapandı. Deniz kayboldu, denizin karanlığı gökyüzünün karanlığına karıştı, görünürde bir ufuk çizgisi yoktu artık. Dağlar bile kayboldu ve onlarla beraber kendini açık bir coğrafyada bulma duygusu da. Geriye evler kaldı sadece, gece gündüz ışıkları yanan evler, ve şimdi evler ve ışıklar her şeyin yörüngesine girdiği merkez noktası olmuştu.

Düşen bir çığ yolu kapattı, feribot seferleri başlatıldı, köyün dışına günde sadece iki kez çıkabilmek sanki bu köyün dünya yüzeyindeki tek köy ve buradaki insanların dünya yüzeyindeki tek insanlar olduğu hissiyatını kuvvetlendirmişti. Hâlâ bir dolu mektup

alıyordum ve her birine yanıt yazmak için bir dünya vakit ayırıyordum, ama onların temsil ettiği hayat artık geçerli değildi, geçerli olan şu hayattı: Sabah kalk, kara çık, okula giden yokuşu tırman ve sınıfa gir. Bütün günü orada, alçak tavanlı ve aydınlatılmış, karanlığın iyice ezdiği bir barınakta geçir, eve git, alışveriş yap, akşam yemeği ye ve geceleri beden eğitimi salonunda en genç balıkçılarla spor yap, okulda televizyon seyret, havuzda yüz ya da evde oturup oku ya da geç saatlere kadar yaz, öyle geç saatlere kadar yaz ki yatar yatmaz ertesi gün başlamadan önceki ölü saatleri uyuyarak değerlendir.

Hafta sonları içiyordum. Mutlaka çağıran biri oluyordu, Finnsnes'e gelir misin, ya da yol açıksa birkaç saat ötedeki köye gelir misin diye soruyorlardı. Yol kapalıysa başka birisinin evine gidiliyordu, oturup içebileceğin insan hep vardı ve her daim yanlarında birini istiyorlardı. Hayır demiyordum, onlara eşlik ediyordum, geceleri şişenin dibini görmek artık istisna değil kaide olmuştu, öyle ki hemen hemen her zaman ortalarda dolanıp ertesi gün tamamen unuttuğum şeyler yapar olmuştum. Bir seferinde grup otobüsünden düşmüş, köye doğru yürüyeceğime köyden uzaklaşmaya başlamıştım, üstümde sadece gömlek ve ince montla zangır zangır titreyerek yüz metre uzaklaşana kadar kimse bir şey söylememişti, ardından bağırdıklarını duymuştum, buraya gel salak, buraya! Başka bir partide Husøya'dan bir sözleşmeli öğretmenle dans ettim, adı Anne'ydi, Østlandet Bölgesi'ndeki bir yerden geliyordu ve hep çok çekici bulduğum sarışın, soğuk bir güzelliği vardı, vestiyerin orada bir kuytuda saatlerce öpüştük, birkaç gün sonra arayıp, onu, ev arkadaşını, Tor Einar'ı ve Nils Erik'i bana akşam yemeğine davet ettim, o zaman da onu öpmeye çalıştım, ama başını eğdi, başkası var, dedi, hayatında başkası vardı, partide olanlar asla olmamalıydı, ben hiç onun tipi değildim, çok sarhoş olması haricinde, yaptıkları için hiçbir açıklaması yoktu. Ve belki çok karanlık olması, dedim, olayı şakaya vurmaya çalışarak, ama gülmedi, öyle biri değildi. Soğuk ve içten bir kızdı Anne.

Diğer hafta sonları başka şehirlerde liseye ya da üniversiteye giden gençler eve döndüler ve sırf yüzlerinin farklı olması bile başlı başına bir özgürlüktü. Bir tanesinin peşinde köpek gibi dolanıp durdum, adı Tone'ydi, Frank'ın kız kardeşiydi ve bana tahammül edemeyen bir öğretmenin kızıydı, ama umurumda değildi, sarhoştum ve bütün gece onu kesmiştim.

Kalkıyordu, onu takip etmeye karar verdim.

Karanlığın içinde kar taneleri girdaplar oluşturarak fır fır dönüyordu. Sokak lambalarının ışığı altında başını eğerek elli metre kadar yürüdü. Atkımı ağzıma doladım ve peşinden gittim. Anne babasının evine girdi, kara bulanmış botlarını kapıya vurarak silkti, sonra kapıyı arkasından kapattı.

Dışarıda birkaç dakika bekledim. Beni karşısında görünce ne kadar sevinecek diye düşündüm, ne de olsa bütün gece istediği buydu, benimle yatmak.

Mutfak penceresi karanlıktı, oturma odası da. Ama evin sonundaki dar pencereden dışarıya ışık sızıyordu.

Kapıyı açıp içeri girdim. Ayakkabılarımı çıkarmakla bile uğraşmadım, oturma odasına bakındım, karanlık ve boştu, koridorun sonundaki açık kapıya kadar yürüdüm.

Banyoda aynanın önünde dişlerini fırçalıyordu. Ağzı köpük doluydu.

"Selam," dedim.

Eve girerken beni duymuş olmalıydı, çünkü bana dönerken korktuğuna dair en ufak bir işaret vermedi.

"Çık dışarı," dedi.

Duvar kenarındaki bir sandalyeye oturdum ve gözlerimi ona diktim. Önce yüzüne, sonra da yeşil süveterinin altındaki göğüslerine.

Başını iki yana salladı.

"Zamanını boşa harcıyorsun. Hiç şansın yok," dedi dişlerini fırçalarken konuşmaya çalışan diğer herkes kadar anlaşılmaz bir şekilde.

"Gitmemi mi istiyorsun?" dedim.

Başını öne salladı.

"Evet istiyorum," demesiyle ayağa kalkıp dışarı çıktım. Rüzgâr kapının önünde donmuş sert kar tanelerinden bir duvar örmüştü. Tüh be, diye düşündüm, üstümüzü örten dipsiz karanlığa bakarken. Ne kadar zarif bir kız. Evet, akıl almaz derecede zarifti! Karın üfürdüğü yolda ve sokak lambalarının arka fondaki kar ve karanlığın etkisiyle yeşilimtırak bir parıltıya sahip ve su altındaymış hissi veren çevrede aylak aylak dolandıktan sonra parti yerine döndüm, ki artık parti, parti olmaktan çıkmıştı; üstü boş kadehler, boş şişeler, boş sigara paketleri ve ağzına kadar dolu küllüklerle çöplüğe dönüşmüş bir masa dışında bomboş bir odaydı. Zaman mefhumunu tamamen yitirmiş olmalıydım –buradan gerçekten de bu kadar uzun süre ayrı kalmış olabilir miydim?– ve sonra mekân mefhumu da gitti çünkü hatırladığım bir sonraki şey evimde yatağımda uyanışım oldu.

Sarhoşken mutlak özgürlüğün o baş döndürücü hâliyle kendimi hiçbir şeyden mahrum bırakmadan gerçekten bir şeyleri *yapmak*, bu aylar içinde yavaş yavaş etkisini artırmaya başlamıştı. Lisedeyken ya akşamdan kalmaydım ya da değildim, bunun dışında bir sıkıntım hiç olmazdı. Eğer bir sebepten vicdanım sızlamışsa, ruhumda bıraktığı sızı iğne ucu kadardı, sağlam bir kahvaltının ya da ormanda yapacağım bir yürüyüşün çözemeyeceği şeyler değildi. Ama burada, kuzeyde farklıydı. Belki genellikle olduğum kişi ile içince dönüştüğüm kişi arasındaki uçurum burada çok büyük olduğundandı. Belki de bir insanın, içinde böylesine büyük bir uçurumu açık tutması imkânsızdı. Zira olan şey, genellikle olduğum kişinin içmeye başlayınca dönüştüğüm kişinin içine doğru çekilmesiydi, iki yönüm yavaş ama emin bir şekilde birbirine dikiliyordu ve onları bir arada tutan iplik utançtan yapılmaydı.

Hassiktir, *bunu* yaptım mı lan! diye çığlıklar yankılanıyordu içimde ertesi gün karanlıkta uzanırken. Of, hayır ya, siktir ya, bunu *söyledim* mi? Ya *şunu*? Ya *onu*?

Endişeden kaskatı kesilip öylece uzanıyordum yatakta, sanki birisi kendi dışkımla dolu kovaları peş peşe boca ediyor gibiydi üzerime.

Bak bak nasıl da geri zekâlı. Bak hele ne kadar mal bir insan.

Ama kalkıyordum, yeni güne başlıyordum, ve hep üstesinden geliyordum.

En kötüsü belki de diğerlerinin beni *görüyor* olması fikriydi. Bu gecelerde onlara bir şov sergilediğimi ve onlara gösterdiğim bu tarafımın, gündelik hayatta bana bakışlarında yansıtılması düşüncesiydi.

Çocuklarına mümkün olan en iyi ilgiyi gösterebilecek ve postaneye ya da markete gidip gelirken gördükleri genç bir öğretmen taklidi yapıyordum, oysa gerçekte geceleri önüne gelen kızın karşısında ağzını toplayamayan, bir tanesini bile eve atabilmek uğruna bileklerini kesmeye hazır, boş boş konuşan budalanın tekiydim.

Okulda da genellikle böyle hissediyordum, ama öğrencilere karşı değil, orada her şey tamamen kontrolüm altındaydı, Nils Erik ya da Tor Einar'la da böyle değildi, sonuçta onlar neyin ne olduğunu biliyorlardı.

Tamam, evet, her şey kontrolüm altındaydı, ancak hafta sonunun utanç verici davranışları zihnimde capcanlı dururken, haftanın başlamasına dakikalar kala masamda öğrencilerin karşısında otururken içimin acımasına ve yanmasına engel olmuyordu bu.

İşte montlarını çıkarmış, yanakları dışarının soğuğundan al al bir hâlde, kalın kazaklarıyla sıralarında kıpraşıyorlardı ve tek istedikleri eve dönüp yatıp uyumaktı, öte yandan diğerlerinin varlığı onları zıt yöne çekiyordu, çünkü bakışıyorlar, fısıldaşarak bir şeylere yorum yapıyorlar, gülüşüyorlar, nefes alıyorlar, yaşıyorlardı.

Tavandaki ışık keskindi ve daima tepemize çöken derin karanlığın abandığı pencereden sınıfın tamamı yansıyordu. İşte Kai Roald orada oturuyordu, Vivian orada, Hildegunn orada, Live orada, Andrea orada oturuyordu. Açık mavi blucini, uzun beyaz çizmeleri, dik yakalı beyaz kazağıyla. Ve işte burada, masanın arkasında da ben oturuyordum, siyah gömlek, siyah kot, tükenmişlikten tir tir titreyen bir iç dünyayla. Sınırın birazcık dahi aşılması bana şeytanca geliyordu, tek istediğim ve ihtiyaç duyduğum şey güvenceydi.

Kitapta okuyacağımız bölümü açtım. Sınıfın içi diğerlerinden gelen uğultularla doluydu. Benim öğrencilerim uykulu ve ilgisizdi.

"Haydi bakalım, çıkarın kitaplarınızı! Uyumanın sırası değil şimdi!"

Andrea eğilirken gülümsedi ve çantasından kitabını çıkardı. Kahverengi kâğıtla kapladığı kitabının üstünü, popstarların ve film yıldızlarının, keçeli kalemle yazdığı isimleriyle doldurmuştu. Kai Roald homurdandı ama göz göze geldiğimizde gülümsedi. Hildegunn kitabını çoktan açmış bekliyordu elbette. Live pencereye döndü. Aynı yöne baktım. Biri yokuşu tırmanıyordu. Havada girdaplar oluşturarak uçuşan karın içinde daha çok bir hayaleti andırıyordu, çünkü bize doğru gelen kişinin yalnızca dış hatları seçiliyordu.

"Live! Kitabını çıkar!"

"Tamam, tamam. Hangi dersti?"

"Sen ciddi misin? Bilmiyor musun gerçekten?"

"Yoo-oo!"

"Altı aydır her pazartesi sabah ilk ders buradayız. Hep aynı dersi işledik. Ve dersin adı...?"

Tedirgin bir şekilde bana baktı.

"Hatırlamıyorsun yani?" dedim.

Ben de hatırlamıyordum. Panik, tıkanmış bir klozetten yükselen su misali kabarmaya başlamıştı içimde.

Başını iki yana salladı.

"Bilen var mı?"

Herkes bana baktı. Anlamışlar mıydı?

Hayır.

İşte. Kai Roald ağzını açtı. "Hristiyanlık," dedi.

"Evet, Hristiyanlık!" dedi. "Tabii ki. Biliyordum. Sadece bir anlığına kafam gitti."

"Senin kafan hep gidik," dedi Kai Roald.

Öfke dolu bir bakış fırlattı ona.

"Sanki seninki değil?" dedi.

Kai Roald kikirdedi. "Evet, sanırım benimki de."

"Benim kafam da bir anlığına gitti," dedim. "Ama böyle olmaz. Müfredatı bitirmemiz gerek. Ve bunu ancak çok çalışırsak başarabiliriz."

"Hep öyle diyorsun," dedi Vivian.

"Ama öyle. Burada size Martin Luther'i kendim için mi anlattığımı sanıyorsunuz? Ben bu konuyu zaten yeteri kadar biliyorum. Ama siz hiçbir şey bilmiyorsunuz. Bir grup cahil cühelasınız. Ama neticede on üç yaşında herkes böyle olur. Bu arada içinizde cühelanın ne demek olduğunu bilen var mı?"

Total sessizlik.

"Cahil ile bir alakası var mı?" diye sordu Andrea. Kitabına bir şeyler çiziktiren eline bakarken yüzü hafiften kızarmaya başladı.

"Evet," dedim. "Cahil sözcüğünün çoğulu, onlar olan bitene ilgi göstermezler. Cahil cühela hiçbir şeye ilgi göstermez. Ve eğer hiçbir şeye ilgi göstermezseniz hiçbir şey bilemezsiniz."

"O zaman ben cahilim," dedi Kai Roald.

"Hayır, değilsin. Sen bir sürü şey biliyorsun."

"Ne mesela?"

"Arabalar hakkında birçok şey biliyorsun mesela? En azından benden çok biliyorsun. Balıkçılık hakkında da çok şey biliyorsun. Ben balıkçılıktan hiç anlamıyorum."

"Bu arada senin neden ehliyetin yok? Sonuçta on sekiz yaşındasın," dedi Vivian.

Omuz silktim. "Olmadan da gayet idare edebiliyorum."

"Ama ne zaman bir yere gitmek istesen birisinin seni götürmesi gerekiyor!" dedi Vivian.

"Sonuç olarak istediğim yere varıyorum, öyle değil mi?" dedim. "Bu kadar çene yeter, şimdi artık çalışmamız lazım."

Ayağa kalktım.

"Martin Luther hakkında ne biliyorsunuz?"

"Hiçbir şey," dedi Hildegunn.

"Hiçbir şey mi?" dedim. "Hiç hiç hiçbir şey mi?"

"Evet," dedi Live.

"Norveçli mi mesela?" dedim.

"Değil," dedi Hildegunn.

"Ya nereli o zaman?"

Hildegunn omuz silkti.

"Alman galiba, değil mi?" dedi.

"Yaşıyor mu peki?"

"Elbette hayır!"

"Hangi tarihlerde yaşamış peki? Anne babalarınız küçükken mi, 1960'larda mı?" diye sordum.

"Eski günlerde yaşamış," dedi Vivian.

"Bin beş yüzlerde," dedi Hildegunn.

"Mesleği neydi peki? Tesisatçı mıymış? Balıkçı mı? Şoför müymüş?"

"Hayır," dedi Kai Roald ve hafiften sırıttı.

"Rahipti," dedi Andrea, bunun, bildiği bir sürü şeyden sadece bir tanesi olduğunu gösterme çabası taşıyan o umursamaz edasıyla.

"E işte epey *çok* şey biliyorsunuz," dedim. "Martin Luther 1500'lerde Almanya'da yaşamış bir rahipti. Şimdi Martin Luther hakkında on şey daha bulup yazın bakalım. Sonra da ders sonunda hepsinin üstünden geçeceğiz."

"Peki nereden bulacağız?" dedi Vivian.

"Bunu bize senin anlatman gerekmiyor mu normalde?" dedi Hildegunn. "Bunun için para almıyor musun?"

"Ben size öğretmek için para alıyorum," dedim. "Karşınıza geçip neyi bilmeniz gerektiğini anlatan biri olmayacak her zaman. O zaman ne yapacaksınız peki? Bilgiye ulaşmanın yolunu da öğrenmelisiniz. Öyle değil mi? Şimdi kitapları kapatıyoruz. Bir ansiklopedi bulun. On şey bulmanız yeterli. Hadi başlayın!"

Oflayıp puflayıp homurdanarak ayağa kalktılar ve her biri ellerinde defter kalemle okulun küçük kütüphanesine gittiler. Tekrar masama oturdum. Bu ders bitince geriye beş ders kalıyordu. Sonra pazartesiyi atlatmış olacaktım. Sonra geriye salı, çarşamba, perşembe ve cuma kalıyordu işte.

Bu hafta sonu mutlaka oturup yazmam gerekiyordu. Gündüz Finnsnes'e gitmek, gece partiye gitmek yoktu, sadece daktilomun başına oturup uyuyana kadar yazacaktım.

Rüyalarımdan esinlendiğim iki öykü haricinde beş öyküm vardı şimdi. Hepsinin protagonisti aynı kişiydi, yani Gabriel'di ve hepsinde aynı insanlar vardı. Olaylar Tybakken'de geçiyordu. Tuhaf olan şey, oranın çok yakınımda olmasıydı. Daktilonun başına oturmak oranın kapısını açmak gibiydi. Bütün manzara önümde beliriyor ve içimde ne varsa bir kenara itiyordu. Evin önünden geçen yol işte şuradaydı, derenin başındaki uzun çam ağacı şuradaydı, Ubekilen'den inen yokuş, taş duvar, taşlık yüzey, kayıkhane, eciş bücüş dubalar, martıların uçuştuğu ada. Şu anda birisi kapı zilimi çalacak olsa –ki dördüncü sınıflar olsun, yedinci sınıflar olsun, bir sebepten peşime takılan uzun boylu dokuzuncu sınıf öğrencisi olsun, bazı genç balıkçılar olsun mütemadiyen birileri kapı zilimi çalıyordu– yerimden sıçrardım. Çocukluğuma dair nesneler şimdiki zamanı ele geçiriyormuş gibi değildi, tam tersiydi, ben çocukluğuma dönüyordum ve araya girmeye çalışan şimdiki zamandı. Eğer biri bunu bölerse, Tybakken'in yeniden üstünlük kurması için koca bir saat ya da daha fazla sürenin geçmesi gerekebilirdi.

Tüm istediğim oraya dönmekti. Ağaçların "ağaçlar" değil de ağaçlar olduğu, arabaların "arabalar" değil de arabalar olduğu, babanın "baba" değil de baba olduğu zamana.

Ayağa kalkıp onlara doğru bir iki adım yürüdüm ki ne yaptıklarını görebileyim. Sandalyelerine dönen Andrea ve Hildegunn dışında herkes kütüphanede bir masanın etrafına oturmuştu.

"Bir şey buldunuz mu?" diye sordum yanımdan geçerlerken.

"Bulduk tabii," dedi Hildegunn. "Bitirdik. Şimdi ne yapalım?"

"Oturup diğerlerini bekleyin."

Kütüphaneden uzunca raflarla ayrılmış diğer sınıfta üçüncü ve dördüncü sınıflar sıralarının üzerine eğilmişti, bazısı parmak kaldırıyordu, Torill aralarında dolaşıp onlara yardım ediyordu. Odanın diğer köşesinde birinci sınıflar onlara kitap okuyan Hege'nin etrafında minderlere oturmuşlardı, hülyalı gözler ve uykulu yüzlerle önlerine bakıyorlardı. Hege onlara baktığımı fark etti, okumasını bölmeden başını kaldırıp bana baktı ve gülümsedi. Gözlerimi devirdim, sonra sınıfa döndüm ve Andrea'yla göz göze geldim.

"Ne buldunuz peki?" diye sordum.

"Şimdi mi okuyalım?" dedi Hildegunn.

"Hayır," dedim. "Aslında, durun. Diğerlerinin de bitirmesini bekleyelim."

"Neden sordun o zaman?" dedi Andrea.

"Alışkanlık," dedim.

Halının üzerinde Kai Roald ile Vivian belirdi. Onlar da yerine oturduktan sonra Live'nin bir şeyler yazmakla meşgul olduğu kütüphaneye yürüdüm.

"Nasıl gidiyor?" dedim.

"Beş tane buldum," dedi. "Hayır, altı."

"Güzel," dedim. "Bu kadar yeter. Son dördünü birazdan diğerlerinin bulduklarından yazarsın."

Kendisine bir şey söylendiği zaman takındığı ciddi ifadesiyle eşyalarını topladı. Ama içindeki daha derin güvensizliği saklayamıyordu, en azından benden. Yine de arkadaşlarının ona baktığında onda gördükleri şeyi söylemek çok kolay değildi.

Dersin son yirmi dakikasında buldukları bilgilerin üzerinden geçtik. Beni boş gözlerle izlerlerken konuyu biraz daha açarak anlattım. Martin Luther'in onlara ne faydası olacaktı bilmiyordum. Onlar için mevzu, burada olup kalemleriyle yazı yazmaktan ibaretti belki de. Sıralarında oturup birisi konu anlatırken onu dinlemekti.

Zil çaldı. Hava çok kötü olduğu için teneffüste sınıfta kalabilir miyiz diye sordular bana, asla olmaz, dedim, hadi bakalım dışarı, montlarıyla berelerini giymelerini bekledim, herkesin bir işle meşgul göründüğü öğretmenler odasına geçtim, makinede beklemekten çoktan acımış bir fincan kahve alıp oturdum.

Yanımda gazete okuyan Nils Erik bana baktı.

"Günün ilerleyen saatlerinde havuzda yüzer miyiz?" diye sordu.

"Olur," dedim. "Giderken uğra."

Torill önümüzde buzdolabını açtı, eğilip bir yoğurt aldı. Alüminyum kapağını açtı ve lavabonun altındaki çöpe atmadan önce yaladı, çekmeceden bir kaşık aldı ve yoğurdu yemeye başladı.

Bize baktı, alt dudağına bulaşan yoğurdun bıraktığı ince pembe izle gülümsedi.

"Bu saatlerde çok acıkıyorum," dedi.

"Açıklama yapmana gerek yok. Biz de atıştırıyoruz zaten."

Nils Erik yanımda gazetesini katladı, ayağa kalkıp tuvalete gitti. Kahvemden bir yudum aldım ve tam o sırada elinde bir yığın kâğıtla fotokopi odasından gelen Jane'e döndüm. Dudaklarının kenarları her zamanki gibi aşağı yönlüydü, gözleri ilgisiz ve içine kapanıktı, insanda onu yakından tanımak adına hiçbir istek bırakmayacak şekilde bakıyordu bir bakıma.

"Kahveyi sen mi yaptın Jane?" dedim.

Bana baktı.

"Evet, mutfak görevi bende bugün. Neden sordun?"

"Hiç öylesine," dedim. "İçtiğim en berbat kahve olması dışında."

Gülümsedi.

"Seni çok şımartmışlar o zaman," dedi. "İstersen yenisini yapabilirim ama."

"Olur mu ya. Takılıyorum sadece! Bana yeter bu kahve."

Masasına doğru yürüyüp gözden kayboldu, ayaklanıp pencerenin önüne gittim. Sokak lambasının çevresinde bir hale vardı, havada bir böcek sürüsü misali her yöne uçuşan yoğun küçük kar tanelerinden kalın bir çemberdi. Çocuklardan bazıları aşağıda karın üzerinde dövüşüyordu, dört çocuk ikisi üstte ikisi altta boğuşuyordu, onları görünce tepedekileri devirmek için duyduğum istek o kadar güçlüydü ki elim seğirdi, çünkü suratın kara gömülü vaziyette altta ezilmekten daha klostrofobik bir şey düşünemiyordum.

Kenara kayıp bahçeye bakındım.

Nöbetçi öğretmen neredeydi?

Of ne zaman kafama sokacaktım bunu? Nöbetçi öğretmen bendim!

Doğruca vestiyere fırladım.

"Teneffüsün bitmesine üç dakika kaldı," dedi Sture. "Artık çıkmanın bir manası yok. Okuldan sonra çıkarsın."

Şakasına sırıttı. Gülümsemeden yüzüne baktım, beremi başıma geçirdim, eldivenleri aldım. Dışarıya çıkmanın anlamsızlığı konu-

sunda haklı olmasına rağmen bir sebebim daha vardı: Pencerede duranların görüş alanına koşar adım girdiğimde, pişmanlık ve aksiyona geçme becerisi konusunda bırakacağım intiba. Zira miskinlik üzerilerinde bırakmak istediğim son intibaydı. İsteyeceğim son şey, insanların benim işten kaytaran biri olduğumu düşünmeleriydi.

Sundurmanın altından küçük tombul biri çıktı. Karın üzerinde güreştikten sonra üstlerindeki karı silkeleyen çocukların yanına koşturdum. Kot kumaşı karın eridiği yerlerde kararmış görünüyordu.

"Karl Ove!" diye seslendi çocuk arkamdan ve montumu çekiştirdi.

Peşimden koşmuş olmalıydı.

Döndüm. "Naber Jo?" dedim.

Gülümsedi.

"Sana kartopu atabilir miyim?"

Geçen hafta bana kartopu atmalarına izin vermiştim. Büyük hataydı çünkü pek hoşlarına gitmişti, özellikle de sert kartopları kıçıma denk geldiğinde, ki onlara durmalarını söylediğimde söz dinlememişlerdi. Bir nevi genel af gibiydi, önceden izin verilmeyen bir şeye birdenbire izin verilmişti, sonrasında izin yeniden geri alınsa dahi ceza almalarının ne kadar zor olabileceğiyle ilgili bir fikir edinmişlerdi artık.

"Hayır, bugün olmaz," dedim. "Zil çalmak üzere."

Dört çocuk koyu yün bereleri yüzlerine indirilmiş hâlde bana kaş çattılar.

"İyi misiniz?" dedim.

"Evet, iyiyiz tabii," dedi Reidar. "Neden iyi olmayacakmışız?"

"Öyle kabalık yok," dedim. "Büyüklerine karşı saygılı olmalısın."

"Sen büyük değilsin," dedi. "Ehliyetin bile yok!"

"Hayır, yok," dedim. "Ama en azından çarpım tablosunu biliyorum. Bu senin bilgini geçer. Ve eğer gerek görürsem poponuza günde sopayla üç posta vurabilecek kadar büyüğüm."

"Öyle bir şey yaparsan babam da seni döver," dedi.

"Karl Ove, hadi," dedi Jo montumu çekiştirerek.

"Benim de babam var, biliyorsun," dedim. "Benden çok daha güçlü ve uzun. Üstelik, ehliyeti de var."

Jo'ya baktım. "Nereye gitmek istiyorsun?"

"Sana göstermek istediğim bir şey var. Benim yaptığım bir şey."

"Neymiş?"

"Sır. Kimse bilmemeli."

Karşıya baktım. Yedinci sınıftaki kızlar yağmur sundurmasının duvarının yanında duruyordu. Arkalarında, futbol sahasının kenarında, bir grup çocuk karanlıkta yakalamaç oynuyordu.

"Zil çalacak şimdi, biliyorsun," dedim.

Elimi tuttu. Bunun sınıf arkadaşlarının gözünde nasıl göründüğünü anlamıyor muydu?

"Çabucak," dedi.

Daha sözcük ağzından çıkarken zil çaldı.

"O zaman sonraki teneffüste," dedi. "Benimle gelecek misin?"

"Tamam," dedim. "Hadi şimdi gidiyorsun."

Futbol sahasındaki çocuklar ya zili duymamışlardı ya da duymazlıktan geliyorlardı. Onlara doğru yürüdüm. Ellerimi ağzımın çevresinde bir huni gibi tutup zil çaldı diye bağırdım. Hareket etmeyi kesip bana baktılar. Futbol sahasını kaplayan kar, sahayı çevresindeki arazinin içine çekmişti, biraz daha yükseklerde dağa dönüşen bir yamacın tam ortasındaki bir düzlüktü ve gökyüzünün dipsiz karanlığının bir nevi maviye çaldığı bütün bu beyazlığın göbeğinde öğrenciler küçük hayvanları, tünel ve pasajlardan müteşekkil dâhiyane ağlarının dışına çıkmış, karın içinde hoplayıp zıplayan bir tür kemirgenleri andırıyorlar gibi gelmişti bana.

Onlara el salladım. Bana doğru koşturmaya başladılar.

"Zili duymadınız herhâlde?" dedim.

Başlarını hayır anlamında salladılar.

"Peki zilin çalmış olabileceğini de mi düşünmediniz?"

Başlarını yine hayır anlamında salladılar.

"Acele edin hadi," dedim. "Geç kaldınız."

Yanımdan koşarak geçtiler. Yağmur sundurmasını geçip köşeyi

döndüğümde kapı, içeriye giren son öğrencinin ardından çarpılarak kapandı. Ayakkabımdaki karları bir duvara vurarak silkeledim ve peşlerinden içeri girdim. Öğretmenler odasının kapısını açtım, montumla beremi askıya astım ve ders için kitaplarımı almaya gittim. Tuvaletin kapısı arkamdan açıldı. Döndüm. Nils Erik'ti.

"Bunca zamandır içeride miydin sen?" dedim.

"Bu ne biçim soru?" dedi.

"İçeride geçirdiğin zamana," dedim ve kitapların sırtlarına çevirdim gözlerimi, "şaşırdım sadece. Bir şey ima ettiğimden değil."

Sonra ona baktım ve gülümsedim. Fen eğitimi alıştırma kitapçığı aldım elime.

"Ha iyi o zaman," dedi. "Üstü kapalı sözler zırvalık. Yok ya, Torill yüzünden. O kadar seksi ki, inanılır gibi değil. Öyle domalınca... bir an önce içeri girip oluşan acil durumun icabına bakmak zorundaydım."

"Acil durum derken?" dedim.

"Aynen." Güldü. "Anlarsın ya. Erkek kadını görür. Erkeğin içi bir hoş olur. Erkek tuvalete koşturur ve otuz bir çeker."

"Ha, şu acil durum," dedim ve sınıfa giderken gülümsedim.

Sonraki teneffüste bahçeye adımımı atar atmaz Jo bana doğru koşturdu.

"Şimdi gel benimle," dedi elimden tutup çekiştirirken.

"Sakin ol," dedim. "Ne göstereceksin bana?"

"Endre'yle beraber yaptığımız bir şeyi." dedi.

"Endre nerede?"

"Orada galiba."

Endre üçüncü sınıfa gidiyordu, Jo ise dördüncü. Birlikteyken genellikle diğerlerinden ayrı duruyorlardı."

"Orada," dedi, binanın arkasındaki bir kar yığınını işaret ederek, okuldakilerin görüş alanının dışında kalıyordu. "Kardan bir mağara yaptık. Bayağı büyük oldu. İçine bakmak ister misin?"

Endre geldiğimizi gördü, girişten sürünerek içeri girdi ve gözden kayboldu.

"Çok iyiymiş," dedim ve durdum. "Sanırım benim için fazla küçük. Ama sen gir."

Bana gülümsedi. Sonra karnının üstüne yattı ve kıvrıla büküle içeri girdi. Geriye doğru birkaç adım atıp diğer çocuklara baktım. Dördüncü sınıflardan iki çocuk köşeyi dönüp bize doğru yürümeye başladılar. Jo kafasını mağaradan çıkardı.

"İçeride sana da yer var Karl Ove. Gerçekten çok büyük."

"Gidip diğer çocuklarla da ilgilenmeliyim, biliyorsunuz," dedim.

Gelen iki çocuğu gördü.

"Burası bizim mağaramız," dedi bana bakarak. "Bunu biz yaptık."

"Evet, öyle," dedim.

"Kardan mağara mı yaptınız!" diye bağırdı Reidar.

"Burası bizim," dedi Jo. "Siz giremezsiniz."

Girişinde durdular.

"Bakayım," dedi Stig ve Jo'nun yanından sürünerek geçmeye çalıştı.

"Burası bizim," dedi Jo bana bakarak. "Öyle değil mi, Karl Ove?"

"Bunu siz yaptınız," dedim. "Ama başkalarının içeri girmesine mani olamazsınız. Öyle olursa bütün gün başında nöbet beklemeniz gerekir."

"Ama burası bizim!" dedi.

"Burası okulun arazisi," dedim. "Başkalarının girmesine mani olmanız söz konusu olamaz."

Reidar gülümsedi ve Jo'yu iterek geçti. Mağaranın içi kısa sürede çocuklarla dolmuştu. İçini nasıl daha çok büyütebileceklerini tasarlamaya başladılar hemen ve bittiği noktadan bir tünel kazmaya başladılar. Jo kontrolü ele almaya çalıştı ama onu iplemediler, efendi gibi yerini bilmesi gerekiyordu ki o yer hiyerarşinin en dibiydi. Dönüp yürüdüm. Biraz vicdan azabı duymuştum, Jo beş dakika önce ne kadar mutluysa şimdi bir o kadar mutsuzdu, ama bunun için elimden bir şey gelmezdi, sosyalleşme konusunu kendisi halletmeliydi. Söylenerek ve başkalarını şikâyet ederek bir yere varamayacağını öğrenmesi gerekiyordu.

"Siz yine burada mı takılıyorsunuz?" dedim sundurmanın altında sakız çiğneyen yedinci sınıf kızlarına.

"Kar yağıyor ve hava rüzgârlı," dedi Vivian. "Bu havada açıkta dikilmemizi beklemiyorsun herhâlde?"

"Dikilmeniz gerekmiyor ki?" dedim. "Diğer çocuklar gibi koşturabilirsiniz mesela?"

"Biz *çocuk* değiliz," dedi Andrea. "Ayrıca haksızlık bu, sekizinci ve dokuzuncu sınıflar içeride kalabiliyor."

"Bir şeylerin haksızlık olduğunu sadece *çocuklar* söyler," dedim. "Ayrıca sekizinci ve dokuzuncu sınıfların blok dersi var, bu yüzden şimdi oturup çalışıyorlar."

"Biz de öyle yapmak istiyoruz. Bu havada dışarıda durmaktansa içeride durup çalışmak hiç yoktan iyidir," dedi Andrea ve bana baktı. Yanakları soğuktan kızarmıştı. Gözleri dar ve güzeldi.

Güldüm.

"Hayırdır, birdenbire ders çalışacağınız tuttu, öyle mi? Bu da yeni," dedim.

"Sen sadece gülüyorsun bize," dedi Vivian. "Hiç saygı göstermiyorsun."

"Size hak ettiğiniz gibi davranıyorum," dedim, okulun ana girişiyle yüzme havuzu ve spor salonunun bulunduğu büyük kanat arasında kalan duvardaki saate bakarak. Teneffüsün bitmesine dört dakika kalmıştı.

Dördüncü sınıfların ne yaptığını görmek için yan tarafa geçtim. Daha tam köşeyi dönmüştüm ki Jo ile Endre'nin başlarını rüzgâra karşı yere eğmiş ve ayaklarını sürüye sürüye bana doğru geldiğini gördüm.

"Mağara ne durumda?" dedim.

"Bozuldu!" dedi Jo. "Reidar başını çatıdan dışarı çıkardı. Siktiğimin mağarası çöktü."

Gözleri nemliydi.

"Küfretmeden konuş," dedim.

"Özür dilerim," dedi.

"Olabilir," dedim. "Bilerek olmamıştır."

"Ama bizim mağaramızdı! Biz yapmıştık! Ve şimdi bozuldu."

"Bir dahakini onlarla beraber yapın," dedim. "Öyle olunca bozmazlar."

"İstemiyoruz," dedi. "Hadi Endre."

Yanımdan yürüyerek geçtiler.

"İsterseniz size bir tane daha yapmanız için yardım ederim," dedim. "Sonraki teneffüste."

"Eder misin?"

"Yani biz başlarız. Ama diğerleri de katılmak isteyebilir."

"Evet ama bu sefer sen de orada olacaksın," dedi. "Bozmaya cesaret edemezler."

Aptalca bir teklifti bu, diye düşündüm birkaç dakika sonra öğretmenler odasına girerken. Şimdi on yaşındakilerle beraber teneffüste durup mağara kazmak zorundaydım. Ama öte yandan, Jo'nun yüzü nasıl da ışıldadı, diye düşündüm ve tuvaletin kapısını ardımdan kapadım, fermuarımı açıp işemeye başladım. İçerideki öğretmenler şırıltı sesini duymasın diye porselene nişan aldım. Ellerimi yıkarken aynadaki aksimi izledim. İnsanın kendi gözlerinin içine bakarken oluşan o tuhaf, hem içeride hem dışarıda olma duygusu, insanın iç dünyasını öylesine saf ve şüphe götürmez şekilde yansıtan durum, birkaç yoğun saniye boyunca içimi doldurdu ama odadan çıktığım anda, askıdaki havlu ya da lavabonun kenarındaki bir kalıp sabunu unuttuğum gibi unutmuştum onu; bütün bu ufak şeylerin o an dışında hiçbir varlıkları yoktur, o karanlık bölmede öylece dururlar, ta ki sonraki sefer kapı açılıp yeni bir insan içeri girinceye ve sabunu eline alıncaya, havluyla kurulanıp aynada ruhuna bakıncaya kadar.

Nils Erik zili çaldığında oturma odasında akşam yemeğimi yiyordum. Girişin kıyısına yığılmış kar rüzgârdan havalanmış, onun etrafında uçuşuyordu. Dalgalardan gelen uğultu bütün köyün üstünde görünmez bir kubbe misali duruyordu.

"Yemek yiyorum," dedim. "Birazdan biter. İçeri gelsene."

"Ama yemekten sonra yüzmeye gitmezsin sen şimdi," dedi.

"Balık yiyorum," dedim. "Onlar yüzmeye alışkın."

"Doğru diyorsun."

"Biraz ister misin? Balık yumurtası ve patates var?"

Başını iki yana salladı, botlarını çıkardı ve oturma odasına geldi.

"Ee?" dedi. "Nasıl gidiyor?"

Omuz silktim, yutkundum ve suyumdan uzun bir yudum aldım.

"Ne nasıl gidiyor?" dedim.

"Her şey," dedi. "Yazıların örneğin."

"İyi gidiyor."

"Öğretmenlik?"

"İyi."

"Seks hayatın?"

"Yani... ne desem? Çok iyi değil. Ya senin?"

"İşte, kendin gördün durumu," dedi. "Gördüğün kadar."

"Anladım," dedim tabakta duran balık yumurtası, yağ ve patates kırıntılarını bıçağımla çatalıma yığıp ağzıma götürürken. Dudaklarım yağlanmıştı.

"Bu hususta geleceğimin pek parlak olduğu da söylenemez," diye devam etti. "Kızlardan on altısını bitiren ayrılıyor. Geriye sadece okuldaki öğrenciler ve onların anneleri kalıyor. Aradaki yaş dilimi kayıp."

"Bütünüyle kayıp hem de," dedim, ayağa kalktım, çatal bıçağı tabağın üstüne koydum, bir elimde bardak, diğer elimde tabakla mutfağa gittim.

"Ama seni duyan da avlanma neticesinde soyları tükenmiş sanır."

"E öyleler ama! Burada olsalardı onları biz avlardık. Ama bulundukları yerde başkaları koşturuyor peşlerinden."

Tabak ile kadehi tezgâhın üzerine bıraktım ve yüzme eşyalarımı almak için yatak odasına gittim.

"Kızılderililerin *sonsuz av sahası* kavramını nihayet anlıyorum," dedim. "Bunun nesi harika der dururdum. Sonsuza dek ormanın tekinde koşturmak. Ama belli ki mecaz anlamda kullanılıyormuş."

"Harika mı değil mi bilemem," diye seslendi Nils Erik onu duyabileceğim şekilde. "O kadar uğraşa çok az sonuç veriyor. En azından benim için öyle. Bir ilişki içinde olmak çok çok daha iyi."

Mayomla havluyu plastik poşete koydum, ayağa kalktım ve başka bir şey lazım mı diye düşündüm, ama hayır, hepsi bu kadardı.

"En son ne zaman bir ilişkin oldu?" dedim.

"Üç yıl önce," dedi ve elimde poşetle odadan çıktığımı görünce kapıya yöneldi.

"Peki diğer sözleşmeli öğretmenler hakkında ne düşünüyorsun?" dedim. Eğilmiş, bağcıklarını bağlıyordu, doğrulduğunda yüzü hafiften kızarmıştı.

"Eğer isterlerse neden olmasın," dedi.

Dik yokuşu hiç konuşmadan tırmandık, rüzgâr o kadar sert esiyordu ki yürümek başlı başına bir işti. Kar taneleri suratımda açıkta kalan yerleri ısırıyordu. Okulun kapısını ardımızdan kapattığımızda, sanki büyük bir teknenin güvertesinden kamaraya girmiş gibi hissettim kendimi. Nils Erik ışığı yaktı, merdivenleri uzun adımlarla indik, soyunma odasında zıt köşelere oturduk ve mayomuzu giyinmeye başladık. Rüzgârın duvarı gıcırdatmasına ve havalandırma kapakçıklarını uğuldatmasına rağmen içerisi bayağı sessizdi. Belki de hareket eksikliğindendi. Bomboştu bütün odalar, dümdüzdü ve şeffaftı havuzdaki su.

Klor kokusu büyüleyiciydi. Çocukluğumdan, kışın her hafta yüzmeye Stintahallen'e gittiğimiz zamanlara dair ne kadar anı varsa su üstüne çıkmıştı; küçük dükkândan külah içinde aldığımız şekerlemeler, yeşil ve siyah, anasonlu ve naneli, fındık şeklindeki drajelerin tadı. Tropik çağlayanları temsil eden lambalar. Kenarında Norveç bayrağı olan beyaz bone ve lacivert yüzme gözlüğü.

Mayomun bağcığını sıkıca bağladım, havuzun bulunduğu küçük salona çıktım, fayans tabanlarımın altında soğuk ve pürüzlüydü, kar taneleri dışarıdaki lambanın ışığında, ardında uzanan uçsuz bucaksız karanlığın içine doğru sağa sola savruluyordu.

Suyun yüzeyi dipten yansıyan zayıf mavi bir ışıltı haricinde koyuydu ve cam gibi parlıyordu. Şu kusursuzluğu bozacağım diye

neredeyse üzülecektim. En azından atlamayacaktım. Onun yerine metal merdivenden inip olabilecek en az sarsıntıyı yaratarak yüzmeye çalışacaktım. Ama nafile, çünkü Nils Erik gelmişti, ufak adımlarla koşmuş ve devasa bir cumburtuyla suya atlamıştı. Suyun altından diğer uca kadar yüzmüştü ve kafasını çıkardığında suyun pürüzsüz yüzeyini orada da bozmuştu.

"Muhteşem!" diye bağırdı. "Senin neyin var, mızıldanıyor musun?"

"Ben mi, hayır!" diye bağırdım.

"Moruklar gibi giriyorsun suya!"

Birden aklıma bir seferinde Dag Lothar'ı kandırışım geldi. Havuza ondan birkaç dakika önce girmiştim, bembeyaz olsun diye bonemin içini dışına çevirip başımda da biraz yukarı çekiştirmiştim, böylece yaşlı kadınların bol ve kırışık bonelerine benzemişti, sonra yüzümü elimden geldiğince suyun içinde tutmaya çalışıp son derece aheste kulaçlar atarak yüzmeye başlamıştım. Bu yaşlı kadın taklidi o kadar iyiydi ki koca havuzda sadece dört kişi olmamıza rağmen Dag Lothar beni görmemişti. Bana bakmış, yanlış kategoriye koymuştu, dolayısıyla artık yoktum. Adımı seslenmişti ve yanıt gelmeyince soyunma odasına dönmüştü.

Göğsüm önde yavaşça açıldım suyun içine doğru, başımı suyun altına soktum ve öteki tarafa kadar süzülmeme yetecek kulaçlar attım. Nils Erik diğer tarafta yüzüyordu, kulaç atıyordu. Birkaç tur boyunca olabildiğince hızlı yüzdüm, sonra pencere kenarındaki diğer uçta durdum ve kar fırtınasını seyrettim. Döndüm, dirseklerimle havuzun kenarına yaslanıp havuza baktım, Nils Erik'in suda çırpılan kolları ve bacaklarından sıçrayan köpürmüş suya bakarken bir seferinde Geir'in babasının söylediği şeyi, kulaç atarken insanın sanki pamuk üstündeymiş gibi uzanması gerektiğini hatırladım, Nils Erik'in arkasında kalan ve odalara açılan açık kapıya baktım.

Siktir, doğru ya. Sauna.

Kendimi yukarı çekip sudan çıktım, soyunma odasına gittim ve saunanın ısıtıcısını yaktım. Döndüğümde suya atladım ve çıkmaya karar verene kadar belki yarım saat boyunca yukarı aşağı yüzdüm.

Saunada en üst basamağa oturduk. Kızgın taşa su döktüm, yoğun bir buhar dalgası önce tenime doğru yükseldi, sonrasında da küp biçimindeki küçük odayı doldurdu.

"Bu mesleğin en ekstra yanı bu," dedi Nils Erik ve ıslak saçlarını arkaya doğru taradı.

"Tek ekstrası bu," dedim.

"Bedava kahve," dedi. "Ve gazete. Okulun son günü kestiğimiz pasta da var."

"Yaşasın," dedim.

Bir sessizlik oldu. Bir basamak aşağı indi.

"Başka çok iş yaptın mı?" diye sordum sonra ve omuzlarımı duvara dayadım. Sıcaklık başımı ağırlaştırmıştı, içim ağır ağır kurşunla ya da benzeri bir şeyle doluyor gibiydi sanki.

"Hayır. Sağlık hizmetinde," sadece. Bir de uzun zaman önce iki yaz boyunca parklarda çalıştım. Ya sen?"

"Bahçıvanlık, parke fabrikası, gazete, tımarhane. Ve radyo. Ama para almıyordum ondan, o yüzden sayılmaz."

"Aynen," dedi mayışmış bir sesle. Ona baktım. Gözlerini yummuştu, benim oturduğum basamağa dirseklerini koyup arkasına yaslanmıştı. Karakterindeki canlılık ve enerji farklı bir şeyle çatışıyordu, yaşlıca ve tespit etmesi zor bir şeydi çünkü somut bir şekilde kendini ele vermiyordu, genel havasıyla alakalıydı daha çok, ve sadece tezatlar aracılığıyla varıyordum bunun farkına, örneğin Jesus ve Mary Chain'i duymuş olmasına ve sevmesine şaşırmıştım çünkü neden onları duymamış olsundu ki?

Doğruldu ve bana döndü.

"Karl Ove," dedi. "Öyle aklıma geldi geçenlerde. Hilda'nın kulübesini biliyor musun?"

"Hilda'nın kulübesi mi? O nedir?"

"Virajdaki sarı ev. Eskiden Eva'nın kayınvalidesi Hilda'ya aitti. Birkaç yıl önce öldü ve ev şimdi boş. Onlarla sohbet ederken, ev kiraya verilirse çok sevineceklerini söylediler. Sonuçta evin içinde biri yaşarsa daha az yıpranır. Hem çok kira da istemiyorlar. Aylık beş yüz, o kadar."

"Yani?" dedim.

"Koca evde tek başıma kalmayı sevmiyorum. Acaba orayı birlikte tutar mıyız diye düşünmüştüm. Hem kira parasından tasarruf etmiş oluruz, yemek masrafları da düşer eğer iki kişi olursak. Ne dersin?"

"Yaa-ni," dedim. "Neden olmasın?"

"Birer odaya yerleşiriz geri kalan yerler de ortak alan olur."

"Ama o zaman herkes bizim eşçinsel olduğumuzu düşünür," dedim. "İki genç öğretmen birbirini buldu," derler.

Güldü. "Ve şimdi de saunada baş başayız..."

"Dedikodular başladı bile desene?"

"Yok be, aklını mı kaçırdın? Burada karşı cinse karşı inkâr edilemez bir ilgi gösterdin. Kimsenin senin tercihlerin hakkında şüpheye kapıldığı yok. Ne diyorsun, var mısın, yok musun?"

"Evet. Yani hayır. Yazmak zorundayım. Bunun için yalnız yaşamam gerek."

"Oturma odasının yanında bir oda var. Orayı kullanabilirsin. Tam bu iş için."

"Peki, olabilir aslında," dedim.

Giyindikten sonra merdivenleri çıkarken, bir süredir aklımı kurcalayan ama çıplak olduğum için soramadığım soruyu sordum.

"Daha önce konuştuğumuz konuyla ilgili ufak bir sorunum var," dedim.

"Hangi konu?" dedi.

"Seks," dedim.

"Neymiş, söyle bakalım!" dedi.

"Söylemesi kolay değil," dedim. "Konu şu ki... neyse işte, abi ben çabuk patlıyorum. Yani kısa ve öz bir şekilde söylemek gerekirse, durum bu."

"Ha, şu klasik mevzu," dedi. "Ve?"

"Hayır, bu kadar. Bu konuda bir tavsiyen var mı diye soracaktım. Başına gelince insan kendini pek iyi hissetmiyor, tahmin edersin."

"Çabuk derken ne kadar çabuk mesela? Bir dakika mı? Üç mü? Beş mi?"

"Evet, yani duruma göre değişiyor," dedim ve büyük cam kapının kilidini açıp dışarı ittim. Saunadan sonra tenim öyle sıcaktı ki soğuk rüzgâr ısırmadı; binaların arasında esişini görüyor ama onu hissetmiyordum bile. "Belki üç, belki dört dakika mesela?"

"O kadar da kötü değilmiş ki Karl Ove," dedi, atkısını boynuna dolayıp beresini kulaklarının üzerine indirirken. "Hatta dört dakika uzun bile."

"Sende durumlar nasıl peki?"

"Bende mi? Bende tam tersi. Sonsuza kadar giderim hiçbir şey olmaz. Aslında bu da bir problem. Boşalmanın kıyısına bile yanaşmadan yarım saat geçebiliyor. Bazen sadece pes etmek zorunda kalıyorum."

Yolu yokuş aşağı inmeye başlamıştık.

"Otuz bir çekerken peki?" diye sordu. "O zaman da çabuk mu oluyor?"

Yüzümün yandığını hissettim, ama bu havada göremezdi. Bir yalan da beklemiyordu o yüzden güvendeydim.

"Hemen hemen aynı," dedim.

"Hım," dedi. "Benim o meselede de sıkıntım var. Bugün anlamışsındır belki. Ben sonsuza dek devam edebiliyorum."

"Sence fizyolojik mi bu?" dedim. "Yoksa kafada olan bir şey mi? Keşke değişebilsek ya. Senin sorunun benimkinden bin kere iyidir."

"Bir fikrim yok," dedi. "Muhtemelen fizyolojiktir. Ben hep böyleydim. İlk seferden beri. O yüzden başka türlüsü nasıl bilmiyorum. Ama başını çimdiklersen işe yarıyormuş diye duymuştum. Sert bir şekilde. Ya da testislerini biraz çekiştiriyorlarmış. Sonra pompaya devam."

"Bir dahaki sefere deneyeceğim," dedim ve karanlıkta gülümsedim.

"Eğer eline bir fırsat geçerse yaparsın," dedi.

"Noel'de olabilir belki. Civardaki bütün genç kadınlar eve dönmüş olacak."

"Sence buraya milletle yatmaya mı dönecekler? Hiç sanmam. Bence şu anda oldukları yerde yatıyorlar ve buraya sadece dinlenmek ve ocak ayına güçlerini toplamak için geliyorlar."

"Evet muhtemelen öyle," dedim ve durdum, çünkü evimin önüne gelmiştik. "Eğer ev konusuna tamam dersek ne zaman taşınabiliriz?"

"Kaldığımız yerlerden çıkacağımızı önceden haber vermek gibi durumlar var. Ama belki Noel'den sonra olabilir? Noel tatilini iki gün kısa kesersek olur mu sence?"

"İyi fikir," dedim. "Neyse konuşuruz!"

Elimi kaldırıp selam verdim, kapıyı açtım ve içeri girdim. Sekiz dilim ekmek yedim, yarım litre süt içtim, kanepeye uzandım ve satın aldığım yeni bir kitabın ilk sayfalarını okudum, Jan Kjærstad'dan *Büyük Macera*. *Ayna* ve *Homo Falsus* romanlarını okumuştum ve Finnsnes'teki kütüphaneden daha yeni *Yeryüzü Sessizce Dönüyor* kitabını ödünç almıştım. Ama bu yepyeniydi, daha yeni çıkmıştı ve elime aldığımda ilk yaptığım, taze kâğıdı koklamak oldu. Sonra sayfalarını karıştırdım. Her yeni bölüm büyük O harfiyle başlıyordu. Bazı bölümler birden fazla sütunda basılmıştı, bir tanesi sanki alınmış notlar gibi görünüyordu ve bir yerde bitip diğerinin yanında ortaya çıkıveriyordu, ki esas hikâye buydu. Bazı bölümler mektuptu sadece. Bazıları kalın fontla yazılmıştı, bazıları italik, bazılarıysa normal. Adı Hazar olan ve adı Enigma olan bir şeyler çıkıyordu ortaya sürekli. Ve k'nin açıklamaları da olsa olsa *kjærlighet*'i, yani aşkı temsil ediyordu.

İlk sayfayı okumaya başladım.

"Çok gençti. Bir çiy damlası kadar taze boyun. İkisi de kendi dünyalarında, birbirlerine bir metre mesafede duruyorlar. Sırtı kadına dönük olmasına rağmen adam *tension*'ı hissetti, dönüp kadına kaçamak bir bakış attı. İnanılmaz bir heyecan. Bacağıyla birkaç numara yaptı. Kadın fark etti, gülümsedi. Khol rastığı ve maskarası arasından kıvılcımlar saçtı. İki kez salladı sağ omzunu ona doğru, farklı bir çarpıntı, alt dudağını ısırdı, bakışlarını yere indirdi. Perküsyon

ve bas beş duyusunda *funky* bir ihtiras uyandırdı. Yerinde durmak doğaya aykırı. Halının üzerinde bir iki adım attı, ona doğru, ondan uzağa, davetkâr, sataşırcasına. Kadın onun adımlarını taklit etti, aynı ritmi tutturarak, burun kökünde kaplan kırışıkları. Siyah kıvırcık saçlar, alnına doladığı şal, arsız makyaj. Ne dinliyordu? Cramps mi? Split Beavers mı? ViviVox mu? Üstünde yaprak desenli kimono ceketi, bol ipek pantolonu, bantlı sandaletleri. Nefes kesici. Ve etrafında: kapakların karelere bölünmüş, yanıp sönen figürleri, biçimleri ve gösterişli kaligrafisi."

Defalarca okudum. Üslubu çok yabancıydı ama çok havalıydı yarım kalan kısa cümleleri, bütün ses tekrarları ve araya sıkıştırdığı İngilizce sözcüklerle. Ve egzotik sözcükler. Kimono, bu Japoncaydı. Kaplan kırışıklığında, Hindistan'a ve vahşi hayvanlara has bir şey vardı. *Khol* kulağa Almanca geliyordu. Sadece birkaç satırda önümde koca bir dünya açılmıştı. Üstelik burası farklı bir dünyaydı, onda fütüristik bir şeyler vardı ve bu ilgimi çekmişti. Ama ben böyle yazamıyordum, istesem bile imkânsızdı. Kjærstad'ın editörlüğünü yaptığı *Vinduet* dergisini okurken, orada çıkan isimleri ve kitap adlarının hiçbirini doğru düzgün bilmiyordum, kullanılan kavramların yalnızca birkaçını anlıyordum. Yazılardan birinin adı "*Aeneid'i Yakmak Üzerine*" idi, bir sebepten kafamda yer etmişti, durup dururken aklıma geliyordu, Aeneid'in ne dediği hakkında en ufak bir fikrim olmasa bile. Bunların hepsi postmodernizmdi, Kjærstad Norveç'in en büyük postmodernist yazarıydı ve metinde olanın ardında yattığından şüphelendiğim tüm o dünyayı sevmeme rağmen onun ne olduğunu ve nerede bulunduğunu bilmiyordum. Norveççedeki "tårem", örneğin, sandalet bandı, *harem* sözcüğü ve Doğu anlamındaki Orient'le uyumlu muydu? Kjærstad'ın kitapları Doğu'yla dolup taşıyordu, *Binbir Gece Masalları*'nı andıran bir atmosfer hâkimdi onlara, masal masal içindeydi, yaptığı işin bir bakıma başka birçok dünyayla beraber o dünyayı bizimkinin içine çekmek olduğunu hayal ediyordum. Bu ne anlama geliyordu hiçbir fikrim yoktu, ama içgüdüsel olarak seviyordum, tıpkı içgüdüsel

olarak Milan Kundera'yı hiç sevmediğim gibi. Kundera da postmodernist bir yazardı ama diğer dünyalara kucak açma durumu onda hiç yoktu, ondaki dünya hep aynıydı, Prag, Çekoslovakya ve onları işgal etmiş ya da işgal etmek üzere olan Sovyetler'di, buna okeydim, ama karakterlerini sürekli olay örgüsünden çıkarıp duruyor, müdahale ediyor ve diğer karakterler hiçbir şey yapmadan, oldukları gibi pencere kenarında ya da o esnada artık neredeyseler öylece durup onun uzun uzun açıklamalarını bitirmesini bekliyordu ki tekrar hareket etmeye başlayabilsinler. O zaman olay örgüsü sadece bir "olay örgüsü", karakterler de sadece "karakterler" oluyordu, onun icat ettiği şeyler olduklarını, gerçekte var olmadıklarını biliyordun, öyleyse neden onları okuyacaktın? Bu bağlamda Kundera'nın tam zıddı Hamsun'du karakterlerinin dünyasına kimse Hamsun kadar girmezdi, ve şayet ikisi arasında bir karşılaştırma yapmam gerekirse benim tercihim misal veriyorum, *Açlık*'taki fiziksellik ve gerçeklikti. Oradaki dünyanın bir ağırlığı vardı, orada düşünceler bile yakalanmıştı, öte yandan Kundera'da düşünceler kendi dünyalarının üzerine çıkıyordu ve canları ne istiyorsa onu yapıyorlardı. Dikkatimi çeken başka bir fark da Avrupa romanlarında sıklıkla tek bir olay örgüsü olmasıydı, ama Güney Amerika romanlarında bir dolu olay ve bir dolu yan olay aynı anda ilerlerdi, Avrupa kökenli romanlarla kıyaslayınca, olay örgülerinden geçilmiyordu. En sevdiklerimden bir tanesi Garcia Marquez'in *Yüz Yıllık Yalnızlık* romanıydı, ama *Kolera Zamanlarında Aşk*'ı da seviyordum. Kjærstad'nın da biraz böyle bir tarafı vardı, ama daha Avrupai tondaydı ve biraz da Kundera barındırıyordu içinde. En azından ben böyle düşünüyordum.

Peki ya benim yazdıklarım?

Kjærstad üslubunda postmodernist yazılar benim ulaşamayacağım bir şeydi, istesem bile yapamazdım, içimde yoktu. Benim tek bir dünyam vardı, bu yüzden yazmam gereken şey de buydu. En azından şimdilik. Ama Garcia Marquez'de olan coşkuyu da dâhil etmeye çalışıyordum. Ve hikâye çokluğunu da. Ve Hamsun'da olan o ânın içinde kalmayı.

Okumaya devam ettim. Bu romanda Oslo'nun Güney Yarımküre'de bir yerde konumlandırıldığını okumuştum inceleme yazılarında. Harikulade bir fikirdi, Oslo'nun gerçekte olmadığı her şeye dönüşebileceği anlamına geliyordu bu. Ama daha önemlisi bu dünyanın yaratılmasıydı. Bu metinde Marquezvari bir coşku, yoğunluk ve kalabalık vardı.

Kitabı kenara bıraktım ve çalışma masama gittim, oturdum ve yazmış olduğum kâğıt tomarına bakmaya başladım. Çok inceydi! Hem de inanılmaz ince! Sadece en önemli kısımlar –orman, yol, ev– vardı, diğer her şeyi bırakmıştım. Ama ya geriye kalanın patlamasına izin verirsem?

Yeni bir sayfa çıkarıp daktiloya geçirdim, daktilonun şaryosu vızıltıyla pozisyonunu alırken pencereden yansıyan aksime baktım.

Farklı şeylerin biriktiği yer neresiydi? Farklı şeyler nerede yan yana bulunurdu?

Tybakken'deki evin dışında kalan yolu canlandırdım zihnimde.

"Yola çıktım. Siyahtı ve yanı başında boylu boyunca onu takip eden yeşil yapraklı ağaçlar rüzgârda salınıyordu. Bir araba geçti. Bir BMW. Erling ile Harald kaldırımda bisikletlerinin yanında duruyordu. Erling'in Apache bisikleti vardı. Harald'ın DBS. Arkalarındaki yokuşta evler sıralanmıştı. Bahçelerinde masalar ve sandalyeler, köpek kulübeleri, mangallar, üç tekerlekli bisikletler, şişme havuzlar, hortumlar ve pek kullanılmayan bir tırmık vardı. Üstümüzdeki gökyüzünden bir uçak geçiyordu, o kadar yüksekten uçuyordu ki tek görebildiğin ardında bıraktığı izdi."

Sayfayı çıkardım, buruşturup yerdeki diğer yığının üzerine fırlattım. Yeni bir kâğıt taktım. Bir süre önüme baktım. İki yıl önce annemi ve Yngve'yi Bergen'de ziyaret etmiştim. Oradaki balık pazarı hayatla dolup taşıyordu: insanlar, tezgâhlar, balıkçılar, yengeçler, arabalar, tekneler, bayraklar ve flamalar, kuşlar ve su, dağlar ve evler. Orası yoğunluğu elde etmek için mükemmel olurdu!

Tekrar yazmaya başladım.

"Balıklar buz yatağının üzerine sıra sıra dizilmişti. Güneşin altında ışıldıyorlardı. Kadınlar harcanacak paraları ve dolu poşetleriyle tezgâhların arasında ileri geri dolanıyorlardı. Küçük bir oğlan çocuğu bir eliyle balon tutarken, diğer eliyle annesinin sürdüğü çocuk arabasına tutunuyordu. Birden bırakıp içi morina balığı dolu hazneye doğru koşturdu. "Anne, bak," diye bağırdı. Siyah takım elbiseli ve şapkalı yaşlı bir adam, bastonundan destek alıp sendeleyerek yürüyordu. Paltolu şişman bir kadın uskumruları inceliyordu. Boynunda parıldayan bir mücevher vardı. İki tezgâh görevlisinin beyaz önlüklerine balık kanı bulaşmıştı. Bir tanesi diğerinin söylediği bir şeye gülüyordu. Arkalarındaki yoldan hızla arabalar geçiyordu. Koyu saçları omuz hizasında, memelerini belli eden beyaz bir tişört ve Levi's 501 kot pantolon giymiş bir kız durmuş, limanı seyrediyordu. Geçerken göz ucuyla ona baktım. Bana baktı ve gülümsedi. Onu sikmek ne kadar muhteşem olur diye düşündüm."

Arkama yaslandım, saatimi çıkardım, saat dokuz olmak üzereydi. Hoşuma gitmişti, iyi bir başlangıçtı, kızla sonra yine karşılaşabilirdi, o zaman her şey olabilirdi. Daktiloyu kapattım, ocağa bir tencere su koydum, çaydanlığın dibine çay yaprakları attım ve ilk defa arkada müzik çalmadan bir şey yazdığımı fark ettim birdenbire. Suyun kaynamasını beklerken pasajı tekrar okudum. Cümleler biraz daha kırılmalıydı ve daha kesik kesik olmalıydı. Türlü kokular ve sesler hakkında da bir şeyler olmalıydı. Hatta belki daha çok ayrıntı. Ve biraz da aliterasyon.

Daktiloyu açtım tekrar, bir kâğıt çıkartıp yerleştirdim.

"Balıklar buz yatağının üstüne sıra sıra dizilmişti, güneş altında her şey ışıl ışıldı. Hava tuz, egzoz ve parfüm kokuyordu. Dolgun kadınlar harcanacak paraları ve dolu poşetleriyle tezgâhların arasında ileri geri dolanıyor, otoriter bir edayla istedikleri şeyleri işaret ediyorlardı. Karides, yengeç, ıstakoz, uskumru, kömür balığı, morina balığı, mezgit, yılan balığı ve pisi balığı. Mırıltılar ve kahkahalar doldurmuştu havayı. Bazı çocuklar bağırıyordu. Karşıdaki durağa

yanaşan otobüsten derin bir iç çekme sesi yükseldi. Rıhtım boyu dizilmiş flamalar rüzgârda dalgalanıyordu. Pat! Pat! Pat! Küçük bir oğlan çocuğu solgun ve cılız eliyle Winnie the Pooh balonu tutarken, diğer eliyle annesinin ittiği bebek arabasına tutunuyordu."

Kaynayan tencereden yükselen buhar kapıdan içeriye sızdı. Daktiloyu yeniden kapadım, suyu çay yapraklarının üstüne döktüm, çaydanlık ile fincanı, süt kutusunu ve şeker kâsesini oturma odasına getirdim, oturdum, bir sigara sardım ve sigara dudaklarımın arasından sarkarken bu sefer üslubuna özel bir ihtimam göstermeden *Büyük Macera*'yı okumaya devam ettim, birkaç dakika sonra öykünün içine dalmıştım. Bu yüzden bir süre sonra zil çaldığında yerimden sıçrayarak gerçek hayata dönmemde gaddarca bir şeyler vardı.

Gelen Hege'ydi.

"Selam," dedi ağzına doladığı atkısını çıkarırken. "Daha yatmamıştın değil mi?"

"Yatmak mı, yok canım. Saat daha dokuz buçuk."

"On," dedi. "İçeri girebilir miyim?"

"Evet, elbette," dedim. "Hayrola, bir şey mi oldu?"

Antreye adım attı, devasa atkısını çıkardı, şişkin montunun fermuarını indirdi.

"Hayır, sorun da bu. Hiçbir şey olmuyor. Vidar gemide, ben de sağda solda dolanıp sıkılıyorum. Dedim ki sen kesin ayaktasındır daha."

"Harika zamanlama," dedim. "Daha yeni çay demlemiştim."

Oturma odasına geçtik, kanepeye oturdu, kitabı aldı ve kapağına baktı.

"Kjærstad'nın son kitabı," dedim. "Okudun mu?"

"Ben mi, hayır? Okuma yazması olmayan biri var karşında. Çay ikram edecek misin, yoksa laf olsun diye mi söylemiştin?"

Bir fincan getirip önüne koydum, masanın diğer tarafındaki koltuğa oturdum. Bağdaş kurdu ve kendine çay doldurdu.

İnceydi ve uzun bacaklıydı, neredeyse oğlan çocuğunu andıran bir vücudu vardı. Yüzünün hatları belirgindi, uzun bir burnu, dol-

gun dudakları vardı, saçları hacimli ve kıvırcıktı. Sert bir şey vardı onda, ama canlı ve ışıl ışıl gözlerinden başka bir şey yayılıyordu, daha yumuşak ve sıcaktılar. Zehir gibiydi, hazırcevaptı, çevresindeki balıkçılara karşı asla taviz vermediği, kendisine has, mesafeli bir tutum takınıyordu.

Onu çok seviyordum, ama ona karşı hiçbir çekim duymuyordum, ve anlamıştım ki, arkadaş olmamızı sağlayan buydu. Eğer onun çekimine kapılsaydım, orada paralize olmuş gibi oturur, ne söyleyeceğimi, onda nasıl bir intiba bırakacağımı düşünüyor olurdum. Kapılmayınca kendim olabiliyordum, üzerine çok düşünmeden, sadece oturup sohbet edebiliyordum. Aynı şey onun için de geçerliydi. Ve hep olduğu üzere, bir çekim hissetmediğim kızlarla konuştuğumuz konular daima duygusal ve mahrem konulardı.

"Yeni bir şey var mı?" dedi.

Başımı hayır anlamında salladım.

"Ne olsun ya. Aa dur, var var. Nils Erik beraber eve çıkmayı önerdi, dönemecin oradaki sarı eve."

"Ee sen ne dedin peki?"

"İyi fikir dedim. Anlayacağın, Noel'den sonra taşınıyoruz."

"Siz ikiniz kadar birbirinden farklı iki adam daha düşünemiyorum."

"Ben adam mı oldum şimdi birdenbire?"

Bana baktı ve güldü.

"Ya ne, değil misin?"

"Öyleymişim gibi hissetmiyorum pek."

"Nasılmış gibi hissediyorsun peki?"

"Bir çocuk gibi. On sekizlik bir çocuk."

"Evet, bunu anlıyorum. Köydeki diğer erkekler gibi değilsin."

"Ne demek istiyorsun?"

"Şu kollarına baktın mı hiç? Benimkiler gibi incecik! Geniş omuzlusun da denilemez."

"Ne olmuş yani?" dedim. "Balıkçı değilim sonuçta."

"Ne oldu ya, kızdın mı şimdi?"

"Yok canım."

"Yok canım," dedi benim ses tonumu taklit ederek ve güldü. "Ama haklısın. Sen oturup hayatının geri kalanında yazacaksın. Bunun için kas yapmaya ihtiyacın yok."

"Aynen öyle," dedim.

"Yapma Karl Ove ya," dedi. "Bu kadar mı ciddiye alıyorsun kendini?"

"Kendini ciddiye almakla alakası yok bunun," dedim. "Ama söylediklerin doğru. Örneğin Vidar'dan oldukça farklıyım. Ama buraya gelip bunu yüzüme çarpman gerekmez."

"Ay, ay, hassas bir yerine dokundum galiba!"

"Kes artık."

"Ay, ay."

"Seni kapı önüne koymamı istiyorsun galiba?"

Fincanımı onu tehdit edercesine havaya kaldırdım.

Yine güldü.

Arkama yaslandım, tütün paketimi çıkardım ve bir sigara sarmaya başladım.

"Erkeklerin erkek gibi olmasını istediğini biliyorum," dedim. "Bunu daha önce de defalarca söyledin aslında. Sessiz ve güçlü olacak değil mi? Peki Vidar'da senin sinirlerini bozan ne? En çok yakındığın şey ne? Asla bir şey konuşmuyor, kendisi ya da ikiniz hakkında hiçbir şey anlatmıyor, zerre romantizm yok adamda. Hepsine aynı anda sahip olamazsın biliyorsun. Hem konuşacak, hem sessiz olacak, hem güçlü olacak hem duygusal olacak, hem romantik olmayacak hem romantik olacak."

Bana baktı.

"Güçlü bir erkeğin sana sert bir şekilde sahip olmasından daha romantik bir şey var mı?"

Yanaklarımın kızarmaya başladığını hissettim, çakmağı alıp sigaramı yaktım.

Sonra güldüm.

"Bu hiç bilmediğim bir konu esasen. Nasıl olabileceğini hayal dahi edemiyorum."

"Hiç, bir kıza sert bir şekilde sahip olmadın mı?"

Bana baktığını hissettim ve sonra göz göze geldik.

"Evet, evet, elbette," dedim bakışlarımı kaçırarak. "Ben diğer tarafı düşünüyordum. Senin rolünü."

Ayağa kalktım ve plak koleksiyonumun yanına gittim.

"Dinlemek istediğin bir plak var mı?" diye sordum ve başımı ona doğru çevirdim.

"Kafana göre koy," dedi. "Ben birazdan kalkarım zaten."

deLillos'un son çıkardığı plağı koydum. *Før var det morsomt med sne*: Kar eskiden zevkliydi.

"Taşınmanın en büyük artısı tepemdekileri dinlemek zorunda kalmayacak olmam," dedim ve tavanı işaret ettim.

"Torill ile Georg'u mu?"

Başımı öne salladım.

"Burada duvarlar inanılmaz ince. Özellikle yatak odası duvarı. Ve yukarısı romantizmden geçilmiyor, senin tabirinle."

"Torill için ne hoş."

"Seslerden anladığım kadarıyla Georg için de öyle."

Yerime oturdum tekrardan.

"Torill'den çok hoşlanmıyorsun, değil mi?" dedim.

"Hayır, hoşlandığımı söyleyemem."

Sahte bir gülümseme yerleşti dudaklarına, yüzü gerildi ve dudaklarından birkaç sözcük döküldü.

"Hep o kadar iyi ve içten ki, ona bakmaya tahammül edemiyorum, bir de sürekli kendini sergilemesi yok mu."

"Kendini mi sergiliyor?" dedim.

"Evet, etrafında kimse yokken de bizim yanımızda olduğu gibi dolandığını düşünmüyorsun herhâlde?"

Göğsünü öne çıkardı, oturduğu yerde kalçasını oynattı ve alnının üstüne düşen saçlarını eliyle geriye çekti.

Gülümsedim.

"Benim hiç dikkatimi çekmemişti," dedim. "Ama şimdi sen söyleyince, sanırım Nils Erik bundan nasibini aldı. Bugün Torill buzdolabının önünde öyle bir öne eğildi ki Nils Erik tuvalete fırlamak zorunda kaldı."

"Bak gördün mü? Ne yaptığının gayet farkında. Sen ne düşünüyorsun peki?"

"Torill mi?" dedim ve pofladım. "Benden on iki yaş büyük."

"Evet, evet, ama ondan hoşlanıyor musun?"

"Yani sevmiyor değilim. İyi biri," dedim.

Bir sessizlik oldu. Lambanın pencerelerden içeri geri yansıyan aksinde mobilyalar su altında gibi görünüyordu.

"Önümüzdeki cuma için planın var mı?" diye sordu Hege.

"Hayır," dedim. "Hatırladığım kadarıyla yok."

"Sözleşmeli öğretmenlerden kimilerini eve davet etmeyi düşünüyordum. Pizza yapar, bira içeriz. Ne dersin?"

"Olur tabii."

Ayağa kalktı.

"Artık eve gitsem iyi olur. Sen de iyi bir uyku çek, yazar bozuntusu seni."

"Dikkatli olmazsan ben de sana isim takmaya başlayacağım," dedim.

"Ben kadınım, biliyorsun. Bana olmaz. Ya Hanım ya da Hege diyeceksin. Ayrıca çiçeklere çok su veriyorsun. Boğuyorsun onları."

"Sence sorun bu mu? Ben de hiç kuru kalmamaları gerek sanıyordum."

"Yok, genelde tam tersi. Zavallı çiçekler. Bir katile denk gelmişler. Ama en kötü çeşidine, katil olduğunu bilmeyenine."

"Ölürlerse üzülüyorum aslında," dedim.

"Balıklar peki?" dedi.

"Ne olmuş balıklara?"

"Onlar ölünce de üzülüyor musun?"

"Aslında evet. Kıvranan balığı dipten çekmek en kötüsü, sonra bir de onu öldürmek zorundasın."

Güldü.

"Şu dediğini burada kimseden duymadım daha önce herhâlde. Aklıma bile gelmezdi. İlk olsa gerek."

"Hayatı boyunca deniz tutmuş bir balıkçı var," dedim. "Bu da onun gibi bir şey."

"Hayır, değil," dedi. "Neyse, *gerçekten* gitmeliyim."

Onu kapıya kadar geçirdim.

"Pekâlâ hanımefendi, size iyi geceler dilerim," dedim. Montunu giyene kadar sessizce bekledim. Giydiğinde gülümsedim, atkısından ve beresinden sadece burnu gözüküyordu. Hoşça kal dedi ve karanlığın içinde kayboldu.

Ertesi sabah ilk saatlerde üçüncü ve dördüncü sınıflar vardı. Zil çalmadan on dakika önce uyandım ve paltomu giyip Hege'nin ayrıldığı on saat öncesi kadar karanlık ve vahşi gökyüzünün altında hızla yokuşu tırmandım.

Çocuklar örgü kazakları, berelerini çıkardıktan sonraki dağınık saçları, uykudan ayılmamış gözleri ve yün çoraplarıyla ağır ağır yerlerine geçerken onları izledim, mini minnacık ve kırılgandılar. İçlerinden bazılarına nasıl sinirlenebildiğimi ve onlardan nasıl rahatsız olduğumu anlamak mümkün değildi. Ama işte gün içinde içlerinde artan ve azalan bir şeyler vardı; bağrış çağrışların, kavga ve gürültülerin, oyunların ve heyecanın girdabıydı bu ve onları zamanla küçük insanlar gibi değil de artık damarlarında akan şey olarak görmeme sebep oluyordu.

Sırasında oturan Jo el kaldırdı.

"Efendim Jo?" dedim.

Gülümsedi. "İlk ders ne yapacağız?"

"Bekle ve gör," dedim.

"Hep yaptığın gibi ikinci dersin sonunda bize kitap okuyacak mısın?"

"Sabreden derviş muradına ermiş. Hiç duydun mu bu atasözünü?"

Başını öne salladı.

Kapıdan içeri Reidar ile Andrea girdi. Kardeştiler, okula beraber yürümüşlerdi, beraber gecikmişlerdi, bunda bana bu kadar dokunan neydi?

Reidar tam sınıfın içinde koşmaya başlamıştı ki yasak olduğunu hatırlamış olsa gerek aniden durdu ve bana baktı, sonra hızlı

adımlarla sırasına doğru yürüdü. Andrea diğer tarafta bizi izledi. Bakışlarına karşılık verdim. Hemen başını yana, yedinci sınıfların olduğu tarafa çevirdi ve sonra onlara katıldı.

Bu küçük aranın son derece doğal olması gerekirdi, ama değildi, Andrea'nın hareketlerinde bir katılık vardı, sanki hareketleri yerine getirmek için kendisini zorluyor gibiydi.

"Selam Karl Ove," dedi Reidar gülümseyerek. Derse geç kalması yüzünden alacağı cezayı engellemek için bu dostane ilişki sayesinde ismimi bir nevi tampon gibi kullanmıştı. Kurnaz küçük bir şeytandı.

"Selam Reidar," dedim. "Otur. Bütün sınıfın geri kalmasına sebep oldun."

Andrea bana âşıktı.

Tabii ya.

Bu davranışlarının sebebini açıklıyordu. Bütün bakışları, göz kaçırmalar, yüzünün pembeleşmesi.

İçime sıcak bir his yayıldı. Ayağa kalktım ve tahtaya yürüdüm.

"Bir meslek sahibi olmak ne demektir?" dedim. "Meslek ne demek?"

Zavallı küçük kız.

"Bir iş," dedi Reidar.

"Eğer yanıtı biliyorsan elini kaldır," dedim.

Elini kaldırdı. Neyse ki başkaları da kaldırdı. Lovisa'yı işaret ettim.

"Bir işinin olması demek," dedi.

"Ben de bunu söyledim!" dedi Reidar.

"Bana mesleklerden örnekler verebilir misin Lovisa?" dedim.

Başını öne salladı. "Balıkçı."

"Güzel," dedim ve tahtaya yazdım. "Başka?"

"Balıkhane işçisi?"

"Evet! Başka meslek ne var? Parmak kaldırıyoruz!"

Öneri yağmaya başladı. Otobüs şoförü, kamyon şoförü, tır şoförü, tezgâhtar, gemi kaptanı, temizlikçi, polis, itfaiyeci. Önlerinde bir tane duruyor olmasına rağmen "öğretmen"in hiç akıllarına gel-

memesi garipti. Onlar için gerçek bir meslek değildi. Çocuklarla bütün gün laklak etmek gibiydi onlara göre.

"Ya ben?" dedim sonunda. "Benim bir mesleğim yok mu?"

"Sen öğretmensin! Öğretmen! Öğretmen!" diye bağrıştılar.

"Ya hastalanınca?"

"Hemşire! Doktor! Ambulans şoförü!"

Tahta, meslek isimleriyle dolunca onlara yapmak istedikleri mesleği yazmalarını, onun ne gerektirdiğini açıklamalarını ve bir resim çizmelerini söyledim. Onlar bunu yaparken aralarında yürüdüm, çalışmalarını izledim, onlarla teker teker sohbet ettim, ellerim belimde pencere kenarında durup karanlığı seyrettim. Onun bana âşık olmuş olması fikri bana çok dokunaklı gelmişti; hem sıcacıktı hem de hüzünlü.

Masama gittim, yazdıklarını okumaya başladık ve zil çalana kadar yarısından biraz daha fazlasının üzerinden geçmiştik. Sonraki ders kaldığımız yerden devam ettik, sonra kitaptan okumaya geçtik, oradaki soruları yanıtladılar, son yirmi dakika onlara *Binbir Gece Masalları*'ndan bir alıntı okudum. Kitabı çıkarıp okumaya başlayınca sıralarından kalkıp önümdeki halının üstünde yarım halka biçiminde oturdular, hep böyle yapıyorlardı, birinci ve ikinci sınıftan gelen bir alışkanlık olsa gerekti, ve bu hoşuma gidiyordu, onlara sıcak ve güvenli bir şeyler veriyormuş gibi hissediyordum. Ya da daha doğrusu normal bir durumu onlar sıcak ve güvenli bir forma dönüştürüyorlardı. Boş bakışlarıyla oturmuş Doğu'ya ait hikâyeler dinliyorlardı, bir şekilde kendi içlerine dönüyorlardı, zihinlerindeki çölün tam göbeğinde, kendi ruhlarının çeşmesinin önünde oturuyorlarmış gibiydi, ve develer görüyorlardı, ipek kumaşları, uçan halıları, bütün o ruhları ve hırsızları, camileri ve pazar yerlerini, alev alev aşkları ve ani ölümleri, bilinçlerinin boş mavi semalarında dalgalanan bütün o serapları seyrediyorlardı. Onlar için kendi dünyalarından, dondurucu soğuklarda dipsiz karanlığın içinde oturdukları dünyanın bu en uç köşesinden daha farklı bir dünyanın hayal edilebilmiş olmasının bir önemi yoktu, hikâye her şeyin mümkün olduğu, her şeye izin verilen iç dünyalarında geçiyordu.

Sonraki ders beşinci, altıncı ve yedinci sınıflarla Norveççe dersim vardı.

"Hemen derse başlıyoruz," dedim içeri girince. "Oturun ve kitaplarınızı çıkarın!"

"Bugün havanda değilsin galiba?" dedi Hildegunn.

"Dersi kaynatmaya çalışma," dedim. "Hadi, çıkarın kitapları. Bugün küçük bir grup çalışması yapmayı düşündüm. Yani, ikili gruplar hâlinde çalışacaksınız. Hildegunn ve Andrea, sıralarınızı birleştirin. Jørn ve Live. Kai Roald ve Vivian. Hadi bakalım hep böyle oyalanıyor musunuz siz?"

Sıralarını söylediğim şekilde birleştirmeye başladılar. Kai Roald hariç. O, dirseklerini sırasının üstüne dayamış elleri yanaklarında oturuyordu.

"Sen de Kai Roald," dedim. "Sıranı Vivian'ın sırasının yanına taşı. Birlikte çalışacaksınız."

Bana baktı ve başını iki yana salladı. Gözlerini boşluğa dikti yeniden.

"Sana seçim hakkı vermedim," dedim. "Yapmak zorundasın. Hadi bakalım."

"Yapmıycam," dedi.

Yanına gittim.

"Ne dediğimi duymadın mı? Hadi, sıranı şuraya götür."

"İstemiyorum," dedi. "Yapmıycam."

"Nedenmiş?" diye sordum.

Sıralarını birleştirmeyi bitiren diğerleri oturup bizi izlemeye başladı.

"İstemiyorum," dedi.

"Ya ben mi yapacağım senin yerine?" dedim.

Başını iki yana salladı. "Ne dediğimi duymadın mı? Yapmıycam."

"Ama YAPACAKSIN," dedim.

Başını hayır anlamında salladı.

Sırasını iki yanından kavrayıp havaya kaldırdım. Dirseklerini bütün gücüyle sıraya bastırdı. Daha sert çektim, o da iki eliyle kavrayıp tuttu, artık yüzü kızarmıştı. Kalbim hızla atmaya başladı.

"Ne diyorsam yapacaksın!" dedim.

"Hayır!" dedi.

Sırayı hızlıca çekip elinin altından aldım, Vivian'ın sırasının yanına taşıyıp bıraktım. Sandalyesinden kıpırdamadı.

"Hiçbir yere kıpırdamıyorum," dedi.

Kolunu tuttum, çekti.

"Gidip oraya oturacaksın!" dedim yüksek bir sesle. "Seni taşımamı mı istiyorsun? Bunu mu istiyorsun?"

Odanın diğer tarafından Hege'nin beni izlediğini görmüştüm.

Cevap vermedi.

Arkasına geçtim, onunla beraber kaldırmayı planlayarak sandalyesini kavradım. Ayağa kalktı, sırasının yanına gitti ve muhtemelen eski yerine getirmek için onu kavradı.

"Sırayı yerine bırak!" dedim.

Yüzü kıpkırmızıydı, gözleriyse katı ve ulaşılmaz. Sırayı kaldırmaya başlar başlamaz elinden sertçe çekip aldım.

"Yavşak beygir siki!" diye bağırdı.

Sırayı yere bıraktım. Hiddetten damarlarım patlayacaktı. Öfkeden gözüm kararmıştı.

Sakinleşebilmek için nefesimi tuttum, ama işe yaramadı, bütün vücudum titriyordu.

"Eve gidiyorsun," dedim. "Bugün seni burada görmek istemiyorum."

"Ne?" dedi.

"Çık," dedim.

Gözlerine bir anda hücum eden yaşlarla mücadeleye girişti, bakışlarını yere indirdi.

"Ama ben bir şey yapmadım ki!" dedi.

"Çık dışarı," dedim. "Seni görmek istemiyorum. Hadi. Çık, çık."

Başını yere eğdi, bana vahşi ve küstah bir bakış attı, sonra usulca dönüp dışarı çıktı.

"Hadi biz devam ediyoruz," dedim elimden geldiğince sakin bir sesle. "Alıştırma kitabınızda sayfa kırk altıyı açın."

Dediğimi yaptılar. Pencereden Kai Roald'ı geçerken gördüm, umursamaz bir edayla kollarını sallayıp önüne bakıyordu. Ne yapacaklarını anlattım. Pencereden, yokuş aşağı inen yolu seyrettim, okulu aydınlatan son lambanın ışığı altından yürüdü; boynu bükük, başı eğik. Ama doğru bir şey yapmıştım, kimse öğretmenine beygir siki deyip cezasız kalamazdı.

Masama geçtim. Dersin kalanında kendimde değildim, tek derdim öğrencilerin bunu fark etmemesiydi.

Öğretmenler odasında Hege yanıma gelip meselenin ne olduğunu sordu. Omuz silktim ve Kai Roald'lda görüş ayrılığı yaşadığımızı, bunun karşılığında bana yavşak beygir siki dediğini anlattım.

"Ben de onu evine gönderdim. Böyle davranamaz çünkü."

"Burada kuzeyde işler biraz daha farklıdır, biliyor musun," dedi. "Küfür o kadar ciddiye alınmaz."

"Ben alırım," dedim. "Ayrıca onların sınıf öğretmeniyim."

"Evet, evet," dedi.

Gidip kendime bir fincan kahve aldım, yerime oturdum ve elimdeki kitabı karıştırdım. O anda birden her şeyi anladım.

Vivian'ın yanına oturmak istememişti çünkü ona âşıktı.

Bu ani uyanış utançtan kıpkırmızı kesilmeme sebep olmuştu. Of, ne kadar ahmaktım! Bir insan daha ne kadar salak olabilirdi? Bir öğrenciyi eve göndermek ciddi bir meseleydi, açıklama yapmak zorunda kalabilirdi ve annesi babası bunun, öğretmenin hatası olduğunu hayatta kabul etmezdi. Ama öyleydi.

Kai Roald'ı seviyordum.

Demek âşıktı, demek hepsi buydu!

Ama çok geçti, artık hiçbir şeyi değiştiremezdim.

Öğretmenler odasına döndüm, masanın üstünden gazeteyi aldım ve okumaya başladım. Kısa koridorun sonunda kapı açıldı. Gelen Richard'dı. Bana baktı.

"Karl Ove," dedi ve el salladı. "Seninle konuşabilir miyiz?"

"Elbette," dedim ve ayağa kalktım.

"Gel ofisime gidelim, olur mu?" dedi.

Sessizce peşinden gittim. Kapıyı arkamızdan kapayıp bana döndü.

"Kai Roald'ın annesi aradı," dedi. "Çocuğunun eve gönderildiğini söyledi. Ne oldu?"

"Ona söylediğim şeyi yapmayı reddetti," dedim. "Küçük bir anlaşmazlık yaşadık. Bana yavşak beygir siki dedi ben de ona gitmesini söyledim. Haddini aştı."

Richard bir süre beni inceledi. Sonra büyük masasının ardındaki koltuğuna oturdu.

"Birisini eve göndermek çok ciddi bir gereçtir," dedi. "Elimizdeki en katı ceza odur. Bunu yapmadan önce çok ciddi bir şey olması gerekir. Ama bunu sen de biliyorsun. Kai Roald iyi bir çocuk. Bu konuda hemfikir miyiz?"

"Evet, hiç kuşkusuz. Ama konu bu değil."

"Bir saniye. Burası Kuzey Norveç. Burası güneye nazaran biraz daha serttir. Biz küfrü çok ciddiye almayız örneğin. Sana söylemiş olduğu şey, bunu yapması iyi değil tabii ama senin düşündüğün kadar ciddi bir suç da değil. Çocuğun mizacı bu. Bir mizacı olmasına hakkı var değil mi?"

"Bir öğrencinin bana yavşak beygir siki demesini hoş göremem. Dünyanın hangi köşesi olursa olsun," dedim.

"Hayır, hayır, elbette hayır," dedi. "Buna saygı duyuyorum. Ama anlaşmazlıkları bu şekilde çözemezsin. Bir orta yol bulmaya çalışmak gerekir. Öğrenciyi eve göndermek başvuracağın son çare olmalı. Anlaşmazlığınızın o kadar ileri boyutta olmadığını düşünüyorum. Haksız mıyım?"

Cevap vermedim.

"Öğretmenliği uzun zamandır yapmıyorsun," dedi. "En tecrübeli öğretmenler bile zaman zaman yanlış değerlendirmeler yapabilir. Ama bir dahaki sefere, eğer bir konuyu çözemezsen beni çağır. Ya da öğrenciyi bana gönder."

In your dreams.

"Bir daha olursa düşüneceğim," dedim.

"Bir daha olacak," dedi. "Ama şimdi her hâlükârda bu durumu

düzeltmen gerekiyor. Kai Roald'ın annesini arayacaksın ve çocuğunu neden eve gönderdiğini açıklayacaksın."

"Bir kâğıt yazıp ona çocuğundan göndersem yetmez mi?" dedim.

"Burayı aradı ve çok endişeliydi. Sanırım bu yüzden en doğrusu onunla konuşman olur."

"Peki," dedim. "Konuşacağım."

Avucunu açıp önündeki gri telefonu gösterdi. "Bunu kullanabilirsin."

"Ama zil çalmak üzere," dedim. "Sonraki teneffüste ararım."

"Ben birkaç dakikalığına senin dersine girerim. Hangi sınıfa giriyorsun?"

"Beş, altı ve yedinci sınıflar."

Başını salladı ve masanın yanında durdu.

Ben ararken burada yanımda mı duracaktı? Konuşmamızı mı dinleyecekti? Lanet olasıca herif bir kontrol manyağı mıydı?

Telefon defterinden numaraya baktım, buldum ve gözünü bile kırpmayan Richard'a baktım.

Ne boktan bir herifti.

Numarayı çevirdim.

"Alo," dedi bir kadın sesi.

"Alo, ben Karl Ove Knausgaard, Kai Roald'ın sınıf öğretmeniyim."

"Ah, merhaba," dedi.

"Kai Roald ile bu sabah bir anlaşmazlık yaşadık. Ona söylediğimi yapmayı reddetti ve bana... yani suratıma küfretti. Ben de onu eve gönderdim."

"Doğru yapmışsınız," dedi. "Kai Roald bazen böyle kafasının dikine gidebiliyor."

"Evet, öyle," dedim. "Ama iyi bir çocuk. Konu ciddi değildi ve eve gönderilmesinin ciddi yaptırımları olmayacak. Ama ona bir ders vermek zorundaydım. Yarın her şey normale dönecektir. Bilginiz olsun dedim."

"Evet. Çok teşekkür ederim aradığınız için."

"Sorun değil. Hoşça kalın."

"Hoşça kalın."

Ahizeyi kapattığım anda zil çaldı. Richard başını öne salladı, tek kelime söylemeden odasından çıktım ve doğruca beşinci, altıncı ve yedinci sınıflara matematik dersi vereceğim yere doğru yürüdüm. Bu benim en zayıf olduğum alandı, konuyla ilgili söyleyecek hiçbir şeyim yoktu, onu geliştirebileceğim ya da dersi daha ilginç kılabileceğim hiçbir şey yoktu, alıştırma kitaplarındaki problemleri çözüyorlardı ve arada tahtada yeni bir konu işliyorduk. Bunu biliyorlardı ve belki de bu yüzden dersin başında dikkatimi dağıtmak için ekstra çaba harcıyorlardı.

"Kiminle konuşuyordun?" diye sordu Vivian oturduklarında.

"Birini aradığımı nereden biliyorsun?" dedim.

"Seni pencereden gördük," dedi Andrea. "Müdürün telefonunu kullanıyordun."

"Kai Roald'ın anne babasını mı aradın?" diye sordu Hildegunn.

"Bugün okula dönecek mi?" diye sordu Vivian.

"Kimi aradığım sizi ilgilendirmez," dedim. "Eğer susmazsanız sizin de velilerinizi ararım."

"Ama işteler," dedi Vivian.

"Vivian!" dedim.

"Evet?" dedi.

"Bu kadar yeter. Hadi, çalışın! Sen de Jørn."

Andrea sırasının altından bacaklarını uzatmıştı, elinde kurşun kalem tutuyordu ve problemi okurken ayaklarını birbirine sürtüyordu. Live odada birkaç kez etrafına bakındı, bir soruda takıldığında ve kimseye belli etmek istemediğinde hep böyle yapıyordu. Dili dışarıda büyük bir hızla problemi çözen Jørn'e baktım. Sonra Live'yle göz göze geldim, elini havaya kaldırdı.

Sırasının üzerine eğildim.

"Şunu yapamıyorum," dedi.

Kurşun kalemiyle bir problemi işaret etti. Gözlük camının ardında gözleri fıldır fıldırdı. Ona açıklarken oflayıp pufluyordu, arkadaşlarının önünde bilgisizliğini örtbas etme yöntemi buydu.

"Beni iyi dinliyor musun?" dedim.

"Evet, evet, dinliyorum," dedi ve beni eliyle savuşturdu.

"Öğretmenim," diye kikirdedi Vivian. "Öğretmenim ben bunu yapamıyorum, öğretmenim!"

Ona doğru eğildiğimde sanki tamamen dalmış gibiydi. Yüzü bomboş ve ifadesizdi, bakışları bomboş ve ifadesizdi. Kavrayışında ürpertici bir şey vardı.

"Neden takıldın bu soruda?" dedim. "Önceki on beş seferde hepsini aynı şekilde çözmüşsün."

Omuz silkti.

"Bir kez daha dene," dedim. "Diğer sonuçlara bir bak. Eğer yine yapamazsan gelip yardım ederim, tamam mı?"

"Peki öğretmenim," dedi bana kikirdeyerek bakıp.

Doğrulurken doğruca Andrea'nın gözlerine baktım.

Bir hasret vardı gözlerinde, yanaklarım yanmaya başladı.

"Her şey yolunda mı?" dedim.

"Pek değil," dedi. "Yardıma ihtiyacım var."

Yanında ayakta dururken kalbim daha hızlı atmaya başladı. Of, çok gülünçtü, ama onun bana âşık olma ihtimalinin farkında olmak normal davranmamı imkânsız kılıyordu.

Üstüne eğildim, sanki küçülmüş gibi görünüyordu. Nefes alıp verişi değişti. Gözleri kitabın üstüne kilitlenmişti. Şampuanının kokusunu duyabiliyordum, hiçbir şekilde temas olmamasına özel bir gayret göstererek parmağımı yazdığı ilk rakamın üstüne koydum. Saçını yana attı, bir dirseğinin üstüne abandı. Yaptığımız her hareketin içine bir anlam yüklenmişti: Her bir ayrıntı görünür olmuştu ve artık düşünülmeden ve rastgele değil, üzerine düşünülerek ve bilinçli yapılıyordu.

"Hatayı şurada yapmışsın," dedim. "Görüyor musun?"

Kızardı ve yumuşak bir sesle evet dedi, bir sonraki sonucu gösterdi, peki ya bu, dedi, birkaç saniye sonra yumuşak ve alçak bir sesle evet dedi, nefes alıp verişi, onunki, titrekti.

Doğruldum ve bütün sınıfı, bütün derslikleri inceleyerek yürümeye devam ettim, ama etkilenmemiş değildim, o ufacık an yaşa-

maya devam ediyordu ve bundan kendimi koparabilmek için masamın üstündeki bütün kitapları toplayıp sıranın üstüne gürültülü bir şekilde bıraktım ve sınıfa seslendim. O an daha büyük ve yeni bi anla yok edilmeliydi. Ve sınıfı herkes için bir yere, bir birime, öğrenen bir sınıfa dönüştürmeliydim.

"Görünüşe bakılırsa çoğunuz aynı problemde takıldınız," dedim. "Haydi tahtada çözelim. Beşinci ve altıncı sınıflar kulaklarını tıkasınlar."

Soru bitince ders önceden olduğu şekilde devam etti. Andrea'nın bana karşı hisler beslediğini fark etmeden önce de sınıfla arama mesafe koymakta dikkatli davranmıştım. Kolumu hiç omuzlarına atmıyordum, gerçekten onlara hiç dokunmuyordum, ve eğer sohbet ya da şakalar çok ileri gitmeye, hafiften cinsel mevzulara kaymaya başlarsa onları durduruyordum her zaman. Diğer öğretmenlerin bunu yapmalarına gerek kalmıyordu, onlar için mesafe hayatlarının bir parçasıydı ve bunu hiçbir şey bozamazdı. Benimse yaratmak zorunda olduğum bir şeydi.

Öğleden sonra babamı aradım. Sesi karanlık, soğuk ve ayıktı. Nasıl olduğumu sordu, ben de iyi olduğumu ama Noel tatilini iple çektiğimi söyledim.

"Annenle beraber kutlayacaksın Noel'i herhâlde?" dedi.

"Evet," dedim.

"Biz de öyle düşünmüştük. Fredrik de gelmiyor. Bu sene de Güney Avrupa'ya gideceğiz de. Biliyorsun bir kız kardeşin var Karl Ove. Bunu aklından çıkarmamalısın."

Bunu gerçekten de yutacağımı düşünmüş olamazdı ya? Noel'i onlarla birlikte kutlamak istediğimi söyleseydim bin tane bahane uydururlardı. Beni orada istemiyordu. O zaman neden sanki ben onları hayal kırıklığına uğratıyormuşum gibi davranıyordu?

"Ama belki kış tatilinde gelebilirim yanınıza," dedim. "Uyar mı size? O zaman da güneşli bir yerlere gider misiniz?"

"O kadar ilerisini planlamadık," dedi. "Zamanı gelince bakarız."

"Feribotla gelebilirim, ya da benzeri bir şeyle," dedim.

"Evet, olabilir. Son zamanlarda Yngve'yle görüştün mü hiç?"

"Hayır, oluyor bayağı," dedim. "Epey yoğun galiba."

Kısacık telefon görüşmesi boyunca sanki bir an önce kapatmak ister gibiydi. İki dakika sonra falan kapattık. Durumdan memnundum. Her seferinde, ona ihtiyacım olmadığının bir kez daha farkına varıyordum.

Zaten herkesle böyle değil miydi?

Yokuş aşağı yürürken ve kapkara denizin üstüne tipi yağarken ihtiyaç duyduğum kimse var mı acaba diye düşündüm. O olmadan yapamayacağım birisi?

Olsa olsa annemle Yngve olurdu.

Ama vazgeçilmez de değillerdi, öyle değil mi?

Onlar olmasa hayatımın nasıl olacağını hayal etmeye çalıştım.

Üç aşağı beş yukarı şu an olduğu gibi olurdu, telefon görüşmeleri ve Noel ile bu yaz bir araya gelmelerimiz eksilirdi tek.

Vazgeçilmezler miydi?

Yazarlığa resmî olarak başlangıç yaptığımda annemin hayatta olması şarttı.

Kapımın önünde birikmiş karı tekmeleyerek dağıttım ve içeri girdim. Peki ya çocuklarım olsaydı?

Ama çocuk yapmayacaktım. Bu fikir düşünülemezdi.

Ve gidişat öyle gösteriyordu ki bu teknik olarak da mümkün değildi.

Montumu çıkartırken kendi kendime gülümsedim. Sonraki saniyede bunalıma girmiştim. Bu konuyla bağlantılı her şey hayatımın üstünde bir bulut gibi asılı duruyordu. Beceremiyordum. Denemiştim, başaramamıştım, işe yaramıyordu.

Off, yedi sülalesini siktiğimin dümbeleği.

Kanepeye yığıldım ve gözlerimi yumdum. Rahatsızlık vericiydi, sanki dışarıdan herhangi biri içimi okuyabiliyormuş gibi hissediyordum, hatta şu an da biri bunu yapıyormuş gibiydi.

Cuma gecesi bütün sözleşmeli öğretmenler Hege'de toplandık, pizza yiyip bira içtik. Hege herkesi toplayan itici gücün ve dikkatin

odak merkeziydi, ateşli olduğu kadar hızlı da konuşan biri olarak birbiri ardına hikâyeler patlatıyordu. Nils Erik ondan hoşlanıyordu ve taklitleriyle onu etkilemeye çalışıyordu. Bana hiç bakmıyordu ve bu son haftalarda devamlı bana uğrayıp aklına takılan her konu hakkında konuştukça konuşmuş biri için biraz tuhaf bir davranıştı.

Masanın üstü toplandığında buzluktan bir şişe votka getirdi. Soğuk ve ışıltılı içki beni soğuk ve mutlu bir dünyaya çekerken Hege, yüzündeki ve vücudundaki kasların kontrolünü giderek yitirmeye başlamıştı. Tuvalete gitmek için ayağa kalktığında duvara doğru savruldu, oradan destek aldı, yalpaladı ve koridora odaklandı, güldü ve büyük açık salonda yürümeye devam etti, bu sefer şansı biraz daha yaver gitti, çünkü abartılı şekilde dümdüz yürüdüğü alanda bir iki sendelemeyle tuvalet kapısına ulaştı. Yarım saat sonra bir sandalyenin üstünde sızmıştı. Yanaklarını okşadım, gözlerini açtı ve bana baktı, gel birlikte yürüyüşe çıkalım, soğuk hava iyi gelir dedim. Başını evet anlamında salladı, ayağa kalkmasına yardım ettim ve merdivenlerden inerken ona destek oldum, kikirdedi ve kollarını ona tuttuğum montun kollarına soktu, beresini başında iyice aşağıya çekti ve atkısını yavaşça boynuna doladı.

Dışarısı karanlık ve sessizdi. Son bir iki saatte hava iyice soğumuştu ve bütün bir hafta boyunca köyün üzerini bir branda gibi örten bulut kümesi bir tarafta toplanmıştı: Yıldızlar tepemizde ışıldıyordu. Kolumu koluna taktım ve yürümeye başladık. Yürürken ileriye bakıyordu, gözleri cam gibiydi ve boştu, ara sıra durup dururken kahkaha patlatıyordu. Şapele kadar yürüyüp döndük, okula kadar yürüyüp döndük. Batıdaki dağın tam tepesinde yeşil bir ışık dalgalandı, ardında sarı ve yeşil bir kuyruk bırakarak gözden kayboldu.

"Kuzey Işıkları'na bak," dedim. "Gördün mü?"

"Kuzey Işıkları mı, evet," dedi.

Şapele doğru bir kez daha yürüdük. Ayakkabılarımız kuru karın üstünde gıcırdıyordu. Fiyordun karşısındaki dağlar sessiz ve vahşi duruyorlardı, kar yüzünden, onları çevreleyen geceden bir ton daha açıktılar. Soğuk, yüzüme bir maske gibi yayılıyordu.

"Daha iyice misin?" dedim yine döndüğümüzde.

"Hıhımm," dedi.

Eğer bu, kafasındaki dumanı dağıtmadıysa, hiçbir şey dağıtamazdı.

"İçeri girelim mi o hâlde?" dedim evinin girişinin yanında. Bana baktı ve gülümsedi, ki ben bunu şeytani bir gülümseme olarak algıladım. Sonra kollarını boynuma doladı, beni kendine çekti ve öptü.

Onu kırmak istemiyordum, bir süre devam etmesine müsaade ettim, sonra çekilip kendimi kurtardım.

"Bunu yapamayız," dedim.

"Hayır," dedi ve güldü.

"Hadi diğerlerinin yanına gidelim, olmaz mı?" dedim.

"Hadi gidelim."

Sıcak ortama dönünce zihnindeki berraklık ânında tekrardan dağılmıştı, çok geçmeden odasına çekildi ve o kadar uzun kaldı ki biz, evin sahibesi olmadan, şişeleri, kadehleri masadan topladık, ona bakındık, üstünü bile çıkarmadan geniş ikiz yatakta sırtüstü yatmış horluyordu, biz de evlerimize dağıldık.

Haftanın kalanını yazarak geçirdim. Pazar akşamüstü Hildegunn, Vivian, Andrea ve Live geldi, her zamanki gibi canları sıkılmıştı, onlarla yarım saat kadar sohbet ettim, Andrea'ya bakmaktan kaçındım, bir sefer hariç ona hiç bakmadım, ama o bakışımda da gözlerim mıknatıstan, onunkilerse demirden yapılmış gibiydi, yarım saniye kadar sonra bana baktı ve yüzü kızardı.

Hayır, hayır, hayır, minik Andrea.

Ama minik değildi, kalçaları bir kadının kalçalarıydı, göğüsleri portakal ebatlarındaydı ve yeşil gözlerinde ışıldayan sadece bir çocuğun mutlululuğu değildi.

Artık gitmeleri gerektiğini, bütün gece çocuk eğlemekten daha önemli işlerim olduğunu söyledim, homurdanıp söylendiler ve gittiler, en son Andrea, öne doğru eğilip çizmelerini giydi, çoktan dışarıya çıkmış, yağan karın altında onu bekleyen diğerlerinin yanına

çıkmadan önce bir kez daha bana baktı, bir anlığına her şey donmuş gibiydi. Sonra hayat doldu içlerine ve ben kapıyı çarparak kapatıp kilitlerken onlar yokuş aşağı güle oynaya inmeye başlamışlardı.

Nihayet yalnız kalmıştım.

Hoparlörün sesini cızırtı çıkarmadığı son noktaya kadar açtım ve önceki gün başladığım hikâyeyi bitirmek üzere masamın başına oturdum.

Bir partiye gitmiş on yedi yaşındaki gençler hakkındaydı, uçuruma yuvarlanmış bir araba görüyorlardı. Sarhoşlardı ve pazar sabahının erken saatleriydi, gittikleri yol bomboştu, kırsalın üstünü kalın ve nemli bir pus örtmüştü. Bir viraja geldiler ve arabayı gördüler, ön tarafı ezilmiş, penceresi tuzla buz olmuştu. Başta kaza epey zaman önce olmuş sandılar, eski bir enkazdı gördükleri, ama sonra arabanın içinde birinin olduğunu fark ettiler, geriye yatmış şoför koltuğunda oturuyordu, yüzü kanlar içindeydi, kazanın daha yeni olduğunu anladılar, belki on-on beş dakika önce yaşanmıştı. İyi misin diye sordular, adama bakarak. Adam onlara baktı ve usulca açtı ağzını ama hiç ses çıkmadı. Ne yapacağız diye sordular birbirlerine bakıp. Bu senaryonun üstünde rüyavari bir hava vardı, çünkü etrafları çok sessizdi ve pus çok koyuydu ve çok sarhoştular. Ambulansı aramalıyız dedi Gabriel. Ama nereden? En yakındaki ev en az bir kilometre uzaklıktaydı, birinin oraya koşup araması, diğer ikisinin de enkazın yanında durup ona göz kulak olması gerektiğine karar verdiler. Adamı hareket ettirmek söz konusu değildi, sıkışmıştı ve büyük ihtimal iç kanama geçiriyordu.

Buraya kadar yazmıştım. Sonrasında ne olacağı hakkında en ufak bir fikrim yoktu, belki onlar orada durup izlerken adam ölebilirdi. Belki adam tamamen bağlam dışı bir şey, onlara hiçbir şey ifade etmeyecek ama yine de net bir şey söyleyebilirdi. Adamın başka bir hikâyenin yaşandığı başka bir yerden geliyor olması fikrine de sıcak bakıyordum. Babasını bir odaya kilitlemişti örneğin ve ona vahşice davranmıştı; beraberinde mezara götüreceği bir sır. Ya da hepsi buydu, sabahın erken saatlerinde gerçekleşmiş bir trafik kazası ve ölen bir adam.

Bu imgeye –ışıldayan asfalt, kımıltısız ağaçlar, yere saçılmış cam parçaları, yamulmuş metal, yanmış lastiklerin kokusu, yağmurla yıkanmış orman, yanıp sönen kırmızı ışıklar sayesinde koyu sisin arasından hayal meyal görünen köprü ayakları– tamamıyla dalmışken biri önümdeki pencereyi tıklattı ve aklımı yitirmiş bir şekilde yerimden havaya sıçradım.

Gelen Hege'ydi.

Onun olduğunu görmeme ve büyük ihtimalle uzun süredir kapının zilini çalıp bana kendini duyuramadığını anlamama rağmen kalbim yerinden fırlayacak gibi olmuştu, deli gibi atıyordu. Güldü, gülümsedim ve kapıyı işaret ettim, başını olur anlamında salladı, ben de gidip kapıyı açtım.

"Selam," dedi. "Bu kadar ödlek olduğunu bilmiyordum!"

"Yazıya dalmışım," dedim. "Bambaşka bir yerdeydim. İçeri gelsene?" Başını iki yana salladı.

"Vidar'a büfeye kadar gideceğimi söyledim. Hazır çıkmışken sana uğrayıp cuma gecesi için özür dileyeyim dedim."

"Özür dilenecek bir şey yok," dedim.

"Belki yoktur," dedi. "Ama ben yine de dileyeceğim. Özür dilerim."

"Kabul edildi."

"Bu arada sakın üstüne alınma," dedi. "Sarhoş olunca hep böyle olurum. Dürtülerimin kontrolünü tamamen kaybederim ve önüme gelen ilk insanın üstüne atlarım. Bu bir şey demek değil. Anlatabiliyorum değil mi?"

Başımı öne salladım.

"Ben de öyleyim," dedim.

Gülümsedi.

"Güzel! Öyleyse her şey eskiden olduğu gibi. Pazartesi görüşürüz!"

"Evet," dedim. "Hoşça kal."

Kapıyı kapattığımda kızgın olduğumu fark ettim, metnin içine dönebilmem en az bir saatimi alacaktı ve saat çoktan sekiz olmuştu. En iyisi okula gidip spor haberlerini izlemek, diye düşündüm, çalışma masamın başında durup yazdığım son cümlelere bakarken.

Hayır. Eğer bunun bir şeye benzemesini istiyorsam ona her şeyimi vermeliydim.

Yazmaya devam ettim.

Sonra yine kapı çaldı.

Müziği kapattım ve gidip kapıyı açtım.

Üç genç balıkçı gelmişti. Hiçbiri futbol takımında değildi, iki tanesiyle doğru düzgün iki çift laf etmişliğimiz bile yoktu, aynı masa etrafında üç dört kez toplanmıştık sadece. Üçüncüsü Henning'di. Benden bir yaş büyüktü, liseyi bitirmişti, ufak ayrıntılarla diğerlerinden ayrışmaya özel bir önem veriyordu, örneğin giydiği sivri burunlu ayakkabıları, siyah Levi's kot pantolonu, arabasının teybinde çaldığı müzik gibi, onun çaldıkları buradaki insanların dinlediklerinden ziyade benim sevdiğim müziğe daha yakındı.

"İçeri gelebilir miyiz?" dedi.

"Elbette," dedim ve yana çekildim. Omuzlarında biriken karı silktikten sonra montlarını astılar, ayakkabılarını yere vurup üstlerindeki cıvıyıp koyulaşmış karı silkeledikten sonra onları çıkardılar ve salona geçip oturdular.

Rüzgâr iyice şiddetlenmişti. Aşağıda dalgalar, kıyıyı gözü dönmüş hayvanlar gibi kemiriyordu. Köyde hiç eksik olmayan uğultu, fırtınalı havalarda daha koyu bir şeye; bir tür patlamaya ya da boğuk bir gümbürtüye dönüşüyordu.

Her biri masaya birer Absolut şişesi koydu.

"Karıştıracak içeceğim yok maalesef," dedim.

"Buzlukta beklettik, sek içeriz," dedi Henning. "Ruslar öyle yapıyor. Zaten doğrusu o. Biraz da biber ekledin mi, enfes."

"İyi," dedim ve kadeh almaya gittim. Kendi kadehlerini doldurdular, benimkini de ağzına kadar doldurduktan sonra, elimdeki iki U2 plağından az duyulmuş olanını koydum. U2'yu seven Henning, çalan nedir diye sordu ve ben de böylece havamı atabildim.

Müzik, aklıma ânında dokuzuncu sınıfı ve lisedeki ilk senemi getirmişti. Müziğin o bayıldığım ve hâlâ bayılmaya devam ettiğimi keşfettiğim devasa, ıssız, güzel alanı ve çevresinde olan her şey, o esnada hayatımda olan her şeyle birleşip sadece hislerin yaratabileceği

o inanılmaz canlı ve yoğun ânın içine sıkıştırılmıştı. Koca bir seneyi tek saniyede yeniden yaşıyordun.

"Muhteşem!" dedim.

"Şerefe," dedi Kare.

"Şerefe," dedi Johnny.

"Şerefe," dedi Henning.

"Şerefe," dedim ve ürpererek kadehi diktim. Müziğin sesini açtım. Dışarıdaki zifirî karanlık ve içerideki inanılmaz parlak ışıkla sanki bir araçta gibiydik. Bir tür uzay aracında. Uzayın derinliklerinde.

Hem doğruydu bu. Uzayda geziniyorduk. Bu hep bildiğim bir şeydi ama ancak buraya gelince aymıştım. Karanlık, dünyayı algılama şeklinize müdahale ediyordu. Kuzey Işıkları ve gökyüzündeki bu soğuk yangın da. Bir de bu tecrit.

Gözlerimi Andrea'dan alamadığım için kendime küfrettim. Ne olursa olsun ona asla cesaret vermemeliydim.

Ona bir daha bakmamalıydım.

Ya da en azından öğretmenlik yaparken.

Buna *ihtiyacım* yoktu. Onu sevmemin konuyla alakası yoktu, sonuçta sevdiğim başka bir sürü kişi vardı. Yedinci sınıflar vardı, dördüncü sınıflar vardı daha. Vivian'ın kız kardeşi Liv hariç, ama Tanrı aşkına kız on altı yaşındaydı, benden sadece iki yaş küçüktü, *ona* bakmama kimse laf edemezdi.

"Bugün mü döndünüz?" dedim Henning'e bakarak.

Başını evet anlamında salladı.

"Bir şey tuttunuz mu?"

Başını iki yana salladı.

"Kara deniz."

Gittiklerinde saat beş olmuştu. O saate kadar da neredeyse koca bir şişe votkayı devirmiştim. Çalar saatin alarmını kuracak kadar aklım vardı neyse ki ama saat, sekize çeyrek kala çaldığında herhâlde ölüden pek bir farkım yoktu ki başka seslerin karışmasıyla, yani kapı zilinin yanı sıra kapının güm güm vurulmasıyla ayıldığımda hâlâ zebanice çalmaya devam ediyordu.

Yataktan sürünerek kalktım, yüzüme soğuk su çarptım ve kapıyı açtım.

Gelen Richard'dı.

"Uyanıksın, değil mi?" dedi. "Hadi o zaman. Sınıfın seni bekliyor. Saat dokuzu çeyrek geçiyor."

"Hastayım," dedim. "Bugün evde kalmam gerek."

"Saçmalık," dedi. "Hadi. Duş al ve giyin. Burada bekliyorum."

Ona baktım. Hâlâ kafam iyiydi, beynim camdan duvarları olan bir koridordaydı. Richard benden sadece bir metre ötede olmasına rağmen onu sanki uzaklardan görüyor gibiydim.

"Daha neyi bekliyorsun?" dedi.

"Hastayım," dedim.

"Bak bir şansın var," dedi. "Bunu iyi değerlendirmeni öneririm."

Göz göze geldik. Sonra döndüm ve banyoya girdim, suyu açıp altında birkaç saniye durdum. Çok öfkelenmiştim. Ben personeldim, bir öğretmendim, ve eğer diğerleri bir günlüğüne işe gitmese ve hasta olduklarını söylese, Richard onları almaya hayatta evlerine gitmezdi. Asla. Haklı olmasının –sonuçta hasta değildim– konuyla bir ilgisi yoktu. Ben bir yetişkindim, çocuk değil, bir öğretmendim, öğrenci değil; eğer hastayım diyorsam, hastaydım.

Suyu kapattım, kurulandım, koltuk altlarıma deodorant sıktım, yatak odasında giyindim, koridorda paltomu, ayakkabılarımı giydim, atkımı boynuma doladım ve kapıyı tekrar açtım.

"Güzel," dedi. "Hadi şimdi gidelim."

Beni küçük düşürmüştü, ama bununla ilgili yapabileceğim hiçbir şey yoktu. Haklılık ve güç ondan yanaydı.

Karanlığı oldum olası sevmişimdir. Küçükken yalnız olduğumda korkardım, ama başkaları varsa bayılırdım karanlığa ve dünyaya getirdiği değişime. Ormanda ya da evlerin arasında koşturmak karanlıktayken bambaşkaydı, dünya büyülü bir yere evriliyordu, ve biz, biz nefes nefese kalmış, gözleri kırpışan, kalpleri küt küt atan maceraperestlerdik.

Büyüdüğümde gece geç saate kadar oturmaktan daha çok sevdiğim az şey vardı, sessizlik de karanlık da büyüleyiciydi, büyük

bir şeyin vaadini taşıyorlardı içlerinde. Ve sonbahar en sevdiğim mevsimdi, yağmur altında karanlıkta nehir boyunca dolanmak; bundan daha güzel çok az şey vardı.

Ama buradaki karanlık farklıydı. Buradaki karanlıkta her şey cansızdı. Durağandı, uyusan da uyansan da aynıydı ve sabahları yataktan kalkmak için gerekli olan motivasyonu bulmak her seferinde daha da güçleşiyordu. Başarmıştım ve beş dakika sonra kürsünün önünde duruyordum yine, ama orada gerçekleşen şey de cansızdı. Sanki yaptıklarımın karşılığını alamıyormuşum gibi geliyordu. Ne kadar uğraşırsam uğraşayım bir sonuç elde edemiyordum. Her şey kayboluyordu, her şey yaşadığımız bu zifirî karanlığın içinde çözülüyordu. Şöyle değil de böyle söyleseydim, onu değil de şunu yapsaydım olurdu, hiçbir şey fark etmezdi.

Bir yandan da sürekli gözetim altında olmaktan, herkesin kim olduğumu bilmesinden, bir huzur bulamamaktan felaket bunalmıştım. Özellikle de Richard'ın hoşuna gitmeyen bir şey yaptığımda saldırmaya hazır bir yırtıcı kuş gibi üstümde dolandığı okulda.

Bütün bu içmeler tedirginliğimi artırıyordu ve yaptıklarımdan elime hiçbir şey geçmediği için gitgide daha çok bitap düşüyordum, sanki içimi tüketiyor gibiydim, her seferinde daha da tükeniyordum ve kısa süre içerisinde ortalarda bir gölge gibi, bir hayalet gibi, gökyüzü ve etrafımı saran deniz kadar boş ve karanlık dolaşacaktım.

Richard'ın gelip beni evden aldığı günden sonra hafta içi birkaç kez içtim, ama her seferinde yataktan kalkıp okula zamanında gitmeyi başardım. Yeniden bir kusurumu bulduğunda bu defa sebebi farklıydı. Hafta sonu Tromsø'de bir partiye gitmiştim, Jøgge izne çıkmıştı ve benimle görüşmek istemişti, pazar akşamı Finnsnes'e dönen tekneyi kaçırmış, geceyi Tromsø'de geçirmek zorunda kalmıştım, ve nihayet köye vardığımda okula gitmeye değmeyecek kadar geç olmuştu saat.

Ertesi gün Richard beni odasına çağırdı. Bana güvendiğini, okulun önemli bir parçası olduğumu ama işlerin saat gibi tıkır tıkır işlemesi gerektiğini, işlerin *her gün* saat gibi tıkır tıkır işlemesi gerektiğini, ve eğer işe gelmezsem herkes için büyük sorunlar çıkacağını

söyledi. Öğrenciler dâhil. Bunun sorumlusu bendim, başkası değil, bu yaptığımı hiçbir koşulda asla tekrarlamamalıydım.

Orada durmuş, öğrenciler pencerenin hemen dışında koşuştururken, onun karşıma, masasının ardındaki koltuğuna kurulup sert bir ses tonuyla bana bunları söylemesini dinlerken öfkeden deliye dönmüştüm. Ama sesi öfkemi paralize etmişti ve öfkemin kendine bulabildiği tek çıkış yolu o eski, tanıdık, lanet olası gözyaşlarımdı.

Beni küçük düşürmüştü, gerçi haklıydı, bunun sorumlusu bendim, lisede okulu astığım gibi okula gelmemezlik yapamazdım.

Bütün gücüm, bütün isteğim gitmişti.

Arkamdan kapıyı kapattım, öğretmenler odasındaki tuvalette yüzümü yıkadım, kendime bir fincan kahve koyacak bile enerji bulamadan kanepeye oturdum.

Torill masada oturmuş Noel süsleri hazırlıyordu. Ona baktığımı fark etti.

"Öğrencilere yapmalarını söylemeden önce kendim yapabiliyor muyum diye kontrol etmem gerek de," dedi.

"Size böyle şeylerin eğitimini vermiyorlar mı okulda?" diye sordum.

"Derslerde buna ağırlık veriyoruz denemez, hayır. Pedagoji ve onun gibi, pratikte işe yaramayan başka dersler vardı temelde," dedi sırıtarak.

Ayağa kalktım.

Öğretmenliği bırakabilirdim.

Kim demişti bırakamazsın diye?

Kim demişti bırakırsın diye?

Herkes demişti, ama onları umursayacağımı kim söylemişti?

Kimse istifamı vermekten beni alıkoyamazdı, öyle değil mi? Hatta istifamı vermek zorunda bile değildim, tek yapmam gereken Noel'den sonra güneyde kalmaya devam etmek, dönmemekti. Okulu zor durumda bırakırdım, ama bunu yapamayacağımı kim söylemişti?

Önceki sene benim sınıfıma giren öğretmenin her gün derslere sarhoş girdiğini, gelmediği günler olduğunu duymuştum, en sonunda da basıp gitmiş ve bir daha da dönmemişti.

Benim olduğum sürede onun arkasından nasıl da söylenmişlerdi.

Ayağa kalkar kalkmaz zil çaldı, işte rutinler bedenime bu kadar derinden işlemişti. Ama işi bırakma fikri içimi aydınlatmıştı. Özgür olmak istiyordum ve özgürlük burası dışında her yerde mevcuttu.

O gün son dersten sonra annemi aradım. Onu tam işe gitmek üzereyken yakaladım.

"Merhaba anne," dedim. "Konuşacak vaktin var mı biraz?"

"Evet, tabii ki. Bir şey mi oldu?"

"Hayır. Her şey bildiğin gibi. Sadece ağırlaşıyor gittikçe. Sabahları yataktan sürünerek kalkıyorum. Bugün istifa edebileceğimi fark ettim birden. Burada aşırı mutsuzum, anlıyor musun? Ayrıca bu işin eğitimini almış da değilim. Ben de belki Noel'den sonra buraya gelmek yerine okula başlayabilirim diye düşündüm. Hazırlıktan başlarım işte."

"Bıkkınlığını ve zor olduğunu anlıyorum," dedi. "Ama bence bir karar vermeden önce biraz daha düşünmen gerekir. Hem şimdi önümüzde Noel tatili var, o zaman dinleneceksin, gevşeyecek fırsatın olur, bütün gün kanepeye uzanırsın. Bence döndüğünde her şey daha farklı görünecek."

"Ama dönmek istemiyorum işte!"

"Böyle inişler, çıkışlar olur. Bir ara çok iyi olduğunu düşünüyordun. Şu anda kötü bir dönemden geçmen son derece doğal. Sana işi bırakma diyemem, buna sen karar vereceksin. Ama hemen şu anda karar vermen gerekmiyor diyorum sadece."

"Sana söylediğim şeyi anladığını sanmıyorum. Daha iyi olmayacak. Hepsi siktiri boktan bir çile. Ve ne için?"

"Hayat bazen çilelidir," dedi.

"Hep bunu söylüyorsun. Ama senin hayatın çileli diye benimki de öyle olmak zorunda mı?"

"Ben sadece tavsiye vereyim dedim. Ve bence iyi bir tavsiye."

"Peki," dedim. "Büyük ihtimalle işi bırakacağım ama haklısın, şu anda bir karar vermem gerekmiyor."

Birine telefon edeceğim zaman genellikle öğretmenler odasının boş olmasına ya da sadece Nils Erik'in olmasına özen gösterirdim, ama bu defa o kadar asabım bozuktu ki orada kimin olup olmadığına dikkat etmek aklıma gelmemişti. Kapıyı açtığımda, Richard mutfaktaydı.

"Selam Karl Ove," dedi. "Bulaşıkları yıkıyordum ben de. Eve mi gidiyorsun?"

"Evet," dedim ve dönüp çıktım.

Duymuş muydu? Orada durmuş ve bir yandan beni mi dinlemişti?

İnanamıyordum.

Ama sonra tatil öncesi son ders günü geldi çattı, karneler dağıtıldı, kahveler içildi, pastalar yendi, bir saat içinde Finnsnes'e giden otobüse binerek Førde'ye, annemin yanına doğru uzun bir yolculuğa çıkacaktım, Noel'i geçirmek üzere Sørbøvåg'a geçmeden önce birkaç gün orada kalacaktık. Richard önümde durdu.

"Bu dönem senin burada inanılmaz iyi bir iş çıkardığını düşündüğümü bilmeni isterim. Ekibimizin çok değerli bir parçası hâline geldin. Aralarda karşılaştığın küçük engebeleri de başarıyla aştın. Şimdi bana Noel tatilinden sonra döneceğine söz vereceksin!"

Etkiyi yumuşatmak, işi hafiften şakaya vurmak için gülümsedi.

"Neden dönmeyeceğimi düşündün ki?" dedim.

"Mutlaka gelmelisin, biliyorsun," dedi. "Burada, kuzeyde işler kolay değil, ama bir o kadar da muhteşem. Sana burada ihtiyacımız var."

Bariz bir şekilde yağ çekmesine rağmen göğsümün kabarmasına engel olamadım. Çünkü haklıydı. İyi iş çıkarmıştım.

"Elbette döneceğim," dedim. "Mutlu Noeller! 1988'de görüşmek üzere!"

Ertesi gün, Bergen'den bindiğim hızlı vapur Lavik'e yanaştığında annem beni rıhtımda bekliyordu. Saat sekiz buçuktu, hava zifirî karanlıktı, gürültülü pervaneler denizi çalkalarken mürettebat sürme iskeleyi indirdi. Ufak bekleme odasının tepesindeki lambadan

yayılan ışık, asfaltın üzerindeki su birikintisinde ışıldıyordu. Karaya çıktım, eğildim ve anneme sarıldım, beraber arabaya yürüdük. Etrafımızda kapılar açılıp kapanıyordu, motorlar çalıştı ve hızlı feribot fiyorttan uzağa doğru hızla ilerlemeye başladı. Hava ılıktı, etrafta kar yoktu, sileceklerin ânında sildiği minik damlalar düşüyordu ön cama. Far ışıkları önümüzde korkmuş iki hayvan gibi hareket hâlindeydiler. Ağaçlar, evler, benzin istasyonları, nehirler, dağlar, fiyortlar, bütün orman içlerinde beliriyordu. Koltuğumda arkama yaslandım ve seyrettim. Şöyle oturup görene kadar ağaçları bu kadar özlediğimi fark etmemiştim.

Annem evden çıkmadan önce tencere yemeği pişirmişti, onu yedik, bir saat kadar sohbet ettik, sonra o yatmaya gitti. Ben yazmak için oturdum ama birkaç satırdan sonrasını getiremedim. Evi eşyalı kiralamıştı ve kendimi burada yabancı gibi hissediyordum.

Ertesi gün son Noel alışverişimizi yapmak için şehir merkezine gittik. Hava kapalıydı ama güneşi gizleyen bulutlar ince ve dağınıktı, kapıyı açıp, binanın dışına çıkıp bulutların ardında yanan küreyi aylar sonra ilk kez gördüğümde tüylerim diken diken oldu. Etrafımızdaki renkler minimuma indirgenmiş olsa da grinin öne çıkardığı solgun sarı otlar ile belli belirsiz yeşil çit sanki ışıl ışıl parlıyormuş gibi gelmişti bana. Hiçbir keskinlik, hiçbir bariz kontrast yoktu, dik dağ yamaçları, uçsuz bucaksız deniz yoktu. Sadece çim ekili bahçeler, çalı çitler, evler ve arkalarında duran dostane nazik dağlar vardı, hepsi de nemin ve gri kışın ışığında yumuşak bir forma bürünmüştü.

Gece Yngve geldi. Onun yaş günüydü, yirmi üç olmuştu, yemekten sonra pasta kestik, bir kadeh konyak ve bir kadeh kahve içtik. Ona bir plak hediye ettim, annem de bir kitap verdi. Sonra annem yatmaya gidince biz oturup birer kadeh konyak daha içtik. Ondan, yazdığım son öyküyü okumasını rica ettim. O okurken ben çiseleyen yağmurun altında verandaya çıkıp dışarısını seyrettim, eve döndüğüm için inanılmaz sevinçliydim, ama anneme ait birkaç işaret ve onun dairedeki varlığı, tahmin edilebileceği üzere evin yabancılığını çok gidermemişti, bunlar evde olma duygusu-

nu daha da yabancılaştırmıştı esas. Onun eşyalarını orada görmek sanki onları bir müzede görmek gibiydi. Ama sonra ev artık bir yer olmaktan çıkmıştı. Ev annem ve Yngve'ydi. Onlardı benim yuvam.

Başımı çevirip oturma odasına baktım. Hâlâ okuyordu.

O son sayfa mıydı?

Öyle gibiydi.

Biraz daha beklemek için kendimi zorladım.

Sonra uzun kolu iterek cam kapıyı yana kaydırıp açtım. Ardımdan kapattım, masanın karşısındaki kanepeye oturdum. Kâğıtları bir yığın başka kâğıdın üzerine koymuştu. Geldiğimden habersiz, kendine sigara sarmakla meşguldü.

"Ee?" dedim.

Gülümsedi. "Yani, iyi."

"Emin misin?"

"Ee-vet. Önceki okuduklarıma benziyor."

"Güzel," dedim. "Altı tane oldu şimdi. Eğer hızlanırsam okul bitene kadar on beş tane çıkarabilirim."

"Ne yapacaksın bunlarla?" diye sordu Yngve, yamuk sigarasını dudaklarına yerleştirip yakarken.

"Bir yayınevine göndereceğim tabii ki," dedim. "Sen ne sandın?"

Bana baktı.

"Birisinin bunu basacağını düşünmüyorsun değil mi? Ciddi ciddi? Cidden bunları basacaklarını mı düşünüyorsun?"

Ruhumun derinliklerine kadar ürpererek bakışlarına karşılık verdim. Kan beynimden çekilmişti.

Gülümsedi. "Düşünüyordun değil mi?" dedi.

Gözlerim donuklaştı ve başımı çevirmek zorunda kaldım.

"Yine de gönderebilirsin tabii," dedi. "Ne diyeceklerine bakarsın. Belki de basarlar, kim bilir."

"Ama sevdiğini söylemiştin," diye çıkıştım ayağa kalkarken. "Söylediklerinde ciddi değil miydin?"

"Evet sevdim. Ama her şey göreceli. Ben on dokuz yaşındaki kardeşimin yazdığı bir öykü olarak okuyorum. Ve iyi. Ama bence basılacak kadar iyi değiller."

"Peki," dedim, yeniden verandaya çıkarak. Annemin ona verdiği Fløgstad kitabını okumaya devam etmesini izledim. Elinde konyak kadehiyle. Sanki söylediğinin hiçbir özel anlamı yokmuşçasına.

Siktirsin.

O ne anlardı lan? Neden *onu* dinleyecektim ki? Kjartan beğenmişti, o bir yazardı. Yoksa o da mı bunu kim olduğuma dayanarak söylemişti, on dokuz yaşındaki yeğenine göre, koşulları göz önünde bulundurduğunda mı iyi bulmuştu?

Annem okuduktan sonra beni bir yazar olarak gördüğünü söylemişti. Sen bir yazarsın, demişti. Sanki bu onu şaşırtmış gibiydi, sanki bunu bilmiyormuş gibiydi, ve rol yapmış olamazdı. Ciddiydi.

Ama lanet olsun ki ben de onun *oğluydum*.

Birisinin bunu basacağını düşünmüyorsun değil mi? Ciddi ciddi?

Ona gününü gösterecektim. Her birine teker teker kim olduğumu ve neler yapabileceğimi gösterecektim. Her birini un ufak edecektim. Ağızlarını bir karış açık bırakacaktım. Yapacaktım. Yapacaktım. Bal gibi yapacaktım hem de. Öyle büyük olacaktım ki kimse yanıma bile yaklaşamayacaktı. Hiç kimse. Ama hiç kimse. Asla. En ufak bir şansları dahi olmayacaktı. Ben gelmişini geçmişini siktiğimin dünya tarihinin en büyük ismi olacaktım. Siktiğimin gerzekleri. Her birini teker teker ezip geçecektim.

Büyük olmak *zorundaydım*. *Zorundaydım*.

Eğer yapamazsam canımı alırdım olur biterdi.

Nemli ve renkleri çekilmiş manzaranın tepesinde asılı duran solgun kış güneşi Noel boyunca beni sarsmaya devam etti, gözden yitene kadar güneşi, getirdiği enerjiyi, ışık oyunlarının doğanın üzerindeki etkisinin ne kadar zengin olduğunu, ışınların bulutlarda ve siste filtrelenmesini ya da masmavi gökyüzünden doğrudan aşağı yağmasını ve yeryüzünden yansıdığında meydana gelen sonsuz nüansları sanki hiç görmemiş gibiydim.

Sørbøvåg'da her şey eskisi gibiydi. Anneannemde gözle görülür bir kötüleşme, dedemde de ekstra bir yaşlanma, Kjartan'ın gözlerindeki ışıltıda da fazla bir azalma yoktu. Geçen Noel'den bu yana

Førde'de felsefe dersinin sınavlarını geçmişti ve artık Heidegger ya da Nietzsche'den ziyade dersi veren hocanın adını anar olmuştu, en azından diğerlerinin adı onun o samimi üslubuyla eskisi kadar sık dillendirilmiyordu. Beraber edebiyat konuşuruz diye düşünmüştüm ama tek kelimesini dahi anlamadığım şiirlerini bana göstermesi dışında beklediğim gibi olmadı. Bir tane teleskop edinmişti, oturma odasında, tavana kadar uzanan yüksek pencerenin yanına koymuştu, geceleri oradan uzayı inceliyordu. Antik Mısır Dönemi'ne karşı da ilgi duymaya başlamıştı, eski deri koltuğuna gömülüp bu gizemli kültür hakkında bir şeyler okuyordu, o kültür bizim kültürümüzden öyle uzaktı ki oradakiler bana sanki insan değillermiş, sanki gerçekten tanrılarmış gibi geliyordu. Ama sonuçta ben o konu hakkında hiçbir şey bilmiyordum, sadece o orada yokken kitaplarına söyle bir göz atıp resimlerini inceledim.

28 Aralık'ta Kristiansand'a gittim, yılbaşını orada kutladım, Espen birkaç kişiyle beraber yangın sonrası yeniden açılan Hotel Caledonien'de bir oda tutmuştu, insan kaynıyordu, herkes sigara ve içki içiyordu, çok geçmeden koridorlardan tam teçhizatlı itfaiyeciler geldi. Onları görünce katılarak güldüm. Birkaç kişiyle beraber çatı katına çıkmaya hazırlanıyordum. Bir grup toplanıp yazın beraber Roskilde Müzik Festivali'ne gitmeyi konuştuk, sonrasında da Lars'la birlikte otostop çekerek Yunanistan'a gerçekleştireceğimiz yolculuğun genel hatlarını planladık. Araya bir de babaannemle dedeme ziyaret sıkıştırdım, orada da her şey aynıydı, onlar, ev, içindeki her şey, evin kokusu. Değişen bendim, çılgın bir rota izleyen benim hayatımdı.

3 Ocak'ta Tromsø uçağına bindim, yolculuğun yarısında sanki karanlık bir tünelin içine giriyormuşuz gibi oldu, ama burada bitmediğini, böyle olacağını, önümüzdeki birkaç hafta boyunca hep karanlık olacağını biliyordum. Sonra her şey yavaş yavaş yön değiştirecekti, karanlık kısa sürede kaybolacak ve ışık günün her saatini dolduracaktı. Bu da aynı şekilde çılgınca, diye düşündüm, dar koltuğumda oturmuş sigara içerken.

Ama evvela karanlık vardı. Koyu ve ağırdı, 4 Ocak sabahı otobüsle geldiğimde köyün üstünü kaplamıştı, gökyüzünde tek bir

bulutun olmadığı ve yıldızların ışıldadığı seferlerdeki gibi açık değildi, sanki terk edilmiş dipsiz bir kuyu kadar ağır ve yoğundu.

Evimin kapısının kilidini açtım ve içeri girdim, çantamı bırakıp ışığı yaktım. Evime döndüğümü hissettim.

İşte Betty Blue posterim orada asılıydı, Liverpool posterim oradaydı, buradaki ilk günlerimde Finnsnes'ten aldığım manzara posteri orada asılıydı.

Kahve makinesini çalıştırdım, plak koleksiyonuma doğru eğildim ve karıştırmaya başladım. Sonra da aldığım kitaplardan oluşturduğum minik kütüphanemi inceledim. Hepsi içimi müthiş bir hissiyatla doldurmuştu.

Mutfağa girdim ve bir fincana kahve doldurdum. Pencereden bir grup çocuğun benim eve doğru çıkan yokuşu tırmandığını gördüm. Olur da bana uğrarlarsa diye elimdeki iki klasik müzik plağından biri olan Mozart'ın *Requiem*'ini koydum ve sesi sonuna kadar açtım.

Kapı zilim çaldı.

Andrea, Vivian, Live, Stian ve dokuzuncu sınıftaki uzun boylu çocuk Ivar kapımın önünde duruyordu.

"Mutlu yıllar," dedim. "İçeri gelin."

Paltolarını astıkları koridordan Vivian'ın "Opera çalıyor!" dediğini duydum.

Kendi kendime gülümsedim, ayakta durup elimde buharı tüten kahve fincanımla içeri gelmelerini bekledim. Stian daha önce buraya ilk taşındığımda Ivar ile birlikte gelmişti, plak koleksiyonuma bakmış, hiç heavy metal plağım var mı diye sormuştu. Okulda onların sınıfında girdiğim tek tük dersler sırasında, provokasyonlarından uzak kalabilmek adına mümkün mertebe onu görmezden gelmiştim. Ondan hiçbir talepte bulunmamıştım, zaten kafasına göre davranıyordu. Tor Einar'ın onlarla benden çok daha fazla dersi vardı ve onlarla çatışmıştı, bu da hiç iyi olmamıştı, bir seferinde öğretmenler odasına zangır zangır titreyerek gelmişti, iki tanesi, Stian ile Ivar onu yere devirmişlerdi, Ivar kolunu dolayıp onu boyunduruğa almıştı. Bu olay yüzünden birkaç günlük uzaklaştırma

almışlardı, ama okul o kadar küçüktü ve bu yer öylesine şeffaftı ki başka bir yerde çok ciddi sayılabilecek bir durum burada hiç ciddiye alınmıyordu. Stian ve Ivar gibileriyle baş etmemiz bekleniyordu. Balığa gittiklerinde ya da daha genç erkeklerle takıldıklarında onlar genç çocuklardı, kimsenin umursamadığı haylazlardı. Bu nedenle Tor Einar gırtlağını sıktıklarını doğru düzgün dillendiremiyordu bile. Birazcık sempati ya da anlayış görmek istiyorsa bunu yapamazdı.

Şimdi bacaklarını ayırıp kanepeye oturmuştu. Paltosunu çıkarmayan tek kişiydi. Gördüğüm kadarıyla diğer üç kızın bütün dikkati onun üzerindeydi, sanki tüm emirlerine uymaya hazır gibiydiler. Onun ağzından çıkan her bir sözü kendilerinden geçerek dinliyorlardı. Eğer bir tanesine doğrudan hitap ettiyse o kız hemen gözlerini aşağı indiriyordu ve kanepede huzursuzca kıvranıyordu.

"Noel'de güzel hediyeler aldınız mı?" diye sordum.

Vivian kikirdedi.

Yanlarına gidip karşılarındaki sandalyeye oturdum.

"Sen mesela Stian?" dedim. "Güzel bir hediye aldın mı?"

Ofladı.

"Noel'de balığa çıktım. Biraz para kazandım. Kar kalkar kalkmaz kendime mopet alacağım."

"Martta on altı yaşında olacak," dedi Andrea.

Bunu neden bunu söylemişti?

"O zaman sen benden sadece üç yaş küçüksün," dedim. "Çok geçmeden benim işime sahip olabileceksin. Kafanda bu var, değil mi, öğretmen olmak istiyordun?"

Yine ofladı, ama dudaklarının kenarına bir tebessüm yerleşti.

"Hayır, hayır," dedi. "Okul bittikten sonra açacağım tek defter hesap defteri olacak."

Güldüler.

"Ya sen Ivar?" dedim.

"Balığa çıkmıştım," dedi.

Daha yalnızca on altı yaşındaydı ama köyün en uzun insanıydı. Boyu öylesine dikkat çekiciydi ki, muhtemelen boyundan başka bir

şey düşünemiyordu. Onu yedinci sınıftan üç kızın yanında görmek neredeyse acı vericiydi, küçük ve narin her şey, harfler, rakamlar, sohbet, top oyunları, kızlar; hepsi onu zorluyordu. Birçok yönden daha çocuktu, en basit, en aptal şeylerde kahkaha patlatıyordu, hatası düzeltildiğinde saç diplerine kadar kızarıyordu, kendini yalnızca onu bir köpek gibi kontrol eden Stian'ın yanında rahat hissediyordu. Küçükken babasını kaybetmişti ve benimle konuşmak için geldiği bir iki seferde konumuz bu olmuştu. 1970'lerde balıkçı teknesi ardında hiçbir iz bırakmadan batmıştı ve bütün Norveç günlerce sadece bu olayı konuşmuştu, sonra tabii unutulmuştu, Ivar, annesi ve diğer aile mensupları hariç. Kazadan bir sene sonra annesinin akrabalarının olduğu Håfjord'a taşınmışlardı. Bu onun hikâyesi, onun kaderiydi; o küçükken ölen bir baba.

"Ya siz?" dedim üç kıza bakarak.

Omuz silktiler. Normalde yanımdayken öz güvenleri yerinde olurdu, onlarla uğraşabilirdim, gülüp geçerler, hemen bir cevap yapıştırırlardı, küstahça davranmaktan özellikle hoşlanırlardı. Ama şimdi daha çekingendiler. Stian'ın önünde hiçbir şeyi belli etmek istemiyorlardı, balık büyük balıktı.

"Vivian'ın bir sevgilisi var," dedi Live birdenbire.

Vivian onu dövecekmiş gibi baktı. Omzuna sert bir yumruk geçirdi.

"Ah!" diye bağırdı Live.

"Öyle mi?" dedim.

"Evet," dedi Live omzunu ovalayarak. "Steve ile çıkıyor."

"Steve mi? O kim?"

"Noel'de buraya taşınan bir çocuk," dedi Stian. "Finnsnes'ten geldi, ilkbaharda teknelerden birinde balıkçılığa başlayacak. İşe yaramaz herifin tekiymiş diyorlar."

"Hiç de bile," dedi Vivian. Yüzü kızarmıştı.

"Yirmi yaşında," dedi Live.

"Yirmi mi?" dedim. "Yürür mü bu? Sen on üç yaşında değil misin?"

"Evet!" dedi Vivian. "Ne olmuş yani?"

"Siz kuzeyliler delisiniz," dedim ve güldüm.

Ayağa kalktım.

"Ama artık gitmeniz lazım. Kapıdan daha yeni girdim. Eşyalarımı çıkarıp yerleştirmem gerek. Ders falan hazırlamam lazım. Korkunç bir sınıfım var biliyorsunuz. Hiçbir şey bilmiyorlar."

"Hahaha," dedi Andrea, kanepeden kalktı, beyaz montunun asılı olduğu hole doğru yürümeye başladı. Diğerleri onu takip etti, birkaç saniye boyunca ortalık montlardan, kollardan, berelerden ve atkılardan geçilmedi, sonra gülüşe itişe karanlığın içine çıktılar. Üstümü değiştirdim, bir şeyler yedim, uyumak üzere ışıkları söndürmeden önce birkaç saat yatakta okuma yaptım. Yukarıdan gelen seslere uyandım bir defa, Torill ile kocasıydı, tavan sarsılıyordu, Torill avaz avaz bağırıyor, kocası inliyordu, yorganımı alıp kanepeye geçtim, gecenin geri kalanında orada uyudum.

Sonraki hafta sonu Nils Erik'le o eve çıktık. Yatak odaları ve oturma odasının içinde kalan ve benim yazılarımı yazacağım küçük oda dışında her şeyi bölüşüyorduk. Yemek ve bulaşık işlerini sıraya koymuştuk. Ziyaretçimizin olmadığı gece yok gibi bir şeydi, neredeyse her gün birileri uğruyordu, ya öğrenciler, ya diğer öğretmenler, özellikle de Tor Einar çok geliyordu, ama Hege de sık sık uğruyordu. Hafta sonu Nils Erik yürüyüşlere çıkıyor, her seferinde ona eşlik eder miyim diye soruyordu, ben her seferinde hayır diyordum, doğa bana göre değildi, ayrıca bir yerlerde mutlaka bir parti veriliyordu, eğer gitmiyorsam evde oturup yazıyordum, yazdığım şey öykü değildi artık, *Vann over/Vann under*, *Suyun Üstünde/Suyun Altında* adında bir romandı. Romanın adını Yngve'yle Arendal'dan arkadaşı Øyvind'in birlikte kaleme aldıkları bir şarkıdan esinlenerek koymuştum. Roman, Gabriel adında genç bir adam hakkındaydı, Kristiansand'da liseye gidiyordu, rapor şeklinde kısa anlatımlardan oluşan bir çerçevesi olacaktı, içmek ve kızlarla ilgili olay örgüsü düzenli aralıklarla çocukluğundan küçük anılarla bölünecekti. Her şey İç Agder'deki bir kulübede verilen partide ana karakterin bağlanması sonucu geçirdiği sinir kriziyle psikiyatri kliniğine

kapatılmasıyla doruğa çıkıyor ve çember tamamlanıyordu, çünkü tüm bölümlerin başında yer alan raporların kaynağı burasıydı.

Yazmaya daha çok vakit ayırabilmek için günlük rutinimi tamamen değiştirmiştim, uyuduğun ya da uyanık olduğun ânın, sabahın ya da akşamın, gecenin ya da gündüzün bir önemi yoktu, pratikte hepsi aynıydı. Geceleri saat on birde kalkmaya başlamıştım, sabah sekize kadar bütün gece çalışıyor, duş alıyor, okula gidiyor, akşamüstü saat üçte döndüğümde de uyuyordum.

Eğer yazamazsam bazen giyinip dışarıya çıkıyor, köyün sessiz sokaklarında dolanıyordum, kıyıyı döven dalgaların sesini dinliyor, karın etkisiyle sanki havada yüzüyormuş gibi görünen ve sonra karanlığın içinde tamamen kaybolan dağların yamaçlarını seyrediyordum. Bazen okula gidiyordum. Sabaha karşı saat üç ya da dört gibi. Yanlarından geçtiğim pencerelerden yansıyan aksime bakıyordum, boş ifademe, boş gözlerime. Ara sıra orada kalıyordum, öğretmenler odasındaki koltuğa uzanıp kitap okuyor ya da televizyonda film seyrediyor ya da birkaç saatliğine kestiriyordum, ta ki aniden açılan bir kapının sesi beni uyandırana ve Richard içeri girene kadar, genellikle sabahları ilk o geliyordu. Kaos duygusuna, hiçbir şeyin kontrolüm altında olmadığı duygusuna kapılmama, kendimi kıyısında bulmama yetiyordu... ama neyin?

İşimi yapıyordum. Günün başı yerine sonunda çalışıyor olmam bir şeyi değiştirir miydi?

Ama karanlıkla ilgili bir şey vardı. Bu kapalı küçük yerle ilgili bir şey vardı. Her gün aynı yüzleri görmekle ilgili bir şey vardı. Sınıfım. İş arkadaşlarım. Marketteki çalışan. Her zamanki anne, her zamanki baba. Ara sıra genç balıkçılar. Ama hep aynı insanlar, hep aynı atmosfer. Kar, karanlık, okulun içindeki sert ışık.

Bir gece dışarıda yürüyordum, okula gidiyordum, arkamdan bir buldozer geldi. Önünde kar küreme parçası takılıydı, kar kenarlarından havaya savrulup yanlardaki yığınların üzerine konuyordu, aracın tepesinde turuncu ışık yanıp sönüyordu, önünde egzoz borusundan kalın siyah bir duman yükseliyordu. Aracı süren adam

yanımdan geçerken bana bakmadı. Yokuşun az ilerisinde kontağı çalışır vaziyette durdu. Yanına yaklaşırken tekrar hareket etti. Benim yürüme hızımda ilerliyordu. Ona, neyle uğraştığına baktım, önüne bakıyordu ve tedirginlikle ürperdim, o titreyen, kükreyen, kazıyan, yanıp sönen araç ruhumun içine işlemişti. Hızımı artırdım. O da hızını artırdı. Sağa döndüm, o da sağa döndü. Geri döndüm, yoluna devam etti, sonra şerefsizim o da döndü ve okula çıkan yokuşa vardığımda tam arkamdaydı. Koşmaya başladım, korkutucuydu çünkü etraftaki her şey cansız ve karanlıktı, bütün köy uyuyordu, dışarıda sadece ikimiz vardık, ben ve beni kovalayan üşütük kar küreyen adam. Koştum ama onunla boy ölçüşecek durumda değildim, hızını artırdı ve ben okulun bahçesine girene dek peşimden geldi. Kapının kilidini açtım, kalbim yerinden fırlayacak gibi atıyordu, beni burada da takip edecek miydi?

Öğretmenler odasından, okul bahçesindeki karı devamlı ve metodik şekilde küremesini izledim, işini bitirmesi on beş dakika kadar sürmüştü, sonra döndü ve köye doğru yol aldı.

Ertesi akşamüstü okuldan eve dönerken Vivian'ın yirmi yaşındaki sevgilisini görür gibi oldum. Vivian arabadaydı ve öyle bir zafer sarhoşluğu içerisindeydi ki yanımdan geçerlerken nereye bakacağını bilemedi ve göz göze geldik. Sarışın çelimsiz bir adamdı –hemen sonrasında markette durduklarında onu görebilmiştim– ve çok gülüyordu. İşsizdi ve balıkçı teknelerinden birinden teklif alınca buraya taşınmıştı. Vivian'ın sınıftaki hâlinden, çocukça sorularından, dalga geçmelerinden, kikirdemelerinden eser yoktu, o tavırların bir kenara bırakılması gerekmişti ve bunu görmek tuhaftı, arabanın ön koltuğuna bir kraliyet mensubu gibi kurulmuştu, sadece hava atma gayretinin ince bağlarıyla bir arada duran ve güçlükle elde ettiği bu azameti her an dağılma tehdidi altındaydı, zira çocukca yönü her an hortlayabilir ve hatta bütün kontrolü ele geçirebilirdi. Bir kikirdeme, bir el kol hareketi, bir yüz kızarması ve hop, hadi buyurun. Sevgilisi de dünyanın en zeki adamı değildi, bu bakımdan birbirlerine pek yakışmışlardı. Vivian'ın sınıftaki davranışları

da değişmişti, kendini pek önemsemeye başlamış, diğerlerinin çocukça davranışlarını artık sevmez olmuştu. Ama kandırması çok kolaydı, daha birkaç dakika önce boynuna bir pelerin gibi astığı o azameti unutması için birkaç laf yetiveriyordu. Etrafında olan bitenden hiç etkilenmiyormuş, hiç değişmiyormuş anlamına gelmiyordu bu, sadece içindeki hiçbir şey artık sabit değildi. Yaptığım şakalara gülmeyi reddedip aptal olduğumu söyleyebilir ama sonra yine de kahkaha krizine girebilirdi, sonra gözlerinde yine daha farklı bir ifade olabilirdi ve onunki kadar belirgin olmamakla beraber Andrea'da da olan bu yepyeni ifadeden kendimi korumam gerekiyordu, çünkü beni onlara sinsice yaklaştırıyordu. Bu bakışla, onlarla aramdaki mesafe daralıyordu, ve bu ben onlara yaklaştığım için değildi, hayır, yarı bilinçli yarı bilinçsiz bu apaçık bakışta görüyordum bunu.

Ya da acaba bana mı öyle geliyordu? Çünkü onları başka bağlamlarda gördüğümde, Torill'in ya da Nils Erik'in derslerinde örneğin, ya da marketteyken annelerinin yanında, sanki böyle bir yönleri yokmuş gibiydi. Söz dinliyorlar, dinlemiyorlarsa başkaldırıp isyan ediyorlar, somurtuyorlar, söyleniyorlardı, ama benim derslerimde olduğu şekilde anlam yüklü bakışlarla değil.

Bu, üzerinde durup düşündüğüm bir şey değildi, daha ziyade ocak ve şubat gecelerinde yazarken aniden içimden geçen zevk ve kuruntu fırtınaları, birtakım izlenimlerdi. Bu izlenimler için somut bir dayanağım da yoktu, hiçbir şey söylenmemişti ya da olmamıştı, olay tamamen ruh hâllerine, ama bir bakışma ama belli bir hareket gibi elle tutulamaz bir şeylerden tetiklenmiş duygulara dayanıyordu.

İlk dersime doğru köyün içinden ağır ağır yürürken çelişkili duygular içindeydim; okulda olmayı seviyordum ama sevmiyordum. Ara sıra ertesi gün onu yine göreceğim için kalbim pır pır edebiliyordu.

Ve bunu kimse bilmiyordu, ben bile biliyorum denemezdi.

Şubat ayının başlarında bir cuma günü, tek başlarına hiçbir anlam ifade etmeyen, gayet muğlak ve iddiasız bütün bu küçük izlenimler aniden yoğunlaştı. Her zamanki gibi akşam kalkmış, sabaha ka-

dar yazmış, saat beşi geçtiğinde daha fazla yazamayacağımı anlayıp dışarı, karanlığa çıkmıştım. Okula giderken, uyuyan sessiz köyün içinde bir süre dolandıktan sonra elimde bir kitapla öğretmenler odasındaki kanepeye uzandım, uyku bastırınca gözlerimi yumup, göğsümün üzerinde kitapla arkama yaslandım.

Kapı açıldı. Yerimden sıçradım, elimle saçımı düzeltirken muhtemelen suçlu bir ifadeyle Richard'a baktım.

"Burada mı yattın?" diye sordu.

"Hayır," dedim. "Biraz hazırlık yapmak için erken gelmiştim. Sonra da uyuyakalmışım."

Beni dikkatle inceledi.

"Şöyle ekstra sert bir kahve yapayım," dedi sonunda. "Bu seni uyandırır."

"Öyle sert olsun ki at nalı içinde dibe batmasın," dedim ve ayağa kalktım.

"Oo?" dedi. "Kim söylüyor bunu?"

"Red Kit galiba."

Richard kıs kıs gülüp makineye su doldururken ben masama geçtim. Derse girmeden önce kitaba şöyle bir göz atmak dışında, oturup derse hazırlanmayalı aylar olmuştu. Alternatif öğretim yöntemlerimin çoğunu bırakmıştım, artık konuyu işleyip geçiyordum, sonra da onlara alıştırma veriyordum. Amaç müfredattaki bütün konuları yetiştirmekti. Anladılar mı anlamadılar mı ilgilenmiyordum artık. Esas mesele bu yaklaşımın bana getirdiği sabit çerçeve ve onunla gelen mesafeydi.

"İçeceksen kahve hazır," dedi Richard ve elinde fincanıyla koridora çıkıp odasına yöneldi.

"Çok teşekkür ederim," dedim.

Yarım saat sonra zil çaldığında, pencere kenarında durmuş, öğrencilerin yokuşu tırmanmasını izliyordum. Yorgunluk, içimde durgun bir su gibiydi. İlk iki saat matematik vardı, tartışmasız en sıkıcı ders. Aylardan şubattı, tartışmasız en sıkıcı ay.

"Kitaplarınızı açıp başlayın," dedim sınıfa doluşup yerlerine geçtiklerinde. Matematik dersine beşinci ve altıncı sınıflar da katılıyordu, böylece sınıfta toplam sekiz öğrenci vardı.

"Her zamanki gibi yapıyoruz. Önce alıştırmaları yapıyorsunuz, sonra zorlanırsanız gelip yardım ediyorum. Sonra ikinci dersin başında tahtada yeni konuya geçiyoruz."

Kimse itiraz etmedi, okula yeni gelmiş öğrenci modundan matematik problemleri çözen öğrenci moduna hiç direnmeden geçtiler. Live daha kitabına bakmadan elini havaya kaldırdı.

Yanına gidip eğildim.

"Önce kendin yapmayı dene," dedim. "Hadi bakalım."

"Ama bunu yapamıyorum, biliyorsun. Çok zor."

"Belki kolaydır. Denemeden bilemezsin. On dakika dene, sonra gelip nasıl gittiğine bakacağım, tamam mı?"

"Tamam," dedi.

Jørn, küçük ve zeki altıncı sınıf öğrencisi, bana el salladı.

"Ben bu problemlerden bazılarını evde çözmeye çalışmıştım," dedi yanına gittiğimde. "Ama takıldım. Yardım edebilir misin?"

"Bakalım," dedim. "Ben de matematikte çok iyi sayılmam."

Bana bakıp gülümsedi. Şaka yaptığımı düşünmüştü, ama yapmıyordum; yedinci sınıfın müfredatından sonra sıkıntı çekmeye başlamıştım. Hatta yedinci sınıfta bile zorlanabiliyordum, dolayısıyla bazen işlemi beceremeyebiliyor, öğrencilere sorup durumdan paçamı kurtarmaya çalışıyordum. Bilmediğimden değildi elbette, sadece hatırlayamıyordum.

"Ama bu soru çok zor gibi durmuyor," dedim.

Ona soruyu açıklarken beni dikkatle dinledi. Sonra kendi devam etmeye başladı, onu bırakıp pencere kenarına gittim.

Azimli bir karakteri vardı, ama okula karşı tutumu ya hep ya hiç şeklindeydi. Matematiği seviyordu, bu yüzden sorun yoktu. Ama bazı derslerde şalteri tamamen indiriyordu.

Live tekrar el kaldırdı.

"Yapamıyorum," dedi. "Gerçekten."

Ona gösterdim. Başıyla anlar gibi yaptı, ama gözleri boş bakıyordu.

"Geri kalanını kendin yapabilir misin artık?" dedim.

Başını evet anlamında salladı.

Onun için üzülüyordum, neredeyse bütün derslerde bir bakıma küçük düşüyordu, ama ne yapabilirdim ki?

Masama geçtim, sınıfı inceledim, saate baktım, ki saatin kolları yerinden doğru düzgün kıpırdamamıştı bile. Bir süre sonra Andrea elini kaldırdı. Gözlerimiz buluştu ve ayağa kalktım.

"Karl Ove Andrea'ya âşık!" diye bağırdı Jørn herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle.

İrkildim. Kızarmış suratımla, onu duymamış gibi yaptım, Andrea'nın sırasının üzerine eğildim ve matematik problemine konsantre olmaya çalıştım.

"Karl Ove Andrea'ya âşık," diye tekrarladı Jørn.

Bazı öğrenciler gülüştü.

Doğruldum ve gözlerimi üstüne diktim. "Buna ne denir biliyor musun?" dedim.

"Ne denir?" dedi sırıtarak.

"Kendi hissettiğin duyguların, başkaları tarafından hissedildiğini söylemeye, aktarımı denir. Örneğin sen mesela altıncı sınıfa giden bir öğrencisin, yedinci sınıfa giden kızlardan birine de âşıksın. Bunu itiraf etmek yerine, o kıza öğretmenin âşık olduğunu söylersin."

"Ben *kimseye* âşık değilim," dedi.

"Ben de," dedim. "O hâlde şimdi müsaadenle problemi çözelim mi?"

Öne eğildim. Andrea alnına düşen bir tutam saçı bir eliyle geriye itti.

"Bakma sen ona," diye fısıldadı.

Yorumunu duymazlıktan geldim, yazdığı rakamlara baktım ve atladığı yeri işaret ettim.

"İşte şurası," dedim. "Şurası hatalı. Görüyor musun?"

"Evet," dedi. "Ne olması gerekiyor buranın?"

"Sana bunu söyleyemem!" dedim. "İşlemi senin yapman gerekiyor. Tekrar dene. Yapamazsan masamda olacağım."

"Peki," dedi ve bana bakıp hızlıca gülümsedi.

İçim sarsılmıştı.

Ben Andrea'ya âşık mıydım?

Bunun adı *aşk* mıydı?

Hayır, hayır.

Ama düşüncelerimde ona çekiliyordum. Öyleydi.

Gece okulda, havuzdaki karanlık ve kıpırtısız suyun yanında dururken, onun soyunma odasında tek başına olduğunu ve birazdan yanına gideceğimi hayal ettim. Üstünü hemen nasıl kapatacağını, bana nasıl bakacağını, önünde diz çöküşümü, bana önce korkuyla ama sonra açıklıkla ve sevecen gözlerle bakacağını düşündüm.

Bir bunu düşündüm, bir de tersini: Orada, içeride olmadığını ve bunu düşünmemem gerektiğini, aklımdan geçeni hiç kimsenin bilmemesi gerektiğini.

İçten içe titriyordum, ama kimse bir şey bilmiyordu çünkü hareketlerim kontrollüydü, söylediklerim, üzerinde düşünülmüş şeylerdi, insanların gördüğü hiçbir şey aklımdan geçenleri ele vermezdi.

Böyle düşüncelerim olduğunu ben bile bilmiyordum, bir tür insansız topraklarda yaşıyorlardı ve neredeyse infilak edercesine çıkageldiklerinde, kafamda yer yapmalarına müsaade etmedim, hiç yokmuşlar gibi davrandım ve bıraktım geldikleri yere çekilsinler.

Ama Jørn'ün söylediği şey tüm durumu değiştirmişti çünkü bu, dışarıdan biri tarafından dile getirilmişti.

Dışarıda gelişen her şey tehlikeliydi.

Geceleyin diğer herkes yatmış uyurken yazmanın ve sonra gücümün son demleriyle çocuklara ders vermenin neredeyse korkunç olarak tanımlanabilecek bir yanı vardı, kendimi giderek daha da kötü hissediyordum, bu yüzden şubat ayının sonunda, gün ortasında kısa bir süreliğine beliren aydınlık giderek artmaya başlayınca kendime geldim. Sanki dünya geri geliyormuş gibiydi. Ve Nils Erik'le yaşamak iyiydi, dördüncü sınıflardan yedinci sınıflara kadar hangi öğrenci gelirse gelsin ziyarete, çok yüklü geçmiyordu, eğer

ben baskın bir rol üstlenmezsem hiçbir şey fark etmiyordu. Hege ile durum farklıydı, ekseriyetle Nils Erik yokken uğruyordu, olmadığını nereden biliyordu ya da bunu neden yaptığı hakkında hiçbir fikrim yoktu. Ama benimle konuşmayı seviyordu, ben de onunla konuşmayı seviyordum, birbirimize taban tabana zıt olmamıza rağmen geceleri saatlerce oturabilirdik.

Gelgelelim yazı işleri kötü gidiyordu, kendimi tekrarladığım bir noktaya gelmiştim, birden, neden yazdığımdan bile emin değildim.

Aschehoug Yayınevi, Dagbladet gazetesine bir ilan vermişti, bir hikâye yarışması düzenlediklerini duyuruyordu, hevesim yerine geldi ve hemen en iyi iki hikâyemi gönderdim; çöplük ile ovadaki ceset ateşleri hakkında olanları.

Adadaki partiler muhtelif halkevlerinde devam ediyordu ve mart ayının başlarında parti düzenleme sırası Håfjord'a gelmişti. Önden bizim evde demlenmiştik, sözleşmeli öğretmenlerin hemen hemen hepsi gelmişti ve birkaç kadeh içtikten sonra havada uçuyordum, bu insanlar beni çok mutlu ediyorlardı ve Halkevi yolunda, içine votka şişesiyle tütün paketimi koyduğum poşeti elimde sallarken bunu onlara da söyledim.

Bu partilerin özel yanı belli bir yaş grubuyla sınırlı kalmamalarıydı –gözü dönmüş yirmilikler de vardı, kabuğuna çekilmiş kırklıklar da– hayır, bu Halkevi partilerine *herkes* geliyordu. Yetmişlikler on dörtlüklerle aynı masada oturuyordu, balık işleme fabrikası işçileri okul müfettişleriyle aynı masada oturuyordu, ve doğdukları tarihten beri birbirlerini tanıyor olmaları kendilerini koyuvermelerine engel olmuyordu, normal sosyal ilişkiler bir kenara bırakılıyordu, on üç yaşındaki birini yirmilik biriyle öpüşürken görebilirdiniz, zom olmuş yaşlı bir hanımı dişsiz ağzıyla gülerken, sahnede kankan dansı yaparken seyredebilirdiniz. Bayılıyordum, elimde değildi, daha önce hiçbir yerde görmediğim türden bir özgürlük vardı burada. Yine de ancak bu kısıtlanmamış coşkunun bir parçası olursanız, o ânın içinde yaşarsanız severdiniz, çünkü eleştiri ya da kaliteli zevkler namına tek bir ima ile her şey yerle yeksan

olurdu ve durum çılgın bir parodiye ya da belki insanlık hâlinin bir hicvine dönüşebilirdi. Kahvelerini açık mavi bir alevle yakan gençler, çapkınca flört eden bakışlarıyla seni süzen ihtiyar nineler, bir baktığında on beşliklere sırnaşan bir baktığında Halkevi'nin dışındaki bir çukura eğilip kusan takım elbise ve kravat içindeki kel adamlar, yalpalayan kadınlar ve ağlayan erkekler, buradakiler dışında kimsenin iplemeyeceği grupların 1960 ve 1970'lerde çıkardıkları liste başı parçaların berbat icraları eşliğinde ve bilmesen bodrum katında çıkan yangından yükseldiğini sanabileceğin bir sigara dumanı bulutu içinde hepsi oldukları gibiydiler.

Bana çok yabancı ve egzotik geliyordu bu. Kimsenin içmediği, içse bile orta yerde içmediği bir ortamda büyümüştüm. Sarhoş oluncaya kadar içen bir komşu altı ayda bir ya da iki tane çıkardı, bu başlı başına olay sayılırdı ve ortalığı epey karıştırırdı. Kahverengi bira şişelerini satın almak için her gün bisikletiyle markete giden bir alkolik vardı mesela. Hepsi bu kadardı. Yemeğin yanında içmek için açtıkları bir şişe bira ya da bir kadeh şarap dışında annemle babam hiç içmezdi. Anneannemle dedem içmezdi, babaannemle dedem içmezdi, amcalarımdan, teyzelerimden, dayılarımdan içen kimse yoktu, ha içeceklerse de bunu asla önümüzde yapmazlardı. Babamı ilk defa içerken iki buçuk yıl önce görmüştüm.

Neden içmiyorlardı? Neden kimse içmiyordu? Alkol her şeyi büyütüyor, bilincinize üflenen bir rüzgâr, dalgaları kırıyor ve ormanları sallıyor, yaydığı ışık gördüğün her şeyi ışıldatıyor, en çirkin ve en tahammül edilemez insan bile bir şekilde güzelleşiyor, sanki bütün kusurlar ve bütün yargılar yüce bir gönülle, elinin tersiyle bir kenara itiliyor, orada her şey, ve her şey derken gerçekten her şey, güzel.

Neden buna hayır diyesin?

O mart akşamında partinin içine daldım, kendimi bulduğum yerdeydim, hatta onu ne kadar sevdiğimi söylemek için, üstünde 1970'lerin sonundan kalma iyice küçülmüş bir takım elbiseyle karısıyla birlikte oturan Richard'ın yanına bile gittim, bana pençelerini geçirmişti, böyle yapmakta haklıydı, ve her şey yolunda gitmişti, öyle değil mi? İyi gidiyordu, değil mi?

Evet, üstesinden geliyordum.

Benden hoşlanmıyordu, ama bunu söyleyemiyordu da, tek tepkisi keçiyi andıran zoraki gülümsemesiydi. Ben daha üstün konumdaydım, parlayacak bir yıldızdım, o sadece ufak bir okulun müdürüydü, ama onunla sıcak bir sohbete elbette vakit ayırabilirdim.

Vivian ile Andrea'nın annelerini gördüm, arkadaştılar ve masada oturmuş sigara içiyorlardı, yanlarına oturdum, onlarla kızları hakkında konuşmak istiyordum, öyle harikulade, öylesine canlı ve güzel kızları vardı ki, hayatta çok iyi yerlere geleceklerdi, bundan emindim.

Veli toplantıları dışında onlarla hiç konuşmamıştım ama o toplantılar format gereği resmîydi, öğrencilerin derslerde gösterdikleri performanstan ve davranışlarından bahsetmiştim, onlar da söylediğim her şeyi dikkatle dinlemiş, muhtemelen önceden hazırladıkları bir iki soruyu sormuş, sonra da toplantının sonucunu evde heyecanla bekleyen çocuklarının yanına gitmek üzere karanlıkta gözden kaybolmuşlardı. Hepimizin önünde içki kadehleri vardı, her yer insan kaynıyordu, bangır bangır müzik çalıyordu, hava ağır ve sıcaktı, ben sarhoştum ve onlara iyi bir şeyler söylemeye öyle hevesliydim ki suratımda kocaman bir sırıtışla masada onlara doğru eğildim. Çocuklarının hiç aralıksız, sürekli benden bahsettiğini söylediler, evet, sanki bana âşık olmuş gibiydiler! Güldüler, evet, dedim, öğretmenleri on sekiz yaşında olunca bu iş biraz zor olabiliyordu, ama her hâlükârda inanılmaz iyi kızlardı!

Bir an için acaba ikisinden birini dansa kaldırsam mı diye düşünüp sonrasında bu fikri zihnimden hemen defetmiştim, nereden baksan otuz beş yaşlarında olmalıydılar, ve beni gördüklerinde göz kırpmış olmalarına rağmen ayağa kalktım ve salonda dolanmaya başladım, önce bir yere oturdum, sonra başka bir yere, dışarı çıktım ve altımızda kalan Håfjord'un ışıklarını, hemen karşıdaki siyah denizi seyrettim ve içeri girince ona ne kadar iyi bir dost olduğunu ve onunla aynı evi paylaştığıma ne kadar memnun olduğumu söylemek için Nils Erik'i aradım.

Bu işi de hallettikten sonra tekrar dışarı çıktım, manzarayı bir kez daha görmek istiyordum. Yokuşun aşağısında benim kızlar vardı, yanlarına indim, Vivian Steve, Andrea da Hildegunn ile beraberdi, onlara eğlenip eğlenmediklerini sordum, eğleniyorlardı, bana güldüler, belki sarhoş olduğum için, kim bilir, bir şey fark etmiyordu, devam ettim o duman altı yere doğru, iki adımda merdiveni tırmandım ve mekâna girdim, işte orada göklerden inmiş vahiy gibi bir kız önümde duruyordu.

Durdum.

İçimdeki her şey durdu. Güzeldi, ama güzel bir sürü kız vardı, mesele bu değildi, bana bakan o gözlerdi, koyu ve bir parçası olmak istediğim hayat dolu gözler. Onu daha önce hiç görmemiştim. Ama buralıydı. Köyün bir parçasıydı, ona gözlerimi diktiğim anda anlamıştım bunu, çünkü üstünde bir futbol forması vardı, komple giyinmişti, o gece orada çalışan herkes gibi forma, şort, tozluk, futbol ayakkabısı giymişti, çünkü partiyi futbol takımı veriyordu ve bu köyden olmayan biri Håfjord Futbol Kulübü için neden gönüllü çalışsındı?

Üzerinde boş kadehlerin olduğu bir tepsi tutuyordu elinde.

Futbol forması ve ayakkabılarıyla onu öylesine güzel ve biçimli görmek beni sarsmıştı. Çıplak baldırlarına ve bacaklarına baktım şöyle bir, ne yaptığımın farkındaydım, bu yüzden baktığımı örtbas etmek için başımı hafiften bir yana çevirdim, sonra da diğer tarafa, sanki mekânı ve içindekileri muazzam bir dikkatle inceliyormuşum gibi.

"Selam," dedi gülümseyerek.

"Selam," dedim. "Sen kimsin? Seni daha önce hiç görmedim, bundan eminim, o kadar güzelsin ki görmüş olsam asla unutmazdım."

"Adım Ine."

"Burada yaşayıp da hiç dışarı çıkmıyorsun gibi bir durum yok, değil mi?"

"Hayır." Güldü. "Finnsnes'te yaşıyorum, ama buralıyım."

"Ben burada yaşıyorum," dedim.

"Biliyorum," dedi. "Kız kardeşimin iş arkadaşısın."

"Ben mi? Kim o?"

"Hege."

"Sen Hege'nin kız kardeşi misin? Neden bana böyle güzel bir kız kardeşi olduğunu söylemedi? Çünkü ondan küçüksün değil mi?"

"Evet. Evet ya, neden söylemedi acaba? Belki beni korumak istemiştir?"

"Benden mi? Ben buradaki en zararsız insanım."

"Evet, eminim öylesindir. Ama şimdi şunu içeri götürmeliyim. Bu gece çalışıyorum, gördüğün gibi."

"Evet," dedim. "Ama yine görüşebilir miyiz? İşin kaçta bitiyor? Çıkışta mutlaka bir yerde toplanılır. Sen de gelsene? Belki o zaman biraz sohbet edebilirdik."

"Yani, bakarız," dedi, döndü ve sahnenin yanındaki mutfağın bulunduğu küçük odaya yönlendi.

Bu olaydan sonra, parti benim için bitmiş sayılırdı. Şu noktadan sonra ilgimi başka hiçbir şey çekemezdi. Kafamdaki tek şey futbol takımı formalı güzel garson kızdı ve gecenin geri kalanını onu arzuyla süzerek geçirdim.

Hege'nin kız kardeşi!

Bana her şeyi anlatmıştı, neden ondan hiç bahsetmemişti?

Nils Erik'i buldum ve ona çıkışta bizim evde içkiye devam partisi verelim dedim. Ayak diredi, yorgunluktan bitmişti, ama ben kararlıydım, bu işi yapacaktık. Eşlik etmek zorunda olmadığı sürece ona göre hava hoştu. Biraz yanımızda durmalısın, dedim. Ayrıca başkasını davet etmene gerek yok. Sen neyin peşindesin, dedi. Gözüne birini mi kestirdin? *You bet*, dedim, zaman öldürürken bu yoğunluğu korumak için kadehimi doldururken. Aralarda görüyordum onu, mutfağa girip çıkıyordu, bir süre atıştırmalıklar barında servis yaptı, sırf plastik şişelerden sosisin üstüne ketçap ve hardal sıkışını izlemek için ondan bir tane sosisli sandviç almayı çok istememe rağmen yanına gitmedim, çünkü onunla geçirebileceğim kısacık zamanı gecenin devamında bizde içmeye devam

etmemizle ilgili planımı konuşmak dışında bir şeye kullanmak istemiyordum. Onu sıkboğaz eden, ayağına dolanan biri olmak istemiyordum. Ama bana gülümseyince partiden sonra bizim evde içmeye devam edeceğimizi söyledim, virajdaki sarı evde kalıyorduk ve eğer gelirse ortamı inanılmaz canlandırmış olurdu.

"Bakarız," dedi yine, ama bu sefer gülümsemeden ve koyu gözlerinde ufacık bir ışıltı bile olmadan.

Ah, Tanrım, lütfen evet desin! Lütfen o da gelsin!

Grup tekrar sahne aldı. Eric Clapton'dan *Cocaine* çalmaya başladılar.

Bitirdiklerinde alkışladım, daha fazla içkiyi midem almıyordu, yalpalayarak soğuğa çıktım, Tor Einar'ı dokuzuncu sınıftan iki kızla yüzünde büyük bir gülümsemeyle sohbet ederken gördüm, daha ileride, arabanın içinde bir çift yiyişiyordu, futbol sahasının uzak ucundaki okul, karanlıkta yapay bir bent gibi görünüyordu, sigaramı yaktım, votkayı bitirdim, döndüm ve eve gitmekte olan Hege'yi gördüm. İçgüdülerim ona Ine hakkında hiçbir şey söylememem gerektiğini söyledi, yoksa kesin o da gelir ve aramızdaki durum imkânsızlaşırdı.

"İyi misin?" diye sordu.

"Durumumdan şikâyetçiyim diyemem," dedim.

"Demek kız kardeşimle konuştun?"

"Evet, onu iyi saklamışsın. Bir kız kardeşin olduğunu bile bilmiyordum."

"Sadece üvey kardeşiz. Babalar bir, yani beraber büyümedik. O kendi hayatını yaşıyor."

"Finnsnes'te mi yaşıyor?"

"Evet. Makine teknik okuyor. Motosikletleri sever. Ve motosikletçileri!"

"Demek öyle."

Kapı önünde Vidar gözüktü. Dışarıdakileri süzdü. Bakışları bizim üzerimizde sabitlendi. Yanımıza doğru yürümeye başlamadan önce birkaç saniye bekledi. Sarhoştu, doğru düzgün yürümeye konsantre olmaya çalışmasından anlayabiliyordum bunu. Geniş ve

güçlü yapısı, yakası açık gömleği ve göğsünden sarkan altın zinciriyle önümüzde durdu.

"Demek buradasınız," dedi.

Hege yanıt vermedi.

Vidar bana baktı. "Artık seni pek görmez olduk. Uğrasana arada. Ya da belki de ben yokken uğruyorsundur?"

"Uğradığım oldu," dedim. "İki hafta önce örneğin, sözleşmeli öğretmenler olarak toplaşmıştık. Ama genelde akşamları evde kalıp çalışıyorum."

"Håfjord hakkında ne düşünüyorsun peki?"

"Güzel bir yer," dedim.

"Mutlu musun?"

"Evet, mutluyum."

"İyi bari," dedi. "Öğretmenlerin burada mutlu olmaları önemli."

"İçeri girelim mi?" dedi Hege. "Soğuk olmaya başladı."

"Ben biraz daha duracağım," dedim. "Biraz açılmam lazım."

Birlikte içeri girdiler, Vidar'ın yanında inanılmaz zayıf kalıyordu. Ama çetin ceviz diye düşündüm, ve yüzümü tekrar köye döndüm, arkamdaki mekânda kalan insanların gürültü ve patırtısına karşılık sessiz ve huzurluydu.

Sahnedeki grubun çalması bittikten bir süre sonra, müziği de kapattılar, insanlar mekândan yavaş yavaş ayrılırken keskin ve titrek ışıklar yandı ve karanlığıyla her şeyi sarıp sarmalayan o büyülü perde dağıldı. Daha biraz öncesine kadar en tatlı, en ateşli rüyalara sahne olan dans pisti şimdi bomboştu ve üstünde tepinen botların getirdiği çamurla sıvanmıştı. Ama yıldızlı bir gece gibi ışıldayan, ama titreşen kırmızı, yeşil ve mavi ışıklarla sanki suyun altındaymış gibi görünen bu çatının altındaki salon üzerinde birkaç spot ışığı olan metal bir düzenek ve ortasından sarkan aptal ucuz bir disko topu haricinde boştu şimdi. İnsanların oturup eğlendikleri, insani sıcak bir duvar misali görünen masalar ortalıkta darmadağın duruyordu, altlarında boş şişelerden ve buruşturulup atılmış sigara paketlerinden bir çöp yığını vardı, ortalığa cam kırıkları ve birilerinin

tuvaletten farkında olmadan sürükleyip getirdiği tuvalet kâğıdı parçaları saçılmıştı. Masa türlü türlü yapışkan pislikle kaplıydı, unutulmuş sigaraların bıraktığı yanık izleri, masaların üstünde dolup taşan küllükler, bardak ve kadeh öbekleri, her boyda ve şekilde boş içki şişeleri, ucuz kahve termosları ve ağzından akmış kahve damlaları vardı her yerde. Henüz eve dönmemiş olanların yüzleri yorgun ve cansızdı etrafta, deriyle kaplı kemikli yapıları, beyaz ve kırışmış ciltleri, küçücük kalmış gözleri, bedenleri ya katmer katmer yağlı, ya da kemik torbası gibi öyle zayıftı ki, insanın aklı, içerisinde muhafaza ettiği ve çok geçmeden rüzgârlı bir mezarlıkta deniz kenarında bir yerde tuzla yoğrulmuş toprağın altında temiz ve pak bir şekilde uzanacak iskeletine gidiyordu.

Hayır, ışıklar yandığında bu salonun hiçbir özelliği yoktu. Ama sonra ortalığı toplamaya formalı altı kız geldi, ellerinde tepsi ve bezlerle hızla çalışıyorlardı, sanki hayat ölümü kovalamaya gelmiş gibiydi. Orada kalıp onları izlemeyi çok istiyordum, ama şimdi doğru izlenim vermek önemliydi, it gibi durup onları izleyip taciz etmemeliydim, o yüzden dışarıya çıktım, insanlarla sohbet ettim ve gecenin sonraki evresi için plan yapmaya çalıştım, yani, olur da kız bize eşlik etmek istemezse diğerlerinin nerede buluşup içeceklerini öğrenmeye çabaladım.

On beş dakika sonra Halkevi dışındaki kalabalık dağılmaya başladı ve ben de hamlemi yapacak cesareti buldum. Başka bir kızla birlikte sahnenin aşağısında kalan köşeye masa taşıyordu. Masayı bıraktıktan sonra bir eli kalçasında, diğer eliyle alnını silerken bana baktı.

"Bu kadar ağır işten sonra sen de bir molayı hak ettin," dedim. "Deniz kenarında harika konumu olan bir ev biliyorum. Orada dinlenip yeniden gücünü toplayabilirsin."

"Ve kimse de gelip bana rahatsızlık vermez?" dedi.

"Hayır," dedim gülümseyerek.

İşaret parmağını yanağına götürdü, çenesini başparmağıyla destekledi ve kaşlarını kaldırıp beni değerlendirmeye koyuldu. Tanrım, o kadar çekiciydi ki.

Beş saniye geçti. On.

"Peki," dedi. "Seninle geleceğim. Burada işimiz bitti zaten. Sadece üstümü değiştireceğim."

"Ben dışarıda bekliyorum," dedim ve ağzım kulaklarımda, gülümsediğimi fark etmesin diye hemen arkamı döndüm.

Birkaç dakika sonra lacivert şişkin montunun fermuarını çekip başındaki beyaz yün şapkasını düzelterek merdivenlerden öyle bir indi ki onu karanlıkta beklerken yüreğim hopladı.

Önümde durdu ve eldivenlerini giydi, onlar da beyazdı, ve taşıdığı çantasını bir elinden ötekine geçirdi.

"Gidelim mi madem?" dedi, sanki birbirimizi yıllardır tanıyormuşuz gibi.

Başımla onayladım.

Yokuş aşağı inmeye başladığımızda kafamdaki duman dağılmıştı. Artık sadece o ve ben vardık. Ve ah, kar kaplı yolda yürürken, bütün hareketlerinin ve yüzündeki ifadelerin nasıl da farkındaydım.

Uzun ince bir kızdı, hoş yuvarlak kalçaları, küçük ayakları, küçük ve çocuksu bir burnu vardı, ancak yine de o çıtı pıtı zarafetten eser yoktu, korumak isteyeceğin, göz kulak olmak isteyeceğin biri değildi; gücü ve o soğuk tavrı en karşı konulamaz bulduğum özellikleriydi.

Gözleri cıvıl cıvıl ışıldamadığı zamanlarda sakin ve koyuydu.

Burada kartları oynayan bendim, beni beklemişti, süreci ben başlatmıştım.

Nils Erik'le paylaştığımız eski püskü daireye varmıştık bile.

Buraya geldiğinde nerede kalıyorsun?" diye sordum.

"Annemde," dedi sağda, aşağıda bir yeri işaret ederek. "Şurada oturuyor."

"Okula burada mı gittin?"

"Hayır. Finnsnes'te büyüdüm."

"Ve şimdi de teknik okuldasın?"

"Sen Hege'yle mi konuştun?" dedi bana bakarak.

"Hayır, hayır," dedim. "Öyle tahmin ettim sadece."

Sonra bir sessizlik oldu. Tedirgindim ve bunu fark etmemesi için söyleyecek bir şeyler bulmaya çalıştım. Köpekler korkunun kokusunu nasıl alırsa kızlar da tedirginliği hemen fark ederdi, tecrübelerim bunu gösteriyordu.

Uzaktan oturma odasının ışıklarının açık olduğunu görebiliyordum. Girdiğimizde içeride Nils Erik, Tor Einar ve Henning vardı. Nick Cave çalıyorlar ve kırmızı şarap gibi görünen bir şey içiyorlardı. Kanepeye oturduk. Parti bitmiş havası vardı, odada hiç enerji yoktu, sadece cansız gözler ve aralarda şaraptan alınan yudumlar. Tor Einar bir iki kez atmosferi canlandırmaya çalıştı ama kimse oralı olmadı, kahkahası kibar bir tebessüm ve boş bakan gözlerle karşılandı.

"Bir şey içmek ister misin?" diye sordum Ine'ye. "Bir kadeh kırmızı şarap? Ya da votka?"

"Bira var mı?"

"Bira yok ya."

"Ufak bir kadehte votka alayım o zaman."

Mutfağa girdim, her zamanki gibi buz gibiydi, dolaptan iki kadeh çıkardım, içine biraz votka doldurup 7UP ile karıştırdım ve ne yapacağımı düşündüm. Belki de en iyisi beklemekti. Birazdan giderlerdi ve biz de yalnız kalırdık. Ama ya gitmezlerse, eğer bu böyle yarım saat daha uzarsa, kızın gitme ihtimali yüksekti. Burada onun ilgisini çekebilecek hiçbir şey yoktu. Basitçe odama gitmeyi teklif edebilir miydim?

Hayır, hayır, bu yapmam gereken son şeydi. Bu sefer de altımızda oturup her hareketimizi dinlerlerdi, kız da bunu bileceği için reddederdi, bir işe yaramazdı.

Ama baş başa kalmalıydık.

Acaba çalışma odama gitsek olur muydu?

İki elimde birer kadehle oturma odasına döndüm. Bir tanesini Ine'nin önüne, sehpaya koydum, bana bakıp minicik gülümsedi.

"Bu müzik beni bunalıma soktu," dedim. "Başka bir şey çalabilir miyim?"

"Takıl kafana göre," dedi Nils Erik.

Acaba ne severdi?

Ya da beğendiğim bir albüm seçip ona kim olduğum hakkında bir fikir mi verseydim? Örneğin Hüsker Dü? Ya da Jesus and Mary Chain'den *Psychocandy*?

"İstek var mı?" dedim plakların yanına diz çökerken.

Kimse yanıt vermedi.

The Smiths nasıldı?

Hayır, bu çok ağlak olurdu. Ve içimdeki bir ses onun ağlak müzikten nefret ettiğini söylüyordu.

Sert ve erkeksi bir şeyler. Ama ne?

Gerçekten hiçbir şey yok muydu? Sahip olduğum bütün müzik kadınsı ve ağlak mıydı?

Led Zeppelin işe yaramalıydı.

Pikabın iğnesi ilk yivin üzerine değdiği anda doğruldum. Sürekli hareket hâlinde olmak önemliydi çünkü otururbut odadaki ataletten, yaptığım her şey daha da göze batacaktı.

"Şerefe!" dedim, kadehimi uzatıp diğerlerininkiyle ve en son da Ine'ninkiyle tokuşturarak.

"Gelsene," dedim. "Sana bir şey göstereceğim."

"Öyle mi, neymiş?" dedi.

"Gel bak şurada," dedim, oturma odasının diğer ucuna doğru hareketlenerek. "Daha önceden bahsetmiştim. Gel!"

Ayağa kalktı, odayı baştan sona yürüdük, kapıyı ardımızdan kapattım, işte buradaydık, ikimiz de birer kadeh tutuyorduk elimizde ve aramızda kitaptan, kâğıt yığınlarından ve karton kutulardan kuleler vardı.

Etrafına bakındı. Ben sandalyeye oturdum.

"Bana göstereceğin şey nedir?" dedi.

"Hiçbir şey," dedim. "Sadece içerisi çok sıkıcıydı. Gel otur."

Elini tuttum, kucağıma oturdu. Sonra inisiyatifi eline aldı ve elimi kaldırıp inceledi. Başparmağını avucumun içinde gezdirdi.

"Vay, ne kadar yumuşak," dedi. "Hayatında hiç, ellerini kullanacağın bir iş yapmadın, değil mi?"

"Hayır, pek sayılmaz," dedim.

"Hiç kürek kullanmadın mı? Ya da İngiliz anahtarı?"

"Hayır."

Başını salladı.

"Bu iyi değil," dedi. "Ayrıca görüyorum ki tırnaklarını yiyorsun. Sen şu tedirgin tiplerden misin?"

"Evet, sanırım öyle."

"Ve neden seninle eve gitmem gerekiyordu demiştin?"

Orada çüküm kalkmış hâlde ne söyleyeceğimi bilemeden oturdum.

Öne eğilip ağzını açtı. Öpüştük. Sırtını okşadım, sonra onu sıkıca kavrayıp kendime çektim, o kadar *tatlı*ydı ki, sonra başını çekti.

Yanağımı okşadı.

"Hoşsun," dedi.

Koyu gözleri ışıldadı, gülümsedi.

Yine öpüştük.

Sonra ayağa kalktı.

"Gitmeliyim," dedi.

"Hayır. Gidemezsin," dedim. "Şimdi olmaz."

"Evet gidebilirim. Ama yarın da buradayım. İstersen uğrarsın. Annemde olacağım."

Kapıyı açtı, ona kapıya kadar eşlik ettim, montunu giydi ve dışarı çıktı, dönüp kısaca hoşça kal dedi ve gözden kayboldu.

Ertesi gün, evet ne vardı aklımda ertesi gün?

Ine.

Bir mucize olmuştu. Odamda, dün gece, bir mucize.

Ine, Ine, Ine.

Ama ziyaretine gitmeyi öteledim. Önceki gece sarhoştum, her şey kendi kendine gelişmişti. Şimdi ayılmıştım ve her şeyi kaybedebilirdim.

Cesaretimi toplayıp onlara giden uzun yola koyulduğumda saat üç olmuştu.

Annesi, beyaz saçlı yaşlıca bir kadın kapıyı açtı.

"Ine evde mi?" diye sordum.

"Evet, evde," dedi. "Oturma odasında. Gelsene içeri."

Oturma odasındaki Ine partideki Ine'den oldukça farklıydı. Altında gri eşofman altı, üstündeyse motosiklet resmi olan beyaz bir tişört vardı. Saçlarını toplamıştı. Beni görünce gülümsedi, ayağa fırladı ve kahve ister miyim diye sordu.

"Evet, lütfen."

Gidip bir fincan getirdi beyaz kahve termosuyla birlikte sehpaya, önüme koydu.

Termosu alıp kapağını açmaya çalıştım. Ama avuçlarım çok terliydi. Elim kayıp duruyordu. Bütün gücümü kullanınca birazcık kımıldadı, ama o zaman da bütün gücümü tüketmiştim ve kapağı çevirecek hâlim kalmamıştı.

Beni izledi.

Kızardım.

"Yardım edeyim mi?"

Başımla evetledim.

"Elim kayıyor," dedim.

Yanıma geldi ve tepesini kolaylıkla çevirdi.

"Al," dedi ve tekrar yerine oturdu.

Ben kahveyi doldurdum, bir yudum aldım.

Henüz bir şey söylememiştim.

"Ne zaman dönüyorsun? Bu akşam mı?"

Başını öne salladı. Annesi arkamdan içeri girdi.

"Sen Hege'nin iş arkadaşısın değil mi?" dedi annesi.

"Evet."

"Hege seni çok seviyor," dedi Ine "Senden çok sık bahsediyor yani."

"Öyle mi?" dedim.

"Öyle," dedi.

Bu neydi? Burada ne yapıyordum? Böyle havadan sudan *sohbet* mi edecektik? Bu çok yanlış değil miydi? Yanlış, yanlış, yanlış!

"Finnsnes'te nerede oturuyorsun?" diye sordum.

"Bankanın tam arkasında."

"Kirada mısın?"

Başını öne salladı.

"Håfjord'u seviyor musun?" diye sordu annesi.

"Evet, çok seviyorum. Burada çok iyi vakit geçiriyorum."

"Evet, burası küçük tatlı bir yerdir," dedi annesi.

"Anne," dedi Ine. "Sıkma çocuğu."

Annesi gülümsedi ve ayağa kalktı.

"Tamam, tamam," dedi. "Ben ikinizi rahat bırakayım."

Odadan çıktı. Ine parmaklarıyla sehpanın üstünü tıkırdatıyordu.

"Seni görebilecek miyim?" dedim.

"E görüşüyorsun ya işte," dedi.

"Doğru," dedim. "Ama başka türlü kastetmiştim. Beraber bir akşam yemeği yiyebiliriz ya da ona benzer bir şeyler. Ne dersin?"

"Belki," dedi.

Orada otururken muhteşem görünüyordu. Kırmızı suratlı terli bir oğlan, hayatında isteyeceği son şey olmalıydı.

"Aslında okula gidiyordum, geçerken uğradım," dedim. "Yarına hazırlamam gereken dersler var."

Ayağa kalktım.

Ayağa kalktı.

Koridora yürüdüm, peşimden geldi ve giyinişimi seyretti.

"Hoşça kal o zaman," dedi.

"Hoşça kal," dedim ve aslında hiçbir işimin olmadığı okula çıkan yokuşu hızla yürüdüm, olur da beni evinden izliyorsa diye okul kapısının kilidini açtım. Arkamdan kapıyı kapatır kapatmaz kim olduğumu bile unuttuğuna çok emindim, ama yine de böyle ödlekçe yalan söylediğimi anlamasını istemiyordum, ve şimdi hazır okuldayken en azından televizyon falan izleyebilirdim, bugün pazardı, her zaman spor programı olurdu.

Ine, Ine, Ine, diye bütün kızlar gülüştüler ertesi sabah sınıfa girdiğimde.

Demek herkes biliyordu.

Onları duymazlıktan geldim ama hiç çıkmadı aklımdan.

Ine, Ine, Ine.

Gece uyumayıp sonraki hamlemi düşündüm. Çantasını bende unutmuştu, gelip alması gerekecekti öyle değil mi? Yoksa ben mi Finnsnes'e götürmeliydim?

Kâbus gibi geçmiş ev ziyaretinde her şeyi berbat etmiştim, kahve termosunu açmayı bile beceremediğimiştim, sonraki görüşmeden ne bekliyordum ki? Kollarıma mı atılacaktı sanki?

Onunla yine sarhoşken buluşmalıydım, tek şansım buydu.

Ine, Ine, Ine.

Kısacık bir hayali içimde yangın çıkarmaya yetmişti, buna benzer bir şey hiç yaşamamıştım, çok netti, her şeyin merkezinde o vardı, birdenbire önem arz eden tek şey o olmuştu.

Gün içinde ev ile okul arasında mekik dokudum, onunla ilgili bütün düşünceleri kafamdan atabilmek için uzun koşulara çıktım, ama sonra, sonraki pazar günü tekrar belirdi.

Birisi kapıyı çaldı, açtım, işte karşımda duruyordu.

Güzel Ine.

"Çantamı burada unutmuşum sanırım. Onu almaya gelmiştim."

"Şu mu?" dedim göstererek.

"Evet," dedi. "Teşekkür ederim."

Gitmek üzere arkasını döndü.

"Biraz içeri gelmek istemez misin?" dedim.

Başını hayır anlamında salladı, ama hareketini yarıda kesmişti ve ben buna bayılmıştım.

"Finnsnes'e gitmem gerek," dedi yola çıkan yokuşu yürümeye koyulurken. Yol kaygandı, minik minik adımlar atıyordu.

"Bu kadar yolu sadece çantanı almak için mi geldin?" dedim.

"Yok canım, bütün hafta sonu buradaydım," dedi, yokuşun başına varmıştı ve gittikçe uzaklaşıyordu.

On altı yaşında olması, motosikletleri sevmesi ve teknik liseye gitmesi dışında onun hakkında hiçbir şey bilmiyordum.

Bunlar bir ilişkiyi dayandırabileceğin şeyler değildi.

Kız doğanın bir mucizesiydi ve sıkıydı.

Göğüsleri büyük, bacakları uzundu.

Başka ne isterdim ki?

Hiçbir şey, bunlar her şeyi kapsıyordu.

O hâlde ne yapmalıydım?

Hiçbir şey, onun için hiçbir şey ifade etmiyordum, bunu anlaması beş dakikasını almamıştı.

Hege'ye her şeyi anlattım. Elimizde çay fincanlarıyla oturuyorduk.

"Ine sana göre değil," dedi. "Hiçbir bir şey bilmiyorsun. En iyisi unutmak."

"Yapamam," dedim.

Bana baktı.

"Sen kız kardeşime *âşık* falan mısın ya?"

"Evet. Tam olarak öyleyim."

Çayından bir yudum aldı, gözlerinin önüne düşen saçlarını yana itti.

"Of, sen yok musun Karl Ove, sen yok musun," dedi.

"Evet lanet bir klişe biliyorum, ama aklımdan çıkmıyor."

"Onunla asla olmaz. O iş yürümez. Hatta düşünülemez."

"Bunu söylemenin bana bir faydası olmuyor," dedim. "Denemek zorundayım."

"Peki," dedi. "Finnsnes'e diskoya gidelim, sonra otobüsü kaçırıp geceyi onda geçirelim."

"Neden o da bizimle diskoya gelmiyor?"

"Diskoyu sevmez."

Plan buydu ve harfiyen uyguladık.

Cuma gecesi bankanın arkasında diskodan çok uzakta olmayan bir evin önünde durduk, Hege zili çaldı ve Ine aşağı indi.

Ablası emrivaki yaptı diye kızmışsa bile belli etmedi.

Sarıldılar, ben başımı eğdim ve elimden geldiğince sessiz kaldım, peşlerinden merdivenleri çıktım, kendini yanıma oturmak zorunda hissetmesin diye kanepeye yerine sandalyeye oturdum.

Geçen seferki gibi gündelik şeyler giymişti. Baldırlarını sımsıkı saran parlak bir eşofman altı ve düz beyaz bir tişört.

Ine çay demledi ve abla kardeş konuştular. Ben dinleyip aralarda yorum yaptım.

Stüdyosu, açık mutfak tek bir göz odadan ibaretti. Oda nispeten büyüktü, ama öyle kocaman değildi, bütün o süre boyunca orada oturup Hege'nin kafasından neler geçmişti acaba diye düşündüm. Burada nasıl bir şey olabilirdi ki?

Ine kapının hemen yanı başına bir yer yatağı hazırladı, orada ben yatacaktım. Hege de onunla çift kişilik yatağı paylaşacaktı.

Hıhım.

Işık söndü, bir süre ikisi fısıldaştılar, sonra ses kesildi.

Hayatım ne kadar tuhaflaşmıştı.

Sanki bir rüyadaymışım gibi, yataktan bir silüet kalktı. Ine'ydi bu, gelip yanıma uzandı.

Aman Tanrım, çıplaktı.

Kesik kesik soluyarak koynuma girdi.

Öpüştük, olağanüstü irilikteki koyu memelerini, bütün vücudunu okşadım, ah, yuttum onları, ve bacaklarımda yumuşak tüylerini hissettim, kesik kesik soluyordu, ben de kesik kesik soluyordum, şimdi olacak mı acaba diye düşündüm, bu muhteşem motosikletçi kızla?

Bana sürtündü ve geldim.

Ondan uzaklaştım ve yatağa bastırdım kendimi.

Siktir. Siktir. Siktir.

"Geldin mi?" diye sordu.

"Hıhımm," dedim.

Ayağa kalktı, yatağına döndü ve birkaç dakika öncesinde öylesine işveli bir şekilde kalktığı rüyasına daldı yeniden.

Ünlü komedyen Fleksnes'in dediği gibi, *dett var dett!*, *bu da böyle oldu!*

Sonraki günlerde aşkım, içimde gurura dair kalan son kırıntılarla bir mücadeleye girişti. Artık onu görmeye *gidemezdim*. Onu

arayamazdım, ona *mektup yazamazdım*, gözlerinin içine bir daha *bakamazdım*.

Yine de tek düşündüğüm hâlâ oydu, ama stüdyosunda başıma gelen öylesine belirleyici ve utanç vericiydi ki en aşk dolu düşünceler bile ona baskın çıkamıyordu, böylece yavaş ama emin adımlarla sistemimden çıktı.

Sonra geriye sadece okul kaldı. Okul, yazılarım ve içmek.

Ama günler uzadı, karlar eridi, ilkbahar kapıdaydı. Bir gün posta kutumda, üstünde H. Aschehoug & Co yazan bir zarf buldum. Diğer mektuplarla beraber alıp dışarı çıktım, bir sigara yaktım, fiyordun karşısında, geçen her gün, ışınlarıyla köye daha da yaklaşan güneşin altında ışıldayan, zirveleri beyaz, dik dağlara baktım. Manzara insanın içini açıyordu, uzayda bizim için yanan bir ışık vardı resmen.

Bir araba geçti. İçinde kim olduğunu görmedim ama yine de el salladım. Martılar balık işleme fabrikasının üstünde çığlıklar atıyordu, etrafa baktım, rıhtımın üzerinde daireler çiziyorlardı. Dalgalar kıyıdaki kayaların üzerinde kırılıyordu. Zarfı açtım. İki hikâyem duruyordu içinde. Demek reddedilmişlerdi. Ekte bir de mektup vardı, okudum. Hiçbir hikâyeniz ödüle değer görülmedi, yazıyordu. Gelen öykülerin ortalama seviyesi çok kötüydü, antoloji basılmayacaktı.

Bu durumda en azından doğrudan reddedilmemiştim!

Yola çıktım ve sarı evimize doğru salına salına yürümeye başladım. Tor Einar'ın eski Peugeot'su duruyordu kapı önünde. Oturma odasında Nils Erik'le sohbet ediyordu, yanında kuzenini getirmişti, Even, sekizinci sınıfa giden çocuklardan biriydi, günlerden cumartesiydi, Finnsnes'e gidecektik. Kapıya giden küçük patikaya adım attığım anda dışarı çıktılar.

"Hazır mısın?" diye sordu.

"Evet," diye yanıtladım. "Hemen şimdi mi gidiyoruz?"

"Öyle yapalım diyoruz."

Tekrar tırmandım hafif bayırı, arabanın kapısını açıp koltuğa oturdum. Arka koltukta Even ileri doğru uzandı ve kollarını ön

koltuklara doladı. Mavi renk sıcak gözleri ve koyu renk saçları vardı, üst dudağının tepesinde bıyıkları terlemişti. Sesi öngörülemez bir şekilde tizleşip kalınlaşıyordu. Tor Einar arabayı çalıştırdı ve köyün içinde yavaşça sürdü, market yolunun üzerinde insanlara sağlı sollu el salladı. Posta kutusundan aldığım mektup yığınını açmaya koyuldum. Düzenli olarak haberleştiğim yirmi kişi on ikiye inmişti, ama yine de posta kutumun hiç boş kalmamasına yeten bir sayıydı bu. Mektuplardan biri Anne'den gelmişti. Kristiansand'da yaptığım radyo programının teknisyeniydi. Şimdi Molde'de yaşıyordu ve oradaki yüksekokula ya da onun gibi bir şeye gidiyordu, pek ilgilenmiyordum, ama o benimle çok ilgiliydi, bana yazdığı mektuplar yirmi sayfadan aşağı olmuyordu hiç.

Açtım ve bir tomar kâğıt çıkardım içinden. Kâğıtların arasından küçük kahverengimsi bir topak düştü kucağıma.

"O neydi?" dedi Even.

Hassiktir! Haşhaştı.

"Ne neydi?" dedim, elimi üstüne koyarak.

"Ne düştü. Ne göndermişler?"

"Ha o mu?" dedim. "Bir şey değil ya. Bir arkadaşım ziraat okuyor. Ağaçlara ilgisi var. O da incelediği nadir ağaç kabuklarından örnek göndermiş."

"Bakabilir miyim?" dedi.

Önüme, bir metre ötemizdeki tünel girişine baktım. Ne olduğunu anlarsa ne olurdu? Birine söyler miydi? O zaman başım inanılmaz ağrırdı. HÅFJORD'DA ÖĞRETMEN ÜZERİNDE UYUŞTURUCUYLA YAKALANDI. Sünger gibi alkol içiyorlardı ama haşhaş, marihuana ya da amfetamin tarzı şeyleri hiç hoş karşılamıyorlardı burada.

"Göster o zaman!" dedi.

"Görecek bir şey yok," dedim. "Sadece nadir bir ağaç kabuğu örneği."

"Neden sana gönderiyor o hâlde?"

Omuz silktim. "Bir ilişki yaşamıştık."

Tor Einar bana baktı. "Anlatsana biraz," dedi.

"Anlatılacak bir şey yok," dedim, parçayı bir elimle cebime koyup, diğer elimle kapının üstündeki kulpu tutarak. Gerekli olduğundan değildi, Tor Einar dikkatli araba kullanıyordu. Köyde hız kurallarına uyan ender şoförler muhtemelen bir Nils Erik bir de oydu.

"O şeyi gösterecek misin lütfen?" diye sordu Even.

Bu kadar ısrarcı olması tuhaftı.

Döndüm. "Bir rahat ver," dedim. "Cebime koydum artık. Siktiğimin bir ağaç kabuğu ya."

"Ama nadirmiş," dedi.

"Ağaç *kabuğuna* mı ilgin var?" dedim.

"Hayır," dedi ve güldü.

"O zaman hayır. Şimdi bir dirlik ver de şunu rahat rahat okuyayım müsaadenle," dedim Anne'nin yazdıklarına göz gezdirirken.

Birkaç saat sonra döndüğümüzde Tor Einar ile Nils Erik kayağa gidiyorlardı. Onlara eşlik eder miyim diye sordular, her zamanki gibi hayır dedim, yazacaktım. Kapıdan çıktıkları anda haşhaşı çıkardım, ısıttım, tütünle karıştırıp bir cigara sardım. Perdeleri kapattım, kapıyı kilitledim, koltuğa oturdum ve içtim.

Nils Erik duvardaki Betty Blue posterimin yanına Charlie Chaplin posterini asmıştı. Orada otururken o olduğumu hayal ettim ve sonra kalkıp onun yürüyüşünü taklit ettim. Ayaklarım çapraz, bir elimde mutlulukla döndürdüğüm hayali bir bastonla ileri geri yürüdüm. Mükemmel bir taklitti ve kendimi durduramıyordum. Merdivenlerden odama paytak paytak çıktım, duvara yaslı bir yatak ve giysiler dışında odam bomboştu, aşağı indim yeniden, mutfağı dolandım, oturma odasına döndüm. Birkaç kez güldüm, komik olduğu için değil, kendimi çok iyi hissettiğim için. Ben Şarlo olmuştum, bastonumu sallayıp minik adımlarla sallanarak yürüyordum, bazen herkesi selamlamak için şapkamı kaldırıyor ve küçük piruetler yapıyordum. Hata yapmam mümkün değildi. İçim mükemmel bir şekilde yağlanmıştı, bütün hareketler bedenimden filizlenerek çıkıyordu, çok geçmeden kanepeye uzandım ve önce bir omzumu sonra diğerini kaldırdım, bacaklarımdaki, dizlerim-

deki, karnımdaki, üst kollarımdaki kasları sıktım; aynı anda hem denizde sırtüstü yatıyor hem de dalgalardan biri gibi hissediyordum kendimi.

Birinin kapıya vurmasıyla uyandım. Dışarısı zifirî karanlıktı. Saatime baktım. Saat beş buçuktu. Doğruldum, ellerimle yüzümü ovuşturdum birkaç kez. Kapı tekrar çalındı. İçerisi hâlâ haşhaş kokuyordu. Açmamayı düşündüm ama kapıya üçüncü kez vurmaya başlayınca bu kişinin burada olduğumdan emin olduğuna kanaat getirdim, pencereyi açıp içeriyi havalandırdım biraz, arkamdan oturma odasının kapısını kapattım, antreye çıktım ve sokak kapısını açtım.

Kırklarında bir adam duruyordu dışarıda. Okuldaki öğrencilerimden birinin babasıydı ama hangisininki olduğu aklıma gelmemişti. Kulaklarımda hafif bir uğultu vardı.

"Merhaba," dedim.

"Merhaba," dedi. "Ben Jo'nun babasıyım. Seninle biraz konuşmak istiyordum. Önemli bir şey değil. Ama Jo hakkında. Ne zamandır uğramayı düşünüyordum, ama bir türlü fırsat bulamamıştım. Müsait misin? Okul saati değil biliyorum ama..."

Güldü.

"Hiç sorun değil," dedim. "Buyur geç. Kahve ister misin?"

"Evet, hazırda varsa alırım. Ama yoksa bana özel yapma."

Peşimden mutfağa geldi.

"Ben de tam kendime yapmak üzereydim," dedim. "Biraz kestirmiştim. Uzun bir hafta oldu da."

Mutfak masasına oturdu. Ne montunu ne de botlarını çıkarmıştı. Kahve suyu doldurdum.

Çocuklar ve okulla ilgili konularla hep kadınlar ilgileniyordu. Veli toplantılarına hep onlar katılıyordu, çocuklarıyla okula notları hep onlar gönderiyordu, ailelerin gönüllü çalışmaları gereken işlere hep onlar katılıyordu, okul gezilerinin ve benzer şeylerin ücretlerinin ödenmesini onlar sağlıyordu.

Ocağın altını yaktım ve masanın diğer tarafına oturdum.

"Evet, bizim Jo," dedi. "Okulda çok mutlu değil şu aralar."

"Aa?" dedim.

"Öyle. Artık okula gitmek istemediğini, evde kalmak istediğini söylüyor. Bazen ağlıyor hatta. Neden ağlıyorsun diye sorduğumda söylemiyor. Ya da önemli bir şey olmadığını söylüyor. Ama yolunda gitmeyen bir şeylerin olduğunu görebiliyoruz. Gerçekten gitmek istemiyor. Yani o... eskiden severdi okulunu, küçükken. O zaman okula gitmeyi isterdi. Ama şimdi... yok..."

Bana baktı.

"Seninle konuşmaya geldim... evet... sen onun sınıf öğretmeni bile değilsin... biliyorum belki sınıf öğretmeniyle konuşmak daha doğru olurdu... ama senden çok iyi bahsediyor. Seni çok seviyor. Karl Ove şöyle dedi, Karl Ove böyle yaptı deyip duruyor. Ben de bu konuyu seninle konuşmak en doğrusu olur diye düşündüm. Sonuçta onu tanıyorsun."

Bana bunları anlattığında üzüldüğüm kadar hiçbir şeye üzülmemiştim uzun yıllardır. Bana gösterdiği güvene asla ihanet etmemeliydim. Yaptığım şeylerle değil sadece, aklımdan geçirdiklerimle de ihanet etmemeliydim. Şimdi karşımda acı dolu ve ciddi bir yüzle otururken, oğlunu çok sevdiğini, Jo'nun onun için benzersiz ve çok kıymetli olduğunu görmüştüm. Benim için küçük ve önemsiz bir konunun, sebepsiz yere ağlayan uyumsuz bir çocuğun, onun için büyük önem taşıdığını, bütün hayatını doldurduğunu, ve evet, onun bizzat hayatı, sahip olduğu tek şey olduğunu anlamıştım.

Suçluluk duygusu içimde bir orman gibi yanıyordu.

Bir şeyleri telafi etmem gerekiyordu. Bir şeyleri hemen şimdi düzeltmem gerekiyordu, şansıma, ve bu ne büyük şanstı ki, babasının neler düşünmüş olduğumla ilgili en ufak fikri yoktu. Sonra Jo'da bir şeyleri telafi etmem gerekecekti. Onu görür görmez yapacaktım bunu.

"Yani," dedim. "O çok iyi bir çocuk."

"Okulda bir şey oldu mu? Bir olay falan?"

"Hayır, özel bir şey olmadı. Ama çevresine uyum sağlayamadığını görüyorum. Ve bazen diğerlerinin onu yanlarında istemediğini, ya da onunla alay ettiğini. Yani çok ciddi şeyler değil ama

bilirsin işte. Yani, öyle şiddetli ya da sistemli bir sataşma yok. Öyle bir şeye rast gelmedim. Olduğunu da sanmıyorum."

"Sanmam," dedi ve bana bakarken çenesini ovdu.

"Ama o... biraz tombul bir çocuk. Bunu çok dile getiriyorlar. Top oyunlarında da diğerleri kadar iyi değil. Bu da onun oynamaktan kaçınmasına neden oluyor. Sonra da yalnız kalıyor. Tek başına dolanıyor."

"Evet."

"Bilmiyorum," dedim. "Ama burası küçük bir okul. Az sayıda öğrenciden bahsediyoruz burada. Her şey oldukça ortada. Herkes birbirinin içini dışını biliyor. Yani eğer bir zorbalık söz konusu olsaydı konuyla ilgili bir şey yapmak kolay olurdu. Tanımadığımız çocuklardan bahsetmiyoruz nihayetinde, öyle çete falan değiller. Stig, Reidar, Endre. Anlatabiliyor muyum? Onlarla bu konuyu konuşmak imkânsız olmasa gerek."

"Öyle," dedi.

Of, bana güveniyordu, söylediklerime kafa yoruyordu ve canı yanıyordu, kırklarında bir babaydı, ben on sekiz yaşında bir çocuktum, sözümü dinlemeli miydi?

"Sınıfta sorun yok," diye devam ettim. "Arada sırada kötü yorumlar yapanlar çıkabiliyor ama onu herkese yapıyorlar, ciddi bir şey olduğunda tabii hemen o anda mevzuyu çözüyoruz, esas üzerinde durmamız gereken konu teneffüsler. Belki hoşlandığı ve yapabildiği aktiviteler koyabiliriz teneffüslere, sonra diğerleri de katılırlar. Bu konuyu Hege'yle konuşabilirim, küçük bir plan yaparız. Olay, konuyu diğer çocuklarla konuşup durumu açıklamak kadar basit bile olabilir hatta. Onların Jo'nun bundan nasıl etkilendiğinin farkında olduklarını sanmıyorum."

"Bence biliyorlar," dedi. "Bence gayet iyi biliyorlar. Artık onunla oynamak için eve hiç gelmiyorlar ve oyunlarından dışlıyorlar onu."

"Doğru," dedim. "Ama bunu kasıtlı yaptıklarını ya da bunun onlara çok bir şey ifade ettiğini sanmıyorum. Sadece olaylar bir şekilde böyle gelişmiş."

"Ama onlarla konuşursan bu daha da kötü olmaz mı?"

"Bu almamız gereken bir risk. Sadece konuyu ele alırken hassas davranmamız gerekiyor. Ama onlar iyi çocuklar, hepsi. Bence iyi olacaktır."

"Öyle mi dersin?" diye sordu.

Başımı öne salladım.

"Pazartesi günü Hege'yle bir konuşacağım. Sonra bir eylem planı hazırlayacağız."

Ayağa kalktı. "O hâlde ben daha çok zamanını almayayım."

"Rica ederim," dedim.

"Çok teşekkür ederim!" dedi ve elimi sıktı.

"Her şey iyi olacak," dedim.

Gittikten sonra kendimi kanepenin üzerine bıraktım. Oturma odası buz gibiydi, pencere hâlâ açıktı. Dışarıdan sesler içeriye dolmuştu, atmosferik koşullar her şeyi çarpıtıyordu, bütün sesler yakından geliyordu. Sanki kıyıdaki dalgalar evin duvarlarını dövüyor gibiydi. Yoldaki ayak sesleri, karın üstüne bastıkça çıkan hışırtı havadan geliyordu sanki, bir hayalet evin yanından geçip deniz kenarına doğru yürüyor gibiydi. Bir araba geçti, dibine uzandığım duvarda yankılandı sesi. Bir yerlerde birisi güldü, ne kadar ürkünç, şeytanlar bu gece dışarıda diye düşündüm. Jo'nun babasının bende uyandırdığı tedirginlik, onun güveniyle benim ihanetim arasındaki gedik göğsümde bir ağrı gibiydi. Ayağa kalktım, bir plak koydum, o sene sık sık çaldığım bir plaktı, Lloyd Cole and the Commotions'ın son albümüydü, daha şimdiden ileride bana hep bu senenin ruh hâllerini anımsatacağını kestirebiliyordum, bir sigara yaktım, pencereyi kapayıp alnımı soğuk cama dayadım. Bir süre sonra bitişikteki, kitap ve kâğıt yığınlarından geçilmeyen çalışma odasına gittim, ışığı yaktım ve çalışma masama oturdum.

Daktilodaki kâğıda baktığım anda birisinin bir şeyler yazdığını fark ettim. İçim buz kesti. Sayfanın yarısı bana aitti, ama sonra bana ait olmayan beş satır vardı. Okudum.

"Gabriel parmaklarını kızın ıslak amına soktu. Ah Tanrım, diye inledi Lisa. Gabriel parmaklarını çıkardı ve kokladı onları. Kaltak, dedi

içinden. Lisa altında kıvranıyordu. Gabriel votkasından bir yudum aldı. Sonra sırıttı ve fermuarını indirdi, sert çükünü kızın buruş buruş amına soktu. Kız zevkten çığlık attı. Gabriel, erkeğim benim!"

Derinden sarsılmış bir vaziyette ağlamanın eşiğinde yerimde oturdum kaldım ve o beş satıra baktım. Öncesinde kullandığım üslubun dört dörtlük bir parodisiydi. Çok benziyordu. Kimin yaptığını biliyordum, Tor Einar'dı, ve bunu yaparken nasıl bir ruh hâli içinde olduğunu da biliyordum, kötü niyetli bir şaka değildi ama yaparken kesin sağlam gülmüştü ve yüksek sesle Nils Erik'e okumuştu, o da Doğu Norveç kahkahasıyla gülmüştü.

Kötü bir amacı yoktu, ama onları affedemiyordum. Onlarla artık ne bir arada bulunmak ne de en zaruri durumlar ya da iş ve günlük rutinler dışında herhangi bir şey hakkında konuşmak istemiyordum.

Daktilodaki kâğıdı yırttım, buruşturup yere attım. Sonra giyindim ve gecenin içine çıktım. Köye gitmenin bir anlamı yoktu, aydınlık yolda gören olurdu beni ve belki konuşmak isteyen olurdu. Onun yerine virajdan sonra gelen çıkmaz sokak boyunca yürüdüm, dağın hafiften eğimli eteklerine doğru devam ediyordu, yol boyu tek tük evler vardı. Yolun sonunda devasa bir kar yığını vardı. Onun arkasında hiçbir şey yoktu, sadece kar, kısa ağaçlar, yaklaşık elli metre sert bir şekilde yükselen bir kayalık. Kar dizlerimin üstüne çıkmıştı, daha ileriye gitmek anlamsızdı, ben de döndüm ve karın içinde debelenerek denize indim, durup karanlık suyu ve dalgaların peş peşe kıyıya vuruşunu izledim, ama güçsüzdüler, sanki düşüncesizce atılan küçük tokatlar gibi.

Sikeyim ya.

Uğraştığı sadece bir metin değildi, öyle olsaydı buna zerre bozulmazdım, başka bir şeydi yaptığı, çok daha fazlasıydı, bir ruh vardı o metnin içinde, benim ruhum. Ve onunla uğraştığında bunu hissedebiliyordum. Metne dışarıdan bakınca farklı görünüyordu, ve belki de üzüntümün merkezinde bu vardı. Yazdıklarım beş para etmezdi. Ben de beş para etmezdim.

Dönüş yolunda kendi ayak izlerimi takip ettim. Dörtyol ağzında ne yapacağımı bilmez bir şekilde durdum. Bir yoldan doğru beş yüz metre gidersem okula, başka bir yoldan beş yüz metre gidersem yine okula çıkıyordum. Elimdeki bütün seçenekler bunlardı. Market kapalıydı, büfe kapalıydı, içen birileri varsa da benim haberim yoktu. Kimseyi, haber vermeden uğrayabileceğim kadar iyi tanımıyordum. İstisnalar Nils Erik ile Tor Einar'dı, ki onlarla da artık işim olmazdı, ya da Hege olabilirdi ama onu da ziyaret etmek içimden gelmiyordu şimdi, zaten edemezdim, zira bana karşı olabildiğince açık olmakla beraber kıskançlıktan kararmış yüreğini de göstermekten çekinmeyen kocası evdeydi. Evde oturup kitap okuyup plaklarımı çalmak da olasılıklar dâhilinde değildi, oturma odasında ışık yanıyordu, demek ki Nils Erik gelmişti.

Lambanın altında da daha uzun duramazdım, beni izleyen biri varsa ne yaptığımı merak edebilirdi.

Eve doğru ağır ağır yürümeye başladım. Vardığımda kapıyı yavaşça açtım, paltomu dikkatlice çıkardım ve tam yukarıya çıkacaktım ki odanın kapısı açıldı ve Nils Erik çıkıp bana baktı.

"Selam," dedi. "Tor Einar'ın babaannesinde *mølje* yedik. Bizimle gelmemen yazık oldu! Muazzam bir lezzet."

"Ben yatıyorum," dedim gözlerine bakmaktan kaçınarak. "İyi geceler."

"Hemen mi?" diye sordu.

Cevap vermedim, odamın kapısını açtım, giysilerimle yatağa uzandım. Tavanı seyrettim. Nils Erik'in aşağıda bulaşıkları yıkadığını duydum. Radyoyu açmıştı. Onunla iki ay aynı evde kaldıktan sonra, şu anda duyamasam da mırıldanıp şarkıya eşlik ettiğini ve sesini gittikçe yükselteceğini biliyordum. Teybi bangır bangır açık bir araba geçti. Araç rampayı tırmanıp diğer tarafa giden yolu takip ettikçe müziğin çıstakları azaldı, sonra davul sesi yeniden yükselmeye başladı, ta ki hemen yanı başında yattığım duvarda yankılanana kadar.

Saate baktım. Sekize birkaç dakika vardı.

Ne yapmalıydım?

Tüm çıkış yolları kapalıydı.

Burada sıkışıp kalmıştım.

Bir saat boyunca hiç kıpırdamadan karanlıkta uzandım. Sonra gururumu bir kenara bırakıp aşağıya, Nils Erik'in oturup kitap okuduğu oturma odasına gittim.

"Sende bir şişe kırmızı şarap vardı değil mi?"

"Evet," dedi bana bakıp. "Neden sordun?"

"Onu alabilir miyim?" dedim. "Hafta içi sana yenisini alırım."

"Al, sorun değil," dedi. "Dışarı mı çıkacaksın yoksa?"

Başımı hayır anlamında salladım, şişeyi aldım, açtım ve geri odama çıktım. İçmeye başlarken bir damla mutluluk yüzünü gösterdi. Bana ihanet etmişlerdi, moralim bozuktu, evet, içimde katran karası bir bunalım vardı, ama ben yalnızdım ve içiyordum, ben bir yazardım.

Ben yazardım ama onlar değildi. Onlar bir hiçti.

Şişeyi tepeme dikip on dakikada bitirdim. Zihnim bulanmıştı, sanki kafatasımın içi puslanmış gibiydi, aşağı kata indim, Nils Erik'i görmezden geldim, çalışma odamın kapısını açtım, içeri girip kapıyı kilitledim, daktiloyu çalıştırdım, çalışma masamın başına oturdum ve yazmaya başladım. Birkaç dakika sonra karnım yırtılıyor gibi oldu. Kendimi kapıya fırlattım, ama tabii ki kilitliydi, kusmuk boğazıma dayanmıştı, etrafa bakındım, bir kutu, kova, bir köşe, ne olursa, ama hiçbir şey bulamadım, ağzımı açtım ve mor kusmuktan kavisli bir çağlayan odaya saçıldı.

Yere yığıldım, midem gurulduyordu, yeni bir sosis ve şarap seli fışkırdı, inledim, midem tekrar köpürmeye başladı, ama bu defa içimde hiçbir şey kalmamıştı, kıvranıp bükülürken ve öğürürken çıkan koyu safra dışında o ağrı kalmıştı geriye yalnızca.

Ah.

Birkaç dakika orada yerde oturdum ve içimin yatışmasının tadını çıkardım. Kitapların ve kâğıtların kusmuğa bulanması sikimde değildi.

Kapı çalındı. Kapının kolu birkaç kez indi kalktı.

"İçeride ne yapıyorsun?" diye sordu Nils Erik.

"Özel bir şey değil," dedim.

"Ne dedin? Hasta mısın? Yardım ister misin?"

"Senden yardım isteyen yok, pezevengin evladı."

"Ne dedin?"

"YOK BİR ŞEY! YOK!"

"İyi, tamam."

Dönüp kanepeye oturmadan önce kilitli kapının kolunu avucuyla kavramasını gözümde canlandırabiliyordum. Kusmuktan yayılan koku bütün odayı doldurmuştu, bir an içimizdeki sıvıların kokusu bu kadar iğrençken dışkımızın kokusunun neden böyle iğrenç olmadığını düşündüm. Acaba bir tür Neandertal gelenekle ilgisi olabilir miydi, insan ormanda bölgesinin sınırlarını işaretlemek için kakasını yapıyordu, ama kusmanın yerine getirmesi gereken böyle bir görevi yoktu, sadece bozulmuş yiyeceği sistemden atan bir refleksti ve bu yüzden berbat kokuyordu belki de.

Sendeleyerek ayağa kalktım, pencereyi açıp kancalarını taktım. Kusmuğu temizleyebilecek durumda değildim, o iş sonraki günü beklemek zorunda diye düşündüm, kapının kilidini açtım, Nils Erik'e bakmadan hole, oradan yukarı kata odama çıktım, soyundum, yorganın altına kıvrılıp kütük gibi uyudum.

Ertesi gün bütün gün boyunca onlardan uzak durdum, ve sonraki gün de, ama sonra pes ettim, gece okula gidip yüzeceklerdi, ben de eşlik ettim, zevkten bayılmadım ama öfkeden delirmiş de değildim. Kulvarımda turlar atarak yüzerken çok konuşmadım ve saunaya önce onların girmesini bekledim, onları tek başlarına bıraktım, sonra havuzdan çıktım ve kapının yanında durup ne konuştuklarını anlamaya çalıştım. Benim hakkımda konuştuklarını ve bana güldüklerini biliyordum. Bu barizdi, birlikte çok vakit geçiriyorlardı, benimle ve o kadar emek verdiğim işimle dalga geçiyorlardı.

Ama içerisi sessizdi, ben de sonunda kapıyı açıp onlara eşlik ettim ve en üst basamakta, köşeye oturdum, sırtımı duvara yasladım, aşağıda ikisinin terden parlayan beyaz vücutlarına baktım, Nils

Erik öne eğilmişti, Tor Einar arkasındaki basamağa yaslanıyordu. Nils Erik'in yüzü devamlı hareket hâlinde olurdu, ya konuşurdu ya gülümserdi ya gülerdi ya da yüzünü şekilden şekle sokardı, ama şu anda kıpırdatmıyordu ve bir ahşap gibi görünüyordu, sanki gerçekten *Pinokyo*'ymuş gibiydi; bir sihirbazın içine yaşam üflediği, tahtadan yontulmuş bir kukla.

Ona baktığımı fark etmiş olmalı çünkü gülümsedi ve bana döndü.

"Bugün senin ilgini çekecek bir şey gördüm, Karl Ove. Dagbladet gazetesinde bir tür yazarlık okuluyla ilgili ilan vardı. Bergen'deymiş."

"Öyle mi," dedim elimden geldiğince bıkkın çıkmasına gayret ettiğim bir ses tonuyla. Bu ucuz yumuşatma hamlelerini yutacağımı beklemiyordu ya?

Okulda dokuzuncu sınıflardan iki öğrenciyle, Stian ve Ivar ile fazladan ders yapmam kararlaştırılmıştı, okuldan bıkmışlardı ve zorluk çıkarıyorlardı. Onlara bir enstrüman çalmayı öğretecektim, köyün müzik grubu Autopilot'tan bazı ekipmanlar ödünç aldık, böylece her salı günü Halkevi'ne gidiyor, amfileri açıyor ve bildiğim birkaç şarkının tüm enstrümanlarına şöyle bir bakıyorduk. Ivar bas çalıyordu, tek kelimeyle umutsuz vakaydı, ama ona beni izlerken aynı notayı çalmasını, başımla işaret verdiğimde de önceden çalıştığı sekansa geçmesini söyledim. Stian davul çalıyordu, o daha iyiydi ama gurur yapıp verdiğim direktifleri dinlemiyordu, ben de gitar çalıyordum. Elimizde üç şarkı vardı, *Smoke on the Water*, *Paranoid* ve *Black Magic Woman*. Vokalsiz şarkı çalmaya Jan Vidar'la olan grubumuzdan alışkındım, gözüm kapalı yapabilirdim, bu gürültülü, uyumsuz, yetenek yoksunu performansımızın üzerine bir de vokal bizi daha da aşağıya çekerdi zaten. Sahnede durduk ve önümüzdeki boş ama geniş mekâna çaldık. Stian ve Ivar enstrümanlarıyla havaya bile girdiler. Bir saatin sonuna doğru dördüncü sınıflardan biri kapıyı açtı, gözlerini kocaman açıp bizi izledi. Stian ile Ivar bundan duydukları gururu yere tükürerek ve bu sanki onlara göre bir şey değilmiş gibi poz keserek gizlemeye çalıştı.

Birkaç gün sonraki öğretmenler toplantısında Eva bana çıkıştı, onun oğlunun da mensubu olduğu müzik grubundan enstrüman ve eşyalar ödünç almıştık, ama onları gereken özeni göstermeden kullanmıştık ve şimdi gitarlardan birinin teli kopmuştu ve yenisiyle değiştirilmemişti, davulun bagetlerinden biri kırılmıştı ve yerine yenisi konmamıştı, grubun yedek bageti yok, dedi ve hiç mola vermeden sonraki konuya geçti, yedinci sınıflardaki çalışma ahlakının eksikliğinden bahsetti, artık hiç laftan anlamıyorlar, hiç sözünü dinlemiyorlardı, Karl Ove başka türlü söyledi diyorlardı ve Eva benden onları azarlamamı istediğinde yaparım demiştim ve hiç yapmamıştım, en azından görebildiği kadarıyla.

Ben derslerimde disiplin sorunu yaşamıyorum ama onlarla bu konuyu konuşacağım dedim. Sorun tam da bu, "onlarla konuyu konuşmak," dedi, çünkü konuyu ciddiye almıyordum ve onlar da bunu fark ediyordu. Eskiden yedinci sınıfta hiç sorun yaşanmamıştı, her zaman çalışkan ve akıllı çocuklar olmuşlardı ama şimdi yüzsüz ve tembeldiler.

"Benim derslerimde değiller," dedim ona bakarak.

O kadar kızgındı ki başı titriyordu.

Richard araya girdi, ikimizin de haklı olduğunu söyledi, ama benim öğrencilere bu davranışlara asla müsamaha göstermeyeceğimizi, aksi takdirde davranışlarının kötü sonuçlar doğurabileceğini açık ve net bir dille açıklamam gerektiğini söyledi. Peki, yapacağım dedim. Toplantı bittiğinde ve holde paltomu giyerken Eva gelip Grete'nin bana ağustosta ödünç verdiği nevresim takımının akıbetini merak ettiğini, acaba ahirete kadar bende mi kalacak zannediyorum diye merak ettiğini söyledi.

Of siktirsin gitsin ya, hiç vazgeçmeyecek miydi?

"Yok canım," dedim. "Öyle duruyor. Yarın veririm. Sıkıntı yok."

İnsanlar ufak şeylerle öylesine meşguldüler ki bir kusur bulana kadar aranıyorlar ve sonra da büyük resmi görmek yerine ıvır zıvır şeylere bodoslama dalıyorlardı, burada hepimiz tek bir dünyanın üstündeki insanlardık, bu muazzam yaratılışın tam ortasında, çimler ve ağaçlar, porsuklar ve kediler, balıklar ve deniz, yıldızlarla

donatılmış bir gökyüzünün altında çok kısa bir süreliğine bulunuyorduk ve sen kopmuş bir gitar teline mi kafayı takıyordun? Kırık bir bagete? Geri verilmemiş lanet bir nevresim takımına? Hadi ama, derdiniz ne sizin?

Kırık baget bu küçük zihniyetin doruk noktasıydı. Bu muydu yani, Stian ile Ivar'ın elde ettiği başarıyı değil de bunu mu tartışacaktık?

Neden daha önemli bir şey varken daha önemsizini seçiyordun?

Önemsiz olandan nefret ediyordum ve itiraf etmeliyim ki bu ufak sorunlarla baş etmekte çok iyi değildim. Müzik setinin taksitleri ödenmediği için cezai işlem uygulanmış ve konu haciz firmasına sevk edilmişti, bir sene önce kiralayıp geri vermediğim smokin için, havai fişek ateşiyle tarumar olmuştu zira, beni mahkemeye vermişlerdi, mahkeme smokinin ücretini karşılamama karar vermişti, üstüne davaya katılmadığım için ceza yemiştim! Davaya katılmadığım için bir ceza! Ne düşünmüşlerdi, sırf bir smokin borcum var diye uçağa atlayıp kaçacağımı falan mı?

Ama böyleydi işte, sonu gelmeyen küçük yükümlülükleriyle ve küçük gereklilikleriyle, ayaküstü yapılan havadan sudan sohbetlerle ve küçük uzlaşmalarıyla gündelik hayat etrafımızı bir tel örgü gibi sarmıştı. Ben bu hayatı yaşıyordum, ama içtiğim zaman değil, bedelinin ağır, sonrasındaki tedirginliğin büyük olmasına rağmen, içince her şey ferah alanlar ve gösterişli hareketlerden ibaretti, o bedeli her zaman ödüyordum, ve çok geçmeden, ondan bir ya da iki gün sonra kendimi sil baştan bunun içine bırakma ve geri kalan her şeye siktiri çekme isteğinin içimde kabarmaya başladığını hissediyordum.

Bir gece dışarıdaydım, adanın öbür ucundaki Halkevi'nde içmiştim, Nils Erik oturup beni beklemişti.

"Bir düşmanın var," dedi.

"Öyle mi?" dedim bitap ve sarhoş bir vaziyette kapı eşiğinde durarak.

"Sen gittikten hemen sonra yattım. Sonra yatağıma birinin oturmasıyla uyandım. Vidar'dı. Senin nerede olduğunu sordu. Kucağında silah vardı."

"Dalga geçiyorsun!" dedim. "Taşak geçme lan benimle."

"Ciddi söylüyorum. Yerinde olsam kapıyı kilitlerdim. Ve Hege'yi bulup bunu ona anlatırdım."

"İyi de bizim aramızda hiçbir şey olmadı ki!"

"O bunu bilemez. Kız haftanın en az iki gecesi burada. Bu, sevgilisi olan biri için biraz fazla."

"İyi de oğlum kızla zerre ilgilenmiyorum."

"İş ciddi. Silahı vardı diyorum sana. Dalga geçmiyorum."

Korku ertesi gün baş gösterdi ilk. Sanki her an karşıma çıkabilirmiş gibi geliyordu. Gece kapıyı kilitledim. Ve sonraki sabah ilk iş Hege'ye gidip olanları anlattım."

"Kafayı yedi," dedi. "Bir daha yapmayacak. Korktun mu?"

"Ben mi? Yok ya. Evde yoktum bile ben. Nils Erik vardı."

"Bu tamamen saçmalık, gerçekten. Ömründe silah kullanmış biri değil biliyorsun. Sadece seni korkutmak istemiş."

"Ne için? Seninle sohbet ettiğim için mi?"

Başını evet anlamında salladı.

Yazacağım mektuplarda bu olayı anlatmaya şimdiden sabırsızlanıyordum. Gururumu okşayan ama bir o kadar da kaçıkça bir davranıştı, insanların silahla evlere daldıkları bir yerde yaşıyordum ve peşime birisini takacak kadar da önemli biriydim.

Sonraki birkaç gün tedirgindim, ya vurulursam diye korktuğumdan değil de eline fırsat geçse bana temiz bir dayak çekmek isteyeceğini düşünmek rahatsız ediciydi.

Gerçekten silahı var mıydı?

Ben öyle hatırlıyorum. Ama böyle bir şey olabilir miydi?

Hiç umulmadık şeyler olurdu kuzeyde, daha bir yıl öncesine kadar son derece yabancı ve hatta imkânsız görünen şeyler, bir yıl sonra da hâlâ bir o kadar yabancı ve imkânsız gibi görünse de, içinde yaşadığım için gayet normal geliyordu.

Nils Erik en son Noel'de gittiği evinden dönerken yanında dalgıç ekipmanlarını getirmişti ve ilkbaharda üstünde dalgıç giysisiyle iskeleye gitmiş, maskesini, paletlerini, oksijen tüpünü takmış, kıyıya

oturmuş ve elindeki zıpkınla duru şeffaf suya kayarak kendini bırakmıştı, suyun içinde titreşen bir figür giderek silikleşmiş ve sonunda gözden tamamen kaybolmuştu, ta ki on dakika sonra zıpkının ucunda bir balıkla tekrar ortaya çıkana kadar, ki balığı da o gece akşam yemeğinde pişirmişti.

Bu yaşandı mı?

Dalgıç ekipmanları gerçekten *var mıydı*?

Okuldan sonra yemeğe zıpkınla balık *avlamış mıydı*?

Oraya bir daha hiç gitmedim, ama ara sıra orasıyla ilgili kâbuslar görüyorum, gerçekten korkunç kâbuslar bunlar, hepsinde de aradan seneler geçtikten sonra arabayla köye gidiyorum. Bu yeterince kötü zaten.

Neden?

Orada korkunç şeyler mi oldu? Yapmamam gereken bir şey mi yaptım? Gerçekten korkunç bir şeyler? Yani geceleri köyün içinde körkütük sarhoş, zom vaziyette gezinmelerim dışında?

Bir seferinde içindeki olayların orada geçtiği bir roman yazmıştım. Hiç düşünmeden. Kurgu ile gerçek arasındaki ilişkiyi hiç dikkate almadan, çünkü yazdıkça önümde bir dünya açılmıştı, bir süreliğine her şeyim orası olmuştu ve genellikle gerçek binaların, gerçek insanların betimlemelerinden oluşuyordu, çünkü kitaptaki okul benim orada çalıştığım zamanki okulla hemen hemen aynıydı, biraz da kendim bir şeyler eklemiştim, bütün roman yazıldıktan ve basıldıktan sonra kuzeydekiler, yani betimlediğim dünyayı, neyin gerçek neyin olmadığını bilenler, onu nasıl karşılayacaklar acaba diye düşünmeye başlamıştım. Bunun korkusundan geceleri gözümü uyku tutmadığı olmuştu. Hikâyeyi durduk yerde havadan çekip almamıştım. Tam tersine hikâye havada duruyordu. Orada, kuzeyde bir sene öğretmenlik yaptım ve şayet sabahları okula gitmeye can atmışsam, o da *o* orada olduğu içindi.

O: Andrea.

Bir bakışma, alnını dayadığı bir el, ileri geri salladığı bir ayak, aynı odada bulunmayı çok sevdiğim çocuk olan bir kadın olan bir çocuk.

Gecenin hüküm sürdüğü aylarda da sabahları odaya ışık dolmaya başladığında da böyleydi, önce soğuk ve titrek, sonra yavaşça ve hiç sezdirmeden sıcacık. Yolu kaplayan kar kayboldu, devasa kar yığınları gittikçe ufalmaya başladı, futbol sahası parça parça belirmeye başladı ve bütün çatılardan ve yüksekte kalan yüzeylerden su damlayıp aktı.

Sanki ışık orada yaşayan insanların içinde de artmaya başlamıştı. Her yerde bir neşe ve beklenti havası hâkimdi.

Dersin birinde Andrea ile Vivian bana bir diploma verdiler. Beni okulun en seksi öğretmeni seçmişlerdi.

Diplomayı sınıfın duvarına astım ve rekabetin çok hararetli olmayabileceğini söyledim.

Güldüler.

Birkaç gün sonra, uçsuz bucaksız masmavi gökyüzünün tam ortasında ışıl ışıl parlayan güneş ile, onlara dışarıya çıkmalarını ve gördüklerini yazmalarını söyledim. Canları nereye isterse gidebilirlerdi, canları ne isterse yazabilirlerdi, tek şartım gördükleri şeyleri yazmaları ve yazdıklarının en az iki sayfa olmasıydı.

Bazıları markete gitti, diğerleri okulun duvarına sırtlarını yaslayıp yüzlerini güneşe döndü. Ben okul binasının arkasına gidip sigara içtim, futbol sahasına baktım, artık üstünde hiç kar kalmamıştı ve ötesindeki fiyort ışıl ışıl parlıyordu. Bir tur atıp öğrencilere nasıl gittiğini sordum. Bana gözlerini kısarak baktılar.

"İyi gidiyor," dedi Andrea.

"İşte Karl Ove geliyor," dedi Vivian alçak sesle, bu şekilde Andrea'nın kalemi sayfanın üstünde hareket ederken onun benim hakkımda yazdığını anladım. "Gerçekten çok seksi."

Vivian böyle söyleyince Andrea başını hemen yana çevirdi.

"En azından Andrea böyle düşünüyor!" dedi Vivian.

"Saçmalama," dedi Andrea.

İkisi de bana bakıp gülümsediler. Montlarını bellerine bağlamışlardı ve ikisi de kollarını açıkta bırakan bir tişörtle oturuyorlardı.

O ilkbahar, yedinci sınıftayken bahar geldiğinde içime dolan hislerin aynısını yaşıyordum. O zamanlar kızları kovalar, yakala-

dığımızda sımsıkı tutup tişörtlerini kaldırıp memelerini ellerdik. Kızlar çığlık atardı, ama asla öğretmenin duyabileceği kadar yüksek sesle değil.

Yine aynı hislerle dolup taşmıştım ama onun haricindeki her şey farklıydı: Ben on üç yaşında değildim, on sekiz yaşındaydım ve onların sınıf arkadaşı değil, öğretmeniydim.

Benim duygularımı göremezlerdi. İçimde nelerin kıpraştığını bilemezlerdi. Ben onların genç öğretmeniydim ve onlara gülümsedim.

"Yazdıklarınızı sınıfta okuyacağım," dedim. "Bu yüzden konularınızı daha ihtiyatlı seçmek isteyebilirsiniz belki?"

"İhtiyatlı mı?" dedi Vivian. "O ne demek?"

"İçeri girdiğimizde sözlüğe bakarsın," dedim.

"Klasik cevabın," dedi Andrea. "Hep kelimelerin anlamına bakmak zorundayız. Anlamına bak, anlamına bak! Söylesen olmaz mı?"

"Kendisi de bilmiyor ki," dedi Vivian.

"Beş dakika daha," dedim. "Sonra içeri giriyoruz."

Girişe doğru yürüdüm, arkamdan güldüklerini duydum, içimde onlara karşı sıcacık duygular vardı, ama sadece onlara karşı değil, bütün öğrencilere, köydeki herkese, evet dünyadaki bütün insanlara karşı.

İşte öyle bir gündü.

On bir yıl sonra Bergen'deki ilk dairemizin çalışma odasında oturmuş, bir mektuba yanıt yazarken telefon çaldı.

"Alo?" dedim.

"Alo, ben Vivian."

"Vivian mı?"

Söylediği anda, içim buz kesti ve kapkara oldu.

"Evet? Beni hatırladın mı? Öğretmenimizdin."

Sesinde suçlayıcı hiçbir ton yoktu. Terleyen avucumu bacağıma sildim.

"Tabii ki hatırladım seni!" dedim. "Nasılsın?"

"Çok iyiyim! Yanımda Andrea var. Gazetedeki seninle ilgili haberi okuduk ve Tromsø'ye gelip kitabından bir kısım okuyacağını öğrendik. Hazır buralara gelmişken belki buluşuruz diye düşünmüştük."

"Elbette," dedim. "Ne güzel olur."

"Kitabını okuduk. Çok zevkliydi."

"Öyle mi düşünüyorsun?"

"Evet! Andrea da öyle düşünüyor."

Kitabın içindeki konulara girme riskinden kaçınmak ve konuyu daha açılmadan kapatmak için şimdi neler yaptıklarını sordum.

"Ben balık işleme fabrikasında çalışıyorum. Çok şaşırtıcı olmasa gerek. Andrea da Tromsø'de okuyor."

"Demek öyle," dedim. "Sizi tekrar görmek çok keyifli olacak. Yeri ve zamanı şimdi kararlaştıralım mı?"

Okumayı yapacağım yere yakın bir kafede birkaç saat öncesinden buluşmayı önerdi. Tamam, görüşmek üzere o zaman, dedim ve kapattık. Birkaç hafta sonra kafenin kapısını açtım ve ikisini, en dipte otururken gördüm, beni görünce güldüler, hiç değişmediğimi söylediler. Ama siz değişmişsiniz, dedim, ve gerçekten de değişmişlerdi, çünkü yüzleri ve tavırları aynı olmasına rağmen, artık yetişkin olmuşlardı, o dönem yaşadıkları çelişkili evre tamamen kaybolmuştu. İçlerindeki kadın artık su götürmez biçimde ortaya çıkmıştı.

Paltomu çıkardım, tezgâha gidip kahve sipariş ettim. Gergindim, ikisi de romanı okumuştu ve muhtemelen içinde kendilerini tanımışlardı. Olaya bodoslama dalmaya karar verdim. Oturdum, sigaramı yaktım, demek romanı okudunuz, dedim. Evet, diye yanıtladı ikisi de ve başlarını salladılar. Sizin hakkınızda yazmadım, gerçi kesin küçük benzerlikler vardır, dedim. Bayağı çok benzerlik var, dedi Andrea. Ama takma kafana, zevkli işte.

Bana ben gittikten sonra köyde olan bitenleri anlattılar ve hiç de az buz şeyler değildi. En büyük olay okuldaki bir seks skandalıydı, dava sonrası hapis cezasıyla sonlanmıştı ve köy iki cepheye ayrılmıştı. Onun dışında öğretmenlerin çoğu hâlâ aynıydı. Vivian o zamandan tanıdığı insanlarla ve ayrıca yaşıtım balıkçılarla sık sık

görüşüyordu elbette. Andrea öğrenci olduğu Tromsø'de yaşıyordu ve eve ancak bazı hafta sonları ile tatillerde dönüyordu.

Onlara sanki hâlâ on üç yaşındalarmış gibi davrandım, bu tavır zihnimde yer yapmıştı bir kere, değiştiremiyordum, bir saat sonra oradan ayrılınca bunun ne kadar aptalca olduğu kafama dank etti, özellikle Andrea söz konusu olduğunda.

Gelip okumamı dinlediler ve sonraki tartışmayı takip ettiler, bittiğinde yanıma gelip vedalaştılar, ben okuma programında benimle beraber olan Tore ve başka birkaç insanla beraber oradan ayrıldım, bütün gece içtim. Daha sonra o gece Andrea'yı tekrar gördüm, yanında bir adamla taksi durağındaki kuyrukta bekliyordu, adam Andrea'ya arkasından sarılmış boynunu öperken bir eliyle de göğsünü okşuyordu. İşte o an bir nevi biçare yenilgi duygusu kapladı her yanımı, karşı caddeye geçtim, beni görmedi, ya da görmemiş gibi yaptı, eğer kartlarımı doğru oynasaydım şimdi onunla birlikte olabilirdim diye düşündüm. Ama evliydim ve oyun oynamıyordum, ben de sonrasında beni aylarca ve yıllarca kovalayacak şu düşüncenin ötesine hiç geçmedim: En azından onu kafamdan çıkarmak için *deneyebilirdim.*

*

Vidar'ın Nils Erik'in yatağına oturup beni sormasından iki hafta sonra Paskalya tatili için güneye gittim.

Geldiğimde Lavik'teki rıhtımda beni bekleyen annem yorgun görünüyordu, o sene çok çalışmıştı ve çalışmadığı zamanlarda da Sørbøvåg'daki anne babasının bakımıyla ilgilenmişti.

Gündüzleri oturup sohbet ettik, bütün yemekleri o pişirdi, ben kanepeye uzanıp kitap okudum, Førde'nin çarşısına yürüyüş yapıp alışverişe gittim, geceleri televizyon seyrettik.

Bana Jon Olav'ın da evde olduğunu söyledi, aradım, ertesi gece Førde'de buluşmayı kararlaştırdık. Oraya arabayla bir saat uzaklıktaki Dale'de büyümüştü ve gittiğimiz diskoda tanıdığı bir sürü insan vardı.

Ben bira içip onunla sohbet ettim, artık doğal koruma alanı olarak tanımladığım Håfjord'un dışına çıkınca her şey çok daha kolay ve hafif görünüyordu. Ona Hordaland'da *Skrivekunstakademi* diye bir yazarlık akademisine başvurmayı düşündüğümü anlattım. Bu kurs Bergen'de, okula gittiği şehirde olmasına rağmen adını daha önce hiç duymamıştı. Ama yeni bir bölümdü, bu yıl ilk öğrencilerini alacaktı.

"Öğretmenler kimmiş peki?" diye sordu.

"Adlarını hiç duymadım. Sanırım Vestlandet Bölgesi'nin tanınmamış yazarları. Ragnar Hovland, Jon Fosse ve Rolf Sagen. Hiç duydun mu adlarını?"

Jon Olav başını iki yana salladı.

"Böyle olması biraz kötü aslında," dedim. "Yani bu kadar yerel bir girişim olması. Ama bir senelik öğrenim kredisi alabiliyorsun. Böylece en azından tam zamanlı yazabilirim."

"Son mektubunda Londra'da Goldsmiths'e gideceğini yazmıştın," dedi.

Başımla doğruladım. "Oraya da başvuracağım. Yngve kalacak yer işini çözdü, ben de başvuru metnini yazmayı yeni bitirdim."

Jon Olav, hafta sonundan sonraki ilk açık gün olduğu için tıklım tıklım dolu olan diskonun arkalarına bakınıyordu sürekli.

"Biraz bir işim var, geleceğim," dedi.

"Ben buradayım," dedim.

Oh, kimsenin beni bilmediği bir yerde olmanın verdiği o keyif!

Alkolün beynime doğru ilerlediğini hissediyordum. Birkaç sigara daha tüttürdüm, birkaç kızla bakıştım, bir değişiklik yapıp tamamen gevşedim.

Bir saat sonra yanıma döndüğünde ben hâlâ aynı sandalyede oturuyordum, hatta aynı pozisyonda, dirseğim barda, elim çeneme yaslı.

"Liseden arkadaşlarla karşılaştım," dedi. "Şuradayız. Yanımıza gelsene."

Sandalyeden kayarak indim ve peşinden gittim. Salonun öteki ucundaki çıkış kapısına yakın bir masanın yanında durdu.

"Bu benim kuzenim Karl Ove," dedi.

Masanın etrafında oturanlar ilgisizce bana bakıp başlarıyla selamladılar.

Ortalarında bir kız vardı. Masanın karşısında oturan biriyle konuşuyordu ve beni görmemişti. Güldü ve iki avucunu masanın üzerine kapatıp öne eğildi. Cildi solgundu, gözlerinin üstüne koyu kakülleri düşüyordu, ama ona bakakalmamın nedeni bu değil, gözleriydi, maviydiler ve önce inanılmaz bir neşeyle doluyken sonraki saniyede ciddi ve nazik bir görünüme bürünmüşlerdi.

Biraz Fransızları andırıyor, diye düşündüm, Jon Olav'ın yanındaki sandalyeye otururken. Yüz hatları güzeldi, ama içim ancak tekrardan güldüğünde ürperdi.

Bir aurası vardı.

"Sana bira alayım mı?" dedi Jon Olav. "Birazdan servisi durdururlar."

İki dakika öncesi olsaydı birazdan kapanmasına sevinecekken şimdi kendimi biçare hissediyordum, gece içki masasından insanlar kalktığında aynı mantıksızlıkta üzülmem, ortamdan ayrılan her insanla sanki ölüme ya da başka bir felakete bir adım daha yaklaşıyormuşum gibiydi.

"Ben de geleyim," dedim ve peşinden bara gittim.

"İki birayı taşırım ya," dedi Jon Olav.

"O kim?" dedim.

"Kim kim?" dedi.

"Masadaki kız."

Jon Olav bana döndü. Masada bir kızın oturduğunun farkında değil miydi?

"Ha o mu?" dedi. "Ingvild."

"İyi tanıyor musun?"

"Hayır, çok tanımıyorum. Kaupanger'de oturuyor. Ama sevgilisini tanıyorum. Tord. Şuradaki sandalyede uyuyan herif. Görebiliyor musun?"

Klasikti.

Ama sanki sevgilisi olmasa kızla bir şansım olabilecekti de.

Tatildeydim, annemin evinde, iki gün sonra ayrılıyordum, aklımdan neler geçiyordu? Güzel bir yabancıya tek bir bakış, ve hop, geleceğim bu mu olacaktı? Ben ve o; oldu canım.

Peki neden?

Çünkü bir aurası vardı.

Jon Olav parasını öderken daha barda bardağın yarısını içtim, sonra bir tane daha aldım ve iki bardağı da masaya getirdim.

Jon Olav'ın arkadaşlarından dördü masadan kalktı ve hemen sonrasında gittiler. Aynı arabayla gelmişlerdi ve eve gidiyorlar diye düşündüm.

Masanın etrafında sadece Jon Olav, konuştuğu biri, Ingvild ve ben kalmıştık. Bir de sevgilisi tabii, ama herif uyuyordu, o yüzden sayılmazdı.

İki koca yudum aldım biradan.

Omzunun üzerinden bakıyordu.

"Bu birayı ister misin?" dedim sonunda gözlerini masaya çevirdiğinde. "Kimse içmedi. Ben de ağzımı sürmedim."

"Eğer bir şeyden şüpheleneceksem bu hiç tanımadığım birinin bir süredir önünde duran birayı bana ikram etmesi olurdu. Ama zararsız birine benziyorsun."

Sogne lehçesiyle konuşuyordu ve gülümsediğinde gözleri bir çizgiye dönüşüyordu.

"Zararsızım," dedim.

"Ama sağ ol almayayım. Araba kullanacağım."

Masada uyuyan çocuğu işaret etti.

"Diğer bir sürü işin yanında bir de onu eve götürmem gerek."

"İyi şoförümdür," dedim. "Sana bir iki tüyo verebilirim istersen."

"Ah lütfen! Ben korkunç bir şoförüm."

"Şimdi öncelikle hızlı sürmen gerek," dedim.

"Oo öyle mi?"

"Yavaş kullanmayı savunanlar olacaktır, ama bence yanılıyorlar, hızlı kullanmak iyidir."

"Tamam, hızlı süreceğim. Başka?"

"Dur bir düşüneyim... Hah, şimdi bir seferinde dışarıdaydım ve araba kullanıyordum. Önümdeki araba yavaş gidiyordu. Ve biliyorsun ki olay hızlı kullanmakta bitiyor, ben de onu solladım. Virajı alıyorduk, sollamak için karşı şeride geçtim, bilirsin, gazı kökledim ve arabayı solladım."

"Ee?"

"Eesi bu kadar. Sonra devam ettim."

"Ehliyetin yok değil mi?"

"Yok. Ama ehliyeti olanlara gerçekten hayranım. Aslında seninle konuşmaya cüret etmem inanılmaz. Genellikle sadece gözlerimi masaya dikmiş otururdum öyle. Ama biraz içtim ya bak hemen arabalardan bahsetmeye bayılır oldum. Yani teoride tabii. Mükemmel bir serilikte araba sürebilmek için nasıl vites değiştirmek gerektiğini biliyorum mesela. Debriyaj ile vites, gaz pedalı ve fren pedalı arasındaki ilişkiyi de. Ama nedense insanlar bu konuyu konuşmayı pek sevmiyorlar."

Ona baktım. "Sevgilinin ehliyeti var mı?"

"Onun sevgilim olduğunu nereden biliyorsun?"

"Kimin?"

"Sandalyedekinin."

"O senin sevgilin mi?"

Güldü. "Evet, öyle. Ve ehliyeti var."

"Ben de öyle düşünmüştüm," dedim. "Sizi bir araya getiren araba kullanmak mıydı?"

Başını iki yana salladı.

"Ama bu gece bizi ayıran şey olacak. Ben de birkaç bira içmek isterdim. Özellikle de o uyurken. En azından içmeden sızma nezaketini gösterebilirdi. O zaman ben de içebilirdim."

Bana baktı.

"Araba kullanmak dışında ilgini çeken bir şey var mı?"

"Hayır," dedim ve biradan bir yudum aldım. "Sende ne var?"

"Politika," dedi. "Politikayla tutkuyla ilgileniyorum."

"Ne tür politika? Yerel politika mı? Dış politika mı?"

"Sadece politika. Genel."

"Sevgilin uyurken kuzenimle mi flört ediyorsun?" diye sordu Jon Olav.

"Flört etmiyorum," dedi. "Politika konuşuyoruz. Ama eğer ben kendimi tanıyorsam belki sonra duygulardan da konuşuruz,"

"Eminim tanıyorsundur," dedim.

"Sefil bir duygusal hayatım var. Senin?"

"Benimki de oldukça zayıf. Doğruya doğru. Bu konuları hiç konuşmam aslında. Ama sendeki bir şey bana bu cesareti veriyor."

"İronik kızlar böyle bir etki bırakırlar. Deneyimlerim böyle diyor. Sonunda insanlar ironiden öylesine bayar ki bir son bulsun diye ne gerekirse yaparlar. İronik olmaya başladığımdan beri duyduğum mahrem ayrıntıların sayısı az değil."

Diskodaki müziği kapattılar.

Jon Olav bana döndü.

"Gidelim mi artık?"

"Peki," dedim ve ayağa kalkarken kıza baktım. "Arabayı hızlı sür!"

"Trafik canavarı gibi süreceğim," dedi.

Ertesi sabah uyandığımda aklımda o vardı. Gece bizde kalan Jon Olav, sabah Dale'ye evine gitti. Kızla aramdaki tek irtibat oydu, eve varınca bana kızın adresini göndermesi için gitmeden önce ona söz verdirttim, ama olur demesine rağmen içimdeki bir ses bunu istemeyerek yapacağını söylüyordu, sonuçta kızın sevgilisi vardı.

Yeniden Håfjord'a dönmek inanılmaz anlamsız geliyordu, ama öte yandan sonsuza dek bitmesine artık üç ay kalmıştı ve sonra hayatımın geri kalanını daha alışık olduğum yerlerde geçirebilecektim, tabii istediğim buysa.

Jon Olav'dan gelen mektup, döndükten birkaç gün sonra posta kutumda duruyordu. Kaupanger'de yaşıyormuş ve Sogndal'daki lisede son sınıfa gidiyormuş, diye yazmıştı.

Kaupanger, diye düşündüm, kesin müthiş bir yerdir.

Ona yazdığım mektubun üstünde bir haftadan fazla uğraştım. Benim hakkımda hiçbir şey bilmiyordu, adımın ne olduğu konu-

sunda bile en ufak bir fikri yoktu ve kesin diskodan dışarıya adım attığı anda kim olduğumu unutmuştu. Bu yüzden kimliğimi hemen belli etmedim, araba kullanma konusuna bir iki kez değindim, ki eğer hatırlıyorsa kim olduğumu tahmin edebilsin. Bir adres vermedim; eğer mektubuma cevap vermek isterse adresimi edinmek için bir çaba harcaması gerekiyordu ve böylece, diye düşünmüştüm, onun belleğinde daha derin bir etki bırakabilirdim.

Aynı hafta Bergen'deki yazarlık akademisine başvurumu hazırladım. Yirmi sayfalık bir düzyazı ya da şiir istiyorlardı, ben de romanımın ilk yirmi sayfasını zarfa koydum, kendimi tanıtan kısa bir mektup yazdım ve gönderdim.

Uyandığımda ve duş alıp kahvaltı yapmak için aşağıya indiğimde artık sabahları aydınlık oluyordu, dışarıda martılar çığlıklar atıyordu, ve eğer mutfak penceresini açarsak aşağıda dalgaların kıyıya vuruşunu ve çakıl taşlarını kımıldatışını duyabilirdik. Okulda küçükler teneffüslerde süveterleri ve spor ayakkabılarıyla koşturuyorlardı, büyükler yere oturup sırtlarını duvara dayıyor ve yüzlerini güneşe veriyorlardı. Karanlıkta olmuş her şey, hayat kendini etrafımda kapattığında ve en ufak ayrıntılar bile bir gerilim ve kader yüklüyken, şimdi inanılmaz görünüyordu, çünkü dışarıda bu açıklıkta, yavaşça yağan bu ışık sağanağında her şeyi olduğu hâliyle görüyordum.

Nasıldı?

Özel bir şey değildi. Olduğu gibiydi.

Of hâlâ elime fırsat geçtikçe çaktırmadan Liv'e bakıyordum, İngilizce derslerinde Camilla'nın biçimli vücuduyla orada oturuşunu görünce hâlâ içim ürperebiliyordu, ama bütün bu biçimler, kıvrımlar, bütün bu yumuşaklık ve zarafet artık dikkatimi dağıtmıyordu, artık büyülenmiyordum. Bakıyordum, beğeniyordum, ama artık üstünde durmuyordum. Andrea ile farklıydı, o özeldi, ama yine de kendine has tarzıyla gözünün ucuyla bana baktığında seviniyorsam bile bunu belli etmiyordum, ne hissettiğimi kimse anlayamazdı, o bile.

Bu hissettiğim neydi?

Yani, hiçbir şeydi. Şefkat sadece, kayıp giden ve sonrasında kaybolan hafif, ışıltılı bir şey; yaşam hakkı olmayan bir şey.

Bir gün Kaupanger'den bir mektup geldi.

Postanede dururken ya da evde otururken ya da yatağıma uzanırken okuyamazdım, koşulların mükemmel olması gerekiyordu, ben de bir kenara koydum, Nils Erik ile akşam yemeği yedim, bir kahve sigara yaptım, sonra mektubu yanıma alıp sahile indim, bir kayanın üstüne oturdum ve açtım.

Sahilde etrafımı keskin bir tuz ve çürük kokusu sarmıştı. Hava güneşten ötürü ılıktı hâlâ, ama aralarda fiyortta bir esinti kabarıyor, bütün ısıyı alıp götürüyor, her şeyin binbir güçlükle sil baştan yenilenmesi gerekiyordu. Fiyordun diğer tarafındaki dağların zirveleri beyazdı, ama arkamı dönüp köyün istikametine doğru bakarsam solgun bir yeşilin ışıldadığını görebilirdim, bodur ağaçlarla çalılar henüz yapraksızdı belki ama kışın olduğu gibi cansız görünmüyorlardı, her an içlerine hayat dolabilirmiş gibiydi.

Kendisi hakkında hiçbir şey yazmamıştı. Yine de aklımda bir biçim kazanıyordu, kim olduğunu sezebiliyordum, bu başka diye düşünmüştüm. Bu bambaşka.

Mektubu katlayıp zarfın içine koyduğumda sanki yeni bir insan gibiydim. Tıngır mıngır eve yürüdüm. Kızın bir aurası vardı, ve her cümle, her ne kadar geçici ve tartarcasına olursa olsun bunun birer kanıtıydı.

Ertesi sabah otobüse atlayıp, Tromsø'ye giden ilk tekneye yetişip, Bergen'e uçmayı, Sogndal'a giden tekneye binip, karşısında bitip biz birbirimize aitiz demeyi düşündüm.

Olmazdı elbette, bu her şeyi mahvederdi, ama böyle yapmak istiyordum.

Onun yerine oturup yeni bir mektup yazmaya başladım. Duygularıma ya da itiraflara dair her türlü imayı kâğıttan uzak tuttum, baştan planlanmış, bütün doğru düğmelere basan bir mektup

olacaktı bu, onu güldürecek, düşündürecek, içinde beni daha yakından tanıma isteği uyandıracaktı.

17 Mayıs Bayramı'nı oturma odamda bütün gün kitap okuyarak geçirdim. Öğretmenlerin korteje, sonra da aktivitelere katılmaları isteniyordu ama mecburiyet yoktu, ben de kanepeme oturup pencereden, yoldan geçen küçük korteji seyredip cılız düdük seslerine karışan coşkulu bağırışları dinledim, sonra arkama yaslandım ve daha iki sene önce okumuş olmama rağmen tamamen unuttuğum *Yüzüklerin Efendisi*'ni okumaya devam ettim. Aydınlık ile karanlık, iyi ile kötü arasındaki savaşı okumaya doyamıyordum, küçük insan sadece kendinden çok daha üstün bir güce karşı direnmekle kalmayıp içlerindeki en büyük kahraman olduğunu gösterdiğinde gözlerimde yaşlar birikiyordu. Of, ne kadar iyiydi. Duş aldım, beyaz bir gömlek ve siyah pantolon giydim, votka şişesini bir poşete koydum ve Henning'in evine yürüdüm, orada bir grup insan içiyordu. Sonrasında Fugleøya'da parti vardı, birkaç saat sonra arabayla oraya gittik, bir otoparkta birileriyle sohbet edip içiyordum, bir dans pistinde vücudumu birilerine sürtüyor ya da herkesin sandığı gibi çelimsiz olmadığımı ispatlamak için çimlerin üstünde Hugo'yla boğuşmaya çalışıyordum. Hugo güldü ve beni yere savurdu, ayağa fırladım, beni tekrar yere savurdu. Cüsse olarak benden ufaktı, bu yüzden çok utanç vericiydi. Peşinden koştum ve bunu bir daha yapamayacağını söyledim, ama artık sabrı taşmıştı ve yanıma geldi, kollarını bana dolayıp yere öyle bir güçle fırlattı ki yer ciğerlerimdeki bütün havayı söktü aldı. Öylece, hava için ağzını açıp kapayan bir balık misali bıraktılar beni orada. Hemen hemen bitmiş içki şişesini alıp otoparkın yanındaki küçük bir tümseğin üzerine oturdum. Işık manzaranın tepesinde dalgalanıyordu. Ürkünç bir yanı vardı, bana öyle gelmişti, sonrasında bir grup genç balıkçının yanında bir kapı kilidini açmaya çalışmamdan öncesine dair bir şey hatırlamıyordum, bu işlerde tecrübeli olduğumu söylemiştim, muhtemelen kilitli bir kapının bana vız geldiği izlenimi vermiş olmalıydım, her şeyden biraz anlardım, elimden her iş gelirdi, ama şimdi, orada durmuş önce aşağıdaki çekmeceden bul-

duğum anahtarları, sonra tornavidayı ve muhtelif aletleri denerken, Nils Erik ile beraber tuttuğumuz evin kiralık odasının kapısının açılmayacağını idrak edenler, güneş ışığıyla yıkanmış oturma odasına dönmüştü teker teker.

Uyandığımda önce hiçbir şey hatırlamadım. Nerede olduğumu ya da saatin kaç olduğunu bilmiyordum. Beni bir korku bastı yine.

Dışarıdaki ışık bana hiçbir şey anlatmıyordu, sabah olduğu gibi akşam da olabilirdi.

Ama hiçbir şey olmamıştı, değil mi?

Of evet olmuştu ya. Hugo'nun peşinden koşmuştum ve beni defalarca yere çalmıştı.

Dans ederken Vibeke'yi öpmeye kalkmıştım ve kız başını başka tarafa çevirmişti.

Ve girişte bir kızla ayaküstü laflamıştım, küstah tavırlı kızdı, işte onu öpmüştüm.

Kaç yaşındaydı ki?

Söylemişti. Yedinci sınıfa gidiyordu.

Tanrım, böyle bir şey olabilir miydi?

Acı bana.

Of hayır ya, hayır.

Ben bir öğretmendim, Tanrı aşkına. Bu ortaya çıkarsa ne olurdu? Öğretmen partide on üç yaşındaki öğrencisini öptü!

Tanrım sen büyüksün.

Ellerimi yüzüme kapadım. Aşağıdan gelen müzik sesini duydum, yataktan sürünerek çıktım, yaptıklarımın korkunçluğu tarafından işkenceye uğrayarak böylece duramazdım. Hayır, hareket etmeliydim, yoluma devam etmeliydim, bir şey olmaz diyen, olur böyle şeyler diyen birisiyle konuşmalıydım.

Ama olmazdı zaten böyle şeyler.

Bir tek bana olurdu.

Ne diye öpmüştüm ki onu? Olay kendiliğinden gelişmişti, tamamen içimden geldiği gibi davrandığımdan olmuştu, bir anlamı yoktu.

Kim inanırdı buna?

Odamdan çıkarken duvara yaslanmak zorunda kaldım, hâlâ sarhoştum. Aşağıda, Nils Erik tavada balık dili kızartıyordu. Yanına gittiğimde bana döndü. Ekose gömlek ve bir sürü cebi olan yeşil doğa yürüyüşü pantolonu giymişti.

"Demek varlığınızla bizi onurlandırmaya karar verdiniz?" dedi gülümseyerek.

"Hâlâ sarhoşum," dedim.

"İnanırım," dedi.

Mutfak masasına oturdum, başımı ellerimin arasına aldım.

"Richard bugün çok memnun görünmüyordu," dedi. Spatulayı kızarmış dillerin altına sürüp onları bir tabağa aldı, sonra beyaz una bulanmış yeni dilleri tavaya yerleştirdi. Cızırdadılar.

"Ona söyledin mi?"

"Hasta olduğunu söyledim."

"Ki öyle."

"Evet, ama kızdı. Kızgındı."

"Sikimde olmaz. Şurada bir ayım kaldı. Ne yapacak? Ceza mı verecek? Ayrıca bir sene boyunca bir kere bile hastalanmadım. Büyütülecek bir şey değil."

"Morina dili ister misin biraz?"

Başımı iki yana salladım ve ayağa kalktım.

"Bir banyo yapacağım."

Ama sıcak suyun içine uzanıp tavanı izlemek katlanılmazdı, bana huzur vermiyordu, aksine, canımı acıtan düşüncelerin ortalığa saçılabilmesine alan sağlamıştı, bu yüzden birkaç dakika sonra kalktım, kurulandım, bulabildiğim tek temiz giysilerim olan eşofmanlarımı giydim ve *Felix Krull* ile kanepeye uzandım.

Birkaç dakika içinde kitapta tamamen kaybolmayı başarmıştım. Sonra korkunç düşünceler elektrik şoku gibi geri geldiler ve her şey yeniden çarpıldı. Yeni bir şok, yeni yaralar açana kadar geçen birkaç dakika boyunca kalabildiğim bu dolandırıcının dünyasına tekrar girebilmek için kendimi zorlamam gerekiyordu.

Nils Erik geldi ve bir plak koydu. Saat beş buçuktu. Bir süre ayakta durup fiyordu seyretti, sonra elinde gazeteyle oturdu. Orada

olması işe yaramıştı, odada arkadaş canlısı bir insan olunca yaptığım şey o kadar da korkunçmuş gibi görünmüyordu.

Krull'un Yahudiler hakkındaki görüşlerine yer veren pasajı yüksek sesle okudum.

"O kadar da iyi bir herif değilmiş bu Thomas Mann," dedim. "Bildiğin düpedüz Yahudi düşmanlığı bu!"

Nils Erik bana baktı.

"Sence ironik değil mi peki?"

"İronik mi? Yoo, sence öyle mi?"

"Adam hiciv üstadı diye bilinir."

"Yani aslında yazdığı şeyi kastetmiyor, bunu mu söylüyorsun?"

"Evet."

"Ben öyle düşünmüyorum," dedim, çünkü Nils Erik'in bana bir şey öğretmesinden nefret ediyordum. Bunu bayağı sık yapıyordu.

Dağılmış saçları ve küstah ifadesiyle yedinci sınıfa giden kızın sureti zihnimde canlandı yeniden. Ve dudaklarımın onunkilere yumulması.

Ne yaptım ben? Neden ya, neden?

"Neyin var?" diye sordu Nils Erik.

"Ne?" dedim.

"Böyle yaptın," dedi ve başını kaldırdı, gözlerini kıstı ve dudaklarını büzdü.

"Özel bir şey değil," dedim. "Sadece bir şey düşünüyordum."

Ama hiçbir şey olmadı. Ertesi gün okula gittim ve hiç kimse olanlar hakkında bir şey söylemedi, kimse, hatta konuyu duymuş olma ihtimali olan öğrencilerim bile, ki içlerinden onu tanıyanlar vardı muhtemelen.

Ama hayır.

Olup bitmiş miydi, öylece?

Bulunduğu tek yer içimdi. Ve eğer olduğu yerde kalmasına izin verirsem hiç sorun yoktu, yavaşça etkisini yitirir ve sonunda, er ya da geç, yaptığım diğer utanç verici davranışlarda olduğu gibi bu da kaybolurdu.

Mayıs sonlarına doğru yazarlık akademisinden bir mektup geldi, zarfı yırtarak açtım ve içinde yazanları postanede okudum. Kabul edilmiştim. Bir sigara yaktım ve okula doğru yürümeye başladım, annemi arayıp haber verecektim, sevinecekti. Ve sonra Yngve'yi de arardım çünkü bu, o sonbahar Bergen'e taşınacağım anlamına geliyordu. Garip bir şekilde kabul edilmeyi bekliyordum çünkü yazdığım metnin belki de o kadar iyi olmadığını ve belki de bu yüzden beni geri çevirmeleri gerektiğini bilmeme rağmen, sonuçta o metni ben yazmıştım, sırf bu bile göz ardı etmeyecekleri bir şey olmalı diye hissetmiştim.

Mayıs geçti, haziran geldi ve sanki her şey ışığın içinde çözünüyor gibiydi. Güneş artık batmıyordu, gece gündüz gökyüzünde dolaşıyordu ve vahşi arazilere vuran o ışığın benzerini daha önce hiç görmemiştim, sanki o ışık yere ve dağlara ait gibiydi; çünkü tıpkı bir felaket sonrasında olacağı gibi, ışıldayan onlardı. İki gece Nils Erik ile beraber sahil boyunca boş yollarda araba kullandık, başka bir gezegende gibiydik, her şey o kadar yabancıydı. Uyuyan köyler, her yere vuran, kızıla çalan o ışık ve tuhaf gölgeler. İnsanlar da değişmişti, geceleri çiftler yürüyüşe çıkıyordu, arabalar geçiyordu, genç insanlar piknik yapmak üzere adalara akın akın kürek çekiyorlardı.

Ingvild'den bir mektup daha aldım. Pantolonunun paçalarını dizlerine kadar kıvırdığını ve ayakları Sogne fiyordunda sallanırken bu satırları yazdığını söylüyordu. Sogne fiyorduna bayılıyordum, yüzeyinin, akıl almaz derinliği hakkında verdiği his, karlı zirveleriyle etrafını saran devasa sıradağlar. Her şey açık ve sakin, yeşil ve serin. O coğrafyada dolaşan ve birçok bakımdan beni sarsan o, yani Ingvild bu sefer kendinden daha çok bahsetmişti. Ama çok değil. Ekseriyetle kendisiyle dalga geçen bir tarzı vardı, savunma modundaydı. Ama neye karşı? Bir seneliğine, öğrenci değişim programı ile Amerika'da okuduğunu, bu yüzden hâlâ lise sona gittiğini yazmıştı. Demek aynı yaştayız, diye düşünmüştüm. Yazın oraya tekrar dönecekti, yanlarında kaldığı aileyle tatile çıkacaklardı, bir karavanla bütün ülkeyi bir uçtan bir uca gezeceklerdi. Bana oradan daha sık yazardı. Sonbahardaysa okumak için Bergen'e gitme ihtimali vardı.

Okulun son günü geldi çattı. Tahtaya *Güzel bir yaz geçirin!* yazdım, öğrencilerime karnelerini dağıttım, onlara hayatlarında başarılar diledim, öğretmenler odasında diğer öğretmenlerle beraber pasta yedim, herkesle el sıkıştım ve bu sene için teşekkür ettim. Eve doğru yokuştan inerken beklediğim gibi, ne mutluydum ne de hafiflemiş, çünkü şu ânın gelmesini nereden baksan altı aydır iple çekiyordum, içim boşalmıştı.

Akşamüstü Tor Einar uğradı. Yanında martı yumurtası ve bir kasa da Mack birası getirmişti.

"Daha önce hiç martı yumurtası yememiş olmanız çok ayıp," dedi. "Kuzey Norveç'in iki ana yemeği vardır. Mølje ve martı yumurtası. Bunların tadına bakmadan gidemezsiniz."

Nils Erik'in ateşi vardı ve kanepede atıyordu, onun bira içip martı yumurtası yemesi söz konusu değildi, bu yüzden bu işin hakkından gelmek Tor Einar ile bana kalmıştı.

"Sahile inelim mi?" dedi Tor Einar o tanıdık sırıtmasıyla bana bakıp. "Dışarıda hava muhteşem."

"Olur," dedim.

Tor Einar'la yıldızım hiç tam olarak barışmamıştı. Yaşıttık ve Nils Erik'le olduğundan çok daha fazla ortak yönümüz vardı, ama işe yaramamıştı, olayın ortak yönle alakası yoktu. Tor Einar'ın yanındayken hep bir poza bürünüyordum, Nils Erik'le öyle olmuyordu, ve ben bu poza büründüğümde olduğum kişiden, olduğum kişiyle söylediğim şey arasında bir mesafe olmasından hoşlanmıyordum, birtakım hesaplara yol açacak bir tür gecikme oluyordu, sanki istediğim şey yerine onun duymayı tercih edeceği şeyi söylemek istiyormuşum gibiydi.

Öte yandan ben herkesle böyleydim, hatta son beş yıldır en yakın arkadaşım olan Jan Vidar'la bile böyle olmuştum.

Sorun olduğundan değildi, sadece hoş değildi ve bu durumun tek sonucu Tor Einar'la belli bir sürenin üzerinde yalnız kalmaktan kaçınmam olmuştu.

Ve şimdi bu mümkün değildi. Neyse ki şansıma yanımızda plaja taşıdığımız bira kasası vardı, bu tür sorunların karatahtadaki bir yazıyı ıslak süngerle siler gibi kaybolması için iki bira yeterdi.

Uçsuz bucaksız mavi gökyüzünün altında güneşin yüzeyinde oyunlar oynadığı deniz kenarında bir kayanın üstüne oturduk. Tor Einar bir şişe açıp bana uzattı, kendine de açtı, göz kırptı ve şerefe dedi.

"İşte nihayet gülüyoruz ha!" dedi. "Okulun son günü, güneş parlıyor ve bütün geceye yetecek kadar biramız var."

"Evet," dedim.

Balıkçı teknelerinden bazıları fiyordun ortasında dalgaların arasında bata çıka, peşlerinde bir martı sürüsü ve pat pat sesleriyle kıyıya doğru yaklaşıyordu.

Ne manzaraydı ama.

"Yılın özetini çıkaralım mı o hâlde?" dedi Tor Einar.

"Okul yılının mı?" dedim, cebimden tütün paketini çıkartırken.

"Evet," dedi. "Beklentilerin gerçekleşti mi?"

"Hiçbir beklentim yoktu. Ya sen? Sen bu yıldan memnun musun?"

Tereddüt etti.

"Sevgilin olmadan geçen her yıl kötü bir yıldır," dedi, güneşin ışığı altında gözlerini kısarak. Sonra bana döndü.

"Burada bir iki maceran oldu. Ine ve Irene? Bir de şu Fugløya'daki sözleşmeli öğretmen, neydi adı? Anne miydi?"

"Evet," dedim. "Ama yürümedi. Aslında hiçbiri yürümedi."

"Yatmadın mı onlarla?"

"Hayır."

"Hiçbiriyle mi?"

"Hiçbiriyle."

İnanmaz gözlerle baktı bana. "Ben de ortalarda sap gibi dolanıp, en azından birimizin şansı yaver gitti bu sene diyordum. Şimdi gelmiş bana senin de yapmadığını söylüyorsun."

Ona baktım ve gülümsedim, şişemi onunkiyle tokuşturdum, son damlaları içtik, yenilerini açtık.

"Kimi kestirmiştin gözüne ki?" dedim.

"Tone'yi," dedi.

Dişlerini fırçalarken beni evinden kovan kızdı bu.

"Evet, hoş bir kız," dedim. "Ona da yürüdüm, ama bana hiç yüz vermedi."

"Yok, kolay değil," dedi. "Ama bir şansım var. Beraber interrail yapacağız. Yani, sadece ikimiz değil, dört kişi daha olacak, ama siktir lan, Avrupa'da bir ay boyunca seyahat edeceğiz, illa bir fırsat çıkacaktır."

"İnterrail mi yapıyorsunuz?"

Başını öne salladı.

"Ben de," dedim. "Yani benimki interrail değil. Roskilde Müzik Festivali'nden sonra bir arkadaşla Avrupa'yı otostopla dolaşacağız."

"O hâlde senden uzak durmak için elimden geleni yapacağım," dedi. "O kadar uğraşıp kızı kıvama getirdikten sonra senin gelip hazıra konmanı ve onu elimden almanı istemem."

"Beni baştan çıkarıcı biri olarak düşünüp gözünde fazla büyütüyorsun bence," dedim. "Olmadığım tek şey varsa o da bu."

"Stratejim, etrafında bulunmak," dedi. "Sahip olduğum tek şans bu. Arkasından bir köpek gibi dolanmak, hep orada olmak, ve er ya da geç bana sokulmasını ummak."

Ürperdim. "Bu korkunç bir imge."

"Evet öyle, ama gerçek."

"Bu yüzden çok korkunç zaten. Bende de var biraz bu köpek olma durumu."

Dilini dışarı sarkıtıp kesik kesik soludu.

"Peşinden koştuğun başka biri oldu mu bu yıl?" dedim.

"Liv," dedi doğrudan bana bakarak.

"Liv mi?" dedim.

"Evet," dedi. "Yaşıtımız bütün kızlar köyden ayrıldı. Ama o inanılmaz güzel. Sence de öyle değil mi?"

"Evet," dedim, gülümseyerek. "Vücudunu gördün mü? Poposunu falan?"

"Of görmem mi," dedi. "Muhteşem. Camilla da fena değil ha."

"Evet, doğru," dedim. "Ama en azından Liv on altı yaşında. Camilla sadece on beş."

"Kimin umurunda?" dedi.

"Haklısın."

Bir bira daha açtık. Gülümsedi, yüzüne güneş vuruyordu.

"Göğüslerini," dedi. "Gördün mü?"

"Herhâlde yani," dedim. "Onlarla ders yaparken başka bir şeye doğru düzgün bakamıyordum bile."

"Güzel bir kız. Ama Liv'in eline su dökemez."

"Yok," dedim.

Döndüm, uzaklara baktım. Bir araba balık halinden yokuş yukarı tırmanıyordu, yolun daha ilerisinde bir çocuk elinde bir sopayla karın yüksekliğini ölçmek için yol kenarına dikilen direklere vuruyordu. Bir martı bizim çatının arkasına konmuş, manzarayı inceliyordu.

"Bir de Andrea var," dedim.

"Evet," dedi.

"O da tam bir afet. Biliyorsun değil mi onu?"

"Evet."

"Aslında onu çok düşündüm," dedim.

"Tahmin ederim," dedi.

"Ya ne yapacaktık?" dedim. "Etrafta bir tek onlar vardı!"

Güldük ve şerefe yaptık.

"İnanılmaz gözleri var," dedim. "Ve upuzun bacakları."

"Evet. Ya Vivian?"

"Hiçbir şey kız kardeşiyle kıyaslanamaz."

"Orası öyle. Ama o da fena değil şimdi. Kendine has bir cazibesi var."

"Var evet."

"Bu konuşmayı biri duysa ne olurdu sence?" dedim.

Omuz silkti.

"Bir daha öğretmenlik yapamazdık. Orası kesin."

Güldü ve şişesini bana doğru kaldırdı.

"Okullu kızların şerefine!" dedi.

"Şerefe," dedim.

"Anneleri peki?" dedi.

"Onları hiç düşünmedim."

"Hiç mi?"

"Sen düşündün herhâlde?"

"Herhâlde oğlum, tabii düşündüm."

"Andrea'ya bir miktar âşık olmuş olabilirim," dedim.

"Benim de ona karşı zaafım var," dedi. "Ama âşık değildim. Ama Liv günümü aydınlatan ışıktı resmen."

"Evet," dedim. "Ama bittiği iyi oldu."

"Evet," dedi.

Ertesi gün eşyalarımı topladım, bütün kolileri bantlayıp hepsini Nils Erik'in arabasına taşıdım. Beni arabayla Finnsnes rıhtımındaki hızlı vapura kadar bırakacaktı, oradan eşyaları Bergen'e gönderecektim. Yeni müzik seti, bazı plaklar ve oldukça az kitap dışında, eşyalarım bir yıl önce buraya gelirken getirdiklerimin aynısıydı.

Bu iş bitince sosis ve patates kızarttım, Nils Erik'le beraber mutfakta yedik. Bu köyde yediğim son yemekti. Nils Erik birkaç hafta daha kalacaktı, zamanını yürüyüşlere çıkarak ve evin, üstünkörü tozunu aldığım odam haricindeki kısımlarını temizleyerek geçirecekti.

"Şişelerin depozito parasını ödülüm olarak alırım," dedi gülümseyerek. "Ödeşmiş oluruz."

"Peki," dedim. "Gidelim mi o hâlde?"

Başıyla onayladı ve arabaya bindik. Doğuya ve batıya elveda diyerek yavaşça uzaklaştık, köyün içinden geçerken ardımda bıraktığım her metrekare benim için büsbütün siliniyordu, arkama bakmadım ve asla bakmayacaktım, hiçbir koşulda buraya bir daha adımımı atmayacaktım.

Şapel silindi, postane silindi, Andrea ile Roald'ın evi silindi, Hege ile Vidar'ın evi silindi, sonra market silindi, eski dairem ve Sture'nin evi de. Ve sonra Halkevi vardı, ve futbol sahası, ve sonra okul...

Koltukta arkama yaslandım.

"Bitmiş olması ne kadar muhteşem," dedim tünelin karanlığı arabaya dolarken. "Bu işi hayatım boyunca bir daha yapmayacağım, orası kesin."

"Demek sen bir armatörün oğluydun aslında?" dedi Nils Erik.

"Evet," dedim.

"Same shipping, new wrapping," dedi. "Bir kaset koysana."

Tromsø'de ucuz bir otelde geçen bir geceden sonra ertesi sabah Bergen'e giden uçağa bindim ve saat üçte havaalanı otobüsünden Bryggen'de indim, doğrudan Yngve'nin resepsiyonist olarak çalıştığı Orion Otel'e yöneldim. Kalçadan bol siyah pamuk pantolon, beyaz gömlek, siyah ceket, siyah ayakkabı giymiş ve Ray-Ban Wayfarer güneş gözlükleri takmıştım. Omzumda denizci çantası asılıydı. Güneş parlıyordu, Vagen'deki su ışıl ışıldı, fiyordun üstünde tatlı bir esinti vardı.

Kendimi şehre ilk kez inmiş ilkel bir insan türü gibi hissediyordum çünkü ne zaman bir araba hızlansa ya da bir otobüs veya kamyon gürleyerek yanımdan geçse yerimden sıçrıyordum ve kaldırımda yukarı aşağı yürüyen bütün bu yüzler bana kendimi güvende değilmişim gibi hissettiriyordu. Sonra Yngve'nin bir seferinde söylediği bir şey aklıma geldi, arkadaşı Pål onlara hep *ilkel kötücül ahali* dermiş, ve bu bir kez aklına kazındı mı başka bir şey düşünmek imkânsız olurmuş.

Gülümsedim ve neşelenerek çantamı öteki omzuma geçirdim.

İçeri girdiğimde Yngve resepsiyondaydı, otel üniforması vardı üzerinde, şortlu, şapkalı ve bel çantalı yaşlı bir çiftle beraber masanın üzerine serilmiş bir haritaya bakıyor, onlara bir şeyler açıklıyordu. Başını kaldırdı ve başıyla bana koltuğu işaret etti, ben de gidip üzerine yığıldım.

Amerikalılar gider gitmez yanıma geldi.

"On dakikaya kadar işim biter. Sonra üstümü değiştiririm ve gideriz, tamam mı?"

"Tamam," dedim.

Artık küçük, kırmızı, Japon malı bir arabası vardı, oynadığı voleybol takımı vasıtasıyla leasing usulü kiralamıştı, yarım saat sonra Solheimsviken'deki dairesine doğru yola koyulmuştuk. Dağın yamacından biraz yukarıda, eskiden rıhtım işçileri için inşa edilmiş bir sıra taş evin en sonundaydı yeri.

Elimizde soğuk biralarla evin önündeki basamaklara oturduk. Oturma odasında bangır bangır, belli ki o yazın en popüler grubu, Undertones'dan *Teenage Kicks* çalıyordu.

"Roskilde'ye gidiyor musun peki?" diye sordu.

Başımı öne salladım. "Gideceğim galiba."

"Ben de gidebilirim," dedi. "Arvid ile Erling gidiyor, bir sürü başka insan daha var, parayı kesin denkleştirmem gerek, hem... Church de geliyormuş."

"Öyle mi?"

"Evet. Onları hayatta kaçırmak istemem."

Sokağın iki tarafına arabalar boydan boya park etmişti. Komşu evlere sürekli birileri girip çıkıyordu. Aşağıda kalan şehir sokakları sonu gelmez arabalarla vızır vızır işliyordu. Gökyüzünde ara ara uçaklar ışıldıyor, kendileri kaybolduktan çok sonra bile arkalarında havada asılı kalıp salınan uzun, beyaz, sıkıştırılmış su izleri bırakıyorlardı. Güneş batıda gökyüzünde yanıyordu. Dağın yamaçlarındaki çatılar kırmızı, turuncu ışıldıyorlardı, yeşil ağaçlar aralarında esintide salınıyordu.

Bir süre sonra içeri girdik, Yngve kıymalı makarna yaptı, sonra basamaklarda iki bira daha içtik. Muhabbet biraz tutuktu, sanki son görüşmemizden bu yana aramıza bir mesafe girmişti, ama sorun değildi, birçok sebepten ötürü olabilirdi bu.

Bana gönderdiği mektuplardan birinde, son derece ihtiyatlı bir şekilde, prezervatif kullanmayı unutma diye yazmıştı. İlgisini takdir ettiysem de gördüğümde gülümsemiştim, çünkü bunu yüzüme karşı asla söyleyemezdi. Ancak bir mektupta mümkündü, ancak araya sıkıştırarak. Ya da eğer sarhoşsa.

"Kristin'le ayrıldığınıza üzülüyor musun hâlâ?" diye sordum oturduğumuz yerden.

"Evet koca bir ıstırap kaldı ondan geriye," dedi.

"Ve tekrar bir araya gelme ihtimali yok mu? Hiç mi umut yok?"

"Öyle bir umut olsaydı burada seninle işim olur muydu sanıyorsun?"

"Olmazdı belki." Gülümsedim.

"Hepsi benim suçumdu. Ona çantada keklikmiş gibi davrandım. Ve birden canına tak etti, o noktada da her şey için çok geçti. Siktir ya, baş etmesi en zor kısmı bu işte, yani bunu *engelleyebilirdim*. Ama onu cepte gördüm. Hak ettiği değeri vermedim."

"Ama şimdi veriyorsun işte?"

"İyi de şu anda elimden kaçanın kıymetini görebilecek konumdayım."

Güneş artık basamaklara vurmuyordu, güneş gözlüklerimi çıkardım, katladım ve gömlek cebine koydum.

"Çıkar gözlüğünü oradan," dedi Yngve. "Güzel görünmüyor."

"Haklısın," dedim ve çıkardım.

"Hazır yeri gelmişken, şu çivili kemerin de vadesi doldu artık."

"Mümkündür," dedim. "Ama ona biraz daha zaman vereceğim."

Bir sessizlik oldu. Sigara içtik, güneş görmeyen ama sıcak sokağa baktık.

"Sana bir şey sorabilir miyim?" dedim sonunda.

"Sor tabii," dedi.

"Ne zaman... milli oldun sen?"

Bana baktı. Sonra tekrar aşağılara baktı.

"On sekiz yaşındayken. Yunanistan'daki bir gezide. Helge'yle buluştuğum zamandı, hatırlarsın. Antiparos Plajı'nda. Gece. Ay ışığında."

"Ciddi mi?"

"Evet, geç oldu ama güç olmadı. Ya da şimdi düşününce, aslında olduğundan daha iyiymiş gibi geliyor. Neden sordun?"

Omuz silktim.

"Sakın bana henüz bir kızla yatmadığını söyleme? Bakir değilsin, değil mi?"

"Hayır, hayır, tabii ki," dedim. "Olmadığımı biliyorsun."

Yine sessizlik oldu. Etrafımızdaki hava seslerle doluydu. Bütün pencereler açıktı, bütün bağrışlar, ara ara geçen bisiklet tekerleklerinin çıkardığı ıslık, dağın yamacını yavaşça tırmanan araba, araba kapıları kapandığında çıkan o muhteşem tok ses.

Yalan değildi. Teknik olarak yani, bakir değildim, mezuniyet partilerinden birinde bir kızın içine girmiştim, çok değil, bir iki

santimetre, ama siktir, temas olmuştu işte, sikmiştim. Yalan değildi.

"Bir taksi çağırayım," dedi Yngve ayağa kalkarken. "Önce Ola'ya uğrarız. Onunla mutlaka tanışmalısın."

Eşyalarım birkaç gün sonra geldi, feribot rıhtımından kolilerimi aldık ve bodrum katına yerleştirdik, sonra ben Kristiansand'a gittim, çoğunlukla Lars'ın stüdyosunda kaldım. Roskilde sonrası, beraber otostop yaparak Avrupa'yı dolaşacaktık, onda gezimizi planladık, önce Brindisi'ye gidiyorduk, İtalya'nın güneydoğu ucuna, sonra da Atina'ya, oradan da Yunan adalarına. Ben Antiparos'a gitmeyi önerdim, kabul etti. Babaannemle dedemi ziyaret ettim, şehirde olduğumu duyan Gunnar beni son gece onlara davet etti. Kuzenlerimi mutlaka görmem gerekiyordu, biz küçük bir aileydik, aradaki bağı koparmamak önemliydi. Beni Rundingen'den aldı. Tove bizi yemeğe bekliyordu, geceyi sohbet ederek geçirdik, iki oğlu sürekli üstüne tırmanıp durdu, ve bu, yani ondan korkmamaları, tam tersine ona karşı büyük bir güvenle dolu olmaları oraya ne zaman gitsem beni etkiliyor, mutlu ediyordu. Kimse babamın lafını açmadı ve fark ettim ki böylesi daha iyiydi. Evlerinin bodrum katında uyudum ve sabah alelacele yapılmış bir kahvaltıdan sonra Gunnar beni arabasıyla Lars ile kız arkadaşının beni beklediği feribot terminaline bıraktı.

Danimarka yolunu çoğunlukla güvertede geçirdik. Güneş parlıyordu, deniz etrafımıza uçsuz bucaksız bir örtü gibi serilmişti, güvertedeki koltuklara gömülmüş içki içiyor, sigara tüttürüyorduk, ara ara kalkıyor, dolanıyorduk, özellikle de ben, öylesine kıpır kıpırdım.

Trenle Roskilde'ye vardıktan sonra, sıraya girdik, kolumuza bileklik taktılar ve kamp alanına girdik. Ben Lars'tan iki kişilik küçük kahverengi bir çadır ödünç almıştım, o sevgilisinin çadırında kalacaktı.

Çadırları da kurduktan sonra Lars'ı bıraktım ve Bassen'i aramaya koyuldum. Bir yerde buluşmak üzere sözleşmiştik, her saat başı

oraya gidip, geldik mi diye ikimiz de birbirimize bakacaktık, ben ilk gidişimde onu, beni beklerken buldum.

"Selam," dedi ve gülümsedi. "İçecek bir şeyler almaya gidelim mi?"

Ona Kuzey Norveç'i anlatırken güldü. Andrea'dan bahsetmedim, bunu asla anlatamazdım, kimseye anlatamazdım, hiç gerek yoktu.

Festival alanını dolaştık, henüz çok insan gelmemişti, Bassen acıkmıştı, ben de açım dedim ve Hell's Angels'ın çadır alanının yanından geçerken ve mangalda pişirdikleri devasa ebatlardaki etleri görünce durup onlara seslendi.

"Hey! Yemeğinizden biraz alabilir miyiz? Açlıktan ölüyoruz! İki Norveçliye bir lokma et!"

Bir tanesi kalktı ve bize doğru geldi.

"Bizi içeri alacak," dedi Bassen. "Saldıkları namdan çok daha iyiler. Eğer onlara agresif davranmazsan, onlar da sana agresif davranmıyorlar."

"Selam!" dedi uzun saçlı, gür pala bıyıklı, deri pantolonlu, deri montlu, alnına bağladığı bandanasının yanı sıra ışık geçirmeyen siyah güneş gözlükleri takan Hell's Angels'taki eleman, birkaç metre yakınımıza kadar gelince.

Kalan yolu da hızla yürüdü bize doğru, hiç de dostane görünmüyordu. Belki de sadece Bassen'in söylediği gibiydi, sadece *görünürde* tehlikeliydiler.

Durdu, bize tükürdü, sonra arkasını döndü ve gitti.

Balgam Bassen'in göğsüne yapıştı.

"Hassiktir," dedi oradan aceleyle uzaklaşırken, kızmış ve korkmuştu. "Bize tükürdü! Neden yaptı ki şimdi böyle bir şey? Alt tarafı biraz yiyecek istedik!"

"Siktir et," dedim. "Sanırım ucuz atlattık. Galiba *gerçekten* tehlikeliler."

Bassen güldü.

"Evet, artık koca dünyaya açıldık Karl Ove!" dedi.

Ben de güldüm. Biraz daha içki almaya ve bir şeyler atıştırmaya gittik. Bir saat sonra çadıra döndüm, Lars ve diğerleriyle de biraz

vakit geçirmek zorundaydım, sonuçta onlarla gelmiştim. Dışarıda oturmuş, daha önce görmediğim bir kızla şarap içiyorlardı.

"Komşumuza merhaba desene," dedi Lars.

"Merhaba," dedi. "Ben Vilde."

Tokalaştık. Öğrendik ki Kongsvingerliymiş ve Norveç'ten buraya festivale katılmak için tek başına gelmişti. Daha sonra Århus'daki bir arkadaşını ziyaret edeceğini anlattı bana.

Koyu saçları vardı, hafif topluydu, girişken ve biraz da inatçı bir yapısı vardı. Benden iki yaş büyüktü, gözleri kahverengiydi, her zaman açık değildi, ama gözlerinde aniden yumuşak başlılık belirebiliyordu.

Bir şişe şarabı aramızda döndürdük, bitince Vilde çadırdan yenisini getirdi, dizlerinin üzerine çöktü açmak için. Baskıyla kalçaları kütük gibi oldu.

"Al," dedi ve bana uzattı. Gülümsedi.

Yarım saat sonra o şişe de bitmişti.

Lars ile sevgilisi bakıştılar.

"Neyse," dedi Lars ve ayağa kalktı. "Biz gidip biraz dolanalım."

Sevgilisiyle el ele tutuşup gittiler.

Titredim, korkunç bir şeyin yaklaşmakta olduğundan korkarak.

Neyin peki?

Bilmiyordum, ama buradan gitmenin hata olacağını düşündüm, canıma yetmişti, daha fazla katlanamayacaktım.

"Başka şarabımız kalmadı," dedi Vilde. "Benimle gelir misin şarap almaya?"

"Tabii gelirim," dedim.

Yolda Yngve ile arkadaşlarına bakındım, ama umutsuz vakaydı, binlerce insan vardı.

"A-loo!" dedi Vilde. "Ses ver, ses ver!"

"Ha?" dedim.

"Benimle yürüyorsun! Birazcık sosyal ol."

"Peki," dedim. Ama söyleyecek bir şey bulamadım.

"Birine mi bakınıyorsun?" dedi.

"Abim buralarda, galiba. Ve arkadaşları."

"O da senin gibi yakışıklı mı?"

Kızardım ve ona baktım. Güldü ve elini yumuşak bir şekilde omzumda gezdirdi.

"Takılıyorum ya," dedi. "Kızardığını görmek komik."

"Kızarmadım ki," dedim.

"Göründüğün kadar sert değilsin kesinlikle!" dedi.

Büfelerden birinin önünde durduk, üç şişe şarap aldı ve döndük.

Vilde şöyle dedi:

"Benim çadırıma mı gitsek? Büyük bayağı, oturur biraz içeriz."

"Olur," dedim ve içimde bir gedik açıldı.

Çadırına girdik. Oturduk, şişeyi açtı. Birbirimize baktık. Bana yapıştı. Ben de ona yapıştım, yere uzandı, tişörtünü başının üstünden yırtarcasına çıkardım ve memeleri açığa fırladı. Pantolonunun düğmelerini açtım ve kalçalarından aşağıya çektim. Ah Tanrım, ne kadar çok et vardı. Eğildim ve beyaz bacaklarını öptüm, burnumu siyah külotuna daldırdım ve bir yandan da iki elimle memelerine uzandım, soyun dedi sonra, hadi, acele et, acele et, seni hemen şimdi istiyorum, zıpladım, tişörtümü başımdan çekiştirerek çıkardım, pantolonumu indirdim, kıvranarak külotunu çıkarmasını ve orada çırılçıplak yatışını, bacaklarını kaldırıp hafifçe iki yana açışını izlerken güçlükle nefes alıyordum, donumda bir çadır peyda olmuştu, çıkardım ve üstüne yamuldum, elini başımın arkasına koydu ve içine girmeye çalıştım, hedefi tutturamadım, oh, hayır, hayır, Tanrım, ne olur şimdi değil, bekle, dedi, sana yardım edeyim, işte, evet, oh, işte olmuştu, içindeydim ve her yerim kasılmadan önce iki kez vurabildim dibine, sonra ona sımsıkı sarıldım.

Ah, çok kısa ve utanç vericiydi.

Saçlarımı okşadı birkaç kez.

Yanına sırtüstü uzandım.

En azından içine girmiştim.

Bu ilkti.

Gülümsedim.

"Biraz şarap ister misin?"

"Harika olur," dedi.

Birer yudum aldık.

"Kaç kızla yattın?" dedi.

Kızardım ve utancımı şişeyi ağzıma götürerek örttüm.

Sonra sayıyormuş numarası yaptım.

"On," dedim.

"Çokmuş," dedi.

"Ya sen?" dedim.

"Üç."

"Üç mü?"

Evet.

"Ben üçüncü müyüm, dördüncü mü?"

"Üçüncüsün. Ama dördüncü de olmak ister misin?"

"Hıhı."

Bu sefer daha iyi geçti, yeniden yan yana uzanana kadar belki yirmi saniye geçmişti. Biraz daha şarap içtik, kolumu ona doladım ve oldukça dolgun vücuduna sokuldum, bu şekilde uyuyakaldık. Uyandığımda hava kararmıştı. Yine yaptık ve sonra bir kez daha.

Uzanıp sohbet ettik, güldük, içtik, ve gerçek mi diye düşündüm, bu gerçekten oluyor mu, canım ne isterse yapabileceğim çıplak bir kızın yanında mı yatıyorum gerçekten?

Uyuyakaldık, uyanınca yine seviştik, sonra yürüyüşe çıktık, konserlerden birinde bir iki dakika takıldık, bir şişe şarabı paylaştık, sonra aceleyle çadıra döndük. Bütün gün orada kaldık. Gitgide daha çok sarhoş olduk. Kıçına ve iri yumuşak memelerine doyamıyordum, başıma gelen bu mutluluğu kavramakta zorlanıyordum. Tam iş üstündeyken birden yana hamle yaptı ve eliyle ağzını kapattı, ne olduğunu anlamıştım, geri çekildim, çadırın girişine doğru emekledi, fermuarı indirdi ve sonra, kıçı içerde ve memeleri dışarda kustu. İnledi ve bedeni yeni bir spazmla kasılıp titredi, önümde duran kocaman kıça kilitlendim, birden karşı koyamadım, kıçını avuçlayarak içine girdim ve yine pompalamaya başladım.

"Her gece saat artık geç oldu, okumayı bırakmalı ve uyumalıyım dedim kendime. Ama her defasında yalnızca bir saat bir saat daha diyerek okumaya devam ederken buldum kendimi. Kahraman ister soğanları kızartsın, ister küvette içki alemine isterse de kötülük üzerine düşüncelere dalsın fark etmiyor. Bağımlılık yapıyor, okumayı bırakamıyorsunuz."
The Wall Street Journal

"Var olduğunu bilmediğinde sen kim oluyorsun? Var olduğunu hatırlamadığın zaman sen kim olmuştun?"

"Zindelik veriyor, çıldırtıyor, inanılmaz bir merak uyandırıyor."
Robert Collins, *The Sunday Times*

"Hayatının her bir ayrıntısını teşhir eden Karl Ove Knausgaard, favori yazarınızın yeni favori yazarı oldu."
Evan Hughes

KAVGAM Serisi IV

Monokl Edebiyat

@monokledebiyat | 28